Antichi Statuti e di [illegible] —

Ordinamenti [illegible] spettanti

al Comune di [illegible]

ed Altri Vecchi Documenti

1v

Ludovici Iacobilli

+

Statuti di Foligno antichi con Brevi, et altri

Instrumenti spettanti ad essi, et alla Communità di Foligno.

I

8v

+

Indice delle materie, che si trattano in questo Libro.

Prima parte del Statuto di Foligno è in stampa, el Indice delle Rubrica è questa di avanti. Fu fatto nel 1311.

Seconda parte del Statuto di Foligno. Vedi in q.to Libro a car. 59, fino a car. 109. fatta nel [illegible] 1328 [illegible] 1378.

Terza parte del d.to Statuto del Commune di Foligno fatto nel 1444 [illegible] A car. 110. [illegible]

Quarta parte del Statuto di Foligno fatto nel 1426. Vedi a car. 155. che tratta sopra [illegible] Hospitalità, e sepolture de morti, con li nomi de Priori, e Statutari, e finisce [illegible] 1442. fino a car. 160.

Statuti del dannodato di Foligno cominciato nel 1419. con li nomi de Priori, e del Confaloniero di Giustitia S. Nicolò Trinci a de Trinci. e finiti nel 1442. con li nomi de Priori a car. 161. e [illegible] a car. 191. ad 30. Ag.to 1443. finiti affatto. [illegible] del 1458. riformati [illegible]

Rubriche de d.i Statuti del dannodato a car. 191.

Rubriche de Statuti de Proconsoli de Mercanti, et altre Arte di Foligno A car. 191

Statuti de Proconsoli de Mercanti e dell'Arti di Foligno [illegible] nel 1353. al tempo di Trincia de Trinci Confaloniero di Foligno. con li nomi de Priori a car. 194. cominciato nel 1349.

Copia volgare de d.i Statuti de Mercanti volgarizzati nel 1397 A car. 207.

Sommario di alcuni Brevi de Papi, e Statuti di Foligno. A car. 220. 228.

Alcuni altri capitoli del Statuto di Foligno. A car. 221.

Statuti per la Prioralità di Foligno fatti nel 1454. A car. 223.

Alcune particole del 1° Libro del Statuto Comune di Foligno. A car. 225.

Trascritto da me D. Angelo Messini
nell'anno 1942 (aprile - dicembre)
(Dattiloscritto)

Tabula Rubricarum Statut. Cōis. Fulginei.

Tabula Rubricar. prime partis; que quidem pars videtur impressa [illegible]
apud heredes q. D. [illegible] Fulginei [illegible]

De Ecclesijs et pijs locis Civitatis Fulginij conservandis. Rub. i. vide etiam in fine huius libri pag. 225.
De pena dicentium, et tenentium contra sanctam fidem christianam. Rub. ij.
De pena iurantium corpus, vel sanguinem Dei, Gloriose Virginis Marie, vel aliorum sanctorum et sanctarum Dei. Rub. 3.
De pena maledicentium Deum patrem omnipotentem, ac gloriosam Mariam Virginem eius matrem, vel aliquos de sanctis eius. Rub. 4.
De pena blasfemantium summum Pontificem, et Collegium Cardinalium. Rub. 5.
De electione desumptatorum predictorum et eorum offitio. Rub. vi.
De Cassettis aperiendis et modo tenendo in ipsa apertura. Rub. vii.
De tempore quo duret officium desumptatorum, et alijs subrogandis. Rub. viii.
Ut nomina desumptatorum teneantur secreta. Rub. viiij.
Quod officiales teneantur executioni mandare predicta statuta. Rub. X.
Quod desumptatores cogantur ad curandum officium desumptat. Rub. Xi.
Quod procedatur in predictis de similibus ad similia. Rub. Xij.
Quod contra delinquentes in predictis possit proced. per accusationem inquisitionem, et desumptam. Rub. 13.
De diebus solemnibus et festivitatibus custodiendis. Rub. 14.
De apportantibus ad civitatem Fulginij victualia. Rub. 15.
Que sint festivitates custodiende. Rub. XVI. vide in fine huius libri ad pag. 225.
De turpitudine non facienda in Ecclesia Beati Feliciani. Rub. XVII.
Quomodo et quot. statutum cōis debeat renovari. Rub. XVIII.
De electione, et offitio Potestatis. Rub. XIX.
De iuramento, et promissione faciendo per Potestatem. Rub. XX.
Ut potestas, et Capitaneus non recipiat aliquem fulginatem in sua familia. Rub. XXI.
Ut nec Societas, nec aliquis eius officialis ludat aliquem ludum barattarie cum aliquo Fulg. Rub. XXII.
De electione officialium in communi custodia facienda. Rub. 23.
Quod nullus Iudex, vel Notarius possit gravari per aliquem officialem cōis Fulg. occasione dictorum lignorum [illegible]
F. De magistris lapidum et lignorum. Rub. ~~LIII~~ 53. de quo etc. pag. in folio.
De Terminis, et [illegible]. Rub. 54.
Quod nullus proijciat turpitudinem in cerchijs novis intus versus civitatem Fulg. Rub. LV.
Quod nulla persona audeat lebrare [illegible] et fornaces [illegible] Lvi.
i. De Tutore, et Curatore dando pupillis, et Adultis. Rub. LVII. vide lib. 2. [illegible] pag. 18.
i. De Curatore dando illi qui male fecerit facta sua. Rub. LVIII. Vide pag. 19.
Ut quilibet habitans a Sale inferius debeat habere domum propriam in civitate Fulg. Rub. LIX.
i. De conductoribus terrarum et vinearum. Rub. LX. Vide lib. 2. pag. 22.
i. De laboratoribus terrarum, et vinearum. Rub. LXI. Vide pag. 24.
i. De hedificijs pendentibus super domum, et hedifitia aliena. Rub. LXII. Vide pag. 26.
i. De denumptiatione novi operis. Rub. LXIII. Vide pag. 27.
i. De emancipatione facienda et modo in ea servando. Rub. 64. Vide pag. 30.
i. De relictis et ultimis voluntatibus [illegible] et etiam de male ablatis. Rub. LXV. Vide pag. 32.
i. Ut nulla persona cogatur ad testandum. Rub. LXVj. Vide pag. 33.
i. De ratione reddenda per Curatores et Tutores pupillis. Rub. LXVII. pag. 27. Vide pag. 34. II
[illegible] lib. 2. [illegible]

3v

†

De Doctoribus in Iure Canonico et Civili, et magistro in grammaticalibus habendis in civitate Fulg. Rb. LXVIII.
Quatr. debeat pulsari ad laudes campana magna de sero. Rb. LXVIIII.
Quomodo, et quatr. officiales dominorum Potestatis, et Capitanei debeant sedere ad banchos ad iura reddenda. Rb. LXX.
Quod nullus persona scribat, faciat, vel designet in aliqua margine huius statuti aliquam notam manum bambaginam, vel aliud signum. Rb. LXXI.

— De hijs, qui dubitaverint ne aliquis habeat aliqua iura occulta in aliqua possessione, quae forma servetur. Rb. 72.
Vide in lib. 2° stat. novi fog. pag. 37.
Quod nulla ~~statuta~~, seu ordinamenta fiant contra libertatem Ecclesiae. Rb. 73. Vide lib. 2 stat. novi pag. 39
Quod nulla capitula, seu statuta fiant, seu fieri possint contra statuta provisiones, et ordinamenta civitatis Fulginei. Rb. 74. Vide lib. 2. pag. 40.

De viis inquirendo, et quatr. debeant fieri citationes. Rb. 75. Vide ibi.
De Iudicijs, et Iudiciorum ordine. Rb. 76. Vide pag. 44.
De negantibus paternitatem, filiationem, seu matrimonium. Rb. 77. Vide pag. 46.
De hijs qui negaverint aliquem fuisse, vel esse publicum notarium. Rb. 78. Vide pag. 47.
De Executione Instrumentorum, et actorum. Rb. 79. Vide pag. 48.
De eodem. Rb. 80. Vide pag. 55.
De ferijs, et diebus feriatis. Rb. 81. Vide pag. 56.
De salarijs solvendis in causis. Rb. 82. Vide pag. 59.
De summarijs, extraordinarijs cognitionibus. Rb. 83. pag. 61.
De Copia exibenda alterum, et processu faciendo pars litigantis cum aliquo ex quacumque causa. Rb. 84. pag. 62.
De Officio Iudicis domini Capitanei. Rb. 85. ~~[illegible]~~ Vide pag. 63.
De Appellationibus, et petitionibus consilij Rb. 86. Vide pag. 64.
De eodem. Rb. 87. Vide pag. 66.
Quomodo, et quando deferre debeat sacramentum, prout de rebus in negotijs deductis, et de probationibus beneficio reservando. Rb. 88 ~~[illegible]~~

+ De Arbitris receptis et recipiendis, et modo per eos servando. Rb. 89. et ~~[illegible]~~ Criminalibus, et compromissis infrascriptis fiendis. Vide pag. 69.
De eodem. Rb. LXXXX. Vide pag. 71.
De usuris et nativis ad usuras. Rb. 91. Vide pag. 74.
De Alimentis prestandis. Rb. 92. Vide pag. 75.
De successionibus mulierum ab intestato. Rb. 93. vide in fine huius libri ad pag. 225.
De mulieribus decedentibus ab intestato, et quanta dotis applicanda marito. Rb. 94. Vide pag. 78. et in lib. 2 stat. novo pag. 77.
Quod bona data pro dote alicuius mulieris adiudicatur. Rb. 95. Vide pag. 79.
Ut si quid datum fuerit in augumentum dotis alicuius mulieris valeat. Rb. 96. de consuetudine 6. pag. et ipsius Vide ibidem pag. 80.
De alienatione litium redimentibus. Rb. 97.
— De donationibus non factis. Rb. 98. Vide ibidem pag. 81.
De hijs qui habent instrumenta omnium bonorum; vel maioris partis. Rb. 99. Vide pag. 81.
De debito non petito infra decem annos. Rb. C. Vide pag. 82.
Ut ~~De~~ terratis dotis per cartam et aliam defendantur. Rb. CIII. Vide pag. 86.
De rebus mobilibus dotis, et tenuti quatr. vendantur. Rb. CI. Vide pag. 83.
De rebus immobilibus datis in tenutam, quatr. vendantur. Rb. CII. Vide pag. 84.
De contemptione inter creditores quis potior sit in iure. Rb. 104. pag. 85.
Ut Potestas de contractibus non scriptis faciat fieri probationes. Rb. CV. Vide pag. 87.
Ut Potestas, et Capitaneus faciant observari omnes provisiones, et facta. CVI. Vide alia capitula in fine pag. 223. ~~[illegible] 225~~
Vide in lib. 2. stat. novi similiter post in fine pag. 88.

Aliquae quinque Statuta, sive leges vel Reformationes factae a. 1338 in Statutis Comunis Flor. Vide lib. i. Statutorum pag. 105.

Tabula Rubricarum secundae partis positae in hoc Libro ad Rub. 134 pag. 110.

De citationibus faciendis, de accusat., inquisit. et denunc. Rub. i. pag. 59.

De modo servando in sententiis proferendis. Rub. 2. pag. 59

Quod Potestas quicumque possit procedere contra paganos, patarenos, et alios malefitia committentes. Rub. 3. pag. 60

Quod procedatur de similibus ad similia. Rub. 4. pag. 61.

Quod discordantes reducantur ad pacem. Rub. v. pag. 62.

De beneficio constitutionis et pacis et poenae negatis Malefic. in Rub. 6. pag. 62.

De his, quae a poenis, et bannis excipiuntur. Rub. 7.

De fractoribus pacis treguae. Rub. 8.

De his qui fecerint insultum ad domum propriam, vel ambulatam. Rub. 9

De insultu facto cum armis, et sine armis. Rub. X

De percussionibus factis cum armis et sine. Rub. XI.

De poena capitalium aliquarum personarum. Rub. 12.

De furtis, qui fecerint furtum. Rub. 13.

De receptatoribus furum et latronum. Rub. 14. sed in priori Rub. 23. et seq. post dict.

De poena [illegible] aliquid divina [illegible]. Rub. 15. sed Rub. 24

De poena frangentium domos clausas. Rub. 16 sed Rub. 25.

De poena committentis in aliquam falsitatem. Rub. 17. Rub. 26.

De poena committentis aliquam falsitatem contra Comune Florentiae [illegible]. Rub. 18

De poena committentis aliquam falsitatem in condemnationibus, [illegible]. Rub. 19 [illegible]

De poena fallentium Carceres. Rub. XX sed in d. Rub. 14.

De poena improperantis aliquam personam verbis improperiorum. Rub. 21 sed in d. Rub. 15

De his qui committunt homicidium in Presbyteros. Rub. 22 sed in d. Flor. Rub. 16.

Ut nullus faciat iniuriam alicui, ... quod divinum probat officium. Rub. 23. sed [illegible] Rub. 18.

De poena facientium [illegible] mortem. Rub. 23. sed ibi est Rub. 29 et seq. 30. 31. [illegible] 70.

Secunda pars Statuti, et Reformationum Cois. Fulginei. ~~[illegible]~~ 1314. 1328. 1358.

In Nomine Domini. Amen. Ad honorem, et reverentiam omnipotentis Dei, et gloriose Virginis Mariae Matris eius, et Beatorum Apostolorum Petri, et Pauli, et beati Feliciani Martyris Capitis, et Protectoris Cois, et populi Civitatis Fulgin.

DE Citationibus faciendis, de Accusatis, Inquisitis, vel denuntiatis

Prima. Rubrica

Quoniam unum quodque iudicium ab initio vocando tamque a fundamento sumat exordium. Ordinamus quod unusquisque denuntiatus, Inquisitus, vel Accusatus de quocumque maleficio, excessu, vel delicto debeat citari cum peremptoria Comminatione. Et si non inventus fuerit personaliter, debeat citari ad domum ipsius solite habitationis, quod debeat venire, ~~et~~ comparere coram Rectore, seu officiali coram quo citatus fuerit ad molestiam deputato tam Potestatis, quam Capitanei in termino saltim unius diei ad se excusandum, et defendendum a processu qui fieret contra eum. In quo termino si personaliter inventus non apparuerit, possit, et debeat poni [illegible] cum termino trium dierum quo termino banni elapso si non apparuerit teneatur pro confesso, et convicto, et testibus approbato, et ab inde in antea nullatenus audiatur, nisi ad confitendum [illegible] ante sententiam et ~~[illegible]~~ habeat beneficium confessionis. Sed si personaliter non esset inventus debeat iterum citari cum peremptoria comminatione, cum termino unius diei, quo termino elapso et ipso non comparente ponatur ad bannos modo, et forma predictis, quo banno elapso nullatenus audiatur nisi ad confitendum [illegible] sententiam. Et quilibet predictorum capitum possint predicti puniri, et condemnari de maleficiis excessibus et delictis predictis procedatur tamque confessus, convictus et testibus approbatus. Forenses aut. delinquentes de quibus in civitate Fulgin. vel districtu proprium domicilium non habentes, possint, et debeant citari, et in banno poni alta voce sonitu tube premisso in scalis, seu Logia palatii Cois Fulgin. ubi Potestatis, et sui officiales in dicto palatio ubi morum trahant. Et Capitanei, et sui officiales ubi [illegible] dns Capitan. moratur cum terminis et [illegible] arbitrariis quibus terminis elapsis habeantur pro confesso convicto, et testibus approbato, et penas imponere secundum formam delicti, et capitulorum [illegible]. Et si reus seu excusator ductus fuerit seu comparuerit in continenti tempore comparitionis seu ductionis, debeat iudex maleficiorum eius excusationem recipere in presentia duorum testium de Fulgin., quos ipse reus, vel excusator ducetur, vel vocaret: et ipsam receptionem excusationis non dilatare ad penam C librarum denar. de suo salario retinendo per Camerarium dicti Cois. Et ipsam excusationem in actis scribi facere et ipsos statim, in presentia dictorum testium intelligentium, et audientium legi facere et predicta fiant antequam ad aliquem locum ducatur nulla autem examinatione de eo facta. Et post hoc statim dare [illegible] terminum X dierum ad omnem suam defensionem faciendam, et copiam totius processus statim sibi dari facere. Et si qua confessio vel responsio post excusationem predictam per eum appareret non valeat ipso iure nisi per licentiam datam a domino Capitanio de cogendo reum ad confitendum. Et si [illegible] fieret [illegible] supra dictum est in aliquo predictorum capitum processus, qui fieret non valeat ipso iure. Teneantur insuper Potestas, et Capitaneus omnes causas criminales ad eos vel ipsorum alterum devolutas, legibus ipsi cognoscant ipse terminare et [illegible]

.+.

in consilio generali in unum mensem à die incepti processus. Et depositum facere
fieri à condemnandis postquam se confitentur de maleficio ante sententiam ad
poenam .c. libr. den. de suo salario per Camerarium dicti Communis retinendo. Et si non
fecerit fieri dictum depositum in dicto termino, nihilominus Camerarius Communis Fulginei
retineat de suo salario tantundem quantum depositum erat faciendum et exsequatur
eidem Potestati de suo salario. Et quod Potestas et Capitaneus et quilibet ipsorum
teneatur facere quietationem remissionem et pactum de ulterius non petendo
dicto Camerario recipienti nomine dicti Communis de tanta quantitate de quanta debuisset
fieri depositum in secundam diem à die latae sententiae. Possint et Potestas
et Capitaneus et ipsorum officiales procedere et cognoscere de omnibus et singulis
maleficijs et quaecumque diebus feriatis et non feriatis, quibuscumque quadragesimalibus
et diebus dominicis et festivis et alijs quibuscumque et diffinire terminare et sententias
et qualitercumque et quocumque eis videbitur, ita quod eorum et cuiuslibet eorum processus
et diffinitiones quae fierent in maleficijs vel quae fieri possint cassari irritari nec
aliquo modo infringi aut substantialitatibus, solemnitatibus seu ordine iuris obmissis
non obstantibus. Et quicquid factum fuerit in praedictis omnibus et singulis et actum per
praedictos officiales vel aliquem ipsorum quibuscumque diebus et temporibus valeant et
teneant quemadmodum omnis solemnitas et ordo iuris esset servatus et servatus ad
hoc, ut maleficia ullo modo non remaneant impunita. Et praesens capitulum sit praecipuum
et trunceat et praevaleat omnibus alijs capitulis sub quacumque rubrica positis. Itaque
omnia iura in hac parte intelligantur correcta, cassa et vana, et nullius valoris.
Et quod mulieres minores filij familias et homines cuiuscumque conditionis et status existant
possint facere testimonium in maleficijs, et valeat et teneat non obstante
quod filij familias sint et alij qui non essent sui iuris, et in iudicio sine tempore stare
domini esse non possint et eorum dicta et testimonium valeant et teneant nec
praedicta vel aliquod praedictorum possit opponi. Minores intelligantur XXV annis,
maiores ann. XII.

De modo servando in sententijs proferendis. R.G. ii.

Item dicimus et ordinamus, quod in sententijs proferendis omnibus forma servetur, videlicet quod Potestas
vel Capitaneus civitatem Fulginei aliquibus diebus antequam ferantur
sententiae et quicumque vel aliquam questionem in iudicio praedictorum Potestatis et Capitanei
vel alicuius eorum occasione maleficij debeat in tres dies comparere coram eis vel aliquo
ipsorum, quia intendunt sententias ferre ad producendum et monstrandum et allegandum
omnia et singula sua acta et iura et quod à termino praedicto in ea non audiatur.
Quibus tribus diebus elapsis faciant bannum consilium generale sui populi. Et quod
quicumque habet aliquam questionem pro aliquo seu de aliquo malefitio in curia Potestatis
seu Capitanei ad ipsum consilium debeat comparere et venire audituri sententiam.
Et die sequenti facti dicti bannimenti debeat dominus Potestas cum suis iudicibus sedere
ad ... domini iuris ad audiendum allegationes ... questiones et ipsorum advocatos
ad poenas praestitutas iuramenti et L. libr. den. in quibus si contra fecerit puniri debeat
et condemnari. Et quod dicta bannimenta debeant pro veris citationibus et citationibus
fieri censeri et ipsi citarentur personaliter per baiulos Communis Fulginei. Et quilibet qui habet
facere in dictis curijs vel aliquibus ipsarum et coram Potestate vel Capitaneo vel
aliquo ipsorum pro aliquo malefitio si venerit sive non, perinde habeatur ac si esset praesens.

et sententiae valeant et teneant solemnitate iuris, et substantiali tate iudicij non servata statuti reformatione, vel lege aliqua non obstante si non essent solemnitates servatae. Et Potestas et Capitaneus quoties eis videbitur vel alter eorum possint ferre condemnationes, et sententias in contumaciam generaliter contra quemcumque citatum per baiulum, et non comparentem. Item volumus et statuimus, quod nullus vel nulla condemnatus, vel condemnata ob contumaciam possit appellare in maleficijs, vel de nullitate dicere, et de condemnatione de quo appellaverit primo faciat depositum penes Cam. Com. sub.

Quod Potestas quicumque possit procedere contra gazaros, et patarenos, et alios maleficia committentes

Rub. 3.

Quia propter peccata — recentur facta esse et eresion propter legem Pinguis, quod Potestas, et Iudex maleficiorum Civitatis Subiacen., qui pro tempore fuerint teneantur, possint et debeant procedere inquisitionem per denunciationem, accusationem, et inquisitionem, contra omnes, et singulos maleficos patarenos gazaros maliam committentes masculos et feminos. Et si fuerit repertum aliquem, vel aliquam maliam aliquam facientem, vel fieri facientem sive aliquem dantem dictam maliam puniatur faciens vel fieri faciens, sive dans in C. lib. den. et quod per civitatem Subl. fustigetur publice, per omnes stratas Civitatis predictae quae fustigatio redimi possit pro communi alijs lib. et non precionibus, et ad probandum aliquem esse maleficum, vel maleficam sufficiat probatio quinque testium de publica fama fide dignorum. Si vero probaretur legitime aliquem vel aliquam fecisse vel fieri fecisse maliam puniatur in quingentis libr. den. Et si non solverit dictam poenam in decem dies à die latae sententiae igne condemnetur. Et alia quaecumque maleficia committentes, et ipsos inventos culpabiles punire. et condemnare secundum modum et formam inferius denotatam. excepto q. de adulterio, fornicatione et incestu et de maleficijs commissis inter coniunctas personas usque in secundum gradum, et commissis inter familiares in una familia habitantes verbis iniurios, et pro verbis non possit procedi per inquisitionem vel denunciationem nisi per accusationem. Et de adulterio fornicatione, et incestu non possit, etiam per accusationem procedi nisi accusatio porrigeretur q. maritum, patrem, fratrem carnalem ipsius mulieris. De damnis datis nullo modo cognoscat. Insuper statuimus, quod si de aliquo maleficio sive excessu cognitum fuerit quocumque modo, quod elapsis sex mensibus sub. à die expeditionis, seu terminationis dicti processus contra quoscumque lati et cuiusti q. ab in mane, nullo modo possint procedi nisi per accusationem tm. Qui Potestas, et sui officiales non tenentur

nec audiant accusationem, nisi accusator dederit fideiussores de solvendo
medietatem poenae in qua condemnari deberet accusatus, si probatum esset maleficium
de quo accusaretur. Et si accusator non probaverit legitimam accusationem condemnetur
in med. eiusd. poenae pecuniariae. Et q. contra aliquos sub praetextu, et occasione
nottij in ipso primo processu habiti, ita procedi non possit, nisi ut superius in prae-
senti capitulo continetur. Salvo q. si materiam exped. proditionis Civit. Fulg.
et rebellionis praepositi statuti q. possit inquirere non tamen
citari inquisitos sine deliberatione primo facta in Consilio Generali, nisi si potuit facere
proditio, et rebellio esset in facto evidens; et in imminenti periculo.
q. procedant de similibus ad similia. R. 4.
vide infra.

· c· coīs · h · 2

Statuta seu Reformationes Civitatis Fulginei.

Pars secunda.

Sequitur R. iii. quod Potestas quicumque possit procedere contra gazaros, et patarenos, et alios in natura criminaliter.

denotatam. Excepto quod de adulterio fornicatione et incestu et de malefitiis commissis inter coniunctas personas usque in 2um gradum. Et in malefitiis inter familiares in una familia habitantes verbis in iniuriosis et per verbis non possit procedi per inquisitionem vel denuntiationem nisi per accusationem tantum. Et de adulterio fornicatione et incestu non possit et per accusatione procedi nisi accusatio porrigeretur per maritum patrem vel fratrem carnalem ipsius mulieris. De dannis datis [illegible] nullo modo cognoscat. Insuper statuimus quod si de aliquo malefitio sive excessu cognitum fuerit quocumque modo preterlapsis sex mensibus a die expeditionis seu terminationis dicti processus quos cumque habitum et factum quod ab in manu nullo modo possit procedi nisi per accusationem tantum. Cum potestas et suum offitium non recipiat nec audiat accusatorem nisi accusans dederit fideiussores de solvendo medietatem pene in qua dampnari debuit accusatus si probatum esset malefitium de quo accusaret. Et si accusans non probaverit legitimam accusationem condemnetur in medietatem dicte pene pecuniarie. Et per aliquam personam pretextu occasionis malefitii ipso primo processu denanti ista procedi non possit, nisi ut supra, nisi in penis contra quos [illegible] Salvo quod si malefitium esset de proditione civitatis Fulginei perturbatione pacifici status quod possit inquiri, non tamen quod possit fieri citationes inquisitiones sine deliberatione primo facta in consilio guardie. Nisi proditio et turbatio esset in facto evidenti et terminati [illegible].

Quod procedatur de similibus ad similia. 4 R.

· R. 4.

Item dicimus et ordinamus quod statuti in quo vel ubi non est pena determinata in malefitiis seu forma procedendi, casu procedatur de similibus ad similia. Et illud idem intelligatur sicut quod potestas seu capitaneus dixerit sibi non non esse invenire simile delinquens puniatur ad arbitrium potestatis seu capitanei in omnibus malefitiis et delictis vel quasi. Ita quod eorum et cuilibet eorum arbitrium et declaratio intelligatur secundum statutum presentium statuto vel lege aliquibus loquentibus in contrarium non obstantibus. Et quod in imponendo penas per ipsos sit imponenda debeant requiri si per potestatem procedatur consensus et voluntas iudicis eorum. Et si per capitaneum procederetur debeant requiri in imponendo penam voluntas et consensus potestatis seu iudicis malefitiorum. Et nisi ipse consensus appareat quod sententia lata in tali casu ipso iure non valeat.

Quod discordantes reducantur ad pacem. 5. R.

Quia Ihesus Christus suis apostolis pacem reliquit et quos et probos christicolas ideo statuimus quod capitaneus populi civitatis Fulginei

[Left margin:] Nota quod hic loquitur in districtu de quibus malefitiis vel honorum in sanguine et carnaliter malefitiis, de aliis nota in tertia [illegible] vii. possit procedi [illegible] de offitio [illegible] per accusationem tantum, [illegible] cogitatio [illegible] vide [illegible] R. 49. Ymo [illegible] quod in aliquibus [illegible] datis [illegible] potest procedi [illegible] ut in R. 22 [illegible].

[Left margin:] In [illegible] ubi potest procedi [illegible] in illis casibus [illegible] hoc limitatur.

[Left margin:] Pena non probantis accusationem. Et quod accusans fideiussores debeat dare. vide in R. 20 | 22 | 30 | 92 |

[Right margin:] De [illegible] adulterio [illegible] et [illegible] non potest procedi [illegible] et aliis de [illegible] ut in R. [illegible] secundum denuntiationem.

[Right margin:] Quod de malefitio iam cognito non possit iterum cognosci post sex menses nisi in casibus hic positis.

[Right margin:] De proditione non potest fieri citatio nisi [illegible] consilio [illegible] R. 19

[Right margin:] Quod procedatur de similibus ad similia fallit [illegible] ad [illegible] R. 28. [illegible] Non quod [illegible] procedit de similibus ad similia requirit consensum capitanei et potestatis [illegible].

[Right margin:] Vide statutum populi R. 47

[Right margin, lower:] Sed hoc dicit possit ubi non [illegible] et sic [illegible] ad arbitrium [illegible] ubi [illegible] statutum [illegible] in [illegible] non potest [illegible] quod non [illegible] statutum [illegible] supplere [illegible] et [illegible] arbitrio [illegible] quod non [illegible] ubi non [illegible] statutum [illegible] in hoc loco [illegible]

[illegible] quod potestas possit cogi ad paces faciendum quod procedit concurrentibus requisitis. Primo quod sint in tertio gradu [illegible] 2o quod sit [illegible] offensio [illegible] 3o quod offendens [illegible] solverit penam communi de offensa de qua fuerat accusatus 4o quod non sit homicidium vel [illegible] vel debilitatio [illegible] vel non remaneat signum [illegible] enorme in facie. Sed quid si non fuerit accusatus [illegible] offendens [illegible] cogatur ad pacem offenso si pena non est soluta [illegible] et statim [illegible] de accusato [illegible] de ipso malleficio [illegible] puto [illegible] de requisito et [illegible] statim [illegible] accusato [illegible] in requisitum fuerit

qui p tpe fuerint sisitator discodie it[er] qui[n]ctos in t[er]tio gradu
ul ab ide i discordia inimicatia sive guerra fuerit teneat
dar opam [et] opam efficacem una cum dno potate si ei videbit.
quod inter ipsos discordantes pax et concordia fiat quam fieri
facere teneant i x dies post quam inde fuerit requisitus
sive ad ipsorum notitiam pervenerit. ¶ Et si potas in
casu in quo erit requisitus [et] capite [et] eorum iudices in pdcis
ut aliquo pdcorum fuerit negligentes perdat quilibet ipsorum
de eorum salario 50 libr den. Et ipsa pena coi fulgi applicetur
¶ Et si quis ipsorum ut alterius eorum mandatis predictis non
paruerit et eorum mandata ut alterius eorum contempserit
adimplere in 100 libr den coi fulgi condemnetur per ipsos potate
et capite. Et dcus potas et capite et eorum iudices de ipsis pa-
cibus fieri faciat publico instrum[en]to cum pena vallatum et com-
petentibus cautionibus ab utraque parte psitutis. Ita tamen non co-
gat pro homicidio adulterio sive fornicatione et percussione
de qua sequetur perditio seu debilitatio alicuius membri. Et
in depercussione facta in facie de qua sequeretur cicatrix apparens
enormis et turpis cicatrix sive sanguinis in quo casu aliquo
tempore non possint cogi ad pacem. Et quod ipsa pax ab aliquo sive
ab aliquibus peti non possit nec per potate nec per capite seu
iudices ut officiales aliquos ut aliquem possint cogi ad dictam
pacem faciendam nisi primo unus annus elapsus fuerit
completus computando a die commissi malefitii seu iniurie fce
in quem officiales pdcti nec aliquis eorum possit se intromittere
nec penam aliquam imponere. ¶ Et si aliquis aliquod malle-
ficium vel iniuria de quo et de qua dapnum non solverit
communi fulgi et de ipso mallefitio fuerit accusatus quod de ipso mallefitio
ut iniuria non possit habere pacem ab iniuriato nec a suis
consanguineis. Et nulla persona possit nec debeat de
dictis mallefitiis et iniuriis commissis appetentes seu petrandis
pacem sibi fieri impositores dare dono offendendo in dictum tempus
unius anni computando a die commissi malleficii ut iniurie facte
seu delicti. ¶ De beneficio pacis et confessionis et pena ne-
gantis maleficium. R[ubrica]

Item volentes providere ad bonum concertum pacis dicimus
et ordinamus quod si pax fuerit de aliquo malleficio vel delicto pro-
dictus capitaneus vel potestas et eorum officiales debeant remittere habita pace
tertiam partem pene in qua deberet condempnari vel si fuerit condempnatus
pacem possit producere et probare in x dies a die lature sententie
ubi non fuerit appellatum. Et si fuerit appellatum usque ad x

¶ De isto statuto videbatur in sua disputatione per extrahi contra statuta etc.

Primum pacis tertia pars.

¶ Primum parsitia pars

¶ Et de malleficio et iniuria de quo non repetit de iniuria quod intelligitur [illegible]

dicti sui ante latam sententiam condempnationis quarumcumque. ¶ Et cum confitens maleficium mereatur premium sue confessionis, dicimus et ordinamus quod quicumque fuerit accusatus vel inquisitus de aliquo maleficio vel excessu. Et tempore sue examinationis confessus fuerit maleficium vel excessum de quo vel de quibus accusatus vel inquisitus est et cetera, quod propter suam confessionem remittatur sibi quarta pars condempnationis decto fiende si maleficium probatum esset. ¶ Si vero tempore examinationis negatum fuerit maleficium per accusatum vel inquisitum. Et postea probatum fuerit per testes legitime dominum negantem commississe maleficium, quod propter ocasionem negationis facte per ipsum ipsum negatum fuerit, quod plus debeat condempnari. ¶ Cum in confessione beneficium in quarto plus non vendicet sibi locum in dampnis datis. ¶ De hiis qui excipiuntur a penis et bannis. Rubrica.

Item dicimus et ordinamus quod infrascripte persone excipiantur a penis et bannis in hoc capitulo contentis, videlicet quod si pater fecerit vel dixerit iniuriam filio suo vel filie sue. Et mater filio vel filie et cuicumque descendenti seu descendentibus. Maritus uxori et e converso. Patruus nepoti. Avunculus nepoti vel nepti carnali et e converso. Sed in dimissum hereditat... sed non ad bannum non teneantur. ¶ Et excipiantur magistri verberantes discipulos seu discipulum causa doctrine. ¶ Et ita dicte persone excipiantur a penis et bannis, dummodo tales verberantes non occidant vel macangnent turpiter vel enormiter percussione cum armis et cum sanguinis effusione percusserit. ¶ Et excipiantur minores xii annorum et alii qui iniuriam fecerint ~~...~~ fanovet... ¶ Et si aliquis fecerit vel mulo suo in monum parum. ¶ Et si aliquis fecerit vel dixerit iniuriam patri suo vel matri et cuicumque ascendenti vel ascendentibus, potestas compellat eorum indices et quibus ipsorum inferat tali filio penam ad voluntatem patris vel matris.

¶ Item et excipiantur si frater carnalis fecerit vel dixerit iniuriam fratri suo carnali, non teneantur ad bannum, dummodo non occidat vel macangnet vel enormiter ledat vel percutiat cum armis cum sanguinis effusione. ¶ Et si frater carnalis inveniat fratrem, patruus vel avunculus nepotem ad ludum taxillorum, possit eos verberare sine pena et banno. ¶ Item quod dominus non possit verberare nec verberari facere hominem suum alterius communitatis personam nec eius districtum. Et qui contrafecerit solvat bannum sicut alius aliquis. In aliis persone ¶ Item dicimus quod predicte persone excipiantur a dictis penis et bannis, nichilominus teneantur in dampnis datis, guastis et incendiis solvere. Condempnatur pro gravi offensa. ¶ Item dicimus et ordinamus quod condempnatio... quicumque maior xii annorum et minor xxv annorum mittatur tamquam minor ad agendum, accusandum, denuntiandum et defendendum in causis criminalibus et dampnis datis ad reficiendum. Et possint condempnari de ipsorum maleficiis, sed in quibus ipsorum maleficiorum... non obstante si ipse non consenserit seu consentiret.

¶ Sed nunquid si pater vel mater vel frater carnalis percusserit cum armis et cum sanguinis enormiter filium vel filiam vel fratrem vel occidat vel macangnet, quo casu non sit exemptus a penis ut hic continetur, videtur possit quod non ... per inquisitionem vel denuntiationem, et quod sic videtur ... ibi si recte vix quod tamen per accusatorem ... Excepto et cetera. Ibi 2m gradum et cetera. Cognita ... sed si ... dubium credit de familiaritate ... in sua familia ~~...~~ si vero aliud occidat macangnet vel enormiter offendat cum armis et cum sanguine, tunc cognita que dixi ... Credo est dubium si avus vel avia offendat nepotem vel neptem vel e converso nepos et neptis avum vel aviam. Et filium vel filiastrum vel matrem ... Excepto et cetera. Sed recte potest quod per inquisitionem procedi si maleficium est enorme vel atrox, ut habetur in statuto ... 49.

¶ Pena negantis ... quare plus ... dicta probatio legitima ... negatio ... plus ... in hoc capitulo ... ubi de confessione ... in hoc locum.

¶ Premium confitentis ...

¶ In dampnis datis non habet locum confessio; item non habet locum pena negantis.

¶ Vide statutum capitulo 49 ... Insuper firmamus et cetera. Excepto et cetera ... ibi ... tenetur ...

¶ An minor xii annorum teneatur ad penam.

¶ De dampnis datis ... incendiis ...

¶ Filii ... in ... fecerint ...

¶ ... familia ... dolo ... culpa ...

¶ An filius familias et minor possit ... in iudicio criminali agendo vel defendendo ... maior xii annorum.

¶ Minor xii annorum ... in iudicio criminali.

12v

An [illegible] mediatores non teneantur ad penam si [illegible] mediatores aliquem [illegible]

indo et fratre filiis. Expiatur eodem modo occurrentes rixantibus cum dividendis, et mediatores inter ipsos rixantes ut ipsa rixa remaneat. Et si aliquis inter hec fuerit qui ipsi minores xv annorum altercarent ad invicem, et se intromiserit vel intromiserit ad dividendum alterum ab altero, et aliquem percusserit sine sanguine, quod de talibus percussionibus corporis vel castigationibus aliqua accusatio non recipiatur, sed non teneatur ad iniuriam sive non. Et si aliquis ex talibus accusatus denuntiatus vel inquisitio fuerit et condemnatus, ipso iure dicta condemnatio sit cassa et nullius valoris. Et quod in dictis casibus ubi persone supra nominate excipiuntur, quod denuntiatores malleficiorum vel aliquis ipsorum non teneatur denuntiare aliquem de supradictis personis in casibus exceptuatis. Et quod non teneatur ad aliquam penam si non denuntiaverit personas supra exceptuatas in dictis casibus exceptuatis.

Nota quod denuntiatores malleficiorum non teneantur penas si in casibus hic descriptis non denuntiant

De fractoribus pacis vel treughe et pena ipsorum. R[ubrica] [illegible]

Quia federa pacis sunt tenacissime observanda, per quam pace optinenda populus voluit motus sedare tormenta, ordinamus quod per officiales communis fulginei qui pro tempore fuerint observari precipimus quod si aliqua persona inventa fuerit quod absit pacem sive treugam frangere, de qua appareret publicum instrumentum. Et in fractione commiserit homicidium, quod fractor pacis seu treughe capitis puniatur ita quod penitus moriatur. Si vero aliquod membrum amputaverit seu membri usum, quod amputetur sibi simile membrum sive instrumentum membri, membro sive instrumento membri quod amputaverit. Si vero debilitaverit aliquod membrum vel aliter percusserit, condemnetur in 200 libris denariorum ultra id quod debet condemnari ratione sui delicti tam ex forma statuti quam ex forma sue promissionis, si qua appareret, in quibus potestas debeat condempnari. Si vero sine percussione vel aliter pacem fregerit, condemnetur in 100 libris denariorum ultra id in quo condemnari deberet ex forma statuti et sue promissionis, si qua appareret. Et ubi intelligatur pax sive treuga fracta, si aliquid in personam recipientis puniatur sibi de quo inter eos pax fuerit facta, sub quocumque colore verborum condemnetur in 100 libris denariorum.

Nota quod si pacem vel treugam imperitur debilitando membrum vel aliter percusserit quod tunc pena 200 librarum ultra penam ordinariam delicti commissi

S. pena

Vide statutum populi libro 4 rubrica 42 versiculo Et si aliquis. Item libro 15 rubrica et statutum populi libro 47. Et in statuto libro 4 rubrica 104.

S. pena

Frangens pacem vel treugam condemnandus insultando vel verbis [illegible] puniatur 100 libris ultra alias penas. Vide ordinem s. p. libro 15 rubrica. Item vide statutum populi libro 47 versiculo Et si aliquis, ubi est pena 500 [illegible]

De hiis qui fecerunt insultum ad domum propriam vel conductam

ut domum habitationis alicuius per vim intraverit vel illum per vim de ea eiecerit vel ad domum lapides proiecerit vel sagittaverit cum sagitta vel pallocta ad eam [illegible] verbis iniuriosis R[ubrica] [illegible] 9

Quia domus est unicuique tutissimum refugium et quia ex tali nullus debeat inmolestari, ordinamus quod si aliqua persona fecerit insultum contra aliquam personam ad domum propriam vel conductam vel in qua modo aliquo habitaret, sive sit ipsa persona insultata fuerit in domo vel in hostio domus. Et insultans venerit usque ad domum et tetigerit insultatum vel hostium domus insultati vel domus, si cum armis condemnetur in 100 libris denariorum. Si sine armis in 50 libris denariorum. Et hoc si insultans fuerit initiator rixe, si autem si insultatus fuerit initiator puniatur in media pena

Nota quod quis puniatur de insultu domus [illegible] et alia offensa [illegible] statutum et [illegible] Et [illegible]

insultatus fuerit in [illegible] insultans puniatur media pena [illegible]

insultans. ¶ Et intelligatur insultus super domus facius ad
domum sive insultatus fuerit in domo seu in hostio domus et tetigerit
cum sic dictum est. ¶ Et si vero venerit domum suam
hostiu domus et una tetigerit cum tunc. ¶ Et predictum locum
habeant sive insultans sit de vicinia sive non et non in
insultatus. ¶ Si non insultatus non erit in domo vel in hostio domus
insultatus et insultans intraverit domum vel usque ad domum
venerit et tetigerit domum sive hostium domus sive armis condempnetur
in 50 libris. ¶ Et si sine armis in 25 libris denariorum condempnetur. ¶ Si
non insultatus erit in domo vel in domo et insultans non
sit de vicinia ipsius insultati. Et venerit usque ad eum vel
ultra medietatem viae et fuerit in [illegible]
cum armis insultans sive armis in 50 libris denariorum condempnetur. Si
sine armis in 25 libris denariorum. ¶ Si non insultans erit de vicinia
insultati et insultatus staret in domum sive insultans tamen
fuerit medietatem viae usque insultatum sive armis
in 25 libris [illegible] condempnetur. ¶ Et si sine armis in x libris denariorum.
¶ Si non habeant domos insultans et insultatus in uno latere
strate seu vie et in eadem vicinia et intelligatur insultus ad
domum suam si venerit insultans insultando usque ad [illegible]
murum domus insultati sive in via domus insultati [illegible]
[illegible] domus insultati super dictum.
¶ Si non insultatus non staret in domo vel in domum sicut
armis puniatur in x libris denariorum. Et si sine armis in 100 solidis denariorum
condempnetur usque ad medietatem vie. ¶ Si non insultatus
[illegible] insultans non tenetur nisi de insultu
[illegible] ¶ Et intelligatur de eadem vicinia si habitaverit in
simplici [illegible] domum insultati [illegible] domus
insultans [illegible] sue habitationis tempore insultus propinquas. ¶ Mandamus
et hominis de domo [illegible] personam vel [illegible] et non
[illegible] intraverit domum alicuius in qua habitaret condempnetur
in 500 libris denariorum [illegible] ¶ [illegible] penam [illegible] dicta a [illegible]
die [illegible] non solverit manus dextra
ei brachio amputetur. ¶ Et predicta omnia [illegible]
aliquem et familia debeant puniri in duplo [illegible]
commissa. ¶ Si non aliqua persona iniuriose [illegible] lapides
ad domum alicuius vel [illegible] condempnetur in x libris denariorum
pro quolibet lapide [illegible] et pro qualibet [illegible] vel
pallotta. ¶ Et ille qui erit insultatus ad domum [illegible]
insultus possit se defendere et offendere insultantem [illegible]
[illegible] si insultans habet arma sive armis se defendere
possit et offendere [illegible] ipsum insultantem. ¶ Et
[illegible] in insultatum [illegible] ipsum defendere et invare
[illegible] insultatum et offendere [illegible] insultantem [illegible]
ut insultatus [illegible] potest. ¶ Et [illegible] verbis iniuriosis exceptis
[illegible] insulto facto sine armis [illegible]
[illegible] ille talis [illegible] que dicentur verba iniuriosa
exceptis verbis super dictis vel [illegible] quam fieret insultus sine
armis habeat [illegible] puniatur media pena superius
declarata

¶ [illegible] in nullo loco sit mentio de aliqua pena verborum iniuriosorum
[illegible] non potest ad illorum referre que non [illegible] de pena verborum
iniuriosorum lege [illegible] 15

¶ [illegible] hic insultans et si insultatus
non tetigerit [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] illa [illegible]
non ad domum [illegible]
ad domum [illegible]
notatis

¶ Ex hensa aliquis [illegible] domo
sue [illegible]
puniri pena 500 libr.

¶ Nota quod [illegible] in domo
offensi vel ad domum [illegible] insultante
si offensus non est de familia [illegible]
[illegible] pena [illegible] hic [illegible] insultans
[illegible]
[illegible] principio

¶ Insultatus potest se defendere
et insultantem offendere etc.
Et idem possunt facere
vicini insultati [illegible]
[illegible] et offendere [illegible]
[illegible] insultantem etc.

¶ Sed [illegible] insultus [illegible]
[illegible] locum [illegible]
sine armis [illegible] non [illegible]
hic de superius declarata
non habet locum [illegible]
[illegible] hic [illegible] de insultu
ad domum facto [illegible]
[illegible] et non de facto alibi [illegible]
notata etc.

¶ [illegible]

¶ Cuius pena est in [illegible]
rubrica etc.

¶ pena [illegible] lapides vel
[illegible] vel pallotas
ad domum alterius [illegible]
[illegible] xl [illegible] et [illegible] 33 in
principio etc.

¶ De [illegible] verbis iniuriosis etc.

¶ Nota quod statuentes po
[illegible] iniuriosa [illegible]
[illegible] ut patet hic [illegible]
Et quod de verbis [illegible]
[illegible] matthey [illegible]
[illegible] iniuriosa

Segno ... insultavit ... semel adminado cum armis an puniatur de insultu et adminatore ... hic statuto ... quod illa adminatio ... qualitas insultus ... hoc ... insultus ... puto ... si de adminatore ... maior pena ... de insultu ... puniatur et si pluries adminavit ... una adminatio ... insultum ad ... inquisitio dicit quod insultavit et percussit ... intelligo de percussione ... quod insultavit ... de insultu non ... X. ob. ... comprehensato ... de percussione ... puniatur ... insultu ... si dicant percussit ... de cogitatione etc.

De insultu facto cum armis et sine armis. alibi quod addenim. x

Item dicimus et ordinamus quod si aliqua persona fecerit insultum contra aliquam personam secum armis in x libr. den. sine armis in 100 s. den. cui si legis admittet. Et insultus intelligatur si insultans duxerit insultatum et ipsum tetigerit vel percusserit vel eum amenaverit movendo se de loco ad locum. Et quod nihilominus debeat condemnari de iniuria et de omni maleficio quod commiserit tempore dicti insultus. Et idem dicimus observandum in superiori proximo capitulo. Si vero aliquis ad defendendum arma sibi esset necessaria facultas sed cum dictis armatis insultum fecerit contra aliquem non puniatur de insultu cum armis sed de simplici tamen nisi cum dictis armis percusserit vel adminaret sive ipsa arma evaginaverit et quod habeat pro evaginatione si dicta arma evaginata portaverit in manu.

De percussionibus factis cum armis et sine armis. xi

Quoniam aptica ... convenit ut quis non debeat ex percussione ad ... mattham ... nolentium in humana natura ... Statuimus quod si aliqua persona cum aliquo genere armorum percusserit aliquam aliam personam in facie sic et ex ipsa percussione cicatrix evidens et enormis remanserit condemnetur in 500 libr. den. Si vero evidens fuerit et non enormis cicatrix ex ipsa percussione et remanserit in 200 libr. den. condemnetur. Et si condemnatus in 500 libr. non solverit ... declaratis ... ducatur ad locum iustitie et ibi manus dextra sibi amputetur ita quod a brachio separetur. Et si ex dicta percussione remanserit merchium in facie puniatur pena 500 libr. den. Si vero remanserit cicatrix in facie sive signum evidens puniatur in 200 libr. den. Si vero aliquis percusserit aliquem cum armis in facie et ex dicta percussione remanserit merchium cicatrix vel signum et nasus vel oculus vel aliquis ipsorum fuerit devastatus condemnetur pro merchio cicatrice vel signo pena merchii signi et cicatricis supra declarata et oculi non puniatur media pena. Et potestas et omnes iudices teneantur in modo ... ad declarationem merchii cicatricis vel signi adhibere duos medicos cirurgicos vel plures quorum in dicto et declaratione stet ... Si vero percusserit cum sanguine in facie puniatur in 100 libr. den. pro qualibet vice et qualibet percussione facta cum armis. Si vero sine sanguine percusserit in facie cum armis pro qualibet percussione in 50 libr. den. Si vero percusserit sine armis in facie et

Et advertendum quod ... de ... guastatore oculorum vel nasi puniatur ... locum ... percussio cum armis et remanet cicatrix vel signum ... oculus vel nasus ... ~~...~~ ... locum quod hic ... puniatur pena ... guastatoris. Item quod pena hic ... guastator ... cicatricis vel signi dico quod non ... guastatoris nasi vel oculi ... qualiter ... guastatoris oculi vel nasi ... vel ... truncato vel ... guasto ... Item quod hic ... percussio ... cum armis. An idem si sine armis ... cum armis ... pena ... Item pena cicatricis ... nasus et ... nasi vel oculi ... locum hoc ... guastatur nasus et oculus ... arbitrium iudicis et medicorum ... in ...

S. pena

Non quod puniatur quis de insultu ... ab alia offensa ... sive facta ... alibi ... hic ...

An insultans cum armis si habeat ... arma portandi puniatur de ipso insultu cum armis ... 80.

Item non hic ... qui habet arma ... non evaginavit puniatur de insultu cum armis si ... non portabat ... etc.

In facie percussio cum armis

Non ... merchium ... cicatrix sive signum ... cum armis etc.

S. seu duplex pena pro naso et oculo guastato

... medicorum ... de ... xx. et de ... de morte ... Si non percussit ... etc.

... insultus ... non sufficit ... insultum ... vel percussit vel adminavit ... insultum ... sufficit ... insultatum

Cicatrix facta in capite an comprehendatur in statuto tradit Bal. cons. 432 vol. fol. 92 vol. 3.

De ... offensionum et percussionum ... 88 ... 20 ... 33 ... 27 ... 33 ... Si non

Nasus vel oculus ... 20 ... de diversis ...

Nunc sine armis

Hic [illegible] si non percusserit sine armis in facie et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 14

Sanguis exiverit, in 25 libr. den. puniatur. Si vero percusserit in facie manu vacua, et sanguis non exiverit, in x libr. den. Si vero percusserit in quacumque parte corporis sit et eadem percussione dubitaret de morte, puniatur pena 100 libr. den. pro tali percussione. Et si infra x dies a die late sententie dictam penam 100 libr. den. non solverit, quod manus dextra amputetur. Et ut dubitet de morte vel non, stetur iudicio medicorum. Et potestas teneat iudicium medicorum hic [illegible] [illegible] illius qui percusserit [illegible] excusare non teneatur. Et in quolibet dictorum casuum aliquis condempnetur [illegible] 100 libr. supplet [illegible] occasione predicta 100 libr. den. et si infra x dies a die late sententie [illegible] condempnationem non solverit [illegible] et quo [illegible] [illegible] sibi manus dextra amputetur. Si vero solum fit sanguis exiverit et cicatrix non remanserit, condempnetur in 100 libr. den. Si vero percusserit et sanguis non exiverit, in 50 libr. den. cum fuste condempnetur. Si vero aspatulis sive aliis [illegible] in facie percusserit et sanguis exiverit, in 50 libr. den. condempnetur et plus usque in quantitate 100 libr. den. ad arbitrium potestatis considerata qualitate et enormitate percussionis. Si vero percusserit et sanguis non exiverit, condempnetur in xxx libr. den. Si vero ex percussione dentem [illegible] amiserit, condempnetur pro quolibet dente pro pena percussionis in 25 libr. Et si [illegible] in 50 libr. Si vero in spatulis et aspatulis, si sine sanguine in 40 libr., si sine sanguine in xx libr. den. cum fuste condempnetur. Si vero aliqua persona percusserit aliquem sine armis in facie cum sanguine, in 40 libr. den. cum fuste condempnetur. Si sine sanguine, in xxx libr. den. cum fuste condempnetur. Si vero aspatulis sive aliis [illegible] in facie percusserit, si cum sanguine in xx libr. den., si sine sanguine in x libr. den. cum fuste condempnetur. Si vero in spatulis et aspatulis, si cum sanguine in x libr., si sine sanguine in 100 s. den. condempnetur. Et in quolibet dictorum casuum condempnetur malefactor pro qualibet percussione et qualibet vulnere [illegible] supra notatis, et si uno impetu fecerit. Si vero uno ictu fecerit plura vulnera, pro uno vulnere condempnetur, et pro quolibet alio vulnere simul uno ictu illato condempnetur in medietatem pene ipsi delicto superius scripte. Et si aliqua persona [illegible] cum aliquo genere armorum, qua [illegible] et non percusserit, in quolibet in 100 s. den. cum fuste condempnetur. Et si sine armis, in 40 s. den. cum fuste condempnetur. Si vero aliquis

Nota quod si dubitetur de morte ex percussione in quacumque parte corporis [illegible] quod potestas tenetur stare iudicio medicorum [illegible] [illegible] ille non [illegible] [illegible] non tenetur. Et [illegible] [illegible] cautela [illegible] [illegible] [illegible] dicit [illegible] [illegible] quod dubitabat de morte, et sic potestas [illegible] iudicium medicorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maiorem penam [illegible] dubitatis mortis [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in pena manus ut hic [illegible]

Pone quod quis [illegible] [illegible] in quacumque parte corporis cum [illegible] et sanguis exivit vel non et signum [illegible] in facie remansit vel non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sine armis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distinguitur cum sanguine vel sine et in facie vel aliis [illegible] [illegible] [illegible]

In facie percussio sine armis [illegible] si non aliqua [illegible] pene [illegible]

Si dubitetur de morte, non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medicorum [illegible] [illegible] percussio [illegible]

[illegible] in quolibet [illegible] [illegible] percussor cum armis cum sanguine cum pena [illegible] 100 libr. [illegible] [illegible] [illegible] xxi [illegible]

Dens [illegible]

In facie sine armis percussio

Aspatulis et in spatulis sine armis

Pone quod fecit simul plura vulnera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Nota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Chirurgici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] percussio sine facie cum armis [illegible]

In proemio [illegible]

Si pene in spatulis sive aliis in facie cum armis.

Si pena [illegible] [illegible]

Percussio in spatulis et aspatulis [illegible]

Aspatulis sive percussio sine armis [illegible]

Uno ictu plura vulnera

Uno ictu plura vulnera faciens

Adminantis [illegible]

p(er)cusserit aliq(uo)d gen(us) armor(um) et no(n) p(er)cussit, p(ro) qualibet p(er)cussione in xxv libr(is) den(ariorum) co(mun)i Fulg(inei) co(n)dempnet.

De pena cap(i)entium aliquam p(er) p(er)sonam. xiii.

Item dicimus atq(ue) i(n) iuriam p(er)pulsemus statuimus q(uod) si aliqua p(er)sona cepit aliquam p(er) p(er)sonam et tenuerit no(n) p(er)mictendo eum libere recedere, et eum cadere fecerit, i(n) t(er)ram in xxv libr(is) den(ariorum) co(n)dempnet. Si no(n) cepit et tenuerit et cadere no(n) fecerit in xv libr(is) den(ariorum) co(mun)i Fulg(inei) co(n)dempnet. Si no(n) cepit et no(n) tenuerit in x libr(is) den(ariorum) co(n)dempnet. Si vero aut cepit aliquem p(er) capillos et p(ro)straverit eum in t(er)ram et strasinaverit i(n) 30 libr(is) den(ariorum) co(n)dempnet. Si no(n) cepit p(er) capillos et p(ro)iecerit i(n) t(er)ram i(n) xx libr(is) den(ariorum) co(n)dempnet. Et si impinxerit eum i(n) t(er)ram cadere fecerit in xv libr(is) den(ariorum) co(n)dempnet. Et si i(m)pinxerit t(antu)m in 100 solid(is). Si no(n) pannos dilaniaverit in dosso co(n)dempnet in x libr(is) den(ariorum) et in emendatione dampni. Si no(n) aliqua p(er)sona i(n)iurio se caputeum extraxerit de capite alterius in 100 s(olidis) den(ariorum). Si no(n) pannos alicuius mutaverit de capite extraxerit i(n) xx libr(is) den(ariorum) co(mun)i Fulg(inei) co(n)dempnet. Si no(n) aliqua p(er)sona strasinaverit aliqua(m) p(er)sonam p(er) pilos p(er) capillos co(n)dempnet in xx libr(is) den(ariorum). Pro quolibet aut(em) calcie co(n)dempnet in x libr(is) den(ariorum). Et si aliqua p(er)sona in aliquam p(er)sonam p(ro)iecerit aliq(uo)d genus bructaminis in iniuriose p(ro) qualibet vice co(n)dempnet si de turpaverit pannos vel eum in x libr(is), si no(n) in 100 solid(is) den(ariorum) co(mun)i Fulg(inei) co(n)dempnet. Si no(n) canem p(ro)iecerit in aliqua(m) p(er)sonam seu ceciderit co(n)dempnet in 40 solid(is) nisi dixerit clamando ~~tte~~ varda. Si no(n) canem no(n) teneat ad penam. De extractione no(n) caputeo de capite potest nec capite no(n) potest procedere nisi p(er) accusatore p(ost) receptam p(er) illum cui esset extractum caputeum.

De forense qui p(er)cuteret Fulginatem. xiiii.

Item dicimus et ordinamus q(uod) si aliqua p(er)sona forensis p(er)cusserit ~~...~~ aliqua(m) p(er)sonam civitatis Fulg(inei) vel districtus q(uod) talis forensis debeat i(n) duplum eius in quo co(n)dempnaretur si ~~d~~ b(enefi)ceret cives Fulginas occasione similis offense. In casu dupli pena debeat co(n)dempnari, ita tamen si fuerit de ...forensis in recepto. Et si forensis noluerit se co(n)stringere et venire in curia co(mun)is Fulg(inei) de excessu co(m)misso in p(er)sona alicuius p(er)sone civis vel Fulg(inei) vel districtus, i(n)fra t(er)minu(m) banni, sibi forensi dandi vel no(n) co(m)p(ar)uerit i(n)fra d(ic)tum t(er)minu(m) banni, q(uod) civis Fulg(inei) no(n) teneatur ad pena(m) p(ro) i(n)iuriis p(er)cussionibus et offensis illatis in p(er)sonam talis forensis, du(m)modo p(ro)bet p(er) duos testes vel p(er) unu(m) ad minus de visu et duos de publica fama i(n) p(ro)cesso cau(s)a talem forensem p(er) eum accusatum in eum i(n)tulisse i(n)iurias p(er)cussiones et offensas, de quibus co(n)tra talem forensem p(ro)cederet p(er) accusatore vel in quisitio(n)e sine qua p(ro)batione.

Pone q(uod) offendens e(st) forensis et noluit venire co(mun)is Fulg(inei) q(ue)rentia ut hic an tamen puniet de offensa p(er) se illata forensis: h(abe)t no(n) p(ro)bet o(mn)is offensa hic d(ic)tus ... aliqua(m) ... ut q(uod) sic in hic ibi du(m)mo(do) p(ro)bet etc. ... in statuto ... forte no(n) sit ... illud intelligatur ... istud ... istud ... illud ... illud ... p(re)valeat ibi i(n) ... Et ad ... etc. Et fac c. h. ... in quo co(n)venit q(uod) statutum p(o)p(u)li p(re)fert et p(re)valet statuto co(mun)is si sit ... vel ... etc.

Pena p(er)cutientis aliq(uo)d genus armor(um) si no(n) p(er)cussit vide ... xiii ... aliqua ... etc. ubi e(st) pena x ...

Q(uid) si p(er)cussus ... cepit et cadere fecit et no(n) ... tenuerit qua pena p(uni)etur ... xx ... arguendo hic a ...

Q(uid) si t(antu)m p(ro)iecerit ... pena x ... arguendo ... a ...

Impinxerit etc. qua pena etc. ... hic etc.

Si no(n) p(er)cussit ... ab offenso ... etc.

Cepit p(er) ... tenuit et cadere fecit ... p(er) capillos ...

Cepit p(er) capillos etc.

Dilaniavit pannos de dorso etc. Q(uid) si no(n) i(n) dorso etc.

Extraxerat pannos de capite ... etc.

Pena calcis ...

P(ro)iecit bructamen vel ... i(n) dorsum alterius etc.

... quadruplat ... statuto ... Fi.

No(ta) qualitatem ... forensis ... quadruplo ... statuto ... Fi.

co(n)p(ar)uerit

Vide ... statuto ... 112, 151 et 157

Vide ... statuto ... 112 ... i(n) eod(em) ...

No(ta) p(ro) defensione civis ... forens ... etc. ...

Ut te comprehenditur

Et si non qui se exbanniverit ... [illegible] quaestione ... pro se ... frater ... vide ... rubrica 115 ... non

si deficeret vel ultra condempnationem decem soldorum pro forensem statuti
condempnationis in omni eo quo debuisset condempnari forensis
si accusatio probata fuisset contra dictum forensem. Et quia officiales
comunis Fulginei in accusationibus dandis contra dictos forenses procedunt
negligenter, et comprimus volumus et
retroactis temporibus negligentes esse comprimus volumus et
mandamus quod potestas accusatis quod forensem pro Fulginei super
accusatis contra civem fulginatem nullatenus procedatur
et si in aliquo inquisitione officium contestent. Et si in aliquo in quo super
accusatis vel inquisitione formata contra forensem fuerit processum
contra civem non valeant
processus fulginatem processus fuerit contra eum non valeant
nec teneant ipso iure. Et quod auctoritate presentis capituli omnis processus
et sententia que fieret contra eum non valeant ipso iure. Et possit
in publicatione processus et receptis testibus et probationibus
fulginatem procedere contra dictum fulginatem qui dixit se
imputatum a forense accusationem vel inquisitionem
forensem non invenerit esse probatam. Et quia
fraus contra forensem non ... examinationem quod
difficultas ... in probando aliquem esse forensem statuimus
fieri convenit in probando aliquem esse forensem sufficiant tres testes
quod ad probandum aliquem esse forensem sufficiant tres testes
deponentes et dicentes publice et forensem esse
et ipsum nominari esse forensem. Et si non aliquis civis
fulginas percusserit aliquem forensem puniatur ea lege
qua puniri deberet ille talis civis in illa terra de qua
est talis forensis si si esset percussus in terra predicta idem in iure civis.

De pena frangentium carceres et auxiliatorum eisdem. Rubrica 14

Item statuimus quod fractores carcerum et auxiliatores
et auxilium dantes puniantur et condempnentur per dominum
potestatem seu capitaneum in 100 libris denariorum. Et nihilominus persona
fregerit teneantur comuni ad omnem quantitatem pro qua detine-
bantur in carceribus. Et pro omnibus aliis qui erant in dictis carceribus
solvere teneantur quantitates pro quibus detinebantur. Et eodem
modo teneantur auxiliatores, factores et consilium dantes dic-
mo uno solventes et illi liberentur.

De pena improperantium aliquod improperium et de aliis verbis iniuriosis. Rubrica 15

Item dicimus et ordinamus quod si aliqua persona dixerit
improperium homicidii, ... proditionis falsitatis
vel crimen ... in facie ... commissorum in personam eius
contra quam dictum esset vel personam uxoris ipsius et fratris carnalis
eius cui dictum esset vel in personam descendentis seu ascendentis aut
filii fratris vel in personam ... aliquod improperium
contra quem dictum esset aliquod improperium andarum condempnetur in x.
libris denariorum. Et si non dixerit improperium de predictis contra aliqua persona
vel quod commissa esset per eum contra quam dictum esset vel per aliquem
vel quod ... predicta diceret vel indiceret vel sub quocumque colore verborum
predicta diceret vel indiceret vel sub quocumque colore verborum
et si diceret ego ... non sum homicida vel est. Et
sic de aliis per quolibet et qualibet vice condempnetur comuni Fulginei
in x. libris denariorum. Et sufficiat ad probationem improperii solum
quod probet contra dicentem quod dixerit aliquid predictorum et si non probet
verbum seu improperium obiectum. Salvo quod si allegaverit improperium ...

Si autem forensis et cuius fuerit forensis ... non ... nisi publicato processu contra forensem ... non valeat

Quia probetur quem esse forensem

De pena civis offendentis forensem et non quod non est hic pena certa nisi per relationem ad illam ... vide ... et non ... rubrica 112 et rubrica 157 et rubrica 151 vide

Vide penam ... rubrica 51 ubi de pena frangentium et auxiliantium ... et pro ... recipientium eos ... rubrica

Et de pena ... vide ... rubrica 102

Quia probetur quod aliquis dixerit verbum iniuriosum ... improperium

aliq(ui)d dubes p(er)das ipe ul alt(er) de p(er)sonis sup(ra)d(ic)tis sibi iunctis
i(n) iniuriatum ul (con)t(ra) aliquē de p(er)sonis sup(er)ius notatis
s(e)c(un)d(u)m quocu(m)q(ue) colore uel ... dicat(is) ul in d(ic)tis si p(ro)betur
in xx libr d(e)n(ariorum). Si uo (con)dēnet ut s(upra). Si uo aliq(ui)d
aliud ubū iniuriosum dictu fuerit p(er) aliquam p(er)sona
(con)dēnet dicens p(ro) quolib(et) ubo et qualib(et) uice in xx
s(olidis) den(ariorum). Saluo q(uod) si fieret pax an(te) accusat(ionem) ul post
excusationem i(n) t(er)minu datum de p(ro)ximis p(re)d(ic)tis ub(er)is
simplicib(us) iniuriosis tm q(uod) dicens ad pena non teneat(ur).
Si uo recipp(ro)caverit alicui id cui occasio hoc partim
fecerit (con)tinuo p(ro)palit(er) ul pa(ra)la coherentia ubas puniat(ur)
in c. libr den. ul(tra) id in quo al(ia)s debet (con)dēnari p(er)
formam stat(uti). De hijs qui (com)miserint homicidium in pa-
rentes — et alias p(er) hic notatas ... 16

Quia infecta crudelitatis op(er)a est in parentes se seuire
ac et i(n) filios uxorem ul f(rat)rem carnalem. Et id(e)o
statuim(us) q(uod) si aliquis i(n)t(er)fecerit p(at)rem suu m(at)rem suam
filiu suu uxorem suam maritum suu f(rat)rem suu so
rorem carnalem suam sororem suam sui p(ro)cessus ul quamlib(et)
p(er)sonam cuius successio de iure p(er)tinet ad ip(su)m capitis pu
niat(ur) et p(er)dat omne commodum sue successionis que po
s(et) h(ab)ere ipe ul sui filii et heredes. Si filii culpam (com)miserint
in homicidio (com)mictens (con)tinta in d(ic)to casu puniat(ur)
pena legis ... cois. De pena (com)ponentis aliquam can
tilenam ul carmen (con)tra aliquam p(er)sonam seu dicentis 17
ul eam seu ... cantantis 17

Quia laborare debemus in bonu fam(am) honorabilem ul
... et no in malum. Statuim(us) et ordinamus
q(uod) nulla p(er)sona tante temeritatis existat q(uod) audeat
q(uod) nulla p(er)sona ... seu (com)positum carmen siue
(com)ponere dictare ul (com)positum ... de aliqua p(er)sona cuius sulg(is)
libellum cantare famosum ... ul ... officiales cuius
ul eius ... ul aliorum ... eorum qui ...
eiusdem in iniuriam eorundem ul aliorum ... ad hostium ...
... fuerit ul affixum affigere seu ponere ad hostium ...
domu alicui. Et si qua p(er)sona (con)t(ra) fecerit p(ro) qualib(et) et
qualib(et) uice (con)dēnet ... in 50 libr ... et
plus ad arbitrium potestatis i(n) sp(ec)ta qualitate iniurie et
p(er)sone de qua ... qui (con)posit ... carmen ul libellus famos(us)

Ut nullus faciat iniuriam alicui p(er)sone p(er) quam di-
uina officia perturbentur. xviii

Quoniam domum dei ... ... et ... in
pace factus est locus ... spelunca latronum
et ne ... meis ... ne ... iniurie inf(er)-
rent ... sacra ... mist(er)ia ... diuina officia p(er)turbent
hoc salutari edicto statuim(us) q(uod) nulla p(er)sona audeat
ul p(re)sumat dum sacra mist(er)ia celebrant(ur) inferre
alicui p(er)sone aliq(ui)d iniurie ... sacra mist(er)ia p(er)tu(r)
bent. Et si quis (con)t(ra) fecerit p(un)i(a)t(ur) pena sui delicti ... ex forma

De X libr iniuriosis simplicib(us) et de ... a ...
Ex pace facta ... simplic(ibus) iniur(iosis) ... non fiat (con)dēnatio ...
Singularis pena ... de qua pares ...
De pena ... inde ... 37 et ... 38 ... 39 et 40
Requirit(ur) ... filii et heredes ...
Si qua apparuerit publicum ... 48
... pena ...
... pena capitis ...
Pena ... ad arbitrium potestatis ...
S. pena

municipales leges sibi i posit in 100 libr den. coi fulg. cdemnet. ¶ Si uo alio tpe quo diuina celebrant cdemnet in 50. libr den. ult penam sibi at psno delicto i positam p municipales leges. Et quo cumque tpe cmitent malitia aliqua in quacumque ecc ciuitatis ul districtus fulg. pen malleficiorum duplicentur. ¶ Insup nulla psona audeat ul psumat in ipis eccl ul aliqua ipar aliquas mezamonias ul quid aliud uendere nec aliquatenus retinere pena xx. s. den. p quolibz uice et quolibz cfacient. ¶ Qd nullus faciat tumultum cuenticulum seu rumorem in ciuitate fulg. in

Quoniam tam nouum q uetustis testim seditiosos et pditores ac tumultum facientes in pplo grauissimis penis afficiunt ipos nouis ruettis testi seruatores gtum in nobis est esse cupientes statuimus q nullus tante audacie et temeritatis existat qui psumat scisma pditionem seditionem tumultum rumorem ul cuenticulum facere seu ponere in pplo seu ciuitate fulg. i pntem statum. Et siquis cfecerit pter destructionem omnium bonorum penam capitis puniat. Et ipsi bona coi fulg. applicentur pub licent. et cfischentur. Et et nunc ipa bona coi fulg. cfiscam et applicam. cuitatis pntis cap. Et q potas et capitaneus nec aliquis offic coi fulg. posit predere cuenticulum nisi primo debitu psonam occasione alicui cuenticule nisi primo de hoc fuerit in cslio guardie ciuitatis fulg. seu illorum qui deputati fuerint ad custodia ciuitatis fulg. ¶ Et alio tacent ad csulendum sup custodia ciuitatis fulg. in aliquo loco ngrec et refeuato q si aliqua cuenticula esset in aliquo loco contra pntem statum ciuitatis fulg. q tunc potas et capitaneus et statum pntem ciuitatis fulg. q tunc potas et capitaneus ponat et debeant mitter talios quos uiderint expedire ad capiendum illos quos uiderint expedi de ciuitate fulg. ad capiendum illos quos uiderint et pedi re in fortiam coi fulg. deducendos p bono et pacifico statu dicte ciuitatis ¶ De penis diuersarum iniuriarum xx.

Item dicimus et ordinamus q siquis ul aliqua eceruauit alicui oculum ul destruxerit seu detruncauerit nasum quorumcumque mo dum modo nasus a facie fuerit totaliter sepatus in 500. libr den p quolibz dictorum mbrorum coi fulg. cdemnet. ¶ Si uo digitum ul ptem digiti amputauerit in 40. libr den p quolibz digito ul eius pte ulte quolibz coi fulg. cdemnet. Et si ex dicta pcussione i fecit alios digitos p qualibz i cisione in 100. s. den coi fulg. debeat cdemnari. Et nihilominus cdemnet de amputatione digiti ut supra est expssum. ¶ Si uo pcusserit aliquem et ex dicta pcussione digitus debilitauerit adeo q eius offitium pdiderit ul effitiatur inutile de quo stet iudicio medicorum cdemnet in 50 libr den. ¶ Si uo aliquis amputauerit alicui pedem ul manum totum ul ptem itaque careat opibus in 500 libr den. p quolibz dictorum mbrorum dicto

¶ In ptio itaque puniat media pena pene originalis ats talis delicti ut s. R. xj. ysy. Si uo uno ictu etc. Sz dic q ibi lo. grauitate de quolibz ictu quo fuit plura uulnera at hic i eodem spatio uigiti uno ictu amputauit digitum seu ptem digiti et eodem pcussione i cisit alios digitos. ¶ Sz quid si plures digitos simul eodem ictu amputauerit ul ptes digitorum. Et qd si nil amputauerit sz eodem ictu plures digitos i cisit ul i pluribus locis eodem ictu i eodem digito i cisit an hz locum hoc statum saltem ex sibi uacto stato de stato ad silia at hz locum dictum statum s. R. xj. x. pro eo si uo uno ictu etc. Et an qd hic de i telligatur de digitis tam pedum q manuum qd uidetur q hoc statum lo. i distincte q. etc. et q cum pedum ac pam ut i pprio xsy. Si uo aliqs etc.

¶ Contra intrantes eccles i eccha ul i ea intrantes

¶ Ad maiorem uide i statuto pplo R. 40. 49. 92. 97. 105 et 214 etc.

16v

Sed de quo membro hic lo. nam de oculo et naso lo. hic ... r. xj. Jt de dente ... Jt de pede manu et digitis ... Nam de brachio ... tibia non ... maior ... amputando illa ... amputare manum uel pedem ... membro genitali non ... grauissimum delictum ... quo ... hic ... cogita etc.

cois fulg. condempnet. ¶ Si uero debilitauerit pedes uel manus ita quod esset inutilis condempnet(ur) pena 300. libr. den. pro quolibet. ¶ Si uero aliud membrum quod ... amputauerit in xxv. libr. den. cois fulg. condempnet. ¶ Et si ex dictis percussionibus uel aliqua ipsarum moriretur solum pro homicidio condempnet. ¶ Et potestas et iudex de percussionibus factis in facie et de debilitatione pedis uel manus siue membrorum uel officij membrorum possint et debeant una cum duobus medicis cirugicis declarare utrum medicum cicatrix uel signum sit remansura uel remansurum necne. ¶ Et utrum membrum sit remansurum debilitatum necne. Et utrum officium membri perdat necne uel membrum efficiatur inutile. Quorum medicorum salarium excedere non possit summam duorum flor. pro quolibet. Et ultra duos medicos adhiberi non possint. Quo salario dato medico uel alteri ipsorum debeant esse contenti et plus petere non possint. Et nihilominus potestas in quolibet casu cuiuscumque percussionis faciat restitui percusso a percussore expensas medici cum medici salarium excedere non possit summam supra declaratam. ¶ Et si aliquis uel aliqua accusauerit aliquem uel aliquam de aliquo maleficio Et suam accusationem non probauerit si accusa fuerit sine sanguine in x. s. den. cois fulg. condempnet. Et si cum sanguine in xx. s. den. accusator debeat condempnari dummodo hoc non uendicet sibi locum in damnis datis. ¶ Quod

Quicumque fuerint condempnati in centum libris et a centum libris supra et non soluerint x. dies quod manus amputetur etc. R. xxj.

Item dicimus et ordinamus quod in quocumque casu in quo aliqua persona esset condempnata in 100. libr. den. et a 100. libr. den. supra occasione alicuius maleficij perpetrati occasione percussionis cum armis facte cum sanguine. Et dicta talis persona dictam condempnationem in qua condempnata esset non soluerit cum effectu camerario cois fulg. pro coi recipienti infra x. dies a die dicte condempnationis facte uel infra x. dies a die qua uenerit in fortiam dicti cois si contumax fuerit quod debeat duci ad locum iustitie consuetum et sibi manus dextra a brachio amputetur ita quod a corpore separetur. ¶ Et quicumque fuerit accusatus inquisitus uel denuntiatus de aliquo maleficio cum pena esset 100. libr. den. uel ab inde supra Et uellet dare idoneos fideiussores de soluendo condempnationem de ipso fiendam quod tales accusati inquisiti uel denuntiati non possint mitti uel detineri in carceribus cois fulg. pretextu dicte pene. Et ad predicta quolibet predictorum obseruandum potestas teneatur ... et pena 500. libr. den. uice qualibet qua fecerit. ¶ De pena furum et latronum et receptatorum. 22

Cupiditati que est radix omnium malorum in quantum possumus obuiare uolentes spatia que inducunt homines ad perpetrandum

¶ De medicis medicorum et eorum salario ... potestate et iudice ... et non ... potestate et iudice ... x libr. den. ... potestas et iudex ... duobus medicis declarauerit ... declarato

¶ Salarium medicorum

¶ De pena non probantis accusationem uide supra r. 22. 30. et 92. r. xj. etc.

¶ Nisi esset fractum ... cum armis et pena esset ... supra r. xxv. ... et r. 92.

¶ Nota de pena manus ... non solum pena 100 libr. ... supra ... et ... sanguine ... r. xj. ...

¶ Sequitur ... pena esset a 100 libr. ... non ... fideiussores ... r. xij. ... r. i. ... etc.

¶ Nota quod sbirparius (?) uel ... pena duplex ... r. 24 ... etc.

¶ Nota quod ... pro ... percussione ... medicorum ... hic ... de salario medici ... declaratorie ... soluat ab offenso ... cogita quod dure

¶ Pena manus uide etc.

¶ De ... fideiussores ... pena ... hoc ... r. 8. p. r. 49. ... etc.

De pena ad rapinam et furta committenda. Statuimus quod nulla
persona maritime civitatis Sodducta (?) audeat vel presumat furta
et rapinas committere. Et si fecerit et fuerit publicus vel famo-
sus fur vel latro seu derobbator stratarum violentus quod fur-
ca suspendatur ita quod penitus moriatur. Salvo quod si semel dero-
bavit violenter aliquam personam de quantitate seu re valente
x solidos et usque in 100 solidos condempnetur in 50 libr. den. quas si
non solverit infra x dies a die late sententie quod in die sabati publice
stet ad catenam in per tempus quod videbitur potestati vel suo officiali.
Et postea publice fustigetur per stratas et plateas publicas
usque ad 4 portas cum suis fulgis (?). Et nihilominus sibi dextra au-
ricula amputetur. Si vero x solidos et infra seu res valentes x solidos
et infra condempnetur in x libr. Et si non solverit infra x dies a die late
sententie quod die sabati ponatur ad catenam et ibi stet tamdiu quam videbitur
domino potestati vel suo officiali. Si vero fuerit fur simplex qui ap-
pellatur a furino (?) Si quidem furatus fuerit usque in quantitatem 100
solidorum et ab inde infra usque in x solidos condempnetur in 25 libr. den. quam
condempnationem si non solverit infra x dies a die late sententie quod fustigetur
publice per stratas et plateas et usque ad 4 portas dicte civitatis
regales. Et hoc pro primo furto. Et nihilominus remaneat
exbannitus donec solverit suam condempnationem integre et cum effectu.
Si vero commisisse inventus fuerit plura furta non transcend-
entia pro quolibet quantitatem predictam condempnetur in 100 libr. den.
Quas si non solverit infra x dies a die late sententie quod amputetur
sibi manus dextra ita quod a brachio separetur. Si vero in quantitate
x solidorum et a x solidis infra condempnetur in x libr. Et si non solverit
infra x dies a die late sententie quod tamdiu stet ad catenam in die
sabati quamdiu videbitur domino potestati et suo officiali. Si vero plura
furta commisisse inventus fuerit non transcendentia x solidos
quod condempnetur in 25 libr. den. Et si dictam condempnationem non solverit
infra x dies a die late sententie quod die sabati stet publice ad catenam
et postea fustigetur per plateas et stratas publicas civitatis
fulgis (?) et usque ad 4 portas regales dicte civitatis. Et nihil-
ominus remaneat exbannitus nisi solverit suam condempnationem integre
cum effectu cum suis fulgis (?). Si vero a 100 solidis supra pro primo furto con-
dempnetur in 100 libr. Quam condempnationem si solvere non poterit
infra x dies a die late sententie quod in die sabati publice stet ad
catenam tamdiu quamdiu videbitur domino potestati vel suo officiali
et fustigetur per plateas et stratas publicas et usque ad 4 por-
tas regales dicte civitatis et remaneat exbannitus donec suam con-
dempnationem solverit. Si vero duo furta repertus fuerit commisisse
condempnetur in 200 libr. den. quam condempnationem si non solverit infra
x dies a die late sententie quod fustigetur ut supra et nihilominus sibi manus
dextra amputetur ita quod a brachio separetur. Si vero ultra duo
furta commisisse repertus fuerit quocumque ducatur ad locum

Sed quero cum ystext. si vero — ultra duo rei intelligatur cuiuscumque quantitatis — fuerit cuiuscumque generis furtorum
et sic referatur generaliter ad omnia predicta et dictio plura superius posita intelligatur de duobus tantum verum refe-
ratur ad textum si vero a 100 solidis supra et intelligatur quod fecerit tria furta vel plura tribus quorum quodlibet excedat
100 solidos. quod videtur verius quia ad proxima refertur quia in penis debemus esse molliores quia minus est. Item
quia dictio plura superius posita semper debet intelligi generaliter et non restringi ad duo tantum furta et
ideo cum hic dixit duo supra in textu si vero duo et non dixit si vero plura et hic dicit
si vero ultra duo

Nota quod lex pro diminutionem vel et sic vere quod alterum sufficiat. Secus si pro dictorum et copulativum quod non est tamen merito si tamen non potest esse famosus nisi fuerit fama publicum pro tam in capitali famoso de penis.

Fur vel latro famosus et publicus vel derobbator strate nota

Exceptio a penis

De simplici fure nota

Et ut textum si vero ultra duo furta pro primo furto non differat textum si non plura

Quorum quodlibet transcendat 100 solidos den. ut differat a textum si vero commisisse et a textum si non plura

Nota quod furans cohos de meta vel barcono vel alia leguminis ~~…~~ canipam linum vel fructus aliquos a terra separatos punitur ut fur et non ut de dapnis datis. Et punitur a tempore maturitatis et si non perficerent hoc … que … Et quis de hiis cognoscat, vide infra. Si quis non de furto set de dapno dato procedit, vide … de dapnis datis rubrica ~~105~~ vel de dapno dato in blado … et statuto … rubrica 183 … Si non in meta:

restituet et ibi furcis suspendatur itaque ~~punitus~~ moriatur omnino ¶ Et si aliqua persona fuerit inventa furatam vel evellere de meta aliqua seu barcono cuiuscumque generationis bladi sive cellarum et furatum de meta aliqua leguminis condemnetur ut fur secundum quantitatem et valorem bladi seu leguminis furto subtracti secundum modum in aliis furtis traditum et narratum ¶ Et pari modo puniatur ut fur si post maturitatem et separationem seminum a terra ipsorum fructuum abstulerit cohos bladi vel quantitatem leguminis ante taturam et post ¶ Nec non cuiuscumque persona furtive acceperit canipam linum seu cuiuscumque generationis fructus a terra separatos, et quod coram ubi dicitur fustigari et ad catenam stare stet cum ipsis fructibus ad collum secundum modum et formam superius notatam puniatur pena superius notata pro quantitate valoris rei furtive subtracte secundum modum et formam superius notatam 19 ¶ Et si reperta fuerit aliqua persona pervenisse ad actum in aliquo vel aliquibus casuum predictorum puniatur et condemnetur sicut si captus fuerit in fragranti crimine ac si perfecisset ut supra. Et si in capiendo de nocte furem vel se defendendo eum de die fuerit percussus cum sanguine vel sine vel quolibet eum offenderet pro morte quod coram offendens nullatenus teneatur ¶ Si modo aliquis invenerit in domo sua de nocte aliquem post tertium sonum campane et in pulsationem campane dicere quod liceat illis quorum fuerit dicta domus dictum furem percutere et interficere sine pena et banno. Et in quolibet predictorum casuum tam diu in carceribus detineantur quod dicto domino rectori satisfecerint cum effectu. Et quod nullus alius officialis communis Fulginei possit cognoscere de predictis nisi potestas et eius officiales ad maleficia deputati. Nisi furtum aliquod commisisset in palatio seu hospitio alicuius alterius rectoris seu officialis communis Fulginei quo casu ~~communis rector~~ seu officialis in cuius palatio seu hospitio commissum ~~fuerit~~ fuisset furtum possit procedere punire et condemnare secundum modum et formam superius notatam

An offendens furem teneatur ad penam

Si reperto aliquo in domo mea … hoc … exigitur … vide … lo. in distinctione … que … de furibus lo. hic …

¶ Nota ut fur non relapsus nisi restituat et sic in plerisque … rubrica

¶ Quis possit cognoscere fures latrones derobatores et alios … moras hic …

Quis cognoscet de hiis … potens … Et quod nullus … de dapnis datis rubrica 105 … in meta … et in statuto … rubrica 183 … Si non in meta … Et … in hoc … rubrica … recepto … de dapnis datis rubrica

De receptatoribus furum et derobatorum rubrica

Fures et latrones si non invenirent qui eos et eorum furta receptarent et receptarent diutius latere non possent. Statuimus et presenti lege firmamus quod nulla persona audeat vel presumat receptare fures latrones et derobatores stratarum et rerum alienarum ablatores. Et ipsas res furto subtractas seu quolibet fraudulenter acceptas scienter receptare nec penes se retinere vel tenere. Et qui contra fecerit condemnetur in medietate pene in qua condemnari deberet latro vel alius fraudulenter acceptor. Salvo quod eo casu quo personam amicte

¶ Nota quod hic de receptatoribus lo. … quod scienter … condemnatur … lo. in rubrica 46.

debet fur latro vel fraudulentus acceptor condemnetur in 100
libr. si vero in 50 libr. Erat in personam aliquatenus
puniatur in xx libr. den. Et si dictas penas receptator
non soluerit infra x dies a die late sententie. si in primo casu fu
stigetur per ciuitatem fulginei per stratas et plateas publicas
et usque ad iiij portas regales dicte ciuitatis. Et perpetuo re
maneat exbannitus ciuitatis fulginei. Et si post fustiga
tionem reuenerit in fortiam domini comunis quod incarceretur in carceribus comunis ful.
et perpetuo remaneat incarceratus donec dictam condempnationem
camerario comunis fulginei soluerit cum effectu. Et propterea sua bona deue
niant in comune. In secundo vero casu ponatur ad catenam per spacium
quod videbitur domino potestati et postea fustigetur per ciuitatem fulginei
modo supradicto. In tertio vero casu ponatur ad catenam et ibi stet
usque quo videbitur domino potestati. Saluo quod si receptatus
receptatus fuerit ab uxore matre vel fratre sorore filio vel filia quo
cumque titulo vel modo cum causa vel sine condemnetur in 100 libr. Si
no a famulo vel famula in xx libr. Et per publice banniatur
per loca consueta ciuitatis fulginei presens capitulum. De pena fura
tium aliqua ad diuina mistteria deputata. 24

Ut fidelium corda que non diabolico et sacrilego spiritu sunt
sed sancto spiritu repleri videntur a crimine sacrilegii coherceantur
Statuimus ut nulla persona audeat vel presumat vasa et
vestimenta sacra ornamenta altares et libros seu aliquas alias
res ad sacra misteria ad diuina officia celebranda pro salute
hominum deputata furto subtrahere. Et si qua persona inventa
fuerit contra facere pena dupli puniatur eius quod alias puniretur
si furtum commisisset de rebus non sacris. Et res sic ablatas re
stituat et emendet in duplum. Que vero pena et condemnationem
applicanda fisco si non soluerit infra x dies a die late sententie puniatur
in persona secundum valorem rei subtracte secundum distinctionem formam in ca
pitulo supra proximo posito de furtis. De pena frangentium
domos clausas vel possessiones et hostia et cancellos earum. 25

Ut malorum hominum audacia reprimatur specialiter eorum qui
tante temeritatis et vilitatis cupiditatis detinentur
etiam minima et vilia furta committant domos et domorum
hostia aut clausuras et cancellos et hostia que sunt per circum
circa vinearum viridariorum et ortorum seu clausurarum aliarum
quarumcumque possessionum effrangunt ut furamina saltem furandi
valeant rerum potiri. Statuimus ne talia maleficia remaneant
impunita quod preter penam furti quam incurrerit secundum formam supraschrip
ti capituli quod loquitur de furtis puniatur et condemnetur de sola fractura
si in ciuitate castro vel villa in xxv libr. den. Si in comi
tatu alibi in x libr. quam condemnationem si non soluerit infra x dies

Nota quod quando fur in dicto casu
remanserit exbannitus vel
quod detineretur perpetuo et non detinetur
fustigatus etc. de quibus
lo. s. proximo statuto R. 22

Duplicatur pena hic

An attenditur simplex
valor rei ut ibi, an
duplicatus hic: dico
quod simplex iudicio meo
quia penas ad l. interpretatur
cum sit etc.

S. pena

¶ Si autem fustigatus et vulneratus dimittitur antequam solvat, ut(?) si ... s. ... 23 ... Et si de ... modo ... et si post ...

adie latis sine pena in die sabati stet ad catenam tandiu quandiu
videbitur domino potestati vel suo officiali. Et postea fustiget
ducendo eum fustigando circa plateam comunis Fulginei
Et nihilominus exbaniatur et remaneat exbanitus et condempnatus
in pena predicta quousque ipsam condempnationem solvat camerario
comunis Fulginei cum effectu. Et eadem pena puniatur si inventus
fuerit ad predicta et si non perfecerit. Et semper damnum emendet
passo. ¶ De pena committentium aliquam falsitatem
~~... comunis Fulginei ... vel alia ... 26~~
circa sigillum vel signaculum comunis Fulginei vel eius vexillum vel sigillum alicuius officialis comunis vel privati p. r. 26

Hoc statutum loquitur de falsitate commissa circa vexillum comunis vel sigillum comunis vel officialis vel privati. ¶ Et de materia falsi vide hic et in ... ordinamentis in v. statutis ... usque ad rubricam xxxii ... sive et vide in statuto ... 174.

Ad falsariorum audaciam et fraudem reprimendam qui
falsarii nituntur veritatem sive in qua nihil boni consistit
occultare et veritatem mutando et per fraudem bona
hominum auferre pro posse nituntur statuimus quod nulla persona
audeat vel presumat alicuius generis falsitatem committere.
Et si aliqua persona inventa fuerit culpabilis puniatur modo
infrascripto, videlicet quod si falsitatem aliquam commiserit circa
fabricandum seu fabricari faciendum sigillum sive
singnaculum aliquod comunis Fulginei sub nomine comunis cuius ipsum sigillum
sive singnaculum fabricandi sive fabricari faciendi non
est attributa potestas per comune Fulginei si solum fabricaverit
sive fabricari fecerit in cc libris denariorum condempnetur. Quam condempnationem
si non solverit infra x dies a die latis sine qua ...
mitra in capite singnata singnacula dicti sigilli et cum
sigillo ad collum die sabati ponatur ad catenam Et tandiu
ibi stet quandiu videbitur domino potestati vel suo officiali et
postea fustigetur usque ad potam et ducatur ad locum in
stitie et ibi cum ipso sigillo vel sibi ardenti quocatur et sin-
gnetur in utraque maxilla. Et si fabricabit et fabricari
fecerit et cum ipso sigillo sic fabricato commiserit aliquam
fraudem et falsitatem sigillando licteras vel apodixas per
se vel alium dicti comunis quod ultra penas predictas realiter et personaliter
puniatur et condempnetur ad arbitrium potestatis secundum qua-
litatem delicti sive falsitatis et circumstantias ipsius minus
vel plus gravantes delictum. Et idem dicimus condempnandam
et puniendam eam personam que fecerit falsaverit vexilla
comunis Fulginei ut puniatur in ere et persona ad arbitrium
potestatis consideratis tamen circumstantiis et qualitatibus delicti
plus et minus aggravantibus delictum. Et si aliqua persona
falsificaverit sigillum sive singnaculum alicuius officialis
comunis vel privati comunis Fulginei sive cum suo sigillo ipso cum esset
sigillum ignoranter falso sigillaverit puniatur et condempnetur
ad arbitrium potestatis plus vel minus secundum quali-
tatem delicti et circumstantias plus et minus aggra-
vantes delictum. Si vero alicuius privati persone sigillum sive
singnaculum falsaverit seu falsari fecerit sive cum eo ipsi
privati persone ipso ignoranter falso sigillaverit sive
singnaverit sive ipsa sigilla sive singnacula falsa fabricata

sive p(er) alia(m) ad aliqua(m) p(er)tine(n)tiam t(ra)nsmiserit s(ecundu)m voluntate(m) illius cui
erit ipso ingnorante puniat(ur) (et) co(n)de(m)net(ur) s(ecundu)m modum p(re)-
dictum falsitatis comisse ad arbitrium potestatis vel cuius
regimen gerentis

De pena co(m)mictentiu(m) aliquam falsitate(m) ~~in dampnum~~ ... contra co(mmun)e Fulg(inei) (et) ... ~~...~~ 27
copatus (et) alia pia loca ~~sive ecclesias~~

Item dicimus (et) ordinam(us) (et) p(rese)nti lege firmamus
ut nulla p(er)sona audeat vel p(re)sumat co(m)mictere ali-
quam falsitatem (contra) co(mmun)e Fulg(inei) (et) ip(s)i(us) iurisdictione(m) et
eccl(esi)a(m) b(ea)ti Feliciani gloriosissimi patroni n(ost)ri maioris
eccl(esi)e in Fulginatem Et alias quascu(m)q(ue) eccl(esi)as (et) parrochi-
ales posita loca civitatis et districtus Fulg(inei) p(er) quam intra iuris-
dictiones (et) libertates d(i)c(t)i co(mmun)is (con)sisto patus maioris eccl(esi)e Ful-
ginatis vel aliar(um) sup(ra)dictar(um) eccl(esi)ar(um) vel locor(um) vel aliquor(um)
ipsor(um) dannificarent lederent vel quolibet p(er)derent
Et siquis inventus fuerit culpabilis in p(re)dictis vel aliquo
p(re)dictor(um) puniatur (et) co(n)de(m)net(ur) realiter et p(er)sonaliter ad ar-
bitrium potestatis (con)siderata qualitate falsitatis et ip(s)i(us)
circumstantiis plus (et) min(us) aggravantib(us) Et tamq(uam) in-
famis ab omni honore offitio et dignitate co(mmun)is Fulg(inei) totaliter (et) expellatur

~~De pena fabricantium falsam monetam~~ ~~29~~
De pena co(m)mictentium aliquam falsitatem in (con)dempnatio- 28
nibus (et) actis co(mmun)is Fulg(inei)

Ad hoc ut ne sceleratorum audacia crescat et dolus p(er)-
transeant impunita statuim(us) q(uod) nulla p(er)sona fal-
sitatem vel corruptione(m) faciat in actis (con)dempnationib(us)
libris seu extimo introytib(us) (et) exitib(us) co(mmun)is Fulg(inei) et re-
p(er)tis in archivio ~~vel in dicto archivio~~ pu(bli)co d(i)c(t)i co(mmun)is sive in
quibuscu(m)q(ue) aliis scripturis spectantib(us) ad dictum co(mmun)e rep(er)tis
in d(i)c(t)o archivio Et si corrupit dilaniando vel folium
extrahendo vel et portando vel delendo (et) radendo vel aliq(ui)d
(con)ficiendo ita q(uod) legi no(n) possit vel et cancellando vel co(n)-
fi(r)mando puniat(ur) et (con)de(m)net(ur) in ea qualibet in 200 libr(is)
... puniat(ur) ... (con)siderata (con)ditione p(er)son-
ar(um) Et plus ad arbitrium potestatis ... x dies no(n) sol-
(et) qualitate delicti Et si ipsam (con)dempnatione(m) ... no(n) sol-
veret ad ... sine ... p(er) ... (et) ...
publicas civitatis Fulg(inei) Et nichilominus sibi manus dextera
amputetur ita q(uod) a brachio separet(ur) (et) remaneat i(n)famis
Et in quolibet dictor(um) casuum teneat(ur) (con)fitens adicere
co(mmun)i et p(ar)ti Et siquam aliam falsitatem (con)mictteret pu-
niat(ur) et (con)de(m)net(ur) s(ecundu)m mo(dum) (et) forma(m) sup(er)ius denotata(m)
Cui autem fieri fecerit vel mandaverit fieri puniat(ur) et
(con)de(m)net(ur) ut faciens vel delinquens ~~De pena facientis~~
~~vel fieri facientis falsum instrumentum~~ De pena ~~29~~ 29
fabricantium falsam monetam

Prohibem(us) p(rese)nti statuto o(mn)i(n)o q(uod) nulla p(er)sona cuiuscumq(ue)
condictionis existat audeat vel p(re)sumat fabricare
vel (con)ducere falsam monetam Et siq(ui)s (con)t(ra) fecerit (con)de(m)net(ur)
in quingentis libr(is) den(ariorum) Et domus habitationis sua in qua
fabricaret co(mmun)i Fulg(inei) applicet(ur) Et si aliqua p(er)sona re-
ceptaret eum sciente in domo sua vel eidem p(re)staret

Hic lo(quitur) de pena (con)mittentis
f(alsitatem) p(er) iudicem co(mmun)i dictis eccl(esi)is Ful-
ginatis vel (con)patus vel aliis p(er)tinentibus
vel loci pii d(i)c(t)e civitatis vel comitatus

Hic lo(quitur) de falsificante aliqua(m)
scripturam vel acta publica ut
libros co(mmun)is Fulg(inei) repertis in
archivio publico et (con)dempnatio-
nes fiendi etc.

Mandamus hic tene ad penam

De fabricantibus falsa(m) mo-
netam vel mandantibus vel p(re)stantibus
domum (et) dantibus auxilium vel
favorem etc.

Vide decretum pp(?) f. 174

auxilium consilium vel favorem fecerit ad fabricandum mone-
tam falsam simili pena puniatur. Et fabricans dictam fa-
lsam monetam si non solverit infra x dies a die lati sententie
eum quod cum mitria in capite ducatur ad locum iustitie et
ibi in igne comburatur ita quod moriatur. Receptans vero
et prestans eidem auxilium auxilium consilium vel favorem si
non solverit infra x dies dictam tunc condemnatus a die lati sententie
conducatur ad locum iustitie cum mitria in capite et ibi manus
dextra sibi amputetur ita quod a brachio separetur. Mandans
fieri faciens falsam monetam velut fabricans puniatur.

~~De hiis qui fecerint falsum testimonium ... xxxi~~

¶ De pena facientis vel fieri facientis falsum instrumentum 2a

¶ p(ena) facientis vel fieri facientis falsum instrumentum vel aliam publicam scripturam. Et vide coram statutum ... 174

Item statuimus quod quecumque persona falsum fecerit
vel fieri fecerit instrumentum seu quamcumque aliam publicam
scripturam sive fuerit notarius sive non in 300 libr. den.
cor. fulgi. condemnetur. Et nihilominus cum mitria ducatur in
capite cum tubis per stratas publicas et plateas
usque ad 4 portas regales dicte civitatis. Qua condemnatus
si non solverit infra x dies a die lati sententie quod cum mitria in
capite in die sabati stet ad catenam tantum donec quod dominus vi-
debitur domino potestati seu cuius locum tenenti. Et postea
ducatur ad locum iustitie et ibidem manus dextra amputetur
eidem ita quod a brachio separetur. Et talis falsificant et
fieri faciens instrumentum predictum omni beneficio officio et ho-
nore totaliter sit privatus. Nec eligi possit per aliquam
personam ad aliquod officium vel honorem. Et si fuerit electus
eius electio non valeat ipso iure. Et si hac de causa
occasione predicta fuerit exbannitus vel condemnatus non ad-
mictatur ad aliquam advocationem procurationem officium
nec honorem sed auctoritate presentis capituli totaliter sit privatus
et perpetuo remaneat infamis. Et quod nullus officialis
communis pro tempore fuerit debeat ipsum admictere ad aliquam
advocationem procurationem nec honorem aliquem nisi
per ipso iure. Et si admictet per aliquem ipsorum admictens
in 50 libr. den. cor. fulgi. condemnetur. Et si quid gestum
fuerit per eum non valeat ipso iure. Sed oppositum fuerit
et probatum. Et si aliqua persona produxerit falsum
instrumentum sive publicam scripturam quamcumque falsum te-
stem seu testes falsos in aliqua causa criminali seu civili
et sciret mixta ipso facto causam admictat. Et quicquid
in ipsa causa factum fuerit seu gestum pro eo non valeat ipso
iure. Et si quid ius haberet auctoritate presentis capituli sit ipso facto
privatus et pars contra quam producit plenum ius acqui-
rat. Et si aliqua persona utitur aliquo instrumento vel
aliqua alia scriptura publica quod vel quam reuocaret in
dubium et diceret esse falsum quod index qui dictam cognoscat
et coram quo dictum tale instrumentum seu scriptura produceret
debeat producenti terminum assignare ~~terminum~~ v dierum
post oppositionem de falso factam ad deliberandum si uti
vult tali instrumento. Et si dixerit se velle uti et probatum
fuerit instrumentum esse falsum postquam acceptaverit infra terminum
sibi statutum. Et intelligatur acceptasse eo ipso quod in termino
sibi dato ad deliberandum non respondit dicendo se

¶ pena producentis seu utentis falsum instrumentum vel aliam publicam scripturam vel falsum testem seu testes vel facientis produci seu uti

¶ Qui producit aliquam publicam scripturam vel instrumentum et dubitatur an sit falsa debet dari terminus producenti an illa uti velit v dierum et in qua causa debet dilatio ... Et ... nota

Vide coram statutum ... 174

¶ Si aliquis fecerit vel fieri fecerit aliquod publicum instrumentum vel publicam scripturam

¶ Si opponatur de falso quod instrumentum vel aliam publicam scripturam vel testem quo modo debet procedi in causa tali

nolle uti coram iudice coram quo instrumentum produxit vel suc-
cessore eiusdem, puniatur et condempnetur in 200 libr. den. Et
nihilominus condempnetur parti adverse dampnum et expensas et interesse
que incurrisset occasione usus dicti instrumenti et litis mo-
te. Et dicta dilatio ad deliberandum cuicunque producenti instrumentum
ab alio causam habenti successivam, et ex causis vel alterius cui-
cunque cause, de alieno facto et non de proprio, sibi non de proprio, non detur
dilatio aliqua, sed procedatur incontinenti exceptione proposita
instrumenti. Et accerima fiat indagatio. Et si reperiretur instrumentum
esse falsum, producens faciens vel fieri faciens tale instrumentum condem-
netur pena facientis superius declarata. Et nihilominus pena
producentis seu utentis superproxime declarata. Si vero procurator
tutor, curator, seu negotiorum gestor, seu quis vel alius
sub nomine alterius confictum fecerit, solum conficiens et confici faciens
condempnetur de confectione ut dictum est facientes et fieri facientes
instrumenta falsa pena statuta est. De exproductione non et usu
utens et producens, cum detur et statuatur dicta dilatio, ut dictum
est, tamen condempnetur pena superdicta producentes et utentes
instrumentum. Et nihilominus ille cuius nomine factum est productio condem-
pnetur dicta pena si certam rationem habuit et alias non teneatur. Vo-
lumus etiam quod nullus ad accusandum, denuntiandum, vel excipiendum
vel reprobandum falsum instrumentum vel testem sit velox, quod si
accusans, denuntians, excipiens, vel reprobare volens in reprobatione
defecerit, pro qualibet vice puniatur in 50 libr. den. Et quod
potestatem facere non teneatur, sed debeant dare ydoneos fideiussores de
solvendo dictas 50 libr. si in probatione defecerit, antequam ad accusandum,
denuntiandum, excipiendum, vel reprobandum falsum instrumentum vel testem
admittatur. Et si aliter admissus fuerit, quod actum fuerit ab actore,
denuntiatore, excipiente, vel probante non valeat ipso iure. ~~De
pena intrantium [illegible] in aliqua domo [illegible]
palatii vel alia~~

De hiis qui fecerunt falsum testimonium

Assiduus testis tribus personis sit obnoxius, scilicet deo, iudici, et parti.
Et ne sui criminis penam sustineat, presenti statuto firmamus
quod nulla persona in aliqua causa audeat vel presumat falsum testimonium
perhibere. Et si qua persona contrafecerit condempnetur in 200 libr. den. Et
ea die qua condempnatur stet ad catenam cum mitria in capite in
cuius mitria grossis litteris scribatur nomen ipsius et qualitas fal-
sitatis commisse. Et tam diu ibi stet quamdiu videbitur domino potestati
vel eius officialibus. Cuius condempnationem si non solverit infra x dies
a die late sententie fustigetur per stratas et plateas publicas
civitatis, habens dictam mitriam in capite. Et ducatur ad locum
iustitie. Et ibi eidem sibi lingua despunctetur. Et nihil-
ominus condempnatus [illegible] contra quem protulerit falsum testimonium
ut omne dampnum et interesse quod incurrisset occasione false testi-
ficationis emendet integre et cum effectu persolvat. Et pro-
ducens, pro quolibet teste simili pena plectatur. Insuper quod
si aliqua persona cuiuscunque conditionis et status fuerit dictaverit

¶ Procurator tutor curator negotiorum gestor et producentes alienas scripturas falsas &c.

¶ pena non probantis accusationem denuntiationem vel exceptionem in materia falsi instrumenti vel testis et aliorum [illegible] 12 [illegible] 5 [illegible] 20 [illegible] 92 et [illegible] iij.

¶ Hic loquitur de pena falsi testis et producentis et utentis et declarat [illegible] aliam defensionem [illegible] falsi [illegible]

¶ pena falsi testis

¶ pena producentis falsum testem

No.

[margin: p(ro) pena dicentis falsum articulum et alia defensione(m) accusat(ionem) u(e)l denu(n)ciationem]

aliqua(m) intentionem articulum siu(e) defensionem seu quoscu(m)q(ue)
ty(tulos) accusationem seu denuntiationem falsam co(n)dempnet(ur)
in 100 libr(is) den(ariorum). Cu(m) co(n)dempnationem si no(n) solverit i(nfra) x
dies a die late s(e)n(tent)ie q(uod) fustiget(ur) p(er) stratas (et) plateas pu-
blicas civit(atis) Fulg(inei). Et deinde ducat(ur) ad locum iustitie
ubi lingua sibi ex pungetur. Volentes (et) i(n) p(er)petuu(m) po-
ssum(us) reprimere o(mn)e mendaciu(m) q(uod) fit circa mutationem
no(min)is. Statuim(us) q(uod) si aliqua p(er)sona mutaverit sibi no(men)
cognomen seu p(ro)nomen cum intentione fallendi puniat(ur)
(et) p(ro)mictetur in 50 libr(is) den(ariorum) et plus (et) minus ad arbitriu(m)
potestatis co(n)siderata co(n)ditione p(er)son(arum) et qualitatis delicti
(et) circu(m)stantiis. Et occasione (et) causa sive causis qua(re)
mutaverit sibi nom(en).

[margin: p(ro) pena mutantis sibi nom(en) dolose]

~~De pena sagiptantium vel balistantium in aliqua curia (et) offendentium officiales forenses civit(atis) Fulg(inei)~~

De pena mictentiu(m) ignem (et) (cetera) in aliqua domo (et) cappanna pa(g)lea(r)e u(e)l lib(e)ra (et) (cetera)

Item dicim(us) (et) ordinam(us) q(uod) si aliquis u(e)l aliqua miserit
ignem in domo u(e)l cappanna q(ua) no(n) habitaretur seu in
molendino meta u(e)l barcha granu(m) u(e)l bladi u(e)l campe alicui(us)
i(n) campo u(e)l area alicui(us) existent(ibus) ex circhiis novas civit(atis)
Fulg(inei) si de die fuerit in 100 libr(is) den(ariorum) c(ivitati) Fulg(inei) co(n)dempnet(ur) (et)
emendet dannu(m) patienti in duplum. Si vero de nocte fuerit
dictum malliu(m) co(m)missum u(e)l aliqu(od) p(re)dictor(um) duplicet(ur) ba-
na p(re)dicta c(ivitati) Fulg(inei) (et) specialib(us) p(er)sonis. Et si talis male-
factor seu malefactores dicta banna (et) penas no(n) solverit
i(nfra) x dies a die late s(e)n(tent)ie q(uod) ducatur ad locu(m) iustitie ubi de(x)t(ra)
man(us) sibi amputet(ur) ita q(uod) a brachio separet(ur). Si vero p(re)-
dicta co(m)missa fuerit a circhiis novis i(n)t(ra) usq(ue) ad antiquas
(et) usq(ue) ad topinum in rebus p(re)dictis u(e)l aliqua p(re)dictor(um) talis
malefactor seu incendiarius p(ro) quolib(et) mallio seu mem-
bro co(m)misso in aliqua p(re)dictor(um) rer(um) in 200 libr(is) den(ariorum) c(ivitati)
Fulg(inei) co(n)dempnet(ur). Si vero de nocte duplicent(ur) banna. Et
emendet dannu(m) patienti in duplu(m). Et post a quolib(et)
offend(i) s(e)c(un)d(u)m pena(m) (et) bano. Et si no(n) solverit i(nfra) x dies a
die late s(e)n(tent)ie q(uod) ducat(ur) ad locu(m) iustitie (et) eydem pes am-
putet(ur) ita q(uod) a crure p(e)n(itus) separet(ur). Si vero aliquis mi-
serit ignem sciente(r) in aliquo paleari in 50 libr(is) den(ariorum)
c(ivitati) Fulg(inei) co(n)dempnet(ur). Si vero i(m)miserit ignem de nocte du-
plicet(ur) bannu(m) p(re)dictum. Et emendet dannu(m) patienti i(n)
duplum i(n) quolib(et) casu p(re)dictor(um). Si vero aliquis miserit
ignem in aliqua domo in qua habitaret(ur) ubicu(m)q(ue) sita
i(n) civit(ate) Fulg(inei) seu districtu si de die fuerit puniat(ur)
talis incendiarius seu malefactor in 300 libr(is) den(ariorum).
Si vero de nocte duplicet(ur) dictum bannum. Et si no(n) sol-
verit dictam summam co(n)dempnatio(n)is i(nfra) x dies a die late s(e)n(tent)ie
q(uod) ducat(ur) ad locu(m) iustitie ubi eidem pes et man(us) amputet(ur)
ita q(uod) a corpore separet(ur). Si vero co(n)tinget ex dicta i(m)missione
ignis aliquem mori si fuerit civis capitis puniat(ur)

[margin: Ignis immissio]

[margin: duplicat(ur) pena tam c(ivitati) q(uam) parti de nocte (et) de die duplicat(ur) simplum ... illud duplum ... et simplum ... in sanctio ... de penis]

[margin: p(ro)pter offendi ... incendiarius ...]

[margin: p(ro)pter offendi s(e)c(un)d(u)m pena ... ff. ... (et) ... cl(ementina) ...]

Si forensis stamis ingressus exierit Et in quolibet
casuum predictorum dampnum emendetur in duplum dampno passo et
ingresset ex dicta ingressione missione suscitatur rumor seu
tumultus in populo seu alia noxia nouitas propter quod casu
potestas possit procedere et punire predictum delinquentem
realiter et personaliter ultra dictas penas prout sibi videbitur
conuenire inspecta qualitate criminis loci et persone.
Et potestas teneatur primo facere emendare dampnum patienti
de bonis malefactoris si fuerunt condemnati exigere cogi et
eadem pena puniantur associantes talem malefac
torem seu dantes eidem auxilium et fauorem Et hoc
locum habeat in singulis membris huius capituli ~~Et potestas
teneatur punire omnia malefitia que remanserunt
impunita ab uno anno citra~~ De pena sagiptantium vel balistantium
in aliqua rixa et offendentium officiales forenses comunis fulginei
33

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis vel aliqua persona per se
vel alium seu alios per suam familiarem vel aliquis sagipta
uerit vel balistauerit seu proiecerit de turri vel de domo
in aliqua rixa meschia vel bello contra aliquem vel aliquos et
non percusserit in 50 libris denariorum comuni fulginei condempnetur Et si percusserit
et sanguis non exiuerit duplicetur bannum Et si sanguis
exiuerit in 200 libris denariorum comuni fulginei condempnetur Et si aliquis
ex dicta percussione morietur condempnetur ut homicida Et si
predicta commissa fuerint de nocte duplicetur bannum in casibus omnibus
supradictis Et xx. fila dicta turris seu domo deuastentur nisi
aliquis fecerit ad suam defensionem Et si dictum bannum
soluere non poterit amputetur sibi manus dextra Et domus tur
ris vel domus si predicta fuerit [illegible] ipso sciente et uolente eadem
pena puniatur Et si aliqua persona offenderit aliquem
officialem forensem comunis fulginei ratione sui officii puniatur
in quadruplo eius quod puniretur si offenderet alium ciuem
ciuitatis fulginei ~~[illegible] in una rixa commiserit plu
ra malefitia [illegible] tantum de grauiori~~ Et potestas ~~tenea~~
~~tur puniri omnia malefitia que remanserunt im
punita ab uno anno citra~~
34

Item dicimus et ordinamus quod potestas et eius officiales teneantur et debeant
procedere per inquisitionem denuntiationem et accusationem contra quaslibet personas
que commisissent vel committerent aliqua malitia seu aliquos excessus
in personam seu personas quorumcumque ab uno anno citra Et eos debi
ta pena punire et condempnare secundum formam statutorum ciuitatis fulginei Et quod dictus
potestas et sui officiales debeant procedere contra falsarios fures incendi
arios et homicidas quocumque tempore aliquid commisissent seu deliquissent
in aliquo predictorum criminum quod in casu in quo procedet vel procedere
uellet per inquisitionem seu denuntiationem contra aliquem in aliquo cri
mine predictorum teneatur an omnia ad sui informationem curie per inquisitionem
sine aliqua publicatione et aliqua ostensione examinare testes
et ipsis solis examinatis possint procedere si uidebitur eis et pre
dendum quod remaneat in prudentia et discretione ipsorum quod locum
habeant solum in 4or casibus supradictis quando ante annum commissa essent non
obstantibus aliquo capitulo in contrarium loquentibus Saluo quod si de aliquo homicidio

Margin, left:

Vide supra in 8° ca. si non alienauerit ac re sagiptauerit per hoc ad dominum alterius

pena offendentis officiales comunis fulginei pena et quadrupla ut in 2 p. 59 et ibi dicitur in margine

Non est hec statuti [illegible] de ginnisiis i 33 § si [illegible] vel [illegible] sit offensa non [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] publice [illegible] [illegible] in malleus [illegible] ut hic [illegible] Et [illegible] ubi excepit falsa [illegible] fures [illegible]

Margin, right:

S. pena

De auxilio et fauore vide supra 24 et 23 [illegible]

Pena

Et quod [illegible] [illegible] 59

Pro [illegible] mallos et excessus Et hic de personalibus [illegible] [illegible] hic [illegible] [illegible] Nisi de [illegible] aliquis [illegible] statuti

Nota Et si aliquis [illegible] [illegible] [illegible]

21v

¶ hoc ~~[illegible]~~ confirmatur per d. p. R. 49. xiiii insuper et ibi et in capitulo quod loquitur etc.

¶ Et nota quod lo[quitur] de maleficiis [illegible] de maledictis male consultis et [illegible] quod [illegible] ii [illegible] de penis [illegible] plurimarum pena [illegible]

cet aliquis condemnatus quod elapso anno a die commissi homicidii non possit contra aliquam personam procedi aliquo modo de dicto homicidio. ~~Et potestas et capitaneus [illegible] teneantur scismaticos et patarenos expelleres~~

Et si aliquis multa rixa commiserit plura malefitia puniatur de omnibus 35

Item dicimus et ordinamus quod si in una rixa aliquis plura maleficia commiserit de omnibus puniatur maioribus et minoribus singulariter obmissis omni iuris sollempnitate non obstante si commiserit in uno impetu. ~~De pena homicidiarum~~

Et potestas et capitaneus teneantur scismaticos et patarenos expellere 36

Quia omnis morbida cavenda est a bonis ne inficiant sanas oves hoc sacro firmamus edicto quod potestas et capitaneus qui pro tempore fuerit teneantur inquirere et procedere contra omnes et singulos hereticos scismaticos et patarenos et ipsos expellere de civitate et districtu Fulginei et exbannire et prosequi infra viii dies principii eorum regiminis. Et si quos invenerit punire et condemnare secundum formam iuris. Et predictum capitulum et in eo contenta teneantur iurare potestas et capitaneus pro tempore adventuri et iuramenti ipsorum et exbannire et exbanniri facere omnes rebelles civitatis Fulginei. Et exbandiri lenones meretrices et homines malefamae et conditionis infra terminum supradictum quod debeant recedere de civitate Fulginei et districtu eius infra duos menses post exbannimentum predictum et ipsos prosequi et facere capi et in fortiam dictorum perducere et punire secundum formam condemnationum ipsorum et iuris statutorum et ordinamentorum civitatis Fulginei. ~~De pena in pedaneum aliquam personam [illegible] ad lutum~~ ~~[illegible]~~

De pena homicidiarum 37

Inter graviora maleficia que a mundi initio originem habuerunt homicidium horribilius extitit deputandum ne humane nec consortes inhumana nam sevientes transeant impuniti. Cum hoc deus non pepercit et ut dirigiant homines si homicidia transeant impunita. Ideo presenti censemus statuto quod si aliqua persona quod absit aliquod perpetraverit homicidium quod committentes homicidium in mille libr. den. puniantur comuni Fulginei condemnentur. Et stet ex civitate et districtu Fulginei per tempus trium annorum nisi habuerit pacem cum heredibus occisi. Qui condemnatus si non solverit cum effectu camerario comunis Fulginei infra x dies a die late sententie secundum formam comunis Fulginei extiterit tempore late sententie vel si contumax erit et pervenerit in fortiam comunis Fulginei et infra dictum tempus x dierum et quo pervenerit in fortiam dicti comunis dictam condemnationem non solverit cum effectu dicto camerario recepturo ut dictum est quod ducatur ad locum iustitie et ibi eidem homicide caput a spatulis amputetur ita quod penitus moriatur. Et contumax quod erit contumax omnia sua bona destruantur et devastentur

¶ Et nota quod receptores assotiantes vel auxilium dantes illi qui non esset [illegible] non possit [illegible] comitatis Fulginei [illegible] puniatur in homicida ut in statuto posito R. 112 [illegible] vide reformationes [illegible] volumus statuto [illegible] reformato [illegible] fo. 160

¶ Nota quod si homicida non solvit infra x dies punietur pena capitis

¶ de parricidiis et similibus vide s. R. 16 et de impedientibus ambasiatores vide in secunda R. 38 et R. 39 et 40

¶ 1. In primo in pena capitis si forensis occidat civem vel comitatinum statuto posito R. 112 [illegible] si aliquis [illegible] civis vel comitatinus [illegible] pater [illegible] capite puniatur [illegible] puniet capite [illegible] quia [illegible] si occidit patrem vel aliquem [illegible] dat veneno ut in [illegible] Et si aliquis [illegible] si occidat aliquem [illegible] ut in statuto p. R. 167 ~~[illegible] aliqua~~ in fine principii

De pena occidentis pena capitis amputatione

Et ipsis destructis et deguastatis deveniant in com(un)e here aliono
(?) cum libris semper salvo. ¶ Et si aliqua persona aliquem veneno
interfecerit seu interimerit in quibus conburat ita quod moriatur
omnino. ¶ Et si aliqua persona terrigena vel forensis offende-
rit aliquam personam pro assisinum vel pretio condepnetur
ad duplum eius in quo ad si ipse fecisset condemnari deberet. Et
in persona si non solverit sicut deberet personaliter puniri.
¶ Et si assisinus sine pretio cum armis actis ad offendendum aliquem
percusserit. Et in loco unde mors sequi deberet quod trasinetur usque
ad furcas ibique suspendatur per gulam ita quod moriatur omnino.

~~De pena impedientium conceptionem vel procreationem filiorum~~

¶ Aliquem conceptum ne perveniat ad lucem. 38 ~~39~~

Item dicimus et ordinamus quod si aliqua mulier tante crudelitatis
extiterit quod absit quod conceptum in utero suo modo aliquo impe-
dierit ne ad lucem perveniat si conceptum animatum quod pro ho-
micidio reputatur animare contalis mulier condempnetur in mille libris
denariorum. Et si non solverit infra x dies a die late sententie quod ducatur ad
locum iustitie ibique flammis ignis crementur ita quod mo-
riatur omnino. ¶ Si vero inanimatum condempnetur in 50 libris denariorum quam
condempnationem si non solverit infra x dies a die late sententie quod fustigetur
per plateas et per stratas publicas et ad 4 portas regales
civitatis fustigando ducatur. Et per potius carceris sine
spe deliberationis penam sustineat. ¶ Si vero aliqua persona
scienter impediverit opere et consilio. Et quocumque modo ut concep-
tum in utero ad lucem non perveniat si animatum condempnetur
in mille libris. Quas si non solverit infra x dies a die late sententie
capitis puniatur ita quod penitus moriatur. Si inanimatum
condempnetur in 500 libris denariorum. Quas si non solverit infra x dies
a die late sententie manus dextra sibi amputetur ita quod ab brachio
separetur omnino ~~De pena prohibentis aliquam infantulum~~
~~vel infantulam~~ ¶ De pena impedientium concep-
tionem vel procreationem filiorum potationibus et incantationibus ~~39~~ 39 vel alio modo R(ubric)a 39

Quia plerumque occurrit quod quidam humane nature
inimici et conceptum qui dessit crescere et
multiplicationem procreationem sobolis impedire satagunt
et nituntur suis et aliis potationibus incantationibus et ma-
leficiorum generis diversorum ut obviet predictis presenti statuto fir-
mamus quod nulla persona audeat vel presumat alicui dare
aliqua potationem incantationem facere nec in mouum(?)
aliquem in quamcumque personam vel contra quolibet operari quo possit
impedire conceptio sive filiorum procreatio. Et si aliqua persona
in predictis vel aliquo predictorum fuerit repertus culpabilis quod condem-
netur ad mortem in genere et ducatur ad locum iustitie et
ibi igne crementur ita quod penitus moriatur. ¶ Et si aliqua
persona fecerit maleficium per quod mulier moriretur puniatur
ut supra. ¶ Si vero aliquod membrum admiserit vel aliquam personam
redderet inutilem puniatur in 500 libris denariorum. Quam
condempnationem si non solverit infra x dies a die late sententie quod manus
dextra sibi amputetur ita quod ab brachio penitus separetur omnino.

~~De pena conquirentium virtutum sodomiticum~~

¶ De pena prohibentis aliquem infantulum vel in-
fantulam 40

Pena assisini qui facientis aliquem offendi per assisinum

Pena ipsius assisini

Contra impedientes embriones ad lucem venire etc.

Si etiam sufficit quod potuit impedire conceptio vel non fuit impedita, sequitur quod dicitur hic quod sic ubi quod possit

Pena amissionis membri vel quod inutilis redditur

Istud dicitur ut supra an referatur ad dictis proxime vel ad statum tercium vel in ad statum de homicidio cogitata credo quod ad omnia referendo in singula singulis

Quorum conservationem et executionem pertinet et spectat
Statuimus quod si aliqua persona tanti reatus fuerit
inventa culpabilis ut aliquem seu aliquam et posuerit
seu percusserit vel percuti fecerit sive per annos vel arma per-
sone et potestati ad ipsum in 300 libr. den. communi fulginei condempnetur.
Quas si non solvat infra x dies a die late sententie fustigetur
die sabbati sequenti per omnes plateas et stratas publicas
civitatis fulginei. Et idem dicimus observandum de [illegible] et pere-
tibus qui personam et potestatem domini alicuius tenerent fol. 30
non aliquis alius et posuerit seu et poni fecerit vel pre-
stiterit auxilium consilium vel favorem condempnetur in 100 libr.
den. Quas condempnatus si non solvat infra x dies a die late sententie
fustigetur ut supra. Et in omnem casum et ponens et
et poni faciens teneantur personam et potestatem per tres
annos tunc proximos subsequentes civitatis [illegible]. Cuius condempnationis
medietas sit persone et potestatis. Alia medietas condempni
et camerarius communis fulginei qui pro tempore fuerit teneatur dare predicte
et potestati infra x dies a die receptionis condempnationis predicte
vel alteri persone pro eo ad recipiendum pro eo legitime con-
stitute qui eundem personam et potestatem decet honesti lucri

~~De pena molentium aliquam mulierem nuptam~~

De pena committentium vitium sodomiticum 41

Ad evitandum iram dei que venit in filios diffidentie — Vide sta. p. R. 142
propter illud abhominabile et detestabile crimen. Quo saltem et in constitutione li. 4 R. 130.
[illegible] civitates subvertit decernimus ut nullus tante
temeritatis existat ut peccatum illud quod nominare abho-
minabile est audeat vel presumat committere fulginei vel eius
districtu committere vel ad illud faciendum aliquem commovere vel
seducere. Et siquis contrafecerit in mille libr. den. communi fulginei
condempnetur. Quam penam si infra x dies post sententiam latam
camerario communis fulginei non solvat pene legalis subiaceat. Et
eadem sibi in fine igni poni mandamus. ~~De ca-~~
~~ptoribus viduarum et puellarum~~ 42

De pena molentium aliquam mulierem nuptam 42 — vide de monasterio [illegible] R. 42

Dicimus et ordinamus quod nullus audeat vel presumat
violare vel attentare aliquam mulierem nuptam vidu-
am virginem reclusam vel aliquam aliam mulierem. Et — Vide stat. p. R.
siquis contrafecerit si nupta vel deo dedicatam molestaverit — et constitutiones li. 4 R. 130.
condempnetur in 500 libr. den. Quas si non solvat infra x — et vide [illegible]
dies a die late sententie sibi manus dextra amputetur ita quod — Excepto [illegible] vide
a brachio separetur. Si vero viduam vel virginem bone fame — [illegible] de non procedendo
molestaverit condempnetur in 300 libr. den. Quas si non solvat
infra x dies a die late sententie sibi manus amputetur ut supra.
Salvo quod si [illegible] molestans contraxerit matrimonium cum persona
molestata in executionem sine quod ad dictam penam nullatenus
teneatur communi solvere. Sed sit dos ipsi mulieri molestate
et eam teneantur [illegible] penes se habere pro dote
ipsi mulieri cum clausulis opportunis. Si vero quamcumque
aliam mulierem in 200 libr. den. condempnetur. Nisi

[Left margin:] § De pena violantium mulieres 42
Nota quod in adulterio fornicatione
et incestu non proceditur
nisi per accusationem productam
a marito patre vel fratre ut
ut in statuto [illegible] exceptio
[illegible] in libro constitutionum
li. 4 R. 130. vide [illegible]

cet publica meretrix de qua publica meretrix uolum(us)
penam no(n) resultare. Et i(n)telligat(ur) p(ro)uum c(ri)mi(n)e ca-
nitz cognouisse si ip(s)am p(er)cussit et destrup(er)it esto
q(uod) illud non p(ro)bet. Et si no(n) de uoluntate dicte mulieru
ul alicuius ip(s)ar(um) co(n)de(m)net i(n) medietatem dicta(rum) pena(rum)
Qua(m) co(n)de(m)natione(m) si no(n) solu(er)it i(nfra) x dies a die lat(e) s(ente)ntie
q(uod) cum ul matrimonium no(n) (con)tra(x)erit i(nfra) p(re)dictum t(em)p(u)s capian-
tur et sibi auricula ita q(uod) a capite se(par)et(ur). Et si no(n) aliq(ui)s
(con)tra(x)erit s(e)u extrahi fecerit aliqua monialem de mona-
sterio s(an)c(t)i claudii s(an)c(t)e marie de pp(o)p(u)lo s(an)c(t)e catarine s(an)c(t)e
marie de caz(e)sta s(an)c(t)e lucie s(an)c(t)i Johannis de pugillis
s(an)c(t)e marie de cruc(e) s(an)c(t)e marie uallis viridis s(e)u de
aliquo alio monasterio dicta(rum) s(e)u monialiu(m) in quo in-
grat u(e)l appbata co(n)de(m)net(ur) in mille libr(is) d(enariorum) c(omun)i fulg(inei)
Et si no(n) solu(er)it i(nfra) x dies a die lat(e) s(ente)ntie q(uod) ducat(ur) ad
locum iustitie et ibi sibi caput a spatulis amputet(ur)
ita q(uod) a corpore se(par)etur et penitus moriat(ur). ~~De pena~~
~~detinentium aliquam in p(ri)uato carcere~~ ~~44~~

De raptoribus puero(rum) et puella(rum) 43

Ordinam(us) q(uod) si aliqua p(er)sona in uenta fuerit rap(er)e
ul ducere aliquem puer(um) s(e)u puellam et ad aliquem
locum duxerit ul eum ul eam p(re)tio [illegible] redim(ere) fecerit
seu uellet redim(ere) facere aut (contra) uoluntatem parentu(m)
pueri ul puelle retinuerit ac dolose co(n)de(m)net(ur) in mille
libr(is) d(enariorum). Quas si no(n) solu(er)it i(nfra) x dies a die lat(e) s(ente)ntie
q(uod) ducat(ur) ad locum iustitie et caput sibi a spatulis
amputet(ur) ita q(uod) moriat(ur) o(mn)i(n)o. Et si p(er)uenerit
solum ad actum et no(n) p(er)fecerit q(uia) non potuit / puniat(ur)
ut s(upra). Et intelligatur p(er)uenisse ad actum si inuentus
fuerit raptum ul raptam ducere p(er) uiam. ~~Et potestas~~
~~et alii officiales c(omun)is fulg(inei) possint et teneantur cap(er)e~~
~~exbanditos et condemnatos c(omun)is fulg(inei)~~ De pena re[illegible] 45
~~tinentium aliquam in p(ri)uato carcere 44~~

Statuim(us) q(uod) si aliqua p(er)sona in uenta fuerit cap(er)e
aliquam p(er)sonam et eam in p(ri)uato carcere
teneret ul tenuerit ut ea p(re)tium se redimat ab
eodem co(n)de(m)net(ur) in 500 libr(is) d(enariorum). Et nihilominus cogat(ur)
ad restitutione(m) omnium ablator(um) p(er)sone detente et ad
emendatione(m) iniurie sibi illate. Quas q(uan)titates si
soluere no(n) poterit i(nfra) x dies a die lat(e) s(ente)ntie et i(n) fortiam
c(omun)is fulg(inei) uenerit q(uod) iaceant in carceribus c(omun)is fulg(inei)
donec dictas q(uan)titates soluerit cum effectu. ~~De pena recip~~
~~tentium exbanditos et condemnatos c(omun)is fulg(inei) 46~~

Et potestas et alii officiales c(omun)is fulg(inei) possint et ~~teneantur~~ cap(er)e exbanditos et condemnatos c(omun)is fulg(inei) 45

Item dicim(us) et ordinam(us) q(uod) potestas ul capitaneus et alii
officiales c(omun)is fulg(inei) qui nunc sunt et p(ro) t(em)p(o)r(e) fuerint et
eor(um) officiales possint teneant(ur) et debeant p(er)sonaliter et
cap(er)e et captos in fortiam dicti c(omun)is deducere omnes et
singulos exbanditos et condemnatos ul exbanditos tantu(m) d(e)i

Vide sta(tutum) p(re)s(ens) 142 et ibi [illegible] de uitio sodomitico et [illegible] pena et [illegible] h. 4 [illegible] 130. [illegible]

pena r[illegible] de mona-
sterio aliquam monialem

[illegible] punit(ur) actus no(n) p(er)fectus

[illegible] p(ri)uatus carcer

comunis Fulginei pro maleficio qui nunc est et alii qui pro tempore fuerit
elapso termino banni vel condemnationis tunc Et ipsos cap-
tos in fortiam dicti comunis detinere donec solverit condem-
nationes in quibus reperierit condemnatus vel condemnari de-
beret Et quod quilibet alia persona civis vel forensis dictos exba-
nitos et condemnatos capere et in fortiam dicti comunis pre-
sentare quanto citius comode poterit ~~De salariis et mercede illorum~~
~~qui capiunt aliquem exbanditum~~ De pena receptan-
tium exbanditos et condemnatos comunis Fulginei. 46

Item dicimus et ordinamus quod nulla singularis persona castrum
comunitas universitas seu villa possit nec debeant
aliquem exbanitum et condemnatum dicti comunis Fulginei retinere
nec receptare in domo propria vel conducta vel eis dare seu pre-
stare publice vel occulte auxilium consilium vel favorem vel
receptaculum Et si fuerit exbanitus pro homicidio vel maleficio
singularis persona ipsum exbanitum et condemnatum recep-
tans in 100 libr. den. comuni Fulginei condemnetur Castrum vero co-
munitas seu villa talem exbanitum receptans in
200 libr. den. condemnetur qualibet vice qua eum receptaverit
Et modo talis receptatus fuerit exbanitus et condemnatus pro ali-
quo alio maleficio puniatur et condemnetur receptans in me-
dietatem pene supradicte expresse vel penarum et expensarum Sal-
vo et reservato quod si receptans solvere voluerit et solvat
cum effectu camerario dicti comunis quantitatem pecunie in qua talis
receptatus reperitur condemnatus cum quarto pluri
secundum formam statuti ad dictam penam minime teneatur Et
in casu in quo solveret condemnationem talis receptans pro
receptato liceat solventi sua propria auctoritate bona talis ex-
banniti et condemnati cuius condemnationem solvat intrare
et eis uti libere absque aliqua contradictione seu pena
donec a dicto exbannito et condemnato de omni eo quod solvet
dicto comuni pro eo sibi fuerit integre satisfactum Et quod fruc-
tus quos talis receptans perceperit de dictis bonis non compu-
tentur sibi in quantitate condemnationis et quarti pluris quod
solveret Et potestas capitaneus et eorum officiales seu alius
officiales comunis Fulginei qui pro tempore fuerint visis dictis con-
demnationibus et solutione teneantur et debeant de facto sine
strepitu et figura iudicii seu aliquo processu ad pe-
titionem talis solventis vel sui procuratoris ad penam
100 libr. de eorum salario retinendam eisdem pro camerarium dicti
comunis talem exbannitum et condemnatum capi facere et in
fortiam dicti comunis detinere donec solverit quantitatem pre-
dictam quam solvit pro eo Et etiam teneantur ipse potestas et
capitaneus seu alius officialis et eorum officiales talem solventem
inducere ad ipsius petitionem in tenutam et possessionem bo-
norum talis exbanniti et condemnati pro quo solvit et ipsum
missum manutenere et defendere in possessione predicta
Et predicte pene vendicent sibi locum in castris comu-
nitatibus universitatibus et villis habentibus 40 focularia
et qualibet vel ab inde supra Et ab inde supra in habenti-
bus a 40 focularibus infra usque in X focularia puniatur — focularibus
in medietatem dictarum penarum Et dictus exbannitus

Vide stat. p. 77

[illegible]

pro prima
facie quod dictum statutum ne parce [illegible]
tum secundum statutum [illegible]
dictum [illegible]
[illegible]
Sed puto quod [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in momento
ut [illegible]

S. xxxh. 22

condemnatus per quo tales receptans soluat condempnationem
dicto modo sit et ita intelligatur sic dicta receptatio
et receptando dicti communis habeant quoad hoc et alias quas
cumque personas excepta persona dicti soluentis qui possit
recurrat ad reparationem eius quod soluat communi pro agere
contra ipsum Et eius bona usque ad integram satisfactionem
ut dictum est Et intelligatur receptare singulares person
si aliquem exbannitum et condempnatum receperint in
domo habitationis ipsorum ut eos sotiauerint ut
cum eis biberint uel commederint Castrum uero
comunitas uniuersitas seu uilla receptare intelligatur
si talis exbannitus condempnatus est de ipsis castro uni
uersitate seu uilla seu de eorum sindicatu in quo fuit
receptatus ubi et si fuerit aliunde et ibi fuerit notorie
uerisimiliter si publice et palam moram traxerit in
dictis castris comunitate uniuersitate seu uilla et
de predictis et quolibet predictorum potestas capitaneus seu alius
officialis et eorum officiales possint et teneantur et debeant
procedere per accusationem denuntiationem et inquisitionem Et receptores
culpabiles punire et condempnare Et quilibet possit de predictis
denuntiare et accusare Et quod potestas capitaneus seu
alius officialis teneantur et debeant de predictis generalem
inquisitionem facere ad penam 100 librarum denariorum quolibet mense
Et quod predicte penam et qualibet earum locum habeant in eo
qui fuerit deliquerit in predictis et in aliquo predictorum

~~Et potestas capitaneus et eorum officiales teneantur exe~~
~~cutionem mandare omnes condempnationes latas tempore eorum~~
~~officii et suorum predecessorum~~ xlviii

De saluo et mer cede illorum qui ceperint ali quem exbanditum 47

Item dicimus et ordinamus quod potestas capitaneus et eorum officiales
et familiares et quilibet alia persona qui ceperit aliquem
exbannitum condempnatum communis fulginei et in fortia dicti communis
presentauerit quod habeant et habere debeant quicumque fuerit capientes
pro qualibet libra eius quod uenerit in eo duos solidos denariorum
Et si contigerit talem exbannitum condempnatum amittere
personam debeant habere et habeant capientes a dicto communi
fulginei 25 libras denariorum Si uero contigerit eum perdere manum
pedem oculum uel linguam habeant x libras Si uero
admitteret auriculam uel merchiaretur in facie habeant
capientes 100 solidos denariorum Et predicta non uendicent
sibi locum in exbannito condempnato tempore rectorum uel aliorum
ipsorum quibus representaret talem exbannitum Et camerarius communis
fulginei qui pro tempore fuerit teneantur et debeant soluere dictas quan
titates pecunie soluere dictis captoribus Et presentatoribus
dictos exbanitos condempnatos absque aliquo decreto uel
stantiamento consilii Et absque aliqua alia prouisione dictorum
priorum Et soluere teneantur infra x dies a die facte executionis
sub pena 25 librarum denariorum Et si contingeret quod talis exbanitus
condempnatus et presentatus aliquam penam seu condempnationem non sol
ueret seu personalis executio non fieret occasione re
formationis consilii prouisionis oblationis quod capientes et pre
sentantes non habeant aliquid a communi Et camerarius communis fulginei nihil
dare debeant dictis capientibus uel presentantibus non obstante

91 v

quorum q statuto pp ul cois qdmqm eum loqret sed in(con)t(inenti) p(ro)nitis statuti hent p casso et vano et nullius valoris

¶ Item q nulla p(er)sona audeat ul p(re)sumat aliquem malefactorem condepnatum seu exbannitum captum ab officialibus cois fulg(inei) de ipsorum manibus et potestate extrahere ul extrahi facere Et si qua p(er)sona contrafecerit si talis evadens seu fugiens fuerit condepnatus ul exbanitus de homicidio condepnetur in mille libr den(ariorum) cois fulg(inei). Et si dictam condepnationem suam non solverit infra x dies a die late sententie puniatur in ea pena in qua tenebatur quem fecerit sic evadere ¶ Si vero p(ro) alio maleficio ul excessu talis contrafaciens in 100 libr den(ariorum) cois fulg(inei) condepnetur Et si ~~no~~ non solverit infra terminum supradictum p(er)petuo carceretur donec solverit dictam condepnationem camerario cois fulg(inei) integre cum effectu ¶ Et si qua p(er)sona opposuerit se resistendo facto et opere familie potestatis ul capitanei aut suis officialibus ul aliis officialibus cois fulg(inei) in aliqua executione q fieret p(er) ipsos puniatur in 50 libr den(ariorum) Et hoc non vindicet sibi locum in bannis dicti cois ¶ Si vero aliqua p(er)sona ceperit aliquem exbannitum ul rebellem civitatis fulg(inei) habeat mercedem supius declaratam ~~Et potestas teneatur facere publicari nomina exbanditorum in logia palatii cois fulg(inei)~~ ¶ Et potestas et capitaneus et eorum officiales teneantur executioni mandare omnes condempnationes latas tempore eorum officii et suorum p(re)decessorum 48

Item dicimus et ordinamus q potestas et capitaneus et eorum officiales et alii officiales cois fulg(inei) teneantur et debeant sub pena p(re)stiti iuramenti et pena 100 libr den(ariorum) executioni mandare et exigere omnes et singulas condepnationes latas tempore eorum officii ac et tempore p(re)decessorum ipsorum cum quarto pluri secundum formam statuti cois fulg(inei) tam contra ipsos principales condepnatos q contra ipsorum fideiussores si hunt et bona ipsorum habeant et habere debebunt de condepnationibus p(re)decessorum tamen quas exigerunt fuerit xii den(arios) p(ro) qualibet libra cuius quidem denarii fecerit in ... Et si fuerit negligentes in exigendo summas p(re)dictas ul aliquam ipsorum teneantur q quantitas condepnationum que p(er) eum non poterit exigi ipse teneat computare sibi in suo salario Et de ipsa quantitate que computari debet teneatur et debeant facere camerarius cois fulg(inei) p(ro) ipso coi recipiente finem et refutationem et p(re)dictum deultimus non petendo ad penam 500 libr Et q sindicus qui cois sindicare debet teneat et debeat videre et examinare omnes et singulas condepnationes p(er) eorum potestatis capitanei et aliorum officiales dicti cois Et repertos culpabiles puniri et condepnari in penis supius declaratis ~~Et priores pp(u)li fulg(inei) teneantur fieri facere ... libros~~

¶ Et potestas teneatur facere publicari nomina et p(ro)nomina exbanditorum in logia palatii cois fulg(inei) 49

Item dicimus et ordinamus q potestas et capitaneus civitatis fulg(inei) teneantur et debeant die qua fieret summa ...

Sindicent

Vide statutum pp(u)li fulg(inei) c(apitulum) 175.

et ... officialibus c(apitulum) 49.

bannitorum publicum facere in logia palatii potestatis communis
Fulginei ubi bannitorum dantur nomina et prenomina dictorum exbannitorum
et condempnatorum Et contrate et civitates in quibus sunt condempnati
et exbanniti Et tamquam exbanniti et condempnati ab omnibus evitentur
et quod nullus prestet eis auxilium consilium vel favorem Et
quod siquis nominatus haberet aliqua instrumenta contractus et obligationes
seu scripturas quascumque pertinentia seu pertinentes ad
ipsos exbannitos teneantur notificare et presentare infra .v. dies
a die banni predicti coram ipsis officialibus qui contrafecerit si
fuerit pena .x. libr. den. et plus arbitrio rectoris
predicti usque in quantitatem 25 libr. den. ~~De capitulis quod hendis~~
~~de quo scriptis in die veneris sancti~~ Et quod potestas et
capitanei Fulginei teneantur fieri facere tres libros 50

Item dicimus et ordinamus quod in curtis providimus fiant tres
libri et potestas capitaneus dicti comunis ipsos fieri facere
teneantur pena prestiti sacramenti infra unum mensem a die publicationis
presentis statuti quorum librorum unus sit penes potestatem
alius penes capitaneum et reliquus tertius sit penes camerarium
communis in quibus libris et quolibet ipsorum scribantur nomina et
prenomina omnium et singulorum exbannitorum et condempnatorum communis
Fulginei et loca unde sunt et civitates in quibus reperiuntur condempnati
Et per quem potestatem fuerit condempnatus Et de ipsis
libris non possit nec debeat aliquid cancellari nisi facta
prius solutione condempnationis ipsorum in quanto plurium secundum formam
statuti communis Fulginei Et tunc cancellari debeant per notarium camerarii
qui pro tempore fuerit Et qui reperiuntur in ipsis libris scripti
et non cancellati sint et habeantur pro exbannitis et condempnatis
communis Fulginei absque alia probatione quantum ad executionem
condempnationis ipsorum nisi legitime probaverit ipsum non teneri
ad condempnationem et ad bannum Et teneatur notarius camerarii qui
nunc est et qui pro tempore fuerit die lata sive saltem die
sequenti in ipsis libris scribere scilicet in nomine et prenomine loca
et civitates omnium et singulorum exbannitorum et condempnatorum
communis Fulginei Et idem pro eis observet in condempnatione tantum
eorum qui eorum condempnationem non solverunt Quorum scribi
debeant in ipsis libris cum fideiussoribus eorum si fideiussores
habuerunt Et notarius camerarii qui pro tempore fuerit condempnationes
scribere debeant in ipsis libris infra dictum tempus nisi
condempnatus fecisset depositum Quod notarius camerarii in ipsis
libris minime scribi debeat Et facta solutione ipsorum
condempnatorum per dictum notarium camerarii possint et debeant
cancellari ~~Et nullus officialis communis Fulginei possit [illegible]~~
~~[illegible] alicui exbannito~~ De capitulis quod hendis
~~diebus~~ [illegible] in die veneris sancti 51

Item dicimus et ordinamus quod siaiquis exbannitus vel condempnatus
tantum fuerit occasione ipsarum condempnationum et bannorum seu
condempnationis tantum maleficiorum steterit et detentus fuerit
in carceribus communis Fulginei per sex menses continuos et pacem habuerit
cum adversario suo ubi adversarium haberet in die

Pena non promittentis [illegible] de exbannitis et condempnatis

[illegible] quibus nomina et prenomina condempnatorum et loca et conditiones exbannitorum R. 50.

venatur sui potest et licitum sit potestati et capitaneo cum
consilio duorum priorum et confalonerii dicti populi Et etiam teneatur
ipsum ex hoc facere ... communis Fulginei tempore processionis
fiende in populo dicta die Et dictus exbannitus vel exbanniti debeant
stare sine caputeo et in sola cum cereo accenso in manu
Et sic ire a palatio potestatis usque ad altare et ipsum
offerre ad altare manibus eorum sancti Feliciani alioquin dicti
mictentes sive relapsantes eadem die puniantur in eo in quo
erant condemnati tales exbanniti Et nihilominus tales
exbanniti remaneant exbanniti et condemnati ut primo erant
Ita tamen quod qui relapsatus est semel Et oblatus ulterius
non possit nec valeat relapsari Et alioquin tamen oblati
et relapsati dicta predicta secundum formam huius capituli sint et esse
intelligantur rebanniti et liberati ab eorum condemnatione auctoritate
presentis statuti Et quod notarius camere qui pro tempore fuerint te-
neatur et debeat ad petitionem talis relapsati seu alte-
rius nomine ipsius condemnationem et bannum cancellare et ab-
olere de libris bannorum et condemnationum communis Fulginei
Et notarius camere dicti communis qui pro tempore fuerit tempore quo offe-
rent modo predicto ad ipsum altare scribere et in publicam
formam reducere nomina omnium qui relapsantur ad re-
verentiam sancti dicti et quod omnes dicta die oblati sint sine
aliquo in capite et cum cereo accenso in manu ve-
niant ipsi et quilibet eorum oblatorum a palatio potestatis
vel capitanei ubi detenti fuerint usque ad ipsum altare
oblati et qui receperint ibi scriptum liberi et exempti sint
a condemnatione et exbannimento quibus reperiuntur exbanniti
et condemnati dicti communis alioquin remaneant exbanniti et condemnati
ut prius erant Itaque hec vendicant sibi locum in
condemnationibus et exbannimentis usque in quantitate 50 librarum vel
ab inde infra et non maius qui fuerit a 50 libris supra condemnati

~~De hiis qui offenderint exbanditos~~

Quod nullus officialis communis Fulginei [illegible] possit dare licentiam alicui exbandito 52

Item dicimus et ordinamus quod potestas nec capitaneus nec
priores populi qui nunc sunt et pro tempore erunt nec confa-
lonerius populi dicte civitatis Fulginei possint dare aliquam
licentiam alicui exbannito communis Fulginei veniendi standi
vel morandi in civitate Fulginei vel eius districtu nec te-
nendi possidendi fructandi bona sua vel partem ipsorum
sub pena periurii sacramenti Et 100 librarum denariorum Et a quo-
libet possit accusari et denuntiari durante eorum officio
Et licentia concessa non valeat ipso iure Et si qua licentia
reperiretur data quod teneatur potestas et capitaneus a quo
licentia pervenerit legi facere palam in primo generali
consilio salvo quod potestas et capitaneus et iudices maleficiorum qui
pro tempore fuerint possint dare licentiam sicut predixerit
occasione alicuius maleficii exbannito et condemnato veniendi.

ad civitatis Fulginei reponendo coram eis sive et exbannimento
latis coram non obstantibus dummodo dicta licentia scrip-
tura appareat in actis comunis Fulginei manu notarii coram
quo erit dictus processus. Et a die date licentie in
qua die sibi liceat venire et coram dicto iudice exp(er)
ire. Et super processu sibi predicto pronuntiato com-
pareat et sid(?) in possessione dare si dare voluerit. Et dicta
die vel sequenti ad dictam civitatem et eius districtum recedere
debeat. At in pristinum redeat et cum fuerit ...
tam per bannitum et condempnatum non obstante licentia
sibi data. ~~Et nec potestas nec eius officiales pos-~~
~~sint apponere in consilio quod aliqua condempnatio remitta-~~
~~tur.~~ De his qui offenderint exbanditos 54 53

Item dicimus et ordinamus quod quicumque est vel in futurum fuerit
exbannitus et condempnatus comunis Fulginei occasione maleficiorum usque in
quantitatem 25 librarum denariorum et offensus fuerit et ex offensione ma-
ior pena imponeretur offendenti secundum formam statuti dicte civitatis, quod offen-
denti eundem exbannitum detrahatur et diminuatur pro rata de
condempnatione ferenda contra eum usque in dictam quantitatem 25 librarum tantum
et non plus. Ab inde non ... exbannitus et condempnatus possit impune
offendi secundum formam statuti dicte civitatis. ~~De exceptuatis in ci-~~
~~vitate Fulginei a rectore~~ Et quod nec potestas nec eius
officiales possint apponere in consilio quod aliqua
condempnatio remittatur 54

Item dicimus et ordinamus quod potestas vel eius iudex per se vel alios
non possint nec debeant proponere in consilio vel arenga
quod aliqua condempnatio vel exbannimentum remictatur, compenset
vel rescindatur nisi primo fuerit dispensatum super predictis
ad ordinem consiliorum secundum formam statuti per dictam civitatem. Et
si potestas vel capitaneus contrafecerit quilibet ipsorum incurrat qualibet vice
in 25 libris denariorum comuni Fulginei condempnetur. Et quilibet consiliarius
qui consilium dederit contra formam predictam in 50 libris denariorum comuni Fulginei
condempnetur. Item si aliquis fuerit condempnatus vel exbannitus
temporibus retroactis et in ipsis exbannimento et condempnatione non
reperitur scriptum in quaternis comunis Fulginei, quod potestas et
capitaneus civitatis Fulginei a regimento teneatur et debeat inveni-
re et tali qui fuerit exbannitus et condempnatus si dedit aliquid
scriptum vel dari fecerit alicui officiali comunis Fulginei quod talis exbannitus
rebandiretur vel eius condempnatio subtraheretur vel removeretur de
quaternis dicti comunis. Quo invento potestas et capitaneus et quilibet ipsorum
teneantur et debeant predicta committentes in 100 libris denariorum comuni
Fulginei condempnare. Et quod talis condempnatus vel exbannitus qui predicta
fecerit vel fieri fecerit condempnetur in duplum eius in quo
fuerit condempnatus vel exbannitus. Et potestas et capitaneus teneantur
et debeant procedere et inquirere per inquisitionem et mar-
tirium et modis omnibus quibus possunt. Et predicta omnia et singula
que in presenti capitulo et clausulis continentur valeant et lo-
cum habeant in presenti preterito et futuro. ~~De corruptio-~~
~~ne officialium~~ De electionibus et creationibus in civitate ~~Fulginei~~ 156
Fulginei a rectore 55

Item dicimus et ordinamus quod potestas in primo mense sui
sui regiminis faciat venire coram eo omnes de-

& lt; 178

177 quod condempnati 277 et ~~...~~ et 222 — Nota xxv libras ... dz offendenti diminuitur pena ut hic patet
non. Sed recte hic dicitur quod si condempnatur in 25 libras et infra fuit offensus, fit detractio 277. Sed in statuto
posito ... 222 ubi dicitur quod condempnatur in 25 libras potest offendi et offendentes non puniuntur, ... 277. Sed dici
potest quod hic non dicit quod condempnatus in 25 libras possit impune offendi, sed
dicit usque in quantitatem 25 librarum, ideo
intelligendum est ... exclu-
sive. Et sic concordat per hec ...
quarta parte ... libros ... ...
277 et 179 ubi ista ...
... fecerit statuti ... ut ... co-
... ideo debent ... potest
... ut ... correctio

comunis fulginei exercentes artem cere. Et faciat eos observare
illud quod eis iniunxerit et cetera. Et quilibet ipsorum incidat ad
penam et bannum 100 librarum denariorum pro quolibet confaciente qui
debeat facere duppleriones et ceros et candelas et non ad candelas.
Et debeant mictere unum unciam bombacis in qualibet
libra cere et non plus. Et quilibet possit confacientem
accusare et habeat medietatem banni. Et quod potestas vendicet
sibi locum in festo sancti Feliciani sicut in aliis temporibus. Et
quod potestas vel capitaneus vel aliquem alium officialis comunis fulginei
non possit dare aliam personam licentiam faciendi contra formam
huius capituli. Nec possit ponere in consilio quod alia licentia detur.
~~Ut nullus officialis inferat iniuriam alicui 57~~

De corruptione officialium ~~55~~ 56

Quia censenia et dona arcent mulieres que (?) certe consuerunt oculos iudicum arbitris officialis comunis. Et
ab hominibus comunis fulginei quos bonos fieri facere affec-
tamus non solum metu penarum verum et premiorum et
exortatione. Statuimus ut nullus officialis comunis fulginei
audeat vel presumat censenia vel dona seu aliquod genus
munerum et esculenta et poculenta ut manus officia-
lium sint immunes et emunere. Et eorum officium non
denigretur sed ipsum exerceant puris manibus in nullo
iustitia et honore sui officii diminuendo. Et si fecerint
contra qualibet et pro quolibet ipsorum condempnetur in 200 libris
denariorum. In quibus potestas capitaneus et comunis fulginei qui pro tempore fuerint
debeant condempnari etiam durante eorum officio. Et si fuerit
capitaneus vel eius iudex corruptus per potestatem debeant condempnari
durante officio ut supra. Et nichilominus talis officialis ab omni
honore et commodo sui officii sit ipso iure privatus. Et qui
corrupit aliquem officialem de predictis in tantum debeant
condempnari per potestatem vel capitaneum. Et qui de corruptione offi-
cialis sit corruptus cognoscetur. Et si aliqua persona
attentaverit corrumpere aliquem officialem et non perfe-
cerit ut quod statuit pro officiali condempnetur in 100 libras denariorum
et plus ad arbitrium potestatis considerata qualitate per-
sone et conditione facti. Si autem durante officio predictus
vel eius non fuerit de predictis talis corruptus contra eum
de corruptionem pro eum in nullam penam patiatur sed ut
sue confessionis et accusationis premia sumat omne quod dedit
dicto officiali recipere possit. Et ad restitutionem accepti
absque diminutione aliqua condempnetur et comunis ad penam
predictam. Et si aliquis dederit vel dari fecerit alicui officiali
comunis fulginei aliquid causa corrumpendi eum per se vel alium
fecerit quod possit recipere ab officiali predicto tempore sui sindi-
catus sine pena et banno. Et sindici comunis fulginei tempore
sindicatus officialium comunis teneantur facere restitutionem recipienti
petenti. Et si noluerit recipere comunis fulginei applicetur.
Ad probationem autem tanti delicti sufficiat probatio unius
testis de visu vel 5 de publica fama. Et idem dicimus
per omnia observandum in officiali qui pretextu alicuius leno-
cinii sibi facti et inhonesti amoris suum officium minus
bene et legaliter exercuerit. Et in ipso lenone qui occasione
mulieris officialem aliquem corrupit vel inhonesti amoris.
Insuper ordinamus quod si per duos potestas confalonerium

Vide statuta [illegible] 182

Pena corruptoris officialium cerem [illegible] et et officialis corrupti.

Si attentaverit corrumpere officialem [illegible] 100 [illegible] et plus ad arbitrium

Probatio corruptele officialium

Priores cum confalonerio possint [illegible] officiales non esse legales et [illegible]

declararet aliquem officialem comunis Fulginei non bene purari manus quorum declarationi stetur quod teneantur potestas seu capitaneus incontinenti facta declaratione ipsum ab officio removere et alium loco sui infra xv dies a die facte declarationis bonum et ydoneum et sufficientem substituere loco sui. Et si non fecerint potestas et confaloneriis teneant et possint alium bonum et ydoneum de civibus Fulginei vel comitatus ponere loco dicti officialis amoti cum salario declarando per ipsos dominos potestatem et confalonerium solvendo de salario dicti potestatis vel capitanei cuius officialis amotus. Et nihilominus tales officiales amoti et officiales amotus. Et nihilominus tales officiales amoti sint sindicandi. Et officiales post amotionem ipsi cotidie officialibus de civibus debeant post amotionem ipsi cotidie officialibus de civibus Fulginei vel comitatus deputandum per dominos potestatem et confalonerium Fulginei vel comitatus deputandum per dominos potestatem et confalonerium sindicari. Quod quidem capitulum seriatim legi debeant vulgariter per sindicos in primo consilio generali comunis
et populi dicte civitatis in quo intersint ipse dominus potestas et capitaneus et populi dicte civitatis. In quo intersint ipse dominus potestas et capitaneus et omnes ipsorum officiales et familiares et omnes alii officiales comunis Fulginei. Et in omnibus aliis officialibus comunis Fulginei idem potestas et confalonerius possint et debeant declarare. Et facere et ipsorum declarationi stetur ut supra. Et quod nullus notarius officialis ad communandum vel mutandum aliquid munera accipiat vel extorqueat nisi in quantum est eis a iure vel municipali permissum. Et si contra vel ultra acciperet vel extorqueret in quadruplum restituere teneatur ei cui acceperit et nihilominus comuni Fulginei condempnetur in x libris pro qualibet vice qua fecerit contra predicta.

~~Quod potestas et capitaneus non possint perdere quam predictum~~ Et nullus dominorum officialis inferat iniuriam alicui 57 57

Quoniam apostolica et civilis cavetur quod sedens ad iura reddenda non debeat esse percussor decentis apto prona per qui cum percuti fecerit destruat te dans pars esse de abbatis sedes me iudicaz secundum legem contra legem iubes percuti. Et iure civili cavetur quod non debeant nisi innuere et iura nasciuntur statutum et presenti lege firmamus quod potestas et capitaneus et eorum officiales et familiares et alii officiales comunis Fulginei quocumque nomine censeantur non debeant aliquem percutere nec percuti facere nec aliquam iniuriam inferre dicto vel facto. Et si aliquis ipsorum contrafecerit in duplum in quo condempnaretur cuius persona comunis Fulginei sindicatum puniatur personam comunis Fulginei offenderit. Et generaliter quod ecce iudex iniuria sua si offendens fuerit potestas vel sui officiales vel familiares puniatur et condempnetur per dominum capitaneum. Si vero capitaneus vel sui officiales vel familiares puniatur et condempnetur per dominum potestatem. Si vero iniurie offense et iniurie inferrentur quod absit inter capitanei officiales et familiares et una parte et inter potestatis eius quod officiales et familiares et altera parte seu ipsorum aliquos puniatur et condempnetur per dominos potestatem priores comunis Fulginei seu officiales qui deputaverint ab eis in duplum ut supra. Excepto et reservato quod si pro executione officii ipsorum contra non permittat aliqua persona se capi et in fortiam deduci si offensio occurrerit quod eo casu ad penam aliquam minime teneatur. Et ad tollendam omnem scandali materiam et discordias que oriuntur seu oriri possent

¶ pena dupli

sedandas Et ne pdti mil se ipos heant ostendere Sta
tuim[us] q potes zo falonerius cum fulg[inatibus] teneant
et debeant se mit ponere Et ipas discordias et
scandala in pace ponere Et si in ipsis vel hoc officii
seu quacumque alia re iis eos ostenderet et otempno
eet orta debeant ipam toller termiare scindere
ac et declarare Et ipor declaracioni et terminatiom
star et pare teneant Et si aliqs ipor non obtin
aut q ipo fco suo offo sit puato et salarium
suum pdat Et dicti capitanei teneant notis reformationum
legere in pmo consilio gnali post introytum ipor
regiminis in pntia om[n]ium officialium ad hoc ut de
ingnorantia se non valeat excusare ~~De pena fac~~
~~ientium rumorem ad aliquod palatium~~ ¶ Qd potas et
capits no possint pcedere p pont[is] ~~60~~ 58

Item statuim[us] et ordinam[us] q potas et capits et eor
officies no possint nec debeant cognoscere vel pce
dere de aliquo maleficio vel delicto p modum inquisitionis
vel denuntiationis et dnos potes si ipi fuerit potes tpe
sue potestarie pena 100 libr den coi fulg[inatis] applicand
et accusationem posit recipere et vel non pcedere et
si vel pcederet no valeat ipo iure ~~Qd q[ui]a miscentes~~
~~maleficia puniantur sm statuta terre in contia 60~~
¶ De pena facientium rumorem ad aliquod pala
tium ~~61~~ 59

Item conveniens est et consonum ut cum prima quis mc
reret [illegible]ias penas et incomoda non sustineat
et sic iuris executio non ht iniurias ut nec rectores
et officiales et familiares eorum eis commissum possint
facere non timescant dicim[us] et ordinam[us] q nulla psona
tam audax inveniat q psumat vel audeat facere
rumorem ad qd palatium cois vel ppi cu hoiu[m] comitiva
nec impediat et turbet quominus potas capits
et qui iniis alius vel alii officiales cum fulg[inatibus] valeant
libere eor offm qd intendunt exequi et exercere et
si quis contra faciens fuerit inventus autor puniat
in 300 libr den et quolibet assotians eum in 100 libr
den coi fulg[inatis] et cadimet nisi fuerit vel pcederet de
voluntate dnor por ppi cum fulg[inatibus] vel gofalonerii
et mantenetoris ipor ¶ Et si aliqua psona offenderit dco
vel fco potatem capits seu quoscumque alios offic cum
fulg quocumque noie censeat durante offo vel post
pfectum officium qd exerceret vel exercuisset in cum
fulg p pena quadrupli eius in quo puniret si
puatam psonam offenderet cadimet et puniat
Et itelligat et psumat fecisse rone officii corpo
q durante offo et sindicatia inferat iniuria
vel offensa Sicut post depositum offin sufficiat
pbare p duos testes de publica fama dicentes et
asserentes p fama q rone officii fecit iniuria vel
offensam illata Al' si non rone officii pena simplici
puniat ¶ Et eadem pena puniat ex qui iniuriam
vel offensam inferret alicui consiliario qui arengasset

aliquid in consilio congregatione vel arengha et pretextu eius dicti quod
faceret in arengha aliqua persona ipsum offenderet ut
non sit qui ob talem timorem dimittat quod salutiferum vide-
retur consulendum. Ad quod probandum sufficiat supradicta pro-
batio. Et sic faciens seu mandans eadem pena
puniatur qua faciens condemnari deberet. Et suffi-
ciat supradicta probatio s. duo testium de fama. Et idem
dicimus observandum in advocato et sindico communis
pretextu advocationis et procurationis quam faceret vel fe-
cisset pro communi fulginei offenderet ubi vel seu. Ad quod probandum
sufficiat supradicta probatio. Et ut pauperes et egregii et
miserabiles persone facilius in venire valeant in eorum
necessitatibus patrones et procuratores qui timore po-
tentium consueverunt patrocinium denegare ordinamus
quod siquis contra eorum patrocinium prestitum fuerit offend-
erit vel offendi fecerit talem patronum vel procuratorem
quod pena dupli puniatur qua si talem offenderet vel offendisset. — pena dupli.

~~De pena invadentium vel occupantium aliquam possessionem~~

De committentes malefitia puniantur secundum statuta tunc vigentia. — lx

O ntroversiationi que oriri consueverunt in eius ambi-
gu[itate?] seu criminalibus iam incohatis et de quibus iam est
processum et de non incohatis pro commissis an statuta nunc fa-
cta seu fienda in posterum ut in debeat dari secundum nova
statuta vel vetera finem imponere cupientes statuimus quod in
decisione earum debeant servari statuta que erant tempore commissi vel tempore
mote litis secundum penam que inveniuntur imposite in malefitiis iam
commissis de quibus est questio et pendebit. Vel de quibus ad-
huc non fuisset mota questio imponatur secundum statutum quod vige- — statuta que vigebant.
bat tempore commissi malefitii si pene imposite inveniuntur in
statutis veteris super malefitiis. Si vero aliquid imponatur
pene que inveniuntur imposite per statuta postea ordinata
pene que in medio litis non debent fieri sive remissiones.
Et quia pendentibus litibus aliquid innovarum statuimus ut
si aliqua statuta vel ordinamenta fiant post litem motam
ad decisionem earum quod ipsa statuta non valeant sed sint
cassa et nullius valoris quoad causas pendentes. Et
ex qui fieri fecerit nullum possit per statutum emolumentum et
si aliquis ipsum statutum quod novam decisionem induceret. Et
aliam quam que deberet fieri secundum statuta tunc vigentia
fieri fecerit puniatur in xxv libr. den. Et de ipso statuto
commodum non reportet sed possint tamen que statuta or-
dinari quoad ordinationem citationem expeditionem
earum secundum penam statuto aliquo non obstante. ~~Et nullus fa-~~
~~ciat citari aliquem extra iurisdictionem communis fulginei~~

De pena invadentium vel occupantium aliquas possessiones. — lxi

N E temeritas quorundam qui in tanta furoris proci-
piunt audaciam quod bona que alius tenet et possidet
sine iudicium non reposcunt, sed propriis viribus occupant et in-
vadunt, transeat impunita. Decernimus et presenti lege
firmamus quod nulla persona audeat vel presumat, intra-
re seu invadere possessionem alicuius voluntatem possidentis
vel tenentis. Et si intrando deiceret possessorem vel de- — in l. i. §. i. ff. si quis
temptatorem, sive quod ius habeat vel se habere pretendat, ipsum ius quod

Nota hoc unde tex. vl. ordinavit ad l. iul. de vi privata et hac
Testes ubi est hec. sur. et Pet. de Bellap. in consil. cxxvii.

ht amicitati / et possidenti totaliter appetit / Et nihilominus con-
fulgi committet in xxv. libr. den. / Et papue de facto rogat
possessionem quam abstulit restituere possessori spo-
liato / seu derelicto / vel et detentori / Quando non deberet
sed tamen non possidendo intrauerit / per eo non fecisse presumat
eo ipso quod de possessione contendit / perueniret licet suo iure / Et
possessionem liberam possessori seu detentori relinquat /
et nihilominus in x. libr. den. com. fulgi committet / Et si modo aliquis
occupauerit possessionem alicuius rei uacantis per mortem
alicuius / an apprehensam hereditatem / rogat ipsam posses-
sionem restituere et libere relapsare / Et nihilominus com. fulgi
in 50. libr. den. committet / nisi apprehendens sit heres
heredum / vel nisi sit legatarius / vel qui ulterius alius hereditatem
a testatore / seu licentiam intrandi et apprehendendi sua auctoritate
possessionem rei / qua intrandi licentiam habet vel haberet
possessionem / Et si modo post hereditatem aditam / seu apprehensam possessione
puniat ut supra in prima parte capituli. Et ut fraus rede-
puniat / non ualeat ordinamentum / per nulla persona
alius alicuius procurare / non ualeat / ordinamus / per nulla persona
alicuius licentie intrandi sua auctoritate
posset seu recusare / per ipsum alicuius licentie intrandi sua auctoritate
in facto vel simul / seu quocumque modo concesse / ab alio / quam ab eo qui
possideret vel teneret / si quo vel in quibus et ignorantia
seu titulus non concurset nec licentia / Et similiter po-
ssessor rednis / dedisset licentiam intrandi possessionem
alicuius sua auctoritate / tamen dum talem licentiam habuisset ipsa
uti posset / quando dum reddens licentiam / vel suis heredes /
teneret vel possideret / a bono tenente vel possidente
ipsa non posset uti / licentiatus contra faciens committet in x.
libr. den. / Et commode possessionem peruenit / Et ut quilibet
sua possessione pacifice uti possit / mandamus ut nulla
persona audeat aliam personam turbare / non sinendo po-
ssessorem / pacifica possessione gaudere / Et contrafaciens in
25. libr. den. committet / et ita ex parte / Et nihilominus rogat
a turbatione desistere / et pacificam possessionem dimittere
possessori / vel tenenti / per se vel per alium / Et si modo aliquis abstulerit
possessionem alicuius rei / vel tenutam datam per curiam com-
munis / vel impedierit possessorem ea pacifice uti con-
fulgi / vel in x libr. den. / Et nihilominus tenutam resti-
tuere committet / a turbatione desistat / ad quod de facto rogat per iudices
et a turbatione desistat requisitus / Volumus etiam / quod creditor
qui de hoc fuerit requisitus / de tenuta / an per tenuta sit
fructus perceptos / vel in solutum data / computet sibi in sorte /
distracta / vel in solutum / Nisi tenuta esset data per
parte aliquo non obstante / Quo casu maritus lucrifaciat
dote soluenda uxori / quo non numeros que sibi promittat / Et nemini fiat
fructus / ab honesta iure missus est per praetorem / vel pretendente
eius / qui in possessionem possidet et conuentione reductus
iuris ab eodem / vel qui possideret vel et licentia debitoris adeptus
ab eo qui possideret / vel et licentia debitoris adeptus
esset possessionem conuentionalis pignoris / vel cum haberet
ab aliquo procuratore / Statuimus quod potestas capitaneus et rectores
officiales / uicario uirtute / et pena 25. libr. den. / tenentur ipsum
defendere in sua possessione et tenuta de facto ipsa tenuta /
ita ut nec eius ab eo pretendentibus / nisi fiat / Et inde

Item maritus non ... fructus ... sibi ... dote ...

alicui habenti auctoritatem apprehendendi possessionem mei (?) iuris
pertinentem ut cautius agere darique sibi licentiam ad
intrandum vel apprehendendum de bonis sui debitoris post
post dictam licentiam esset adeptus quod si index revo-
caret dictam suam datam licentiam quod nihilominus
remaneat in possessionem qui ingressus esset in gradum sui
iuris non obstante revocatione iudicis factam Et eo
ipso quod licentiam optineat et ad ipsi succedendo tenutam
et ipsam in possessionem vel ex concessione adeptus sit presu-
matur quod non possessor huiusmodi pronuntiatione et te-
nuta nihilominus pertendens eam ab eodem ita tamen
quod omnes fructus quos tempore quo in se percepit in datione
et secundo decreto vel distractionem ipsius factam licet creditoris
pro rata sortis computet et computare debeat sibi creditori
in sortem. Et nullus contractus factus post missum ma-
lefactorum valeat in preiudicium communis 63

Et nullus faciat citari aliquem extra iurisdictionem 64
communis fulginei Rubrica lxii

Item dicimus et ordinamus quod nullus de comitatu Fulginei vel
districtu possit nec debeat aliquem trahere extra curias
communis Fulginei et qui contra fecerit in 25 libris denariorum communi Fulginei
incontinenti condempnetur Et quod nulla persona de comitatu
vel districtu Fulginei possit nec debeat iura cedere sive
alicui qui non esset suppositus iurisdictioni communis Fulginei contra
communem Fulginei et speciales personas comitatus predicti Et siquis con-
traffecerit in 50 libris denariorum per dominum potestatem incontinenti condem-
netur Et reficiat omnes expensas quas fecerit ille
qui citatus esset vel occasione esset extractus extra comitatum Fulginei Et
hoc locum habeat in preterito et futuro Et potestas et capitaneus
in eorum iure teneantur tales facientes citari vel vocari
aliquos extra comitatum Fulginei vel civitatem vel comitatum constringere ad
restituendum omnes expensas quas fecerint vel susti-
nuerint tales citati in tres dies facta taxatione prout ipsi
videbitur Et potestas vel alius videns tales personas citantes
communem Fulginei vel speciales personas in dicto banno et pena de-
beant condempnare Et hoc locum habeat in presenti preterito
et futuro Et quod potestas et priores comitatus Fulginei unacum confaloneria
iustitie dicti populi Et illas personas quas ipsi potestas et con-
faloneriis voluerint vocare pro negotiis et factis communis
Fulginei possint et eis liceat imponere illas penas
et penam et quantitates quibuscumque specialibus personis comitatus
et districtus Fulginei prout eis videbitur et placebit Et id
quod per ipsos dominos potestatem confalonerium et vocandos per eos
factum fuerit et positum et ordinatum super predictas vel
aliquo predictorum optineat plenum robur firmitatis
ac si factum esset in consilio generali communis et populi dicte comitatus
Et debeat mittere executioni mandari Salvo quod
in qualibus personis que coram domino episcopo et sua curia possint
cognosci criminaliter principaliter et incidenter Et
quibus coram eo et sua curia possit litigare dummodo
non cives ex comitatu Fulginei non trahantur ad alia curiam Et
siquis esset gravatus in curia domini episcopi possit libere

Iudex hic non potest revo- care licentiam

Quod fulginas non trahat extra curias communis fulginei Vide supra p. 221

Vide supra p. 221

Quod fulginas non trahat extra curiam communis fulginei vide supra p. 221

Quod nulla persona possit iura sua cedere alicui non supposito communi fulginei etc.

Priores cum confaloneriis possint pro factis communis impo- nere penas et ordinare sine con- silio

ad alia civitatem recurrer Item dicimus quod si aliquis habuat
hactenus aliquam gonorum in alia curia quam in curia civitatis
fulg et offic eet clar pro filiis uel coe fulg uel
potatem et ab eo et tettit appellatum quod qui ex civitatis
fulg citat eet ipam appellationem pleguy ualeat
in ea curia in qua fuerit appellatum et non in alia
curia Et siquis nr civis ul forensis fecerit aliquam
citationem ul et uat in coe ul spales psonas ipi cois
in x libr den coi fulg condemnet Et qui ittfint con
tib libr den coi fulg condemnet Et hoc itelligat de
futuris Et siquis cont pdca ul aliqd pdcoz pseul
alium fecerit quot pfecit soluat bannum supius
nominatum Et si tales pson dcum bannum soluere
no pott ut exbaniat ex civit fulg et ad dcam civit
fulg redir no possit nec districtum nisi primo
soluerit dcum bannum Et quilibz de civitate ul di
strictu fulg possit recipe ius et actionem ab aliis civit
fulg et districtus aquibuscumque reb Et nullus de civit
fulg ul districtu fulg possit recipe aliqua donatio
nem ul uenditionem ul iuris cessionem ab aliquo seu
aliquibus clericis forensibz i pudicium civis nri de aliqua
re quam fuerat ul eet possit in futuz Et ubique de
i pteito intelligat a x annis citra Et sidcum cap[itu]m
in totum ul in ptem contraret ul ad ussitet pstitutionibz
dni ppe seu dnj rectoris ducatus seu canonis in eo sit
dni ppe seu dnj rectoris ducatus seu canonis in eo sit
cassum et irritum Et pro no scripto habeat penitus Et
potentales cois in ea pte no debeat observari in aliqs
aut i suo robor psistere Et si aliqua psona civi
tatis fulg ul districtus qui no subest iurisdictioni civit
fulg tam in civilibz quam criminalibz datys et collectis tra
heret ul trahere faceret citaret ul citari faceret aliq
psonam civit ul districtus fulg pximiores consangui
neos talis ul talium qui talem traheret ul trahi face
rent de civit ul districtu fulg coram alia psona quam
coram potate ul officialibz cois fulg et teneat tenerat
omnia damna et expensas ac itteresse & facienda que
o dampna eet pensa ac ittee fras & facienda que
occasione talis tractationis ul citationis
i curiaz possint occurre et curar pdca
Et teneat dni consanguinei facere ut dcum est de
psona citans ul citari faciens ut dcum est de
beat legitime litigare coram potate et officialibz
civit fulg Et pdcis citationibz et processibus mali
civitatis fulg Et pdcis citationibz et tradicioe heat
qua curia renuntiare et citatione et traditione heat
siquis impetrauerit tras ul ambaxiatas aliquas the
cois fulg et potas et capitis civit fulg et offic ipoz
teneant et debeant incotinenti ad pena 100 libr
den et quolibz ipoz pdca oia et singula facer observari
ad petitionem i stantium et qrelam simpliciter
ad petitionem i stantium et qrelam simplicem
rentis de pdcis put in pnti cap[itul]o continet Saluis
semp constitutionibz dni ppe et dni rectoris. De proptis
facitis per potatem ul capitaneum ul eoz officiales

Et nullus actus factus post commissum male 64
ficium ualeat in pudicium cois 65 lxiij

Vid. Statm. p. 2 141.

Item dicimus et ordinamus quod nullus ... suus uel faciendo
per aliquem post omissum in altum per eum in pre-
iudicium com(munis) fulg(inei) ualeat ipso iure Et potestas et
capitaneus et alii officiales com(munis) fulg(inei) ad obseruationem dicti
minime teneantur. De fulginatis qui heret aliquem
forensem suspectum ¶ De preceptis factis per potestatem uel ~~65~~
capitaneum uel eorum officiales 66 lxiiii

Item dicimus et ordinamus quod potestas et capitaneus et eorum
officiales et quilibet ipsorum possint manu eorum propria
et preceptum facere cuique de non discedendo de pala-
tio com(munis) fulg(inei) et de parendo mandatis ipsorum usque in
quantitate 100 solidorum den(ariorum) pro qualibet uice pro maleficiis non
possint imponere penam maiorem secundum puram in-
specta qualitate personarum et rerum usque in 25 libras den(ariorum) et
non ultra prout eis uidebitur ~~Et~~ suis mandatis non
parentibus De pena committentium clandestina matrimo-
nia ¶ De fulginatis qui heret aliquem forensem ~~66.~~
suspectum ~~67~~ lxv

Item dicimus et ordinamus quod si quis de ciuitate habuerit
aliquem forensem suspectum ne offendat nec
offendi faciat eum in persona uel rebus quod potestas et capitaneus
exigant ydoneos fideiussores de securitate danda a
forense uolentis offendere ciuem nostrum si dictus fo-
rensis moram traxerit in ciuitate fulg(inei) siue non Et
tales forensis si fideiussorem dare noluerit potestas et
capitaneus incontinenti teneatur ipsum forensem facere exbanniri
de ciuitate fulg(inei) et districtus Et si offenderit talis ma-
lefactor offensor forensis puniatur in persona et ad
mortem ita quod penitus moriatur Et ille qui tenuerit
talem forensem ad offendendum ciuem nostrum pena
mat(eria) condempnetur prout de homicidiariis continetur Et
bona sua destruantur quod capitulum potestas et capitaneus teneatur
firmiter obseruare Et si de suspicione forensis de quo
dubitaretur fiat fides et quod si fides fieri non possit
remaneat in prouisione priorum populi ciuitatis fulg(inei) et
confalonerii utrum sit homo dingnus suspectione nec ne
Et si ipsi priores deliberauerint una cum confalonerio
quod sit dingnus talis forensis suspectione teneatur talis
forensis prestare fideiussores de non offendendo Et si de-
liberauerint non esse dingnum suspectione non teneatur fideiu-
ssores prestare. Et si quis suo proprio motu uel ad petitionem
seu subiectionem uel in instantiam alicuius pro iniuriam uel
inimicitiam habitam cum forensem uel quodcumque man-
datum offendi uel offensionem fieri Et ciuem fulgi-
natem uel districtualem aliquem percusserit possit
a quolibet capi et detineri et occidi talem malefactorem
sine pena et banno uel si ad manus curie peruenerit potestas
uel capitaneus tali percussori faciat caput publice am-
putari Et si percussus aliquam mehangniam habuerit
puniatur percussor ut superius dictum est Et semper possit
offendi et occidi a quolibet cum superius expresso sine pena
et banno Et nihilominus ille ad cuius petitionem uel subiectionem

Vide ... post ... dominum

... pena ... per potestatem capitaneum et eorum officiales ...

venerit talis percussor ad faciendum tale mallium
i 100 libr den debeat condempnari Et si percussus mor
tuus fuerit ex tali percussione ille qui fecerit venire
ad tale mallium pro petrandum capite puniatur
ita quod moriatur omnino Et a quolibet possit offendi sine
pena et bano Et homines cuiuslibet partis in qua predicta
commiserint faciant vires posse pro tales percussores ca
piat et curie presentet Et si idem sit forensis in for
tiam comunis fulginei venerit per potestatem comunis fulginei tra
hatur et furcis suspendatur ita quod moriatur omnino

~~Ut nullus ostendat se partis gebbellina vel aliis nomen~~
~~assumat~~ De pena committentium clandestina matrimonia

R^{ca} LXVII — lxvij R^{a} 66

Ad reprimenda clandestina matrimonia que nunc stupra
fornicationes et adulteria presumuntur que et aliquando
violenter per fraudem dolum et maliciam fieri obvenerunt
unde cedes homicidia et false attestationes committi con
sueverunt Statuimus quod si qua mulier vel masculus clan
destinum matrimonium contraxerit sive violentia fuerit adhibita
fraus vel dolus sub aliqua forma per se vel violenter vel per
dolum et fraudem contraxerit vel duxerit puniatur in 300
libr den per potestatem comunis fulginei comuni fulginei applicandis Et
intelligatur clandestinum matrimonium factum ipso
non interfuerint in contrahendo tres ex proximioribus consanguineis
ex utroque latere Et maxime pater vel mater mulieris si super
sint Et si non sint tres de aliis proximioribus consanguineis
Et si masculus est ~~mater~~ et intersit pater et si alter parentum
non haberet vel si haberet quod intersint tres de proximio
ribus consanguineis de voluntate tamen patris Et si non
haberet tot consanguineos quod intersit unus vel duo Et
si nullum habet quod intersint duo de proximioribus vicinis Et
si nichil probaret de violentia dolo vel fraude aliquis
si nihil probaret quilibet eorum in 25 libr den Et eo ipso
eorum sollempnitatem neglexerit observare Et de
predictis non possit procedi nisi per accusationem pro patrem
vel matrem si patrem vel matrem non habuerit per proximio
rem consanguineum alterius ipsorum Et quia memoria
hominum labilis est et propter defectum testium qui memo
riam non conservant Et morientium et per falsitatem sub
trahentium veritatem probatio matrimonii aliquando deperir
et vel deficere consuevit unde contingit quod plura mortalia
scandala committuntur ut de multis propter deperditas matrimonii probationes
nisi memoria semper maneat et pateat laboribus
et expensis multis et variis quam in probatione matrimonii
fieri consueverunt Statuimus quod de quolibet matrimonio
contrahendo per verba de presenti fiat publicum instrumentum in quo
contineantur verba consensum exprimentia de presenti di
cendo volo vel michi placet vel alia verba consensum ex
primentia de presenti ponendo verba contrahentis matrimo
nium cum anno mense loco die et testibus Et qui con
trarium fecerit in notarium non habendo vel scribendo vel rogando de
predictis puniatur per eorum potestatem comunis fulginei in 25

S. coir. li. 2°

Ut nullus contendat pro parte gebellina. R(ubric)a 67.

liber den. ~~De pena perturbantium amorem inter Perusinos et Fulginates~~ Quod nullus contendat pro parte gebellina ~~lxviij~~ vel eius nomen assumat R(ubric)a 67. ~~lxviij~~ lxvij

Odiosum est et absonum et contrarium ut quis per eius opera facit eius nomen
assumat et habeat utrumque iure divino et humano testantibus
nomen dei et consignis eorum et proprio sensu Christo dicente in evan-
gelio si filii hebrei estis opera eorum faciatis Igitur quia civitas
Fulg. et ipsius civitatis cives filii sancte matris ecclesie ipsius ecclesie et partis
guelfe que pro sancta ecclesia nuncupatur ipsius opera facere et fecisse eiusdem
cognominis Et propterea nomen partis guelfe quod nomen partis ecclesie as-
sumpsit propter quod ipsi civitati honores bona et multa utilia
obvenerunt Et quia contrarium nomen partis gebbelline quod nomen est
diminutivum et corruptum a nomine gribel quod est infernus
Et quia parum differt a nomine gebusei qui in veteri testamento
dei oculator Et ab ipsorum gebuseorum opera in aliquo non
discordant Et quia propter plus deo tanquam in ipso populo ziza-
nia ipsorum qui omnes expulsit et destruxit et eradicavit evellere
nos illud nomen propter quod animarum et corporum pericula honorem et
honorum privationes evenisse cognovimus Statuimus quod nomen
partis guelfe et ecclesie communiter in civitate Fulg. et eius districtu
vigeat ac teneatur et vigeat quod nulla persona audeat
vel presumat ipsum nomen sibi assumere atque pro parte vel pro
parte gebellina contendere publice vel occulte nec aliquo
tempore gridare vel dicere vivat pars gebellina vel similia
Et si aliqua persona inventa fuerit contra facere seu gridare
vel contendere tempore quo gebellini vincunt venientes ve-
nerint ad civitatem Fulg. ad ipsam invadendam vel occupandam
puniatur capitaliter in ere et persona ad arbitrium
potestatis Et quilibet possit ipsum occidere sine pena et bano
Et si contenderet vel gridaret tempore alicuius alterius rumoris
qui esset quod absit in civitate Fulg. quod puniatur in ere
et persona ad arbitrium potestatis secundum qualitatem rumoris
qualitate personarum et aliis circumstantiis plus et minus dampno
eorum aggravantibus Et quilibet possit ipsum offendere sine
pena et banno Et hoc capitulum legatur in sermonibus
in primo et secundo generali regiminis cuiuslibet rectoris.

~~De hiis qui vendiderint eorum duobus 69~~

Vca De pena perturbantium amorem inter Perusinos et Fulginates ~~R(ubric)a~~ lxviij.

Ut vetus et purus amor qui fuisse inter cives Perusii
et civitate Fulg. ab antiquo cognovimus vel
cognoscimus perpetuo in antiquum retulerunt Et quia graciones

sculti et postea intus mitti et quod in facie ecclesie beati Felicis
martiris nobis iniungunt perfecerunt et demonstrant
qui nostro tempore redierunt ad patriam nostram et renouatus
existit per preteritis temporibus remaneat in corruptus
ut perficeret et migrat et de bono in melius augmentet
presenti lege statuimus ut nulla persona audeat uel
presumat perturbare amorem et amores inclitum quo
ciuitas Perusii cum ciuitatis Fulginei colligatur Deo uel seculo
quolibet audeat perturbare Et si qua persona contra fecerit
puniatur in rebus et persona secundum qualitatem delicti et
circumstantias aggrauantes delictum et personis tamen ho
minum dicti pensando De officio domini capitanei et
rectoris officialium De hiis qui uendiderint rem 70 ~~lxxii~~ lxviii
duobus. R.a 69.

Vide autem ... 27

Ut penam dare non desinat hiis qui dolum et
fraudem committunt Et non absque modico dolo et
fraude stellionatus crimen committit Statuimus quod nulla
persona audeat uel presumat uendere rem duobus uel quo
libet alienare sine proprio et uoluntate eius cui primo
fuerit alienata uel quocumque titulo concessa Et si aliqua per
inuenta fuerit contra facere puniatur et condempnetur communi Fulginei
in 25 libris denariorum Et nihilominus contractus secundo factus sit nullus
ipso iure Et secundus emptor cogatur possessionem dicto
ipsam possessionem uendere illi cui fuerit alienata quocumque
titulo alienationis uel concessionis Et si primo uera uel fictis
tradita non fuisset Teneatur tamen uenditor uel alienans
illi cui secundo uendiderit uel alienauerit restituere duplum
pretii ubi interuenit uenditio Si autem gratuita fuerit
alienatio teneatur alienans soluere extimationem rei ex
timatis secundum quod reperitur in extimo rei alienate si non
reperiret extimata secundum quod probauerit per testes Saluo
quod si appareret ex fortuna uel per presumptionem anni
uel ordinis uel status inductus quod primum uenditio non teneatur
ad penam aliquam Et quod alienatio secundo facta ualeat
et non prima Et eandem penam fisco applicandam uo
lumus in culpa qualibet persona stellionatus crimen
committentem in aliis casibus quibuscumque Quod in accusa

... pena stellionatus generalis

tionibus debeat poni nomen accusantis et accusati et per
nomina contra De officio domini capitanei et rectoris et officialium ~~R.~~ R.ca 70

De premissis actibus rectoris perturbent officia et ne

alii officiales seu rector in alterius messem falcem in-
mittat providemus quod capitaneus populi civitatis Fulginei qui pro
tempore fuerit et eius iudex et officiales possint teneantur et
debeant cognoscere inquirere procedere et punire de istis
predictis malleficiis et ipsa maleficia committentes videlicet contra becharios
tabernarios, artifices barattierios, meretrices, arma
portantes contra custodes et in custodia dicte civitatis Fulginei
committentes, panifaculos et panifaculas, mollanios fu-
mii et oliuarii, fornarios et fornarias. Et contra eos
post tertium sonum campane et contra committentes maleficia
in eorum presentia vel alicuius ipsorum vel in palatio ipsorum et contra
tenentes stratas vias plateas, carbonarias inmmo-
ratas et ante eorum domum mundas spatiatas non
tenentes. Et contra omnes et singulos. Et de omnibus et singulis
contra quos et de quibus per supra scriptum ordinem eidem capitaneo vel
suis officialibus cognoscendi et ~~[struck]~~ condempnandi
est attributa potestas. ¶ Teneatur et capitaneus et sui officiales
ad minus bis in ebdomoda facere inquirere per arma portando.

~~De tormentis~~ ¶ Et in accusa fienda debeat poni ~~72~~
nomen accusantis et accusati et pronomen istorum ~~77~~ 71

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis voluerit accusare
vel denuntiare maleficia communis Fulginei debeat nominare et po-
nere nomen et pronomen ipsarum accusatoris et accusati. Unde si accusato
et accusatis et si aliter fieret dicta accusatio non valeat nec
teneat ipso iure nec per aliquem officialem communis Fulginei ad-
mittatur. Et si fuerit admissa ipsa accusatio non valeat
ipso iure capitulo aliquo in contrarium loquente non obstante. ¶ Salvis
et reservatis capitulis in quibus continetur quod nomen accusatoris vel
denuntiatoris teneatur secretum que capitula non possint in
aliquo derogari. ¶ Dummodo quod in qualibet inquisitione
seu denuntiatione que facta fuerit officialibus nostris malleficiorum te-
neantur apponere in quaterno nomen accusati vel accusatoris
seu denuntiatoris et dantes inquisitionem. De ~~testibus~~
cogendis ¶ De tormentis 72 77

Quoniam nullum iuditium invenit a tormentis ~~[struck]~~ initium
capere vel assumere statuimus et presenti lege firmamus
quod potestas et eius officiales et capitaneus et eius officiales non possint
nec debeant aliquem ponere ad tormenta nisi modo et
ordine infrascriptis videlicet quod si aliquis capietur et capi faceret et
duci in palatium communis Fulginei seu cum nomini fecerit ad
palatium seu ad aliud locum civitatis Fulginei super aliqua

[marginal notes, faint: left margin "... minor 18 annis ... maior 14 vel 12 annis ... per tormentis"; right margin "Nota ..."; "... forma accusationis ..."; "Nota"; "De ... tormentis ..."]

~~[struck]~~ et idem continetur in folio lxxxiiij ... et in folio 119 in secundo ...

32v

mattio ad se excusandum, quod ipse sit vocatum vel capta
unum vel plures, non possit ipsum in aliquo loco retinendi
facere nec in sala superiori palatii. Et aliis locis de
super vel de subtus a palatio ubi ius redditur, nisi sit
captum vel vocatum primo facere excusationem eadie
sit non fuerit feriata, vel non debeat scribere suam ex
cusationem. Et si fuerit feriata die eadem excusationem
nihil addito vel diminuto scribere debeat, ./. si
non feriata. Et dictis fidem in scribere[?] eadem dimittat
sine aliquo intervallo nisi pena etc. personalis. Et dominus
ducit vel teneat in palatio inferiori ubi ipse voca
tus starit in palatio et sala ubi ius redditur super
morem et stetum duobus annis non malivolis
eius fidelis continue, donec super mattio super quo
vocatus est se excusaverit. Et donec se excuset
ipsi duo fideles natus sint cum eo ut possint videre
et testificari ut nulla violentia ei fiat nec tor
mentum aliquod generis inferat. Et post dictam excu
sationem et responsionem factam in prima examinatione non
possit cogi ad aliter respondendum vel confitendum quo
usque fuerit ~~[struck]~~ dati testes ad probandum
malefitium examinati, aperti et publicati. Et post
aperturam donec fuerit datus terminus ad reprobandum
et testes dati ad reprobandum publicati et ex
aminati. ¶ Et post publicationem si remanebit
indicia legitima in accusatus vel inquisitus debet
adeo contra suspectus quod debet cogi per tormenta ad
confitendum possint enim ponere ad tormenta licentia
capitanei vel sui iudicis vel vicarii primo petita
et in scriptis et obtenta, cum quo debeat examinari
in dicta vocata personaliter ipsa examinatione, et tempore
dicte examinationis quod ad tormenta poni debet. ¶ Et
si aliter appareret aliqua alia facta confessio quod appareat facta in prima
~~ipsa~~ responsione nisi esset servata forma per partes statim tradita
non valeat nec teneat ipso iure. ¶ Et post licentia
datam per dominum capitaneum vel eius iudices deponendo
aliquem ad tormenta quod licentia apparere debeat in scriptis
manu notarii capitanei facta citatione personaliter vel ad do
mum audientibus continuis cum cedula continenti quod

Margin notes (left):

Nota quod hoc dicitur cum ville sint
forie et remotioribus ut d. e. ferie[?]
dicti possint comparere

Quando procedatur ad torturam contra
aliquem

Confessio vel responsio non preiudicat
nisi servata forma hic tradi
ta.

Margin notes (right):

./. Hoc corrigitur in statuto
posito .K/ 49. circa principium

Citatio ad subeundum
torturam.

debeat cfitrez zquo data est licentia ipm rogen
dum ad cfitendum q cedula debeat dimicti penes
ipm cui quem data est licentia ul ad domu hita
tiois ipi sim t'mio atatiois no cpmt heat p
cfeso ztanq uere cfetus post cdemnatz. Et
siqua cdemnatio fieret sm fotam cfessiois post p
mam fectio fuata fota pntis stati no ualeat
ipo iur nec possit executioj madarj. Et cdemnati
aucto pntis stati. sit absolutz z heat p absoluto.
Et si in pdcis ul aliquo pdcoz potas ul capitt
cfecerit ipi ul alti ipoz seu officiales ipoz pu
niat et cdemnet p quolibz ipoz zqualibz uice
in · 100 · libr den · In quibz t's sindicu dei cois tpr sin
dicatz e coz debeat cdemnarj. Et et capits ppi
teneat et debeat cit ipm dum potatt sifecerit
c pdca puider. Et ipm reptum culpabilem z cd
mnaz durante offo potatis. Et ad qd pbandu
q cfetus fuerit p tormta suffitiat tres testes
de publica fama z uoce. De testibus ~~non~~ cogendis

73 · ~~74 75~~

Item dicimus z ordinam q potas capitt sin
dicatoz z coz iudices z alij officiales z arbi
tres et arbitratores iudices ordinarij in quo ztes
cfitebuntur sup aliqua ca ul cais diffinienda poiunt
z debeant cstringere hoies deuitt fulcs z districtu
ut testimonium ferant in cais in quibz uocati fuerit
ad testimoniuz phibendum coram iudice seu alijs f
sonis q sup noiatz sit banno x s den. Et nihilomus
rogant mois oibz quibz possit ul pot ad testimo
nium phibendum z bamitij cois obediant eis z
alijs officialibz. Et testes qui uocati fuerit cora
officialibz cure nullo mo possint cogi ad tormta
nisi p sacramentum de testimonio phibendo nisi
in malefitijs z ludo azardi. Et cu uoces in dictis pre
dentibz z cum licentia capitanej. De electione
~~denuntiatoz z bauloz z coz offitio~~ 75
~~De testibus non cogendis~~ ~~76~~ ~~44~~ 74

Nlt certa que maiori debeant gaudere libtate
testes papue et testimoniu ut p coharcioni
aliquam aucto no deueant s cum libra uolutate
coz dca deponat p hac gnali lege sancimus et
inuiolabiter obfuarj madamus q nullus testes post
nec debeant aliquo tormtoz gne tometarj q

Pena potatis no punientis formis ine tradita

z istiostu uide j 74

z qn z 1

corpus suum ledi poterit seu in tormentando seu vestibus ipsum
spoliando seu cibum vel potum denegando seu in ma
lam mansionem constringendo seu per minas ab ipso te
stimonium exhibendo Set debeat ipsum benigne cum
cautela tamen quandocumque voluerit examinare et ipsius testimonium
et dictum sine calumnia facere in scriptis reduci. Nisi
ipsum testem adeo vacillantem invenerit quod tortura
invenerit ipsum esse dignum qua vacillatione Et quod
vacillatione iudicare esse dignum non possit sine potestate
capitanei iudicari Et facta examinatione cum eo si capitaneus
vel eius iudex concordaverint quod testis debeat et possit torqueri
ex sua vacillatione possit ipsum et debeat ponere ad
tormenta. Et si aliter ipsum posuerit ad tormenta
quod si probatum fuerit per tres testes de publica fama
ipsius testimonium non valeat ipso iure quod probatio fiat
ad probationem simplicem partis vel testis coram
domino capitaneo vel eius iudicis et officialis sine appellatione
sine strepitu et figura iudicii quacumque in summam.
Et potestas seu iudices eius et alii officiales qui in predictis
contrafecerint pro quolibet teste quem duxerit tormentandum
contra formam presentis capituli condempnetur in 50 libr. den. com
munis applicandis. Et quod pretextu sui testimonii
ferendi non possit ipsum tenere in palatio vel alibi
directe vel indirecte vel aliquo colore quesito. Nisi
tamen modo per tres dies dummodo non denoctis neque et si esset
testes super aliqua alia inquisitione vel denuntiatione
nisi esset testis in aliqua accusatione et tunc possit
retineri ut dictum ad penam superius denotatam.
Et de noctis intelligatur secundum formam statuti quod di
stringunt nox a die. De hystriis expulsantibus nun
~~tios a domo potestatis ... missos~~ 76

De declaratione denuntiatorum et baiulorum eorum officio 475

Item statuimus et presenti firmamus edicto quod omnes et singuli baiuli
comitatus et coriti fulginei possint teneant et debeant in
maleficiis et malitiis omnibus statim cum ad eorum notitiam
vel alterius eorum pervenerit maleficium aliquid esse commissum in
comitatu fulginei vel eius districtu citare malefactores personaliter
vel ad domum et ubique locorum per malitia commiserint eorum
citationes valeant ex legitimis et veris citationibus
et relationibus habeantur ac si essent omni sollemnitate vallate

Testes non possunt detineri ... palatio. de mitte teste vide ... 83 ...

Vide sta. p. f. 137.

Baiuli ... et ... cit. ... malleficiis

Baiuli comitatus ac etiam sindici villarum et denumptiatores villarum debent citare delinquentes et sine commissione alia eis facta pena 25 librarum vel alia in scriptis

~~Denumptiatores [illegible] coram [illegible]~~

Et ne per ipsorum inhertiam baiulorum mallefitia occultet
et per consequens remaneant impunita Ordinamus quod sindici
sindicatuum et denumptiatores malleficiorum infrascripti civitatis et districtus
Fulginei presentes teneantur et debeant omnes et singulos mallefitia
committentes in eorum sindicatibus et pertinentiis ipsorum ipso in-
stanti citare Et ipsam citationem referre ipsa die vel
proximum sequenti et eorum citationes et relationes valeant
cum commissione et si in [illegible] et in omnibus obtineant roboris firmitatem
sicut citationes et relationes facte per baiulos supradictos Et
si aliquis predictorum seu infrascriptorum cui facultas citandi con-
cessa est negligens fuerit in predictis vel aliquo predictorum in
25 libris denariorum communi Fulginei condempnetur dummodo pena delicti
commissi transscendat quantitatem 25 librarum. Sin vero pena fu-
erit a 25 libris infra et dicti denuntiatores non denuntiaverint
in medietate dicte pene debeant condempnari Volumus insuper
et mandamus quod in quolibet sindicatu debeant esse unus
sindicus et duo denuntiatores eligendi per homines sindicatus
et districtus civitatis Fulginei Qui teneantur ipsos sindicos
et denuntiatores eligere et assignare infrascriptis officialibus
domini potestatis presentis et qui pro tempore fuerit viii diebus
post festum sancti Feliciani ad penam 50 librarum denariorum pro quo-
libet sindicatu. Et quod presens potestas et qui pro tempore fuerit
pena [illegible] et 25 librarum denariorum teneatur et debeat
iurare facere ipsos sindicos et denuntiatores infra viii
dies eorum officium sollicite et legaliter exercere tam ci-
tationum quam relationum quorum officium duret per unum annum

Quelibet villa xi focularium et ab inde supra debet facere sindicum et duos denumptiatores et habet denumptiare villarum sub infrascripta pena

Salvo quod si aliqua villa que non haberet nisi x focularia
et ab inde infra teneantur eligere et deputare tantum unum baiulum
et non aliquem vel aliquos denuntiatores et ipsorum qui
baiulus teneatur et debeat denuntiare committentes
mallefitia in dicta villa et pertinentiis suis Et malefa-
ctores citare et referre ut supra dicti denuntiatores te-
neantur sub dicta pena Et quod sindici castrorum et villarum
districtus Fulginei teneantur et debeant pena x librarum denariorum
pro quolibet xv diebus ante festum beati Feliciani congrega-
re et congregari facere omnes homines sui sindicatus

Villa x focularium et ab inde infra facere unum baiulum tantum et non alium denumptiatorem

Forma eligendorum denumptiatores villarum et quo tempore fiat

Non possit esse sindicus denuntiator maior 70 annis vel minor xiiij. Et infirmus [illegible] qui illud non possit exercere

Et in ipsa congregatione dicte de electione denuntiatorum,
que fieri debeat in scripto modo videlicet quod pro quolibet focularij sui
sindicatus inmictat in uno cappello unum fabum inter
quos fabos sint fabe nigre tot quot debent esse
denuntiatores sui sindicatus et alie albe Et cui contigerit
habere fabam nigram ille sit denuntiator Salvo quod
in dictas fabas non mictatur fabe pro aliquo maiore
lxx annis et minore xiiij annis Nec aliquis infirmus
infirmitate propter quam non posset officium denuntiatoris ex
ercere Nec mictatur faba pro aliquo qui fuerit denun
tiator domus suprascriptum in dicto sindicatu qui non fuerit
denuntiator et esse posset Et cuicumque contigerit faba
nigra sit et esse debeat denuntiator malleficiorum pro uno
anno Et isti tales denuntiatores assignentur et assin
gnari debeant per dictos sindicos domino potestati et eius officialibus
in viij dies post festum beati feliciani ad penam x librarum
denariorum et ad assignandum nichilominus teneantur Et qui
assignati fuerint suprascripto modo per ipsum potestatem vel
eius officialem vel aliquem alium officialem communis fulginei non
possint nec debeant modo aliquo eleuari nec dicti sindi
ci vel aliqua alia persona possint nec debeant cogi
vel compelli ad eligendum vel dandum aliquem alium
denuntiatorem nisi modo suprascripto electum Et si contrafe
cerint puniatur ipse potestas pro vice qualibet in 50 librarum
denariorum tempore sui sindicatus Et aliter electus non teneatur
nec possit denuntiare Et sindici nullo modo possint
eligere vel fabas mictere nisi semel tantum in anno pro
dicta electione Et si aliter fecerint nullo modo valeant
nec penam incurrat vel incurrere possint ob non de
nuntiata mallefitia aliquis alius cui faba nigra contigerit
pro pena vice Et quod priores populi et confaloneriis medio iuramento
teneantur non facere eleuari vel mutari aliquem qui esset
assignatus domino potestati et eius officialibus per sindicos
sindicatus pro pena vice Qui denuntiatores habeant et
habere debeant pro eorum salario pro quolibet foculari dicte vil
lae extimationis 500 librarum vel ab inde infra xij denarios Et
ab inde supra duos solidos Et foculares quantum ad fabas mi
ctendas et comprehendas non intelligantur ubi non sit homo masculus

Ita nec in villis [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] xvj maiore ut in s. p. f. 137 [illegible] et consulere

Officium denuntiatoris non possit fieri per sindicos [illegible] qui fuerit electus per denuntiatorem [illegible] sed vide sta. p. f. 137 et [illegible] fi.

Priores non possint [illegible] denuntiatorem assignatum

In civitate non non teneantur consules societatum denun-
tiatores dare vel assingnare aliquem officialem dominus potestas
et suo officio teneatur et debeat in octo mensibus infra xv. dies a
principio sui regiminis eligere de qualibet societate illos
homines qui sibi videbuntur in secreta quantitate hominum socie-
tatis quos iurare faciat pro mallefitia denuntiare que commi-
ttentur in eorum societatibus debeant. Quorum nomina sit-
re debeant secreta et nulli sit manifesta nisi ipsi
potestati vel suis officialibus. Cum boni homines non teneantur ad
penam ob mallefitia non denuntiata. Et quia omnes baiuli com-
munis Fulginei sint et esse debeant denuntiatores malleficiorum in
civitate vel districtu Fulginei commissorum. Cum boni homines
teneantur in octo mensibus denuntiare omnia mallefitia in eorum societatibus
commissa. Et baiuli teneantur in octo mensibus denuntiare omnia
mallefitia commissa in civitate vel districtu Fulginei et comitatu
eiusdem civitatis. Cum denuntiatores ~~teneantur~~ boni homines
et baiuli non teneantur denuntiare mallefitia de quibus per inquisitionem
secundum formam statuti procedi non posset nec executionem capu-
ty. Et potestas capitaneus et quilibet alius officialis communis Fulginei
non possit gravare sindicos villarum et castrorum nec con-
sules societatum ad dandum vel assingnandum alios
denuntiatores pro predicto modo et forma predictis. Et sufficiat
tamen semel ipsorum denuntiaret. Quorum denuntiatorum officium
per annum duret. Cum denuntiatores durantibus ipsorum
officio custodiam diurnam vel nocturnam nullatenus
facere teneantur. Et nullus officialis possit dictos denuntia-
tores cogere vel constringere ad dictam custodiam faci-
endam. Et si iniuriatus accusaverit vel denuntiaverit
nihilominus dicti sindici baiuli et denuntiatores tene-
antur et debeant delinquentem seu delinquentes accusare
et requirere prout superius est expressum. Salvo quod
dampnis datis dicti sindici denuntiatores et baiuli
aliquam denuntiationem facere minime teneatur.

~~De pena vendentis vel ... in taberna~~

De hiis qui expulerint nuntios a domo per curiam missos. lxxviij. 77

Item dicimus et ordinamus quod si quis expellet
nuntios a domo missos per curiam communis Fulginei
vel alios officiales communis predicte vel sermo promisit domum

Denuntiatores communitatis ... contra statutum in d. p. tr. 137. ... consules ubi tenentur dare denuntiatores ...

Mallefitia que non denuntiaverit denuntiatores ... et vide statutum p. tr. 137. ... hoc est in palacio

Sindici baiuli et denuntiatores non excusantur licet iniuriatus ipse accusaverit vel denuntiaverit

Denuntiatores mallefitia non teneantur denuntiare de dampnis datis.

... vide 76.

iterat et pingus acceperit pro aliqua solutione fienda potestas capitaneus seu rectores et quilibet alius officialis audita querela banni et si quis receperit sibi pingus solvat communi Fulginei nomine banni x solidos denariorum. Et stetur iuramento baiuli vel credatur cum uno teste si probatum fuerit de tali receptione. Et si aliqua mulier seu aliquis alius se opposuerit baiulo et eidem receperit pingus de domo sua acceptum solvat communi Fulginei xx solidos denariorum. Et quod unus baiulus tantum possit ire ad citandum pro comuni pro debito et non plures pena v solidos denariorum pro quolibet ipsorum pro militem domini potestatis seu medias capitanei de facto auferendis

Quod unus tantum baiulus possit ire vel cumitare ad citandum

~~De ludo taxillorum~~

De pena bibentes vel comedentes ~~taxillorum~~ in taberna. lxxviiii

Vide in 1° R. 79 et in statuto populi R. 103.

Crapulam ebrietatem a quibus procedit aptius abstinere et proponere ne fiat in tabernis civitatis Fulginei statuimus ac etiam prohibemus quod nullus civis seu habitator comitatus civitatis Fulginei audeat vel presumat facere commestionem in tabernis seu hospitiis seu domibus in quibus minutatim fuit cibaria et vendatur. Nec ipsis comedere solus vel cum uno socio seu sociis. Et si quis contrafecerit tam venditor quam emens incurrat qualibet et pro quolibet in 100 solidos denariorum communi Fulginei condempnetur per potestatem vel capitaneum et aliis ubi vendit vinum ad minutum nisi contra fecerit poma et fructus. Et teneatur potestas et capitaneus et utrumque eorum qualibet ebdomoda bis ad minus mictere familiam suam ad cerchandum per tabernas per potestas ac et quolibet mense potestas facere diligentem inquisitionem. Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat medietatem banni et nomen accusatoris teneatur secretum. Item statuimus quod nullus hospitator vel faciens cibaria ad vendendum possit nec debeat in strata vel viis proicere aliquam lavaturam pena xx solidos denariorum pro quolibet et qualibet vice. Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat medietatem banni et nomen eius teneatur secretum.

Nullus civis vel habitator comitatus civitatis Fulginei potest comedere in taberna vel hospitio vel alibi ubi venditur vinum vel comestibile quod pena 100 s. pro quolibet et eadem pena tabernario vendenti preter in comestibilibus poma vel fructus

Pena hospitis proicientis lavaturam in via

~~Ut nullus tabernarius vel vinum vendens vendat vinum post tertium sonum campane~~

De ludo taxillorum. lxxx 78

Vide statutum populi R° ...

Prodigalitatis et avaritie que est ydolorum servitus mater contemptionis et rissas quod potissimum taxillorum oriri noscuntur

ut possint intrare volentes. Statuimus et pro lege firmamus quod
nulla persona audeat vel presumat ludere ad aliquem ludum
taxillorum vel alterius baratarie in quo ludo pecunia intrat
vel perdat preterquam ad ludum alearum. Et si quis contrafecerit in 4
libr. den. inter qualibet vice fulginatis condempnetur. Et si qua persona
steterit ad videndum ludum taxillorum vel alterius barat
tarie condempnetur in 40 solid. den. vice fulginatis applicandis nisi
videns unquam perderet contra ludentes ac stantes ad videndum
ipsum ludum quod denuntians non teneatur ad penam. Et
hoc habeat locum in primo denuntiatore tantum. Et quod omne quod
perditur in ludo debeat repeti possit. Et potestas capitaneus
et eorum officiales coram quibus perderetur teneantur cogere
obtinentes ad restituendum ei qui perdidit de facto
omne id quod perditum esset. Et omne instrumentum et promissionem
et cautionem non obstante guarentigia quod in [illegible] volumus
esse nulla. Qua cautionem seu instrumentum recipiens perseverat
alium facere restitui et cautiones et instrumenta facere deguastari
ad petitionem perdentis et obtinentis perdentis vel
quod in tertium gradum. Et petitore non apparente index
ex suo officio predictam restitutionem facere teneatur sub
ad penam 100 libr. den. Et de perdito stetur sacramento
perdentis cum uno teste. Et ad probandum quod instrumenta sint
facta pretextu ludi sufficiat probare quod recipiens cau
tionem [illegible] qui promisisset facere probaret quod sint
consuetus ludere ad azardum cum probatione publice
vocis et fame et quatuor testium assertum per famam quod
dictum instrumentum esset factum pretextu ludi. Et quod beneficium
repetitionis ex forma dicti statuti non prosit forensi contra fulgi
natem. Et id volumus observari si consuetus ludere ad aza
dum promisisset non consueto pretextu ludi ad petitionem
consueti ludere nisi recipiens non esset consuetus ludere
ad azardum legitime probaverit eum in ipso instrumento
esse [illegible]. Et quod nullus audeat ludere ad aliquem
ludum taxillorum in aliqua taberna in qua vende
retur vinum ad minutum vel ante ipsam tabernam
vel ex opposito ipsius taberne. Et si quis contrafecerit puniatur
in duplo quam in alio loco luderet. Et quod nullus audeat
ludere ad ludum alearum prope aliquam tabernam per 4

Right margin notes:

nisi ad alias ludere prope tabernas per 4 domos [illegible] [illegible]

Pecunia perdita in ludo potest repeti per predentem et alios et obtinentes usque in tertium gradum etc. et contra [illegible] instrumenta facta in ludo valere [illegible] ludi etc. in [illegible] petente.

Quomodo probetur instrumenta et cautiones [illegible] facta pretextu ludi.

Left margin note:

duplicatur pena si luditur in taberna vel ante ipsam

Quod non probetur quod aliquis ludebat ad ludum vetitum

domos. Et contrafaciens condempnetur com. Fulg. in C solidis den. Et ad probationem predictorum ludorum sufficiat si aliquis de familia dominorum potestatis vel capitanei cum sacramento tunc de novo prestando deferat seu denuntiet aliquos se vidisse ludere ad aliquem dictorum ludorum vel se invenisse aliquos astos ad ludum stantes seu sedentes cum taxillis et pecunia seu lapillis seu quocumque alio modo quod posset non comprehendi seu cum taxillis tamen presumat ludere ad ludum vetitum.

~~De pena portantium arma~~

Quod nullus tabernarius vel vinum vendens vendat vinum post tertium sonum campane lxxviiii 79

Vide supra rubrica 77 et in statuto populi rubrica 103

Item dicimus et ordinamus quod nullus tabernarius vel vinum vendens in civitate Fulginei debeat nec presumat vendere vinum alicui post tertium sonum campane ultimum dicte civitatis nec aliquos retinere in dicta taberna nec receptare post dictum tertium sonum campane. Et si vendiderit vinum post dictum tertium sonum campane incurrat qualibet vice in xx solidis den. com. Fulg. debeat condempnari. Si vero aliquem vel aliquos receptaverit tam ipse receptator post dictum tertium sonum campane quam et receptati seu inventi in taberna eius utrique ipsorum incurrat qualibet vice in C solidis den. com. Fulg. condempnetur. Et de predictis potestas teneatur omni [?] possit inquirere et credatur esse relatori unius familiaris potestatis, que vero relatio pro plena et legitima probatione habeatur. Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat medietatem banni.

i. [?] statuto populi rubrica 103 et pena 40 solidorum quod non [?]

probatio per relatorem

~~De hiis qui iacuerint post tertium sonum campane.~~

De pena portantium arma lxxx 80

Vide statutum populi rubrica 80 et 126

Omnes nocendi quibuscumque modis artem et facultatem delinquendi et spatium ne portantes arma quam [?] contra deportatione armorum in iniurias et violentias in personis et rebus ubique confectis inferre hominibus non formidant amputare cupientes. Statuimus et presenti lege prohibemus ut nulla persona audeat vel presumat arma offensibilia seu defensibilia portare in civitate Fulginei et in cerchias novas eiusdem. Et si contrafecerit portando aliquod genus armorum offensibilium in C solidis den. com. Fulg. condempnetur pro quolibet genere armorum predictorum. Et si inventus fuerit portare quadrillectum in xxv libris den. com. Fulg. condempnetur. Si vero aliquod genus armorum prohibitorum

defensibilium in 50 solidis denariorum condempnetur. Et preterea ar-
ma que sibi inventa fuerit perdat aut statim non vendi-
cet sibi locum in portantibus arma de prioribus seu ipsorum
consilii guardie ordinatione licentia et voluntate de
quibus debeat apparere publica scriptura seu per ordina-
menta consilii per notarium publicum confecta seu quibus statutis
esset concessa licentia. Volumus tamen quod hii quibus per priores
esset licentia arma portandi concessa si aliquas iniu-
rias vel offensas fecerit dum arma portaret si
probarentur esse inceptores rixe rumoris vel offense
quod puniatur in duplum eius quod puniretur quilibet
alius delinquens qui offenderet aliquem. Et hoc non
vendicet sibi locum in hiis qui possunt arma por-
tare secundum formam statuti. Si vero non esset inceptor sive
primo puniatur sicut puniretur quilibet alius. Nec in-
sultans debeat censeri cum armis si deferens
arma cum licentia rixam non incepit. Excipiat
tamen portantes arma omnes et cuiuslibet Fulginei rede-
untes dum vadunt et redeunt non divertentes
ad tabernas nec moram facientes in itinere dum
vadunt et redeunt qui inventi presumantur ire fo-
ras vel redire de foris si galerum seu deferat
recta via vadant foras vel redeant ad do-
mum eorum habitationis. Et si tales de foris venientes
vel euntes inventi fuerit portare arma. Et non
habuerit secum galerum et probaverit per duos testes
fidedignos quomodo veniant vel vadat foras non
obstante quod non habeant galerum ad penam aliquam
minime teneatur. Et quod de delatione armorum
non possit per inquisitionem procedere nec per accusationem nisi
illos qui reperti essent arma portare per officiales potestatis vel capitis.

De pena offendentium custodes civitatis Fulginei lxxxi
De hiis qui vadunt post tertium sonum campane

Quemcumque hominem qui ambulat in noctis offendit predictam
offensam punire volentes presenti lege firmamus
quod nulla persona vadat ire post tertium sonum campane
que pulsatur de sero usque ad pulsationem campane com-
munis Fulginei que pulsatur de mane pro die. Et si aliqua persona in-
venta fuerit sine armis licentiam armorum non habens
condempnetur in 40 solidis denariorum et preter delatione armorum in

Marginal notes:

De hiis qui possunt arma portare

Duplicant penam portantes per lo-

Nota hic in textu: nec insultans
etc. quod insultans habens
secum arma dicatur insultare cum
armis si arma sine licentia
ferebat et si illa arma non exa-
minavit nec adinvenit tamen esset
[struck through] et punitur
statuto ... et x. Sed si cum
licentia portabat tunc non habet locum
quod hic dicitur nisi fuerit inceptor
vel non et punitur in duplo ut hic.

Nullus tenetur de portatione
armorum nisi inventus
fuerit per officiales etc.

Vide statutum p[ost] 126
et vide 2 r. d. p. ...
10s. de inventis in taber-
na post 3m sonum campane.

S. pena

37v

duplo nisi quod si de die fuisset in venctis . Et si in armis vel habens licentiam arma portare in .v. solidis denariorum. Et nihilominus per totam noctem teneatur in palatio Et demane si potestati vel capitaneo videbitur baniatur quod talis est in forciam communis si est aliquis qui velit aliquid dicere vel petere contra eum quod veniat ante terciam Et si aliquis masculus in venctis fuerit seu devetatus sive de nocte et portare capparotum cum ipso vel alio modo in capparatus et de incapparatus et possit in .25. libris denariorum condemnari Et plus et minus habita consideratione personarum sit in venctis ad arbitrium potestatis Et nihilominus detineatur per totam diem sequentem Et baniatur publice si est aliquis qui vellet ipsum denuntiare de aliquo crimine vel contra eum aliquid petere Exceptis tamen de euntibus post tertium sonum campane medici et euntes pro medicis pretextu alicuius infirmi tam in eundo quam redeundo et presbiteri requisiti et vocati ad aliquem infirmum et euntes pro eis Et notarii et testes qui erunt vocati ad faciendum aliquid testamentum vel aliqua alia ultima voluntatem alicuius infirmi Et euntes pro eis Et et euntes pro necessariis circa funus mortui seu mortue et euntes cum lumine ardenti vel palam Et euntes cum portantibus lumen dummodo nominent infirmum tempore quo invenirentur et recipiat infirmus vel infirma persona que nominabit et iuret inventi quod occasione dicti infirmi vadunt Et fornarii fornarie et manescalci qui pretextu alicuius manescalcie de quo fiat investigatio ut supra Et omnes alii qui haberent licentiam ad omnes portandi arma fulgis dummodo de ipsa licentia appareat apodissa dominorum priorum tempore quo inveniuntur et ipsam ondant tempore inventionis vel per iuramentum priorum vel alicuius ipsorum priorum concedentium seu concedentes Et si quis forensis in venctis fuerit sive de nocte post tertium sonum campane usque ad sonum campane communis fulgis que pulsat in hora diei puniatur et solvere teneatur .x. solidis denariorum Et nihilominus ut supra banniatur Et quod civibus sit licitum de sero post tertium sonum campane ante de domum sue habitationis per tres domos stare sine pena et banno. ~~De examinatione testium~~ De pena offendentium custodes LXXXII civitatis fulgineï.

82.

Pena forensis euntis de nocte et quare duplo.

Euntes de nocte prope domum suam non incurrunt in penam

Quoniam varii inglariret custodes et inutiles essent
eorum custodia sinc volentibus transire et ire quo
volunt secundum eorum voluntatem et quod peius est contra eorum volu
ntatem transire secundum penam ad obviandum predictis
Statuimus quod custodes teneantur et debeant bene et solli
citus custodiam facere et mandatis nostris custodie
qui nunc est et pro tempore fuerit obedire et observare secundum
quod eis iniunget et mandabit. Cui nostris possit eis
penas et banna imponere et exigere pro eis. Et quod nulla
persona transeat nec transire audeat per aliquem
locum civitatis Fulginei nisi ubi custodes erunt contra ipsorum custo
dum voluntatem. Et si quis contra fecerit vice qualibet sine lumine sive
in igne ardenti ~~puniatur~~ et puniatur in x libr. den. Et nocte sine
lumine et in 25 libr. den. vice qualibet committet. Et si quis
transire vellet et peteret a custodibus quod ipsum sive ipsos qui tran
sire vellet ducere seu ducerent ad dominos priores civitatis Fulginei
teneantur ipse custos ipsum sive ipsos ducere ad palatium dominorum
priorum Et eundem seu eosdem coram dominis prioribus presentare
pena 40 sol. den. pro qualibet vice. Et si rixam contemptionis contin
geret inter custodes et illos seu illum qui transire vellet et con
tra contemptionis aliquis ex dictis custodibus esset offensus contra
ret cum offendens ultra id in quo debet [illegible] condemnari per
formam statutorum civitatis Fulginei pro qualitate offense secundum disti
nctionem casuum offensionis in duplo civis. Et quod capitaneus
et eius vicarius teneantur et debeant ad petitionem officialis
custodie sive ipsi custodes procedere et receptum culpabilem pu
nire et condemnare. Et si ex occasione ipsi custodes vel aliquis
eorum aliquam iniuriam intulerit in aliquem ad penam aliqua
minime teneantur. Sed ex ea occasione sint liberi et absoluti
et contra eos procedi non possit per aliquem officialem dicti civis. ~~De~~

~~appellationibus faciendis et inter ponendis~~
De examinatione testium — lxxxiii 83.

Ne fraus et dolus alicui fiat qui in exami
natione testium consueverunt per sepe committi presum
ptore examinando Et non querendo de causis scientie Statui
mus et ordinamus quod iudices et notarii maleficiorum et quilibet
officialis civitatis Fulginei debeat querere a testibus qui dixerunt
aliquid testificando et probando in criminali causa dicte scientie Qua
si non reddiderit sufficientem vel interrogatus non fuerit ipsi
dictum et attestatio non valeat ipso iure capitulo aliquo
non obstante. Et possit et iudex pro veritate indaganda de
aliis circumstantiis querere ut sibi videbit expedire.
Item Insuper volumus quod in examinatione mulierum sive debeat

Dictum testis non valet
si non fuit interrogatus in causa scientie
vel causas non reddiderit quod vero

De examinatione mulierum in
causa criminali, vide hic

Nota quod [illegible] examinatur [illegible] ut valeat [illegible]

Item quod duo qui ipsi testi vel ipsi vocati assistant pro iuramento
se attinent gradum consanguinitatis, qui iurent ad sancta
dei evangelia testificata penam teneri secreta usque
ad publicationem. Quarum instrumentum debeant publicari in pla
tea episcopatus; ibi in curia sit solitum debeant exami
nari et non alibi. Quarum mulierum attestatio valeat et
plegeria habeat in maleficiis, earum publica voce et fama
dominorum earum faciat idem. Et etiam attestatio minoris
14 annorum habeat plegeria probationes et in maleficiis legitimis
testis sit. Et etiam faciat idem dominorum eorum in publica voce
et fama usque ad xviii annos. Item volumus et mandamus
quod notarii maleficiorum et quilibet eorum teneantur in actis scribere
omnes accusationes denuntiationes et inquisitiones. Et in
actis ponere eadem die vel sequenti qua darentur. Et inqui
sitiones eadem die qua formarent. Et die examina
tionis vel post cuicumque petenti copiam facere teneantur
quam si non facerent [illegible] ad defendendum non curat.
Et de petitione possit rogari quicumque notarius qui ro
gatus teneatur debeat petentem petitionem eadem die
debeat et dicti notarii maleficiorum scribere omnes defensiones
protestationes et acta que fierent coram eis et remissionem et
permutationem iudicis audientia eadem die qua fierent parti
copiam exhibere sub pena predicti iuramenti et 50 librarum denariorum.
Et quod nihilominus possit rogari notarius [illegible] de protesta
tione intentione et exceptione et appellatione que fieret
coram eis. Et stet scriptura notarii civitatis in predictis
casibus. Et quod nullus iuratus qui testis sit non possit recedere
[illegible] in curia vel alibi ultra tres dies et non demoretur. Et
si factum fuerit preceptum eidem domino discedendo quod sua
merces sub pena a banno possit recedere statim
pulsata campana comunis pro prima nona. Et si aliquis ba
iulus comunis fuisset vel aliquis de familia fuerit positus
ad custodiendum ne recederet ipse iuratus testis
quod non debeat ipsum recedentem impedire ad penam
25 librarum denariorum. Et quod talem recedentem dicta occasione
non possit modo aliquo procedi et si processum fuerit non
valeat ipso iure. ~~Quod notarius [illegible] teneatur absque~~
~~premio [illegible] cassare~~

De appellationibus faciendis et interponendis. LXXXIIII

Quia quicumque iudices condemnat absolvendos
et [illegible] in pluribus causantibus aggravat

Dicimus et ordinamus quod si aliquis senserit se gravatum
ab aliqua sententia condempnationis lata a potestate seu eius curia
seu alio officiali dicti comunis in causa criminali quod possit
et sibi licitum sit recurrere et appellare ad dominum capitaneum
presentis comunis Fulginei vel eius iudicem vel recurrere. Sed
appellare infra .v. dierum a die late sententie numerandum. Quam
appellationem possit et sit sibi licitum interponere
65 coram ipso domino capitaneo vel eius iudice vel coram ipso
domino potestate vel suo iudice et notario. Et semper valeat
coram quocumque predictorum esset interposita. Et ipsam appe-
llationem teneatur appellans prosequi et finire fecisse
infra .x. dies a die interposite appellationis. Alias transactis
dictis .x. diebus rata maneat sententia et gravamen. Qua-
rum appellationis teneatur capitaneus et iudex eius infra .x.
dies diffinire et terminare ex primis actis ad penam 100
librarum denariorum. Et nihilominus appellanti omne damnum resti-
tuat de suo proprio. Salvo quod si potestas vel eius iudex in ma-
thiorum propositam legitimam exceptionem non admicteret
non obstantibus quod debet hec probata quod nihilominus ipsa
exceptio teneatur appellans in causa appellationis pro-
bare. Et habeatur appellatio interposita coram dicto domino
capitaneo vel suo iudice per inde ac si coram proferente
sententiam esset interposita et sine apostolorum petitione. Et
sententiam infringere non possit pretextu nullitatis vel ali-
cuius sollempnitatis obmisse nisi sollempnitas esset tra-
dita per formam presentis statuti dummodo constet de mattio. Et
partem appellantem et in appellatione succumbentem
condempnet in quarto pluris eius in quo sententiam confirma-
verit. Et possint et appellare ante sententiam interlocutoriam a tormento
et comminatione tormenti facto vel fiendo parti vel testibus ad
dominum capitaneum vel eius iudicem, nisi tormenta fierent
secundum modum .S. in aliquo capitulo concessum. Aliter ante
diffinitivam sententiam in causa quocumque et super emergentibus
vel incidentibus nulli liceat in aliquo appellare nec
se gravatum dicere sed omne gravamen quod inferretur
ante diffinitivam sententiam remaneat conveniendum et dispu-
tandum in causa appellationis interponende si contingat
appellari et eo tempore de causis quarum et disputari possint et
non ante. Et si probaverit coram ipso domino capitaneo vel eius
iudice confessionem vel dictum testis seu testium metu
tormentorum seu per tormenta extortum per reos testes

Appellatio in criminalibus de- / fert infra .v. dies [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / appellationis [illegible]

[illegible] / in criminalibus infra .x. dies / ex primis actis ut dicitur et / [illegible]

[illegible]

Contra sententias criminales non potest dici de nullitate vel sollempnitate obmissa nisi in forma hic tradita [illegible] et [illegible] et [illegible]

In appellatione in criminalibus non requiritur apostolorum petitio.

S. pena in sententia iudicis appellatoris.

Ante in criminalibus liceat ante diffinitivam sententiam appellare [illegible]

et publica voce et fama deponentes Et pro testes qui
deposuerunt metu (memoria?) potestatis quod deposuerit metu
tormentorum quod talis attestatio seu confessio non valeat
ipso iure nisi post factam talis confessionis seu testium de-
positionem aliquis fuerit condempnatus quod capitaneus seu eius
iudex teneatur talem sic condempnatum vel quem ta-
liter esset probatum absolvere et exgravare ¶ Nec possit
procedi contra eos eo quod dixerit varia vel contraria vel pro metu
dixerit pro iniuria. Quo casu valeat probatio
facta coram ipso domino capitaneo seu eius iudice et non proba-
tio facta primo coram ipso potestate vel eius officialibus.

~~De pena aucellantis ad columbas~~ lxxxv

¶ Quod notarius camere teneatur absque premio condempnationes cassare 85

Quia tam divino iure quam humano precipitur ne de
eiusdem hominis commisso bis puniatur Et quod pena
semel exacta amplius non exigatur sed in tuto sem-
per maneat omnis qui camerario nostri comunis penam aliquam
sive condempnationes vel aliquam aliam quantitatem solverit reci-
pienti pro dicto comuni ad plenissimam solventium securita-
tem volumus et precipiendo mandamus quod notarius came-
re comunis qui est et pro tempore fuerit teneatur et debeat in suo
libro scribere et in margine condempnationum quantitatem solu-
tam nomen solventis tempus quo solutum nomen receptoris
diem solutionis annum mensem et nomen ipsius notarii scri-
bentis et testium ad petitionem solventis Et ipsam
condempnationem cancellare et cassare Et apponere ca-
ssatum sive cassum et cancellatum quod solutum et
si contra fecerit camerarius comunis Fulginei sine aliquo pretio ad penam
25 librarum denariorum et [illegible] pro qualibet vice qua
fecerit ad petitionem petentis ~~Et medietas omnium
penarum applicetur denuntianti~~ lxxxvi

¶ De pena aucellantis ad columbas 86

Quoniam columbarum deus animal innocens et con-
sectum [illegible] quarum innocentiam spiritus sanctus in colu-
barum specie apparuit dicimus et ordinamus quod nullus
de comitatu Fulginei vel districtu audeat vel presumat au-
cellare ad columbas in districtu Fulginei cum retibus (?)
vel alio quocumque modo ad capiendum columbas Et si quis
contra fecerit per potestatem in 25 libris denariorum vice qualibet comitatus (?)
Fulginei debeat condempnari Et quilibet possit eum accusa-
re et denuntiare et habeat medietatem banni et nomen ac-
cusatoris teneatur secretum Et quod nulla [illegible] debeat

- 8· [illegible] h. 2.

tenere in domo rete aucellandi ad columbas pena 100 solidorum denariorum. Et cuilibet sit licitum tali aucellanti ad columbas auferre et apportare dicta rete et ipsa dilaniare et potestati et in suam utilitatem convertere que reciperent penes ipsum et in ipsis reticulis. Et si occasione predicta devenerit ad rixam quod talis aucellator non permictet facere predicta quod talis predicta faciens si offenderet eum ad penam aliquam non teneatur. Et potestas et capitaneus non possint procedere de excessibus factis contra dictum aucellatorem. Et si processus factus fuerit contra non valeant ipso iure aucthoritate presentis capituli dummodo eum non occidat vel enormiter ledat. Et volumus insuper ad obviandum maliciis ipsorum aucellatorum quod denuntiatores et massarii comitatus Fulginei de sindicatu et ipse sindicus teneantur et debeant semel in mense inquisitionem facere inter homines sindicatus qui habeant retia ad capiendum columbas. Et si invenerint aliquem aucellantem vel habentem reticula teneantur et debeant infra tres dies talem inventum aucellare vel habere reticula denuntiare potestati vel suis officialibus et ipso denuntiatore tenente ipse potestas vel sui officiales incontinenti contra aucellantem et reticula habentem condemnare in 100 solidis denariorum dandorum et solvendorum camerario comunis Fulginei pro ipso comuni recipienti. Et ad predicta probanda sufficiat dictum denuntiatoris et sindici dicte ville seu alterius ipsorum cum iuramento et habeatur pro plena et legitima probatione et sufficienti. Et predictum capitulum bandiatur in principio officii potestatis. Et quod nullus debeat pallottare vel balistare vel lapides proiicere in columbas pena 100 solidorum denariorum. Et predicta dicimus in omnibus et per omnia ut in dicto capitulo continetur observari debere ac executioni mandari contra illos qui aucellarent cum bucino vel agrolo ad permictes vel qui reticula haberent et dictas penas contrafacientes volumus condemnari. ~~Et nullus officialis debeat exemplare aliquam scripturam~~ Et medietas omnium penarum applicetur iniuriato. lxxxv. 87

I tem dicimus et ordinamus quod medietas omnium penarum et bannorum malefactorum [illegible] et restantibus imponendarum per formam alicuius capituli tam presentis quam comunis applicetur iniuriato vel offenso. Et ipsis offensis seu iniuriatis ipsi malefactores et offendentes per potestatem et capitaneum et alios officiales comunis Fulginei in medietate

Offendens aucellantes ad columbas [illegible] non teneatur ad penam [illegible]

De medietate penarum applicanda offenso

dictorum bannorum et penarum in condempnationibus fiendis. Dicti cives debeant condempnari per extimationem in carceribus ipsorum. ~~De nullus vadat cum licteris vel sine ad aliquem de rebellibus comunis Fulginei. Et nullus officialis debeat~~

Ut nullus officialis debeat exemplare aliquam scripturam. lxxxviiii

[Contra officiales communis Fulginei]

Item dicimus et ordinamus quod nullus officialis communis Fulginei debeat aliquam scripturam actorum communis Fulginei civilium vel criminalium exemplare. Et qui contrafecerit condempnetur per sindicos communis Fulginei tempore sue sindicationis in 50 libris denariorum. Et debeant acta ista et scripturas dari ad petitionem cuiuscumque petentis ad exemplandum cuicumque notario de civitate vel comitatu Fulginei ad dictam penam.

~~De penis duplicandis~~ Ut nullus vadat cum licteris vel sine ad aliquem de rebellibus communis Fulginei. lxxxviiii

[Pena mictentium licteras vel sine ad rebelles communis]

Inter cetera graviora crimina que divina et humana pagina detestantur crimen seditionis cum detestationem Deus inhibuit ad prophete ne cum scismaticis incederet. Et Christus apostolis in Samariam ubi scismatici et seditiosi morabantur ne irent ab eis inhibuit. Inhibemus omnibus et singulis maribus et feminis cuiuscumque conditionis et status existant ne cum licteris vel sine licteris vadant vel ad aliquem de rebellibus communis Fulginei. Et si aliqua persona contrafecerit in 300 libris denariorum communi Fulginei condempnetur quas si non solverit infra x dies a die late sententie condempnationis quod inputetur sibi pes ita quod a crure separetur. Et si aliqua persona miserit vel receperit nuntium nuntiam vel aliquam licteram vel sigillum vel signum ab aliquo rebelle communis Fulginei vel ab eo condempnetur in 200 libris denariorum. Ad quam penam non teneatur si statim nuntium licteram vel sigillum vel signum presentaverit prioribus et confalonerio populi communis Fulginei. Et si aliqua persona cum predictis proditoribus communis vel aliquo proditorum tractaverit proditionem turbationem vel corruptionem communis Fulginei et presentis status capitis puniatur ita quod a collo penitus separetur et moriatur omnino et omnia bona sua deveniant in commune. ~~De depositis [illegible]~~

[Pena recipientis nuntium vel licteram vel sigillum ab aliquo rebelle communis Fulginei]

[Pena proditorum communis Fulginei et tractantium cum rebellibus]

~~De penis cancellarium communis~~

De penis duplicandis. ~~[illegible]~~ 90

Quoniam ex tempore loco et personis aggravantur delicta et pena gravior infertur attentis circumstantiis delictorum statuimus ut pene duplicentur in infrascriptis locis videlicet in [illegible] festivitatis [illegible] in platea [illegible] tempore [illegible] in platea in statuto populi dicte communis Fulginei. In palatiis dominorum potestatis capitanei et dominorum priorum. Et in domo in qua reddere ius [illegible] dominorum [illegible] et in stantiis ipsorum palatiorum. Et in mallis ubi [illegible]

[Ut duplicentur pene in locis et in statuto populi fol. 193 et in statuto [illegible] 104. In [illegible] locorum duplicatur hic pena]

[Quid sit delictum commissum [illegible] vide [illegible] et [illegible] de pena]

[An appellatione mallii veniat maleficium [illegible] male commissum vel male consultum vide [illegible] de pena et vide [illegible] et [illegible]]

presentia dominorum

[illegible] et in omnia [illegible] et [illegible] 18 et [illegible] 78 [illegible] et [illegible]

[illegible] duplicantur pena in locis et [illegible] in statutis [illegible] 33 [illegible] 57 [illegible] 80 [illegible] 81 [illegible] 82 [illegible] et statuto populi [illegible] 56 193 [illegible] 167 [illegible] 168 [illegible] 162 ~~fo. 32 in dicto statuto populi~~ et [illegible] 183 [illegible] 151 [illegible] statuto populi [illegible] in statuto [illegible] [illegible] statuto pro consulibus [illegible] 17

pnitia dnorum rectorum vel alicuius ipsorum commissis / Et in ipsi
sto palatio comunis fulginei / Et in eius domibus seu claustro /
Et in platea pomorum / Et in locis fratrum minorum / predi
catorum / sancti augustini / et fratrum servorum sancte marie vel aliquo ipsorum
locorum intus tamen et non alibi quam in locis predictis. Item ratione temporis
si fiat de nocte / Si fiat tempore extraneus / et tempore quo existe
rent homines congregati ad nuptias vel ad funus vel ad
divinum officium audiendum. Et per octo dies post finem
regiminis potestatis vel capitanei / Et in vigilia et fe
sto beati feliciani. Et die veneris sancto. Et sabbato sancto. Et
tempore parlamenti quod fieret in comunis fulginei. Item ratione personarum
si fieret aliqua iniuria dno episcopo / potestati / vel capitaneo vel
eorum officialibus tempore sindicatus et durante officio ipsorum /
Et dnis prioribus populi / notario reformationum / et custo
di / notario dnorum datorum / ob vindicandum iniuria
in se illata offenderet aliquem sibi serventi cognito
iniurianti usque in tertium gradum consanguinitatis. Et ex-
minatio non platee vetris et pomorum hoc modo intelligatur
videlicet a domo filiorum quondam tom zufiitelle usque ad canto
nem turris que fuit olim puctiatorum et nunc comunis fulginei
Et inde a canton usque ad domum olim massey iacobi et sic
recte trahit usque ad trasanna apotecarum olim comunis fulginei
Et a dicta trasanna ut recte trahit murus ecclesie sancti
feliciani et palatii et turris ipsius ecclesie usque ad domum ma
gistri petri de vasilia et olim guercii calzolarii. Item bastina
duplicentur in platea comunis ubi venduntur vasa. Item dicimus
et declaramus quod in malefitiis realibus et personalibus de nocte
commissis duplicentur banna / hoc tamen addito quod si plures
simul occurrerent / sicut tempus expressum et personis / vel quibus vel
dictis propter quas duplicatio pene fieri debet / solum simpliciter
debeat duplicari. Item quod nox intelligatur hoc modo videlicet a pu
lsatione tertie campane maioris comunis que pulsatur de sero
usque ad campanam pulsationem que pulsatur de mane pro an
nis apperiendis. ~~De pena non probantis accusationem~~
~~vel denuntiationem~~

De depositis faciendis penes camerarium comunis R. 91

Item dicimus et ordinamus quod potestas et capitaneus et eorum
iudices et officiales comunis fulginei teneantur et debeant
iuramento et pena 100 librarum denariorum pro quolibet ipsorum potestatis
et capitanei et iudicis et officialium 25 librarum denariorum singulis sibi
fieret per sindicum dicti comunis ipsi comuni in quolibet condempnet
infra tribus vel quatuor diebus ante sententiam seu sententias ferendas
contra vel aliquem ipsorum super aliquo seu aliquibus malefitiis vel
excessibus facere fieri depositum penes camerarium dicti comunis de
quantitate in qua malefactor condempnari debet. Quod non de
positum expendere non debeant seu possint camerarius dicti
comunis nisi elapso termino appellationis si qua fieret aut
fieri posset de ipsa sententia ab ipsa sententia. Et si dicti potestas et
capitaneus et eorum officiales predicta non facerent seu facere et fieri
facere obmitterent per sindicum supradictum in penis predictis de

Item primo in p'tis edictis comunis fulginei ... plat. ut R. xviij.

Fac id quod dictum est de hoc statuto ... ubi quadruplicat ... Et quatruplicatur ... potestatis capitanei et aliorum officialium ut dicto statuto ... R. 167. ... R. 59. Et R. 162 ... circa finem.

Ratione temporis duplicatur pena ut hic.

Item primo dicimus vigilia festi ... plato ... R. 23 ... in simili

Ratione R. dupliat pena ut hic.

Confirmatio platearum

Vide hoc in parte ... legum R. de pena

Quando intelligatur nox.

Quod officiales faciant ... depositum ...

Vide contra ... R. 189.

Contra officiales ... R. 22.

Depositum ... pena ... ut hic ... R. ... 137.

beant condempnari. Et nihilominus in ea uel illis quantitatibus
uel quantitate qua uel quibus obmiserint facere deponi et
in eorum uenire ex maleficiis expressis superius dummodo predi-
ctorum habeant impressiones qui fuerint contra patentes et fa-
cerent dare de soluendo. Et eam dicti comunis teneantur et de-
beant iusto modo detinere penes se nomine dicti comunis et propo-
de palatio predictorum potestatis et capitanei tantum quantum obmiserit
unt et commissi erunt facere deponi et in eorum uenire a
malefactoribus superius modo quo est ad hoc ut tempore fi-
nende sine contra eos per sindicum superdictum sententiam possit ille
et inueniri in introytibus dicti comunis. Et in scripta in hoc capitulo nota-
fuerunt et scribant dictis domino potestati et capitaneo tempore quo de-
stinabuntur esse ... et sindicatus eorum electiones ne de
ipsis pretendere ualeant ignorantiam. De pena ~~reti-~~
~~nentium aliqua statuta originalia~~ non probantis 73
tis accusationem uel denuntiationem 74 72

Item dicimus et ordinamus quod si contigerit aliquam
personam accusare seu denuntiare coram curia
comunis Fulginei aliquam personam de homicidio commisso
in persona alicuius seu consilio auxilio uel fauore factis et
prestitis ad predicta uel aliquo alio maleficio ex quo pena esset
personalis imponenda, puta seu in defectum conditionis.
Et talis accusator uel denuntiator non probaret legitime
secundum formam statutorum comunis Fulginei dictam denuntiationem seu
accusationem, pro tali accusatore seu denuntiatore condempnetur
pro quolibet accusato seu denuntiato comuni Fulginei in xxv libris
denariorum. Primo et in expensis legitimis parti denuntiate
seu accusate. Et pro tempore quo talis denuntiator uel et accusa-
tor dederit accusationem seu denuntiationem uel accusare
uel denuntiare officiales coram quibus porrecta fuerit
teneantur et debeant ad penam quinquaginta librarum denariorum reci-
pere ydoneas cautiones pro predictis obseruandis tam pro comuni quam
pro parte accusata. ~~Et priores faciant accendere~~
~~lampadem que est ante figuram beate marie~~ 74

De pena retinentium aliqua statuta originalia 75 73

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona de comitatu
Fulginei uel eius districtu cuiuscumque conditionis et status
existat audeat uel presumat habere uel retinere aliqua
statuta originalia propria uel comunis Fulginei facta pro tempore preterito
uel presenti uel in futurum fienda. Et si qua persona aliquod de
dictis statutis haberet quod ipsa reddere et restituere debeat
et reassignare dominis prioribus populi comunis Fulginei qui pro
tempore fuerint infra x dies a die banimenti fiendi de presenti statuto.
Et hoc capitulum banniatur per comunem Fulginei per loca publica
consueta quod quicumque habuerit dicta statuta reddant et reassi-
gnent dictis prioribus infra dictum terminum x dierum. Et si quis
habens aliqua dictorum statutorum originalia non restitueret
infra dictum terminum dictis dominis prioribus in 100 libris denariorum comuni
Fulginei condempnetur. Et nihilominus ipsa statuta dictis dominis prioribus
restituere teneatur. Et sit licitum cuilibet contrafacientem accusare
et habeat quartam partem banni.

De hac materia uide statutum ... de pena denuntiantis ... xx ... et ... 30 ... et uide ... statuta de pena non probantis.

Nota quod dicit pro quolibet accusato uel denuntiato, secus si diceret pro qualibet accusatione uel denuntiatione, cum in eadem accusatione possent plures accusari. Et nota de pena officialis.

Et sic in quolibet maleficio ex quo pena esset ... uel abinde supra quia ... est pena ... si non soluerit infra x dies ... cum armis et cum sanguine ut ... xi ... et in quolibet ... xxi quod tene menti.

~~De electione notorioz dampnoz datoz ? eoz officio 95~~

~~Quod priores faciant accendere lampadem que est ad figuram beate marie 96~~ 94

Item dicimus et ordinamus quod priores populi fulg. qui erunt in officio pro tempore
teneantur et debeant in eorum introitu facere ubi fieri fuerit accendere omni
sero lampadem que est ad figuram beate marie virginis et beati xpofori
in pede scalarum palatij ipsorum dominorum priorum iuxta domum magistri Jacobi
barberij expensis comunis fulg. Et ordinare cum effectu quod camerarius comunis fulg.
ponat oleum in dicta lampade ut tota nocte ardere continuam
beate marie virginis et beati xpofori in dicta lampade lumen habeant

~~Quod notarij dampnorum datorum possint procedere per accusa-~~
~~tionem inquisitionem vel denuntiationem 96~~

~~De electione notariorum dampnorum datorum et eorum officio 97~~ 95

Item dicimus et ordinamus quod per dominos priores et confalonerium
populi civitatis fulg. una cum duobus bonis hominibus de qualibet
terzerio dicte civitatis eligendis per dictos priores et confalonerium eligantur
duo boni et sufficientes et experti notarij qui sint ex privatam du-
catus unus quorum sit super dampnis datis et alter super viis pontibus
signatis et fontibus reactandis quorum officium duret per sex menses
et non plus. Et quod domini priores teneantur in eorum introitu prima die officij
dictorum notariorum deputare unum ex dictis notarijs super dampnis datis per
tribus mensibus et sequentibus tribus alijs mensibus super reparatione viarum
et signatarum. Et qui fuerit primis tribus mensibus super dampnis datis
sequentibus tribus mensibus debeat esse super viis et signatis et e converso.
Et ille qui fuerit super dampnis datis non possit se intromit-
tere de officio illius qui fuerit super viis et signatis et e converso. Salvo
quod ille qui fuerit super viis si invenerit aliquem dampnum dantem
quod possit referre socio suo. Et aliter unus de officio alterius se in-
tromittere non possit nec debeat. Et si contrafecerit puniatur
pro qualibet vice in x libr. den. Et quod dicti notarij habeant et habere
debeant duodecim denarios pro qualibet libra cuiuslibet condempnationis quod fecerint
in eorum officio. Qui habeant et habere debeant ipsorum quilibet de pe-
cunia camere dicti comunis pro ipsorum salario 24 flor. auri cum
uno equo et uno famulo pro qualibet ipsa electio fiat per
duos menses ante principium eorum officij cum dicto salario et plus petere
non possint nec papere sub pena sacramenti et 25 libr. den.
pro qualibet vice qua contrafecerit. Et si aliquid acceperint furum
vel aliquod pro assaltibus personis restituant in quadruplum et medietas
camere comunis fulg. applicetur et a quo receperit restituatur et possit
a quolibet accusari. Et qui eos accusaverit habeat tertiam partem
condempnationis et eo casu dans sive exeniens in quadruplo eius
quod dederit. Et nihilominus in supradicta pena debeat condempnari de
quo possit procedi et cognosci per dominum capitaneum et suos officiales et
durante eorum officio. Teneantur et copiam eorum facere singulis
diebus et horis debitis in palatio potestatis civitatis fulg. et ibi-
que ibi ius et iustitiam reddere et ibidem residere teneantur cum
pulsabitur campana per iura reddendo et stare et sedere tam diu

De dampnis datis et de officio notariorum dampnorum datorum vide in statuto populi fol. 183 et 227.

Statutum d. d.

Pena notarij dampnorum datorum et viarum si aliquid acceperint

ubi donec stabunt offitiales alicuius potestatis ad bancum iu-
ris pro iure reddendo et causis decidendis non discedant
sub pena periurii sacramenti et C solidorum denariorum pro qualibet vice
qua contrafecerit. Et ponantur in hiis condempnationibus processorum de
hiis denariis quos a camerario communis Fulginei recipere fecerit pro quali-
bet libra duodecim denarii. De suis non processibus nihil habere vel
percipere possint sed dicto salario sint contenti. Teneantur quod ipsi notarii
suos processus sollicite expedire et banna omnia ad manus dicti
camerarii facere devenire. Et penes aliquem alium deponi
nec solvi faciant pena sacramenti et x libr. den. de quo de-
beat teneatur sindicari. Et si aliquid exigere possent ex suis
processibus et ad manus camerarii facere devenire et non fecerit totum
illud eorum salario computet. Et tempore eorum sindicatus teneantur
sindicentur. Et ad quod tenentur dicti sindici eos condempnare et
eorum durantis offitio. Et quod iudex malleficiorum potestatis civitatis
Fulginei teneatur et debeat quolibet mense videre omnes suos pro-
cessus et libros. Et si quos processus invenerit non exactos quos
potuisset et non exegisset teneatur ipsos sibi facere et penes
se retinere. Quem notarium teneatur ipsos processus infra octo dies
post sequentes executioni mandare. Et si non fecerit eorum com-
putet salario id quod non fuerit exactum. Et dictus iudex qui
invenerit non esse executioni mandatos per dictum notarium de hiis
quos sibi fecerit et penes se retinuit ex processibus qui [illegible] potuit
executioni mandari per ipsum notarium et non erat sic est sub
ex processum et possit et ipse iudex et teneatur executioni mandare.

Insuper dicimus et ordinamus quod nullus advocatus nec qui-
in aliis domicilis civitatis Fulginei vel districtu possit in domibus ipsorum
intrare nec aliquam conversationem cum ipsis in dictis domibus
habere nec comedere nec bibere cum ipsis. Et qui contrafecerit puni-
atur pro qualibet vice in x libr. den. Et quilibet possit contrafacien-
tem accusare et denuntiare et habeat quartam partem banni.

Quod notarii damnorum datorum [illegible] recipiat omnes accusatio-
nes possint procedere per accusationem inquisitionem et
vel denuntiationem lxxxxviii

Item dicimus et ordinamus quod dicti notarii damnorum datorum
possint teneantur et debeant procedere contra omnes et singulos
de civitate vel districtu Fulginei damnum dantes per accusatio-
nem inquisitionem et denuntiationem et ipsos punire et condempnare
penis statutorum et si possessio in qua dare damnum esset datum
x2 esset posita in confinibus vel extra confines civitatis Fulginei. Et non obstan-
te quod non reperiretur scripta in libra communis Fulginei eo casu tamen
ubi possessio esset posita extra districtum civitatis Fulginei. Et accusa
que fieret per procuratorem vel famulum non admittatur

Quod notarius damnorum datorum recipiat omnes accusationes lxxxxviiii

Item dicimus et ordinamus quod notarius qui fuerit super dam-
nis datis communis Fulginei teneatur et debeat suo iuramento
recipere omnes denuntiationes que darentur per illos qui

Contra notarios

Quod in domo advocati nullus notarius stet nec cum eis bibat vel comedat

damnum et guastum receperit vel illos qui per forum stant
ad accusandum ad mictunt contra aliquos de danno dato seu
guasto facto cum bestiis vel personaliter et de ablatione fructuum
vel bonorum alienorum cum iuramento illius qui ipsam denuntiationem
faceret. Et ipsos denuntiatores ipse notarius in quaterno et
non alibi scribere prima die vel sequenti qua ipsas receperit.
Et ipsis accusis vel denuntiationibus positis ut premictitur
notarius predictus teneatur mictere pro illo et pro illis qui erunt
denuntiati et pro ipsum vel illos facere excusare. Et in qualibet
accusatione possit assingnari quatuor testes quos testes
per accusatorem assingnandos dictus notarius teneatur recipere
et examinare presentibus partibus vel absentibus dummodo citatis et iuramento
ipsorum vel unius ipsorum credatur de dano et guasto et abla
tione ipsorum fructuum et bonorum alienorum. Stetur et credatur
sacramento accusatoris seu denuntiatoris absque aliqua alia
probatione usque in quantitate x. librarum denariorum pro pena comunis fulginei
applicanda usque in quantitate x soldorum denariorum damni sibi
dati in quocumque casu et quocumque modo. Dummodo quicumque vene
rit accusare vel denuntiare post duos menses non au
diatur accusans vel denuntians nisi legitime probaverit
damnum sibi datum fuisse. Si vero damnum datum aliquis plus
extimare voluerit credatur sacramento suo cum uno legi
timo teste usque in quantitate xx solidorum denariorum. Ab inde vero sup
si plus extimare voluerit probet per testes legitimos. Et
eo casu quo probaverit per unum vel duos testes penam infe
rendam comuni ultra x. libras denariorum ascenderet condempnetur accusato
seu denuntiato pena debita secundum formam aliorum capitulorum
statutorum seu ordinamentorum. Si vero aliquis habitator a mu
ris veteribus intra civitatem fulginei vel extra de danno dato
vel dando personaliter vel cum bestiis fuerit accusatus per illum
talis accusatus de foris vel intus eundem ~~accusaverit~~ de
civitate fulginei vel extra ~~reaccusare~~ voluerit et ~~reaccusavit~~ de danno
dato vel in personaliter vel cum bestiis fuerit accusatus super
tali accusa nullatenus credatur. Sed credatur contra accusato
rem habitatorem civitatis fulginei vel extra connumerando a die
accusationis proposite per terminum unius mensis nisi per unum
testem ydoneum qui non attineat producenti usque in
tertium gradum et non sit eius familiaris et probaverit
dictum danum datum dictus habitator civitatis fulginei vel extra de
disset vel fecisset personaliter vel cum bestiis damnum. Et si
aliquis accusaverit aliquem contra formam predictam non valeat
nec teneat ipso iure sed tamquam irritum revocetur.

[Left margin note:] Nota hic dicitur quod credatur dicto accusatoris et hic ... in ... Si non ... ~~per ... 102~~ limitatur ... p. ... 133. ... Et ... et stetur ... ubi hic ... salvo ... est in arbitrio officialis ... limitatur et ... 102. ... Et de omnibus ... cogita et vide ... statutorum

[Right margin notes:] In quantitate credatur accusatori vel denuntiatori vide c. 102 et infra

Infra quod tempus possit fieri accusatio vel denuntiatio

Si accusatus de dampno dato vult accusare reaccusare

et quicquid contra eo vel aliud sequeretur nullam roboris firmitatem optineat. Et huius capitulo nullum aliud capitulum in retro positum aliqua particula contradicat. ~~Et in accusa possit poni et quot voluerit accusare~~

Quod accusatio que fieret per procuratorem vel famulum non admittatur ~~100~~ 98

> [margin: An accusatio possit famulus procurator tutor curator syndico nominis et similes]

Item dicimus et ordinamus quod accusatio que fieret per quemcunque familiarem alicuius persone de quacunque illatione dampnorum datorum et que fieret per procuratorem nullatenus admittatur nec recipi possit per dominum potestatem non obstantibus aliquibus verbis scriptis in presenti statuto. Sed comunis et certorum procuratores ac et monasteriorum hospitalium et aliorum piorum locorum et universitatis pupillorum tutores seu tutores et curatores furiosorum et quibus bonis esset interdictum de dampnis datis que fieret in bonis ipsorum locorum possint et eis liceat accusare et recipiat. ~~Et nominus cogat illum contra quem procederetur ad respondendum~~

Et in accusa possit poni et quot voluerit accusare ~~100~~ ~~101~~ 99

> [margin: Curio que spectat loco sectis non posset [illegible] vide [illegible] de accusatione hec accusatio contra legem.]

Item dicimus et ordinamus quod quilibet possit accusare quot voluerit in uno libello seu in una accusatione de eodem facto vel factis eodem tempore et loco commissis. ~~Defendatur et [illegible]~~

Et nominus cogat illum contra quem procedetur ad respondendum. ~~101~~ ~~102~~ 100

> [margin: Accusati inquisiti et denuntiati tempore sue excusationis et non possunt negare rem pertinere ad illum ad cuius petitionem est processum. Et quo si ille probaret rem ad se pertinere, vide hic. Et de pena dicti negantis et de pena non probantis rem ad se pertinere. Et vide statutum [illegible] 183 [illegible]. Et si quis accusatus etc.]

Item dicimus et ordinamus quod potestas superdictus teneat et debeat cogere illum contra quem procederet de dampno dato ad respondendum et se excusandum in processu accusationis et inquisitionis que fieret contra ipsum. Et si accusatus inquisitus vel denuntiatus negaret rem de qua procederet contra eum pertinere ad accusatorem vel ad alium ad cuius petitionem procederet seu quod negaret proprietatem ubi intentata esset petatur rei ad se pertinere quod sibi liceat tamen tempore excusationis negare et non possit. Et probare teneat ille ad cuius petitionem procedetur ad probationem cuius sufficiat probare per testes illa de qua procedit contra eum sit scriptam libra sua vel quod eam habeat ab illo in cuius libra reperitur scripta cum possessione sua vel sui auctoris illius anni ad minus quo dampnum dicitur esse datum vel legitimus titulus cum possessione illius anni vel possessio pacifica v. annorum sine titulo. Et si non probaret accusans vel denuntians ad cuius petitionem procederet de facto dominus potestas auferat 100 solidos denariorum et ad manus camerarii comunis fulginei faciat devenire. Et si probaret de facto auferat neganti duplum pena et ad manus dicti camerarii faciat devenire. Et dominus potestas non possit nec debeat se excusantem cogere ad negandum proprietatem seu rem pertinere ad accusatorem vel ad illum ad cuius petitionem procederet si hoc excusans negare noluerit. Et si ad accusantem rem non pertinere in re proprietatis vel

> [margin: De pena negantis / Et de pena non probantis]

possessionis q(uod) solum h(abe)re ius p(er)cipiendi fructus quocu(m)q(ue) titu
lo vel mo(d)o (et) accusat(us) negaret ius accusandi no(n) p(er)tinere
ad accusatorem. Et accusator p(ro)bauerit ius h(abe)re p(er)cipiendi
fruct(us) negans puniat(ur) ut s(upra). At si no(n) p(ro)baret ip(s)e
accusans puniat(ur) simili pena nisi accusat(us) i(n) quolibz
casum p(re)dictor(um) q(uod) b(e)n(e) vel melius de suo iure p(ro)bauerit.
quo casu (con)dimnet(ur) accusator vel accusat(us) veniat cor(am)
alt(er)i qui deinde venit (con)dimnad(us) ~~De dampnis guastis~~
~~furtis (et) incendiis in (com)munitatu Fulg(inei) (com)missis 102~~

De sindicis eligendis ~~102~~ 101

Item dicimus (et) ordinamus q(uod) q(ui)libz villa locare
(et) q(ui)libz castru(m) districtus Fulg(inei) teneant(ur) (et) debeant in
mensem post festum b(ea)ti Feliciani ordinare (et) facere ip(s)or(um)
sindicum (et) procuratorem qui porte(n)t deinde no(m)i(n)e ip(s)or(um)
castror(um) villar(um) (et) locarum in curia d(omi)ni co(mmun)is ciuilr(er) (et)
criminal(ite)r re(spon)dere. Et coram quocu(m)q(ue) officiali d(ic)ti co(mmun)is
ad pena(m) xxv libr(arum) den(ariorum) p(ro) q(uo)l(ibet) p(re)dictor(um) in quib(us) p(er) potest(atem)
seu capit(aneum) vel alt(er)um ip(s)or(um) co(mmun)i p(re)dicto (con)facien(s) (con)dimnet(ur).
Et ad hoc ut homi(n)es castror(um) villar(um) (et) locarum sciant
p(re)dicta p(re)d(ic)ti potestas (et) capit(aneus) faciant p(re)dicta p(er) dictam ciuit(atem)
Fulg(inei) baniri ne depedat p(re)te(x)tu ignorantiam p(re)dicte.
~~Et no(n)ominus h(abe)at sex bonos famulos de ciuitate Fulg(inei) vel de~~
~~districtu Fulg(inei)~~

De dampnis guastis furtis (et) incendiis ~~102~~ in (com)munitatu Fulg(inei) (com)missis

dapnum ~~104~~ 102

Item dicim(us) (et) ordinamus q(uod) si guastum furtum vel
incendiu(m) fuerit datum vel (com)missum fuerit in villis
vel in castris vel p(er)tinentijs villar(um) vel castror(um) (et) alibi
(com)itat(us) Fulg(inei) p(ro)ximiores habitatores ip(s)i(us) ville vel
castri qui (con)sueuerunt habitare in ip(s)is villis vel castris
(et) a x annis citra teneant(ur) et debeant emendare ip(su)m
dannum guastum furtu(m) vel incendiu(m) patienti fuerit
(com)missum vel p(er)petratum in p(er)tinentijs ip(s)i(us) ville vel castri
in domo cappana molendino vinea meta barca area
palea lign(is) orto grano arborib(us) fructiferis fructib(us)
ter(r)ar(um) vinear(um) (et) arbor(um) (et) de omnib(us) (et) singulis reb(us)
si incendiarius fur dampnificato (et) guastato no(n) i(n)ueniat(ur)
stet(ur) sacramento illius qui dannu(m) guastum vel incendiu(m)
pateret usq(ue) in q(ua)ntitatem xx solid(orum) tam de dano
dato q(uam) de extimatione ip(s)i(us) vel si plus xx solid(os) extima
(et) reuoluerit dictum dannu(m) p(ro)bet(ur) p(er) testes legitimos
cora(m) notario d(ict)i dannor(um) datorum. Et ip(su)m dannum teneatur
p(ro)ximiores locatores seu ville aut castra acc(ess)orijs
nomis ciuit(atis) Fulg(inei) (et) qui (con)sueuerunt habitare in ip(s)is
villis seu locatib(us) a decem t(em)p(o)re citra emendare teneant(ur).
Et p(ro) quolibz furculas tm soluat p(ro) emendatione d(ic)ti da(n)
ni. Et nichilominus villa seu locare in x solid(os) den(ariorum) co(mmun)i Fulg(inei)
(con)dimnet(ur) et quotalis qui nec ip(s)i nec eor(um) familiares
~~erant in ciuit(ate) Fulg(inei) vel districtu t(em)p(o)re dampni dati Et~~

Si dapnu(m) guastu(m) v(e)l furtu(m) ~~[illegible]~~ et no(n) reperitur malefactor quis cum tenea(n)tur ville et loca proximiora.

In q(ua)nta q(uan)titate (et) quo credatur accusatori vel et vide s(upra) R(ubrica) 97 —

44v

Quod homines ville non sint tenuti contra malefactores post eorum assignationem

hominis dictarum villarum seu locorum nullo modo contra talem dampnum dantem ac patientem ad meritatem in talibus causis ad testimonium perhibendum. Et si aliquis incendiarius fuerit seu dampnum dato post monitionem [illegible] teneatur et debeat dictas villas de dictis condempnationibus integre conservare indempnes. Et nichilominus in 100 solidis denariorum comuni fulginei condempnetur non obstante aliquo capitulo quod in contrarium loqueretur. Et si aliquis minatus fuerit alicui de perdendis vel aliquo et perdiderit potatas vel capita teneatur cogere illum qui minatus fuerit ad emendandum dampnum patienti. Et ad condempnationem solvendam comuni fulginei ad hoc ut de perditis et quolibet perderit debeat sibi prouidere. Et si bestie vel homines alicuius ville propinquioribus locis et villis qui et que utuntur in ipso loco in quo dampnum datum fuerit. Et patiens extimaverit ipsum dampnum usque in quantitate x solidorum denariorum et a x solidis infra ipse qui dampnum sustinuit possit sibi petere sibi emendari dampnum et extimationem ipsius dampni ipsis hominibus qui ipsa contrata utuntur usque in dictam quantitatem suo sacramento et a x solidis supra probet dampnum per testes. Et si aliquis miserit aliquam bestiam discadutam vel macangiata vel sanam in prato vel alio loco sine custode et ipsa mortua fuerit vel sbragata villa seu ville vel propinquiores locarii ad emendationem extimationis dicte bestie minime teneantur nec possit dicta occasione modo aliquo condempnari. Eo modo si undecumque ville vel castrum fuerit accusatus seu villa vel ipsum castrum et locarii de dampno dato furto vel incendio et assignaverit vel assignare voluerit aliquem vel aliquos fecisse dictum dampnum guastum furtum vel incendium de quo vel de quibus erunt ab aliquo vel ab aliquibus accusati probare debeant dampnum datum guastum furtum vel incendium de quo vel de quibus erunt ab aliquo vel ab aliquibus accusati probare debeant dampnum datorem furem vel incendiarium infra tres dies post assignationem ipsorum infra quos si non probaverit non audiatur de inceps. Dummodo assignent et assignare debeant talem malefactorem dampnum datorem vel furem qui sit ydoneus ad solvendum. Et quod possit in curia comunis fulginei conveniri. Infra quam quidem assignationem excipiantur homines morantes infra circhias novas comunis fulginei. Et dictus notarius dampnorum datorum possit et debeat condempnare sindicum dictarum villarum castrorum et aliorum locorum in x solidis denariorum accusatoris suo iuramento ab accusatore. Cum notarium supradictum possit fieri facere solutionem de dictis x solidis dicto accusatori.

~~Contumaciam ville~~ Et notarius dampnorum datorum ~~teneatur~~ habeat sex bonos baiulos de comitatu vel districtu fulginei ~~105~~ 103

Item dicimus et ordinamus quod dictus notarius habeat et

26

Non possunt dampnum dari per illum qui de ipso minatus fuerat

Non teneatur ville emendare animal deperditum vel mortuum relictum si ibat sine custode in [illegible]

Nota quod villicos providi liminarius [illegible] statuto supra [illegible] 183 [illegible] et firmamus [illegible]

ezze debeant sex bonos bayulos dicte civitatis Fulginei vel districtus
qui cognoscant personas accusatas dicte civitatis vel districtus
Fulginei qui citent personas accusatas denuntiatas et inqui-
sitas coram banch(?) nec aliqui familiares ipsorum grava-
re non possint nec debeant pro potestate capitis nec aliu(m)
officialem dicte civitatis absque voluntate dominorum priorum nec im-
ponere possint eis aliquam imbaxiatam aliqui officiales
civitatis predicte sine voluntate dictorum priorum seu alicuius
ipsorum. Quorum baiulorum officium duret per sex menses et non
ultra. Et qui usque ad annum completum non possit eligi ad officium predictum.

~~De damno dato in blado personaliter et cum bestiis 105~~ ~~106~~ 104

De contumacia ville

Item si quis accusaverit aliquam villam seu villas
de aliquo damno dato per mensem seu menses et villa
fuerit contumax sindicus talis ville solvat comuni pro dicta
et ipsa villa et focularibus ipsius scilicet pro quolibet xii denarios pro
pro quolibet foculari ville predicte accusate. Et quod quotiens-
cumque aliqua villa inciderit in aliquam contumaciam oc-
casione alicuius accuse facte de ipsa villa de aliquo damno
dato cum bestiis quibuscumque pro ipsam contumaciam seu bannum
quod solvi debet per ipsam villam seu sindicum ipsius occasio-
ne ipsius accuse solummodo solvere teneatur ille persona de illa
villa qui habuerit bestias de quibus facta est dicta accusa
et non alter aliquo capitulo comunis vel populi quod in contrarium loqueretur non
obstante. Et quilibet accusans teneatur satisfacere ba-
iulo pro pronuntiatione que fieret de aliquo accusato vel denuntiato.

Si villa accusatur de dampno dato cum bestiis solvat ille de villa qui habuit tales bestias et non alii

Solutio citationis a quo fiat vide hic

De dampno dato in ~~vinea~~ blado personaliter et cum bestiis ~~106~~ ~~107~~ 105

Item dicimus et ordinamus quod quicumque dederit dampnum
personaliter in blado cuiuscumque generis solvat comuni Fulginei
nomine banni x solidos denariorum. Si vero bladum cuiuscumque generis
evulserit sive messum fuerit aut fabas collegerit vel
secum exportaverit solvat pro qualibet vice nomine banni
xx solidos denariorum. Si autem in meta seu barca cuiuscumque generis
bladi seu leguminis canipe seu lini dampnum dederit vel
secum exportaverit sive exportaverit aut de aliqua possessione
grecum zaffaranum seu olivas collegerit puniatur vice
qualibet in 100 solidos denariorum. Si vero restias canipe vel
lini aut paleas de paleariis acceperit et secum exporta-
verit solvat vice qualibet nomine banni x solidos denariorum. Si
vero predicta commissa fuerint de nocte duplicentur dicta banna et
dampnum omne detur patienti. Si vero cum bestiis in cuiuscumque
generis blado seu legumine aliquis dampnum dederit scilicet iu-
mento bove porco capra asino sive mulo vel huius-
modi similibus solvat nomine banni pro qualibet dictarum bestiarum v solidos
denariorum. Si in canipa lino orto aut greco aut in meta
cuiuscumque generis bladi seu leguminis fecerint dicte bestie gres-
sus duplicetur bannum in quolibet dictorum casuum. Dicimus pro rude
in duobus solidis denariorum. Si vero in terra non seminata aliquis

De dampno dato in blado cuiuscumque generis vel legumine canepa lino greco vel olivas restia vel palea etc.

Adverte quod de dampno dato in meta barca aut de paleari vel predictis defferendo et portatem tantum et non per personam vel quod ... de pena furtis et latrocinis. Et si quam ... infra ad ... 115

duplicatur pena

Duplicatur pena pro nocte

cum dictis talibus grossis dampnum dederit soluat pro qua-
libet vice xii den. Si cum porcinis in vi den. Si vero predicta
commissa fuerint de nocte duplicentur dicta banna. Et da-
mnum emendet patienti in quolibet casuum predictorum. ~~De~~
~~procedendo de similibus ad similia~~ De dampno dato ~~107~~
in vinea. Cviij

De dampno dato in vinea personaliter et cum bestiis [illegible] vinee et herbam fecerit in vinea et alibi etc.

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis dampnum de-
derit personaliter in vinea alicuius a kalendis mensis
aprilis usque ad festum omnium sanctorum soluat vice quali-
bet nomine banni 40 solidos den. Et si intrauerit et dampnum
non dederit aliquod pro qualibet vice soluat nomine banni
xx solidos den. Si vero uvas collegerit soluat pro quolibet
racemo v solidos den. Et nichilominus soluat penam 40
solidos den. si aliud dampnum non dedit. Et si aliis mensibus
aliquis dampnum dederit in vinea soluat medietatem
dicte pene. Si vero aliquis in sepibus aliquo tempore dampnum
dederit soluat vice qualibet cum fulcis x solidos
den. Si vero in vinea frondes fecerit seu de cantibus
cancto sive arboribus stantibus in ipsa vinea aut her-
bam fecerit in ipsa vinea a idibus aprilis usque ad ka-
lendas nouembris vice qualibet soluat nomine banni 40 solidos
den. Si de aliis mensibus xx solidos den. Si vero fructus arborum
fructiferarum existentium in dicta vinea collegerit soluat
nomine banni 40 solidos den. Si autem aliquis frondes fecerit
alibi quam in vineis sive arboribus domesticas soluat x
solidos den. Si in aliis non domesticas soluat v solidos den. Et
in quolibet casuum predictorum dampnum emendet patienti.
Si vero cum bestiis aliquis dampnum dederit in vinea ali-
cuius sive iumento asino capra porco seu mulo et hiis
similibus si a kalendis aprilis usque ad festum omnium sanctorum
soluat vice qualibet nomine banni xx solidos den. Si
vero de aliis mensibus soluat vice qualibet x solidos den. Si
cum porcinis soluat medietatem dicte pene. Si vero in
sepibus vinearum dampnum dederit quocumque tempore sive
aliqua ex dictis bestiis grossis soluat vice qualibet nomine
banni v solidos den. Si cum porcinis soluat duos solidos den. Si
vero aliquis dampnum dederit in vinea personaliter et cum
bestiis puniatur de utroque. Et si predicta commissa fuerint

Duplicatur pena de nocte

de nocte duplicentur banna et dampnum emendetur patienti
in quolibet casuum predictorum. ~~De pena non venientium ad~~
~~campanam~~ De procedendo de similibus ad similia ~~109 ad 108~~ 107

Item dicimus et ordinamus quod nostri dampnorum datorum
in predictis et in scriptis et quolibet predictorum et in scrip-
tis possit procedi de similibus ad similia in casibus qui
non inuenirentur expressi in presenti capitulo et de inuentione
dampni et datore ipsius stetur simplici verbo ipsius et illos quos
inuenerit dampnum dare cum bestiis et sine bestiis

Creditur simplici verbo officialis dampni et datore etc.

predicti teneantur et debeant puniri et condempnari de quo co
in bannis et penis contentis in dictis capitulis et in aliis capi
tulis statutis communis et populi decem civitatis et facere satisfieri
illis qui dampnum sustinuissent

De pena ~~incidentium arborem fructiferam~~ venantium cum canibus — C [...]viii 108

Item dicimus et ordinamus quod nullus cum avi seu
canibus venari audeat vel presumat a kalendis
aprelis usque ad festum omnium sanctorum per vineas alienas
et si quis contrafecerit vice qualibet puniatur in 40 s. den.
Et nichilominus teneatur ad penam dampni dati ut superius
est expressum. Et nullus per dictas vineas audeat ire
tempore supradicto ad aucellandum nec in ipsis aucellare nec
per aucellare ad dictam penam. Et in quolibet dictorum
casuum concedatur dampnum patienti ~~De dampno dato in silvis~~

De pena incidentium arborem fructiferam — C[...]viii

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis inciserit ali
quam arborem fructiferam seu in terram solvat
communi Fulginei nomine banni 100 s. den. Si vero ramum
inciserit solvat XX s. den. Si vero arborem non fructife
ram inciserit solvat XX s. den. Si ramum inciserit solvat
V s. den. Si vero palos forchettas scaramta aut
vites inde inscisas acceperit et secum exportaverit so
lvat XX s. den. Si vero predicta commissa fuerint de nocte
duplicentur dicta banna in quolibet casuum predictorum

De dampno dato in ~~prato bandito~~ silvis — CXII

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis personaliter
dampnum dederit in silvis sive incidendo et exportan
do lignia vel arbores personaliter existentes in dicta
silva solvat vice qualibet nomine banni XX s. den. Si
vero cum bestiis in ipsis silvis dampnum dederit sicut
iumento asino mulo porco capra et similibus solvat
V s. den. pro quolibet animali dummodo pro pecudibus solvat
media pena et concedatur dampnum patienti ~~De pena dantis dampnum in apibus~~

De dampno dato in prato bandito — CXIII

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis voluerit
banditum facere pratum ad eum pertinentem ba
nditores communis Fulginei vel per auctoritatem sive alicuius officialis
licentia ponat ipsa prata bandita. Et si aliquis post
ipsum bannum in ipso prato dampnum dederit vice qua
libet puniatur in V s. den. Et hoc intelligatur de illis
pratis que solita sunt banditi. Si in aliis non pratis
si quis dampnum dederit solvat communi Fulginei nomine banni
V s. den. pro quolibet animali dummodo pro pecudibus solvat
media pena. Et possint illi ad quos pertinet ipsa
prata et eorum familiares et laboratores in possessionibus dampnum
datores expellere de ipsis pratis et bestias quas in
venerint capere ducere et tenere et easdem pignorare

S. pena.
vide supra in capitulo statuto de dampnis dato in vinea
folio 106 etc.

De incisione arborum vel vitium fructiferarum vel de ablatione palorum forcellarum vel scaramtorum etc.

Item vide quod perdatur de furto in talibus non inciso ut in ipso statuto 22 vide de pena furum et latronum ubi vide omnino. Et vide in folio 105

Licet domino pretori et suis famulis capere et retinere bestias in eis inventas et in forum adducere etc.

Stat. de dapno dato i[n] gravis et de tutore sacramento domini et sui famuli &c.

nuferre sine pena et banno et de damno dato et muc-
tion stet sacramento ipsorum ~~De accusatione retrah-
enda per patrem vel avum~~ De pena dantis CXIIII
dannum in apibus

Apes.

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis danum dederit in apibus di-
e de die solvat nomine banni 40 solidos denariorum. Si vero de nocte aliquis
dannum dederit duplicetur bannum. ~~De capris non retine-
ndis~~ De accusatione retrahenda per patrem vel avum CXIIIII

Filius et nepos ~~…~~ maior xii annorum accusare potest &c.

Item dicimus et ordinamus quod admictantur ad accusandum maio-
res XII annorum et quod filii et nepotes descendentes ex filio possint
accusare sine consensu patris vel avi de bonis paternis et avi dummodo quod
ipse pater et avus possint accusationem predictam per filium vel nepotem
retrahere in tertiam diem post accusationem factam de accusato vel
accusatis. Et predictis sufficiat probare petatem et parentelam su-
am. Et possit et accusare laboratores et fructuarios terrarum et
possessionum. Et quod laborator tamen sine licentia domini accusare non possit

Laborator non potest sine licentia domini accusare &c.

~~De pena colligentium amindolas et uvas~~
De capris non retinendis ~~106~~ ~~115~~ 114

Capras &c.

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona audeat vel presu-
mat aliquam bestiam caprinam sive pecudinam retinere vel
habere in civitate Fulginei nec a circhis novis usus deorsum civitatis
pena 100 solidorum denariorum pro qualibet vice qua fecerit contrarium. Salvo quod
macellarii possint retinere bestias prout eis est permissum et
licitum posse tenere per foram capituli statuti positi sub rubrica de ma-
cellariis retro seriem atque fora. Et quod nulla persona audeat vel
presumat habere vel tenere capram vel capras in hos fines videlicet
a villa sancti Marcelli inferius usus civitate per deorsum et in ipsa villa.
Et a villa Angrani inferius usque ad civitatem Fulginei et in ipsa
villa. Et a villa Fontis Oppelli inferius usus civitatem per deorsum
et in ipsa villa. Et a villa Palis et Collis inferius usus deorsum civitatis
et in ipsis villis. Et a villa Flaminiani citra usus civitatis Fulginei
et in ipsa villa. Et a villa Rovigliecti citra usus civitatis Fulginei
et in ipsa villa. Et prout recte protenditur usque ad flumen Timie
et prout recte trahitur ipsum flumen ad villam Rosarii et Butini
et in ipsis villis et earum pertinentiis usque ad civitatem predictam. Et qui
contrafecerit in 100 solidos denariorum pro qualibet vice et pro qualibet capra
per officiales dicti communis qui pro tempore fuerit debeat condempnari. Et
liceat unicuique contrafacientem accusare et habeat medietatem

An possit dari licentia retinendi capras &c.

banni et nomen ipsius teneatur secretum. Et quod contra predicta vel aliquid predic-
torum non possit dari seu concedi aliqua licentia per aliquem
officialem forensem dicti communis. Et si daretur non valeat ipso
iure. Salvo quod domini priores populi una cum confalonerio dicti communis
possint indigentibus et pro necessitatis cadentibus dare licentiam re-
tinendi unam capram tantum. Et aliter dicta licentia possit minime
impartiri. ~~Et nullus apportet duas acerbas vel
maturas~~ De pena colligentium amindolas et uvas ~~116~~ ~~117~~ 115

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona audeat vel

presumat colligere seu vendere amindolas seu amindolinos nec uvas usque ad tempus vindemiarum. Et quicumque contrafecerit solvat comuni Fulginei pro banno pro quolibet amindolo seu amindola si fuerit usque in 50 unum denarium, ab inde supra quot fuerint v. solidos denariorum solvat. Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat medietatem banni, exceptis personis que ex capitulo in isto capitulo. Et per kalendas septembris in antea dicta fructa possint vendi pro quolibet sine pena et banno. Et si aliquis apportaverit agrestum in aliquo vase in xx solidos denariorum comuni Fulginei condempnetur. Et quod predicta in uvis vendendis nisi optenta licentia a dominis prioribus populi civitatis Fulginei. ~~**De citationibus faciendis**~~ **Quod nullus [illegible] apportet uvas acerbas vel maturas. CXVII**

Item dicimus et ordinamus quod nullus de civitate Fulginei vel districtu possit nec debeat apportare uvas acerbas vel maturas a sua vinea nec aliena usque ad tempus vindemiarum sine licentia notariorum dampnorum datorum. Et si quis contrafecerit pro quolibet racemo solvat xii denarios si fuerit de die, si vero de nocte fuerit duplicetur bannum. Et quod nullus picciciaiolus usque ad dictum tempus emat uvas causa revendendi, et quicumque contrafecerit in x solidos comuni Fulginei condempnetur. Et quilibet possit contrafacientem accusare et pena talis remaneat in providentia officialium. Et si familia dominorum potestatis, capitanei seu notariorum dampnorum datorum invenerint uvas in aliquo seu aliquos cum preceptas, ille qui fuerit seu ille teneatur solvere ac si penes eum vel consentientem invenite nisi malefactorem assignaverit. Et quilibet civis vel forensis possit apportare et vendere uvas acerbas et maturas vaccinas et aliarum pergularum quolibet tempore. Et quod potestas populi civitatis Fulginei possint dare licentiam cui crediderit pertinere in officio de portatione uvarum.

De ~~**contumacia citati**~~ **citationibus faciendis CXVIII**

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis citatus fuerit semel personaliter vel bis ad domum pro aliquo dampno dato et non venerit coram curia comparere ad se excusandum a tali dampno dato in termino citationis habeatur de ipso pro legitime confesso et convicto et testibus superato nulla exceptione obstante. Et quod citatio vim personalis sit peremptoria. ~~**De consilio dando pro nomine et cuius petitione**~~ **De contumacia citati** ~~**CXX**~~ 118

Item dicimus et ordinamus quod quicumque fuerit accusatus de aliquo dampno dato in rebus vel possessionibus alicuius et non venerit in termino primo citationis si citatus fuerit personaliter vel bis ad domum habeatur pro confesso et convicto ac si dampnum confessus fuisset, dummodo citatio seu citationes hec non habeant pro confesso seu confessis nisi fuerit citatus cum commissione ~~**et quod nullus teneatur ire ad locum ad petitionem accusati**~~ **De consilio dando pro nomine et cuius petitione CXIX**

Item dicimus et ordinamus quod si super aliqua accusatione dampnorum datorum contenderetur per partes occasione petatis

Quod nullus apportet uvas vel acerbas

Quod picciciaiolus non emat uvas causa revendendi etc.

Familia potestatis et capitanei cognoscet de dampnis datis etc.

Vaccinas et alie uve pergularum possunt apportari a quolibet

Citatio in dampnis datis vide etc. in procuratio statuto quod dicit potestas et missus secus in maleficiis, vide etc. l. i. de citatione et i. rubrica 75 de electione dominorum priorum

Si recipit uva precta presumitur ille qui est ibi prope

b

vel possessionis quod tunc dictus notarius teneatur committere ad petitionem petentis ad iudicem potestatis seu capitanei nec per se diffinire contra formam consilii sapientis teneatur ad penam 100 soldorum denariorum de suo salario communi Fulginei applicandam. Cum iudex teneatur super predictis consulere sine aliquo salario ad penam 25 librarum denariorum infra x dies a die facte sibi commissionis et ipsum consilium dicto notario reddere.

~~Quod nullus de comitatu Fulginei audeat retinere iumenta~~ Quod notarius teneatur ire ad locum ad petitionem accusati. CXXI

Si accusatus negat dapnum datum esse debet notarius illo ire et si reperit dapnum datum non esse evidens et apparens condepnat accusantem ut accusatum ut hic. Bonum est quod semper negare dapnum esse datum etc. Sed hoc statutum [illegible] statim [illegible] sed hoc in salvo et ubi unde si quis accusatur in fine ubi non obstante.

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis accusaverit aliquem de damno dato et accusatus negaverit damnum datum esse. Et notarius dannorum datorum teneatur in dicto mense et pena x librarum denariorum ire ad dictum locum ad petitionem accusati ad videndum si dannum est evidens vel apparens. Et si invenerit dannum datum non esse evidens vel apparens quod teneatur solvere et pagare accusans illam penam quam dictus accusatus solvere debebat. Et nihilominus in x librarum pena pro periurio debeat condemnari. Si vero invenerit dannum esse evidens vel apparens tunc accusatus condemnetur secundum formam statuti civitatis Fulginei.

~~De arboribus pendentibus supra domum terram vel vineam alienam~~ Quod nullus de comitatu Fulginei audeat retinere in morta. CXXII

Item dicimus et ordinamus quod nullus de comitatu aliqua fictione vel pro montanea nec civitatis audeat vel presumat aliquam iumentam tenere noctis tempore extra domum a dicta nulla hora. Et qui contrafecerit in x soldis denariorum pro qualibet vice et qualibet iumenta debeat condemnari. Et cuilibet liceat contrafacientem accusare et habeat quartam partem banni dummodo probet accusationem saltem per unum testem fidedignum.

De arboribus ~~stantibus in terra aliena~~ pendentibus supra domum terram ~~rez~~ vel vineam alienam

~~121~~ 122

Quando arbor vel sepes vicini pendet super domum vel possessionem sui vicini quid fiendum

Item dicimus et ordinamus quod si arbor seu sepes alicuius apprehenderit seu extenderit se super terram domum vel vineam alicuius ille cuius est terra domus vel vinea possit ipsam arborem seu sepem incidere et removere et illud tantum quod super domum vineam vel terram penderet de sepe vel arbore. Et vicinus suus ab octo diebus in antea postquam eidem domino suo cuius est dicta arbor vel sepes denuntiaverit vel protestatus fuerit ut ipsam arborem vel sepem super domum suam terram vel vineam pendentem debeat elevare et removere. Quibus octo diebus elapsis liceat tali denuntiatori ipsam arborem seu sepem incidere et removere id quod super domum terram vel vineam eius penderet. Et tali incisione facta talis incisor non possit nec debeat accusari. Et si accusatus fuerit talis accusator nullo modo audiatur et talis incisor de huiusmodi incisione nullo modo possit condemnari ab aliquo officiali communis Fulginei. Et potestas vel capitaneus ad petitionem illius super cuius domum terram vel vineam dicta arbor seu sepes vertitur teneatur mittere baiulum communis ad faciendum predictam remotionem scilicet totum illud quod penderet super domum terram vel vineam ipsius petentis

ipsam remotam fieri. Et quicumque non observaverit vel contra fecerit in non faciendo dictam remotionem, in 100 solidos denariorum communi Fulginei dampnetur. Et in talibus temporibus prescriptio non preiudicet.

~~Et nullus civis bavilus vel famulus possit facere sindicatum vel sindicariam pro aliquo castro vel villa.~~ ~~124~~

De arboribus stantibus in terra aliena. ~~125~~ 123 124

Item dicimus et ordinamus quod quicumque habet aliquam arborem sive arbores in terra aliena teneatur et debeat ipsam arborem sive arbores illi cuius est terra vel vinea cum tenimento recasalino ipsarum arborum vendere et pretio ipsorum stare arbitrio duorum amicorum seu vicinorum ab eis communiter electorum et sine fraude. Et si ille cuius fuerit arbores seu arbor predicta noluerit vendere ipsam seu ipsas, cogatur possessor emere. Et si ille cuius erunt dicte arbores seu arbor stantes in terra aliena fecit vel fecerit aliquem contractum alicui extraneo vel forensi vel cum aliquo clerico, cogatur omnino per potestatem capitaneum vel rectorem communis Fulginei ad recolligendum dictam arborem seu arbores a forense predicto vel extraneo seu clerico, exceptione aliqua non obstante. Et de predictis cognoscant summarie sine libelli petitione vel porrectione.

~~De extrahentibus et removentibus terminum. 125~~

Et nullus civis bavilus vel famulus possit facere sindicatum vel sindicariam pro aliquo castro vel villa. ~~126~~ 124

Item dicimus et ordinamus quod nulla villa vel sindicatus comitatus Fulginei possit nec debeat eligere aliquem sindicum de civitate Fulginei nisi tantum de comitatu. Et nullus de comitatu possit nec debeat aliquam sindicariam nisi unam tantum habere. Et si aliqua villa seu sindicus elegerit aliquem de civitate Fulginei in sindicum, pro tali villa et sindicatus solvat communi Fulginei nomine banni x libras denariorum. Et talis electio non valeat nec teneat ipso iure. Et non possit talis sindicus ab aliquo officiali communis Fulginei recipi nec admitti in negotiando vel procurando aliquid pro dicta villa cuius sindicus constitutus esset. Et talis villa et sindicatus infra duos dies teneatur eligere de novo alium sindicum de comitatu sub dicta pena. Et quod nullus de civitate Fulginei possit nec debeat electionem alicuius sindicarie recipere sub dicta pena communi Fulginei applicanda. Et quilibet sindicus et villa contrafaciens a quolibet possit accusari et accusator habeat medietatem banni et eius nomen teneatur secretum. Item quod nullus familiaris alicuius seu aliquis bavilus aut aliquis officialis communis Fulginei possit nec debeat esse sindicus alicuius ville vel castri comitatus Fulginei ad penam 100 solidorum denariorum. Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat medietatem banni. Et non valeant que gesta fuerint per dictum sindicum factum aut sindicos per aliquem officialem dicti communis admitti non possit nec debeant sub dicta pena. Et predicta potestas teneatur facere observari et executioni mandari ad petitionem cuiuscumque petentis vel accusantis sub pena quinquaginta librarum denariorum de suo salario. Item quod si aliquis receperit ultra unam sindicariam que gesta fuerint et ad suam petitionem pro tota pena non

Qui habet arbores in terra aliena cogatur illam illi vendere cuius terra est.

Sindicus villarum vel castrorum non potest esse civis Fulginas nec famulus alicuius nec bavilus vel officialis communis Fulginei. Et potest esse sindicus et cetera. Item quod nullus sindicus potest habere duas sindicarias.

ualeat ipo iure Et nihilominus teneat restituere quod
habuerit a dicto sindicatu villa seu universitatis cui erit
sindicus Et nihilominus condemnetur pro qualibet sindicaria ultra
primam in 100 solidis den. ~~De amotione terminorum~~

De extrahentibus et remouentibus terminum 1215 ~~126~~

Quia per confusionem confinium rixe dissensiones et scandala
plurima consueuerunt oriri quia ut plurimum per amo-
torem terminorum eueniunt et oriuntur ut tale facinus
amotoribus non transeat impunitum Statuimus quod nulla per-
sona audeat uel presumat terminum confinium amouere mutare
uel quolibet amouere uel remouere uel confines aliquatinus con-
rumpat Et si aliqua persona contrafecerit puniatur et condemnetur
per potestatem et eius officiales et per quoscumque alios officiales communis fulginei
in X libris den. pro qualibet uice et quolibet termino amoto
uel mutato. ~~Generale capitulum omnium iurium statutorum~~
~~et dependentium ab eisdem~~ De amotione terminorum ~~127~~ 1216

Item dicimus et ordinamus et presenti lege firmamus et
declaramus quod nullus tante presumptionis existat quod au-
deat uel presumat aliquem terminum amouere uel extrahere
sine presentia et licentia illorum quorum interest ad penam X librarum
den. pro quolibet et uice qualibet in quibus per potestatem et eius
officiales communis fulginei talis amouens seu extrahens communi fulginei de facto
debeat condemnari Insuper quod nullus audeat uel presumat
propter aliquos terminos communis attingere seu aliquatenus laborare
per unum pedem de prope Et qui contrafecerit uice qualibet pu-
niatur et condemnetur per eundem potestatem seu notarios dannorum da-
torum in 40 solidis den. communi fulginei applicandis Et quod de predictis et quolibet
predictorum possint cognoscere domini capitanei populi et domini priores
predictorum potestas et notarii dannorum datorum dicti communis Et nihilominus ille
potestas qui aliquam fecerit nouitatem iuxta dictum terminum communis seu
qui aliqua(m) fecerit terminos uel iuxta ... natas ... si in aliquo dicto
terminos uel iuxta ... sibi ... in aliquo dicto
termino sine iure suo preiudicaret teneatur et debeat
contra manum suo iure suo preiudicaret teneat et debeat
suis expensis omnem ... nouitatem
ad petitionem cuiuscumque petentis Et si quid dannum ille
fecerit ad petitionem cuiuscumque petentis Et siquid dannum ille
iuxta cuius possessionem nouitas facta fuerit pateretur
seu modo aliquo recepisset quod talis sic faciens nouitatem
teneatur et debeat ipsi tali dannum patienti integre resar-
cire et emendare ad mandatum predictorum dominorum potestatis capitanei
et notariorum dannorum datorum dicti communis et cuiuslibet eorum coram quo
predicta fuerit postulata et ipsum huiusmodi dannum patientem
omni tempore extrahere et conseruare indempne Et predicta locum habeant in
presentibus preteritis et futuris Et quod si predicta contra aliquem de amo-
tione et inmissione termini stet et credatur dicto tamen testium
fidedignorum probantium saltem de fama talem contra quem
procederet extitisse amouisse uel inmisisse dictum terminum
uel contra sine uoluntate sui consortis Et si fuerit proba-
tum condemnetur pena predicta pro quolibet termino et qualibet uice
Et si probaretur de consensu talis contrafacientis condemnetur in 50 libris
den. pro quolibet termino et qualibet uice condemnetur sine processu.
~~De alio generali capitulo loquente de eadem materia~~
~~CXX..~~

Generale capitulum omnium iurium statutorum et dependen-
tium ab eisdem. 1217

RS. 127

De termino moto et ce
vide in proximo statuto etc.

termino ... pena
et 50 libras si ... de fama
per tres testes et extra(h)ens ut
in proximo statuto inuenies et ce
et ce si ... etc.

Si aliquis admouit terminum
... [illegible] terminum uel
prope terminum laborauit
ad unum pedem communis
communis etc.

Hoc ... si probetur per tres
testes de fama si uero
de consensu et pena 50 libras
ut in ... etc.

Quomodo probetur amotio terminorum
etc.

et pena 50 librarum

S. [illegible] h. 2.

Item dicimus et ordinamus quod si super aliquam maniam seu bur
gueriolum civitatis Fulginei pluvialis aqua flueret et
dannum alicui persone inferret et per alium locum magis
ydoneum et minus dampnosum fluere posset per nostros et officiales
dannorum datorum viarum et senaytarum comunis dictus locus magis
ydoneus et congruus debeat consignari et declarari unde dicta
pluvialis aqua magis commode fluere possit ad petitionem cuius
cumque petentis. Et siquis in predictis dictum cursum aque
impedierit, per dictos officiales debeat
in C. solidis denariorum. Et quilibet possit et habeat inter
condempnari. Et quilibet possit denuntiare accusare et habeat medietatem
dicti banni. Et hoc locum habeat tam in civitate quam etiam
in comitatu et intra et extra muros et in aliis terris et villis comunis
aliis possessionibus sic in dicta civitate. Item quod si aliquis burgus
non habet exitum in aliqua via quod admictatur per eum petente
homine burghi et ematur locus seu domus qui prestat in
predictum per convenienti pretio et fiat exitus. Et quod si sunt
aliquos minores et aliquis burghicciolus in quo pluvia
lis aqua caderet et aqua obesset muro vicinorum vel alicui
eorum et alterius eorum vellet aliquod edificium seu canale ibi
ponere seu facere ad hoc ut sibi dicta pluvialis aqua ob
esse non possit debeat requirere comunem suum ad predicta.
Et si contenderit debeat comparere coram nostris dannorum datorum
comunis Fulginei qui fuerint pro tempore ad proponendum predicta coram
eis. Qui quidem nostri ad petitionem ipsius talis predicta proponentis
teneantur et debeant personaliter ire ad videndum dictum locum
et secum bonos et sufficientes magistros ducere predicto nego
tio scrutando et cernendo. Et si contigerit suo et dictorum
magistrorum iudicio ipsum opus necessario expedire quod fiat ad
hoc ut pluvialis aqua dannum eis vel eorum alicui non
inferant. Et teneantur et debeant contradicentem cogere ut
patiatur quod illud opus fiat. Et ipsum opus fieri facere teneantur
expensis communibus sicut eorum communis est utilitas secundum iudicium et
mandatum dictorum nostrorum cum consilio dictorum magistrorum. Cuius
quidem quantitatem expensarum declaratam seu declarandam
per dictum nostrum in unum [illegible] eorum fieri facienti dictum opus
et solventi predicto opere comunis predictus dare et solvere teneantur.
Item quod quicumque tenens vias stratas mattonatas vel mac
tonandas debeat qualibet die sabati ante domum suam
mundare. Et qui contrafecerit solvat comuni Fulginei nomine banni
vice qualibet V. solidos denariorum et non plus. Et dictas predictas mundari non-
tiari debent capitanei populi et requirant quolibet die sabati et domi
nico singulas dictas stratas civitatis Fulginei. Et quos invenerint
culpabiles de predictis vel aliquo predictorum in dictis penis et bannis
debeant punire et condempnare et ad manus camerarii comunis predictis facere
per eos dictam puniri. Et siquis fecerit seu proiecerit letamen
seu bructitudinem aliquam ante domum alterius solvat dictum ba
nnum et non ille cuius est ipsa domus. Et siquis contrafecerit vel
letamen vel bructitudinem de domo exiverit vel ante domum
suam in aliqua parte viae habuerit seu fecerit letamen vel bru
ctitudinem aliquam illud teneatur et debeat defferre seu de
ferri facere ad penam .XX. solidos denariorum pro qualibet vice in qualibet

Si aqua pluvialis fluens super mania burguerolum laedat iter minores in civitate vel comitatu et dapnum inferret ex per alium locum possit fluere quod nostri dapnorum datorum hoc declarent et faciant et hoc locum habet tam in civitate quam in comitatu et inter possessores terrarum, vinearum et viarum.

Si burgus non habet exitum quod ematur domus per dictum exitum etc.

Si iter minores quod burghicciolus et aqua in eo pluens noceret vicino quod permutat et reparetur secundum commodo alterius etc.

De quolibet die sabbati quod mundetur ante domum stratam pena V. solidorum. Et quod siquis proiecerit bructitudinem ante domum alterius ipse solvat penam et non dominus domus vel proiecerit in via aliqua et ante domum suam et non elevaverit etc.

.. 137 ..

p capitl pp̃li cmt̃s fulg̃s qui fuerit p tp̃e debeat ꝯdem
nare Et quilibz possit ꝯ facientem accusare ⁊ habeat medie
tatem dicti banni Et p̃dcã dñus dñs capitl teneat et
debeat in dicto mense ⁊ ad penã x libr den̄ ꝑus de suo sala
rio q̃ coi fulg̃s applicent̃ facere integre obseruari Et
q̃ habitator alicui domus dce cmt̃s in qua dicus talis ha
bitator ipm letamē piecerit seu p̄hiri fecerit penam sup
dictam soluere coi fulg̃s teneat ¶ Item q̃ dñus dñs capitl
pp̃li qui fuerit p tp̃e modis oibz quibz pot ul' potit te
neat̃ ⁊ debeat p̃ se ꝯseruare manutenere ⁊ ꝯseruari
facere ⁊ manutener̃ facere iux posse ad utilitatem
⁊ honorem cois ⁊ pp̃li cmt̃s p̃dce plateam sce ma
rie de foris p̃ote plateam nouam ⁊ omes alias plateas
⁊ uias ⁊ stratas publicas ⁊ uicanales cmt̃s fulg̃s ita
q̃ ille ⁊ actus nō p̃stet nec p̃stare possit aliqd impedi
mentum transeunti ꝑ ipas stratas plateas ⁊ uias et
aliquem occupet ¶ Et q̃ nullus de cmt̃s fulg̃s ul' eius di
strictu audeat ul' p̄sumat aliqua turpitudinem ponere
ul' poni facere in ipis plateis stratis ul' uiis publicis
ul' uicinalibz dñusalibz ul' coibz int' aliquos ꝯsortes
Et qui ꝯfecerit soluat coi fulg̃s uice qualibz noie banni
x ß den ꝑus Et quilibz possit ꝯ facientē accusare ⁊ habeat
medietatem banni ⁊ nomen accusatoris teneat̃ secretum
¶ Et nullus hñs apotecã in platea cois fulg̃s habeat tenuam
an sua apotecam nisi q̃ntum p̃tendit̃ banca p̃tes spe
des ad pedem iusti hois ⁊ nō plus Et qui ꝯfecerit soluat
coi fulg̃s noie banni uice qualibz xx ß den̄. Et nihil
omis p̃dca debeat obseruari Et quilibz possit ꝯ facientē
accusare ⁊ denuntiare ⁊ habeat medietatem banni. ¶ Item
q̃ dcus dñs capitl ⁊ eius offic̃l teneat̃ et debeat facē
fieri bona formam sb̃ terra q̃ fora incipiat in pede flu
minis topini ⁊ uadat a pede canpi ꝑ uicinorum pastiny
manetas ⁊ exeat ad pedem siue ad guadum bulzerii
Et sit una mezongha ⁊ media ampla ⁊ media cupa
Et hoc faciat hoies de uillis limugiati sci antonii co
rule stafalum sci p̃ p̃o forum aque ꝯtis ⁊ comune Et dcus
dñs capitl teneat̃ ⁊ debeat p̃cipe sindico seu sin
dicis dcarum uillarum q̃ ad certam penam p̃dca debeant
exsecutioni mandare ⁊ fieri ꝑ hoies dcarum uillarum Et fiat
int' padule cois fulg̃s ⁊ ꝯfalum ꝑsonarum cmt̃s fulg̃s ⁊
districtus sicut̃ aliqua forma sicut uidebit̃ necce q̃d re
maneat in ꝓuidentia ꝯsilii gñalis cois p̃dci ¶ Item q̃
potas ⁊ capitl pp̃li cmt̃s fulg̃s teneat̃ et debeant talr̃
facere ⁊ curare q̃ ꝑ aliquem fossatum iux forum russituri
ꝑ hoies qui tenent iux ipam foram seu flamineam
Et ibi facere teneat̃ bona foram seu flamineā ampla
ꝑ media mezongham ripam ꝑ unū pedem p̃tere ad
largare uersus ūs dcos hoies ita q̃ dca flaminea nō decre
scat ⁊ etiam q̃ ex ipa flaminea cauabit̃ in ipam flamineā
p̃hiere teneat̃ uel apponere ad ripam ipi flaminee ripam
ꝯseruare teneat̃ quilibz hñs ul' habentes possessionem iux eam p̃ut p̃te
dit ipa possessio ab utraqz p̃te ipi flaminee Et fiat expensis illarum
ꝑsonarum quarum sunt bestie q̃ attendunt ad dictum ꝯtam uel de dca ꝯtra

Margin notes:

¶ pena p̃hicientis turpitudinem in plateas ul' uias ⁊ uicinalibz

¶ Ut capitaneus ꝯseruet ⁊ manuteneat omes plateas et uias

¶ Ut hñs apotecam in platea nō habeat tenuam nisi tantũ quantũ tendit apothecam

¶ Ut fiat forma sb̃ terra et fiat ꝑ tales uillas uel ⁊c

¶ Ut fiat fossatum iux formam russituri ꝑ hoies uel ⁊c de actione flamineæ ⁊c

Et quicumque ex hiis predicta facere ~~contrafecerit seu in~~ aliquo contrafecerit
in v. solidos denariorum pena pro vice qualibet admictat. Cuius banni medietas sit
communis Fulginei et altera medietas sit illorum hominum qui dicto operi superstent
Et potestas comunis Fulginei qui pro tempore fuerit teneatur facere fieri hinc
ad calendas maii proxime venturas. Et fiat primo [illegible] per
banditores communis Fulginei per loca publica consueta civitatis predicte et pertinentiis
dicti domini potestatis ad petitionem illorum qui superstent dicto operi. Et omnes
homines et persone iuxta dictam flaminiam tenentes hinc inde debeant ibi
arbores pastinare et pastinari facere sicut protenditur eius possessio
infra terminum per dictos banditores assignandum. Et qui infra dictum termi-
num assignatum non fecerit in 40 solidos denariorum pena pro vice qualibet
communi Fulginei debeat condempnari. Et pontem qui est ibi faciant ac-
tari et levari in altum per unum pedem per parte et predicta te-
neantur facere complere. Item quod potestas et capitaneus dicte civitatis
teneantur et debeant ibi facere fieri et ordinari expensis communis Fulginei
v. pilottas de lapidibus et calcina et arena per homines habentes be-
stias asininas a villa Sancti Martini in ferius de zarulinis usque ad
mensem aprilis proxime venturum. Item quod dicti potestas et capitaneus infra duos
menses a principio eorum regiminis teneantur et teneantur ad videndum dictam
flaminiam et faciendum fieri omnia necessaria ad aptationem ipsius
flaminie et pontium ita quod homines et animalia possint inde bene
ire et redire tam per ipsam flaminiam quam per aliud locum ibi aptum
ad eundum et redeundum. Et quod sub ipsis pontibus aqua bene
et libere fluere possit sine ipsius flaminie et pontium impedimento
Et ad hoc ut dictum opus bene fiat eligantur per dictum capitaneum
populi dicte civitatis Fulginei duo boni et legales homines qui debeant
dicto operi legaliter et sollicite superesse et intendere. Qui boni homines
predicta fieri facere debeant per homines dicta predicta expensis eorum
Et capitaneus dicti populi qui erit pro tempore debeat facere fieri aptari
ipsam flaminiam infra dictum tempus prout eidem placuerit et dare
operam efficacem secundum formam ab ipsis hominibus sibi traditam pro ope-
re supradicto. Item quod strata seu via antiqua russiti a capite
fluminis versus civitatem Fulginei sicut recte protenditur iuxta sanctum — De aptatione vie russiti per homines etc.
Petrum de villa Lungiani a domo filii   et recte tangit
per stratam usque ad terminum Sancti Martini et longuet [illegible]
dicte et reinveniat super apprehensum ipsi ab hominibus qui tenent
iuxta ipsam stratam seu viam et inveniuntur fossata et aptet
ipsa via seu strata et in ipsa via non debeant macerare
canapam vel linum aliqua persona ymo homines ipsius contrate
debeant ibi apportare terram et ipsam bene aptare. Et si
quis contrafecerit in v. solidos denariorum communi Fulginei admictat. Cuius banni me-
dietas sit communis et alia medietas sit accusatoris seu denun-
tiatoris. Et aptet flumen timie de terra fluminis to- — De aptatione fluminis timie per homines etc.
pini usque ad semitam manu per homines illarum contrate Sancti An-
tonii Lunginani seu Faluni et custum cavando primo fossa-
tum ab utraque parte ipsius vie per homines habentes ibi possessiones et tunc
terram mittendo in ipsam viam et super dictum flumen timie ut decens est
aptet non supradicto per homines dictarum villarum habentes bestias
asininas. Qui quidem homines teneantur ipsa fossata vel dicta
fossata cavare et relevare et terram ponere in ipsa strata
ut ipsa via sit bene alta ita quod homines possint bene ire et redi-
re cum bestiis et sine bestiis per ipsam stratam. Et ad hoc fa-
ciendum eligantur duo boni homines videlicet quod unus sit de comitatu
et alius de civitate Fulginei sit per priores populi dicte civitatis. Et si predicti

Quod non fiant maceratoria
iuxta stratas reales infrascriptas
vz. etc. per x mezenghas
nec proiciatur vel scortic(etur) aliquod
animal infra in dictis locis
per 200 mezengas pena 100
s. et quod habens reimpleat etc.
... civitatem
circumcirca per duas balistra-
tas maceretur pena xx s.
... et quilibet nulla per etc.

homines per dictam non fecerit in 100 s. den. com. Fulg. condempnetur. Et si
capitaneus populi fuerit negligens in predictis perdat de suo salario
25 libr. den. Et quod nullus de civitate Fulg. vel eius comitatu vel
aliunde audeat vel presumat vel attendat vel attemptet ma-
ceratorium vel maceratorium facere vel habere iuxta aliquam stra-
tam realem vz. in stratis infrascriptis scilicet in primis a ponte Russiti
usque ad civitatem Fulg. a ponte Guescie usque ad dictam civitatem
Et a balneo Sancti Johannis foris Flaminee usque Fulg. Et
a Spello usque ad civitatem Fulg. nec prope eas per x mezenghas
nec prope Carbonariam civitatis Fulg. Et a Sancto Johanne Tengibo-
bum usque ad civitatem Fulg. vel aliquod animal excortiare vel dero-
ziare vel proicere per ducentas mezenghas. Et si quis contrafecerit
in macerando vel maceratorium habendo vel animal proiciendo
vel derociando salvo quod unicuique liceat dicta animalia posse
scortiare sibi tamen ita quod alicui persone non faciat iniuriam
non obstantibus dicta servata ducentarum mezengharum condem-
netur per capitaneum vel notarium dannorum datorum in 100 s. den. pro
qualibet vice et quolibet maceratorio et quolibet animali. Et
teneantur dictum maceratorium reimplere et unicuique liceat
contrafacientem accusare et habeat medietatem banni. Et quod ca-
pitaneus et notarius dannorum datorum teneantur predicta facere bandiri
in principio eorum regiminis pena periurii et quinquaginta
libr. den. Et notarius reformationum dicte civitatis teneantur dictum
statutum legere in primo consilio quod fiet in principio regiminis eorum-
dem. Item quod capitaneus populi civitatis predicte teneatur et debeat
manutenere et servare Flamineam foram quod ipsa Flaminee
per homines tenentes iuxta ipsam Flamineam seu foram ita quod sit
cupa et ampla sicut nunc est ita quod bene currat in aqua et non
minuatur aliquo modo Et totam ipsam Flamineam mundare
teneantur et etiam quam dictum tales quorum interest ut dictum est
cavabunt et ipsa fora liceat eis proicere in campis eorum
iuxta eam super Flamineam. Et super hiis notarius dannorum datorum
maleficiorum et servatarum intromictant et se intromictere possint
et super et sit ampla tribus pedibus et cupa tantundem. Et nullus
audeat in ea macerare canipam seu linum nec in fossato
nec in via. Et qui contrafecerit solvat com. Fulg. nomine banni vice
qualibet x s. den. pro pena Et quilibet possit facientem accusare et
habeat medietatem banni. Item quod potestas et capitaneus civitatis Fulg.
iusto modo teneantur et debeant facere fieri fossata ab utraque
parte vie predicte seu strate per homines habentes et tenentes aliquas
possessiones iuxta ipsam viam et stratam de tribus summissis ad minus
Et qui contrafecerit solvat dicte pene. Et quilibet possit contrafa-
cientem accusare et habeat medietatem banni. Et si potestas vel
capitaneus vel alter ipsorum in predictis fuerit negligens perdat quilibet
ipsorum de salario eorum qui fuerit negligens 25 libr. den.
que com. Fulg. applicentur. Et quod intus flumen usque civitatem
Fulg. sit una fora sicut est extra ipsam Flamineam. Et quod
nulla persona audeat vel presumat macerare canipam vel
linum usque ad [vel pontem] portam Sancti Mauri in fossatis iuxta stratas

Quod flumen ... man-
manteneatur per homines
ibi adiacentes etc.
et quod ibi non maceretur
etc.

Quod non maceretur linum neque
canipa usque ad pontem Sancti
Mauri in fossatis iuxta stratas
vz. circumcirca civitatem Fulg.
per duas balistratas pena xx s.

nec arzucizon

Non possit macinas in circuitu civitatis Fulginei per duas balistatas poena xx s.

nec macinariam circa civitatis Fulginei nec prope ipsam civitatem per duas
balistratas. Et qui contrafecerit solvat poenae xx s. denariorum
vice qualibet. Et quilibet possit contrafacientem accusare et
habeat medietatem banni. Item quod fossatus Renarii et
quilibet alius fossatus per quem aqua pluentium vel ple-
nariam convenerit damnum dare atteretur. Pro adiacen-
tes prout tangit per stratam sue possessionis. Et super acta-
tione predicta et opere faciendo nostri dominorum datorum
et murorum debeant super esse et faciant fieri ad dicto fossato
Renarii et aliis locis ubi fuerit opotunum unum murum
ex pensis adiacentium ita per aqua que venit seu consueta
est venire nemini faciat impedimentum. Et predicti
teneantur facere mandari executioni cum effe-
ctu nostri tenebantur facere ... ad poenam 50 librarum
et ad petitionem cuiuscumque petentis ... si negligens fuerit communi Fulginei
de suo salario in quibus si negligens fuerit communi Fulginei
condemnet de quibus absolutionem aliquam mereri non possit
adiacentes non intelligantur illi qui communem vel in-
adiacentes ... intelligant illi qui communem vel in-
monium ex dicto fossato et alio fossato et opere in secundo
possent propter vel hec seu ex aqua pluentis et plena
Iria habundantis. Item quod una via fiat in villa

De fienda via in butino ad villam Rosarii etc.

butini usque ad villam Rosarii ampla per unam me-
zengham pro hominibus villarum butini et Rosarii. Et in
principio in casalenum heredum Bangioli domini Vinciani
et vadat usque ad flumen ad quam viam faciendam
fieri eligatur unus bonus et legalis homo de dicta contrata ad
faciendum fieri dictum opus ad petitionem cuiuscumque petentis
per duos potestatis cuiuscumque communis Fulginei qui fuerit pro tempore. Item

xi

quod quicumque tenet inter muros antiquos civitatis Fulginei
et domum habet coniunctam seu appodiatam ipsi muro seu
per casalenum habet inter dictum murum possit et sibi licitum
sit in ipso muro dessolvere desuper lingna et trabes
mittere necessarias ipsi domui a pede et a capite. Et predicta

De possessione tenens in muro antiquo civitatis Fulginei etc.

intelligantur posse fieri in muro antiquo olim civitatis
Fulginei circumcirca tamen. Et quod dominium et proprietas remaneat
dicto communi non obstante aliqua immissione lingnorum facta
facienda in dictis muris. Quorum immissio in iuribus dicti communis
aliquo non preiudicet. Verum in muro qui incipit a castro salva-
toris et protendit usque ad portam sancte Marie foris portas
Et si aliquis tenens inter dictum murum olim in ipso mu-
ro ancoraverit alter vero qui tenet ab altera parte dicti muri mu-
rare non possit nec mittere in eo aliqua lingna nec
aliud facere in dicto muro nisi primo satisfecerit me-
dietatem omnium expensarum factarum per talem suum consor-
tem. Qui murus dicti communis semper possideatur pro equali
partes inter eos. Et si aliquis olim seu aliquis ius suum dederit
vel in futurum concesserit dictum murum seu ius quod habet pro
tendit in eodem pro aliquo pretio seu pecunia ipsum pre-
tium seu pecuniam acceptum seu acceptam ille a quo
accepit restituere teneatur ad petitionem cuiuscumque

De aquarum pro adiacentibus vel fossati Renarii seu alii fossati per quos aqua fluens solet ... etc.

petentis. Et si non fecerit in xxv libr. den. comuni Fulg(inei) condempnet(ur)
per dominum dominum capitaneum vel eius offitiales. Medietas cuius ba-
nni sit comunis Fulg(inei) et altera medietas sit illius qui ta-
lem penam solverit. ¶ Item quod potestas et capitaneus civitatis
Fulg(inei) in principio eorum regiminis teneantur et debeant
infra mensem i(ntrante) et implere facere omnes et singulas fo-
veas motoronorum et carbonariarum extra circuitum comunis
Fulg(inei). Et quod nullus de civitate Fulg(inei) vel aliunde pro-
icere debeat in eis brutamen. Et qui contra fecerit sol-
vat comuni Fulg(inei) xx s. den. pro vice. Et quilibet possit contra fa-
cientem accusare et habeat medietatem banni. Et si po-
testas vel capitaneus in predictis fuerit negligentes perdant
de eorum salario quilibet eorum x libr. den. pro vice. Et nihil-
ominus predicta omnia facere teneantur ad petitionem cuiuscumque pe-
tentis de contrata. ¶ Item quod motorotinum quod est fium inpo-
pontem sancti Jacobi et viam qua itur ad pontem
sancte Margarite explanet et coadequet ipsa via pro hominibus
de pugillis et nullus de civitate Fulg(inei) vel eius districtu au-
deat vel presumat a ponte sancti Jacobi usque ad pontem
sancte Margarite prope ipsam viam per duas mezenghas
proicere aliquid brutamen lapides vel terram vel aliquam
aliam generationem brutaminis. Et qui contra fecerit in xx
s. den. comuni Fulg(inei) condempnet(ur). Et homines contrata sancte Margarite
precise teneantur per sacramentum denuntiare et accusare contra
facientes et habeant accusatores vel denuntiatores medi-
etatem banni. Et potestas et capitaneus in principio eorum regi-
minis teneantur homines de contrata sancte Margarite
iurare facere ad sancta dei evangelia corporaliter tactis
scripturis quod predictos contrafacientes denuntient sub pena
x libr. den. de eorum salario pro quolibet eorum. Et predicta ba-
nniri faciant ut homines sciant. ¶ Item quod saletta et ar-
chi pontis sancti Jacobi et sancti Claudii ut recte protenditur
usque ad pontem cavallum debeat exgomorari et
quod nulla persona debeat in aliquid brutamen seu letamen
proicere nec in ipsis pontibus nec iuxta portas
novarum carbonariarum vel in ipsis carbonariis prope
spatium per v mezenghas. Et qui contra fecerit in x solid.
den. comuni Fulg(inei) condempnet(ur). Et nihilominus teneantur clevare
quod proiecerit. Et predicta locum habeant tam in dictis locis quam
in aliis portis dicte civitatis. ¶ Item quod consul societatis ce-
ntum carrorum qui modo est et qui fuerit pro tempore si ex-
pedit teneatur et debeat pena xxv libr. den. de suo
proprio comuni Fulg(inei) solvendis facere reactari et renovari
aquarolum positum in contrata burghi iuxta domum An-
tonii Bonami et heredes domini Benedicti domini Corradi heredes
Gitardutii Jacobi et filiorum Tacchorum Odducii expensis
omnium dicte societatis et reactatum manutenere

¶ Quod fossa motoronorum a ponte sancti Jacobi ad sanctam Margaritam etc. repleantur et quod in eis turpitudo non proiciatur etc.

¶ Quod archi a ponte sancti Jacobi ad pontem sancti Claudii etc.

¶ Quod societas centum carrorum teneatur actare et manutenere aquarolum positum in contrata burgi etc. totiens quotiens est necessarium etc.

ita et taliter quod aqua per ipsum aquaiolum bene possit flu
ere et libere et expedite sicut actenus consueverunt Et
capitaneus populi dicte civitatis teneatur et debeat incontinenti
cogere dictum consulem et alios et personaliter per duos menses
a principio sui regiminis mandando eos ad predicta facien
dum ut homines possint dedicta aqua libere ad acquan
dum Et si predicti consules predicta facere recusaret idem dominus
capitaneus de facto et summarie possit et debeat dictam
penam ab eo consule exigere et ad manus camerarii comunis
fulginei facere devenire Et si aliquis dedicta societate
fulginei facere recusaret seu
contradiceret vel dictum opus fiendum recusaret seu
modo aliquo impediret in x. libris denariorum pro quolibet pro dicto
ctum capitaneum comuni fulginei condempnetur Et predicta deus dominus
capitaneus populi facere fieri teneatur ad petitionem cuius
cumque petentis ~~De hiis qui vendiderunt possessiones et non reservaverunt sibi viam et ch~~
de alio genus capitulo loquitur deeadem materia ~~130~~ 128

Item dicimus et ordinamus quod in viis et stratis civitatis fulginei scilicet a
porta sancte marie foris portas usque ad sanctum leonardum et
a strata qua itur a sancto Jacobo ab aqua usque ad portam conflanghe
et a strata cenus usque ad portam ceneris et a porta sancti claudii
usque ad portam abbatis Et in omnibus aliis et singulis stratis et viis
publicis vel viçinalibus civitatis predicte et vochis novis intus ci
vitatem fulginei nullo modo proiciatur brucimen turpitudo seu
letamen nec colligatur nec haberi possit in eis vel in aliqua car
aliqua fovea seu reductu letaminis Et si quis contrafecerit in
xx. solidis denariorum per capitaneum populi dicte civitatis comuni fulginei debeat condempnari
pro qualibet vice Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat
medietatem banni et nomen accusatoris teneatur secretum
Et nihilominus omnem foveam ibi factam teneatur et debeat re
aplere et in totum cessare Et quod nullus in aliqua circa possit
nec debeat habere aliquam foveam pro letamine seu pro aliqua tur
pitudine prope ipsam circam per octo megenghas ad penam su
perius notatam Item quod nullus habeat tonecta seu carru
ad filandum in supradictis stratis excepto quod si aliquis haberet do
mum vel casalenum in dictis signatis quod possit ibi habere tonecta
seu carru Et predicta capitaneus populi teneatur et debeat facere
preconizari in uno mense a principio sui regiminis ut homines
sciant Item quod nullus proiciat aliquam turpitudinem
seu brucimen ante aliquam januam civitatis fulginei propter quod impe
diatur cursus aque pluvialis Et qui contrafecerit in x. solidis denariorum
pro comuni fulginei vice qualibet condempnetur Et quod nulla persona debeat
facere ignem in plateis stratis vel viis maçonatis

Qui aliqua strata publica vel vici
nali civitatis fulginei nec prope aliquam
eclesiam per octo meçengas non
possit proici in tenetur letamen
vel aliqua alia turpitudo et cetera

Qui de dictis stratis publicis vel
viçinalibus civitatis fulginei nullus
habeat tornecta in carru nisi
et cetera

Qui non habeat brucimen nec
letamen ante aliquam portam
civitatis fulginei propter quod et cetera

Qui nullus faciat ignem in plateis
vel viis maçonatis civitatis
fulginei ante domum suam
nisi et cetera

vel mactonandis circa civitatis ante domum ipsorum de die neque de
nocte nisi tribus diebus ante festum sancte marie de angelis
et ante festum sancti scelitiani Et post festum tribus diebus et non
plus Et qui contrafecerit in x. ß den. vice qualibet comuni fulginei
condemnetur Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat
medietatem banni ¶ Item quod fiat una clona iuxta vel prope

Quod fiat una clona iuxta portam sancti augustini etc.

portam sancti augustini aptis in inferiori parte muri veteris
civitatis fulginei secundum unum fossatum a latere ripe iuxta murum
predictum Et hoc ut aqua veniens per stratam libere possit in
fluere et non ingorgare ante ipsam portam quantum protendi
tur murus antiquus civitatis fulginei a latere inferiori et
ipsa clona mactonetur per homines de contrata expensis ipsorum ho
minum Et capitanei populi teneantur et debeant facere reno
vari stratas et vias mactonatas civitatis fulginei ubi in
venerit deguastatas ad petitionem cuiuscumque petentis Et

Quod capitanei populi ad petitionem cuiuscumque petentis faciant remactonari stratas ubi reperiri etc.

omnia calanaria que sunt in mactonato seu iuxta mactonatum
vel mactonandi circa in calena dicti domini capitanei teneantur
facere compleri adhoc ut aqua fracida que in eis colligitur
non perveniat et in viis non labatur mactonatis Et qui
contrafecerit in non replendo ipsa calanaria in 100 ß den. comuni
fulginei condemnetur Et nominati capitanei teneantur et debeant
qualibet septimana inquirere et personaliter per civitatem predictam
ire ad inquirendum super premissis Et quos culpabiles in
venerit facere condemnari in pena predicta Et ipsis denuntia
toribus ipsi domino capitaneo per eundem eius notarius plena fides
adhibeatur Et sufficiat ad eos condemnandos sine alia proba
tione Et quod idem capitanei teneantur et debeant facere compleri
omnes et singulas foveas que erunt in civitate fulginei Et quod

Quod calanaria circa custodiant et fiant taliter quod aque eis non fluant per stratas mactonatas etc.

nullus manescalcus nec alius de civitate fulginei audeat
in ipsis stratis et viis extrahere sanguinem nec sanguina
re nec sanguinem proicere in ipsis viis Et qui contra
fecerit in x ß den. vice qualibet comuni fulginei debeat condem
nari Et quilibet habeat contrafacientem accusare et habeat
medietatem banni ¶ Item quod quicumque habuerit aliquod casale

Quod manescalcus non sanguinet in stratis et viis publicis vel vicinalibus pena x ß

num in muros veteres civitatis fulginei illud casalenum
debeat murare et claudere ita et taliter quod non possit fieri
aliqua turpitudo in preiudicium vicinorum itaque in viis
vicinalibus civitatis fulginei iuxta nulla fiat turpitudo in
preiudicium vicinorum per aliquam personam Et quicumque

Quod casalena in muros veteres civitatis debeant claudere ne in eo fiat aliqua turpitudo in preiudicium vicinorum etc.

9fecerit in aliquo pdcoz casuu in x ß den. pus inc
qualibz coi fulgi 9dnnet Et qlibz posit 9facientem
accusare z denutiare z heat medietatem bani Et
capitls depdcus teneat facere inquisitionem z facere pdca
badiri ut hoies sciant Et quos culpabiles inuenit
in x ß den pus coi fulgi 9dmnare Item q nullus in
dat in dca strata pub seu uicinali ult tres salmas
lingioz hze Et qui 9fecerit in x ß den pus p quolibet
capitls coi fulgi 9dnnet Excepto q in die sabati posit
i dcis locis quot uoluerit salmas lingioz hze z tenere
sin pena z bano Item q nullus de arte tintor
audeat ul psumat dcam artem tincte infra dcas stra
tas z infra plateas coi fulgi facere Nec ibi phicere
aliqua turpitudinem seu inmondicitum aliquaz p ipas
stratas seu uias ul plateas ita q ipsa aq in phiat sin pl aqua
uit posit mo aliquo ipediri qn libe fluere posit p loca
pdca Et qui 9fecerit soluat coi fulgi noie bani inc
qualibz quaz 9fecerit 40 ß den pus Et q nullus audeat l
psumat mictere aquam tinctam p aliqd 9ductum q
dca aqua tincte labat in flumin topini nec carbo
naria cois nec in 9ductum aque blanche Et omes
pani tincti possint ad lauandum subtus pontem caua
lium Et qui 9fecerit in 100 ß den. inc qualibz p capitls
ppli dce ciuits debeat 9dmnari Et quilibz posit 9fa
cientem accusare z heat medietatem banni Et q depdcus
capitls dci ppli posit inquirere z reptos culpabiles 9dmnare
z punire in ciuitate pdca Et quilibz posit 9facientem
accusare z heat medietatem bani pdicti Item q via
S. ppelli actet z arzcnet p hoies z adiacentes ipi uie
z actata manuteneat ita q qlibz posit ire z redi
re libe Et actatio ipi uie fiat p hoies uillaz qui
utuntur ipa uia Et nobils uiri teneant et debeant
ipam actare z actatam facere ad petitionem cuiuscumque pe
tentes dicta Quod si no fecerit pdat de suo salario
x libr den. Et hoc pns cap heat locum i singlis uiis
ciuits fulgi q sunt i carthas nouas eiusdem ciuits
Et q nobils dannorum datorum uiarum et signatarum dce
ciuits uicto in z i pena x libr den teneat ire ad in
dendum pdca ad petitis cuiuscumque petentis Et q null
barbe^rius sanguinariolus posit bructare ul phicere

Q nullus heat ult tres salmas li gnoz in uia pub l uicinali in s i e

Q nullus faciat artem tin cte infra plateam cois l uias l stratas strictas s fulgi z eis bructum aliqd phicet z c
s [illegible] aqua tinctam mictere p aliqd 9ductum in uacne topinu seu carbonarias l 9ductu aq blanche z c
s Et q oes pani tincti la uent sbt pontem caballim

Q qui uicinitates fulgi actet uia [illegible] pro eos qui eis utuntur z manuteneat z q nobiles uiarum hoc si faciant ad pe titionem cuiusque petentis z c

s Q barbarius no phiciat sanguinem i dictas uias z c

sanguinem in dictis locis ad penam xx s. den. vice qua-
libet Et quod ipsas plateas stratas et vias teneantur facere
tenere mundatas purgatas et bene nettas ab omni tur-
pitudine et inmunditia Et si in aliqua dictarum stratarum
viarum et platearum ubi in ipsarum parte aqua fluens a
seu pluvialis cursum liberum non haberet seu in aliqua
parte earum remaneret ipsa aqua iidem notarii dannorum
datorum teneantur et debeant sub dicta pena et pena pro-
stituti [illegible] tantum facere et exequi quod dicta aqua libere discu-
rrat nec modo aliquo remaneat in gorgata. Et quod
teneantur dicti notarii super hiis sub penis supradictis tantum fa-
cere et curare quod omnes et singule dicte strate et vie sint
purgate et nette et quod in aliqua parte ipsarum aliqua turpi-
tudo inmunditia nec quid aliud remaneat nec sit
quin per ipsas vias et stratas possit libere morari Et quod
dicti domini capitanei et dicti notarii dannorum datorum [illegible]
[illegible] et sub dictis penis teneantur et debeant mandare et
mandari facere quod predicta omnia observentur ad petitionem cu-
iuslibet petentis et executioni mandent et requirant de
supradictis Et quos invenerit non parentes predictis et
in aliquo predictorum contrafacientes puniat et condempnet in
penis supradictis expressificatis vice qualibet Et si dicte
vie vel aliqua earum indigerent aliqua reparatione
quod ipse vie et strate actentur expensis adiacentium Et
intelligantur adiacentes illi quos dicti officiales duxerit
declarandum et secundum eorum declarationem solvant dicte
expense Item quod nulla persona audeat aliquam tur-
pitudinem facere nec proicere in flumine Tupini nec
coria radere per se vel per alium nec intestina bobum nec
carnes putridas proicere a capite archature inferius
usque ad pontem Appisorem Et qui contrafecerit in 100 s.
den. [illegible] vice qualibet condempnetur Et notarii malleficiorum
qualibet septimana debeant in dicto flumine facere ri-
mari et dictas signatas et culpabiles condempnare Et
nulla persona audeat coria vel turpitudinem aliquam
in forma Topini facere a molendinis sancti Claudii usque
ad archaturam molendinorum novorum a sancto Salva-
tore Et qui contrafecerit solvat bannum predictum Et quilibet
possit contrafacientem accusare et habeat medietatem banni
et nomen accusatoris teneatur secretum Et quod liceat scor-
tacchiariis coria mictere in dicto flumine a ponte sancti
Claudii inferius et subtus ipsum pontem iuxta molen-
dina comunis ex parte inferiori et ex alia parte flumine iuxta
monasterium sancti Claudii Et nullus scortacchiarius
nec aliqua alia persona possit expandere coria in pont[e]

Si aqua fluens vel pluvialis in aliqua platea vel via vel carr[aria]
per te iaceret in gorgata et libere non flueret quod notarii
faciant ibi aptari etc. Et quod dicti notarii curent quod dicte pla-
tee et vie sint munde et libere Et si eget reparatione
fiat per adiacentes etc.

Qui sint adiacentes

~~Qui sint adiacentes~~

Quod nullus proiciat vel faciat turpi-
tudinem in Topino nec coria in
testina animalium vel alia, nisi
quod scorticharii possint in
dicto flumine ut ibi etc. Et quod scor-
ticharii non expandant coria
in ponte sancti Iacobi vel alio ponte civitatis
Fulginii

sa jacobi nec in alio ponte comunis fulg. Et qui contra fecerit
solvat comuni fulg. 40 s. den. pro vice qualibet Et quilibet
possit contrafacientem accusare et habeat medietatem banni ¶ Item
quod nulla persona possit habere necessarium vel aquam calcinarum — De necessariis et sciacquatoriis que fluunt in topinum vel alium vesse etc.
permittat fluere seu sciacquatorium que exigant seu fl
uant in flumine topini nec alium guasare Et siquis
habet claudere debeat ipsa necessarium et sciacquatorium et ea
in totum tollere Et qui contra fecerit in 100 s. den. comuni fulg. pro vice
qualibet condempnetur Et quilibet possit contrafacientem accusare et
habeat medietatem banni Et capitaneus populi comunis fulg. pro predictis
teneantur facere cercari qualibet mense et contra reos culpabiles
in pena predicta condempnare ad petitionem cuiuscumque petentis et
etiam ex suo officio teneantur meo iur. inquirere de predictis et quo
libet predictorum ¶ Et quod in capite muri ex opposito orti ma — De forma qua scortecharii vertunt pro eorum comoditate etc.
rtini tom. sive heredum ipsius fiat una porticella et
una forma per quam escorticchiarii possint mittere
aquam ex qua possint comoditatem recipere quod aqua
exeat ad canales molendinorum predictorum Et quod alia
foramina existentia in muro predicto claudantur et
hoc fiat expensis scortecchiariorum predictorum ¶ Item
quod potestas et capitaneus seu potestas dicti populi comunis fulg. per sa
cramentum teneantur et debeant et manutenere et facere quod — De potestas et capitaneus manuteneant mundam plateam novam comunis fulg. et per mundum ibi ponit veniat aliquid etc.
novam plateam novam liberam et absolutam pro comuni fulg.
ab ecclesia sancti appollinaris usque ad terminos prout fuerit termi
nata tempore domini parenti et non permittant aliquem mana
aliam aliqua foveam habere nec proicere in ipsa letamen
neque intestina bobum vel bestiarum nec sanguinem facere
nec folia proicere et vendendi letame vel turpitu
dinem merchatum ut moris est et qui contra fecerit
in xx s. den. comuni fulg. condempnetur Et quilibet possit contrafa
cientem accusare et habeat medietatem banni et nomen ac
cusatoris teneatur secretum Et siquis apprehenderit
de ipsa platea dictas dominus potestas seu potestas faciant
relapsari et restitui sicut apprehensum Et quilibet
dominus domini iuxta dictam platea possit habere bacharum
in dictam domum suam trium pedum Et a pesello infra vel
aliquid ponere non possit Et qui contra fecerit in xx solidis
den. comuni fulg. condempnetur ¶ Item pateat marto natu
quod est in domum filiorum ventorelli pro hominibus de contrata — De mattone in domum filiorum ventorelli etc.
ipsos filios venturelli ita et taliter quod habeant liberum cursum aque pluvialis vel aliunde venientis
suum et non fiat ibi aliqua turpitudo Et quod potestas et
capitaneus et quilibet eorum meo iur. predicta fieri facere
teneantur in unum mensem a principio eorum regiminis pro hominibus
de contrata predicta Et si non fecerint in 25 libris den. pro

p(er) quolib(et) eor(um) co(mun)i fulg(inei) co(n)tingat. Et quilib(et) h(abe)ns do-
mu(m) seu domos in ipsam plateam seu iux(ta) ipsam platea(m)
teneat(ur) et debeat h(ab)ere ad festum o(mn)ium s(an)c(t)o(rum) p(ro)xim(e)
venturum in domum ip(s)i(us) p(ro)ut recte p(ro)tendit facere
mactonari p(er) una(m) mezengham suis expe(n)sis de bonis
lastris seu mactonib(us). Et residuu(m) no(n) d(i)c(t)e platee ex-
pensis co(mun)is fulg(inei) debeat mactonari. Et logia in d(i)c(t)a
platea facta co(n)seruet(ur) et manuteneat(ur) p(er) d(i)c(tu)m co(mun)e. Et
si q(ui)d de lingn(is) d(i)c(t)e logie leuatum fuerit seu co(m)minu-
eret(ur) p(er) d(i)c(t)a potas et capit(aneus) teneat(ur) et debeant refo-
rmari (?) et pena 100 libr(arum) den(ariorum) p(ro) quolib(et) eor(um) de eor(um) sala-
rio co(mun)i fulg(inei) applicandis i(n)fra unu(m) m(en)s(em) a p(ri)n(cipi)o eor(um) re-
giminis facere reparari et reactari ad honorem et
utilitatem co(mun)is fulg(inei). Et q(uod) quilib(et) h(abe)ns domu(m) iux(ta) di-
ctam plateam possit retinere olera in domu(m) sua(m)
et no(n) in banchas macellatorum. Et siquis c(ontra) fecerit
in v s(olidos) den(ariorum) co(mun)i fulg(inei) vice qualib(et) co(n)tingat. Et quili-
b(et) possit c(ontra) facientem accusare et h(ab)eat medietatem
d(ic)ti banni et nom(en) accusatoris teneat(ur) secretum. Et q(uod)
nulla p(er)sona possit nec debeat h(ab)ere banchas nec aliq(uo)d
i(n)co(m)moramentum sub d(i)c(t)a logia. Et q(ui) c(ontra) fecerit sol-
uat bannu(m) vice qualib(et) x s(olidos) den(ariorum). Et q(uod) nulla p(er)sona
audeat u(e)l p(re)sumat aliqua lingna seu i(n)co(m)moram-
tu(m) h(ab)ere nec tenere in d(i)c(t)a platea pena 100 s(olidorum) den(ariorum)
p(ro) eor(um) p(ro) quolib(et) et vice qualib(et). Set d(i)c(t)a platea libera
et exco(m)morata remaneat atq(ue) sit. ¶ It(em) q(uod) via q(ue) in-
cip(it) a carbonariis monesterii s(an)c(t)i claudii et a casale
no florentini d(omi)ni anselmi et filior(um) zachi (?) sit p(ro)-
tendit(ur) usq(ue) ad flaminea(m) aptet(ur) et fossata ca-
ueant(ur) et releuent(ur) b(e)n(e) et optime p(er) ho(min)es villar(um)
musulei (?) et flaminee et fileti (?) et roscii (?) et butini
et p(er) ho(min)es tenentes iux(ta) ipsam viam et p(er) ho(min)es q(ui)
ip(s)a via utunt(ur) et p(er) eam vadunt ad t(er)ras eor(um). Et
aptet(ur) et ampliet(ur) via q(ue) vadit usq(ue) ad turrim
seu cantonem zannoli (?) taddei et filior(um) Jaco-
uelli et d(i)c(t)a via sit ampla una mezengha ut ho-
mines ire et redire b(e)n(e) possint. Et ad p(re)d(i)c(t)a eligant(ur)
duo boni ho(min)es de ciuitat(e) fulg(inei) ad petit(ionem) cuiuscu(m)q(ue)
de ciuitat(e) fulg(inei) petentis. ¶ It(em) q(uod) via seu strata qu(e)
venit ad pontem cantesimi (?) usq(ue) ad fulg(ineum). Et
strata qua it Spellum fiat et aptet(ur) p(er) ho(min)es i(n)-
fraptos (?) et ipsa sit ampla ad minus una mezengha
i(n)t(er) fossata ab utraq(ue) p(ar)te d(i)c(t)e strate. Et ipsa fossata
fiant p(er) ho(min)es tenentes iux(ta) eor(um) t(er)ras expensis

Q(uod) via q(ue) incipit a c(arbonariis) (?)
aperiatur p(er) ho(min)es talis (?)
v(e)l (?) ...

riporum. Et ipsa fossata sint cupa et larga ad minus duobus pedibus ab utraque parte ipsorum et etiam perhibeant ductales in ipsam stratam ut ipsa via melius aptetur et actetur per homines de capite aque Angiarum sancti Marcelli pasani pacciolum et sancti Johannis foris flaminee longiarum et sotietis fortium. Et a ponte Antismi super usque nucerium quantum protendit districtus fulginei per homines adiacentes. Et qui sint adiacentes declarentur per potestatem et confalonerium civitatis fulginei. Et quod ipsa via seu strata aptetur ita et taliter quod flumen tupini nullo modo offendere possit nec ipsam viam seu stratam impedire. Et ad hoc faciendum predictos dominos potestatem et confalonerium eligant tres bonos homines et legales qui debeant dicto operi superesse una cum notariis et officialibus dannorum datorum et viarum. Et quod potestas et capitaneus dicte civitatis teneantur et debeant dictis talibus hominibus bonis per dictos potestatem et confalonerium eligendis ad dictum opus fieri faciendum et nomine super dicto dare et prestare auxilium consilium et favorem ut dictum opus executioni mandetur cum effectu. Et si dicti potestas capitaneus boni homines et notarius in predictis extiterint negligentes puniantur s. dictus potestas 50 libr. Et dictus capitaneus 25 libr. den. Et dictus notarius x libr. Et dicti boni homines in 100 sol. den. quilibet eorum comuni fulginei condempnentur de salario eorum qui comuni fulginei applicentur. Item quod vie et strate in scriptis attententur et reapprehendantur et reoccupentur. Et quod quandocumque decepisset vias et stratas in scriptis aliquid aliquo tempore apprehendisset seu modo aliquo occupavisset rogatur ad relaxandum ad petitionem cuiuscumque possidentis vel petentis iuxta dictam stratam seu viam quarum viarum et stratarum occupatio ita fiat. Et ut honor et profectus comunis fulginei et eiusdem utilitas civitatibus et credentibus per ipsas stratas et vias appareat manifeste. Ad quorum attentionem et occupationem intendant et intendere debeant et compellant cuilibet vie et strate homines castrorum et villarum ripiorum et riparum habitatores qui ipsam stratam seu stratas predictas frequentant consueti sunt transire et per eam seu eas ire et redire. Et hoc modo aut procedant ad attentionem strate seu vie a domo domini marcantis vel eorum heredis et successorum civis usque usus sanctum paulum per districtum fulginei ubicumque fuerit necessaria attatio et occupatio. Et dictam stratam seu viam a ponte sancti Iacobi usque usus nucerium et postmodum strate seu vie per quas itur tudertum vel a porta sancte marie foris portas

Nota quod hic invenitur quod passus et districtum fulginei e

Quod sint adiacentes

55v

usque ad districtum Fulginei in dictis viis seu stratis et postea strata
que itur Trevium a muro porte Conttrastanghe usque ad districtum et
prout protendit districtus Fulginei in dictas vias et stratas. Item omnes
alie strate et vie a quibuscumque portis [illegible] nostre civitatis versus quas-
cumque alias partes prout protendit districtus Fulginei similiter ubicum-
que fuerit necesse et opportunum actentur et actate teneantur et ma-
nuteneantur. Item quod fiat reparatio et actatio omnium viarum et
stratarum existentium infra muros civitatis Fulginei maxime ad eum
statum et modum quo sunt et ex post facte fuerunt per sapientem
virum dominum Buldactum olim iudicem domini Raynaldi domini
Nontis olim capitanei populi civitatis Fulginei. Et quia non mino-
ris cure est quod predicta tueri statuimus et ordinamus quod
post constructionem terminorum lapidum a partibus in supradictis
stratis et viis extra muros civitatis predicte ipse strate seu vie
dividantur et terminentur et quibus lapidibus et terminis singulis fieret
per villam seu habitatores eius ut in eodem bono statu via
seu strata predicta conservetur et continua sollicitudine manuteneatur.
Et ne ignorantia ab aliquibus pretendatur nomine dictarum vil-
larum et castrorum in dictis terminis singulariter in sculptis
litteris scribantur. Ad quarum quidem stratarum et viarum acta-
tionem et reparationem faciendam [illegible] dominum est eligatur per
priores et confaloneriem civitatis Fulginei unus bonus et legalis
notarius et expertus qui sit forensis qui veniat ad dictam
civitatem qui plenam habeat iurisdictionem arbitrium et po-
testatem ad executionem omnium predictorum octo diebus ante ka-
lendas mensis aprilis cum quidem notarius det operam efficacem
continue ad predicta. Et habeat potestatem et arbitrium penas
et banna imponendi et exigendi per eum pro suo officio exercen-
do usque in quantitate X solidorum denariorum pro quolibet et vice qualibet
in quibus inobedientes possit et sibi sit licitum condem-
nare et de inobedientia stetur suo dicto seu scripture. Et
habeat pro suo salario illud quod per dictos priores et confalonerium
seu per capitulum statuti firmum de electione notariorum dannorum
datorum stratarum viarum et semitarum fuerit seu ex-
titerit stabilitum. Et quod potestas et capitaneus presentes civitatis
Fulginei teneantur et debeant dare ipsi notario et officiali in
suo officio exercendo auxilium consilium et favorem. Et
ea que de viis et stratis supradiximus teneantur exequi in mo-
do possibili usque ad kalendas maii proxime venturi. Et
si in predictis fuerint dicti notarii negligentes solvant pro pena
50 libras denariorum. Et in eandem dicti potestas et capitaneus si ne-
gligentes fuerint in dando auxilium et favorem ipsi

[margin:] Capitulum quod notarius viarum [illegible] die [illegible]

nostro ad expediendum predicta debeat ipsorum quolibet ordinamus

Ordinamus et mandamus quod nullus civis cuiuscumque conditio
nis et status existat audeat vel presumat dictas vias sive lubias
prefatum nostris in dicto officio impedire. Et quicumque fecerit pu
niatur ad arbitrium potestatis vel capitis habita consideratione et
distinctione delicti nec possit se excusare quod dicat quod si
non fuit via vel domus opus de suo terreno ad instructionem
fuit vel fecit vel contulisse vel vellet conferre vel conferri fa
ciat. Statuentes insuper quod predicte strate sive vie officio
dicti nostri vel eius sollicitudini apte ac ... per complexum in
tempus predictum sex mensium dictus noster det operam efficacem
ad dictarum viarum et stratarum reparationem. Et ad manu
tenendum et conservandum flaminea a porta sancti Johannis fo
ris flaminee usque ad districtum castri Meliane et ab
inde ad alias vias et stratas prout per potestatem et confalonerium
predictos fuerit stabilitum et ordinatum. Et quod actetur via
quare ad villam sancti Fabiani et eius pertinentias iuxta ecclesiam sancti
Antonii et iuxta terram magistri Boncangi et Lucie et Balgh
terram filiorum Paganelli de Tennis et alios fines ita ut
homines possint ire et redire cum bestiis et sine bestiis. Et
predicta fiant per adiacentes et pertinentes ipsi vie a dicta ecclesia
sancti Antonii usque ad terram magistri Gualfredi Anghi. Et
quod dictus noster viarum et stratarum teneatur et debeat ipsas
vias facere aptari ad petitionem cuiuscumque petentis. Et
quod eligant duo boni homines de dictis locis quod si quo tempore ali
qua supradictarum viarum seu stratarum vel aliqua predictarum
destrueretur seu devastaretur quod reparetur in continenti ex
pensis adiacentium ipsi vie devastate. Item quod si aliquis oc
cupaverit vel occupavit de via que vocatur flaminea quod illud
totum debeat relapsare infra xv dierum spatium postquam fu
erit bannitum ad penam 25 librarum denariorum. Et nihilominus
totum id quod occupaverit seu superapprehenderit debeat
relapsare. Et predicta dicti domini capitis et potestas faciant
bandiri per nuntios fulginei in principio eorum regiminis de
inde faciant observari ad penam 100 librarum denariorum dicto communi fulginei
eorum fulginei applicandam. Item quod in valle caput aque
cum flumen quod vadit per ipsam vallem faciat et in
ferat ibi magnum dampnum usque in domibus ipsis ville
et curiis et spanditoriis et aliis in dicta contrata de
vastates quod quando dictum flumen crescit homines ... de
... non possunt per ipsos nisi vadant per aquam ipsius fluminis

Sex andens dictas vias ut fictis impedire dictum nostrum dominum in suo officio puniatur arbitrio potestatis vel capitis habita consideratione delicti etc.

Pena est occupantis viam flamineam 25 librarum etc.

Quod per homines capitis aque fiat carbonaria ad expediendam aquam currentem per ipsam vallem quia flumen crescit ut homines non possunt commode ire nec per aquam quod existente flumine forcius ... et vadit per ipsam vallem etc.

Ordinamus quod homines capudacque sive a pede vallis faciant u-
nam carbonariam non multum cupam nec amplam
ut aqua ipsius fluminis ibi habeat bonum cursum Et in-
cipiat dicta carbonaria a prope terram domini polini rayneri et
ducatur recte usque ad terram petri coxtachi Et illi qui
expanditoria fecerint carbonaria habeant in cambio pro
dampno quod fecerit in eis dicta carbonaria alivium per quod
vadit modo dictum flumen ubi possint pannos ex-
pandere sicut ibi Et hoc teneatur facere fieri ibi
potestas per homines dicte ville capudacque vel per illos in quorum
terris et domibus et expanditoriis dictum dampnum in flumine
predicto vel in flumine predictum facere consueverunt Et teneatur
dictus potestas cum predicte [illegible] hoc facere fieri infra
duos menses a principio sui regiminis si ad predicta fuerit requi-
situs a quocumque de dicta contrata. Item quod si duo aut tres vel
plures communiter habeant vel habuerint aliquam viam com-
munem tunc fulcis quod aliquis ipsorum in dicta via communi aliquid
in impedimentum bruarie seu bructitudine retinere non
debeat ultra .v. dies sine licentia sui consortis habentis
in ipsa via partem vel sine licentia iudicis malleficiorum ci-
vitatis parmensis seu notariorum viarum et sequentium dicte civitatis
Et in quantum iudex et notarii viarum qui fuerint requisiti
ad petitionem cuiuscumque petentis teneantur et debeant ipsas vias
vicinales facere mactonari expensis ipsorum consortium et vi-
cinorum de mactonibus plano modo prout ipsi officiali requi-
sito ad predicta videbitur infra xv dies convenire prout fuerit re-
quisitus sub amissione xx librarum denariorum de suo salario in quibus
per capitulum predictum debeant condempnari Ad quam exequenda dicti iudex
et notarii et officiales habeant arbitrium et auctoritatem penas et
banna imponendi inter qualibet x librarum denariorum et ab inobedi-
entibus de facto auferre et ad manus camerarii dicti comunis
facere pervenire Et item quod ad conservationem vie que itur
ad castrum montis falconis quod in dicta via scilicet a becco sancti
stefani de costino in ipsa via nec etiam in fosso ipsius vie
nulla persona audeat canipam maccerare nec linum
Et qui contrafecerit in 40 solidos denariorum inter qualibet vice fulcis
condempnetur Et ipsa via remaneat et attetur per homines
adiacentes vie predicte Et potestas vel capitaneus vel notarii
viarum et sequentium dicti comunis qui de predictis fuerint
requisiti teneantur predicta facere fieri ad petitionem
cuiuscumque petentis Et quilibet possit facere accusare

Quod vicinus non possit viam vicinalem ingombratam tenere ultra xv dies

Quod via vicinalis mactonetur ad petitionem cuiusque cuiuslibet vicinorum

In quantum potestas debeat nostram intrare dicte i x tamen hic

Quod non fiat maceratorium in via qua itur ad montem falconem vel in via costini

restet suo sacramento cum uno teste. Item dicimus et ordinamus quod fossatum quod uenit ad montem uppelli per uallem fengrani est expletum lapidibus et atona per flumen guestre quod exit de suo cursu et per nimiam tortuitatem quadictum fossatum habet eo quod aqua non potest emittere atonam de ipso fossato et iacentes pretur superat terras et bineas sitas iuxta dictum fossatum quare terra terre et binee iuxta dictum fossatum posite sunt in tanto periculo et destructionis. Et per eadem dictum fossatum sit omnino dirigendum ad hoc ut aqua currat inipsum et ducat lapides et atonas ibi iacentes secundum aliqua lex ... (102) sua presenti lege firmamus quod fiat et fieri debeat a capo carbonaria a terra presbiteri thome que olim fuit Iacobi quondam carbonaria usque ad pedem terre filiorum fratris andree et uadit recte usque ad carbonariam inceptam fossatum aditus Iohannis per quam carbonariam quod ipsi uel alteri persone faceret predictum. Et illud dictum quod ipsi uel alii persone faceret per dictum fossatum ad eius per homines habentes terras et bineas iuxta dictum fossatum ad extimationem duorum uel trium hominum de contrata qui non extimationem ... dictum fossatum debeat emendari. Et teneat iuxta dictum fossatum facienda. Et in propluza ultra dictam extimationem faciendam. Et in ... carbonaria ... ampla una mezengha et plus si fuerit oportunum. Et hoc fieri debeat per homines habentes terras et uineas iuxta predictum fossatum. Et predicta potestas dicte ciuitatis qui fuerit pro tempore teneat et debeat executioni mandare ad petitionem cuiuscumque petentis pena 25 librarum denariorum de suo salario communi fulginei applicandarum. Item quia in uenimus aliquos ciues ciuitatis auaritie et cupiditatis in tantum abundare adeo quod uias publicas et uicinales restringunt et indebite apprehendunt deuastant et in totum ipsas occupare aliqui non uerentur dicimus et ordinamus quod nullus de ciuitate uel districtu fulginei incidat uel presumat uiam aliqua publicam uel uicinalem restringere apprehendere destruere deuastare claudere uel occupare seu modo aliquo artare ad penam 25 librarum denariorum pro quolibet et uice qualibet. Et unusquisque possit accusare seu denuntiare in quocumque et quolibet predictorum contrafaciente et habeat medietatem dicti banni et nomen accusatoris seu denuntiatoris teneatur secretum. Et insuper notarius et offitiales dominorum nostrorum priorum uiarum et seynata et omnes fulginei qui pro tempore fuerint ... pena 25 librarum denariorum de suo salario teneantur et debeant et suo offitio quolibet mense in quater et sollempniter inuestigare si uia aliqua est apprehensa occupata clausa uel modo aliquo deuastata. Et si quam inuenerit

De via publica uel vicinalis non deuastenda uel restringenda per modum aliquo arctanda uel apprehenda pena 25 librarum ... S 31 R 130 de hoc et minor pena uidelicet x librarum.

devastatam apprehensam seu occupatam seu clausam
debeat i xv dies ex quo sibi apparuerit aliqd' pdcoz
fcum tc facere ipam talem viam relapsam apertam
reparatam z in pristinum statum reduci Et apprehe
dentes ~~omnes~~ occupantes claudentes vl' devastan
tes ipas vias puniri z condempnari in dcam penam
z ad manus camerarii cois fulgin facere devenire

¶ Quod nichilominus maz dcm via p magis curtum z min' dapno suz rc et vide .. officiales rc

Et qd si aliquis vel aliqua psona no habuerit via
ad aliqua sua possnem qd notarij dannoz datoz
viaz z signataz dci cois teneant z debeant sibi
dare viam p plus curtum z min' dannosum itt
incirum z vicinum ad proximiorem viam pub
licam q est ppedeam possnem ad quam petit
via Volumus z mandamus qd dcus notarius teneat
ad dcas penas ad petitionem cuiuscumque cui interest facere

¶ Quod notarius viarum ad petitionem cuius interest faciat vias pub vel vicinales mactonari in civitate et extra eorum aredinari z apteri rc

mactonari in civitate fulgin tam publicas vias qm
vicinales et extra adiacentium ipi vie z et ipam ci
vitatem affossatari z arredinari adeo qd p ipas
vias libere commorantibus et transeuntibus cum be
stiis z sine bestiis sit accessus et regressus ad iacen
tium pdcoz Et qd in pdcis z quolibet pdcoz capitt
pph z eius officiales si ab aliqua psona fuerit
requisiti habeant huius modi plenariam iurisdic
tionem Et qd in stratis publicis z viis z carrechis

¶ Quod no fiat inter carrechias novas civitatis mascalcia et qua sanguis vel alia fiat turpitudo in dcis viis z carrechis rc

novis inter civitatis fulgin nullus audeat vel psumat
aliquam facere manescalciam vn exeat sanguis vel alia
aliqua turpitudo pena 100 sold pro quolibet Et qd no possit

¶ Quod via vicinales pot teneri occupata de consensu omnium vicinorum quorum interest

quoque aliqua bestia in dcis stratis z viis Salvo qd si
via vicinalis de consensu z voluntate vicinorum omnium
illoz quoz interest fuerit p aliquem occupata qd tal'
occupans ad pena no teneatur ~~De pena occupa~~
~~tionum vel devastantium viam~~ De his qui
vendiderint ptem possnis z no reservaverint sibi via ~~127~~ 129

¶ Vendens ptem sue possessionis debet vendere via iter vel actum si sibi non reservavit et sic non intelligitur in dubio sibi reservata nisi emat

Item dicimus z ordinamus qd si quis vel aliqua pso
na habuerit possnem iuxta aliquam viam pu
blicam vel vicinalem p quam ht ius eundi et ve
diderit ptem tales possnis q est iuxta dcam viam
itaqd alia ps dce possnis que sibi remansit no
habeat via publica vel vicinalem z tales venditor
no reservaverit sibi viam in venditione p ptem po
ssnis venditae qd venditor possit petere viam
p ptem venditam sibi revendi Et emptor teneatur
sibi revendere de dca possn viam iter z actum p
iusto ptio p eam ptem q minus dco emptori
noceret seu noceat.

De pena occupantium vel devastantium viam 130

~~De fossata que reimplecerent ... reelevantur~~ 130

Item dicimus et ordinamus quod nullus audeat vel presumat
aliquam viam publicam vel vicinalem positam in comitatu Fulginei
vel districtu seu comitatu eiusdem ubicumque sit posita occupa-
re diminuere apprehendere nec modo aliquo subtrahere nec re-
stringere nec ipsas aliquatenus devastare seu destruere Et siquis
contrafecerit in x. libr. den. puniatur per officiales damnorum datorum
viarum et signatarum communis Fulginei condempnetur communi Fulginei vice
qualibet Et nihilominus de facto cogatur per dictos officiales ad
relaxandum et restituendum omne id et totum quod occupa-
verit sive apprehenderit destruxerit seu destrinxerit Et
ad reparandum quod statuerit de viis predictis ¶ Item quod
dicti officiales et quilibet ipsorum teneant et debeant cognos-
cere terminare diffinire et signare de omnibus et sin-
gulis stratis et viis publicis et vicinalibus ac plateis
pontibus fontibus eorumque cortinis et muris et terminis
et signatis quibuscumque positis in comitatu Fulginei et eius co-
mitatu et ipsas stratas vias publicas et vicinales
fontes pontes eorumque cortinas et iura plateas et sig-
natas et terminos manutenere et custodiri facere et re-
fici in lesas ipsas que reparari et reactari facere Et
penas et banna contrafacientibus imponere et de facto accipere
Et ad manus camerarii communis Fulginei facere applicari sum-
marie et de facto sine strepitu et figura iudicii ¶ Item
quod dicti officiales teneant et debeant vinculo iuramenti et sub pena
in scripta dare et assignare ac et declarare unicuique
persone de comitatu Fulginei et districtu et comitatu eiusdem
petenti viam iter et actum per quam seu quem possit
ad suam possessionem ubicumque positam in territorio
Fulginei cum salmis et sine salmis libere ire et redire si
non habuerit viam ad talem possessionem suam comode
iter seu actum dictam viam iter seu actum debet
ire et redire possit Quam viam iter non habenti iter
assignent ipsi tali persone petenti locum et minus dampnosum
et actum per dictum proximiorem locum
sunt ad petitionem cuiuscumque petentis Et quotiens
ipsi officiales vel alter ipsorum fuerit requisiti sine aliqua
petitione summarie sine strepitu et figura iudicii Et
petentis personam teneantur ad dictum locum in quo dicta via iter seu
actus petentur ad petitionem cuiuscumque petentis persone
licet accedere ad videndum et formandum in quo
libet casu super predictis et quolibet alio casu ad ipsorum officiis
expectantis pena periurii sacramenti et x. libr. den.
pro eorum qui communi Fulginei applicentur pro quolibet eorum et
de eorum salario Quorum quidem officialium et cuiuslibet eorum
dicto mandato diffinitioni declarationi et dationi viarum
actuum terminationis stetur et eis quilibet teneatur et de-
beat obedire in predictis penis x. libr. den. communi Fulginei

1105

Pena devastantium occupantium vel modo aliquo restringentium vias publicas vel vicinales x. libr. supra rubr. 128 circa finem pena maior usque 25 libr.

Scilicet nota in predictis procedunt de facto et sine figura iudicii

Quod dicti officiales teneant non habenti directe iter et actum per minus dampnosum et magis circumstante locum et debeant ire ad locum possessionis ad requisitionem petentis ad penam x. libr. Et alia pena infra rubr. 132 usque 25 libr. si loquitur de spatio circa vel contaminata via

De iurisdictione officialium damnorum datorum viarum pontium sernaxiarum et cetera

applicandis mercis qualibet qui contrafecerit debeat appli-
cari. Et si dicti officiales vel alter ipsorum in predictis fuerint
negligentes condemnentur communi Ianue applicandis per
sindicum communis Ianue in quantitate predicta. Salvo quod si dicti
nobiles et officiales predicti aliquid declaraverint vel
diffinierint pronuntiaverint seu sententiaverint super ali-
quam vel terminatione seu confinibus de qua fuerit ali-
qua contentio inter aliquos coram eis vel ipsorum altero. Et
aliqua ipsarum partium senserit se gravatam vel lesam
quod ex quo lata fuerit liceat ei appellare et recurrere
ad dominum capitaneum populi communis Ianue infra
et per sapientem eligere [illegible]
x dies a die late sententie pronuntiationis vel pronuntiationis
seu facte declarationis. Cuius iudex et vicarius
consultor assumptus teneantur ipsam causam appellatio-
nis terminare et diffinire infra xv dies a die appellationis facte
106 et sine [illegible] et non possit ultius de iniquitate que-
ri ipsius sententie [illegible] nullam. Et quod non possit [illegible]
et [illegible] ipsam revocare. Item quod
quicumque officialis presentium vel futurorum ipsam [illegible]
nulla persona habeat facere de novo in aliqua strata communis
Ianue aliquod porticulum vel aliud in aliqua sua domo vel
facere vel fieri facere quod non distet a terra usque ad assides
dicti planceati per xv pedes ad mensuram iustam hominis. Et si
contrafecerit debeat removere ad petitionem cuiuscumque pe-
tentis. Et nihilominus per capitaneum populi dicti communis Ianue
in x libris debeat condemnari. Item quod predictis omnibus et sin-
gulis supradictis et in singulis capitulis et statutis communis
et populi communis Ianue in quacumque parte seu volumine
ipsorum statutorum loquentium scilicet de viis stratis seu [illegible]
ipsorum pontibus fontibus eorum quae continentur in quibus po-
minis [illegible] capitulis seu eorum officialibus [illegible] aliqua attrib-
uta potestas cognoscendi et diffiniendi de predictis vel
aliquo predictorum in dictis capitulis et quolibet ipsorum et de pe-
dentibus [illegible] vel aliquo eorum quocumque modo et forma
[illegible] super [illegible] officiales predicti ad quod fuerit
quilibet ad [illegible] totius eorum officii
deputati habeant et habere debeant integram plenam
auctoritatem iurisdictionem et liberam potestatem cognoscendi
precipiendi mandandi et penas et ba-
[illegible] imponendi prout et sicut de ipsorum officialium [illegible]
voluntatis secundum formam et tenorem ipsorum capitulorum
[illegible] et [illegible] intelligatur et locum habeat ac scripti
[illegible] statutis. Et [illegible] ipsis officialibus loquentur. Et quod
[illegible] debeant ex eorum officio quolibet [illegible]
dicti officiales teneantur et debeant [illegible] platea strata et vias publicas vel
in [illegible] dictas plateas stratas et vias publicas vel
[illegible] pontibus fontibus et terminis siqua seu
[illegible] occupatam astrictam subtractam
quam invenerit occupatam [illegible]
destructam seu devastatam tam in civitate quam et in
[illegible] Ianue et si quos invenerit contrafacientes pu-
nire et condemnare in penis predictis. Et quod quicumque habuerit
bancum seu banchetum in dictis plateis vel in [illegible] vel

Appellatio infra v dies nota

A pronuntiatione declarationis per dictos nobiles vicarios et dapnorum datores possit appellari infra v dies ad capitaneum

Instantia cause appellationis finiri debet infra xv dies

Quod nemo faciat de novo porticulum in aliqua strata quod non distet a terra per xv pedes

Quod dicti nobiles dapnorum datores vicarii plateis pontibus fontibus [illegible] plenam iurisdictionem et potestatem [illegible] communis [illegible] ubicumque [illegible] notariis non fiat [illegible]

Iurisdictio predictorum et notariorum

Quod bancum [illegible] ita [illegible] salmas et aliquos transeuntes

cantonibus burgorum vicarum seu stratarum respondentium
in dictas platas quo volentibus hec liceat habere continuo bancas
seu bancam ita tamen quod non capiant stratam seu viam
seu burgum seu modo aliquo ipsa strata seu via seu bu-
rgus impediatur ut unusquisque possit libere per eas
ire et redire cum somariis et aliis necessariis suis. Et
si quis contra fecerit solvat banum in hoc capitulo contentum
et nichilominus totum illud quod erit captum
ultra statum. Et nichilominus totum predictarum super apprehensarum
occasione aliquarum bancarum predictarum et capitula et suprascripti cum
dictis officiales dannorum datorum et dicti capitula predicti cum
fuerint requisiti officiales teneantur et debeant elevari fa-
cere ad petitionem cuiuscumque petentis. Item quod salenarii

Et salenarii teneant eorum mensuras et saccos cum sale super unam bancam etc.

qui vendunt sal in platea vetus comunis Fulginei et in strata
qua itur ad portam sancti Jacobi iuxta ipsam plateam
teneant sacchos sales coram se et alias iustas mensuras
ad artem ipsorum oportunas tenere super banchas et iuxta
banchas et non alibi ad penam 40 solidorum denariorum. Et capitula predicti
(p̄dcī) et dicti officiales dannorum datorum vicarum et sy-
ndicatus et dicti officiales teneantur et debeant facere banditum ad hoc
notarium teneant et debeant facere bandiri ad hoc
ut dicti salenarii et alii homines non possint pretendere
ignorantiam de predictis. Et quod dicti capitula et officia-
les teneant et debeant de predictis facere inquisitionem
sicut quod securum est presens capitulum. Et quos culpabiles
invenerit puniri et condemnari in penis predictis. Et
si ipsi capitula et officiales dannorum datorum et vicarum
in predictis fuerit negligentes perdant dictus capitula
de suo salario 25 libras denariorum. Et dicti officiales dannorum
datorum pro quolibet eorum x libras denariorum qui comuni Fulginei
applicentur ~~Et nullus occupet viam flaminee~~

~~rubrica~~ Et fossata que replentur occasione aque ~~rubrica~~
vestre relevantur 133

Item dicimus et ordinamus quod omnia fossata que re-
plerent occasione aque vestre et flaminee que
omnes homines qui habent terras iuxta ipsa fossata teneant
et debeant relevare ad petitionem cuiuscumque ipsius dicendo coram
duobus testibus infra tertiam diem ab in mane istius vicarii
nus possit et debeat sine pena et bano facere relevari
ipsum fossatum et prohibere terram ipsius fossati in quantumque
(?) plenum est renaturando viam. Et hoc fiat expensis
illius cuius est fossatum non prejudicando ... ipsius cum
erit fossatum ~~De hiis qui emerent aquam vestre~~
~~rubrica~~ Et nullus occupet viam flaminee ~~127 127~~ 132

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis occupaverit
vel occupari fecerit de via que vocatur flaminea quod
illud totum quod fuerit occupatum vel super apprehensum
in xv dierum spatium postquam banditum fuerit debeat
relapsari ad penam 25 librarum denariorum. Et nichilominus ille
qui occupaverit de dicta flaminea cogatur per potestatem
ad restitutionem illius quod super apprehenserit vel occupaverit

Nota quod hic est pena 25 librarum sed
supra 128 circa 83 supra
130 in pena x librarum sed
hic est amplius spatium ibi gravius

Et potestas teneat facere bandiri in principio sui regiminis et facere observari integre ad penam 100 librarum denariorum pro quolibet communi Fulginei applicandis. ~~De via que est post ecclesiam sancte Marie in campis claudatur et sit dicte ecclesie~~ ~~135~~ ~~134~~ De hiis qui emittunt aquam vestre ~~135~~ 133

Rubrica

Quod emittens aquam vivam vel flaminis nec fontem contra statuta pro eis pena ... adaquatoris ... et non possint accipere aliquam canipam vel linum etc.

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona qui emiserit aquam vivam vel aquam flaminee actoris Fulginei possit nec debeat accipere aliquam canipam seu linum vel pecuniam aliam rationem occasione maceratoriorum et aquarum in ipsis maceratoriis vel quacumque alia causa seu modo pretextu dicte aque. Et qui contrafecerit puniatur ea pena qua puniri deberet si ipsam canipam seu linum furaretur imposita secundum formam dicti communis. Et nulla persona teneat dare dictis talibus emptoribus vel aliis pro eis aliquam canipam seu linum dicta occasione nec quacumque aliam rationem nisi tantum quod dicti emptores habeant et habere debeant pro qualibet persona que adaquaret pro prima vice qua adaquaverit xviii denarios pro quolibet staro terre qua adaquaverit. Et pro secunda vice et aliis vicibus singulis xii denarios exceptis illis qui habent eorum possessiones infra formas per quas currunt dicte aque quod pro qualibet vice qua adaquaverit non teneatur solvere nisi sex denarios tantum pro quolibet staro. Et quod emittentes dictam aquam eorum expensis teneantur ipsam aquam mittere per ipsas formas tantum eorum expensis. De via que est post ecclesiam sancte Marie in campis claudatur et sit dicte ecclesie ~~136~~ 134

Rb. 134.

Item dicimus et ordinamus quod ad laudem et reverentiam omnipotentis dei et gloriose virginis Marie matris sue via que est post ecclesiam sancte Marie maioris site in campis inter vineam dicte ecclesie et res heredum domini Jacobi et domini Stefani magistri Paris et ab alia quantum protendit inter dictas possessiones sit et esse debeat dicte ecclesie et ad eam pertineat pleno iure. Et quod clerici dicte ecclesie et laboratores vinee ipsius ecclesie possint dicte ecclesie et laboratores dictam viam apprehendere claudere et laborare ~~vinee~~ et dicte vinee aggregare statuto aliquo non obstante.

Ad laudem gloriam magnificentiam triumphum honorem et exaltationem magnifici gloriosissimi illustrissimi generosi serenissimi et potentissimi principis regis ac celestis dei domini et magistri mei singularissimi domini yhesu christi filii dei vivi qui in hunc mundum venit qui sit benedictus nunc et semper et per infinita secula seculorum amen.

Signum mei Bartolomei notarii ordinis scripti

...

Et ego Bartholomeus Benguttii de ... de Fulgineo publicus ... notarius ... sub ... notarius et iudex ordinarius ... per ... fuit ... originali ... ita hic de verbo ad verbum fideliter ... nil addens vel minuens fraudulenter quod ipsius tenorem aut sensum possit ... alterari tollit aut mutari preter punctum licteram vel sillabam ... vel obmissionem forte ... et in quorum fidem et testimonium signum meum apposui consuetum.

Finito libro sit laus et gloria christo.

Qui scripsit scribat semper cum domino vivat.

Vivat in celis Bartolomeus ho ... feliciter.

Johannes de Tirannis de Castro Cancellarius et notarius Reformationum civitatis Fulginei. Anno 1458 die 4 mensis Martii [illegible]

De Lib. 3. Stat. — De Tertia parte Statuti Comunis fulginei facti A. D. 1444. ut infra.

De adiutorio prestando et faciendo locis fratrum et monasteriorum et hospitalibus et certis aliis et aliis miserabilibus personis et piis locis pro tunicis eorum et aliis rebus necessariis. Rta. i.

Item dictum et ordinatum per dictum potestatem et confalonerium quod ipsi
civitatis fulginei teneatur et debeat facere dari de pe-
cunia comunis fulginei fratribus minoribus civitatis fulginei pro ad-
iutorio tunicarum ipsorum quinquaginta libras denariorum pe-
nes currentium. Item fratribus predicatoribus civitatis fulginei
pro adiutorio tunicarum ipsorum fratrum quinquaginta libras
denariorum nunc currentium. Item fratribus loci sancti augustini de fulginei
pro adiutorio tunicarum ipsorum fratrum et prope dicti loci 50
libras dictorum denariorum. Item fratribus servorum sancte marie morin-
tium in loco sancti Jacobi abaqua de fulginei pro adiutorio
tunicarum ipsorum 30 libras dictorum denariorum. Item dominabus mo-
nasterii sancti claudii et monasterii sancte catarine et mo-
nasterii sancte marie de populo civitatis fulginei pro adiutorio
tunicarum ipsarum dominarum 50 libras dictorum denariorum. Item mo-
nasterio dominarum sancte marie de cruce pro adiutorio tu-
nicarum ipsarum dominarum. Item dominabus monasterii sancte marie
de castro monasterii sancti Johannis de pugillis monasterii
sancte marie vallis viridis monasterii sancte lucie de pu-
gillis pro adiutorio tunicarum ipsarum pro quolibet dictorum
monasteriorum 30 libras denariorum nunc currentium. Item pro illis
mulieribus que iacent in domo incepta per toddiscutiam
comitis pro adiutorio tunicarum ipsarum xv. libras dictorum
denariorum. Item pro adiutorio faciendo in ecclesia sancti benedicti de
fossa certa pro campana predicte ecclesie que nuper flozavit (?)
Item pauperibus et leprosis hospitalis corsiani pro ad-
iutorio tunicarum et aliorum necessariorum dictorum pa-
uperum et infirmorum xv. libras dictorum denariorum. Item hospitali
sancti spiritus de fulginei quod hactenus vocabatur hospita-
le laboratorum pro subsidio pauperum seu lectatorum
dicti hospitalis 30 libras dictorum denariorum. Que triginta li-
bre et alie supradicte quindecim libre que debent dari
dictis leprosis et pauperibus de corsiano ut dictum est
dentur uni bono et legali homini eligendo per potestatem et
confalonerium qui pro tempore fuerit. Qui bonus homo dictas
et distribuat dictas xxx libras et dictas xv libras in dictis
hospitalibus de corsiano et sancti spiritus inter pauperes ipsorum
hospitalium prout melius sibi visum fuerit. Et
ut relicta que fiunt dictis hospitalibus non subtrahantur
per aliquem ut actenus fieri consueverunt scilicet per homines
ad relinquendum ipsis hospitalibus pro pronis (?) mi-
tent. Statuimus quod quelibet persona que condiderit testamentum te-
neatur ponere et ponat facere in suo testamento in quo dictis
hospitalibus vel alicui ipsorum aliquid relinqueret in-
legati vel institutionis quod illud tale relictum vel heredi-
tas quecumque ipsis hospitalibus vel alicui ipsorum relin-
queret debeat pervenire ad manus gubernatorum

et ad ministrationem dicti boni hominis ad cuius manus pervenire
debent elemosina supradicta communis predicti. Cum hac conditione
quod preceptor et procurator qui erit pro tempore in dicto hospi-
tali pro hospitali sancti spiritus in saxia de urbe teneatur
facere quietationem et absolutionem nomine dicti hospitalis
sancti spiritus illis personis seu persone qui tenentur de solutione
talium relictorum de omni eo quod dictus bonus homo percipiebit
seu tali dicta de causa. Et si dictus preceptor seu procurator
dictam quietationem non fecerit ad petitionem dicti sol-
ventis vel dicti boni hominis, predictum hospitale cadat
a iure dicti legati. Et quod dictus bonus homo tantum dictam
elemosinam communis quam et omnia relicta et hereditates que
eidem hospitali relinquerentur capiat pro dicto hospitali et ipsam
expendat custodiat conservet et distribuat in elemosinas et
sustentationes pauperum egenorum oblatorum et expositorum dicti
hospitalis prout sibi melius videbitur expedire. Et notarius qui
rogatus fuerit de huiusmodi testamentis teneatur dicere testatori
pro dicto legato addicere dictam conditionem et modum quod si non
fecerit puniatur talis notarius in 100 solidis denariorum pro qualibet vice.
Cum bonus homo teneatur omni anno semel reddere rationem
dominis prioribus civitatis Fulginei qui pro tempore fuerint de omnibus percu-
perceptis et habitis. Et similiter de dictis hospitalibus datis in parte obla-
torum et leprosorum dictorum hospitalium. Et predicta omnia que dicta
sunt super elemosinis et relictis factis dicto hospitali sancti spiritus
eadem fiant et fiant in elemosinis communis et in omnibus relictis
que fient dicto hospitali de roziano et de districtu Fulginei.
Item pauperibus hospitalis sancte marie seu sancti Johannis de
Ierusalem quod hactenus vocabatur hospitale fratris Io-
hannis domini Jacobi pro adiutorio tunicarum et indumentorum
ipsorum pauperum xv libras denariorum predictorum. Item loco fratrum
de burzughano pro adiutorio tunicarum fratrum ibi sta-
tium xv libras denariorum predictorum. Item hospitali collis Floreti
pro opere ipsius hospitalis xv libras dictorum denariorum. Item unicuique
incarcerate iacenti in districtu civitatis Fulginei pro
adiutorio tunicarum ipsarum incarceratarum x solidos dictorum
denariorum. Quas quidem pecunias quantitates supradicti priores
et confalonerius populi civitatis Fulginei teneantur dari facere
locis monasteriis hospitalibus et incarceratis predictis
per camerarium communis Fulginei de pecunia dicti communis. Et si pri-
ores confalonerius et camerarius predicti qui pro tempore fu-
erint vel aliquis ipsorum extiterint negligentes quibus

ipsorum qui

ipo ꝑ qui negligens fuerit ꝑdat decoꝝ salario pt
ꝑ in eum 50 libr decoꝝ den. Et si aliquis decoꝝ locorꝝ
noluerit stare in ꝑiudicium cois fulg uel receperit al
iqua cessionem ab aliqua ꝑsona collegio uel loco ꝑ
dat beneficium supdictum. Item ad hoc ut deus dns no
yhus xpus et bta virgo maria defendat et custodiat
res et bona cois fulg et hoies ipi cois ab omi pic
ulo grandin et tempestatis dictam statuimus et ordi
namus ꝙ pdci dni potes et gfalonerius ꝑ sacramentu
teneant dare facere de pecunia cois fulg fratribz sin
nutio loci sci dnici de casa mala de ciuitate fore
ad petitionem nuntij sui fratrum ipi loci in flor boi
et ꝑ emit. Et ꝙ fratres et conuentus ipoꝝ locorꝝ minorꝝ
pdicatorꝝ sci agustini et sci jacobi ab aqua de fulg
et conuentus ipoꝝ fratrum minorꝝ pdicatorꝝ sci agusti
ni et sci jacobi ab aqua de fulg et conuentus ipoꝝ
locorꝝ teneant et debeant quibz pdcoꝝ conuen
tuum emere de denarijs dcoꝝ elimosinarꝝ addcta loca
spectantem unam culturam de sizico bonam longam
amplam et sufficientem ea recipiendi corpora
mortuorꝝ cum portant ad eccas eoꝝ ad sepelli
endum at adictis elimosinis cadat ipo facto et
dicta pecunia no soluatur andas loci fratrum nisi
primo emat cultra pdca. Item ad laudem et reue
rentiam dei omnipotentis et bte ac gloriose vir
ginis marie matris sue et gloriosi martiris bti
feliciani capitis et protectoris cois et ppli ciuitatis
fulg et honorem et fortificationem dce ciuitatis Et sta
tuimus ꝙ potes et gfalonerius dci ppli ·/· in
teneant et debeant dare facere ꝑ camarium cois fulg qui
ꝑ tpe fuerit de pecunia et auere cois fulg absqz aliqua alia de
liberatione seu pmissione consilij quolibz ano usqz ad v. anos
pxim uenturos completos in opibus i scriptoꝝ locorꝝ ·i· st
ptas pecuniarꝝ quantitates in i scriptum modum in primis in
ope et pro ope loci fratrum pdicatorꝝ de fulg 100 libras bo
norꝝ den. nunc currentium. Item in ope loci fratrum sci agusti
ni de fulg 50 libr den. pdcoꝝ. Item in ope loci fratrum minorꝝ
sce marie de fulg 50 libr decoꝝ den. Et nec quidem pecu
niarꝝ quantitates et summa supius notatis et declaratis de
beant dari solui et satisfieri quolibz ano in festo bti

Et quetis locorꝝ fratrum

12

feliciam martiras de denariis factis seu coptimi paludis
comunis fulginei et de introitibus molendinorum dicti comunis et distri
ctus fulginei olivarum. Et ad hoc ut predicta celerius execu
tioni mandentur eligatur quedam bona et legalis persona
per ipsos dominos potestatem et gonfalonerium prout eis melius visum
fuerit ad manus cuius dicti domini potestas et gonfalonerius dictas
quantitates annuatim teneantur mittere mittere facere prove
nientes de introitibus dictorum paludis comunis et molendinorum
olivarum usque ad quingentorum quantitatem omnium predictorum. Et
dicta bona et legalis persona eligenda per dictos dominos p
otestatem et gonfalonerium dictam quantitatem debeant dare et
solvere et distribuere integre cum effectu locis mona
sterii hospitalibus et incarceratis predictis prout superius
expressum dum tamen quod dictas quantitates 100 libras denariorum
relictorum in opere dicti loci fratrum predicatorum predicatorum et
50 libras denariorum relictorum in opere loci fratrum sancti augustini
et 50 libras denariorum relictorum in dicto opere loco fratrum s[er]
vorum sancte marie predictorum dicta bona et legalis persona
teneatur solvere quolibet anno usque ad dictum tempus decem
annorum scilicet in magistris lapidum et lingnaminis et ca
lcina lapidibus lingnamine et manualibus et aliis cir
ca dictas operas occurrentibus et de dictis denariis in dictis o
peribus constitutis nulla persona de dictis locis possit aliquem
denarium percipere nec habere aliqua occasione. Sed omnes et sin
guli denarii supradictis dictis operibus convertantur secundum mo
dum predictum. Et quod camerarius comunis fulginei qui pro tempore fuerit
teneatur et debeat omnes et singulos denarios supradictos
quos dicta bona persona per dictos dominos potestatem et gonfalone
rium eligenda recepit a coptimatoribus dictorum mo
lendinorum olivarum et paludis mictere facere ad in
troytus comunis fulginei sine aliqua apodissa et facere
ipsis coptimatoribus paludis et molendinorum predictorum
quietantiam de omnibus et singulis denariis per dictam bonam personam
recipiendis ex causis supradictis et in faciendo instrumentum qui
etantie ita quod nullum impedimentum prestetur quin dicte el
imosine et denarii predicti occasione dictorum operum in
tegre persolvantur. Et predicta omnia et singula predicti domini
potestas et gonfalonerius qui pro tempore fuerint teneantur

et debeat tucto inventari in terre observare et observari facere
Et hoc capitulum sit positum in qualibet parte sui cum nullum
aliud capitulum cum vel contra positum contradicat nec possit in
aliquo derogare. Et in supstatum confirmamus ut
omnia supradicta bona procedant Et per dominos potestates populi civitatis
Fulginei qui pro tempore fuerint eligantur tres boni et legales
homines de Fulgineo de quolibet terzerio eiusdem civitatis unus
qui diligenter scrutent et reuidant omnia loca religio-
sorum et hospitalia supradicta quibus supradicte elimosine pro
comuni Fulginei sunt constitute secundum formam suprascriptam ac et cu-
ra habeant de maiori certitudine Fulginatis ut in eam nullum
quod turpe fiat Et si quos defectus in ipsis locis mo-
nasteriis hospitalibus et ceteris supradictis invenerint corri-
gere et corrigi facere in quantum posse teneantur Et supradictis bonis hominibus
videbitur referant dominis potestatibus dicti populi qui fuerint pro
tempore Et quod in dictis locis monasteriis hospitalibus et ceteris
supradictis invenerint illicitas et inhonestas ... et tales faciant removeri
faciant et curent dicti domini potestates quod in dictis locis mo-
nasteriis hospitalibus et ceteris ordinamenta secundum deum pro
utilitate corporum et animarum posse deo coadiuvante
procedant Et quilibet teneatur solvere datium
pro libra sua secundum quod fuerit extimata. y

Item dicimus et ordinamus quod quilibet dominus (?) civitatis — Emend. j. R/ 55.
Fulginei teneantur et debeant solvere datium pro libra
sua secundum quod fuerit impositum pro comuni Fulginei. Et potestas
et capitaneus teneantur et debeant possessionibus facere per
nostros camerarios civitatis Fulginei quod datium et collecta
imponentur si expedierit causam et negotium pro quibus dictum
datium fuerit impositum et per ea causa et nego-
tio pro quibus dictum datium impositum fuerit et collectum
expendant ipsum datium et non alibi Et potestas et capitaneus
qui tunc pro tempore fuerint qui contrafecerint in predictis puniatur
de suo salario 100 libr. den. pro quolibet et quod in solutione
ipsius datii imponendi non admittatur aliqua compensa-
tio alicuius debiti constantie reddende seu promissionis
vel ambaxiatis quod vel qua aliquis a comuni Fulginei recipere
debet quacumque de causa excepto quod milites qui tenent

Datium impositum ex causa ... non potest in aliam erogari

In solutione datii non potest opponi neque peti compensatio ... debeat a comuni recipere ...

equos pro comuni Fulginei possint eis facere excomputari in
datio quod solvere deberent dicto comuni de denariis quos pro
eorum cavallata recipere deberent a comuni. Et hoc potestas
et capitaneus comunis Fulginei qui pro tempore fuerit teneatur et de
beat in eorum posse facere integre observari. Et si
dicti potestas et capitaneus contrafacerent in penas quilibet ipsorum per
dat de suo salario 100 libras denariorum nunc currentium que
comuni Fulginei applicentur. Et hinc capitulum nullum aliud
capitulum in uel retro positum contradicat. Et insuper sta
tuimus et firmamus quod quilibet teneatur et debeat sol
vere cum effectu datium et collecta pro comuni Fulginei imposi
tum et imponendum per libra sua in terminum per
banditores comunis Fulginei et partes dictorum dominorum potestatis
et capitanei uel dominorum priorum dicti populi assignandum
sub pena quarti pluris. Et siquis ipsum datium in
dicto termino non solverit cum effectu quousque idem non solverit
datium, procuratores et officiales comunis Fulginei in
civilibus uel criminalibus causis nullo modo reddat ei
iustitie complementum nec in aliquo audiat donec
ipsum datium comuni predicto solverit integre cum effectu. Et
ad hoc ut predicta celerius observentur potestas et capitaneus
teneatur et debeat facere legi omnia nomina non solven
tium datia et collectas pro comuni Fulginei in porta magna
hostii consilii dicti comunis prima sequenti dominica post elapsum
terminum antedictum. Et nihilominus potestas et capitaneus
teneatur incontinenti omnes non solventes datium et
collectas constringere de facto in personis et rebus ad
solvendum datium antedictum. Et si negligentes
fuerint in penas de eorum salario ipsum datium solvere
teneatur. Et camerarius comunis Fulginei de salario
dictorum dominorum potestatis et capitanei qui negligentes
extiterint in predictis retinere debeat tantum de eorum
salario quod sufficiat pro datio supradicto. De datio
solvendo pro bonis alicuius defuncti

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis haberet hereditatem
uel partem hereditatis alicuius defuncti pro su
ccessione et plures sint heredes et legatarii quod
heredes defuncti debeant solvere datium et collectas
et postmodum dicti heredes habeant recursum ad

Datium de solvendo in termino assi gnandis per banditores sub pena quarti pluris

Et non solventes datium cum effectu in termino non red datur ius in civilibus nec criminalibus et nomina non solventium legan tur in consilio

legatarios per capitulum quod legata est unicuique detractis
relictas factis monesteriis eccl. hospitalibus et aliis
piis locis Et hoc capitulum locum habeat a tempore renova-
tionis libre facte per magnum marcum de
turincano citra Et iudex comunis fulginei cogat lega-
tarium seu legatarios ad solvendum heredibus talis
defuncti in continenti sic contingit quod pape relicta sine
petitione vel porrectione libelli et strepitu et figura
iudicii viso solummodo relicto tantum Et homines qui habent
inde in usu solummodo relicto tantum Et homines qui habent
possessiones aliquas seu terras seu vineas vel aliqua
bona que fuerit extimata seu appretiata in catastro
comunis fulginei vel per dominum dominum marcum sine ex testo
sive ab intestato vel ex donatione vel venditione
vel alia quacumque de causa habeant fructus ipsarum posses-
sionum teneantur solvere datium et collectas que per comune ful-
ginei imponuntur et colliguntur pro tempore secundum libram
et extimationem factam de ipsis rebus et bonis in dicta
appretiatione sic in dicta libra continetur et recepit Et ipse
possessiones ad prestationem dictarum dativarum et collectarum
obligate nullam habeant excusationem Et capitaneus populi
decemviri et cetera alii officiales comunis fulginei coram quibus
petita vel aliquod predictorum aliquatenus petentur cogant
de facto predictos homines et personas ad solutionem integre
faciendam dictarum dativarum Et hoc locum habeat
donec ipsas possessiones possederit Et si ipsi posses-
sores ipsas dativas et collectas cessaverit solvere
sive quod ab eisdem dicta dativa colligi non posset aliqua
ratione cogantur per potestatem officiales laboratores qui
ipsas possessiones laborant Et si laboratores solverit
datium pro ipsis possessionibus et rebus quas laborat dominus
talis rei pro qua datium solvitur pro ipsum laborato-
rem eidem laboratori reddere et restituere teneatur
totum id quod ipse laborator solverit pro ipsis rebus Et
hoc capitulum se concordet cum capitulo statuti posito loquenti de
[illegible] Et intelligatur solvere datium ille qui como-
dum habet possessionis pro tempore dum extiterit solverit dativa tantum
Et quod notarii camerarii comunis fulginei sive quicumque officiales comunis
fulginei qui fuerint deputati super libra comunis fulginei teneantur
et debeant ad petitionem emptoris donatoris vel cuiuscumque
alienatoris sive venditoris vel cui facta est alienatio

Ut ille solvat datium et collectas qui recepit fructus / et si ille non est solvendo vel [illegible] non solverit / solvat [illegible] laboratores et recuperet a domino [illegible]

Ut notarii camerarii ad petitionem [illegible] permutet possessiones de una libra in aliam et habeat duos [illegible] pro [illegible] [illegible] etc.

63v

removere de libra alienatoris illam possessionem venditam donatam seu quocumque modo alienatam et ponere in libra seu apprestio emptoris seu in libris ipsius cui facta fuerit alienatio ipsius rei dum tamen faciant ipsos primo iurare quod non faciant in fraudem. Et si post modum apparuerit ipsos predicta in fraudem fecisse solvant nomine banni quilibet pro communi fulginei 200 libr. den. nunc currentium. Et dicti notarii seu officiales habeant pro suo salario pro qualibet petitione seu cancellatione possessionis qualibet partis duos denarios. Et si contingat post alienationem colligi datium usque ad recollectionem fructuum primi sequentis anni quod ipsum datium non currit requirere emptor sibi solvat nisi ille in quem facta fuerit alienatio perceperit fructus illius anni antedati impositionem. Et quicumque habuerit vel tenuerit aliquam possessionem aliorum qui non fuerit habitator civitatis fulginei vel comitatensis aut aliorum qui non solverit datium communi fulginei aut michi pingiores vel michi libertatem habuerit quocumque modo teneatur solvere datium et collectam pro tali possessione impositam quod potestas teneatur facere solvi de fructibus tamen super dictis bonis illius pro illa quantitate quam communi fulginei solverit pro eo absente. Et tamen habeat teneat possideat atque fructet dictus talis solvens dictum datum donec sibi fuerit integre satisfactum de predictis. Et fructus extra percipiat. Et si supra bona non essent extimata in libra communis fulginei possessor ipsius rei seu ipsarum rerum faciant sibi ipsam seu ipsas res sibi scribi et poni in libra et apprestio communis fulginei in suo extimo. Et potestas in unum mensem in principio sui regiminis teneatur et possit facere generalem inquisitionem contra omnes et singulos homines civitatis fulginei et cuius districtus qui habent aliquas possessiones in comitatu civitatis fulginei que non sunt allibrata in catasto civitatis fulginei de quibus vel pro quibus tales possidentes et habentes ipsas possessiones non solverint datia et collectas. Et si quos invenerit talia possidentes teneatur cogere ipsos ad faciendum ipsas possessiones scribi facere in eorum apprestio et cogere ad solvendum datia et collectas impositas et imponendas. Et si quis predicta facere contempserit perdat ipsam possessionem et ipso facto talis possessio deveniat totaliter in communi. Et si quis quicumque de civitate vel districtu fulginei donaverit dederit vendiderit vel relinquerit

Margin (left): Si possessio est alienata quis solvat datium illius anni quo alienatur illa res alienata

Margin (right): Pena facientium predicta in fraudem de possessionibus ad libras aliorum transferendis 200 lb.

Margin (right): Et liberatores aliorum possessionum et alienatarum datium pro illa solvant

Margin (left): Et alienata vel ... quando ... aliqui qui datia communi fulginei ... solvant de bonis suis ... tales alienationes ... pro illa ... extimo ... alienatur

vel alio quocumque modo et sub quacumque exceptione vel [?] alie-
naverit et que vel quis dominium transferat vel tra-
sferret alicui persone seu alicui qui sit suppositus
iurisdictioni comunis Fulginei et non solventi comuni Fulginei et non
solventi de bonis suis data et collectas quod dictus
talis alienans vel alienatores heredes et successores
ipsius vel ipsorum alienantis vel alienantium teneatur
semper dedere et seu rebus sic alienatis datas concessis
venditas vel relictas vel quocumque alio modo ut dictum
est alienaverit solvere comuni Fulginei data et collectas
pro ut et sic solvi consueverat ante dictam talem ven-
ditionem vel alienationem sic factam. Et quod dicta tales
possessio seu possessiones non debeat per aliquem officialem
comunis Fulginei elevari de libra seu extimo predicti aliena-
tis vel alienantium. Et si dictus officialis contra fecerit in predictis
per potestatem comunis Fulginei in 100 libr. den. vice qualibet
condempnari debeat. Et nichilominus ad solutionem
datii impositi vel imponendi pro illa tali possessione seu
possessionibus sic alienatis de suo proprio solvere teneatur.

Qualiter solvatur datum per filios Massoli et alios nobiles iiij

Item dicimus et ordinamus ad hoc ut confinia
districtus Fulginei conserventur et manuteneantur ille
[?] habitatores ipsorum confinium quod Massolus bona
iudex et filii domini Bonacapti et alii nobiles mora-
tes in confinibus districtus Fulginei prope confines Spoleti
quibus eorum teneantur et debeant solvere datum
et collectam comunis Fulginei pro 100 libris den. et maiori
quantitate non obstante si bona eorum fuerint vel essent
plus ultra dictam extimationem extimata vel appre-
tiatam in catasto comunis Fulginei. Et quilibet alius qui
non est de nobilibus habitatoribus in dictis confinibus solvat
datum et collectam dicto comuni pro 25 libr. den. prout tunc
et non pro maiori quantitate non obstante si eorum bona
fuerint ultra dictam quantitatem extimata in cata-
stro comunis Fulginei ut supra est expressum.

Quod habitantes in confinibus talibus districtus Fulginei solvant certum datum et data quantitate et non ultra licet eorum bona sint plus appretiata in catastro.

De equis et mulis dandis ad vecturam quando et qualiter fiat.

Item dicimus et ordinamus quod capitaneus [?] comunis Fulginei
qui pro tempore fuerit teneatur et debeat facere veni-
re coram eo omnes personas habentes equos et mulos ca-
vandos eos ad vecturam et ipsos equos et mulos facere
extimari et ipsorum extimationem facere scribi in quodam
quaterno comunis Fulginei quorum equorum et mulorum non

64v

post extimatio excedat suma 40 libr dnor parvor Et
omnes homines habentes ipsos equos et mulos teneantur
et debeant ipsos equos et mulos prestare tam coi fu-
lgs quam specialibus personis auctte pdce quandocumque fuerit opo-
rtunum Et ab eis petitum fuerit pro ... soldis denariorum pro
quolibet die pro vectura ipsorum equorum seu mulorum et
pro quolibet equo seu mulo recepta primo extimatione
facta per ipsum capitulum scripta in dicto libro cois Et si
aliter fieret omnis extimatio non valeat Et siquis
ipsorum mulorum et equorum moreretur in servitio cois
fulgs pro ambaxiata vel cavallata pro coi fulgs quod po-
tas et capitulum pth auctte pdce teneantur et debeant
in unum mensem facere fieri extimationem talis seu talium
equorum vel mulorum sic morientium Et sibi dari fa-
cere de pecunia camere cois fulgs pro emendatione p-
cii supdcoz equorum vel mulorum huiusmodi morie-
ntium scdm extimationem dcam modo fiendam Et si d-
ni potas et capitulum in pdcis contrafecerit de porto eorum
offo teneantur et debeant ipsum locatorem conservare inde-
mnem Et de extimatione et in tlce pdictis stetur
sacramento ipsius locatoris et instrumentum locationis seu
venditionis facte de ipso equo vel mulo post non valeat
contra coe fulgs nec contra spales personas dce auctte nisi ro-
nabiliter esset factum in forma cois fulgs Et hoc valeat
in pnti preterito et futuro ¶ Item siquis dederint
equos seu mulos modo aliquo ad vecturam et in morte
extimationem fecerit de ipso equo vel mulo que psti-
tit ad vecturam q recipiat in dco libro cois et in-
strumentum fieri fecerit instrum aliquod ipsum instrum non valeat
ipso iure et ex eo agi vel excipi non possit tam contra coe
quam contra spales personas nisi quantum ad dcam extimatio-
nem factam receptam in dco libro cois cuius tamen modo
extimationis stetur non obstante aliqua extimatio-
ne facta de ipso equo vel mulo que in dco libro cois sit
ptano recepta et non obstante aliqua venditio-
ne facta eo modo vel consuetudine hactenus in pdcis
observata Et siquis contractus factus esset vel fieret in
futurum pretextu alicuius equi ronzini vel muli qui
dari consueverat ad vecturam mutui venditionis
depositi vel alterius cuiuscumque generis contractus cum aliquo
qui habuerit ipsum ronzinum seu mulum que dari
consueverit ad vecturam quod dca locatio habeatur ac si
facta esset pure facta ad vecturam ad quod probandum
sufficiat probatio per unum testem aut per duos

testes de publica voce et fama cum sacramento pro
predictis contractus cum quo quis seu fuerit celebratus
occasione locationis dicti ronzini vel muli seu seu
vectatus eiusdem. Et capitulum predicti civitatis qui pro
tempore fuerit supersit super vectoramento mulorum vel
equorum qui dant seu dabunt ad vecturam ron-
cinum non erit eius. Et a diffinitione dicti capitu-
li fienda per eum in predictis appellari non possit
Et contra huius capituli continuationem non possit et si
contrafecerit ipsa continuatio non valeat ipso
iure et si iuratum fuerit in ipso tali quocumque
voto ad sancta dei evangelia corporaliter manu
tactis scripturis et non vaceret talem huiusmodi
vetu iurum inter ipsas partes vel non opponere aliquas
exceptiones contra dictum votum. Et quod iudex ex suo
officio teneatur et debeat cogere illum seu illos
cui vel quibus facta fuerit dicta continuatio et iuramen-
tum predictum prestitum ad committendum ipsum iu-
ramentum et continuationem sic factam negantem
talem continuationem et iuramentum debeat
aliquatenus audiri. Et si talem equum mulum
seu ronzinum datum ad vecturam mori vel ma-
cangiari contigerit adeo quod non possit uti ad eq-
uitandum vel uti ad officium sibi commissum vel ad ve-
cturam prestandum quod si mortuus fuerit vel ma-
cangiatus culpa conducentis eum vel eos quod ad
ultra ipse locatori tamen modo teneatur et non ad ve-
cturam postquam mortuus fuerit vel sic macangiatus

De habitantibus infra signatas aliarum societatum quibus modis teneantur

Item dicimus et ordinamus quod quicumque habitat vel habitabit
in signatas seu confines aliarum societatum seu societa-
tum civitatis Fulg. teneantur iurare facere factiones in
ipsa societate cum hominibus ipsius societatis in cuius signatas
habitat non obstantibus si in alia societate iuraverit. Et
hec fiant ad petitionem consulum dicte talis societatis per que-
cumque iudicem vel officialem communis Fulg. coram quibus fu-
erit postulatum summarie sine strepitu et figura iudicii

De venientibus ad habitandum infra confines civitatis Fulg.

Item dicimus et ordinamus quod quicumque forensis venerit
ad habitandum in confines civitatis vel districtus Fulg. ad
aliquam villam vel castrum preter ipsos confines quod auctoritate
presentis capituli sint liberi et exempti ab omnibus servitutibus realibus et personalibus
et spatiis civitatis Fulg. usque ad .v. annos proximos venturos

Rub. 51 / 52 / 53

li. 4. c. 27

post suum adventum. Et quod nullus sindicus alicuius ville
castri vel districtus predicti possit nec debeat ab eo aliquid
petere vel eum facere pingnorari occasione alicuius gra-
vaminis nec aliqua alia occasione vel exceptione debiti dicte uni-
versitatis. Salvo quod si damnum daretur personaliter vel in
bestiis possit pro malefactore dari et de mallis et damnis
datis per eum. Et cum predicto possit et debeat dum modo iste
talis qui predicto non veniat et steterit habeat libram in
catastro communis Fulginei extimationis xxv librarum denariorum ad minus

¶ De balistis et temptoriis communis Fulginei et specialium personarum
non prestandis · civitatis

Item statuimus et ordinamus quod potestas et capitaneus populi
civitatis Fulginei qui pro tempore fuerit faciant et curent
pro posse quod baliste et temptoria communis Fulginei et specialium
personarum ipsius civitatis et comitatus eiusdem nulli persone
alicuius conditionis existat accomodent sine expressa
licentia et voluntate illius persone seu aliarum personarum
cuius seu quarum fuerit dicte baliste seu temptoria. Et
si ipsi potestas vel capitaneus contrafecerit in predictis perdat quilibet
ipsorum de eorum salario c libras denariorum que communi Fulginei
applicentur. ¶ Item quod dicti domini potestas et capitaneus et quilibet eorum
precise in dicto mense et pena xxv librarum denariorum pro quolibet eorum
teneantur et debeant scribi facere et comunicari facere
omnes et singulas balistas et temptoria communis Fulginei et
specialium personarum dicte civitatis et omnes et singulas ba-
listas quas duxerit fecerit breviarium ipsius civitatis comitatus
eiusdem et de ipsis balistis inquisitionem facere et ipsas
inveniendas facere ipsas balistas et temptoria et assi-
gnari hominibus ipsorum breviarium. Et hoc locum habeat
in preterito et futuro. ¶ De pavilionibus et ten-
toriis habendis in qualibet societate

Item dicimus et ordinamus quod si contingat exercitum
fieri pro parte communis Fulginei quod potestas seu capitaneus
in dicto mense teneatur et debeant coram eis facere
comparere omnes consules seu rectores artium vel societatum
civitatis Fulginei in districtus. Et ipsis consulibus seu rec-
toribus mandare quod in certum terminum pro eos vel ipsos
eis statuendum ad penam eorum arbitrio auferenda
debeant habere et preparare eius expensis hominum dicte eorum
societatis pavilionem seu tentoria sive habeant per
ipsa societate. Et si dicti potestas et capitaneus in predictis

S O P

extiterint negligentes perdat de eorum salario 50 libr.
den. com. Fulg. applicandas. Et quod dicti paringhiones et
terrinas qui et quos habet vel fuerit in futurum in dicta civitate
et districtu eiusdem debeant per omnes homines dictarum
societatum propriis societatibus fideliter et sollicite custodiri
fieri. Et quod in qualibet societate predicta eligatur
unus bonus et legalis homo qui ipsum paringhionem
et terrinam custodiat et conservet pro dicta societate
et in ipsa societate. Et ipsum paringhionem et terrinam
alicui persone non det nec prestet ad penam 25 l.
brazorum den. Et quod nec potestas nec capitaneus debeat
ipsum paringhionem seu terrinam alicui facere prestari
nec aliquem cogere ad dictum paringhionem seu terrinam
alicui prestandum nec in aliquo consilio proponere vel
arenghare ut aliquis ex dictis paringhionibus seu terrinis
alicui persone prestet vel aliquo modo det. Et qui contra fe-
cerit in predictis perdat de suo salario 100 libr. den. vice
qualibet in quibus contra hoc cap. committet. Et quicumque
predictas consuluerit seu modo aliquo arengaverit pro aliquo
paringhionis seu terrina alicui prestanti nomine banni
solvat com. Fulg. 25 libr. den. Et hoc capitulum sit precisum
in qualibet parte sui. Quod nullus vendat bona sua
seu maiorem partem ipsorum causa portandi ad aliam
terram

Item dicimus et ordinamus quod nullus de civitate Fulg.
vel districtu audeat vel presumat vendere alie-
nare vel aliquem contractum facere vel legatum alicui vel
in cambium dare vel aliquo modo obligare bona sua vel
maiorem partem ipsorum bonorum suorum causa portandi ad
aliam terram et qui contra fecerit in predictis tam ille qui ven-
diderit quam ille qui receperit in x libr. den. pro qualibet com. Fulg.
committat. Et hoc si res vendita alienata in cambium
data seu legata valet minus x libr. den. Si
non plus valet x libr. den. uterque ipsorum committat in 25
libr. den. com. Fulg. Et dicta talis venditio donatio
alienatio et cuiuscumque tituli datio sive legatum non
valeat ipso iure et eis nulla fides adhibeatur. Et si
aliquo modo alienatio vel receptio reperiretur facta tenea-
tur recipiens solvere datium et collectam pro eo cuius ipsa
bona fuerunt. Et nulla persona emat seu contractum
seu pingnus seu obligationem recipiat ab aliquo
forense de aliqua re seu possessione positam districtu
Fulg. vel in ipsa civitate Fulg. Et si aliqua venditio

Quod nullus alienet bona sua vel maiorem partem causa portandi ad aliam terram [illegible]. Et vide li. 1. [illegible] 99. et statutum [illegible] 257.

Quod nullus emat a forense aliqua possessione posita in districtu Fulg. etc.

cet seu modo predicto seu donatio obligatio seu quecumque aliena-
tio seu quodcumque legatum ipso iure sint cassa et irrita
et nullius valoris et eis nulla fides adhibeatur. Et
potestas sive capitaneus civitatis Fulginei teneatur et debeat
ad petitionem cuiuscumque petentis facere fieri inquisi-
tionem de predictis et in septimanis omnibus in octo dies postquam ad
aures suas pervenerit vel fuerit inventum hoc
factum esse. Et quos culpabiles invenerit puniri et
condempnare in dictis penis et bannis. Et cuilibet liceat
contrafacientem seu contrafacientes accusare et habeat medie-
tatem banni et nomen accusatoris habeatur in quolibet loco
teneatur secretum. Et si potestas vel capitaneus in predictis
extiterint negligentes vel fraudem commiserint quilibet
eorum perdat de suo salario 100 libras denariorum que communi Fulginei
applicentur. Et ad probationem dictarum venditionis et
obligationis sufficiat si dictus venditor vel obligator
habitaverit extra civitatem Fulginei vel districtum. Et ad hec
manutenenda et conservanda eligantur tres boni homines
de civitate Fulginei videlicet de quolibet terzerio unus et habeat quar-
tam partem dicti banni. Et quod nullus de civitate Fulginei vel
districtu habens aliquam possessionem intra vel prope confines
territorii civitatis Fulginei vel aliquorum vicinorum comi-
tatuum audeat vel presumat ipsam possessionem seu pos-
sessiones vendere donare vel modo aliquo alienare seu ob-
ligare alicui forensi qui non sit civis seu comita-
tensis civitatis Fulginei. Et qui contrafecerit in 100 libris denariorum
communi Fulginei condempnetur et quilibet possit contrafacientem accusa-
re et habeat medietatem dicti banni et nomen accusa-
toris teneatur secretum. Et hoc capitulum ponatur de
statuto in statutis et prevaleat ceteris aliis capitulis factis
et fiendis.

Et nullus qui habet domum in castro
collis Florenti vel Vecchiam seu Populeti audeat eam
vendere. XI

Item dicimus et ordinamus quod nullus habens domum casalenum
vel aliam possessionem in castro Vecchiam Populeti collis Flo-
renti vel Rasilie audeat vendere vel modo aliquo contrafacere sine licen-
tia potestatis et capitanei pro tempore civitatis Fulginei. Et si fieret aliter ipsa ven-
ditio seu alienatio sive quocumque titulo transactio non valeat
nec teneat ipso iure nec ullam optineat roboris firmitatem
sed omni tempore res sic alienate communi Fulginei applicentur et dictus
venditor vel alienator nec non et receptor in 25 libris denariorum
communi Fulginei condempnetur. Et hoc locum habeat in presenti preterito et fu-
turo. Et potestas et capitaneus teneatur et debeat compellere tales

Quod nullus possit ... possessionem ... confines districtus Fulginei ... possessionem alicui forensi alienare ... vide in ... 60 et 61

Quando probetur ... venditionis ... extra civitatem

alienatorum ad rehemendum res predictas sicut alium translatas sub pena in hoc capitullo contenta Et nullus huius domu
tas sub pena in hoc capitullo contenta Et nullus huius domu
in aliquo supradictorum castrorum audeat vel presumat ipsam de
struere vel deuastare nec de ipsis castris vel aliquo ipsorum
asportare seu extrahere lapides qui ipsas domos tenere ad
tatas et reactare in ipsis castris ipsas que fuerint aliqua
tenus deuastatas uix cognosce posse reactare Et potestas et
capitulum teneantur et debeant operari efficiant ita et taliter
quod predicta et quilibet predictorum perducant ad effectum et singuli
consilii fuerit pro dat quilibet ipsorum decem salario XX libr.
den. nunc currentium

De paludibus communis Fulginei alli uandis et relapsandis per illos qui tenent in debitis 12

Item dicimus et ordinamus quod capitulum expensis communis Fulginei
teneatur et debeat paludes a termino usque ad flumine
facere relapsare liberas et absolutas aqualibus
persona que eas indebite tenent et pro ipso communi Fulginei conservare
Et si quis de dictis paludibus aliquas vel aliquam apprehe
derit in XXV libr. den. communi Fulginei condempnetur Et potestas et ca
pitulum omnino faciant relapsare quicquid inuenerit pal
aliquem vel quod debuerit apprehensum de paludibus inde
Et quod potestas teneatur dare et locare ad affictum
illas paludes communis Fulginei qui affictant ripas dare debeat
[illegible] de plano si ipse voluerit pro illo pretio quod debebit in
consilio generali vel per illos qui per ipsum consilium fuerit deputati
Et potestas et capitulum … post festum sancti Felitiani
teneatur predicta omnia facere in generali consilio predicto proponere
Et quicquid in predictis per ipsum consilium fuerit ordinatum est
certum mandet Et quod locationes que fierent in futurum de
palude fiat a domo [illegible] sicut conducto et ita quod occasione
aliquis … mercedis debeat remissio
debeat ipsis conductoribus nulla fiat remissio Et quod
ipsa remissio non possit per aliquod consilium proponi

De muris pontium communis Fulginei manutenendis et reparandis 13

Item dicimus et ordinamus quod potestas et capitulum teneantur
reparare et manutenere illos muros pontium
sancti Jacobi sancti Flandii et omnium aliorum pontium communis
Fulginei Et quod faciant fieri ex utroque ipsorum pontium latere
pectorales et fiant mutuas ac capitulum expensis ipsorum
potius hinc in sic trahit usque ad lucro capitis dicti
potestas Et nullus debeat eleuare de dictis pontium pec
torales nec aliquem ex eis ad pena 100 libr. den. Et
si soluere non poterit bannum predictam fustigetur pro
tam communis Fulginei

De pontibus parapectatis lapidibus nouis fiendis 14

Et hanc materia uide statuto … li. 44. li. 53. et li. 56

Locatio rerum communis … ripis et fraterna conducte sunt

Item dicimus et ordinamus quod potestas populi civitatis Fulginei
pena predicta iuramenti teneatur et debeat facere fieri in
qualibet porta nova pontis lavatorii civitatis Fulginei
iuxta ipsum pontem a latere extra unum pontem lapideum
parapectatum loco pontis lingaminis qui nunc est
in ipsis pontibus expensis comunis. Et potestas populi dicte civitatis
teneatur et debeant pena predicta iuramenti facere in capite ali-
quem ex dictis pontibus exemplo aliorum qui pro tempore fuerit
adeo quod homines et persone transeuntes et alia animalia de ipsis
pontibus cadere non possint.

**Et nullus vendat ali-
quam rem iuris episcopatus Fulginei vel aliarum
ecclesiarum** 15

Item dicimus et ordinamus quod quicumque vendiderit
aliquam rem iuris episcopatus et recepta fuerit ex recepta epi-
scopatus vel alterius cuiuscumque ecclesie vel universitatis quod tales
venditor et sui heredes et successores teneantur et debeant
ad petitionem emptoris vel heredum ~~af~~ aut succe-
ssorum ipsius restituere ipsi emptori vel suis heredibus vel suc-
cessoribus totum pretium quod habuisset a dicto emptore
et dampna et interesse ipsi emptori vel
de dicta re seu rebus. Et quod si dictus emptor non fuerit inquietatus
emptor. Et quod si dictus emptor non fuerit inquieta-
tus vel molestatus a dicto domino episcopo vel ab aliqua alia eccle-
sia vel rectoribus ipsarum ecclesiarum de dicta re seu rebus sit vel
vel emptoribus ipsius emptoris vel emptorum re-
ditatem quod sit in potestate ipsius emptoris vel emptorum re-
stituere dictam rem seu res. Et dictus venditor seu ven-
ditores teneantur et debeant dictum pretium reddere et resti-
tuere et dampna et interesse ut dictum est. Et potestas teneatur
vinculo iuramenti et pena .l. librarum de suo salario tempore sui sindicatus
computandi in predictis ius reddere dicto
tali emptori vel emptoribus et sibi vel eis fieri et fieri
facere de facto et summarie sine strepitu et figura iudicii
iuris ordinis non servato ad petitionem cuiuscumque petentis.

**De quietatione non facienda a minore tutori seu
curatori sine presentia iudicis ordinarii** 16

De tutelis et curis etc.

Item dicimus et ordinamus quod nullus minor .xxv. an-
norum possit facere quietationem suo tutori vel
curatori sine interventu et presentia iudicis ordinarii
vel iudicis potestatis. Et iudices potestatis teneantur questio-
nes tutele et cure et negotiorum gestorum sine aliquo
salario diffinire et terminare nec dicti pupilli nec ad-
ulti possint eidem tali curatori aliquam quietatio-
nem de negotiis per eos gestis et administratis oc-
casione dicte cure et tutele sine presentia dictorum iudicum or-
dinariorum vel iudicis dicti potestatis et duorum consanguineorum
dicti pupilli vel adulti. Et si de administratione
per eundem tutorem vel curatorem appareret dictus

dns potas civit Fulg. et iudex ipi dni potatis faciat
ipi tali tutori vel curatori ab ipis pupillis seu ad
ultis finem quietatis absolutis remissionem et pactum
de ulterius non petendo vel agendo de dicta admini
stratione et negotiorum gestione sm alicuius consanguineorum
pupillorum seu adultorum pdictorum presentia post q pro
ipos tutores seu vel curatores coram eis fuerit pposita
de pdictis reddita ratio i. x dies computandos a die reddite rationis
de pdictis pupillis vel adultis factis Et idem iudex ta
de ipis pupillis vel adultis tutorem vel curatorem sua sententia absolvat et
lem tutorem vel curatorem sua sma absolutum et
absolutum teneat ab administratione et bonorum et rerum
pdictorum pupillorum vel adultorum gestione Et pdicta
talis quietatio fiat in presentia dni potatis seu iudicis
mationem dictorum et statuta aliter facta no valeat nec in se
habeat firmitatem

De grassia non extrahenda de civitate vel districtu Fulg. 17

Pena extrahentis grassiam

Item dicimus et ordinamus q nulla psona de civit.
Fulg. vel de alia audeat vel psumat portare
nec portari facere nec extrahere vel extrahi facere de civit.
Fulg. vel eius districtu aliquam grassiam nec aliqd
genus bladi sive farine Et qui contrafecerit pro qualibet vice
in 25 lib. den. com. Fulg. condemnetur pro potatis seu capitis
qui pro tpre fuerit et pdat salmas et bestiam Et quicu
q dictam grassiam seu dictum bladum sciente vendiderit
vice qualibet in 50 lib. den. com. Fulg. condemnetur Et in
telligatur sciente vendere quicuq vendiderit vel vendi
derit quodcuq genus bladi quod extraheret de civit. Fulg. vel pro di
strictum totum ipius civitatis Et eadem pena puniatur
qui dederit in pdictis auxilium consilium vel favorem Et
quilibet possit contrafacientem accusare et habeat medietatem
de banno Et psumatur extra civit. seu districtu extrahere si
sine apodissa fuerit quis inventus cum dicta grassia Item
ad tollendum malitias omnium qui ipam grassiam de civi
tatis et districtu Fulg. extrahere nitentur Et q nullus sit
ausus extrahere et portare grassiam vel bladum extra dictam
civit. vel eius districtu nec aliquis pretextu marcanadi
possit extrahere bladum extra dictam civit. vel eius districtu pnti
capitulo dicimus et ordinamus q nulla psona cuiuscuq conditionis
existat audeat vel psumat portare bladum ad ma
rinandum extra territorium civitatis Fulg. aliquo quesito co
lore Et si quis contrafecerit in x. lib. den. pro quorum pro
potatis civit. Fulg. de facto aufferendorum com. Fulg. con
demnetur Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat
medietatem banni Et ad denuntiandum et accusandum
maxime contrafacientes in qualibet villa districtus Fulg. duo
homines eligantur de ipa villa Et q potas in principio sui

Q presumitur vendere grassiam ut extrahatur extra civit. vel districtum Fulg. puniatur ut si ipse quo presumitur ita presumere vendidisse q ē no fecit ita puniatur ipse ut [illegible] et favore et consilium

Q non presumit q portabit grassiam extrahendo extra civitatem districtum

Q nullus possit bladum aliquod portare ad marinandum extra districtum Fulg.

68v

regiminis pena 50 librarum denariorum teneatur et debeat mittere per sindicos ipsarum villarum

Hec invenitur in alio statuto magno

Quod quilibet qui se absentaverit teneatur relinquere procuratorem seu curatorem. Rubrica — xviij.

Item dicimus et ordinamus quod si quis de civitate Fulginei vel eius districtu iverit extra civitatem Fulginei vel eius districtum teneatur et debeat relinquere procuratorem. Et si minor fuerit teneatur relinquere tutorem vel curatorem. Et teneatur infra .xv. dies postquam citatio facta fuerit ad domum absentis per baiulum communis Fulginei. Et ipse baiulus procuratorem tutorem vel curatorem citet alta voce. Et si non comparuerit in termino sibi dato possit procedere contra talem absentem. Et hoc locum habeat in presenti preterito et futuro. Citationes vero infra dictos xv. dies non possit procedi contra talem absentem nisi primo facta citatione de dictis talibus procuratoribus tutoribus vel curatoribus.

Quod non contra absentem possit procedi nisi procuratore citato.

Quod filii familias qui tenent cambium seu faciunt mercantiam quod possint se obligare. Rubrica — xviiij.

Item dicimus et ordinamus

procedi sic etiam de alio.

rum depositis seu rerum de quibus talis filius familias convenerit negotiari. Et illud idem dicimus de mercantia et de omnibus aliis artibus. Excepto quod de nullo filio emancipato habitantis separatim a patre [illegible] Et quicumque de civitate fulginei vel districtu exercere voluerit artem mercantie mercatores transferre debeant dare fideiussores ydoneos communi fulginei recipienti nomine omnium illorum cum quibus facere habuerit de satisfaciendo eisdem omnibus que habuerit cum eisdem.

Quod heredes facientes mercantias et artes [illegible] primo satisfacere communi fulginei [illegible]

De banditoribus communis fulginei et eorum salario. xx

Item dicimus et ordinamus quod tres sint banditores communis fulginei, scilicet de quolibet terzerio civitatis fulginei unus, qui iuret ad sancta dei evangelia corporaliter tacto libro omnia et singula bandimenta et exbandimenta acta et ambaxiatas eis impositas et imposita et imponendas per tempora pro potestatem capitaneum et priores populi et sindicum dicti communis. Et omnia

Deest [illegible]

banditores communis fulginei quilibet eorum de pecunia communis fulginei quolibet anno pro eorum salario et mercede 50 libras denariorum currentium et non plus. Et de ipso salario sint contenti. Nec debeant aliquos facere pignorationes ratione eorum officii. Et camerarius communis qui erit pro tempore possit et teneatur auctoritate presentis capituli absque aliqua deliberatione consilii licentia vel mandato aliorum officialium communis fulginei dictos denarios seu feudum vel mercedem vel salarium eisdem libris ipsorum dare et solvere cum effectu, scilicet in hunc modum: octo diebus ante festum beati feliciani pro prima rata eorum pro ipso festo tertiam partem dicti salarii. Et ab inde ad quatuor menses tunc proximos sequentes aliam tertiam partem. Et elapsis deinde aliis quatuor mensibus aliam residuam tertiam partem. Quam communis dictas quantitates eisdem banditoribus solvere

Quod banditores non possint aliquas facere pignorationes [illegible] pro officio

Quod [illegible] ordine [illegible] banditoribus pro [illegible]

teneantur in terminis prefixis superdictis pro quibus salario et merce-
de ipsis banditoribus solvendis et concessis presenti lege sta-
tuimus et ordinamus quod ipsi banditores abstineant
se ab alijs introytibus ex antiqua lege municipali-
nza et consuetudine habitis videlicet bonorum bladi canipe et
stellarum exceptione quam in futurum facere non presumant
Et si quis ipsorum contrafecerit in recipiendo vel accipiendo
vel accipi faciendo aliquid de predictis blado canipa
sive stellis pro qualibet vice in 100 s. denariorum communi Fulginei ge-
rinet. Item quia cum Franciscus Johannis Cazoni bandito-
r domini communis Fulginei extitit sit et erit pro tempore in honore
domini communis Fulginei statuimus et firmamus quod ipse Fran-
ciscus habeat et habere debeat quolibet anno in festo sancti
Feliciani unum par pannorum similium de bono pa-
nno et colore et de pretio et valore pannorum quos sup-
erius nominati facere debent
dicti banditores alij superius nominati facere debent
et habebunt et portabunt dictis temporibus de pecunia et here communis
et camerarius communis Fulginei qui pro tempore fuerit absque ali-
qua deliberatione consilij vel mandato alicuius officialis communis
Fulginei et sine aliqua sollempnitate teneantur et debeat
dare et solvere in tertiarum effectu de pecunia dicti communis
illam pecunie quantitatem totam pro pannis predictis quam
dictus Franciscus quolibet anno ante festum sancti Feliciani
predicti octo diebus ad petitionem ipsius Francisci pro ut ipsi
panni constiterint et pro eis solvi debebit fideliter
predictum non obstantibus aliquo capitulo statuto populi quod communis
Fulginei quod in contrarium loqueretur aut vel contra positum Et quod
solutio quam predictus camerarius fecerit in predictis ponatur et
scribatur in continenti per notarium camerarii communis Fulginei pro le-
gitima et vera expensa et acceptata dicti communis Fulginei
ac si factum esset et obtentum et firmatum in consilio
generali et speciali communis et populi civitatis Fulginei ad bussulam
pallottas. Item statuimus et ordinamus quod Gerardu-
tius Vannes Cazonis habeat et habere debeat omni anno
a dicto communi Fulginei in dictis terminis illam quantitatem pe-
cunie quam olim dictus Vannes eius pater pro suis salario
et mercede a dicto communi Fulginei temporibus retroactis dum vixit
habere consueverat tamen cum quidem banditores communis teneantur
et debeant pro honore communis Fulginei dominicis temporibus
quolibet die dominico facere cum tubis sollempnitates mati-
natam in platea vel ante communis Fulginei potestati capita-
neo dominis prioribus populi dicte civitatis Fulginei Et in diebus solle-
mpnibus scilicet festivitatis pasche resurrectionis et pente-
costes et nativitatis domini ire et associare cum dictis
tubis portantes pennones in tubis ad arma communis
Fulginei cum dicto domino potestate capitaneo et prioribus dicti populi
quando ire voluerit ad ecclesiam ad missam dictis diebus sollempnibus
Et etiam dicti banditores communis Fulginei teneantur et debeant

Item cum libus consilio generali et speciali communis et populi civitatis Fulginei
et cum libus aliis consilio qui cives in iunctum extitit per dominos
potestatem et confalonerium domini populi sub pena per dominos potestatem imponenda et auferenda. Item quod potestas populi civitatis
Fulginei qui nunc sunt vel pro tempore fuerint teneantur et debeant in dicto viro et pena 100 librarum denariorum nunc curren-
tium ordinare et procurare cum effectu quod in dicta Fulginei
sint tres debeant tres tube de argento pro festo
sancti Feliciani et primum ventura et aliarum festivitatum
et sollemnitatum que erunt pro tempore in dicta civitate. Que
tres tube debeant sonare et resonare penes camerarium
communis Fulginei vel castinent consuetudinem pro honore dicti
communis Fulginei. Item quod dicti tubatores teneantur ~~teneant~~
et debeant ire et accedere ad domum cum libus defunctis
vel defunctis civitatis Fulginei et pronunciare per loca consue-
ta civitatis Fulginei ut solitum est fieri temporibus retro-
actis de morte talis defuncti et notificare officiali
et alia facere et exercere in predictis ut iam facere
consueverunt. Et quod predictis omnibus nil salarii et mercedis
ab aliqua persona petere nec habere possint. Et si
quis ex predictis banditorum contrafecerit in predictis vel in aliquo
predictorum per potestatem pro quolibet ipsorum in et qualibet
qua fecerit in X libris denariorum debeant condempnari. Et
quod potestas domini populi qui nunc sunt vel pro tempore fuerit possit
providere deliberare et ordinare unum et qualiter predictis tubis
emendis pecunia deveniat in communi. Et si aliqua casa-
lena seu edificia essent communis inter aliquos ex quibus
apparerent instrumenta sint rata. 21

Item dicimus et ordinamus pro bono statu civitatis Fulginei
et hominum ipsius civitatis Fulginei quod si aliqua edificia seu
casalena essent vel fuissent hactenus communia inter aliquas
personas civitatis Fulginei vel districtus et ex predictis hedificiis
vel casalenis apparerent aliqua instrumenta communis quod in
ipsis instrumentis plena fides adhibeatur. Et quod nullus
qui emerit vel habet partem in ipsis casalenis vel he-
dificiis possit facere aliquam novitatem vel tenutam
accipere de dictis bonis communibus sine voluntate sociorum
suorum vel aliorum qui partem habent in ipsis bonis sive
casalenis et hedificiis secundum tenorem ipsius instrumenti communis
et si faceret quod non valeat ipso iure et nullum possit
preiudicium esse sociis. Et super hiis potestas qui fuerit
pro tempore intendat summarie et cognoscere debeat
et diffinire talem huiusmodi causam in dicto tali instrumento communi.
Et hoc locum habeat in presenti preterito et futuro. De
pactis monopoliis seu conventionibus non facien-
dis 22

Item dicimus et ordinamus.

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis de aliquo castro seu loco districtus fuerit faceret seu fecerit cum aliquo seu aliquibus civitatis comitatus vel districtionis extitit et monopolium promissionem pactum sive conventionem vel quod aliquis ipsorum non perhibeat testimonium contra alterum seu aliquem non accuset de dampno dato commisso in locis vel castris quibus talis qui districtus fuerit et ipsorum pertinentiis in xxv libr. den. f. p. pro quolibet fuerit condempnetur quilibet eorum per potestatem civitatis Florentie qui pro tempore fuerit. Et si predicta vel aliquid predictorum commissum fuerit seu modo aliquo perpetraretur dicta castra ville seu loca et singuli vel aliquid predictorum quocumque colore quesito quod sindici ipsius ville castri seu loci dicti nostri districtus nomine dictorum castrorum villarum seu locorum talia committentium in quolibet pro vice potestatis in L libr. den. f. p. condempnetur. Et si fecerit aliquid monopolium promissionem pactum seu conventionem de non laborando seu laborari faciendo terram alicuius civis seu comitatensis fuerit commictet in pertinentiis ipsorum locorum vel prope confines ipsorum puniatur pro qualibet vice in xxv libr. den. pro quolibet fuerit solvendo. Et potestas et capitaneus et eorum officiales teneantur et debeant de predictis eorum officiales inquisitionem et maxime vel tormentum facere in inquisitionem et modo quo potest. Et si potestas et capitaneus per publicam famam omni modo quo potest. Et si potestas et capitaneus vel alter ipsorum in predictis fuerit negligentes quilibet eorum qui negligens fuerit perdat de suo salario cc libr. den. f. p. applicandas. Et nullum de predictis hic possit absolutionem consilium vel arengam. Et consiliarius qui consuluerit sint predicti et pena in xxv libr. den. f. p. condempnetur. Et nullum de predictis hic possit absolutionem consilium vel arengam. Et consiliarius sit absolutionem consilium vel arengam et pena consulentes ab eo qui consuluerit contra dictis consiliariis et pena consulentes absolverint in m libr. den. f. p. condempnetur. Ville autem et locatores intelligant a Carbonariis et ultra flumen et toppum currentes usque ad muros veteres dicte civitatis. Et predicta valeant in preterito presenti et futuro.

Quod processus et sententie ac iura et instrumenta et ordinamenta facta pro Corradum Arcestaxii et ipsi in possessionem sint cassa etc.

Item dicimus et ordinamus ad hoc ut nulla ordinamenta et stantiamenta mispariata in nomine facta fuisse pro Corradum Arcestaxii vel pro consules tempore regiminis Corradi regentes a xxx annis citra in damnum fuerit pro quibus hominum dicte civitatis absorbeant nec non favor sive seu arbitrii prioris vel minoris tempore dictorum Corradi consulatus dati et datis et decimum iustitiam gratia vel favore dicti Corradi vel consulum vel alicuius de consulibus extitit temporibus retroactis et quando per in possessionem vel violentiam predictorum vel alicuius eorum favore timore vel nutu et instigatione conventiones sive successionem vel distributionem bonorum inventis et partes robules ad

Pena conventiones [illegible] monopolium [illegible] [illegible] ville castri [illegible] laborare [illegible] officiales [illegible] famam et tortura [illegible]

5 in pº dis hº pº cº 79
Ex cº quinulla [illegible]

13

dandum et solvendum dictam quantitatem alteri parti de bonis suis
ultima testamenta sint facta et ordinata et arbitria lata sint
iniustitiam et contra tutele sint irritis et donationes ordinatis
per potentiam vel negotium predictum vel venditio-
nem iurium et quietationes facte sint ac tutele cassate
et alie donationes facte contractus et alii per simoniam et pravi-
tatem et alii per amicitiam vel dolum vel fraudem predicta
dicta omnia facta sint et ordinata. Et ideo presenti lege statuimus
quod predicta instrumenta seu arbitria vel contractus vendi-
tionum transactionum donationum iurium seu quo-
cumque titulo cessionum vel alterius contractus cuiuscumque ge-
neris ac et instrumenta et quecumque ultime voluntates
et quietationes et liberationes seu quacumque forma et tenore
facte dare decretis vel aliis quibuscumque promissionibus seu
per vim et minas terrore supradicto sint casse cassa irritis
et irrita et nullius valoris et quod a sententia lata in favorem pre-
dictorum vel alterius ipsorum nullum ius acquirat illi pro quo
lata fuerit nec consequi possit ad petitionem cuiuscumque predicte
tis Et potestas et capitaneus et eorum officiales et quilibet eorum
qui fuerit requisitus ad petitionem cuiuscumque petentis
teneatur et debeat restituere predictam lesam et huius-
modi oppressam nisi in pristinum statum dummodo per se
adversus quod predicta petierit ostendat et probet per quos-
cumque testes de publica fama quod predicta facta fuerint
per favorem vel potentiam vel oppressionem seu dolum
vel potentiam vel pecuniam vel qualitercumque maliciose
ordinata fuissent Et predicta locum habeant in pro-
cessibus per quoscumque officiales comunis et populi civitatis Fulginei
factis et probatis super quibuscumque rebus et quascumque per-
sonas prius seu invicem a triginta annis citra Et
predictum capitulum locum habeat et se solummodo extendat
in omnibus casibus tamen Et quod non obstante aliquo sacra-
mento facto in aliquo quorumcumque contractuum venditionum dona-
tionum obligationum seu quarumcumque alienatio-
num seu quietationum seu alterius generis contractus cuius-
cumque seu testamentis vel aliis quibuscumque ultimis volunta-
tibus cum et quod auctoritate presentis sint casse cassa
irritis et irrita et nullius valoris et pro cassis et
irritis habeantur Item quod sufficiat probatio super dicta
facta seu facienda super predictis per quoscumque testes
de publica fama seu per unum testem de visu una
cum duobus testibus de publica fama Et quod lata
sententia super predictis per prefatos dominum potestatem vel capitaneum
seu eorum vel alterius eorum officiales sit licitum illi
pro quo lata fuerit sententia supradicta in continenti sua
auctoritate recuperare tenutam et possessionem dictarum re-
rum sic petitarum in ipsa tali sententia contentarum

Quod gravati tempore Corradi [illegible] possint dari
contra Fulginates de condemnationibus de eis factis et bonis
eis restituendis 24

-B. rom h. 3.

Item statuimus et ordinamus quod si contingeret quod aliquis
vel aliqui de aggrauatis et condempnatis tempore Corradi
anestasy ex eius potentia et fauore ipsius occasione inue-
tiouis ex notatis olim per consilium credentie dicti comunis
fulginei ut patet publico documento committeret aliquod ma-
lefitium vel malitia aliquis ipsorum vel filius vel nepos aut
filii vel nepotes ipsorum aggrauatorum in aliquem vel
aliquos cuius occasione esset vel erunt per potestatem vel
capitaneum vel aliquem ipsorum vel alterius eorum officialium
vel quemcumque alium officialem dicti comunis fulginei condempnet
et condempnabitur in futurum in aliqua pecunie quantitate
et quilibet alius officialis dicti comunis qui
per potestatem et capitaneum et quilibet alius officialis dicti comunis qui
condempnasset ipsum teneantur et debeant inter eorum et pena
25 librarum denariorum pro unoquoque ipsorum de ipsorum salario comunis
fulginei applicandorum et recipere et recipi facere actum comunis
fulginei per ipso comuni recipienti per ipsa condempnatione seu con-
dempnationibus de bonis et rebus eadem sed eis condempna-
tis datis vel restitutis pro sex bonorum hominis olim positos
ad predicta per consilium dicti comunis vel sindicatus dicti comunis
fulginei occasione aggrauaminum vel impositiones factorum
et factarum de eis vel eo tempore dicti corradi per rata seu per
illa quantitate pro qua eis debere vel ipsorum aliquis
datum et satisfactum fuit per ipsum comune et in tantum eos
non possit fieri aliqua executio nisi tantum ex dictis be-
nis eis datis in quibus tantum per ipsum condempnationes
de eis vel alteri ipsorum factis vel fiendis de executione
mandari et non aliter.

Quod sententie et processus et querimonie instituta facta tempore Corradi anesta-
sy pro eius impressione sint cassa et irrita. Rubrica xxv.

Item dicimus et ordinamus quod si aliqua sententia vel
processus vel stantiamenta vel aliqua vendi-
tio vel donatio vel aliquis alius contractus cuius cum-
que lata facta seu factus fuerit a xxx annis citra
quod possit probari quod fuerit factus seu lata tempore cor-
radi anestasy vel in fauorem ipsius corradi vel dicti
monentis per duos testes de publica fama vel per unum
testem de visu et contra et duos de publica fama quod
talis sententia vel processus et stantiamenta et et quicumque contractus
et per cuiuscumque appositis in omnibus supradictis vel aliquo predic-
torum non valeant nec teneant ipso iure sed inuictis partis
capitis sint omnia et singula supradicta et quolibet predictorum du-
mo et dico tempore facta et celebrata auctoritate huius presentis capi-
tuli cassa irrita et cancellata et nullius valoris. Et ad
predicta probanda admictantur quilibet testes et consanguin-
neus dummodo familiaris non sit et quod ad cum non spec-
tet commodum vel incommodum. Et quod potestas et capitaneus et
quilibet eorum et eorum officiales teneantur et ipsorum facere
in possessionem illum qui talis contraxit sententie processus stantiamenta

sicut actus gerisset cuiuscumque ad miserit dimiserit prescriptionem
aliqua non obstante. Et ipsi potestas et capitaneus et quilibet
eorum et eorum officiales eorundem quibus predicta vel aliquid
predictorum fuerit postulata teneantur et debeant exe-
cutioni mandare ad penam .5. librarum denariorum communi fulginei
applicandam pro quolibet ipsorum dominorum potestatis et capitanei
contrafacientium in predictis vel aliquo predictorum

Quod nullus faciat turpitudinem per hostium seu fenestram nisi primo clamet vos qui transitis cavete vobis. Rubrica xxxvj.

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona proiciat
nec proici faciat aliquid brucamen vel turpitudi-
nem vel aliquam aquam de domo vel per hostium vel
fenestram vel profellum. Et si contingeret quod aliquis pro-
iceret seu proicere vellet aliquid predictorum prius respi-
ciat et clamet alta voce vos qui itis per viam ca-
vete vobis. Et si quis contrafecerit in xx. s. den. communi fulginei
condempnetur pro qualibet vice per potestatem seu capitaneum pro dic-
tis et emendet dampnum passo in verum suo sa-
cramento. Et nullus in domum suam vel alterius cu-
iuscumque persone faciat nec proiciat nec fieri vel proi-
ci faciat aliquam turpitudinem brucamen vel letame.
Et si quis contrafecerit pro qualibet vice in xx. s. den. communi fulginei
condempnetur. Et de hoc stetur sacramento accusatoris. Et
si nesciretur persona que hoc fecerit quod dominus loci seu domus
in qua ipsa aqua seu turpitudo proiecta fuerit. Et in
qua dicta turpitudo brucamen seu letame proiectum esset
solvere teneatur ipsum bannum [illegible] dictum bannum. Et
quod nullus possit habere scaraquatorium in aliqua do-
mo seu burgheriolo ipsius domus ita quod dictum scara-
quatorium currat in aliqua viam seu stratam
seu burgheriolum seu casalenum alicuius vicini. Et qui
contrafecerit solvat et solvere teneatur dicto communi nomine ba-
nni pro qualibet vice xx s. den. Et nihilominus dictum tale
scaraquatorium tollere et elevare debeat ad petitionem
illius in cuius preiudicium seu gravamen factum esset. Et si
aliqua pluvialis aqua cadens inter aliquos vicinos
inter quos esset aliquis burgheriolus strictus et of-
fenderet muros seu plancones ipsorum vicinorum
seu alicuius eorum quod officiales communis et ipsius civitatis fulginei
qui fuerint requisiti ad petitionem illius cui talis qui offen-
deret ab ipsa tali pluviali aqua teneantur et debeant
facere fieri bonum et optimum cavamen et quod dicta aqua
fluat in flumen consuetum sine dampno et impedimento
alicuius vicini infra x dies postquam fuerint requisiti et di-
ctum canale seu cavamen debeant consuari. Et de
hoc stetur sacramento petentis. Et si predicti potestas et
capitaneus in predictis fuerint vel fuerit negligentes ad

Pena proicientis de supra aquam [illegible] xx s. nisi dix[erit] [illegible]

Pena proicientis in domum sui vel alterius aliquam turpitudinem xx s. Et [illegible] [illegible] ab illo [illegible] aqua [illegible]

[illegible] turpitudo [illegible] [illegible] stetur sacramento accusatoris [illegible]

Quod nullus habeat scaraquatorium quod currat in aliquam viam vel stratam vel casalenum vel burgheriolum vicinum pena xx s. [illegible]

De aqua pluviali [illegible] burgheriolis vicinorum offendat aliquem [illegible] officiales [illegible] stetur sacramento petentis [illegible]

dictum capitulum executioni mandandum quilibet ipsorum perdat de suo salario 100 libr. den. pub(licorum) Et hoc quod nulla persona audeat proicere aliquam turpitudinem aliquatenus in ultimum sonum campane in angelo(?) que pulsat de sero pro nocte Et si quis contrafecerit in dicta pena debeat condemnari Et idem dicimus in cloacis intra communes(?)

Cloacha

Qualiter novi cives recipiantur per com. Fulginei Rubrica xxvii.

Item dicimus et ordinamus quod novi cives recipiantur in hac forma videlicet quod antequam recipiantur dicti tales teneantur emere in civitate Fulginei aliquas possessiones que describantur in libro communis Fulginei et nulla fraus fiat in ipsis emptionibus quibus factis recipiantur in cives civitatis Fulginei et aliter non recipiantur nec privilegium habeant et a tali die talis receptionis idem talis receptus usque ad unum annum datium vel collectam com. Fulginei solvere minime teneantur Et potestas capitaneus seu rector civitatis predicte ipsos tales receptos seu recipiendos defendat sicut alios cives civitatis prefate et scribantur in libro communis Fulginei et eorum bona appretientur et si aliter fieret non valeant ipso iure Et presenti lege sancimus quod dicta talis receptio talis novi civis non possit nec debeat fieri nisi in consilio generali communis Fulginei et optento primo per maiorem partem consiliariorum in ipso consilio congregatorum et de novo talis receptus non possit nec debeat cogi per aliquem officialem communis Fulginei a die receptionis ipsius usque ad quinque annos tunc proxime subsequentes ad faciendum seu ad sumendum officium denuntiatorum russarum(?) seu grasscie et cultorum datii nec possit cogi ad faciendum baliam(?) Et quod cogatur talis recipiens si emerit aliquam possessionem in civitate predicta vel districtu post suam receptionem Et et venditor per potestatem civitatis Fulginei et eius officiales ad iurandum ad sancta dei evangelia corporaliter tacto libro quod dicta venditio non fit nec celebratur in fraudem communis Fulginei nec simulatur sed talis venditio huiusmodi facta sit seu in postum facienda habeat tamen actum quod affirmabit pro bonis per veram et legitimam probam venditionem nec possit in ea aliquo vitio vel tolli Et si dicta talis receptio aliter fieret quam superius continetur ipsa receptio non valeat nec habeat roboris firmitatem Et quicumque venerit ad habitandum in monasterio(?) rasike(?) vel viciniam et ibi fecerit novam domum si non fuerit nec(?) gaudeat dicto privilegio Et si potestas vel capitaneus contrafecerit in predictis in 100 libr. den. pub. pro quolibet communis Fulginei condemnetur Et quicumque forensis venerit ad habitandum in civitate Fulginei vel in castris ipsius civitatis non teneantur solvere

Nota istas formas primo quod emat aliquas possessiones que debent scribi in libro com. 2o quod fiat in consilio generali et optineat per maiorem partem 3o quod iuret venditor et emptor(?) tacto libro coram potestate quod dicta venditio non sit simulata nec facta in fraudem com. Fulg.

communi Fulginei aliquod datum vel collectam nisi 26 denarios pro quolibet
foculari omni anno. Item quod nullus de comitatu Fulginei solvat pro
se passadium communi Fulginei dummodo iuret ad sancta Dei evangelia
quod non tragat alias res aliorum hominum qui non sunt nostre
iurisdictionis. Item quod quicumque fuerit novus civis et non hab-
uerit domum in civitate Fulginei teneantur emere unam domum
in ipsa civitate Fulginei vel in comunitatem eiusdem ubicumque pla-
cuerit sibi. Item quod ipsi novi cives qui venerint ad habitandum
ad civitatem Fulginei et ad dicta nostra castra seu locarent eiusdem
nostre civitatis debeant poni saltem in libra et appretio communis
Fulginei in 25 libris denariorum. Et si aliqui cives civitatis Fulginei re-
periantur scripti in maiori quantitate in dicto libro seu appretio
quantitatis predicte non solvat datum usque ad tempus superius de-
claratum. Item quod quicumque haberet vel habuerit domum in castro
Rasilie vel in aliis castris dicte civitatis devastata teneatur
et debeat ipsam reficere et reparare ita quod in ea possit co-
mode habitare. Et tales habentes dictam domum in dictis castris
seu aliquo ipsorum teneantur et debeant sustinere honera et
munera sicut alii cives civitatis predicte habitatores eiusdem.
Et si aliquis forensis vellet in dictis castris vel aliquo eorum
facere domum vel ibi habitare habeat immunitatem de non sol-
vendo data et collectas per x annos. Dummodo fuerit de districtu
Fulginei et venerit ad habitandum ibi vel domum fecerit non
habeat aliquam immunitatem sicut habent alii castellani. Et
predicta teneantur predicti tales venientes ad dictam civitatem
Fulginei pro novis civibus facere vel ad dictam civitatem vel eiusdem
districtum ad habitandum infra v menses. Et si non fecerit in c
libris denariorum pena pro utilitate communi Fulginei committat. Item quod quicumque no-
vus civis voluerit facere fieri novam domum novo mu-
ro muratam et cohopertam de coppis vel lastris debeat
habere a communi Fulginei duos pugillos casalorum vel carbonariis
novis in terris Fulginei dummodo dictam domum nemini vendat
nec aliquo alio titulo obliget vel tradat alteri novo
civi pena 25 librarum denariorum. **Qualiter floreni auri expen-
dantur et recipiantur. Rubrica xxviij.**

Item dicimus et ordinamus quod cum florenus auri expe-
ndendis multas questiones et litigia oriantur quod quilibet
in qualibet et pro quolibet derrata et mercantia debeant re-
cipere et expendere florenum auri pro eo pretio quo id cansores civitatis
Fulginei vendiderint. Et si quis contrafecerit et fuerit inventus qualibet vice
in 40 solidis denariorum communi Fulginei committat. Et quilibet possit contrafacientes
accusare et habeat medietatem banni. Et ad hoc ut sciatur

Quod cives non solvant passadium communi [illegible]

Quod novus civis non habens domum ... emat ... in civitate ubi velit. Et debet poni in extimo saltem in 25 libris.

novi cives ... [illegible]

Quod habentes domum in castris civitatis Fulginei devastatam ipsam reparent et isti tales solvant honera sicut alii cives civitatis Fulginei et eius habitatores.

Quod forenses volentes facere domum ... in dictis castris habeant exemptionem datiorum per x annos.

Non immunitatem ... [illegible]

Quod volentes facere domum habeant a communi ii pugillos casalorum.

Nota quod hic ... quod florenus auri ... [illegible]

agentibz potas teneat i(n) d(ic)to m(en)s(e) i. xv dies ap(ri)lis sui re
giminis p(er) civit(atem) fulg(inei) publice facere ba(n)dir(i) Et q(uod)
potas civit(atis) p(re)d(i)c(t)e cogat (et) co(n)stringat i(n) d(ic)to m(en)s(e) (et) a(nte)
(con)sules mercatoru(m) (et) ca(m)psoru(m) civit(atis) fulg(inei) i. t(er)minu(m)
supradictum ut ordinet et eligant quendam bonum
et legalem ho(min)em ex ip(s)is et om(n)es floreni qui fuerit re
cusati debeant ponderari cu(m) boni ho(min)is d(i)c(t)o stet Et
q(uod) si florenus erit bonus p(er) eum a quolibz recipi debeat
et a(n)i(m)o debeat recusari et si fuerit in puncto
Et siquis (con)trafecerit in d(ic)ta pena co(mmun)i fulg(inei) (con)mittet Et
cuilibz liceat (con)trafacientem accusare et habeat medietate
banni p(re)d(i)cti Et q(uod) ille campsor seu bonus ho(mo) electus qui
habuerit pensum co(mmun)is fulg(inei) florenoru(m) an(n)i uno a(n)no
no(n) possit p(ro)x(im)o sequenti a(n)no illud idem offi(ci)u(m) rehabere
nec idem tales bonus homo dictum offi(ci)u(m) d(ic)to seq(ue)nti a(n)no
acceptet si electus fuerit Et q(uod) potas civit(atis) fulg(inei) qui
p(ro) t(em)p(o)r(e) fuerit in p(ri)nc(ipi)o sui regiminis infra xv dies po(st)
p(ena) 50 libz den(ariorum) co(mmun)i fulg(inei) applicandoru(m) teneat(ur) et debeat
dictum cap(itulu)m p(er) loca (con)sueta civit(atis) fulg(inei) pu(bli)ce ba(n)diri facere
ut nulla p(er)sona de p(re)dictis possit p(re)tendere ignorantia(m)

Ite(m) q(uod) p(er) d(omi)nos potes(tates) p(o)p(u)li civit(atis) fulg(inei) qui fuerit p(ro) t(em)p(o)r(e)
teneat(ur) et debeat facere fieri unu(m) sigillum seu bo
llectam cum singio q(uo)d eis videbit (con)venire Et ip(s)um
sigillum seu bollectam dare et assingnare facere tali bo
no ho(min)i mercatoru(m) seu campsoru(m) electo ad ponderandu(m)
[illegible] teneat(ur) et debeat ponderare omnes florenos ei
p(re)sentandos ad ponderandum Et id q(uo)d idem talis cam
psor de d(ic)tis florenis dixerit recondum et declarandu(m)
sit firmum Et siquis iverit ad dictum talem bonu(m)
et legalem ho(min)em campsorem ad p(re)d(ic)ta deputatum cu(m)
aliqua q(ua)ntitate florenoru(m) ad ponderandu(m) et ip(s)os
florenos fecerit ponderari ip(s)i tali bono ho(min)i Et de
in sibi ip(s)i dederit ad (con)s(er)vandu(m) et d(ic)tus talis bonus
ho(mo) d(ic)tos florenos suo iudicio rep(er)erit bonos eos et po
suerit ip(s)os in aliqua tasc(h)etta seu in sacculo sig
illato d(ic)to sigillo seu bullecta Et postq(uam) d(ic)ti floreni
sibi fuerint requisiti p(er) ille tales qui eos ab eo requi
sierint debeat recipe ab eo s(ine) aliqua pode
ratione Et q(uod) ip(s)os tales florenos sic ponderatos (et)
huiusmodi sigillo sigillatos quilibz eos recipe debens
ex quacu(m)q(ue) de ca(usa) debeat a d(ic)to tali facientis eos po
derari et sugellari recip(er)e s(ine) aliqua poderatione p(ro)
eo p(re)tio q(uo)d signus est ex p(re)ssum pena 25 libz p(ro) quolibz
et vice qualibz in quibz p(er) potatem civit(atis) p(re)d(i)c(t)e co(mmun)i
fulg(inei) talis (con)trafaciens (con)mittet.

Q(uod) p(er) capit(ulum) [illegible] sigillo recipere [illegible] valore flor(enorum) [illegible]

Q(uod) fiat sigillum [illegible]

Quod quicumque habet unum starium terre seu minus iuxta aliquem qui teneat a duobus vel pluribus lateribus teneatur ei vendere. Rubrica xxviiii.

Item dicimus et ordinamus quod quicumque habet terram in districtu Fulginei et carbonarias novas civitatis predicte iuxta terram alicuius a quatuor tribus vel duobus lateribus et est unum starium vel minus pro talis huius dicam terram unius starii vel minus circundata a quatuor vel tribus vel duobus lateribus ab uno consortis tunc teneatur eam vendere ipsi suo consorti seu vicino petenti pro pretio prout declaratum fuerit per duos amicos communes ab utraque parte positos seu ponendos. Et ipse talis qui tenet a quatuor tribus vel duobus lateribus huiusmodi terram ut dictum est teneatur emere eam ut dictum est. Et hoc non intelligatur de aliquo casaleno.

Quod nullus rector civitatis Fulginei possit depingi facere in palatiis Fulginei arma sua expensis communis. Rubrica xxx.

Item dicimus et ordinamus quod nullus qui fuerit ad regimen civitatis Fulginei possit nec debeat aliqua sua arma facere depingi expensis communis Fulginei in aliquo palatio vel domo communis vel populi civitatis Fulginei sub pena periurii et 100 librarum denariorum de suo salario in quibus condempnari sindicum communis Fulginei debeat condempnari. Et si camerarius aliquid solveret pro predictis solvat de suo.

De actatura molendinorum communis Fulginei. Rubrica xxxi.

Item dicimus et ordinamus quod quotienscumque occurrerit aliqua expensam fieri debere pro actatura molendinorum communis Fulginei et pro ipsis molendinis quod si camerarius non haberet tunc pecuniam pro actatura ipsorum molendinorum possit de grano seu de coptimis ipsorum molendinorum vendere usque ad quantitatem sufficientem et necessariam ipsi actature.

De ripis fluminum reficiendis et custodiendis. Rubrica xxxii.

Item dicimus et ordinamus quoniam ripas fluminum publicorum reficere et munire utilissimum atque necessarium esse dignoscitur ne mutatis alveis inanes ab ipsis fluminibus damnum seu iniuria inferatur. Idcirco ordinamus quod quatuor homines de plano Fulginei eligantur per dominos priores populi civitatis Fulginei et dominum confalonerium in statute dicti populi singulis annis per octo dies ante festum beati Feliciani. Qui quatuor homines supersint reparationi et constructioni fortium novarum copium et reparationi ipsius fluminis duo quorum hominum esse debeant ab una parte ipsius fluminis et alii duo ex altera parte dicti fluminis. Qui quidem quatuor homines videlicet quilibet duo ex parte sua dicti fluminis teneantur

Ut eligantur quatuor homines qui construant copias quando necesse est et reparentur vide statutum populi R. 155 et 199.

N° Xbus qui tenent qui tenent reparationes

Supstiter pnt i pene pena · x · s · p qualibz · ppli ff· iss· ubi pnt ussq i 100 s· pena i pene

Restitato ppli ff iss de q de pene questant i ope fluminis hic q plnat cam roir

& debeat dictas ripas & formam manutenere & refirmare & si
opus fuerit facere reparari eas quandocumque fuerit oportunum
per homines qui consueverunt venire vel tenentur ad reparatio-
nem dicte forme & ripe quotiens eis vel ipsorum alteri visum
fuerit expedire. Et quod nullus audeat vel presumat per
se vel alium rumpere vel modo aliquo devastare dictam for-
mam seu ripas ipsius pena 50 librarum denariorum comuni Fulginei appli-
canda. Et nihilominus ad reparationem dicte forme & ripe
quam devastaverit per dictos homines realiter et personaliter
compellatur. Prohibemus & quod nullus audeat vel presumat
incidere aliquam arborem stantem in terra, minores dicte
forme. Et qui contrafecerit si de die fuerit in x s. denariorum et
si de nocte in xx s. denariorum pro qualibet arbore nomine pene &
emendationem talis arboris inde sequtura. Et quilibet
possit accusare & denuntiare & stetur sacramento
accusatoris seu denuntiatoris usque in quantitate 40
solidorum denariorum & dicto unius testis de visu et duorum de publica
fama deponentium usque in 100 solidos denariorum. Et quod nullus
cuiuscumque conditionis existat qui presumat murare aut
devastare aliquem terminorum dicte forme sub pena 50
librarum denariorum. Et nihilominus terminum quem devastasset suis
expensis in loco debito reficere compellatur. Et si quis fe-
cerit aliquem fossatum in confinio inter agrum et formam
teneat terram suam quam de dicto fossato effoderit per
habere & tractare de terra ripas forme predicte ad penam
100 librarum denariorum. Et quilibet possit de predictis & quolibet predictorum
accusare & denuntiare contrafacientem. Et baiuli comunis Fulginei
teneantur et debeant in executionibus dicti officii predictis hominibus
obedire in hiis que ipsi baiuli per ipsos homines occasione dicti
officii possint hominibus de plano Fulginei penas & banna im-
ponere pro vice qualibet x s. denariorum. Et de inpositione dicte
pene & banni stetur & credatur dicto dictorum hominum vel alte-
rius eorum. Et dicto seu relationi nuntiis comunis Fulginei
pena quam imposuerit per se vel alium seu alios possit
de facto ab inobedientibus auferre et exigere et adimpleri
comuni Fulginei facere pervenire. Et potestas capitaneus &
omnes alii officiales comunis & districtus Fulginei teneantur
& debeant in eo in quantum prestare auxilium et favorem ho-
minibus supradictis in exercendo officio supradictum

R^a xxxiiij.

De Baiulibus adinstandis — — — — —

Item dicimus & ordinamus quod omnes baiuli seu baiuli
civitatis Fulginei & districtus custodiam civitatis in quibus
civitas Fulginei dividitur quolibet anno in mense ian. in dividitur tempus de-
beant boni & fideliter ad instantiam preter bonos homines
& legales de quolibet terzerio unum eligendos per duos
priores populi civitatis Fulginei qui debeant sigillari ipsos
baiulos sigillo comunis Fulginei s. libro Et quilibet dominus

et districtu Fulginei volens in eum defferre ipsum vinum de-
ferat cum ipsis barilibus ad instatas et sugillatas et non
cum aliis. Et potestas et capitaneus teneantur mictere facere bandum
per loca solita civitatis Fulginei uno mense ante in domenica
tempus ut ab hominibus publicetur. Et siquis contra fecerit in .v.
solidos denariorum vice qualibet communi Fulginei condempnetur. Et quilibet possit
contrafacientem accusare et habeat medietatem banni et nomen
accusatoris teneatur secretum. Item quod camerarius communis Fulginei teneatur
facere seu fieri facere duas brocthas de terra bene cum
tratas et legalitatas ad instatas ac et petittum me-
dium petittum, tertium et folglietam ad instatas
quas et quos dictus camerarius tenere debeat in camera dicti
communis pro conservatione sanguinorum vini. Que brocthe
debeant esse .xv. petittorum. Et quod salma parva sit
et esse debeat capacitatis quatuor dictarum broctharum.
Et quod per dictos potestatem [illegible] civitatis Fulginei eligatur unus
bonus homo qui faciat dictos bariles ad instatas et sug-
illatos sugillo communis Fulginei et eo signo quod inde debetur sibi
et non vendat sed exigat pro communi Fulginei a quolibet facientes
ipsos bariles sugillari vi denarios. Et quod dicti bariles bini
debeant esse [illegible] et si sentiuntur diminuta seu [illegible]
fectos nullo modo admittant nec sugillent. Et talis
bonus homo habeat pro suo salario et mercede pro predictis illud
quod videbitur dominis prioribus dicti populi qui fuerint pro tempore. Item
additum fuit dicto capitulo quod potestas populi qui pro tempore fuerit
teneatur et debeat eligere et ponere unum bonum et lega-
lem hominem vel plures prout dictorum priorum placuerit voluntati
cum illo salario statuendo per eos qui debeant seu
debeant extrahere dictos batos. Qui bonus homo vel ho-
mines sic electi teneantur et debeant dictum [illegible] facere
bona fide et sine fraude et iuste et si post dictum sangui-
num sic fuerit reperient ipsi bati vel aliquis ex ipsis batis
esse minoris capacitatis quam esse debeat vel ultra formam
statuti civitatis Fulginei quod dominus potestas qui pro tempore fuerit debeat
ipsum talem bonum hominem vel homines sic positos cogere ad
solvendum communi Fulginei xxv libras denariorum pro qualibet vice et qualibet
bato reperto xxv libras denariorum ad manus camerarii dicti communis faciat
devenire de facto et absque aliqua scriptura ad petitionem
cuiuscumque petentis. Et pro dicto sanguinio accipiat vi denarios
et non ultra pro sigillatura cuiuslibet paris batorum. Et similiter
dictos sex denarios pro quolibet pari dicti sugillatores pro dicta
sugillatura accipit in .xx. solidos denariorum communi Fulginei condempnetur
de quibus xx solidos denariorum .x. solidos debeat habere ille vel illi cui vel
quibus fuerit acceptum et alios .x. solidos applicentur communi Fulginei
[illegible] per potestatem debeat condempnari absque
aliqua scriptura ut supra continetur. Et de dicto super-
fluo accepto stetur accusationi et dicto cuiuscumque persone

exceptis solummodo corporali vel adeo tali accusatori ab
sque aliqua alia probatione. Et predicta potestas et eius offi
ciales teneantur ad petitionem cuiuscumque conquerentis contra
ventionem predictam ad penam predictam exigendam. et so. libr. den.
pro qualibet vice in quibus tempus sindicatus debeat condemnari.

Quod nullus moveat litem alicui affrancato — — Rubrica xxxiiii.

Item dicimus et ordinamus quod pro libertate et statu paci
fico et franchitia hominum civitatis et districtus Fulginei
manutenenda et conservanda ita quod libertates seu affra
chitie valeant animum et turbari. Quod nullus de
civitate vel districtu Fulginei cuiuscumque conditionis et status existat
audeat vel presumat movere vel moveri facere litem aliquam
vel controversiam alicui nomine et occasione homagii vel homi
nitie alicui persone vel loco qui vel hominitie vel homagii
hactenus fuerit obligatus si ab illa homanitia vel homagio
fuerit obligatus seu fuerit affrancatus vel liberatus nec alicui
alii qui de bonis et rebus mobilibus vel immobilibus que fuissent dicti
affrancati ante vel post dictam affrancationem et liberationem seu libertatem
tenet vel possideret quocumque modo vel titulo vel causa sive occa
sione bonorum que post talem liberationem seu affrancationem fuerit
affrancato vel eius heredi heret seu possideret aliquo ti
tulo vel causa sive occasione bonorum que post talem liberationem seu
affrancationem fuerit acquisitus quocumque modo vel vel
causa solvat comuni Fulginei nomine banni · 100 · libr. den. pro quolibet. In quibus
per potestatem sub ad missione sui salarii si negligens fuerit
puniatur debeat condemnari premissa sola citatione facta de tali
affranchato vel liberato vel de suis homanibus vel de tali qui
possideret vel heret vel vel causa de bonis dicti talis affran
cati vel liberati et heredum ipsius que sola citatio pro plena pro
batione habeatur et sufficiat in predictis et quolibet predictorum. Et quod
nullus audeat vel presumat tenutam et possessionem in
trare de bonis et rebus dicti talis affrancati seu liberati vel eius
heredum vel alicui alterius qui possideret vel homagii vel
homanitie sive litis mote occasionibus supradictis vel aliqua
earum et si contra fecerit in predictis vel in aliquo predictorum aliquis po
testas vel capitaneus et quilibet eorum contentum et dimissum
sic quod ecclesia et porta fuerit eorum eis teneantur et debeant
talem affrancatum liberatum et alium vel alios qui depredas

bonis haberet seu possideret ut dictum est et in ipsis bonis
et possessionibus ex quibus extitit liberatus seu affrancatus. Et
in aliis que post dictam talem affrancationem acquisiverit
vel habuerit et ab ipso domino suo seu ab alio qui actenus
fuit dominus eius defendere et manutenere ut melius sci-
verit et noverit ad eorum officium pertinere. Et quicumque
predicta vel aliquid predictorum fecerit vel noverit in talibus mi-
nisterius admittat nec audiat. Et illum vel illos qui
ex predictis bonis aliquo titulo vel iure possideret ab omni
molestatione inquietatione turbatione seu lite questione
seu de exactione dampnis omnibus interesse et expensis penitus
modis omnibus facere observare et liberare indempnes et immunes dicti
affrancati vel eius heredum vel illius qui ex predictis bonis
que fuerunt dicti affrancati vel post talem affrancationem
cum eo seu aliquo titulo possideret fuerit delazatum.
Et predicta omnia et singula locum habeant et plenum robur
optineant a x annis citra proxime preteritis et in presenti et in futuro
capitulo aliquo tam populi quam communis seu aliquorum consiliis reforma-
tionibus aut vel retro positis non obstantibus. Et hoc capitulum
volumus esse precisum nec aliquo derogari quin sint et
remaneat stricti iuris et nulla debeat interpretationem
recipere et ita intelligatur et exequatur ut superius scri-
ptum est. Quod nullus cooperiat domum de lesca. Rubrica xxxi.

Item dicimus et ordinamus quod nullus cohoperiat do-
mum de lesca a muris vel extra civitatis Fulginei
intus nec apportet starzam seu zeralia fenum nec
paleam ab una salma supra in civitate Fulginei. Et
quicumque fecerit in xl solidos denariorum communi Fulginei condempnetur. Et cui-
libet possit contrafacientem accusare et habeat medietatem
banni. Quod nullus proiciat seu faciat aliquam turpitu-
dinem seu inmunditiam in aliqua ecclesia seu eius ambitu. Rubrica xxxii.

Item ut turpia seu sordida et inmunda in ecclesiis et
eorum vel earum ambitu et circuitu ad quas ecclesias
recurrimus ut mundam animam et tribuamus saluta-
ribus sacramentis. Et demum post presentis vite exitum cor-
pora nostra recondamus vel recondimus pro indice

nec committatur et fiat turpitudo aliqua in eisdem de ingenium fore credimus et contrarium rationi. Idcirco penitus prohibemus edicto quod nulla persona audeat vel presumat in dictis locis fetida sordida inmunda et turpia aliqua tenere facere et precipue fetida que de humanis corporibus emictuntur vel proicere seu committere. Et si aliqua persona contrafecerit si in civitate in c solidos denariorum; si in comitatu vel in circuitu per tres muros civitatis per duas medietates mensurando a muro dicte civitatis in x solidos denariorum communi Fulginei incurrat qualibet committente. Et ut hoc salutare statutum executioni debite demandetur iniungimus et mandamus ac etiam committimus nec capitis priori civitatis Fulginei et eius officiales faciant et facere teneantur et debeant in locis predictis facientes fieri facere inquisitionem in forare et per communia nos inquirere qualibet ebdomada et inventos culpabiles cogere in certam diem de facto ad solvendum penam predictas. Et quilibet possit contrafacientem accusare et denuntiare cuius sacramento stetur et credatur et habeat medietatem banni dummodo denuntiet vel accuset antequam per ipsos officiales sit inventum vel ad eorum notitiam pervenerit quoquo modo. Quod capitis predictus in principio sui regiminis teneatur per civitatem Fulginei per loca consueta eiusdem facere publice bandiri. ¶ Item quod nulla persona dum misse celebrantur intret ecclesiam Sancti Feliciani cum aliquo canestro cesta seu alio inmoramento in capite pena v solidos denariorum. Et cuilibet sit licitum accusare et capere et deponere dictum canestrum seu cestam de capite impune.

¶ Quod quicumque tenentur ad eorum hospitia seu domos ascendunt vel descendunt per unicas scalas non possint vendere — Rubrica xxxvij

Item dicimus et ordinamus quod si plures domini Fulginei ad eorum hospitia seu domos per unicas scalas ascendunt et descendunt seu ascenderint vel descenderent in futurum quod nullus ipsorum consortium debeat locare ad pensionem nec alio modo habitationem domus seu domorum suarum sic confinatarum et dicte alicui forensi vel de suspicatione sit quod sit male conditionis vel sit alterius conditionis cuius est vel sit alter eius conianus consors. Et quod aliquis forensis vel cuius domum sic confinata non debeat ad pensionem nec aliquo alio modo conducere nec in ea habitare nec ins hi-

tationis arcipe secundum licentiam et uoluntatem talis contractus et
contrafecerit tam locator quam conductor uel laborator uel ins
recipiens incurrat qualibet in xxv libris denariorum pro quolibet comuni Fulginei
condempnetur. Et super predictis iudex malleficiorum procedere debeat
ad petitionem cuiuscumque petentis.

De flumine quod uadit per Vallem Capudacque — Rubrica xxxviij.

Item dicimus et ordinamus quod flumen quod uadit per ualle capud acque nec inferat magnum dampnum in uilla desuper de
ualles capud acque usque in domibus ipsius uille et turris et span
ditoriis et iis in dicta contrata deuastatis quod quandocumque flumen
crescit homines comode ire non possunt per ipsos nisi uadant
per aquam ipsius fluminis quod homines capud acque sic a parte de ua
llis faciant unam bonam carbonariam non multum cupam nec
amplam ut aqua ipsius fluminis ibi habeat bonum cursum
et incipiat dicta carbonaria a parte terre polini raynerii et
ducatur recte usque ad terram petri corradi et illis per quos
expanditoria carbonaria fieret detur emendam pro damno quod
fieret eis occasione dicte carbonarie aliud per quod uadit nunc
dictum flumen ubi possint pannos expandere sicut ibi. Et hoc
teneatur facere fieri potestas ciuitatis Fulginei per homines dicte uille
capud acque per illos quorum domos et terras et spanditoria dic
tum flumen offendere consueuit. Et ipse potestas modo modernus
teneatur hoc facere fieri infra duos menses a principio sui regimi
nis si de predictis fuerit requisitus.

De porcis et [illegible] non retinendis in ciuitate Fulginei Rubrica xxxviiij

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona audeat mic
tere uel presumat per ciuitatem Fulginei uel accerchis nouis
intus aliquem porcum seu scrofam infra terram uel ansc
ntis. Et quicumque contrafecerit incurrat qualibet pro quolibet ipsorum animali
x solidos denariorum comuni Fulginei condempnetur. Et potestas et capitaneus teneantur
et debeant modo moderno et pena xxv librarum denariorum de eorum salario
omni ebdomada mictere familiam ipsorum cum uno ex
ipsorum notariis per ciuitatem predictam cercando per predictas. Et quos
inuenerint culpabiles in predictis in dicta pena condempnare. Et
predicta teneantur banniri facere primo mense sui regimi
nis ut homines bene sciant. Et nihilominus notarius dampnorum
datorum dicte ciuitatis de predictis et quolibet predictorum possit
teneatur et debeat inquirere et reptos culpabiles in dictis
penis condempnare.

De cuppis et mactonibus et eorum forma — — Rubrica xl.

Item dicimus et ordinamus quod quilibet mactonari-
us communis Fulginei et districtu teneatur et debeat
facere coppos longitudinis trium sommissorum et latitu-
dinis unius palmi a capite ampliori et de tractos sic
fiant et grossitudinis unius digiti et per totum grossi in
qualibet parte. Et debeat facere mactones et planellas
bonas et longas uno pede ad manum iusta hominis et amplas
uno sommisso et mactones grossos duobus digitis ad di-
gitum grossum. Et qui contra fecerit solvat communi Fulginei 25
libras denariorum in quibus per potestatem seu capitaneum debeat condempnari.
Et nihilominus de eos coppos et mactones et planellas ad di-
ctam mensuram facere teneatur. Et nullus petraiolus
possit vel debeat vendere aliquem lapidem ad numerum
centinarii nisi fuerit longus lapis uno pede et gro-
ssus quinque digitis ad minus. Et si aliquis esset minoris
mensure supradicte debeat in uno centinario dare duos pro
uno. Et qui contra fecerit vice qualibet solvat communi Fulginei .100.
solidos denariorum pro pena. ¶ Item quod quilibet de districtu Fulginei qui ligna
vendit debeat facere et incidere ac vendere stellas saltem
longas ad minus tribus pedibus. Et qui contra fecerit solvat communi
Fulginei vice qualibet .xx. solidos denariorum. Et potestas et capitaneus presentes
teneantur et debeant in dicto initio sui regiminis per
bannum facere bandiri per loca consueta civitatis Fulginei et comitatus
hoc statutum facere observari. ¶ Item teneantur facere adiustari
ad mizinghum de lingo ferrato communis Fulginei omnes et sin-
gulas mensuras illorum qui vendunt mensura calcinam et ipsas
adiustatas sigillari facere ad sigillum communis Fulginei. Et qui-
libet de civitate Fulginei vel eius districtu vendens calcinam
teneatur vendere et mensurare ad dictas mensuras sigillatas
et adiustatas et ipsam mensuram cum linea non rasam dare.
Et qui contra fecerit in 100 solidis denariorum communi Fulginei debeat
condempnari per dictum dominum potestatem. ¶ Item quod cam-
erarius communis Fulginei et priores dicti communis Fulginei teneantur fa-
cere fieri mensuram et formam copporum et mactonorum pre-
dictorum cum ferro cum quibus possint et debeant dare macto-
nes et cuppi mensuram nec non ipsam mensuram et formam
copporum mactonorum facere designari et in tegalibus

De cuppis planellis et mactonibus vide statuta populi f. 45

De mensura lignorum vendendorum

De mensura calcine et quomodo et cum quo mensuretur

i(n) platea co(mun)is fulg(inei) in quodam lapide co(n)tinuo existe-
nt(e) i(n) ipa platea et i(n) unu(m) m(en)sem post q(ua)m erit i(n) off(ici)o
Et si in p(re)d(ic)tis fuerit negligens p(er)dat de suo sala-
rio · x · libr(as) den(ariorum) · co(mun)i fulg(inei) applicand(as). Et p(re)dictus cam-
rarius · i(n) · x · dies in p(ri)ncipio introytus officij d(omi)ni capitanj
p(ro)p(ter) p(re)d(ic)ta vel eius vicarij teneat(ur) et debeat dare et assin-
gnare ipam in s(crip)tura seu foram copport et ...
ipi d(omi)no capit(ane)o seu eius vicario ut p(re)d(ic)ta o(mn)ia melius
et salubrius observentur

De exercentib(us) et exercere volentib(us) artem lane i(n) civitate fulg(inei). R(ubric)a · xlj ·

Item dicimus et ordinamus q(uod) cum non modicum
comodum et utilitas eveniret pot(est) vel poss(et) cuilib(et)
habitatori civitatis fulg(inei) si in ipa civitate artem
lan(e) p(er)sona aliqua exerceret q(uod) potestas et capit(aneus) civit(atis)
fulg(inei) qui fuerit p(ro) t(em)p(o)re in dicto in(?) et ad pena(m) et banu(m)
100 · libr(arum) den(ariorum) · de eor(um) salario p(ro) quolib(et) eor(um) teneat(ur) et de-
beat dare et assingnare cum effectu o(mn)ib(us) et singulis foren-
sib(us) dicta(m) artem lan(e) i(n) civit(ate) fulg(inei) exercere volentib(us)
et p(ro) quolib(et) ipa(m) artem exercere volenti domu(m) vel
t(er)renu(m) ad faciendum tiratoriu(m) et telandrum s(ine) ma-
liquo p(re)tio et facere fieri debeat p(re)d(ic)ta ex(pen)sis co(mun)is
fulg(inei) et dari facere tali artem p(re)dicta(m) exercere volent(i)
cum effectu unu(m) tiratoriu(m) et unu(m) telandrum valore(m)
50 · libr(arum) den(ariorum) · p(ro) (e)ius int(er) unu(m) et reliquu(m) ad plus et no(n) ultra.
Et q(uod) quilib(et) forensis dicta(m) artem lan(e) in dicta civitate ex-
ercens bona fide auct(oritat)e p(rese)ntis capit(u)li intelligat(ur) esse civis
civitatis fulg(inei) et natus in ipa civit(ate) fulg(inei). Et ut tales
veri cives et vetteres civitatis p(re)d(ic)te i(n) o(mn)ib(us) et p(er) o(mn)ia habeant(ur)
et tractent(ur) et illis gaudeant p(r)ivilegijs co(mun)is fulg(inei) q(ui)b(us)
gaudent dicti cives et oriundi et vetteres eiusdem civit(atis). Et
q(uod) nec potestas nec capit(aneus) nec aliquis officialis co(mun)is fulg(inei)
possit nec debeat talib(us) p(re)d(ic)tis forensib(us) nec alicui ipor(um)
aliq(ui)d i(m)ponere p(er) directum vel obliquu(m) p(re)stantie et da-
tat(ie). Novus civis vel forensis ille tales volens dicta(m) ar-
tem exercere vel exerceri p(er)mittere p(er)mictat et cau-
tiones det vel cautiones p(re)stet et fideiussores co(mun)is fulg(inei)
de exercendo et exerceri faciendo ipam artem lan(e) diver-
sis coloribus p(er) · x · annos ad minus numerandos a die

Forenses facientes artem lane i(n) civitate fulg(inei) sit et esse intelligat(ur) cives oriundi civitat(is) fulg(inei) et eisdem gaudeat p(r)ivileg(iis) et sit exempt(us) ab o(mn)i p(re)stantia co(mun)is

Et taliter novus civis forensis caveat co(mun)i de exercendo artem lane p(er) x annos etc.

celebrati generalis incipiendo et per dictum tempus faciat ob-
sequia pro dicto comuni preter alii nomine vacationis ad datum et co-
llectas solvat dicto comuni pro 100 libr. den. pus. ad minus
Que omnia et singula predicta et quilibet predictorum predicti potestas
et capitaneus et quilibet eorum cui petitum fuerit facere obser-
vari et observari facere cuicumque petenti ex pensionariis
Fulgin. dominum et tenimentum predictum et ea dari et assigna-
ri facere ubicumque indebite et melius ex predictis ipsi
domino potestati vel capitaneo cui fuerit postulatum infra men-
sem postquam fuerit petitum sub dictis penis. Et hoc capitulum
sit precisum in quolibet eorum cui nullum aliud capitulum in-
vel directo positum contradicat sequacumque forma loquens. Et
quod potestas civitatis Fulgin. modo vel pro tempore et ad penam 100 libr.
den. de suo salario teneatur et debeat dictum capitulum denuntiari
facere per nuntios et licteras civitatis Fulgin. civitatibus Perusii
Urbis Veteris, Castelli, Aretii et Eugubii et in ipsis terris
bandiri facere. Et hoc capitulum executioni mandare [illegible] posse.

De hiis qui habent aliqua bona communia cum aliquo forense. Rubrica xlii.

Item dicimus et ordinamus et presenti capitulo statui-
mus et firmamus quod si quis nostre civis civitatis Ful-
ginei vel districtus eiusdem unus vel plures habue-
rint aliqua bona communia et pro indiviso seu possessiones in-
mobiles seu mobiles cum aliquo forense seu aliqua
persona que non esset vel non posset in nostra comunis Fulgin. ci-
viliter et criminaliter conveniri vel predictus forensis vel
persona que non esset nostre iurisdictionis vel non posset in
nostra civitate civiliter et criminaliter conveniri haberet aliquod
ius in ipsis bonis et possessionibus inmobilibus quod potestas dic-
te civitatis Fulgin. modo et pro tempore teneatur et debeat ad instan-
tiam et petitionem cuiuscumque petentis nostri civis vel co-
mitatensis per suas licteras vel aliquem nuntium spetialem
requirere et requiri facere dictum forensem seu personam
que non esset nostre iurisdictionis vel que non posset in nostra
nostra civitate et criminaliter conveniri. Et eidem notificari
facere quod ad certum terminum per eundem dominum potestatem
assignandum comparere debeat coram eo ad faciendum
dictam divisionem una cum dictis civibus et comita-
tensibus nostris habentibus dicta bona inmobilia communia. Et si in
dictum terminum assignatum non venerit ipse vel alia

legitima persona pro ad faciendum contractum et dictam
divisionem quod dominus dominus potestas ex suo officio teneatur
et debeat in initio introitus et ad penam et bannum .100.
librarum denariorum de suo salario eligere et ponere unum bonum et
legalem hominem vel plures de illa contrata in qua fuerint
possessiones et bona immobilia communia et pro indiviso ut dictum
est per partes dicti forensis vel talis persone que non esset no-
stre iurisdictionis. Et visis et auditis iuribus ipsorum
et examinatis quod civibus nostris et comitatensibus faciat
eundem bonum hominem electum ad dictam divisionem
faciendam iurare ad sancta dei evangelia corporaliter
tacto libro ut ipsam divisionem cum dictis nostris civibus
et comitatensibus faciat cum dicto tali forense seu per-
sona que noluerit in dicta nostra civitate seu non potuerit
civiliter et criminaliter conveniri bona fide et sine fraude.
Et de ipsa divisione facere fieri publicum instrumentum expensis
dictorum nostrorum civium seu comitatensium quam
divisionem sic factam potestas et capitaneus et uterque eorum te-
neatur et debeat in initio introitus observare et ratam et firmam
habere sic si facta esset per dictum forensem seu personam que
non esset nostre iurisdictionis vel nollet seu non posset
in dicta nostra civitate civiliter et criminaliter conveniri una cum
dictis nostris civibus et comitatensibus habentibus bona communia et
pro indiviso. Et quod ex nunc ipsa divisio habeatur pro legi-
tima firma lege et statuto aliquo non obstante quod et
que in contrarium loquerentur.

De fontibus et aqua ipsorum fontium manutenenda Rubrica xliii.

Item dicimus et ordinamus ad hoc ut fiat copia
aque fontium unicuique volenti habere de aqua ipsorum
fontium et qui ob causam ipsorum fontium aliquid expendi-
ssent ea habendi copia aque ipsorum fontium quod potestas et capitaneus
et officiales qui erunt super viis actandis seu damnis datis
teneantur et debeant in initio introitus .i. unum mensem a principio
eorum regiminis seu officii ad petitionem cuiuscumque
petentis et actari facere integre cum effectu omnes fo-
ntes civitatis Fulginei in quibus aque copia non habetur expe-
nsis adiacentium ipsi fonti et aliorum qui sunt de contrata ubi
est positus dictus fons ex cuius aqua percipiunt commodum
et utilitatem conducta aque dictorum fontium similiter

Quod potestas et capitaneus et alii officiales
teneantur ad petitionem cuiuscumque pe-
tentis facere actari fontes [illegible]
[illegible] pena [illegible]
[illegible]

faciant et reparari ita et taliter quod aque copia fiat et flu-
at habunde in ipso tali fonte. Et si potestas et ca-
pitaneus vel aliquis officialis super dampnis datis et senaytis
negligentes fuerint in predictis et predicta non fecerint
executioni mandari postquam fuerint requisiti in mense
potestas et capitaneus et quilibet eorum perdat de suo salario
50 libr. den. et quilibet alius officialis 25 libr. den. Et
notarius similiter qui erit super dampnis datis vyis et sena-
ytis in 25 libr. den. communi Fulginei condempnetur. ¶ Item quod p-
otestas et capitaneus predicti qui pro tempore fuerint teneantur et
debeant pena predicta in dicta (?) dare operam efficacem
quod ubicumque per comitatum Fulginei fuerit aqua habilis
ad conducendum in stratis publicis vel aqua fuerit
in ipsis stratis teneantur et debeant ut dictum est providere
et ordinare quod fontes fiant in dictis stratis et actentur
adeo quod possit comode et libere aqua colligi et hiis sine
turpitudine et sozura per unumquemque transeuntem
per ipsas stratas expensis adiacentium et aliorum
quorum dictis dominis prioribus videbitur et placuerit
In quibus fontibus sic actatis si quis postea aliquid
fecerit turpitudinis puniatur pena predicta.

Quod fontes [illegible] aquam [illegible] ad stratas [illegible]

De fonte reficiendo iuxta pedem sancti Heraclij — — Rubrica xliiij.

Item dicimus et ordinamus quod cum fons qui erat
ad pedem eccl. sancti Eraclij sit destructus
et inutilis quod fiat unus alius fons intus portam
castri dicti sancti Eraclij in pede terre filiorum Monaldi
de Coledeo de Romulito (?) expensis adiacentium ipsi loco
ad hoc ut euntes et transeuntes et stantes et mo-
rantes ibi et in comoditatem recipere valeant atque
possint pro honore communis Fulginei addictum fuit dicto
capitulo quod dictus fons et eius aqueductus debeant
manuteneri expensis predictorum adiacentium adeo
quod dicta aqua semper fluat in dicto fonte lucida et clara.

De pena devastantium conductum aque blanche — — Rubrica xlv.

Item dicimus et ordinamus quod si aliqua persona offenderit seu
devastaverit conductum aque blanche in totum vel in
partem solvat communi Fulginei 25 libr. den. et si de nocte fuerit duplicetur
bannum. Et notarius dampnorum datorum civitatis Fulginei teneatur

ac a nō(m)i(n)e d(e)putatus sup(er) vys reparandis et actandis ubi
cu(m)q(ue) (con)ductus p(re)d(i)c(t)us e(ss)et devastatus facere reparari. Et
teneantur ip(su)m mundari facere ab omni turpitudine q(ue) e(ss)et
i(n) eo taliter q(uod) aqua p(er) eum fluens celeriter et clara fluat tam p(er)
comitatum q(uam) et p(er) civitatem fulg(inei). Eligatur q(uod) p(er) d(omi)nos p(ri)o-
res p(o)p(u)li et (con)falonerium civit(at)is fulg(inei) in custodie (con)silio d(i)c(t)e
civitatis unus ho(mo) sufficiens bonus et legalis qui curam
et sollicitudinem h(abe)at ad ip(su)m (con)ductum. Qui bonus homo
iuret ip(su)m officiu(m) b(e)n(e) et legaliter exercere et ip(su)m (con)ductum ma-
nutenere et ubi expedierit facere reparari ip(su)m q(uod) purga-
tum et mundatum tenere sic et taliter q(uod) aqua clara fluat
p(er) ip(su)m. Et teneantur d(i)c(t)us nō(m)i(n)e sui d(i)c(t)i nō(m)i(n)e d(i)c(t)i nō(m)i(n)e p(re)d(i)c(t)a-
torum et iurat. Ac et d(i)c(t)us ho(mo) electus p(er)sonaliter accedere
ad dictum (con)ductum aque blanche ip(su)m q(uod) videre et revideri
facere et videre ubi e(ss)et devastatus et ubi reparatione egeret
et inquisitionem facere (con)tra omnes qui offendissent seu deva-
stassent i(n) d(i)c(t)o (con)ducto et repertos culpabiles in penis p(re)d(i)c(t)is
punire et (con)dempnare. Et p(re)d(i)c(t)a mi(ss)e quolibet facere et re teneantur
et (con)ductum ubi e(ss)et devastatus vel ubi reparatione indi-
geret facere reactari et reparari pena x. libr(arum) d(e)n(ariorum) p(ro)
capite p(ro) p(ri)ore durantis eor(um) offi(ci)o vel ip(s)or(um) p(re)d(i)c(t)orum ~~et debeant~~
(con)dempnari. Et teneantur et debeant d(i)c(t)i nō(m)i(n)e et bonus ho(mo) elec-
tus p(re)d(i)c(t)us taliter facere et curare q(uod) aqua p(re)d(i)c(t)a fluat clara
p(er) civit(at)is fulg(inei) p(er) stratas et vias ip(s)ius civitatis et taliter q(uod)
in ipsa vel ip(s)ius p(ar)tis aliqua no(n) fiat nec fieri possit aliqua
turpitudo vel inmunditia. Et si expedierit p(er) ip(s)am civit(at)is
fulg(inei) fieri faciant (con)ductos et alia utilia et necessaria p(ro) repa-
ratione et actatione ip(s)ius ita q(uod) aqua clara b(e)n(e) et velociter
curat. Et q(uod) nulla p(er)sona audeat habere sup(er) cursum (con)-
ducti d(i)c(t)e aque aliquod speraglium a quo aqua possit co-
lligi si ip(s)e (con)ductus in quolibet loco sit b(e)n(e) actatus reparat(us)
et actus et rectus ita q(uod) aqua b(e)n(e) fluat. Et in eo no(n) possit
p(ro)ici aliquod beveragine seu sozura nec in ipso possit fieri
aliquid inmundum. Et si aliquis (con)trafecerit in x. libr(is) d(e)n(ariorum)
d(i)c(t)o co(mmun)i debeat (con)dempnari. Et si aliquis vellet facere vel
fieri facere aliquem fontem seu speraglium ip(su)m facere
fieri possit a lato ip(s)ius (con)ducti. Et taliter ip(su)m speragl-
ium actare q(uod) aqua semp(er) remaneat pura et munda.

Q(uod) q(ui)l(ibe)t possit fac(er)e
fontes i(n) domo sua
ut h(abe)t(ur) i(n) p(rese)nti statuto

Et qui (con)trafecerit.

Et qui contrafecerit in 50 libr. den. com. Fulg. condempnetur.
Et nullus in fontibus civitatis Fulg. seu speragliis pannos lavet nec turpitudinem aliquam faciat ad penam x s. den. pro qualibet vice qua contrafecerit com. Fulg. solvendorum. Et quilibet possit contrafacientem accusare. Et teneatur potestas in principio sui officii infra unum mensem pena sacramenti et l. libr. den. in generali consilio proponere et propositam facere quo et qualiter et quo ordine aqua blanca per quam veniat ad civitatem Fulg. et quid expediret fieri ad hoc ut clara fluat et de ipsius reparatione et actatione. Et potestas capitaneus priores et quilibet officialis civitatis Fulg. et comitatus et quilibet predictorum habeat iurisdictionem et arbitrium prendendi et puniendi inventos delinquere in predictis.

Quod nulla persona super conductum aque blanche habeat fontem vel speraglium. Rubrica xlvj.

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona audeat habere super cursum conductus aque blanche aliquem fontem seu speraglolum de quo aqua possit colligi. Et ipse conductus in quolibet loco sit bene tectus ita quod in eo non possit poni aliquod bruttamen seu sozzura. Sed si contingeret aliquem velle fieri facere aliquem fontem seu speraglium faciat ipsum fieri a latere ipsius conductus sicut est in aliis pluribus locis. Et qui contrafecerit in 25 libr. den. com. Fulg. debeat condempnari per potestatem civitatis predicte. Et nichilominus cogatur ad reclapsationem et restitutionem in pristinum statum dictum conductum. Et cuilibet liceat contrafacientem accusare et habeat medietatem banni.

Quod nullus faciat turpitudines in aliquo fonte vel prope. Rubrica xlvij.

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona audeat vel presumat lavare caldumen pannos olera nec coramen nec aliquam aliam turpitudinem vel sozzuram facere nec in aliquo fonte nec prope ipsum fontem civitatis Fulg. nec aliquis faciat letamen prope ipsos fontes vel aliquem ipsorum per unam mezengam. Et qui contrafecerit pro qualibet vice in xl s. den. com. Fulg. condempnetur. Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat medietatem

Quod potestas [illegible] exactare [illegible] fontium [illegible] facta inquisitione [illegible] [illegible]

bannis. Et potestas civitatis fulginei et cives inde ex maioribus medio-
cri teneantur et debeant singulis duobus mensibus inqui-
rere de predictis inter convicinos et notos et propinquos habita-
tores ipsorum fontium et propinquos iurare faciant
de veritate dicenda super predictis. Et inventos culpa-
biles in dicta pena communis fulginei condempnent. Et teneantur dic-
tus potestas et capitaneus facere custodes iuratos prope
ipsos fontes qui iurent ad sancta dei evangelia tactis
corporaliter scripturis accusare omnes et singulos contrafacien-
tes contra predicta vel aliquid predictorum cum relatione stetur vel quorum.

De mactonato per civitatem fulginei manutenendo — Rubrica xlviii

De reactando mactonato [illegible]

Item dicimus et ordinamus quod omnes qui habent de-
vastatum mactonatum ante domos eorum vel
habuerint in futurum teneantur et debeant reacta-
re et reactari facere infra unum mensem post introytum po-
testatis civitatis fulginei pena x libr. den. ¶ Item quod
nullus audeat vel presumat ponere vel retinere le-
tamen nec aliquod inmondamentum vel aliquam turpitu-
dinem facere vel fieri facere prope aliquam ecclesiam civitatis
fulginei vel prope aliquod tinium vel locum ubi homines congreg-
antur seu soliti sunt congregari per quatuor mezengas
pena .100. s. den. Et de predictis et quolibet predictorum teneantur
et debeant predicti dominus potestas et capitaneus et quilibet eorum in-
quisitionem facere quolibet mense semel infra octo dies post
novum eorum introytus officii seu regiminis eligere et depu-
tare seu eligi et deputari facere in qualibet contrata ci-
vitatis fulginei quatuor bonos homines et legales de ipsa
contrata qui iurent ad sancta dei evangelia corporaliter
manu tactis scripturis omnes et singulas personas contra
predicta vel aliquod predictorum modo aliquo facientes seu
venientes accusare et denuntiare coram eis et eorum
officialibus et ipsos tales contrafacientes punire et condem-
nare in penis et bannis superius notatis. Et predicta
facere bandiri infra dictum tempus superius notatum et stetur
relationi cum libro dictorum hominum eligendorum ad pre-
dicta ut superius dictum est. Et quod potestas et capitaneus ci-
vitatis fulginei et eorum officiales teneantur et debeant
medio mense et ad penam 25 libr. den. facere mactonari

Quod nullus faciat ponat vel retineat aliquam turpitudinem prope aliquam ecclesiam vel tinium vel alium locum ubi homines solent congregari per duas mezengas pena 100 s. den.

Quod officiales eligant in qualibet contrata [illegible] homines accusantes de predictis contrafacientes et et stetur [illegible]

Quod potestas et capitaneus [illegible] faciat mactonari [illegible] loca [illegible] expedit.

ubicumque fuerit opportunum pro civitate Fulginei ad peti-
tionem civium qui petentes et expensis ad incontinenti ipsi
loco. ¶ Item quod potestas pro civitate Fulginei qui pro tempore
fuerint teneantur et debeant pena predicti inter dicti or-
dinare et providere quod strate in scripte videlicet a porta nova
sancti Jacobi usque ad pontem super Topinum. Et a
porta nova contrate Stanghe usque ad portam veterem
et a porta nova Cruce usque ad primam portam vete-
rem. Et a porta nova sancte Marie usque ad portam
veterem iuxta ecclesiam sancte Marie foris porte et a porta
nova sancti Claudii usque ad portam veterem mattonentur
et actentur expensis ad incontinenti et comunis Fulginei prout
ipsis dominis prioribus qui pro tempore fuerint videbitur et placuerit
et providere videlicet in scripto modo proximo anno debeant matto-
nari una de dictis stratis incipiendo a porta sancti Jacobi primo.

¶ De hiis qui habent domos apodiatas muris civitatis Fulginei qualiter tractentur. — Rubrica XLVIII

Item dicimus et ordinamus quod potestas et capitaneus et
priores quilibet teneantur et debeant pena 100 librarum
denariorum in uno mense in principio eorum regiminis et pena
predicti inter facere et parari ab omnibus et singulis personis ha-
bentibus domos appodiatas muris veteribus civitatis Fulginei sen-
tibus super ipsis muris et reactari ipsos muros in duobus mensibus
predictis dicti eorum regiminis introytus expensis eorum
qui habent appodiatas domos predictas predictis muris prout
protendit domus uniuscuiusque ita et taliter quod homines pos-
sint stare super domo appodiata muris predicte civitatis
Fulginei ad defensionem dicte civitatis et eorum hominum ipsius ci-
vitatis. Salvo quod si aliqua persona expensas predictas esset adeo
ita pauper quod predictas expensas facere non valeret quod
sit in providentia priorum pro civitate Fulginei qui pro tempore fuerit.

¶ Quod nec potestas nec capitaneus vel ~~alius~~ eorum officiales possint comedere nec bibere cum aliquo cive nec etc. — Rubrica L.

Item dicimus et ordinamus quod nec potestas nec ca-
pitaneus nec aliquis eorum vel alicuius eorum officialis
comunis Fulginei possit nec debeat comedere nec bi-
bere cum aliquo cive sive cum mitatense in civitate
Fulginei vel eius districtu nec prope ipsam civitatem vel

Quod potestas et eius officiales non comedant vel bibant cum domino capitaneo et eius familia et e converso [illegible]

districtum per unum miliare. Nec dictus dominus potestas
nec aliquis de sua familia possit nec debeat comedere
nec bibere cum domino capitaneo populi dicte civitatis vel aliquo
de sua familia nec etiam idem dominus capitaneus nec aliquis suus
officiales possit nec debeat comedere vel bibere cum di-
cto domino potestate dicte civitatis vel cum aliquo eius officiali
nisi quando invitabitur dominis prioribus populi dicte civitatis Fulginei. Et
tunc possint dicti domini potestas et capitaneus et eorum officiales
facere omnia supradicta cum licentia dictorum dominorum priorum.

Quod nullus dictorum officialium possit ludere cum civibus vel comitatensibus [illegible]

Et quod nec potestas nec capitaneus nec aliquis de eorum vel al-
terius eorum officialibus et familiaribus possint nec de-
beant ludere cum aliquo cive seu comitatense
ad aliquem ludum taxillorum seu tabularum nec ad
aliquem ludum barattarie. Nec aliquis civis seu
comitatensis dicte civitatis audeat vel presumat ludere vel
barattariam facere cum aliquo eorum aliquo ludo cum
dictis domino potestate seu capitaneo vel eorum vel aliquo eorum offi-
cialibus. Et si dictus potestas vel capitaneus vel aliquis de eorum
familiaribus vel officialibus contrafecerit dicti potestas et capitaneus
et quilibet eorum in 100 libr. den. comuni Fulginei debeat condemnari
per sindicum dicti comunis Fulginei. Et quilibet eorum officialis contrafa-
ciens in predictis in 25 libr. den. pro qualibet vice per eundem sindi-
cum comuni Fulginei debeat condemnari in quolibet.

Quod quilibet comitatensis civitatis Fulginei habeat in civitate Fulginei unam domum. Rubrica LI.

Vide [illegible] in 4o li. tractatu [illegible]

Item dicimus et ordinamus quod quilibet comitatensis
civitatis Fulginei cuius bona in catasto novo civitatis Fulginei
sunt extimata in quadringentis libr. den. vel ab in-
de supra teneatur et debeat habere in civitate Fulginei seu
in circhis novis ipsius civitatis intus unam bonam domum.
Et potestas dicte civitatis teneatur et debeat in dicto mense
ad penam 500 libr. den. de suo salario comuni Fulginei ap-
plicandam scilicet duos menses a principio sui regiminis precipere
et mandare omnibus dictis comitatensibus quos invenerit
in libra nova dicte civitatis extimatorum dictarum 500
librarum den. vel ab inde supra quod debeant habere domum
propriam in ipsa civitate vel a circhis novis eius dicte civitatis

initus et ceteris et cuilibet eorum penam imponere ut eis placuerit quod predicta debeant observare et observari facere ... terminum per ipsum constituendum per ipsum dominum potestatem Et si non fecerit penas et banna predicta exigere pro comuni. lex

De habitantibus in civitate Fulginei cum eorum familia — R.a Lij

Vide ad marg. statuta ... 76 et 77

Item dicimus et ordinamus quod omnes et singuli homines et persone qui habitant in civitate Fulginei cum tota sua familia vel maiori parte ipsorum continuo habeant et sint cives ipsius civitatis cum aliis habitantibus in ipsa civitate pro stantium cum illis de illa societate civitatis in qua tales habitatores steterint recepti et non in comitatu certo quod habeant domum in comitatu dummodo quod si filius familias habitaverit in dicto comitatu continuo teneatur ad factiones faciendas in dicto comitatu non obstante quod pater eius habitat vel habitet in dicta civitate Fulginei.

De hiis qui se recesserint ab habitatione alicuius ville ob timorem guerre vel malorum hominum — R.a Liij

Item dicimus et ordinamus quod siquis dudum habitator seu habitatores alicuius ville seu villarum districtus dicte civitatis discessit vel discesserit in futurum ab habitatione ipsius ville seu villarum ob timorem guerre et malorum hominum intentum in civitate et ad habitandum in civitate Fulginei reducendo ... faciendo ipsi tales pro tempore discessionis facte et ab inde in antea faciendo ipsi tales pro tempore ... contributionem vel solutionem alicuius condemnationis descendentes contributionem vel solutionem alicuius condemnationis vel bannorum latorum aut factorum ac etiam faciendorum in easdem villas totis vel partes de aliquo damno dato guasto incendio vel alio aliquo delicto commisso in pertinentiis ipsius ville seu villarum nec constringi possint per terminum constitutionis ... quibus tenentur ... habitatores ipsius ville vel villarum qui tempore damni dati vel damni commissi et committendi in ipsa villa seu villis in qua habitabant seu habitaverint in futurum capitulo aliquo non obstante. Et si ipsi tales descendentes uterentur dicte ... in ipsis villis seu pertinentiis earumdem et aliquod damnum darent vel facerent aliquam cum bestiis vel sine bestiis quod dictus damnidator possit accusari et denuntiari personaliter secundum formam statuti de quolibet ... fuerit accusatus seu denuntiatus vel inquisitus per notarium damnorum datorum. Et si dicti tales discedens vel discedentes redierint

ad habitandum in dicta villa teneant sic tenebatur primo
antequam discessissent vel discessisset ab habitatione dicte ville seu villarum

**De hiis qui habent bona allibrata a V. libr. den. supra habeant
balistam et baldrerium bonum aptum — Rubrica Lviij.**

Item dicimus et ordinamus quod quilibet civis et in
tratensis civitatis Fulginei qui allibratus est in ca
tastro civitatis Fulginei usque in quantitatem 500 libr. den.
et ab inde supra teneantur et debeant habere unam balistam
et baldrerium bonum aptum pena 100 sol. den. Et potestas fa
ciat banniri per civitatem Fulginei scilicet per loca consueta dicte civi
tatis quod quilibet sic allibratus infra unum mensem debeant
presentare balistam et baldrerium coram eo et suis sociis fa
cere in quattuor contratis Fulginei cum dicta balista et baldre
rio et per singulos sex menses vicino mense et pena 25 libr.
den. communi Fulginei applicandos dictas sic assignantibus et
scriptis facere fieri monstram. Et quod consules societatum
dicte civitatis Fulginei vicino mense et pena 100 sol. den. teneantur
facere iurare homines sue societatis et eos per sacramentum
interrogare secrete et discrete si sciunt aliquem habere
vel habuisse aliquam balistam brevium? communis Fulginei et si in
venerint per testificationem aliorum aliquem habuisse vel habere
aliquam balistam notificare dominis prioribus populi dicte civitatis
infra tertiam diem postquam sciverint pena 100 sol. den. pro qualibet vice?
communi Fulginei applicandos et teneant nomen talis testificantis
teneant secretum.

**De fabris et magistris lignami-
num et lapidum — Rubrica Lv.**

Contra magistros [illegible] et alios plura facientes

Item dicimus et ordinamus quod cum fabri et magistri lin- vide r. 53 et 8.
gnaminum et lapidum civitatis Fulginei et districtus or- p. r. 20 et r. 236
dinamenta iniusta et monopolia prohibita fecerint contra publicam
utilitatem invenimus quod in eorum cartulariis seu so
cietatum ordinibus posuerunt ipsa talia ordinamenta
inter predictos monopolia facta contra publicam utilitatem
firmiter cessantes quod nullus dicte artis audeat vel presu
mat postquam suas operas alicui locaverit ad faciendum
laborerium seu aliquod opus alicui facere promisit in
nullo alio laborare donec perfecerit opus quod primo facere
promisit. Si is qui magistrum dicte artis seu alte
rius conduxerit necessaria operi faciendo parata continuo
habuerit in dicto opere. Et si aliquis in predictis vel aliquo

p[re]dicto[rum] i[n]ventus fuerit [contra]faciens i[n] aliquo vel recire
p[er] potestate[m] civitatis Fulg[ineii] qui p[ro] t[em]p[o]re fuerit puniatur
i[n] 25. libr[is] den[ariorum] p[er]us[inorum] p[ro] q[ua]lib[et] vice q[ua]lib[et] co[mmun]is Fulg[ineii] applicand[is]
Et nihilomi[nu]s p[er] eundem potestate[m] opus p[re]dictu[m] dictu[m]
p[er]ficer[e] om[n]i fraude remota [com]pellat[ur] in p[er]sona et
reb[us] q[ui] si dictu[m] op[u]s no[n] habuerit necc[ess]a[ri]a ad laborandu[m]
vel recusaret seu cessaret talib[us] magist[ri]s [et] manua-
lib[us] satisfacere de eor[um] salario [et] mercede q[uod] tunc eo
casu tales locatores ad penam aliqua[m] minime teneat[ur].

Q[uod] quil[ibet] caput familias civitat[is] [et] districtus Fulg[ineii] no[n] h[abe]n[s]
i[n] civita[te] et districtu Fulg[ineii] bona faciat se scribi i[n] catasto co[mmun]is
Fulg[ineii] i[n] XXV lib[ris] den[ariorum]. — Ru[brica] LVI.

Item dicimus [et] ordinamus q[uod] quilib[et] mascu-
lus [et] caput familias qui h[ab]itat i[n] civitat[e] [et]
districtu Fulg[ineii] no[n] h[abe]n[s] bona i[n] civitat[e] [et] districtu
Fulg[ineii] i[m]mobilia scribat[ur] et teneant[ur] se facere scribi i[n]
25 libr[is] den[ariorum] p[er]us[inorum] i[n] libra p[re]d[ic]ta. Et q[uod] omnes illi qui
h[abe]nt domos aliquas i[n] civitat[e] [et] districtu Fulg[ineii]
[et] bona i[m]mobilia no[n] h[abe]ntes .i. tenea[n]tur bannis fiendis p[er] p[re]f[atos]
officiales co[mmun]is Fulg[ineii] qui deputarent[ur] seu deputati
fuerit sup[er] off[ici]o d[i]c[t]e libre debeant assignare co-
ram ip[s]is officialib[us] q[uod] domus debeant extimari
bona fide [et] si[ne] fraude illud q[uo]d valeat d[i]c[t]e domus
[et] id ponat[ur] illis quor[um] fuerit d[i]c[t]e domus. Et q[uod]
si aliq[ui]s i[n] civitatem [et] districtum Fulg[ineii] possidet do-
mum [et] possessionem [et] bona q[uae]cu[m]q[ue] [et] alia bona p[re]va-
leant domui teneant[ur] scribi facere i[n] app[re]tio et
libra p[re]d[ic]ta ip[s]a bona s[ecundu]m q[uod] valent [et] domu[m] p[ro]d[ic]tam
i[n] medietate extimationis fiende p[er] extimatores p[re]-
d[ic]tos ponendos ad faciendum ip[s]am extimatione[m]. Et
q[uod] omnes [et] singule domus site i[n] civitat[e] [et] districtu
Fulg[ineii] q[uo]r[um] dom[inus] cuius s[un]t debeant extimari i[n] ip[s]a libra
co[mmun]is Fulg[ineii] [et] app[re]tio poni [et] extimari i[n] medietat[e]
vere extimationis fiende p[er] extimatores an[te]d[ic]tos ex-
ceptis domib[us] vere et p[ro]p[ri]e h[ab]itationis deputatis ad
usum vere [et] p[ro]p[ri]um h[ab]itationis d[omi]ni dom[us] [et] sue familie

omni fraude et malitia remotis et quod consules seu rectorum
et sindici castrorum et villarum universitatum civitatis
Fulginei teneantur omnes dictas domos vel proprietates possessio-
nes sitas in dicta civitate et castris villis et universitati-
bus quibuscumque et cuiuscumque conditionis existant assigna-
re coram officialibus supradictis infra terminum dicti banni et
quod omnes possessiones et bona que et quas aliquis habet in em-
phiteosim seu affictum ad tertio modicum tempus de
qua vel quibus annuus census persolvatur debeant per
medium extimari et poni illis emphiteotis et affecta-
toribus et alia medietas domino rei ecclesiastico vel seculari
ponatur. Et quod quicumque haberet aliquam possessionem
ad redditum seu sceptum seu ad pastinandum ad
non modicum tempus de qua reddat annuatim partem
fructuum ex ipsa et ex parte [illegible] quod tales possessiones exti-
metur et ponatur domino rei et tantum minus quam laborato-
ri ipsi rei invenerit de suo iure si vellet ipsam vende-
re et per sic ipsius laboratoris extimetur et scribatur
ipsi laboratori in libra sua cum aliis suis bonis et rebus
et possessionibus

~~De possessione que~~

De contentione que esset de aliqua possessione cum deberet allibrari — — ~~Rubrica~~ LVII.

Item dicimus et ordinamus quod si qua contentio o-
riretur de aliqua possessione inter aliquos de comitatu
Fulginei vel districtus Fulginei vel sicut vel controversia esset
cum dicta tales possessiones debeant allibrari quod ad tollendum
materiam scandali et contentionis ordinamus et sta-
tuimus quod tales possessiones immobiles allibrentur et ponantur
illi cui reperitur allibrata et scripta in libra veteri hac-
tenus renovata per dominum Thebaldum de Camerino et
eam habuit ab eo cui scripta fuit in dicto catasto vel a
suis heredibus et ius habentibus ab eis. Et quod capitaneus populi civitatis
Fulginei qui fuerit pro tempore teneatur et debeat tale
cui allibrabitur et cui invenitur dicta possessio allibrata
in ipsa libra nova facta manutenere et defendere in
possessione ipsius rei de facto sub pena periurii et 500 librarum
denariorum et habeatur pro libra dicta domini Tebaldi illa libra que
reperitur in cartis bambicinis in archivio communis Fulginei
iuncta cum eis et cum libris corporis in ordinario [illegible] —

S. rerū h. 3.

fuato. Et q[uod] om[n]es [et] singule p[er]sone q[ui] h[abe]nt seu in fu-
turu[m] hab[e]bunt usum fructum alicui[us] domus uel
possessionis allibrate dn̄o p[ro]p[ri]etatis p[re]tium om[n]em
qua[m] solueret d[omi]n[u]s p[ro]p[ri]etatis p[ro] datio ip[s]i[us] domus seu
possessionis soluere [et] restituere teneat[ur]. ¶ Item q[uod] om[n]es
[et] singule p[er]sone [et] eoru[m] heredes [et] successores de o[mn]ib[us]
[et] singulis eoru[m] t[er]ris domib[us] possessionib[us] portis et septis
in libro noue libre civi[tati]s fulg[inei] facte. Exceptis t[er]ris
reli[gi]o[s]or[um] monesterioru[m] hospitaliu[m] [et] alioru[m] locoru[m] religio-
soru[m] quoru[m]cu[m]q[ue] de civitate fulg[inei] eius q[ue] districtu
de quib[us] debeat fieri unus liber p[er] se p[er] notariu[m] seu no-
tarios et officiales co[mmun]is fulg[inei] de quib[us] n[on] bonis in dicto li-
bro scriptis seu in posteru[m] scribendis nullum datium
soluat[ur] nec p[ro] co[mmun]e fulg[inei] exigat[ur] s[ed] debeat soluere offi-
cialib[us] p[ro] co[mmun]e fulg[inei] deputandis sup[er] datijs exigendis om-
nia datia [et] collectas q[ue] in futuru[m] i[m]ponunt[ur] seu i[m]poneret[ur]
p[ro] co[mmun]e fulg[inei] int[er] ciues p[ro] co[mmun]e fulg[inei] [et] officiales ip[s]i[us] co[mmun]is
deputatos ad assignandum p[ro]ut sua libra et extimatio[n]em
[et]c[etera] [et] p[ro]ut capiet s[ecundu]m sua libra [et] extimatio[n]em. Et
si ip[s]i uel alt[er] ip[s]oru[m] recusauerit uel recusaueru[n]t uel
.. domin[us] est tali recusanti in ciuilib[us] uel crimina-
lib[us] in iustitie complementum no[n] reddat[ur]. Et nullus in
re sua laboret nec laborare debeat i[n] t[er]ris et
possessionib[us] taliu[m] recusantiu[m] datiu[m] soluere et ad pena[m]
25 libr[arum] den[ariorum] p[ro] quolib[et] [et] uice qualib[et] qui[s] co[n]t[ra] fecerit
Et nihilominus de hijs possessionib[us] quas laborauerit da-
tiu[m] soluere co[m]pellat[ur]. Et capit[aneu]s p[o]p[u]li eiusdem ciuit[atis]
[et] quilib[et] alius officialis eiusdem ciuitatis deputat[us]
ad datia exigenda teneat[ur] [et] debeat facere i[n]quisi-
tione[m] de p[re]dictis [et] quos culpabiles inuenerit punire
[et] condemnare in penis p[re]dictis. Et cuilib[et] liceat [con]trafacien-
tem accusare [et] denu[n]tiare [et] habeat medietatem ba[nni]
[et] eius nom[en] teneat[ur] secretu[m] [et] p[ro]cedat de facto p[er] dict[um] om[n]i
iuris [et] statuti solle[m]nitate et s[olemn]itati omissa [et] q[uod] de
hoc sindicari no[n] possint. Et p[re]dicta p[re]dicti capit[aneu]s et
officiales teneant[ur] exequi sub pena p[ro] statuti in[cu]rsi et
100 libr[arum] den[ariorum] de suo salario. Et q[uod] om[n]es domus casalena
molendina terras et ualcherias [et] siluas et alia q[ue]cu[m]q[ue]

[illegible]

No : quod omnes possessiones sunt tributarie :

toria in dicta libra extimata et scripta et apportata vigore
presentes ordinamenta, volumus et declaramus esse feuda-
toria et comunis Fulginei obligata in perpetuum, pro datiis
collectis factionibus et oneribus et gravaminibus impone-
dis per comune Fulginei et officiales dicti comunis. Que quidem
datia et onera ac gravamina, ex nunc inducimus
et ponimus secundum modum et formam pro tempora declarandum.
Et quod fiat unus liber, in quo scribantur omnes pos-
sessiones comunis Fulginei, culte et inculte, montes et pra-
ta, cum quatuor lateribus et mensura, et eorum exti-
matio, et in quibus locis et contratis sint site, qui liber sic
confectus copietur et originale ponatur in sacristia fra-
trum minorum et copia sit in archivio publico
comunis Fulginei.

Omnes possessiones posite in districtu Fulginei sunt feudatarie dicti comunis et tributarie ut in statuto ... Kl. 61 ...

De possessionibus venditis seu vendendis ponendis in libra illius cui venderentur. Rubrica LVIII.

Item ad hoc ut omnes possessiones dicte libre personis
et iustitie ordinem transeat ut dicta libra in
posterum conservetur illesa, ordinamus quod quicumque contigerit
aliquam possessionem scriptam seu in posterum scribendam
in dicta libra vendi seu alienari, seu vendita seu alienata
fuerit in personam cuiusque sub alterius domino pervenerit seu
pervenerit tunc ad petitionem partium seu alterius eorum
fiat remotio dicte possessionis in novum dominum et can-
celletur de posita pro priori domino tali modo. Et pro dicta fiat
per notarium bonum et legalem eligendum annuatim
per dominos potestatem et capitaneum dicte civitatis qui fuerint pro tempore et gon-
falonerium iustitie dicti populi et quod scriptura cassata
remaneat bene legibilis dicti populi confirmandum et ap-
probandum ad bussulas et pallottas in consilio generali
per duas partes ipsorum consiliariorum. Qui notarius eligatur
cuius officium duret per unum annum et teneatur et de-
beat dictus notarius iurare ad sancta dei evangelia corpora-
liter manu tactis scripturis et fideiussores dare de
500 libris denariorum pro ipso et de ipso officio fideliter et legaliter
exercendo. Qui notarius possit teneatur et debeat
coram se ipsas partes facere comparere et compellere ad hoc
ut consentiant dicte renovationi et scripture. Statuentes
quod in margine posterum possessionis vendite scribatur

D. eod. li. 3.

per dictum notarium cancellationis dicte possessionis seu partis
eius de qua est scriptura in quo brevi[ario] et reducere
summam extimationis libre vendite et empte et
cui est scripta. Et similiter modo teneatur scribere ad po-
stam emptoris et facere mentionem de cancellatione
et cui est cancellata et in quo brevi[ario] et in quolibet
tam predicto ponat annos domini indictionem diem locum
et testes astantes et recipiat pro suo salario tres denarios
pro qualibet parte et pro qualibet particula seu possessione.
Et quod nullam ex possessionibus supradictis extimatis vel nu-
merent statutorum alicuius possessionis dicte libre possit di-
minuere vel corrigere quod supradictum est. Et finito
dicto officio dictus notarius teneatur et debeat capitulo pp
qui contra predicta fecerit sub pena predicti mensis et centum
librarum denariorum dictam libram et extimationem coram ipsis facere
apportare et sollempniter videri et examinari omnes et
singulas postas et cancellaturas stanzia et extimatio-
nes ipsarum. Et si dicte poste cancellate sunt restitute et
reposite alterius domino secundum quod cancellate fuerint in vero
et potestate. Et si invenerit aliquam fraudem ba-
ractariam falsitatem vel dolum commissum condempnetur
per ipsum capitulum in .100. libris denariorum et plus ad eius arbitri-
um et quod sit ipso iure remotus ab officio notarie et numquam
possit aliquod officium habere in communi. Et quod emptor et venditor
teneatur iurare quod huiusmodi venditio seu quelibet alie-
natio non sit in fraudem communis et libre predicte fiat.
Et quod fieri debeat unus liber cartarum pecudinarum in
quo quilibet notarius teneatur tempore suo scribere seriatim
per postas omnes et singulas cancellationes factas tempore
suo et nomina omnium contrahentium et brevium quibus
cancellavit et quibus vel cui posuit et qua de causa et
in fine sui officii publicare. Qui liber semper rema-
neat in archivio communis Fulginei. Et quod quicumque mas-
culus vel quecumque femina [illegible] vel habitator vel ha-
bitatrix civitatis vel districtus Fulginei per tempus .x. annorum
non reperitur vel reperiretur scriptus in libris communis Fulginei
supradictis vel si reperiretur scriptus in libris predictis et non sol-
verit datia et collectas per dictum commune imposita vel im-
ponendas quod ipse vel aliquis de sua familia non audiatur
in civilibus nec in malefitiis realibus per aliquem officialem.

Et si pater et descriptus in libra omnes de sua familia videntur scripti

Quod non possit quis probare se solvisse datia et collectas

communis Fulginei sufficiant ad probationem quod sit scriptum libra
predicta. Si pater familias vel caput familias esset scriptus
in dicta libra et pro ipso haberetur vel haberent omnes de familia
ac si omnes de familia scripti essent in dicta libra. Et ad
probationem quod solverit datia et collectas sufficiat assi-
gnatio cuiuscumque iurantis se fuisse cultorem ulti-
mi datii et sibi satis fore fuisse de ipso datio contra
quem ipsa opponetur exceptio vel caput familias vel
pater familias ipse vel assertio unius asserentis se pro fac-
tum sibi cultorem datum predictum persolvisse. Quae quidem
probatio et iuramentum de facto recipiantur opposita excep-
tione sine aliqua replicatione exceptionis intentionis
et articulis. Et fere fidem predicta habeant pro interessionem
datia predicta solvisse. Et tales opponentes in dicta ex-
ceptione succumbentes in x libr. den. pro dicto potestati
communis Fulginei qui pro tempore fuerit communi Fulginei condemnentur.

Quod non possit quis appellare a condemnatione facta super exceptione

Et quod processus et condempnatio facta super tali huiusmodi
exceptione appellari non possit et si appellaverit cuius
appellatio minime admittatur vel recipiatur. Et si ad-
missa fuerit non valeat ipso iure et nunc auctoritate
presentis capituli cassamus et irritamus et omnem quamcumque
appellationem super huiusmodi negotio faciendam seu
interpositam vel interponendam. Et quod statutum est
seu sequitur et . . . additum fuit dicto capitulo. Et quicumque

Si aliquis emerit possessionem ab aliqua persona collegio vel universitate ex qua datium non esset solutum, teneatur solvere

emerit vel emisset in preterito vel futuro aliquam
possessionem ab aliqua persona collegio vel universita-
te ex qua datium non esset solutum occasione alicuius
privilegii exemptionis vel quocumque pretextu quod talis
emptor in quem dicta possessio quocumque titulo deve-
nerit vel devenisset teneatur et debeat et solvere
collectas et datium communi Fulginei secundum extimationem factam de
ipsa possessione seu possessionibus in catasto communis et sua libra
cum aliis suis possessionibus et si non esset extimata quod
debeat et teneatur ipsam facere extimari secundum extima-
tionem aliarum terrarum et aliorum minorum ipse posses-
sionis, scilicet infra mensem postquam dicta talis possessio devenerit quoquo
modo et ipsam ponere facere in catasto communis Fulginei ad penam
25 libr. den. communi Fulginei applicandas et nihilominus ipsam
possessionem teneatur facere scribi in dicto catasto sub dicta
pena superius notata et quolibet contrafaciente. Et si quis

fuerit in pdcis negligens qd liceat unicuiqz in
dca talj possom no allibrata z no scripta dãnum
dare sin pena z banno donec fuerit scripta et
allibrata in dco catastoret sua libra. Et qd hoc
capm potas qui pro tpr fuerit teneatur z debeat pena
p facti iurz z. s. libr den desuo salario p camera-
riu retinendo in pneo. sin rog minus facere bandi-
ri p loca osueta ciuitatis fulg. Et unicuiqz li-
ceat qui ofrerit in pdcis ul aliquo pdcorz ac
cusare et heat quartam ptem banni.

De hiis qui fecerint sibi allibrari aliquas possiones alicui pro eo qd no pindicet illi cuius est — — — — Rca Lviij.

Item dicimus et ordinamus qd si aliqua psona
ciuitatis fulg ul districtus cuiuscumqz oditionis
z status ac gnis existat a tpr quo incepta fuerit li-
bra noua ciuitatis fulg fecit seu fecerit allibrari seu
apptiari in sua libra seu apptio poni terram ul uineaz
seu alia quãcumqz rem alterius psone seu in qua aliquis
alius aliqd ius heret qd talis allibratio seu extimatio
z apptum no pindicet alicui cuius esset ipa res seu illi
qui ius aliqd heret in ea nisi qui sibi ipi allibrari z
extimari fecit seu fecerit pbaret ipam rem hre z
ad eum ptinere aliquo alio capitulo ul ordinamto ciuitatis
pdce in otrm loquentu in aliquo no obstantibus ul ptib
ipis capli. Et si aliquis voluerit defendere aliquam
rem ul petierit p aliquem titulum quem heret de
ipa re p plures annos an qd fieret libra dci cois z no
fecerit sibi in sua libra appori z mutaret de libra
z apptio alienatoris aret iuuenire't dum alienato-
rem postea possedisse qd titulus z istrum qdcumqz in
apponens ul appens psumat fictitu z simulatu
nisi fuerit in dco instrumo fructus z usus fructus o- es
fuati ipi alienatori in uita eiusdem alienatoris.

Qd nullus vendat aliquam possionez sitam i territorio fulg ul prope ofines nros alicui forensi seu alicui qui no eet nre iurisdictois — — — Rca Lx.

Vide ... et ... [illegible]

Item cum providemus statuimus et firmamus ad dictas
fraudes et malitias removendas et ad hoc ut
equalitas bene fiat. Et unusquisque solvat pro
quod possidet. Et si aliquis quocumque titulo alienaverit
aliquam possessionem que sit posita infra iurisdictionem
civitatis vel districtus Fulginei alicui persone vel loco
vel alicui non existenti subiecto iurisdictioni communis Fulginei quod
ipsa talis alienatio non valeat ipso iure vel etiam si res ipsa
esset sita in confinibus vel prope confines civitatis Fulginei per
quinquaginta [illegible] alicui persone forensi et non
supposite iurisdictioni communis Fulginei vel alicui non sit scri-
ptus in libra dicte civitatis quod talis vendens vel alienans
puniatur in 100 libras denariorum communi Fulginei solvendorum. Et
unicuique liceat talem vendentem vel alienantem
aliquam possessionem alicui forensi vel non scripto in dicta
libra accusare et habeat quartam partem dicti banni. Et
nichilominus extimatio dicte possessionis et ipsa possessio ponatur
in libra dicti alienatoris. Et ipsa possessio tali allibratate
teneatur solvere datium dicto communi alienatione predicta in aliquo
non obstante. Item quod si post dictam factam et assi-
gnatam libram vel postea contingeret quod aliquis
emeret aliqua bona sive aliquam possessionem cuiuscumque
generis et conditionis que nunc possiderent pro communi Fulginei
sive per aliquam civem vel locum vel aliam personam que non
esset scripta in dicta libra et de qua seu pro qua datium
non solveret teneatur ipsam eam sibi facere allibrari
et in sua libra et appretio scribi secundum quod mensurata est et
extimata in libro ubi scripta sunt bona civium et locorum
et communis dicte civitatis Fulginei et de actis ipsorum librorum per
dictum notarium qui erit super officio dicte libre cassetur.
Insuper volumus et mandamus quod notarii dicte
civitatis et districtus Fulginei teneantur et debeant infra tres
dies denuntiare dicto notario et officialibus dicte libre instru-
mentum emptionis facte de ipsa possessione ad penam 100
solidorum denariorum et iuratus. Et dictus notarius facta dicta denuntiatione
teneatur mictere pro emptore et dictam possessionem ponere
in libra seu appretio ipsius quod dictum appretium banniatur per loca consue-
ta dicte civitatis publice ut non possit pretendi ingno-
rantia de predictis. Item quod ad hoc ut in communi fiat
equalitas quod unusquisque gravetur secundum suas facultates

ordinamus z statuimus qd dni potestes comitis fulg.
qui p tpr fuerint z confaloneriis iustitie dci ppli
modis oibz quibz possunt teneant et debeant i pe
tra z adno cpo fulginati mandatum gnale z ect.
communicationes sermam quam ipo facto incurrat omes
illi qui no assingnarent eorz i mobile scdm modum z
formam i fermus declarandu i tpus statorz ¶ Itm
uolumus ac z ordinamus qd siquis fulginas emerit
ab aliquo forense ext confines nros ppetuu ipos confines
p quinquaginta miliarias qd habeat z hre debeant
p decamara z aer coïs fulg duos solidos den. p
qualibz libra ueri ptii Et dca talis possessio sit exem
pta et absoluta a solutione quarumlibz datiarum usqz
ad x annos computandos a die emptionis pdce rei
Et qd dca talis possessio sic empta nunqz possit alicui
nec uendi dari psonis supra phibitis ad penam 100
libz den. Et liceat unicuiqz contrafacientem accusare
z habeat quartam ptem banni ut supra dictum est et
contrafacientes potas comitis fulg teneantur et debeant
procedere p inquisitionem z denuntiationem ad pe
titionem cuiuscunqz petentis.

De alienationibus non faciendis forensi — Rubrica LXI.

Item dicimus z ordinamus qd nulla psona au
deat uel psumat uendere alienare obligare z c.
uel in ultima uoluntate relinquere alicui forensi
aliquam possessionem sitam in confinibus uel ppe confines
comitis fulg ad penam quingentarum libz den. coi fulg
applicandarum z qd nichilominus ipa possessio ct forensem pdictis
modis alienata uel in ultima uoluntate relicta comitis
pdictis modis sit coïs fulg lege aliqua uel modo no ob
stantibus Et qd sindicus denuntiator mathorum coïs
fulg teneantur z debeant sic alienationem z relic
tionem ct forensem pdictam dno potati et sue curie
denuntiare pena 100 libz den. Et teneantur dns potas
z sui officiales singulis duobus mensibus depdictis facere
inquisitiones ad minus p tres homines de qualibz uilla
seu castro p pe confines dci comitis et rectores culpa
biles punire z condemnare depdictis. Et potas hoc capitulum
bis in anno facere publice teneatur in principio sui regiminis

ut homines non valeant depredari in gressu tantam perten-
der. Et si potestas negligens fuerit in predictis, condem-
netur in 100 libr. den. comuni Fulginei applicandis.

Nota quod [illegible] de domibus solvere datium collecta et sic est tributata [illegible] 61.

De hys quibus reperitur aliqua domus in eorum libra extimata habitantibus in locis valentibus ultra pretium dicte domus quod pro ipsa domo datium non solvatur sed deleatur de libra comunis. Rubrica — LXII.

Item dicimus et ordinamus quod si aliqua domus posita in civitate Fulginei vel eius districtu reperiretur alicui extimata seu appretiata in catasto comunis Fulginei et deinde dictus talis cui dicta talis domus fuerit allibrata seu extimata ipsam domum extimatam dicto tali vendidit seu vendiderit alicui persone de civitate vel districtu Fulginei habenti in bonis ultra valorem dicte domus quod pro ipsa domo dicto emptori nullum datium solvat comuni Fulginei. Sed dicta talis domus de extimo seu appretio dicti comunis penitus deleatur ad petitionem talis emptoris vel eius heredum vel successorum per illum notarium et officialem qui tunc fuerit super officio dicte libre. Et hoc locum habeat quandiu dictus talis emptor dictam domum emptam ad pensionem non locaverit sed ad suum commodum et utilitatem tenuerit et possederit per se et familiam suam. Sed si ipsam domum ad pensionem locaverit pro ipsa domo datium solvere teneatur comuni Fulginei secundum quod dicta domus reperiretur extimata in dicto catasto comunis Fulginei.

De mollariis molend[illegible] olivarum et molendinis. Rubrica — LXIII.

Vide statutum populi [illegible] 73.

Item dicimus et ordinamus quod cuilibet de civitate et districtu Fulginei liceat facere molendinum pro olivis macinandis dummodo quod pro quolibet molendino civitatis et burgorum ipsius civitatis ipse talis faciens vel fieri faciens ipsum molendinum olivarum solvat comuni Fulginei annuatim xx libr. den. pro suis proventibus. Et quilibet de comitatu possit in qualibet villa pro olivis macinandis facere molendinum dummodo solvat comuni Fulginei xx libr. den. annuatim pro quolibet molendino. Et qui contrafecerit in 25 libr. den. vice qualibet comuni Fulginei condempnetur. Et dicti mollarii qui molendinum facere voluerint teneantur facere se scribi per camerarium dicti comunis antequam faciant dicta molendina et

alr facere no(n) p(re)sumet ad pena(m) p(re)dicta(m). Cu(m) molla-
rii habeant et habere debeant stangas longas saltem
octo pedibus et dicta stanga no(n) sit recens ymo arida
et sicca et sit bene grossitudine q(uod) no(n) imbibat in ducendo
ipsam stangam qu(an)do p(re)muntur sacchette ad faciendu(m)
oleum. Et potestas facere teneatur iurare dictos mollarios
et familiares eorum p(re)dicta omnia observare et q(uod) debeant
ipsas olivas bene et fideliter macinare ad pena(m) p(re)dicta(m).
Et q(uod) dictus potestas p(re)sens capitulum sub pena p(re)stiti iur(amen)ti quolibet
anno ante tempus macinandi olivas faciat legi in consilio
generali co(mmun)is Fulginei. Et q(uod) p(ost)q(uam) ipsum capitulum sup(er) p(re)dictis fuerit
stabilitum illud debeant integre observare. Et cui-
libet sit licitum habere et facere unum molendinum p(ro)
se ipso tantum in quo aliquis alius no(n) habeat aliqua(m) partem
nec in dicto molendino alt(er) debeat macinare nec
macinari facere. Et qui ipsum molendinum fecerit
p(ro) se tantum no(n) debeat nec teneatur aliquid solvere co(mmun)i
Fulginei. Et q(uod) si tales alias olivas q(uam) suas macinaverint
solvant vice qualibet co(mmun)i Fulginei .xx. libr(as) den(ariorum). Et q(uod) qui-
cumq(ue) p(ro) se ipso molendinum facere voluerit compareat
coram d(omi)no potestate vel eius curia ante tempus macinandi
olivas et iuret ad s(an)c(t)a dei evangelia p(re)dicta omnia observare
ad dictam penam. Item q(uod) dicti mollarii no(n) debeant ex-
trahere olivas de molendino nisi ipse olive primo sint
bene macinate. Et q(uod) sacchette sint unius equalita-
tis et magnitudinis et q(uod) assides q(ue) ponuntur sup(er) ipsas sac-
chettas sit ita magna q(uod) dictas sacchettas cooperiat
ad hoc ut qu(an)do p(re)muntur possint in olive macinate
ibi incontinentes et oleum bene p(re)mi et exire ipsum oleum de
dictis sacchettis. Et q(uod) nullus in pane vino carnibus
nec aliqua alia re aliquid mictat ipsis mollariis
qu(an)do ipse olive macinantur nec ante nec post s(ed) sint
contenti salario et mercede eis ordinatis. Et q(uod) ad re-
quisitionem cuiusq(ue) q(uod) ipsi mollarii debeant mictere
manuales eorum et someros et saccos ad deferendum

Mensura et qualitas stang(arum) molendinorum olivarum

Pena mollariorum olivas non bene et fideliter macinantium

Quod quilibet possit p(ro) se tantum habere unum molendinum et nil teneatur solvere co(mmun)i s(ed) si alias olivas alterius macinaverit solvat xx lib(ras) et hoc debet iurare et comparere

Quod sacchette sint equalis magnitudinis etc.

Quod mollariis olivarum non mittatur aliquid

Quod mollarii debeant p(ro) olivis ... et portent eas pena xx lib(rarum)

oliuas ad eorum molendina. Et predicta omnia et singula
debeant observari ad penam et bannum .x. libr. den.
pro qualibet vice. Et quod tam domini molendinorum quam eorum
manuales et qui servierint in ipso molendino de-
beant iurare ad sancta dei evangelia corporaliter manu
tactis scripturis omnia et singula observare. Et quod
potestas circa principium sui officii faciat coram se venire
omnes mollarios oliuarum et inquirere ab eis per iuramentum
si aliqua fecerint ordinamenta contra formam presentis capituli. Et
si reperierint esse facta faciat ipsa devastari et eis man-
dare quod in futurum non observent ordinamenta predicta. Et
predicti potestas et sui officiales possint facere inquisitiones
et denunciationes contra in quolibet capitulo predictorum in
.x. libr. den. Et satisfaciant illis quibus iniuste pro eo
fuerit aliquid datum in solutum de bonis eo-
rundem ancextasyn et aliorum rebellium pro satis-
factione recipiatur ut scripta alium etc. R 64.

Et mollarii iurent coram potestate
omnia predicta fideliter facere et quod predicta
non ordinare aliquid.

De ambaxiatoribus comunis Fulginei et eorum salariis R. 65.

De ambaxiatoribus comunis Fulginei transmittendis ad civitates seu communantias in quibus non fieret ius civibus nostris et de represaliis concedendis et tollendis R. —————— lxvi. Represalie

Totum hic [illegible]
[illegible]

Represalie quo et quando debent ... pro ... fulginatibus et ... vide ... Statuta populi ... 63. 85. et 218.

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis noster civis
seu comitatensis detinetur in aliqua terra
seu loco seu non fuerit observata ei ius in terra in qua aliquis
noster civis petet iustitiam sibi fieri potestas et capitaneus
teneantur et debeant primo per litteras et secundo per ambaxiatores
communis fulginei et expensis communis fulginei requirere rectores et dominos ac
rectores ipsius terre sive communis ubi res talis nostri civis
vel talis nostri comitatensis seu comitatensium vel talis
persona nostri civis seu civium detinentur quod faciant
dari illas res illi nostro civi seu comitatensi quas in
dicto loco vel terra recepit et habere et quod cum faciant
persona et rebus quibuscumque conservari et deponi. Et dicti
potestas et capitaneus teneantur et debeant per dictam dictis
nostris civibus et comitatensibus observari pro posse dummodo
quod aliqua detentio ... rerum forensium non possit
fieri in civitate fulginei aliquo colore quesito donec ...
et rectores talis terre in qua seu quibus a personis ipsius
talis terre dictis nostris civibus aliquid ... debent
fuerit rogata per potestatem communis fulginei requisiti. Et quod
de rebus illorum qui venerint ad forum civitatis fulginei dictis
sabbatis vel veneris et ad dictam potestatem vel capitaneum et po-
testatem populi dicte civitatis seu rectorem ... seu illorum qui
res populi dicte civitatis ... vendendum ... eorum
veniunt ad dictam civitatem ... vendendum ... eorum
non fiat nec fieri possit detentio. Et quod potestas
capitaneus seu rector predicte civitatis et potestas populi cum
capitaneus seu rector predicte civitatis et potestatis populi cum
tates ... teneantur et debeant ad peti-
tionem consanguineorum illius detenti vel heredum
ipsius consilium facere congregari et dare et prestare operam
cum effectu ut persona et res dictorum nostrorum civium
et comitatensium conservari inveniantur et defendantur. Et
id quod per consilium predictum fuerit stabilitum teneantur
ducere ad effectum. Et hoc locum habeat a x annis
citra et in presenti preterito et futuro nullo alio capitulo contradicente
et quicumque contrafecerit in predictas fraudem.

de suo salario 25 libr. den. parvis. ¶ Excipiuntur illi
qui irent ad stipendia ad aliquam terram seu lo-
cagium nullatenus adiuvant vel adiuvent. Sed
vadant ad eorum resicum et fortunam. Et predicta po-
testas et capitaneus legi faciant in consilio generali ut
homines bene sciant et bandiri faciant in loco consueto
per civitatem Fulginei. ¶ Insuper teneantur predicti potestas
et capitaneus ad penam predictam et per sacramentum predicta
omnia in hoc capitulo contenta manutenere et observare inte-
gre in omnibus et singulis tam dictis civibus quam comita-
tensibus. ¶ Et quicumque promiserint alicui forensi olim ali-
quam pecunie quantitatem de qua quantitate dicti nostri cives
vel comitatenses haberent aliquod instrumentum seu legiti-
mas probationes ita quod penitus conserventur indempnes 15
¶ Et illud idem fiat illis qui fideiussissent pro aliquo fo-
rense. ¶ Et predicta locum habeant in presenti preterito et
futuro. ¶ Item quod si aliqua civitas terra vel castrum vel
dominus alicuius castri seu terre concederet licentiam inde-
bite et contra ius alicui represalias contra comune seu speciales per-
sonas civitatis Fulginei vel districtus cuius occasione aliquis noster
civis seu comitatensis dampnum aliquod pateretur in per-
sona vel rebus quod licitum sit tali dampnificato sine
aliqua licentia potestatis civitatis predicte vel alicuius offi-
cialis dicte civitatis sua auctoritate sine pena et banno capere
et detinere homines et res illius terre in qua talis noster
civis seu comitatensis detentus seu dampnificatus
fuerit usque ad integram satisfactionem ipsius dam-
ni facta prius vel post probatione per dictum nostrum
civem coram potestate predicto seu capitaneo populi civitatis
predicte de apprehensione et dampnificatione eiusdem
dummodo dictus noster civis teneatur et debeat ipsos homines
et res coram ipso domino potestate facere presentari ut

f.
Ergo fideiussio pro forense valet

91v

supius continetur. Et ad probationem dampni dati suf-
ficiat probatio duorum testium de publica fama
et per unum de sancto vel per aliquam scripturam pu-
blicam. Et quod potestas capitaneus et potestes populi comitatus
fulginei teneantur et debeant habere firmas et ratas
habere omnes et singulas licentias datas et concessas
a potestate capitaneo prioribus populi et consilio communis fulginei
contra quascumque personas de recuperatione omnium bonorum
suorum eisdem nostris civibus et comitatensibus ablatorum
et substractorum quocumque indebite. Quibus quidem
licentiis quibuscumque dicti nostri cives et comitatenses
uti possint ad eorum voluntatem sine pena et
banno et sine alicuius curie requisitione. Et quod potestas
et capitaneus infra unum mensem in principio eorum officii faciant
bandiri per comitatum fulginei per loca solita et consueta
quod omnes habentes licentias aliquarum represaliarum de-
beant coram eis presentare et potestati vel appor-
tare et assignare eis dictas licentias infra dictum tempus
quas dictus dominus potestas debeat recipere cum ca-
pitaneo in dicto examinare et quas eis indebite confirm-
are confirment. Ita tamen quod ante dictam confirmationem ta-
les habentes ipsam licentiam de represaliis debeant sum-
mari communis fulginei de representando coram eis vel altero
eorum totum id quod ad manus eorum pervenerit pretextu
ipsarum represaliarum et in continenti sine mora. Et
potestas et capitaneus sive rector dicte nostre civitatis pro-
tantis confirmatis et declaratis per sacramentum et re-
ablatis predictis seu ad manus eorum dicto modo pervenien-
tes faciant ipsas res scribi et non vendantur ipse
res in ad duos menses. Et ipsis duobus mensibus elapsis
dictas res facta subastatione vendantur in platea
nostri et pretium ipsarum rerum tunc acceptare eadem
det. Et si predicta alicui dicta licentia concessa fu-
erit non observaverit condempnetur communi fulginei in xxv
libris denariorum. Et potestas et capitaneus ipsas licentias faciant
confirmari. Et insuper ordinamus et firmamus quod potestas
et capitaneus ac potestes populi comitatus fulginei unacum
consilio generali dicte comitatus teneantur et debeant dare
operam efficacem quod represalie quecumque concesse a communi fulginei

Ut fulginates habentes licentias a potestate capitaneo prioribus et consilio communis fulginei [illegible] bonorum suorum possit illam [illegible] sine alia requisitione [illegible] [illegible]

Ad res quas fulginates recuperaverint [illegible] bonis illius loci [illegible] possit [illegible] vendere [illegible] illa bona [illegible]

et specialibus personis ad petitionem consilii generalis dicte civitatis.
Item quod nullus qui fert palmas alicui nostro civi possit
nec debeat retineri pro aliquo nostro cive seu comi-
tatense qui haberet represalias predictas nec in persona
nec in rebus occasione ipsarum represaliarum si talis vec-
torales probaret se vectorales esse et quod in hoc statuto
non committatur non obstantibus represaliis supradictis.
Item quod si aliquis noster civis fuerit in aliqua terra
robbatus ab aliquo nostro cive vel occasione alicuius nostri
civis et ille qui eum robbaverit seu cuius occasione ro-
bbatus fuerit deberet aliquid recipere in civitate
vel comitatu Fulginei ab aliquo nostro cive seu comitatense
quod talis noster civis seu comitatensis derobbatus possit
petere et recuperare in satisfactionem contra illum qui eum ro-
bbaverit seu tali occasione robbatus fuerit quocumque
et qualitercumque sibi placuerit in quibus eidem tali dero-
bbato per potestatem capitaneum aut potestatem populi civitatis Fulginei
fiat plenum et summarium ius contra omnes et singulas
personas habentes seu modo aliquo tenentes vel possiden-
tes de bonis mobilibus vel immobilibus iuribus vel ac-
tionibus dicti seu dictorum talium derobbantium seu quorum
occasione sic fuerit dictus derobbatus Non obstantibus
aliquibus iurium cessionibus datis et concessis contra dictum ta-
lem robbatorem seu cuius occasione sic fuerit ipse
derobbatus alicui forensi contra cives nostros que penitus
habeantur. Item quod camerarii communis Fulginei qui fuerint pro tempore
teneantur et debeant solvere de pecunia communis Fulginei omnibus
ambaxiatoribus communis Fulginei missis pro ambaxiatis super
dictis seu alia quacumque ambaxiata pro parte communis predicti
facienda ad quecumque loca et ex quibuscumque de causis
illud quod declaratum est in presenti volumine statutorum et
prout per dominos potestatem et confalonerium populi fuerit or-
dinatum et declaratum cum deliberatione illorum
qui electi fuerint super expensis faciendis. Item
insuper statuimus et firmamus quod non obstantibus hiis
que in prima parte huius cap. de represaliis continentur videlicet
dum dicit exceptis illis qui venerint ad stipendia
etc. quod in ipsa exceptuatione non vendicent sibi locum
in hiis qui venerint ad stipendium in servitio communis Fulginei

Quod vectorales apportantes palmas alicui nostro civi non retineantur pro aliquibus represaliis [illegible]

Si aliquis Fulginas fuerit in aliqua terra derobbatus ab aliquo Fulginate vel cuius occasione [illegible] robbatus

Quod ambaxiatores missi pro communi [illegible]

cois civitatis fulginei seu rectorum provinciarum pro sancta
romana ecclesia.

De clavibus portarum civitatis fulginei et de clavericis ipsarum portarum. Rubrica LXVII

Item dicimus et ordinamus quod dominus potestas populi ci-
vitatis fulginei et confalonerius iustitie dicti populi ci-
vitatis fulginei cum consilio quod voluerit habere sub pena
ipsis tenean*tur* facere et curare quod omnes porte civitatis
fulginei claudantur de nocte et clause teneantur usque
ad primam diem. Et quod quolibet anno ubi in principio
anni teneantur et debeant dicti potestas et confalonerius
una cum dicto consilio ordinare ponere et deputare
pro dicte nostre civitatis custodia pro qualibet porta dicte
civitatis duos bonos et legales homines fide dignos de
contrata ubi fuerit dicta porta cum quibus custodibus et bonis
hominibus claves dictarum portarum per dictos potestatem et confa-
lonerium dicti populi debeant dari et assignari qui boni
homines ipsas claves teneant custodiant et conservent
bona fide sine fraude et ipsas portas claudant civitatis
et aperiant horis debitis et consuetis et eorum officium incipiant
ad sancta dei evangelia corporaliter tactis scripturis et promic-
tant facere et exercere bona fide sine fraude et ipsum officium
duret per unum annum. Et dicti clavarii presentem teneant
et debeant ipsas portas claudere post ultimum seu
secundum pulsum campane mangie quod pulsatur de sero et eas
quod aperire de mane post pulsationem campane mangie
predicte quod pulsatur de mane mauzotadicy

De apportantibus scotanum causa vendendi — — Rubrica LXVIII.

Item dicimus et ordinamus quod scotanum quod apportatur
fulginei causa vendendi in platea nova civitatis fulginei vendatur
et non alibi et habeatur coppa iusta ad iustata cum mensura cois
fulginei scilicet cum mensura longiore [illegible]
Et qui contra fecerit in x solidis denariorum coi fulginei condemnetur. Et quilibet
possit contrafacientem accusare et habeat medietatem banni.

De pedagio mensura et staterea cois fulginei — Rubrica LXVIIII

Item dicimus et ordinamus quod pedagium mensure et stattera
cois civitatis fulginei intus et extra dictam civitatem vendatur et exi-
gantur pro coi fulginei ad utilitatem eiusdem modum ipsi cois
ab illis personis a quibus deliberabit consilium generale et speciale

Ecce ubi statutum populi f. 130 ubi de hac materia loquitur confirmatur

Nota quod pedagium mensure et staterea ex eius absolute per consilium generale et speciale et [struck through] rectores natum cois et populi [illegible]

et rectores artium civitatis et populi civitatis Fulginei. Et quicumque emeret
dictum pedagium mensuras et staterram emat ad suum risicum
et fortunam stantem per universum tempus per quo dictum pedagi-
um mensuras et staterram emeret emptor teneat et debeat
solvere comuni Fulginei. Itaque de ipso pedagio mensura et staterris
aut eorum pretio nulla fiat seu fieri possit diminutio
nec fieri aliqua detractio pretextu alicuius casus seu eventus
post de predictis emptionem factam de ipso pedagio mensura
et staterra. Cuius quidem pedagii exactio fiat et fieri
debeat in hunc modum videlicet. In primis a civibus civitatis Flore-
ntie tres solidos den. p. pro qualibet salma. Item a senensibus
pro qualibet salma panni lane et bambicinis .v. s. den. p.
pro qualibet salma panni canapati .4. s. den. p. Item
Item pro qualibet salma cuiuscumque alterius rei tres s. den. p.
pro qualibet salma xii. den. p. Item pro qua-
Item a perusinis pro qualibet salma piscium sex den. Item ab illis de Monte Pulcia-
libet salma piscium sex den. Item ab illis de Monte Pulcia-
no pro qualibet salma cuiuscumque rei . . . Item ab Aretinis
et hominibus de Aretio et qualibet alia civitate loco et terra
tuscie et a quolibet de Tuscia preter quam a predictis superius declara-
tis pro qualibet salma cuiuscumque rei tres s. den. Item ab Eugu-
binis pro qualibet salma cuiuscumque rei a mulo duos solidos
den. ravennatum. Et pro qualibet salma a somario cui-
cumque rei xviii. Ravennates.

Item ab ancoritanis firmanis et esculanis pro qualibet sal-
ma cuiuscumque rei et pro quolibet equo empto vel quod duceret ad
vendendum ad civitatem Fulginei vel per ipsam civitatem seu co-
mitatum tres s. ravennatum. Item a quibuslibet aliis ho-
minibus civitatum castrorum et locorum Marchie Anco-
nitane preter quam a supradictis nominatis pro qualibet salma olei fe-
rri et ferri .xii. Ravennates. Et pro qualibet salma cui-
uscumque rei excepto vino duos s. Ravennatum. Item a Spo-
letanis pro qualibet salma pannorum specierum mercium
bollarum .4. s. den. ravennatum. Item pro qualibet salma
coraminis pilosi duos solidos et sex den. p. Item
pro qualibet salma coraminis cunciati tantumdem. Et pro

Hic incipit civitatis [illegible] accipiat pedagium a [illegible] busquis 7

qualibet salma piscium duos solidos den. pus. Et pro qua-
libet salma cuiuscumque alterius rei de similibus ad similia sp-
ectant salmarum pedagium exigatur. Item a qualibet perso-
na unicuique sit exceptis personis exceptis et exceptua-
tis pro qualibet salma olei duodecim den. cortt. Item ab
illis de corte pro qualibet salma panni et mercium duos
sol. et sex den. Ravennat. Item pro qualibet salma lini oc-
to den. Ravennat. Et pro qualibet salma ferri octo den. Raven-
nat. Item ab aquilanis pro qualibet salma panni
spetiarie et mercium v sol. den. pus. Et pro qualibet sa-
lma mellis casei et duos sol. den. cortt. Item a
romanis pro qualibet salma cuiuscumque rei tres sol. Rave-
nat. Item a quibuslibet de regno apulie et a quibuscumque
aliis preterquam nominatis pro quolibet equo seu bestia eq-
uina quam ducent ad vendendum et a vendendis duos
sol. et sex den. pus. Salvo quod si aliquis ducet seu duo
facerent v equos et abinde et equitaret in uno quod
pro illo uno tamen nihil recipiatur. Item a marchiane-
sibus pro qualibet salma vel amarchiensibus pro qualibet
salma panni et coraminis pilosi et non pilosi spe-
tiarie et similium tres sol. Ravennat. Item a vulturne-
sibus et ab illis de sancto gemino pro qualibet salma rami-
nis et coraminis pilosi et non pilosi et spetiarie
et sitium duos sol. et vi den. cortt. Item pro qualibet
salma tomini ferri et ficuum octo Ravennat. a supradictis
narniensibus et a dictis interamnensibus et a sancto gemino pro
qualibet salma dicti tomini ferri et ficuum sex den.
cortt. seu pus. Item a quibuslibet personis exceptuatis
romanis pro qualibet salma lini buldron quam apporta-
rent romam seu neapolim tres sol. den. pus. Item
a tudertinis pro qualibet salma stotam sex den. pus.
Et pro qualibet salma ferri duos cortonenses. Et pro q-
ualibet alia salma grossa tres sol. den. pus. Item a
quibuslibet de patrimonio pro qualibet salma malorum
rancorum vii den. pus. Et pro qualibet salma ferri
octo den. pus. Et pro qualibet alia salma duos sol.
den. pus. Item ab asisinatibus pro qualibet salma ca-
nnapatii coraminis lini et spetiarie tres sol. den.

·R· com h·3·

pis. Et p qualibet salma mellis ferri duos ß den.
pis. Et p qualibet salma salis sex den. pis. Et p
qualibet salma matterellorum capistrorum et lincellorum
xii. den. Item p qualibet salma nucellorum amindolarum
sex den. pis. Item ab illis de Urbeuetri p qualibet sa-
lma ferri non laborati duos den. pis. Et p qualibet
alia salma cuiuscumque rei .iiii. ß den. pis. pdictorum. Et
a Spellanis p qualibet salma panni lini et canapaciorum
duos ß dictorum den. Item p qualibet salma acumbutorum
et aliorum fructuum tres ß den. dicte monete. Item anneczi-
nis p qualibet salma cinaciorum noue den. pis. Et p qua-
libet salma panni duos ß et vi. den. pis. Et p qua-
libet salma raziis duos ß dictorum den. Item a Lonbardis et
ab illis de Vultellinis tres ß rauennatorum. Item a quolibet
de Tuscia p qualibet bestia minuta unum den. Et p
quolibet porco duos den. Et p quolibet boue .iiii. den.
Item a Camerinensibus p quolibet porco somario et bestia
bouina duos rauennates. Et p qualibet alia bestia mi-
nuta unum rauennatem. Item a quibuslibet aliis personis de poz
.... sicut accipitur ab illis de Tuscia
de bobus et bestiis minutis. Item et a quibuslibet
Item Aspellanis, Trebanis, Camarzonensibus et quibuslibet
de ducatu p quolibet porco somario et bestia bouina
duos den. dicte monete. Et p qualibet alia bestia minu-
ta unum den. Et p quolibet somario uendito duos
den. dicte monete. Item ab illis de Bononia p qualibet
salma .x. ß den. dicte monete. Item Apusinis p qualibet
salma salis duos den. pis. Item de Borthora sicut capit
summa uectura p libram .iiii. den. Item p qualibet salma
piscium a forense duos ß den. Et a quolibet forense h-
mo p qualibet salma uini .iiii. den. Item a quibuslibet
aliis quas supradictas nouitates duos ß den. et sex den. dicte mo-
nete. Item a quolibet iudeo p qualibet salma cuiuscumque
rei .v. ß den. dicte monete. Et p qualibet salma a[ni]malis
unum den. dicte monete. Item ab omnibus et singulis sup
nouitatis et ab aliis quibuscumque unum quod sint p qualibet
salmam qua defrezzetet seu portaret et affaiamente sicuti
se opus fuerit .x. ß den. dicte monete. Et p qualibet sal-
ma que non esset sup specificata et declarata ab omnibus s
nouitatis et aliis quibuscumque pedagium exigatur de similibus ad si-
militudinem ipsarum salmarum sicut exigitur a pp maiores illis

Summa de salmis modo de
2 bestiis usque ibi Item
p qualibet salma piscium

Iterum pone de salmis

94 v

An et quantum non solvatur pedagium et a quibus et de quibus rebus.

guicinis. ¶ Item quod pro rebus quibuscumque quascumque personas
portaret in collo seu persona ipsarum et per animalia sibi quibus
cumque vel civitatis conditionis dictorum Stalarum (?) que deferr
rentur seu portarentur pro comunitate Fulginei et districtum
eius quocumque nullum pedagium exigatur. Excepta
grassia pro qua pedagium exigi possit. ¶ Item quod personis quo
busque civitatis conditionis existentibus et locis
.i. supradictis pro quibus rebus nullum pedagium exigatur
neque exigi possit, videlicet a Nursinis, Fabrianensibus,
Gualdazinis (?) capitaneorum, Montifalconensibus, Ca
nerensibus (?) et Tollentinis. ¶ Item quod emptores et colligentes
pedagium debeant iurare ad sancta dei evangelia cor
poraliter manu tactis scripturis secundum capitula supradi
cta colligere et exigere ipsum pedagium. Et si contra dicta ca
pitula vel aliquod predictorum dictum pedagium colligerent seu
colligi facerent solvat quilibet eorum vel ipsorum comuni Fulginei
vice qualibet 100 solidos denariorum ad petitionem cuiuscumque petentis,
videlicet illius seu illorum a quibus dictum pedagium exigeret
ultra modum et formam supradictam, si querelam ex pronu-
ciet. Et quod potestas vel capitaneus teneatur predicta summarie et
de facto executioni mandare. ¶ Item quod si aliquis acciperet seu
colligeret pedagium, nisi passagerius vel ille cui eum com-
missum esset pedagium colligendum per passagerios qui pu[?]
[?] ad arbitrium capitanei inspecta persona et qualitate
persone. ¶ Item quod si aliquis curtaret seu celaret iumentum
non solvendi pedagium pro qualibet salma equo x solidos
denariorum solvere teneatur. Et nihilominus solvat pedagium
sub pena dupli eius quod pro pedagio solvere teneret. ¶ Item
quod omnibus et singulis supradictis que in dictis capitulis conti-
nentur vel aliquo ipsorum de quibus dictum pedagium vel
duana solvere debet comuni Fulginei vel passagerius dicti comu-
nis consul seu consules rector seu rectores alicuius
artium civitatis Fulginei vel aliquis emptor seu emptores
alicuius rei predicte fraudaret vel presumat ingenio (?) instituere
aliquod artis vel alia quacumque re vel causa modo aliquo
vel ingenio recipere pro libram vel alia quacumque de causa ab
aliquo venditore vel emptore predictarum rerum vel bestiarum
incurrat (?) ad penam 100 librarum denariorum, quas to-
ciens vel fortasse ad penam ... potestas vel capitaneus exigere debeat a contrafacientibus quo-
tiens potestas vel capitaneus exigere debeat a contrafacientibus quo
tiens contra factum fuerit pena predicta. ¶ Item quod quelibet
persona de civitate Fulginei et districtu cuiuscumque conditionis
existat vendens bladum in civitate Fulginei teneatur ipsum
bladum et ancona quod granum legumen et debeat mensurare

Pena colligentis pedagium et accipientis ultra formam pedagii

Pena colligentis pedagium qui non est passagerius.

Contra consules et rectores artium

·/· ac et degualdo (?) ... 130

Pena curtantis iumentum et non solvendi pedagium pro salma et equo non et teneri.

Item quod mensurentur granum et alia blada et de salariis mensuratorum teneri.

ad rasetum mizinghum seu quartarolum comunis Fulginei et sol-
vat pro quolibet rasetello unum denarium excepto grano
comunis quod per comunem venderetur seu duceretur ad penam .v.
solidorum denariorum vice qualibet Et nichilominus unum denarium solvere teneatur
prout supra in capitulo continetur ad petitionem passageriorum

Et volumus insuper et firmamus quod omnes persone de
civitate et districtu Fulginei solventes comuni Fulginei datia et
collectas in predictis omnibus sint immunes dummodo quod de qualibet
salma pannorum lane et gattinellorum cuiuscumque generis sit
et de qualibet piperis et zucchare et pulveris zucchari in
bacili exigantur ab eis duo solidi denariorum Possit de ipsis rebus in
torsia qua aliquis portaret in collo seu post ronzi-
num super quo aliquis equitaret nulla pedagia
tollant nec accipiant in civitate vel districtu Fulginei.

Item ordinamus et presenti lege firmamus quod fiant et fieri
debeant semper boni et legales mizinghi et duo
quartaroli de ferro cum stanghettis in medio et sit
mensura et tenores cum necesse sit nunc rasum ipsis mensuretur
ad culmum seu rasum quod remaneat in providentia
consilii generalis sive mensurari ad culmum vel rasum quorum
quidem mizingorum duo debeant esse in catenati in
platea nova civitatis Fulginei ubi fit forum bladi et alii
quattuor mizinghi vadant seu portentur per civitatem Fulginei
ad mensurandum bladum. Et quod illi qui emunt passagium et
stateram seu ement teneantur et debeant habere unum
bonum hominem legalem qui sciat bene scribere et dictus talis
bonus homo debeat ire cum dicta statera comunis ad petitionem
cuiuscumque persone que eum requireret ad ponderandum
quamcumque mercantiam que venderetur per civitatem predictam
Et teneatur et debeat talis bonus homo scribere nomen
emptoris et venditoris et mercantiam que ponderatur
et pretium ipsius mercantie pro quo venditur et pondus ipsius
rei et diem qua ipsa res ponderatur ad hoc ut aliquis
error seu contentio non oriatur inter emptorem et
venditorem ipsius rei ponderate occasione ponderis talis
mercantie seu occasione pretii eiusdem quod per scripturam
ipsius talis boni hominis possit et debeat declarari cum
quidem scripture debeat stari nec super huiusmodi negotio
possit ulterius contendi. Et quod pro pretio ipsius ponderatur
dictus ponderator accipiat a qualibet parte scilicet ementis
et vendentis pro quolibet centinario duos denarios dummodo

Passagium mensure et [illegible]
[illegible]

An fulginates teneantur
solvere pedagia vel collectas
terrestris vel districtu Fulginei

De offitio ementis stateram
quid debeat scribere ipse ponderator
et quod sit scriptum [illegible]
et quid debet [illegible]
[illegible] Et [illegible]
de mercantiis que venderentur et [illegible]
[illegible] libere scribere et [illegible]
datum [illegible] libere de pondere
et pretio [illegible] venditore vel
aliquo [illegible]

Datium ponderatoris
comunis de pondere et pretio.

Salarium ponderatoris
[illegible]

[illegible] solvunt
[illegible] de salma
pannorum gattinellorum piperis [illegible]
[illegible] et de [illegible]
[illegible] in collo vel [illegible]
[illegible]

Quo et quot sint men-
sure ad mensurandum bladum

[illegible] emerint pedagium vel sta-
teram [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

quod talis bonus homo ponderator teneatur iurare ad sancta
dei evangelia corporaliter manu tactis scripturis durante officio
ponderis toto tempore quo ipsum officium exercuerit ad quod
fuerit deputatus per passagerios seu emptores dicti
pedagii et staterie exercere et facere bene et legaliter
sine aliqua fraude quod quidem iuramentum fiat in manibus
notarii camerarii comunis Fulginei qui fuerit tempore vel pro tempore. Et
hec omnia et singula prefati passagerii teneantur et de-
beant attendere et observare ad penam ·100· librarum denariorum
comuni Fulginei applicandam. Quod quidem pedagium mensuram
et stateram prefati domini potestas capitaneus ac potestas populi civitatis
Fulginei teneantur et debeant vendere pro comuni Fulginei ea
sollicitudine qua poterunt quolibet anno ·viii· diebus ante
festum beati Feliciani seu ·viii· diebus post dictum festum
per preconem civitatis predictam in locis consuetis dicte
civitatis. Et qui quicumque voluerint predicta emere veniat
ad ipsos dominum potestatem capitaneum et potestatem dicti populi ubi ipsi po-
testates duxerint ordinandum et qui plus offerentibus et pro comuni m-
elius facientibus circa predicta dentur et vendantur. Et si
predicti potestas capitaneus ac potestas dicti populi in predictis extiterit
negligentes in executione mandanda predicta ·i· termi-
nos supradictos perdat quilibet predictorum de eorum salario
·x· libras denariorum in quibus comuni Fulginei condempnetur. Et teneantur
insuper emptores dicti pedagii mensurarum vel staterie
unius vel plures mensuratores a civibus vel comita-
tensibus blada legumina cepas [illegible] et alia de quibus
fuerit requisiti bona fide sine fraude recipiendo com-
petenti mercede prout consuetum est. Et predicte mensu-
re et stateria et alie mensure quecumque consueverunt custo-
diantur ad utilitatem comunis Fulginei pro ipso comuni. Et
quod pro qualibet salma pannorum que veniret ad valcandum
seu tingendum ad civitatem Fulginei vel districtum
accipiatur pro pedagio sex denarios perusinos et non plus et si sal-
ma integra non fuerit accipiatur pro rata. Et nullus
custos aliquarum portarum civitatis Fulginei nec aliqua alia
persona possit nec debeat accipere aliquod pedagium
ab aliqua persona nisi fuerit deputatus ab ipsis pa-
ssageriis in quo casu possit colligere et accipere passa-
gium a carchis novis civitatis predicte intus [illegible]
in [illegible] quod a carchis non novis dicte civitatis non possit
aliquis dictum pedagium colligere nisi idem passagerii.
Et si quis contrafecerit in predictis solvat nomine banni comuni

Quod pedagium mensure et staterie et alia vendantur per potestatem et capitaneum [illegible] mediante proclamatione et ubi vendantur et quo tempore anni

Quod pedagium nisi a carchis novis civitatis Fulginei possit colligi per substitutos [illegible]

Quid solvatur pro salma pannorum que venerit ad valcandum vel tingendum ad civitatem vel districtum Fulginei

fulginei incurrat qualibet vice x soldos denariorum. Reservato quod pedagium po-
puli, collis Florentie et Verchiani possit exigi in lo-
cis consuetis per dictos passagerios. Et quod singuli communis Fu-
lginei teneantur et debeant legaliter mensurare totum
bladum quod vendetur in platea communis Fulginei bona fide
et sine fraude et reddere in futuram [illegible] et omnes
alias mensuras cuiuslibet bladi et leguminis capollarum
grossi et et canapucii, cumulatas seu rasas, prout in super-
dicto generali consilio extitit deliberatum et firmatum, et
quolibet die in dicta platea nova habere debeant sex mezen-
ghos de ferro et incatenatos, videlicet duorum starium mensura-
tos prout nunc sunt [illegible] tenoris et capacitatis
cum quibus predicti possint et debeant mensurare
ad penam c soldorum denariorum pro quolibet. Et potestas et capitaneus et
potestas [illegible] predicti infra viii dies a principio regiminis ipsorum
quorum potestatis et capitanei teneantur et debeant singu-
los communis Fulginei facere iurare ad sancta dei evangelia
corporaliter manu tactis scripturis quod predicta omnia ad-
tendant et observent, et si non fecerint quilibet ipsorum
dictorum potestatis et capitanei perdat de eorum salario
.50. libras denariorum pro quolibet, qui communi Fulginei applicentur.

De mollariis civitatis et districtus Fulginei et modo et forma tenenda in ipsis mollariis. [illegible] **Rubrica LXX**

Item dicimus et ordinamus quod omnes et singuli mollarii
civitatis et districtus Fulginei sacramento teneantur et debeant
de unoquoque raserio grani vel bladi cuiuscumque de civitate Fulginei
vel comitatu recipere multuram sex denariorum pro quolibet et non
plus, et si plus acceperint incurrat qualibet vice x soldos denariorum pro quolibet
communi Fulginei [illegible]. Et nullus dictorum mollariorum possit
habere aliquem minorem xxv annis nec tenere in molen-
dino, et non debeant aliquam scudellam nec mensuram
aliquam retinere in suo molendino nisi unum mezin-
gum cum [illegible] mensurando bladum quod sit bene ad instatum
[illegible] mezingo communis Fulginei. Et dicti mollarii teneantur
et debeant bene et fideliter farinam sine aliquo preiudicio
grani farinandi [illegible] vel alterius recolligere [illegible]
et non [illegible]. Et si contrafecerint in predictis vel aliquo
predictorum incurrat qualibet vice xx soldos denariorum pro quolibet quilibet ipsorum
contrafaciens communi Fulginei [illegible]. Et quilibet possit contrafacien-
tem accusare et habeat medietatem banni, et teneatur in secreto
accusatores. Et dicti mollarii teneantur et debeant in
eundo ad molendinum bladum portare et farinam

Non possit habere mollarius in molendino aliquem [illegible] scutellas vel aliam mensuram nisi [illegible]

Multuram est vi den. pro quolibet rasero grani [illegible]

Farinam debent recolligere mollarii [illegible] Et de predictis [illegible] accusatores et mollarii

Mollarii debent ire [illegible] et farinam reportare

Quod mollarius non cambiet granum alterius et unum bladum pro alio eidem restituet. Et si contrafecerit dampnum emendet in duplum et stetur iuramento conquerentis et penam solvat.

et potestatis. Et qui contra fecerit in .xx. solidis denariorum parvorum comuni Fu-
lginei et quilibet contradicenti. Et quod aliud pretium fa-
cere non possint sub dicta pena quotiens contrafecerit. Et
quilibet possit contrafacientem accusare et habeat medie-
tatem banni. Et si quis mollarius commiserit frau-
dem in macinando granum vel bladum aliud pro bla-
do accepto ad macinandum alicui restitueret et
aliquis fecerit talem permutationem vel cambium sibi fac-
tum per mollarium de blado suo aliquod dampnum in-
currerit habere vel sibi sentiret dictus mollarius dampnum
in duplum emendare teneatur et stetur iuramento illius cuius
fuerit bladum permutatum. Et nichilominus mollarius
in quadraginta solidis denariorum parvorum comuni Fulginei condempnetur. Et
quod potestas seu capitaneus teneantur et debeant facere iurare
omnes mollarios civitatis et districtus Fulginei et compellere
eos ad iurandum et observandum omnia et singula in hoc
capitulo contenta et quod faciant bonam farinam nec ultra petant
vel recipiant quam superius continetur. Et qui contra fecerit emen-
det dampnum patienti in duplum et solvat bannum
comuni Fulginei. Et si quis dixerit se minus habere de farina
et blado dato ad macinandum alicui mollario vel suo nun-
tio quod mollarius teneatur et debeat emendare dampnum pro
furto in duplo et stetur iuramento illius qui vel que miserit
ipsum bladum ad macinandum et in .xx. solidis denariorum comuni Fulginei
condempnetur. Et si mollarius macinaverit catellum in
suo molendino debeat ipsum molendinum purgare optime
antequam in ipso molendino bladum alicuius macinet. Et
qui contra fecerit in .xx. solidis denariorum comuni Fulginei condempnetur. Et statuitur
quod nullus mollarius nec aliquis pro eo recolligat vel re-
colligere faciat farinam alicuius et qui contrafecerit in .xx.
solidis denariorum comuni Fulginei condempnetur. Et quilibet possit contrafacientem
accusare et habeat medietatem banni. Et potestas et capitaneus
et eorum officiales intendant ad predicta et faciant ipsis mo-
lendinariis vel mollariis predicta penitus observare. Et
iudex potestatis civitatis Fulginei et quilibet alius officialis dicte
civitatis Fulginei summarie sine strepitu et figura iudicii
et sine salario et petitione debeat cognoscere et terminare
questiones de mollariis et de omnibus supradictis ad petitionem cuiuscumque
petentis et requirentis. Et quod unus ex officialibus pote-
statis vel capitanei intendere debeat ad inveniendum predicta et cuius
dicto credatur et stetur. Et quilibet possit venire secure
ad macinandum sine aliqua datione pedagii ad

Iuramentum mollariorum

Quod mollarius emendet dampnum in duplum cuilibet qui diceret se habere minus quam debeat de farina et stetur dicto ipsius.

Potestas et omnes iudices [?] contra mollarios et alios

molendina cois fulg. Et alij mollarij teneant et d
beant duno quoqz rasio granj a quolibz ave fulg
nati roripe sex den. et no plus ul' una stadellam gra
nj q stadella debeat ee de ferro et fiat ex pensis cois
fulg et debeat ee sigillata ad lilium et circum rotundo
ore dumo rasium granj sit capax saltem .xxx. stadel-
larum p dcarum ex quibz caminarius cois fulg singula-
lorat ponere se retinere una de ordeo no et quolibz
alio blado qd macinaverit sit capax .xx. stadellarum
tum. Et q liceat unicuiqz qui macinaverit dare
stadellam una de blado qd macinaverit p multura
aut sex den. p vices qd romaneat in prudentia
illius qui macinaverit. Et potas faciat et mari quo
libz mense x. pdcas et quos culpabiles invenerit in .x. libz
den. p vices debeat condemnare. — Item q nullus molla
rius debeat alium euntem ad macinandum nec
ipsum vocare nec ipsum capere nec aliqm bestiam in q
portaverit bladum. Et siquis contra fecerit in .100
s den. cois fulg condemnet. Et quilibz possit contra facien
tem accusare et habeat medietatem banni et nom accu
satoris teneat secretum. — Item q quilibz molla-
rius teneat habere in corpore asinis bardellam ul' copta
rius. Et qui contra fecerit p quolibz vice p capite in .xx.
s den. cois fulg condemnetur. Et ipsi mollarij et qui
libz eorum teneantur et debeant

Nō e inhibitio illius vel dare una rasp granj vel iij den. p multura

Et q asinus habeant coptas

Cris ... [illegible]

Q nulla psona audeat ul' psumat facere aliquam coriaz super
viam existens supra matrem. — — Rbca LXXI.

97v

No. tales contrafacientes multa

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona in civitate
Fulgin. vel eius districtu audeat vel presumat
vinum existens super matrem guastare vel guastum facere
nec aliquid mictere super dictum vinum existens super
dictam matrem. Et si quis contra fecerit in .50. libr. den.
per potestatem et capitaneum com. Fulgin. condempnetur. quam condempna-
tionem si non solverit infra .x. dies a die late sententie fustige-
tur per civitatem Fulgin. et vinum sic guastatum vel in quo guasta-
mentum fuerit fundatur et vegetes in qua erat dictum
vinum in platea [illegible] dicte civitatis Fulgin. comburatur.
Et ad probationem quod vinum fuerit guastatum seu in eo aliquid
immissum ut supra dictum est sufficiat testificatio duorum
testium deputatorum voce et fama vel saltem unius de veritate.
Et de predictis dicti domini potestas et capitaneus pena .100. libr. den.
pro quolibet et pro [illegible] eorum teneantur facere fieri sollempnes
inquisitiones quolibet mense et repertos culpabiles punire
et condempnare ut supra dictum est. Et contra predictos delinquentes
dicti domini potestas capitaneus seu rectores et eorum officiales
procedere possint sumarie sine strepitu et figura
iudicii et de plano et liberum arbitrium auctoritate presentis
capituli habeant in procedendo. Et si vegetes non fuerint illius
qui guastaverit vel guastari fecerit vinum et cogatur ille
qui guastaverit vel guastari fecerit domino vegetis ad veram
extimationem dicte vegetis sic combuste solvendam et dan-
dum cum effectu de facto. Et illi qui contra fecerint et vinum guasta-
rent cogantur per dictos dominos potestatem et capitaneum iurare ad
sancta dei evangelia corporaliter manu tactis scripturis quod
in posterum non guastabunt vinum in civitate vel districtu
Fulgin. vinum aliquo modo et dare ydoneos et sufficientes
fideiussores de non guastando. Et si dare noluerint vel
non potuerint sint auctoritate presentis cap. exbanditi et
condempnati [illegible] pro maleficio. Et nichilominus de civitate Fulgin. et
districtu expellantur. Et hoc presens capitulum quolibet mense
per civitatem Fulgin. bandiatur ut homines sciant.

De cribanariis et fornariis et quot et quales cribana et fornarii esse debeant in civitate Fulgin. — Rubrica LXXVI.

Item ut cribinorum et fornariorum et panis quo-
quetum in civitate Fulgin. copia habeatur ad sufficien-
tiam presenti lege statuimus et firmamus quod per dominos
priores populi civitatis Fulgin. qui fuerint pro tempore eligantur
et eligi debeant .i. duos [illegible] [illegible] cuilibet

Quod fores qualibet anno debeant eligi
[illegible] homines qui sint super fornariis
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

anni sex boni et legales homines de civitate Fulginei videlicet de
quolibet terzerio ipsius civitatis duos ¶ Qui boni homines
provideant discrete ordinent provideant atque fir-
ment quod in quolibet terzerio dicte civitatis Fulginei mille-
locis et quot ipsi civitati sint et esse debeant illa criba-
na et ubi fornarii et illa quantitas cribanorum et fornariorum
ad sufficientiam quod et quos dicti boni homines sex duxe-
rint dicendum constituendum et ordinandum ¶ Et quod
dicti fornarii seu fornarie habeant pro eorum salario mer-
cede et labore afacentibus coquendi panes in eorum criba-
nis illud quod dicti boni homines duxerint constituendum et
ordinandum et non plus nec ipsi fornarii plus petere pos-
sint quam per ipsos bonos homines fuerit ordinatum sub
pena quadraginta solidorum denariorum in qualibet qua petierint ultra
id quod per predictos fuerit ordinatum pro quolibet contrafaciente
in quibus per capitaneum dicte civitatis Fulginei debeant condempnari
¶ Et quod dicti fornarii civitatis Fulginei et ceterorum fornariorum ma-
nutatis Fulginei exercentes teneantur et debeant continuo
dicta cribana ducere et operari ad actum quoquendi panes ad
petitionem et requisitionem eorum advenientium seu ad [illegible]
ad panes quoquendos ¶ Et teneantur quod et debeant ipsos
panes bene et legaliter quoquere et stasionare ad penam 100
solidorum denariorum pro quolibet et vice qualibet qua contrafecerit ¶ Et nihilo-
minus ad emendationem damni passi ¶ Qui boni et lega-
les homines ponendi et eligendi ad predicta per antedictos potes-
teneantur et debeant iurare ad sancta dei evangelia ta-
ctis manu corporaliter scripturis coram ipsis potestatibus et
priori reformationum dicte civitatis dictum officium exercere et
facere bona fide et sine omni fraude ¶ Et si fraudem aliquam
commiserint in predictis in x libr. den. pro qualibet ipsorum frau-
dem committentium per capitaneum dicti populi vice qualibet damnet ¶ Et
dicti domini priores qui pro tempore fuerint pena predicti infra j. dictum tempus
duorum mensium tales bonos et legales homines teneantur et debeant eligere
eros in eorum facere ut supra ius est expressum ¶ Quorum bonorum et
legalium hominum eligendorum officium duret per unum annum et ipso anno
elapso eligantur per priores dicti populi qui fuerint pro tempore i. duos
mensis ante finem illorum sex alii boni homines modo et forma predictis ad
dictum officium exercendum ¶ Et quicquid per dictos bonos et legales
tres homines fuerit ordinatum et firmum in premissis habeat ple-
num robur et plenam optineat firmitatem et executioni
mandet per dominum potestatem et capitaneum civitatis Fulginei qui pro
tempore fuerint et eorum officiales ¶ Et ipsi potestas et capitaneus et

Pena fornariorum pro bene
et fideliter panes coquendis
[illegible]

quilibet eorum et eorum officiales teneantur et debeant predicta executioni mandare in dicto mense. et pena xx. librarum denariorum pro quolibet eorum in qua quilibet quatenus fecerit qui communi fulginei applicentur. ¶ Et quod priores populi civitatis fulginei qui pro tempore fuerint teneantur et debeant predicta omnia et singula facere observari pena predicta in dicto mense.

De hac materia marcellariorum vide in statuto populi. Rubrica 144.

De ista materia marcellariorum vide statuta populi [illegible] 144. et [illegible] 183. Et [illegible] capitulo [illegible]

¶ De marcellariis — Rubrica lxxiii.

Item dicimus et ordinamus quod omnes et singuli marcellarii civitatis fulginei teneantur et debeant marcellare et stare ad marcellandum ad marcella civitatis fulginei sicut per consilium comunis et populi et rectorum artium fuerit ordinatum. Verum quod omnes et singuli marcellarii de terziero superiori teneantur et debeant stare et sedere ad marcellandum in terziero superiori in strata ubi tenent banchas contiguas longas .v. pedum iuxta ianuas domorum in quas stant et accessis non ut eorum tonnas tantum extendere quod aliquis transeunti per stratam aliquod nullum inferat impedimentum. ¶ Et quod omnes et singuli marcellarii sancte marie contumiarorum teneantur et debeant stare ad marcellandum in capite pilono contum sarorum ubi nunc stant. ¶ Et omnes et singuli marcellarii de terziero sanctorum Johannis et Nicolay teneantur et debeant stare et sedere ad marcellandum in platea nova ubi nunc stant. ¶ Et omnes et singuli marcellarii teneantur et debeant et quilibet ipsorum per se et non per alium a festo omnium sanctorum usque ad festum pasce resurrectionis non marcellare nec marcellarii facere carnes scrofinas et ripas nemini vendere nisi primo dixerit emptori quod carnes sunt de porco scrofino vel non sint vitellogente sive non ab emptore. ¶ Et illud idem fiat de carnibus aliorum animalium et teneantur omnes carnes scrofinas scorticare et non depilare et adbrustiare sed carnes de porco depilare et abbrustiare et non scorticare. ¶ Et quicumque per se vel alium contra predicta vel aliquid predictorum fecerit in xx. solidis denariorum in qua qualibet communi fulginei debeat condemnari. ¶ Et teneantur dicti marcellarii in locis ubi stant ad marcellandum in dictis terziis nullam facere turpitudinem nec fetores et ripas carnes depilatas et sanguinem purgatas et bene coredatas defferre ad marcellandum in dictis locis per se vel alium non occidat vel adbrustiet aliqua bestiam. ¶ Salvo quod marcellarii terzerii sanctorum

Quod marcellarii dicant emptoribus quales carnes sint quas vendunt sub pena xx s.

Quod scrofe scorticentur sed porci pilentur sub pena xx s.

Statuto in statuto populi Rubrica 144. 183.

Quod marcellarii non faciant turpitudinem in dictis locis nec occidant [illegible] sub pena xx s.

Johanes et nicolay possint occidere et abbrustiare in plateam nouam propter uelle sine pena et bano dummodo dictos
porcos occidant et adbrustient intra tonnas et fitteras
nas et saluo quod sit licitum cuilibet macellario per se
uel alium occidere in locis ubi stant ad macellandum in
gnos et zappos pro eorum uelle sine pena et bano ¶ Et siquis
contra fecerit per se uel alium incurrat qualibet vice x. s. den. com. fulg.
condempnet ¶ Et quilibet possit contra facientem accusare
et habeat medietatem banni ¶ Et ad faciendum obseruari
predicta in presenti capitulo contenta consules macellariorum te-
neantur et debeant quemlibet contrafacientem accusare et
denuntiare capitulo ¶ Cum capitulo quemlibet contra facientem in
dictis penis et bannis debeat penitus condempnare ¶ Et quilibet
macellarius teneatur pesare carnes cum libris et ponde-
ribus ferreis tantum et habeant bonas et iustas pesas quas
habere voluerint ut deliberatum et statutum est in aliquo
capitulo populi ciuitatis fulginei de hoc loquenti ¶ Et siquis
contra fecerit in x. libr. den. com. fulg. condempnetur pro qualibet
pesa mancha que pesa debent etc.
¶ Et debeant habere quatuor pesas ad minus scilicet pesam duarum
librarum unius libre medie libre et unius medie libre di-
medie ¶ Et siquis contra fecerit in xx. s. den. in qualibet
com. fulg. condempnetur ¶ Et capitulum populi ciuitatis fulginei teneatur
predicta et supra scripta in hoc capitulo contenta facere obseruari
et executioni mandare ¶ Et si non obseruauerit et neg-
ligens fuerit in c. libr. den. com. fulg. condempnetur ¶ Et
teneantur et debeant dicti macellarii dictam artem
bene et legaliter facere et exercere bona fide et sine fraude
¶ Et qui contra fecerit in qualibet vice in xx. s. den. com. fulg.
debeat condempnari ¶ Et ut tollatur
dicimus et ordinamus quod capitulum populi ciuitatis fulginei te-
neatur et debeat inquirere et facere saggium tempore sui
officii qualibet mense una vice ex porcis com. fulg. decem
nibus porcinis barcinis castratinis et bouinis et ipsas car-
nes faciat ponderari saltem duobus uel uno consule ma-
cellariorum presentibus ¶ Et si quando saggium fieret de dictis carnibus
uel aliquibus ipsarum presens non esset unus ex dictis consulibus ma-
cellariorum

¶ Et si minus mensura inuenirent sine pondere pro

Pena non tenentis iustas pesas ferreas etc. x lb.

debent tenere iiii pesas sub pena xx s.

Saggium des fi quolibet mense per capitaneum ... hic tradita ... ponderent fugiendi ... ordinamus etc.

tanto pretio possint debeant et teneantur vendere
et vendi facere qualibet die carnem habitatoribus civitatis
capitulis et mitioris ipsarum bestiarum que ponderari
non debent. Et si capitulus negligens fuerit in
fieri faciendo dictum sagium incurrat qualibet vice qua contrafecerit
in 100 libr. den. per sindicum com. fulg. debeat condempnari.
Et teneatur camerarius com. fulg. modo inventario et pena x
libr. den. ad petitionem cap. vel suorum officialium teneatur et
debeat solvere denarios pro bestiis sagiis. Et ipse capitulus
et sui officiales possint dictum camerarium cogere
et constringere ad solvendum denarios pro dicto sagio. Et
teneantur et debeant dicti macellarii dictas carnes
et ipsarum qualibet vendere et vendi facere pro eo pretio et
quantitate quo factum fuerit sagium. Et qui contrafecerit
incurrat qualibet vice in 100 s. den. com. fulg. per capitulum dicti populi
condempnetur. Et nullus vendat nec vendi faciat nisi
bonas et decentes et sanas carnes et non morbosas. Et quod
nullus det seu vendat unas carnes pro alteris. Et
qui contrafecerit incurrat qualibet vice in xxv libr. den. com. fulg.
debeat condempnari. Item ordinamus quod carnes que
ponderantur pro sagio faciendo ponderentur fulg. de... Et
quilibet macellarius teneatur et debeat dare pesas
carnium integras et legales et non manchas. Et qui da-
ret pesam mancham in x libr. den. incurrat qualibet vice
com. fulg. condempnetur. Et quilibet possit contrafacientem ac-
cusare et habeat medietatem banni et credatur sacra-
mento accusatoris cum uno teste. Et quod nullus ma-
cellarius audeat vel presumat macellare nisi in suo
terzerio. Et qui contrafecerit incurrat qualibet vice in v s. den. com.
fulg. debeat condempnari. Item dicimus et ordinamus
quod in qualibet porta civitatis fulg. fiat unus custos qui
debeat custodire ne apportentur carnes morbose ad civi-
tatem fulg. ad vendendum. Et si quis apportaverit
ipsas carnes morbosas ad vendendum tam emptor
quam venditor in 100 s. den. com. fulg. condempnentur. Et
custos et quilibet alius possit contrafacientem accusare et
habeat medietatem banni et eius nomen teneatur secretum.
Item quod si aliquis de civitate fulg. habuerit pesas falsas
et pesum falsum solvat bannum in statuto populi contentum
quod loquitur de ponderibus. Et dicti macellarii teneantur et debeant
dare et vendere cuilibet volenti emere vel petenti de quibus-
cumque carnibus et de quocumque membro emptor vel petens

Pena capitanei non facientis sagium qualibet vice 100 libr.

Quod vendant carnes pro pretio dicti sagii pena 100 s.

Pena vendentis carnes infectas vel non bonas vel dantis unas carnes pro aliis 25 libr. et vide statutum ...

Pena dantis pondus diminutum x libr. et pro pretio

Pena portantis carnes morbosas ad civitatem fulg. ad vendendum

Pena macellarii non dantis carnes quas quis petit et de illo membro quo petit 100 s. et stat iuramento querelantis.

velueret quas carnes ipsi marcellarii tenent in banchis
vel extra apotecam in quocumque loco. Et quicumque contra fecerit
incurrat qualibet vice in .100. ß den. communi Fulginei condempnetur. Et quilibet
possit contrafacientem accusare et credatur suo sacramento.
¶ Item quod consules marcellariorum qui nunc sunt et qui pro tempore
fuerint ipsi vel alter ipsorum per se vel alios non possint man-
dare vel imponere alicui marcellario ut non marcellet aut
quod marcellet aliquas carnes ad penam .100. ß in quibus con-
trafacientes incurrant qualibet vice condempnetur. Et nichilominus ipsum ma-
datum vel preceptum non valeat nec teneat ipso iure.
Nec marcellarii ipsum mandatum teneantur observare. ¶ Item
quod dicti marcellarii non habeant nec habere debeant aliqua
ordinamenta contra commune Fulginei que si haberent non valeant ipso
iure ß et nunc auctoritate presentis capituli sint cassa et vana
et nullius valoris. ¶ Dicimus et ordinamus quod si ali-
quis marcellarius insurgeret contra aliquem pro tempore vel
occasione supradicta.

Quod marcellarii non habeant ordinamenta contra commune [illegible] non valeant.

teneatur facere observari sub pena centum librarum denariorum de suo salario
in quibus si negligens fuerit debeat penitus condempnari. ¶ Item quod
carnes anguinas debeant vendi secundum modum traditum vel tradendum per
capitum rectores qui pro tempore erunt. ¶ Item quod dicti marcellarii tene-
antur et debeant stantarellas catena ferrea et lignea intus
banchas eorum habere et tenere ita quod transeuntes non possint dam-
num vel in aliquo modo substinere. Et qui contra fecerit in retinendo
dictas stantarellas vel unam earum extra dictam bancham incurrat
qualibet vice in .xx. ß den. communi Fulginei condempnetur.

Carnes ignote quomodo vendantur.

Quod stanghe et lignea marcellariorum sint intus bancas pena xx ß [illegible]

¶ Quod nullus emat carnes morbosas nec mictat ipsas carnes in civitate Fulginei. Lxxiiii.

Item dicimus et ordinamus quod nullus emat vel emi faciat
carnes morbosas vel aliquod animal morbosum. Et si quis contra
fecerit solvat communi Fulginei 25 libras denariorum. Et nichilominus si tales
carnes alicui habitatori civitatis Fulginei vel destructus vendideret

Pena ementis animal morbosum et etiam alteri vendentis in civitate carnes.

et emptor sive emptores sic propter dictas carnes morbosas aliquod dampnum inde passus vel passi fuerint potestas et capitaneus et eorum iudices vel alter ipsorum teneantur et debeant ad requisitionem emptoris compellere venditorem ad emendandum dampnum quod passus fuerit emptor sive emptores occasione ipsarum carnium quas emisset ab eo. Et de tali dampno stetur sacramento emptoris. Et quicumque invenerit ipsas carnes possit sine pena et banno auferre deferenti. Et quod nullus macellarius emat carnes porcinas vivas nec mortuas morbosas. Et cuilibet liceat venditorem ipsarum carnium accusare et habeat medietatem banni et alia medietas sit comunis. Et nullus

ipsas carnes dummodo significet quod tales carnes morbose non sint quod (?) post predicta non faciat quod si fecerit admictant carnes et bestias. Et quilibet possit contra facientem accusare et habeat medietatem banni et contra facientibus auferre carnes sine pena et banno et habeat medietatem carnium et bestiarum. Et quod nullus vel aliquis comitatensis ad portet ad civitatem aliquas carnes morbosas. Et qui contra fecerit in .25. libr. den. comuni Fulginei condempnetur et in totidem emptori ipsarum carnium. Et si quis emerit aliquem porcum semminutum credens quod ille qui vendiderit talem porcum dicere debeat emptori antequam vendat quod ille porcus est semminutus. Et si non dixerit potestas et capitaneus et eorum officiales teneantur et debeant cogere talem venditorem talis porci semminuti ad restitutionem pretii iam accepti emptori et ad recipiendum ipsum porcum dummodo quod talis emptor porci semminuti fecisset ei eo signum quod post factum signum si forte complacuerit non possit cogi ad restitutionem pretii iam accepti. Et alio quod vendito fieri macellariis valeat sive factum fuerit signum sive non. Item quod nullus macellarius possit nec debeat vendere carnes semminutas. Et qui contra fecerit in .x. libr. den. comuni Fulginei condempnetur. Et nihilominus debeat dictas carnes statim quod inventae fuerint an bancham in loco in quo vel in qua sederent comburi.

Ut nullus de civitate Fulginei vel districtu emat pisces causa revendendi eudos. — — — — Rubrica LXXI.

Ut nullus ducat ad civitatem carnes morbosas pena ut ...

De porcis semminutis et alius ... semminutis non vendendis.

Item dicimus

S. xxv h. 3.

Item dicimus et ordinamus quod nullus de civitate Fulginei vel aliquis districtualis emat pisces causa vendendi vel emi faciat in civitate Fulginei vel aliquis districtualis causa revendendi eundem nec debeat aliquis forensis

Nota hic contra certos piscarolos emere pisces vel alia causa revendendi ... ... et quod pizicaroli hospites et tabernarii emere causa revendendi etc.

Item quod omnes pisces qui venduntur in civitate Fulginei pulli, caseus, ova et venationes debeant vendi in platea nova civitatis Fulginei. Et quod nullus pizicharolus hospitator vel tabernarius debeat emere in hora nona ac tenere de dictis derratis et rebus ultra decem soldatas sine licentia capitis. Et si quis contra fecerit incurrat quolibet libras in .xx. soldos denariorum communi Fulginei committet. Et quilibet possit contra facientem accusare et habeat medietatem banni et contra facientem accusatoris teneatur secretum. Et quod nullus forensis tabernarius vel hospes et pizicharolus debeat ire ad aliquam portam vel extra portam civitatis Fulginei ad emendum venationes pullos caseum ova anguillas nec ... predicta possint emere hora qualibet in platea qualibet et in qualibet strata a strata communis inferius. Et si quis contra fecerit solvat vice qualibet .xl. soldos denariorum pro pena. Et quilibet possit contra facientem accusare et habeat medietatem banni. Et capitaneus teneatur in dicto mense facere preconizari per civitatem Fulginei omnia supradicta. Et teneatur mittere qualibet die sabbati unum vel plures de berroariis suis ad portas Spelli et ad portam Abbatie ad inquirendum et videndum si invenerint aliquem contra predicta facientem et illos quos invenerint contra facientes punire debeat in dicto banno cuius banni medietas sit communis et alia banni medietas sit accusatoris et denunciatoris et nulla persona.

Quod pizicaroli hospites tabernarii possint emere ... pisces pullos et venationes ... post ... hora nona ... et quod illi forenses ... pena ...

Quod nullus forensis tabernarius hospes vel pizicarolus emat caseum ova pullos et venationes ... ad portas vel extra civitatis Fulginei ... in platea etc.

16

.. Sat ...

publice tenere et habere in apotecam ipsorum et non intus
apotecam seu domum. Et qui contra fecerit in xx s.
den. incidat qualibet contrafecerit. Et quod nulla persona civis
vel forensis cuiuscumque conditionis existat emat vel emi
faciat aut vendat vendi vel vendi faciat par per-
nicum ultra duos anconitanos de argento et lepo-
rem ultra x soldos. Et qui contra fecerit tam emptor
quam venditor in xx s. den. cois fulg. incidat qualibet de-
beat contrafacere. Et quilibet possit contrafacientem accusa-
re et denuntiare et habeat medietatem banni. Et sta-
tuimus quod nulla persona vendat vel presumat lepores perniccs
et quaslibet alias venationes extra vel extra fieri facere ex
civitate fulg. et districtum pro se vel alium. Et qui contra fe-
cerit puniatur in 100 s. den. Et cuilibet liceat contrafa-
cientes accusare et denuntiare et habeat medietatem
banni. Et nihilominus tales extrahens perdat lepores perni-
ces et quaslibet alias venationes quas extraxerit. Et
quod capitaneus hoc capitulum in singulis mensibus ipsum observare
teneatur pena periurii mihi et 25 libr. den. de suo
salario retinendorum per camerarium cois fulg.

Quod quilibet panifacula teneatur facere panem bonum et bene cop-
tum — Rubrica LXXVI

Item dicimus et ordinamus quod quelibet panifa-
cula revenditrix panem faciat et fieri faciat
bonum et mundum panem et bene coctum et habere
debeat bonos et nectos pannos ad cooperiendum et fa-
ciendum panem et non tenere coctham nec pannos
ad furnandum nec dicere fornariis quod extrahant panem
de furno antequam sit bene coctus. Et teneatur sedere
in platea veteri cois fulg. subtus trasannam cois
sitam ante scalas palatii populi et dare quolibet anno pro
qualibet ipsarum morantium et stantium pro pensione dicte
trasanne cois fulg. xx s. den. Et quelibet ipsarum habeat unam
tabulam uno pede longam in qua habeat canestrum
cum pane et non debeant filare ad furnum. Et quod quelibet

Piscium, leporum et perniciis pena xx s. si plus vendant

... extrahat de districtu fulg. ... lepores et alias venationes ... 100 s.

... panifacule filare ... debeant habere bonum panem et bene coctum et mundos pannos ad furnum ...

panifacula et quilibet alius volens panem vendere secundum vendat
saginam factam seu faciendam per sagiatores. Et si quis
contra fecerit in v. solidis denariorum monete qualibet contrafactione condempnetur. Et quod per duos
potestates populi dicte civitatis Fulginei eligantur duodecim civitatis Fulginei
qui sint boni sufficientes et legales quorum officium du-
ret per sex menses qui faciant sagiam et provideant cum
ponderis debeat esse panis qui vendetur et quantum et
quo vendi debeat per ipsas panifaculas. Qui omnes in eorum
eorum officio bene et legaliter exercere promictant. Item
retineatur tale providere quod sicut crescit et decrescit
pretium grani ita crescat et decrescat pretium panis
et secundum sagiam quod ipsi fecerint capitaneus teneatur ipsis pa-
nifaculis vendi facere et ab ipsis integraliter observari.
Et si non observaverint puniantur in supradictis penis.
Et quod occasione alicuius excessus seu delicti quod committerent
per ipsas panifaculas vel aliqua ipsarum non possint nec
per ipsas panifaculas intrare palatium capitanei nec intrare potestatem
debeat intrare in scalis dicti palatii. Et quod capitaneus vel eius officia-
les qui ipsas duceret vel faceret ducere sine commicterent
qui intraret per qualibet vice quam fecerit puniatur
in x. libris denariorum pro pena pro quibus debeat ipse
sui sindicatus condempnari. Et si supra panifacula suppo-
sita fuerit ultra venerit vel intraverit xx. solidis denariorum monete qualibet dic-
te vice et sui officiales de facto auferant et ad manus
capitanei et civitatis Fulginei faciant devenire. Et possit tamen ca-
merarius comunis Fulginei mandare si expedierit quod non dis-
cedant de logia supradicta et inde discedere non possit
nisi prestaverit ydoneos fideiussores. Et tunc capitaneus
teneatur eis licentiam dare et si non dederit sine licen-
tia et super datis fideiussoribus seu oblatis possit
recedere. Et omnes panifacule qui consueverunt facere
panem cogi debeant per capitaneum ut continue panem fa-
ciant ad vendendum secundum formam presentis capituli. Et capitaneus
teneatur predicta facere observari et depredatas inquisitionem
facere et culpabiles punire et condempnare prout supra
est expressum.

De bonis exbanditorum reinveniendis et recuperandis. Rubrica. LXXVII.

Item dicimus et ordinamus quod potestas et capitaneus et
eorum officiales et omnes alii officiales comunis Fulginei

Vide statuta populi c. 37

vendat

Ut boni eligendi sint sagiam panis et de eorum officio et quod provideant vendendi

Ut panifacula possit et continue facere

dampnatum exbannitum in ipsum exbannitum. Et te-
neantur officiales comunis fulginei de facto defendere et ipsum
defensum manutenere in tenuta et possessione ipsa-
rum venditionis. Et notarius civitatis et comitatus fulginei
vel et alius de fulginio habitans teneantur et debeant
contractus obligationes instrumenta testamenta pertinentes seu per-
tinentia ad aliquem exbannitum condempnatum vel
condempnandum tamen dominis comunis notificare et ponere cotamello

notarius notificet [illegible] et alia
[illegible] officialibus [illegible]
[illegible] pena [illegible] x lib.

officiali qui illum contrafecerit uel summam exigeret ad
penam x libr. den. et plus arbitrio rectoris usque in
quantitate 25 libr. den.

De recuperando iura comunis que habet in monte Tumenare Rubrica lxxvii.

Item dicimus et ordinamus quod potestas et capitaneus
Vide R. p. f. 153 teneantur et debeant per sacramentum recuperare
et deffendere omnia iura que habebat comune Fulginei in monte
Tumenare et omnia instrumenta et acta que olim habuit de
ipso monte Tumenare pro ipso comuni Fulginei et omnia ipsa in-
strumenta iura et acta faciant reponi in sacrestia dicti
comunis. Et quod supradicti potestas et capitaneus qui fuerint pro tempore
teneantur et debeant facere et procurare ita et taliter
cum effectu quod silua que est in dicto monte quocumque modo cu-
stodiri potest custodiatur. Et quod terre culte et inculte
in ipso monte site bene simul custodiantur et labo-
rentur pro comuni Fulginei. Et quicumque de siluis positis in
dicto monte qui non custodiunt aliqua exportauerit
seu in ipsis siluis incisitum et portandum sibi de ipsis
lignis teneatur et debeat soluere pro qualibet salma
lignorum custodibus ipsarum siluarum et terrarum tres
den. paruos de quibus denariis sit et de aliis fructibus
dictarum siluarum et terrarum reddat pro parte sua et singula-
ribus personis pro partibus eorum prout percipit in istius
eorum utilitatibus. Et quod dicti potestas et capitaneus teneantur et
debeant facere eligi tres bonos homines in consilio generali
comunis Fulginei qui ipsas terras et siluas uel saltem partem
ipsarum ad laboritium seu ad optimum dare et locare ad
certum tempus uel tempora prout eisdem uidebitur melius
expedire.

De bonis comunis Fulginei et castrorum recuperandis Rubrica lxxviii.

Item dicimus et ordinamus quod potestas annuatim Fulginei
Vide Arr. p. R. 38. et potestas pro tempore qui pro tempore fuerint et quo-
libet eorum in dicto iuramento et pena x libr. den. pro quolibet
ipsorum domorum teneantur et debeant infra unum
mensem post principium regiminis dicti domini potestatis in consilio
generali eligi facere tres homines unum pro quolibet terzerio
ad scrutinium de quibus unus sit notarius. Qui te-
neantur et debeant intrare in ipso consilio sed primum
uel superscriptum eorum officium facere bona fide et ire per
ad castrum Collis Florech et Uerchiani et recuperare

ura et possessiones communis Fulginei et ipsas occupatas et re-
invenitas pro eo quod non sunt terminata facere termi-
nari et inveniri et ea omnia in scriptis reducere cum
dicta inventa. Et si qua de ipsis possessionibus inutilia
viderentur easdem vendere vel permutare quod liceat
eis eas seu aliqua ex ipsis possessionibus minus utilia
vendere pro iusto et competenti pretio sive cuicumque aliquo
vel aliquibus permutare secundum quod melius pro dicto communi eis
visum fuerit expedire. Possint et et liceat
eis etiam emere alias possessiones pro illis quas vendidis-
sent nomine dicti communis et pretia in ipsis emptionibus solvere
ubi melius pro ipso communi viderint convenire. Et omnia que
fecerint in predictis etiam et in vendendo vel
permutando atque emendo reducere in scriptis cum
omnibus confinibus tam possessionum venditarum seu permu-
tatarum quam et emptarum pro eorum instrumentis. Et
de predictis facere unum librum in cartis pecudinis qui
liber semper sit in camera dicti communis.

De bonis rebellium non occupandis — Rubrica LXXX.

Ut illi qui in civitate Fulginei onera supportant communi-
cum aliis civibus sentire possint et commoda ut ab
oneribus relevent(ur). Statuimus et ordinamus ut nulla
persona audeat vel presumat bona rebellium communis Fulginei
vel qui pro rebellibus habentur que sunt in communi Fulginei applicata
et ad commodum communis et hominum dicte civitatis devoluta oc-
cupare vel occupata tenere. Et si qua persona contrafecerit
nisi occupata restituat et relassaverit [in]gerit dominis prioribus
populi civitatis Fulginei una cum camerario dicte civitatis cum omnibus
fructibus infra x dies a die publicationis presentis statuti prop-
tis puniatur et condempnetur in c libris denariorum. Et nihilo-
minus cogatur per potestatem et defensorem ad restitutionem rerum
alienatarum et occupatarum cum omni commodo assecuto communi
et eis statim cum clarueret de ipsorum bonorum occupatione
et fructuum et commodorum perceptione sine aliqua figura. Et quod
dictum capitulum non possit in genere tantum aliqua alterari et
potestas vel capitaneus teneatur et debeat facere bandiri
in locis consuetis civitatis Fulginei et a die sic banditionis mana-
rezat tempus decorum x dierum. Et elapsis dictis x diebus
potestas et capitaneus teneatur et debeant predicta omnia execu-
tioni mandare et cogere personas quas tenuerit ipsa

bona occupata ad restituendum occupata ¶ Et si ne-
gligens fuerit in predictis quilibet ipsorum condemnetur in
100 libr. den. ¶ Et idem intelligatur de occupantibus et
bona occupata tenentibus ex banditorum com. fulg.
¶ Et teneatur potestas et capitaneus et eorum officiales inqui-
rere et inquisitionem facere contra tenentes seu occupa-
ta tenentes dicta bona com. ¶ Et si invenerit ipsa bo-
na detineri occupata per aliquam personam ipsa bo-
na integraliter com. fulg. restitui faciant cum effectu
¶ Et ipsa bona scribi faciant et teneantur in quodam
libro per notarium camerarii qui pro tempore fuerit qui sit et
esse debeat penes camerarium com. predicti ¶ Teneantur insuper
et capitaneus per camerarium fulg. omnia bona dictorum rebellium et
exbanditorum ad com. fulg. spectantia scribi facere in
duobus libris per dictum notarium quorum unus sit et esse
debeat penes dictum camerarium et alius in sacristia
fratrum minorum de fulg.

De meretricibus et ruffianis — Rubrica LXXXI.

Item quia turpe est inhonestum et metuposum
est coram conspectu dei et virginis marie in cuius
fide existit et inter homines reputatur quod meretrices
stent et permaneant prope ecclesiam sancte marie de flami-
nea ad meretricandum in quo loco nomine stare consue-
verunt et ad tollendum easdem meretrices in totum
ne ibi vel in dicta contrata stent vel permaneant ¶ Statuimus
et ordinamus quod nulla meretrix audeat vel presumat sta-
re vel morari ad meretricandum iuxta vel prope ipsam ecclesiam
nec ab aliquo latere per 50 mezengas ¶ Sed stare de-
beat vel possit a flaminea intus vicesus civitate
fulg. ¶ Et si qua contra fecerit in 100 libr. den. per potestatem
et capitaneum dicto com. vice qualibet qua contra fecerit condemnetur
et per capitaneum ¶ Et famuli seu berrovarii dicti potestatis
qualibet ebdomoda teneantur et debeant ire ad flami-
neam et rimari in dicta flaminea si prope dictam ecclesiam
per dictum spatium aliqua meretrix moraretur seu permaneret ¶ Et
si quam invenerit expellere vel ducere teneatur ¶ Volumus et
consit licitum unicuique rebus meretricibus et mulieribus ipsarum contra-
ctum et permanentium in dicto loco tollere et accipere per non solvere res
alias quas secum haberent et eas verberare turpiter sine morte
vel enormi magagna et ipsarum ruffianos vel lenones seu alias
personas volentes eas defendere vel iuvare sine pena et banno
dummodo ipsa pars rerum perveniat ad manus camerarii dicti com.

Et nihilominus ipsas meretrices permanentes in dicto loco et a fla-
minea intus versus civitatem Fulginei faciat dictus potestas
fustibus castigari vel fustigari. Et ad hoc ut melius predicta
fiant et executioni mandentur potestas predictus teneatur in
cula mzti. ipse et sui officiales et quilibet ipsorum nec non ad pe-
nam .50. librarum denariorum de suo salario retinendorum. Et ad facien-
dum predicta coram ipso et facere intrare duos bonos homines de con-
trata sancti Jacobi. Qui duo homines teneantur denuntiare dicto potestati
et sue curie si viderint in dicto loco sive in confinibus supradictis stare
ad prostibulum aliquam mulierem sive meretricem et i-
stinonem et semper cum petitum fuerit teneatur dictus potestas
sub dictis penis mittere suum socium militem suum ad expellen-
dum quascumque meretrices existentes in dictis confinibus
a flaminea intus. Dicimus tamen quod ipse meretrices et quilibet
ipsarum ire ad civitatem Fulginei et stare ubi dicitur possint sine
pena et banno.

De domo facienda pro dictis meretricibus. Rubrica LXXXXI.

Item statuimus et ordinamus quod priores populi civitatis Fulginei
qui erunt de mense Januarii et Februarii proximi venturi
teneantur et debeant pena pro sindicatu mar. et 100 librarum denariorum
dare ad cottimum prout melius et utilius eis videbitur et
honestius domum pro dictis meretricibus et ipsarum lenonibus.

Ad laudem gloriam magnificentiam triumphum honorem et exaltationem magnifici gloriosissimi
illustrissimi generosi decentissimi et speciosi principis regis pro celestis dei domini et
magistri mei singularissimi domini Jhesu Christi filii dei vivi qui in hunc mundum venit qui
sit laudatus nunc et semper per infinita secula seculorum amen.

Actum factum fuit sub anno domini 1444 indictione 7a die [illegible] mensis
Aprilis per Benedictum Dominici de [illegible]
et [illegible] et Caccettis [illegible]

- 8. rosso h. 4.

Statuta Comunis Fulginei Lib. 4. super sponsalitijs et exequijs mortuorum et ornamentis mulierum.

A. D. 1426. 16. Martij

Hoc statutum apparet registratum in libro Reformationum signato 1425 usque ad 1433 in Comunitatis Fulginei a pag. 58 usque ad pag. 63.

In nomine domini amen. Anno domini a nativitate eiusdem millesimo quatercentesimo vigesimo sexto, indictione quarta, tempore sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providentia dignissimi pape quinti, mensis martij die decima sexta.

Invocatio. — Rubrica 1.

Ad honorem laudem et reverentiam omnipotentis dei et sue gloriosissime matris beatissime virginis Marie, beatorum apostolorum Petri et Pauli et aliorum apostolorum ac beati Feliciani martiris protectoris defensoris et gubernatoris comunis et populi civitatis Fulginei et omnium sanctorum et sanctarum celestis curie. Et ad honorem statum et reverentiam sacrosancte universalis ecclesie et sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providentia dignissimi pape quinti. Et reverendissimorum dominorum cardinalium et eorum canonice intrantium successorum. Et ad honorem statum magnificentiam et excellentiam ~~[illegible]~~ F. sancte romane ecclesie et domini nostri pape civitatis et comitatus Fulginei et non nullarum aliarum civitatum castrorum et locorum vicarij generalis ac magnifice [illegible] populi dicte civitatis Fulginei. Et ad honorem conservationem et augmentationem pacifici boni ac pacifici status populi dicte civitatis Fulginei comparationem unionem et manutentionem civium et comitatensium dicte civitatis et confusionem volentium contra attentare.

F. Magnifici et potentis domini domini Corradi nostri Trincij de Fulgineo [illegible] sancte Ro. ecc.

Exordium et statutariorum. — Rubrica 2.

Spectabiles ac nobiles viri domini Appollonius domini Catal[ani] ~~dicti~~ de Bongiangnes domicello [illegible] F. Ser Cicchi Antonij de terzero superiori, Massiolus Francisci de terzero mediori, Petrus Angelus [illegible] Bertha[illegible] de terzero inferiori, Johannes et Nicolaus et Ser Bartolomeus Ser Johannes Germani, Ser Novellus de terzero mediori, domini priores populi civitatis Fulginei existentes in unum congregati in palatio comunis Fulginei solite residentie dictorum dominorum priorum populi civitatis eiusdem in quadam saletta sive caminata inferiori dicti palatij more solito, una cum egregijs et prudentibus viris Ser Francisco Ser Raynaldi et Petro Nicolaj domini Petri de terzero superiori, magistro Petro Bartholi et Berto [illegible] de terzero mediori, Jannino Bernardi et [illegible] Jacobi domini [illegible] de terzero inferiori, Johanne et Nicolao, et ex bonis hominibus electis nominatis vocatis et deputatis per dictos dominos priores et potestatem super ordinationibus reformationibus et statutis faciendis condendis componendis et ordinandis super sponsalitijs et sepulcuris mortuorum civitatis et comitatus Fulginei nec [illegible]

F.o prefati magnifici domini domini Corradi de Trinzijs.

inmoderatas et insupportabiles dicte civitatis et comitatenses
dicte civitatis Fulginei incurrant ¶ Et ex auctoritate et
facultate eis concessa per consilium generale dicti comunis Fulginei In
tendentes et cupientes rei publice et totius populi
fulginatis utilitatibus et salubritatibus providere civi
ues et comitatenses civitatis eiusdem ab expensis et
superbis intollerabilibus superfluis et illicitis relevare
habentes auctoritatem et facultatem tam ex forma statutorum
populi civitatis predicte quam vigore et reformationis consilii generalis
comunis civitatis predicte sic etiam populi et omnis consilia civitatis
eiusdem in statuendo et ordinando et reformando et
statuta et ordinamenta et reformationes faciendo condendo
et ordinando in civitate predicta pro bono et utili dicte civitatis
et provincie et cedentibus utilitatibus et commodis omnium pre
dictorum auctoritate et facultate predictis omni meliori mo
do iure et forma quibus magis et melius et validius
potuerunt et debuerunt unanimiter et concorditer et nemine
discrepante ¶ Visis primo et repetitis et relatis
et recensitis certis veteribus ordinamentis super hac materia
desponsalitiis et sepulturis mortuorum iam editis et
compositis ¶ Et omnibus visis examinatis et recollectis que
videnda examinanda et recolligenda fuerunt in predictis
et quolibet predictorum Statuerunt ordinaverunt et re
formaverunt et hoc in nobilibus decreto sanciendo
firmaverunt videlicet

De donis non faciendis per virum uxori et econverso. — Rubrica iii.

In primis quod decreto nulla persona cuiuscumque status
gradus conditionis aut dignitatis existat
audeat vel presumat tempore alicuius matrimonii contrahendi
in civitate vel comitatu Fulginei mittere dare vel concedere
per se vel alium tacite vel expresse aliquo quesito colore
aliquam gioiam auream vel argenteam aut lapides
preciosos vel perlas aut aliquod ornamentum seu partem ¶ Nec ali
quid aliud alterius generis in pecunia vel rebus nec post
contractum matrimonium aliquo tempore publice vel palam
alicui sponse ¶ Nec ipsa sponsa nec aliqua persona pro
ea possit nec debeat recipere ad penam xxv librarum denariorum
pro qualibet et quolibet contrafaciente exigendam de facto
per potestatem dicte civitatis Fulginei et camerario comunis Fulginei
irremissibiliter persolvendam ¶ Nec aliqua persona de
tempore dotis vel dari faciat sponso aliquod donum sive en
senium modo aliquo tacite vel expresse ad dictam penam
exigendam et applicandam comuni Fulginei ut supra ¶ Nec

ipse sponsus possit recipere nec debeat sub pena predicta.

De conviviis non faciendis in sponsalitiis et in alio tempore. Rubrica iiii.

Item statuentes ordinaverunt et reformaverunt
quod postquam facte et celebrate fuerint dicte sponsalitie,
nec ante nec tempore celebrationis ipsarum sponsalitiarum,
nec post, per sponsum nec per aliquem consanguineum vel af-
finem ipsius sponsi vel sponse. Nec per aliquam aliam personam
ex parte sponsi vel sponse tempore nuptiarum fiant aliqua co-
rredia prandia vel convivia. Nec aliqua alia comestio
in cibis vel potibus. Et intelligant fuisse ipsum convivium
si fuerint .ii. persone adeo transductionis sponse ad do-
mum sponsi ad denarium et sub declaratam penam mi-
ne qualibet committendam, quam fuerit contrafactum, et a
contrafacientibus quolibet persolvendam, et ut supra dicto comuni fieri
applicandam. Salvo quod sponsus possit mittere spon-
se sue indumenta et alia arredia mentalia. Et quod sponsa
possit portare ad domum mariti pannos lineos pro
se et suo sponso. Et salvo etiam quod sponsus possit ire
ad comedendum ad domum sponse illo die quo contraxerit
matrimonium seu sponsalitias cum quatuor sociis tantum.
Et quod ex parte sponse possint eo dicto die ad domum
comestionem ex familiam et habitationem domus de qua
est ipsa sponsa, sex viri et sex domine consanguinee
et alie ut sibi placuerit. Et ab illo die in antea ipse
sponsus possit ire ad domum sponse cum uno so-
cio tantum. Et similiter sponsus die quo duxerit domum
sponsam possit dare comedere sex hominibus et sex mu-
lieribus ex familia domus et non pluribus. **Et sponsa
recipi debeat ab ecclesia a suo marito ut infra.** Rubrica v.

No. quod hodie non observatur [illegible] / quia non [illegible] / non dat valor [illegible]

Item ordinaverunt et reformaverunt quod eo die quo
sponsa transducatur ad domum mariti recipiatur
et recipere debeat vel recipi debeat de aliqua ecclesia. Et
cum dicta sponsa mittant quatuor viri tantum et quatuor
domine ab ipsa ecclesia usque ad domum mariti. Et maritus
teneatur mittere pro dicta sponsa ad domum ecclesiam et non ad
alium locum illas personas quas voluerit usque in dic-
tum [illegible] et adeo est usque ad domum mariti, ad penam 25
librarum denariorum ut supra solvendam et applicandam. Salvo quod
quando talis sponsa esset vidua non subiaceat hiis ordi-
namentis et reformationibus quantum ad eundum ad ecclesiam et
ab ea recedendum. **Quot hominibus et quot dominabus**

possit dari comedi in nuptiis. — — Rubrica vj.

Item ordinaverunt et reformaverunt quod maritus
sive sponsus possit in primo die transductionis
predicte ire ad comedendum ultra illos de domo
sex alios homines et sex alias mulieres. Ita quod in totum
sint sex masculi et sex femine ultra illos de domo
et possit habere sex famulos et non ultra sub pena xxv librarum
denariorum ut supra solvendam et applicandam. Quod proxi-
mior consanguineus possit ire ad visitandum
sponsam et recipi. — — Rubrica vij

Item ordinaverunt et reformaverunt quod 2° die post
transductionem sponse proximior consanguineus
ipsius sponse cum quatuor sociis possit ire ad visitan-
dum ipsam sponsam ad domum viri sibi comedere. Et
maritus possit habere dicto die sex homines et ultra predictos suc-
cedentes cum dicto proximiori consanguineo sponse ad
comedendum dummodo aliquod convivium non fiat per aliquam
partem ad dictam penam xxv librarum ut supra exigenda
et communi fulgini applicandam. Quod proximior consan-
guineus possit reducere et invitare spo-
nsam. Rubrica viij.

Item ordinaverunt et reformaverunt quod proximior consan-
guineus dicte sponse qui invitaverit et reduxerit
sponsam ipsam ad domum suam ut fieri consuetum est
possit dare comedere sex hominibus et sex mulieribus ultra illos
de domo et cum famulis. Et predicta locum non habeant
in forensibus preterquam in donando. Quod sponsus et spo-
nsa non possint donare invicem nisi quan-
tum presentibus statutis permittitur. — Rubrica viiij.

Item ordinaverunt et reformaverunt quod nec sponsus nec
aliquis de consanguineis suis nec alia persona pro eo
possit mittere vel portare aliquod genus calciamentorum spo-
se nec aliam rem nisi tantum unum par calzolorum de panno
lane et unum par calciamentorum pro ipsa sponsa. Nec ipsa spo-
sa predicta nec aliquis eius consanguineus possit nec debeat
portare ipsi sponso nec aliter pro eo vel mittere aliquos pa-
nos lineos ad dictam penam xxv librarum denariorum ut supra solven-
dam et applicandam. Quod notarius qui rogatus
fuerit de aliquo matrimonio notificet po-
testati. Rubrica x.

Item ordinaverunt et reformaverunt quod notarius qui
rogatus fuerit de dicto matrimonio teneatur et
debeat infra octo dies a die rogationis significare

dictum matrimonium potestati civitatis Fulginei. Et quod ipse potestas
teneatur et debeat subito facta notificatione mittere pro
parentibus dictum matrimonium et eos monere de predictis quod ipsa
debeant observare. Quod transductio sponse notificetur potestati ante xi.
uno die per alia rubrica — rubrica

Item ordinaverunt et reformaverunt quod sponsus et spo-
nsa seu alter predictorum teneantur et debeant uno die ad
minus antequam ducat dictam sponsam ad suam domum si-
gnificare domino potestati dicte civitatis Fulginei qualiter die sequenti in-
tendit suam sponsam ducere ad domum suam ad penam x
librarum contrafacientibus solvendarum et comuni Fulginei applicandarum. Cum
potestas incontinenti facta dicta notificatione teneatur et debeat
scribi facere per unum ex suis notariis in actis nomina sponsi et sponse
Et ad domos sponsi et sponse debeat idem notarius accedere
singulis dictis diebus et requirere et videre si contra predicta vel aliquod
predictorum fiet in aliquo contrarium et repertos culpabiles punire et
penam exigere de facto et ad manus camerarii dicti comunis facere perve-
nire ut supra continetur. De inquisitione facienda per potestatem
de sponsalitio — rubrica xii.

Item ordinaverunt et reformaverunt quod dictus dominus potestas
teneatur et debeat in suo introitu de predictis omnibus et singulis
diligentem inquisitionem facere quolibet mense pena et
ad penam ducentarum librarum denariorum retinenda de ultima
terzaria sui officii vel salarii per camerarium comunis Fulginei tempore sui
sindicatus si negligens fuerit in predictis in puniendo
culpabiles ut supra dictum est. Nota quod sponsalitie cum
forensibus non includuntur in predictis — rubrica xiii.

Item salvo et reservato quod si aliquis forensis ceperit in
uxorem aliquam mulierem de civitate Fulginei quod liceat ipsi
mulieri et suis consanguineis dare comedere tam tempore de-
sponsationis quam transductionis omnibus hominibus quos secum du-
xerit sponsus. Et et sex maribus et sex dominabus dicte civitatis predicta
vel consanguineos et familiam domus sue. Et quod etiam liceat
sponso qui transduxerit aliquam sponsam forensem extra
civitatem dicte civitatis Fulginei dare comedere omnibus forensibus
qui venerint cum dicta sponsa. Et sex hominibus et totidem
mulieribus de dicta civitate vel consanguineos predictos sine aliqua
pena. De gioiis et ornamentis per mulieres non portandis rubrica xiiii.

Item reformaverunt et ordinaverunt quod nulla mulier

in ciuitate vel districtu Fulginei seu eius comitatu predicti nec debeat portare in capite aliquam coronam / nec in capite vel in dorso aliquo tempore aliquod portamento / per las margaritas lapides pretiosos vel aliquod aliud ornamentum auri vel argenti seu zaccarati / pena 25 librarum denariorum a quolibet contrafaciente exigenda et unicuique qualibet qua fuerit contrafactum / de facto per potestatem ciuitatis Fulginei auferenda et communi Fulginei applicanda.

De modo et mensura argenti et auri deferendi per dominas de Fulgineo. Rubrica XV.

Salvo et reservato quod ipse domine et mulieres possint et eis liceat in perpetuum portare corrigiam seu zonam sive schigiale cum auro vel argento seu mixtim et bottones in eorum vestimentis argentatos vel argenteos seu aureos seu argenteos deauratos. / Ita tamen quod computatis bottonibus aureis vel argenteis seu mixtim ut dictum est cum argento seu auro seu argento deaurato quod portaret seu detulerit aliqua domina et mulier in corrigia seu zona sive schigiali non ascendat ultra xv uncias in pondere. Possint et ipse domine et mulieres portare anulos cuiuscumque pretii et valoris in perpetuum et intelligantur anuli sine dicto pondere xv unciarum predictarum nec ponantur in ipso pondere computari. / Et potestas dicte ciuitatis Fulginei teneatur et debeat in culo mensis singulis diebus festiuis rimari et scrutari facere per eos et stratas dicte ciuitatis Fulginei contrafacientibus in predictis vel aliquo predictorum et culpabiles puniri et condemnari in pena predicta totiens quotiens fuerit contrafactum.

De caudis non portandis in vestimentis et frappis et frangiis. Rubrica XVI.

Item ordinaverunt et reformaverunt quod nulla domina et mulier in ciuitate aut comitatu Fulginei possit aut valeat portare vel deferre aliquod indumentum cum cauda nec aliquo vestimento cum cauda utique. / Et cauda intelligatur esse in vestimento seu clamide quod vestimentum seu clamis esset magis longum seu longa quod usque ad communem tactum et solum terre trahatur per terram inhonesto modo. / Nec possit portare seu deferre aliquod vestimentum cuiuscumque usus vel forme frappatum neque ornatum cum frangiis. / Nec possit portare aliquam iorneam ad penam 25 librarum denariorum pro qualibet vice et qualibet persona contrafacientis auferendam de facto.

potestatem Fulginei et comuni Fulginei applicandam. De balzis
capuctiis et cappellinis non portandis per mulieres — Rubrica xvii.

Item ordinaverunt et reformaverunt quod nulla domina
et mulier in civitate vel comitatu Fulginei possit
nec valeat portare seu deferre in capite aliquod
balzum cuiuscumque forme. Nec aliquod capuctium seu capp
ellinam alicuius sirici seu lini aut fenaciare aliquam
necque aliquam portionem capillorum que non sint naturalium mi-
nus aliquam et naturales proprii capitis deferentis ad penam pena
25 libr. den. vid. et committendam exigendam et applicandam

De quanto panno debeant fieri vestimenta et de pena contrafacientium et
retinentium sive sucentium — Rubrica xviii.

Item ordinaverunt et reformaverunt quod nulla persona
civis de civitate vel comitatu Fulginei seu incola vel
habitatrix eiusdem faciat seu fieri faciat aliquod
vestimentum seu clamidem in quo sive in qua sit
maioris quantitatis panni quam duodecim brachiorum ad
brachium fulginas ad penam predictam vid. exigendam
et applicandam. Et liceat cuilibet in dicta
civitate et eius comitatu facere et fieri facere et
portare indumenta super grossa et non vetita in quibus
pro quolibet sit pannus duodecim brachiorum ad bra-
chium predictum sub dicta pena et banno. Et quicum-
que sutor seu sutrix incideret seu suneret aliquod
vestimentum seu clamidem de maiori quantitate panni
quam in presenti ordinamento declaratum sit incidant
in eandem penam in qua incidere[n]t facientes fieri et
portantes dicta indumenta vetita auferendam sicut
dictum est per potestatem civitatis Fulginei et comuni Fulginei applicandam

Reservatio de balzettis et franzis in collarectis et manichectis Rubrica xviiii.

Reservato et salvo quod domine et mulieres possint
in dicta civitate civitatis Fulginei et eius comitatu
portare balzettos suttiles panictos honeste form-
e sine aliquo ornamento. Et possint et portare fran-
zas in collarectis vestium et in manichectis honestis
modi et honeste grossitudinis. Quod nemo portet de-
rectum vippazellum cum sine ghelleri. Rubrica xx.

Item ordinaverunt et reformaverunt quod nullus

108v

mulierum in dicta civitate Fulginei possit portare mappatellum stoptum sive detectum nisi esset longitudinis usque [illegible] ad medium pedem a manu aut portare ghellare quo cooperietur mappatellus et centura [illegible] usque ad genua ad minus ad penam x librarum pro qualibet contrafaciente et qualibet vice ut supra auferendam et applicandam. ¶ Super quibus omnibus et singulis supradictas potestas dicte civitatis Fulginei faciat sententiam et inquisitionem et contrafactores sive contrafactas culpabiles puniat et condemnet de facto in penis predictis. ¶ Et habeat quartam partem penarum quas de predictis venire fecerit in communi predicto.

¶ De corruptis et sepulturis mortuorum et modis tenendis in eis. Rubrica xxi.

Item ordinaverunt et hoc inviolabili decreto sanxerunt et reformaverunt quod nulla persona cuiuscumque gradus conditionis aut status existat de civitate vel comitatu Fulginei aut habitans in eisdem audeat vel presumat decetero tempore et die mortis funeris et sepulture alicuius induere se aliquo indumento vel vestimento viduali nisi tantum uxor mortui vel defuncti. ¶ Et contrafaciens in predictis puniatur in 50 libris denariorum communi Fulginei applicandis contrafacientibus quolibet et vice qualibet irremissibiliter exigendis. ¶ Salvo quod octava die post funus et sepulturam defuncti possint proximiores et propinquiores gradu attinentes defuncto comparere cum vestimento luctuali vel viduali et ipsum luctuale sive viduale vestimentum portare. ¶ Et quilibet sutor sive sartor [illegible] sive fuerit talia indumenta vestimenta vel aliquod ipsorum contra formam presentis reformationis et ordinamenti in x libris denariorum pena vice qualibet qua fecerit puniatur pro quolibet indumento quod incepit sive suerit. ¶ Quarum penarum tres partes applicentur communi Fulginei et reliqua quarta pars applicetur potestati executionem facienti vel fieri facienti de predictis, videlicet de omnibus que predictorum occasione puniri fecerit in communi predicto. ¶ Et teneatur ipse potestas de predictis et singulis inquisitionem facere et culpabiles et contrafactores punire in dictis penis accipiendis de facto sine aliqua condemnatione. ¶ Et si fuerit negligens ipse potestas puniatur tempore sui sindicatus in [illegible] ~~libris denariorum~~ florenos auri pro quolibet communi Fulginei de suo salario retinendis, non derogando per hoc aliis statutis et reformationibus dicti communis disponentibus de hac materia.

¶ De quantitate [illegible] que potest haberi et dispensari ad funus — Rubrica xxii.

Item sanciendo reformaverunt et ordinaverunt quod tempore quo aliquod corpus portabitur ad funus sive sepulturam non possit portari sive haberi nisi dupleria et candelas nisi usque in triginta libras cere ad plus et abinde infra. ¶ Et candele quas dabunt ~~deferebant~~ vel distribuant ad domum defuncti per personam secularem et laycam ordinibus consuetis inter sacerdotes et clericos sequentes dictum corpus ad ecclesiam in qua erit sepeliendum.

¶ Quod in presbiterio fratrum monachi vel religiosi interesse possint sepulture et qualiter. Rubrica xxiii.

Item ordinando reformaverunt et deliberaverunt quod in sepultura et tempore sepulture corporum que sepellientur in aliquo loco monachorum fratrum vel religiosorum dicte civitatis non possint interesse funeri et sepulture nisi tantum monachi aut religiosi illius loci in quo corpus sepellietur. ¶ Et similiter presbiteri seculares non corpus sepellietur in aliqua ecclesia possint interesse. ¶ Et si corpus sepellietur in aliqua ecclesia seu loco secularium tali funeri et sepulture possint interesse omnes presbiteri et clerici seculares dicte civitatis et [illegible]. ¶ Et fratres sancti Petri de pustula et non alii monachi fratres vel religiosi. ¶ Cum fratres sancti Petri de pustula sint inclusi et intelligantur in numero presbiterorum secularium.

¶ De oblationibus non faciendis octava die post sepulturam alicuius defuncti. Rubrica xxiiii.

Item ordinaverunt et reformaverunt quod oblationes que solite erant fieri in capitulis octo dierum post sepulturam defuncti non fiant nisi tantum in ecclesia ubi corpus sepellietur. ¶ Et qui contrafaciens in predictis vel aliquo predictorum puniatur incontinenti qualibet de facto per potestatem dicte civitatis in xxv libris denariorum. ¶ Et potestas qui de predictis executionem fecerit habeat quartam partem pene. Et totum eius quod de predictis penis venerit faciet in communi Fulginei [illegible] supradicta.

¶ Facta ordinata deliberata et reformata et autenticata fuerunt predicta ordinamenta decreta et statuta et quelibet predictorum per supranominatos dominos vicarium et potestatem ac sex bonos cives vocatos et electos ad predicta.

109v

actum [illegible] M.° cccc xxxxii [illegible] de [illegible] et [illegible]
generalis consilii et populi civitatis Fulginei prout super legitur
et apparet et scripta et publicata per me Benedictum
notarium et cancellarium infrascriptum de mandato supradictorum
dominorum Priorum et bonorum civium ~~[illegible]~~
~~Dat.~~ [illegible]

Vt in dicto libro reformationum [illegible] ad pag. 63.

Et ego Benedictus Dominici de Rocchettis Sabinensis diocesis publicus
imperiali auctoritate notarius et iudex ordinarius et nunc can-
cellarius reformationum consilii et populi civitatis Fulginei
predictis omnibus et singulis presens interfui et ea rogatus
scribere scripsi et publicavi meoque solito signo signavi.
Ad laudem omnipotentis dei amen. ~~[illegible]~~

Expletum ac finitum fuit hoc presens statutum communis Fulginei per me
Bartholomeum Benedicti de Fulgineo. Currentibus annis
domini nostri Yhesu Christi ab eiusdem Nativitate Millesimo
quatricentesimo quadragesimo secundo. Indictione quin-
ta. Die vero decima mensis Novembris. Tempore pon-
tificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Eu-
genii divina magnificentia dignissimi pape quarti.
Nec non tempore nobilis et egregii legum doctoris domini
Amedey de Iustinis de civitate Castelli dignissimi po-
testatis civitatis Fulginei pro beatissimo domino nostro papa
domino Eugenio supradicto et sancta romana ecclesia. Ad laudem
omnipotentis dei amen. Et tempore Gubernationis Generalis ac
Eximii militis domini Francisci Carrarioli de nobilibus de Neapoli honorandi
Gubernatoris rectoris et locumtenentis dicte civitatis pro Beatissimo domino
nostro papa Eugenio quarto et sancta romana ecclesia. [illegible]
[illegible] et ad honorem et exaltationem [illegible]
[illegible] civitatis Fulginei etc.

x. 9bre 1442

Reformatio facta februarii 1458 die no

Item volentes derogare statuto posito in 2o li. de homicidio loquente,
in capitulum cum statutum imponit penam pecuniariam ipsis homicidis, delibe-
raverunt, statuerunt et reformaverunt quod quicumque scienter commiserit
homicidium et talis homicida in fortiam communis Fulginei pervenerit, quod tali
homicide caput a spatulis amputetur ita quod moriatur ad licentiam iustitie,
dummodo quod nullo modo valeat in hunc dispensari. Si vero ad fortiam
communis non venerit sed aufugerit talis homicida, tunc incurrat ad penam
capitis et in publicationem omnium suorum bonorum, qui homicida nullo modo possit redire
ad civitatem nec comitatum Fulginei in perpetuum per aliquam specialem gratiam,
per ipsum impetrandam, nisi per primo die quo venerit ad faciendum
pacem cum suis inimicis. Et simili pena puniatur prestans
auxilium, consilium vel favorem dicto homicide, ipsum associans ad homicidium
faciendum. Si vero cuius operam quocumque modo dederit ne talis
homicida in fortiam communis Fulginei pervenerit vel eum de manibus
familie exemerit, puniatur in ducentis ducatis auri sine dimi-
nutione.

Reformatio ista loquitur de statuto posito in secundo li. 2o c. 37. Nota tamen quod ista reformatio nunquam fuit confirmata per superiores.

¶ An et quatenus credat accusatori in contemptatore et dampno dato

Quia in quantum credat accusatori vel de contemptatore et an et quomodo / diversa sunt statuta in dampno dato / ideo distinguendo puto / quod aut queritur an ei credatur dampnum sibi datum esse / et sic generaliter de dampno an sit datum / Aut de extimatione dampni / Et primo casu primo / quod statuta dampnorum datorum in civitate apud ipsos rotarios / sunt extracta de libro ad librum quo volumine statutorum communis ... li. ij. rubrica 95 / 2° puncto quod ubi statutum communis contradicit statuto populi / prevalet statutum populi ut in statuto populi rubrica iij. ... / 3° puncto quod quando in eodem volumine reperiuntur statuta contraria / et eodem tempore confirmata / ultimum prevalet ... si per discretorem salvari non possunt. ut ... communis populi de mercatoribus et ... / quod spatia statutorum in causa ... generalia ... Veniens ad dubia proposita / dico quod aut queritur / an ipse credatur ei de dampno / aut de extimatione dampni. / Primo casu aut ipse querens accusat post duos menses / aut infra duos menses / Si post / et tunc ei non credatur nisi probet legitime / ~~per unum vel duos testes vel plures ut in statuto communis ... iij.~~ ut in statuto communis rubrica iij. xly. duorum mensium et cetera / Et legitime probare / id est per unum testem / ut in d. statuto communis / xly. Et iuramento ipsius ut dominus ... et cetera / Aut infra duos menses / Et tunc creditur sibi usque in xxx soldos et infra ut in d. statuto communis xly. Et de omnibus aliis dampnis de dampno dato ... sibi soli non crederetur ut ibi / et hoc si dubitatur an dampnum sibi datum sit / 2° casu principali / quod queratur de extimatione dampni dati / Et tunc aut accusat ... aut ... / puta vim ... / primo casu credatur accusatori ~~...~~ usque in xx. s. ut in dicto statuto communis rubrica iij. xly. ... et in d. s. p. s. Et credatur et cetera / Sed cum uno teste creditur accusatori usque in xxx. s. ut in d. s. Et credatur et cetera ~~...~~ 40. / non obstat. s. communis rubrica iij. xly. ... non dampnum et cetera / ubi dicitur de xxx s. quia ut dixi / preferetur statutum populi ut in dicto s. p. rubrica iij. Contrario ... / Aut accusat ... / et tunc creditur accusatori usque in s. xxx / ut in statuto communis rubrica iij. s. Et de omnibus et cetera / Sed cum uno teste creditur accusatori usque in sold. 40. ut d. s. et credatur et cetera ~~...~~

Margin notes:

videlicet an datum sit vel non

Aut accusat ... et credit ei usque in x s. ... ut in d. s. communis rubrica iij. s. ... et cetera / aut ... ut ... / et cetera.

et plus et minus arbitrio nostro ... dampni dati ut in d. s. p. s. Et credatur xly. hoc tamen salvo et cetera

Con(tr)a dannorum 24 datorum co(mun)is Fulg(inei).

In no(m)i(n)e d(omi)ni am(en). Hec est copia siue exemplum quorumdam statutorum dannorum datorum correctorum in statutis co(mun)is (et) pop(u)li ciuitatis Fulg(inei). Quorum tenor sequitur infrascriptus videlicet

1419. In nomine d(omi)ni am(en). Anno d(omi)ni mill(esim)o cccc° xviiij ind(ictione) xij Tempore d(omi)ni Martini diuina prouidentia pp(a)e q(ui)nti die xxvj mensis octobris. Prudentes viri Bertus Francisci Bu(n)ficcalli, Bertus Cristofori, Iannes Marij magistri Iohannis (et) Petrus Francisci Iannes de Bei(n)c(asa) honorabiles priores pop(u)li ciuitatis Fulg(inei). Et magnificus d(omi)nus Nicolaus Trinci de Trincijs de Fulg(ineo) hon(orabilis) confalon(erius) iustitie pop(u)li ciuitatis predicte in sala audientie ipsius magnifici d(omi)ni in plena (et) perfecta eorum de(libera)tione existentes vigore eorum officij (et) omni modo via (et) iure quibus melius potuerunt habito consilio (et) delib(er)atione quorumdam bonorum sapientum virorum (et) quorumdam aliorum bonorum virorum dicte ciuitatis electorum (et) vocatorum per dictos d(omi)nos priores ad infrascripta capitula statutorum dannorum datorum pro(m)ponenda (et) ordinanda reformanda approbanda (et) confirmanda pro manutentione bonorum de foris fructuum arborum bladi (et) possessionum (et) siluarum hominum ciuitatis (et) comitatus dicte ciuitatis. Et ut dannorum illatores qui eorum nequam (et) in(iquam) effrenatam cupidinem ab huiusmodi dannorum illationibus non cohercent tollant materiam delinquendi (et) penarum formidine terreantur (con)diderunt (et) confirmauerunt capitula (et) ordinamenta tenoris (et) continentie infrascripte que (et) quas voluerunt (et) mandarunt debere ab omnibus cuiuscumque status vel conditionis existat immo labiliter obseruari ad penam (et) sub penis in ipsis infrascriptis ordinamentis contentis v(idelicet).

De electione notarij dannorum datorum (et) eorum officio R(ubrica) j.

et i(n) statuto co(mun)is h(abetur) n(on) R(ubrica) 95. R(ubrica) ordines

17

Offitium dampni dati.

In primis dicimus et ordinamus quod per duos priores et
confalonerium populi civitatis Fulginei una cum duobus bonis
hominibus de qualibet tertio dicte civitatis eligendis per
duos priores populi dicte civitatis et confalonerium eiusdem
eligantur duo boni et sufficientes et approbati notarii

II^a 95

Notarii dampnorum datorum non possint esse de quinquaginta ducatorum [?] in notariis viarum

Qui sint et [illegible] ducatorum vel minus quorum sit
super dampnis datis et aliis super viis pontibus sterniatis [?]
et fontibus reactandis. Quorum officium duret per sex menses
et non plus. Et quod dicti priores dicte civitatis teneantur in
calo [?] mensis prima die officii dictorum notariorum deputare
unum ex dictis notariis super dampnis datis per tribus mensibus
et per sequentibus tribus aliis mensibus super reparationibus viarum [?]
sterniatarum [?]. Et qui fuerit primis tribus mensibus super dampnis
datis sequentibus tribus aliis mensibus debeat esse super
viis et sterniatis et econverso. Et ille qui fuerit super
dampnis datis non possit se intromictere de offitio
illius qui fuerit super viis et sterniatis et econverso. Et tamen [?]
non quod ille qui fuerit super viis si inveniret aliquem
dampnum dantem quod possit referre socio suo. Et taliter
unus de offitio alterius se intromictere non possit nec
debeat. Et si fecerit puniatur pro qualibet vice in x
libris denariorum. Et quod dicti notarii habeant et habere debeant xij

Salarium notariorum dampnorum datorum et viarum

denarios pro qualibet libra eius quod fecerit in communi venire. Quos
habeant et habere debeant ipsorum quilibet de pecunia camere
dicti communis pro ipsorum salario mensium quattuor florenos auri
cum bono equo et uno famulo pro quolibet. Et ipsi et quilibet [?]
fiat per duos menses ante principium eorum offitii cum dicto sa-
lario et plus petere non possint nec recipere sub pena
periurii et viginti quinque librarum denariorum pro qualibet vice qua

Pena notariorum dampnorum datorum et viarum aliquid recipientium a communi vel spetialibus personis ultra eorum salarium deputatum

contra fecerint. Et si quid receperint tam a communi quam a spetialibus
personis restituant in quadruplum et camere communis

Stat. dam. dat.

fulgi applicet. Et a quo receperint restituant et possit
a quolibet accusari. Et qui eos accusaverint habeant et
partem condemnationum. Et eo cum dans seu Insertius
in quadruplo eius quod dedit. Et nihilominus in supradicta
pena debeant condemnari de quo possit perdi et ...
dominum capitaneum et suos officiales et durantes eorum officio
Teneantur et copiam eorum facere singulis diebus et horis
debitis in palatio potestatis civitatis fulginei et unicuique ibi
ius et iustitiam reddere. Et ibidem ire teneantur cum
pulsabitur campana pro iure reddendo et stare et sedere
tam diu ibi donec stabunt officiales alicuius potestatis
ad bancum iuris pro iure reddendo et de dicto palatio
non discedant sub pena perstati iur. et centum soldos
den. pro qualibet vice qua contrafecerint. Possint tamen
habere condemnationibus processorum de his den. quos ipsi
camerario comunis fulginei numerari fecerint pro qualibet libra
xii den. De suis non processibus nihil habere vel percipere possit
sed dicto salario sint tacite et contenti. Teneantur quod ipsi
notarii suos processus sollicite expedire et cum omni ad
manus dicti camerarii faciant devenire. Et penes
aliquem alium deponi nec solvi faciant pena sacram.
et decem libr. den. de quo debeant teneri sindi
cari. Et si aliquid exigere possent de suis processibus
et ad manus camerarii facere devenire et non fecerint
totum illud eorum salario computetur. Et ipsi eorum
sindicatus teneantur sindicari. Et ad quod teneantur
dare sindicum eorum quemlibet et eos condemnare et eorum
durante officio. Et quod iudex maleficiorum potestatis
civitatis fulginei teneatur et debeat quolibet mense in-
dicere omnes suos processus et libros et si quos processus in-

Pena aliquid damni notarii dap. noviter datorum in vineis

Notarii damnorum datorum et vineae ... debent iura reddere in palatio potestatis cum dat.

Premium ... comunis

Pena ad camerarium notarii ... sollicite expedientur ... processus ... et usque ad ... h. statu

Et item iudex in mandatum illius libri ut ipsos dei notarii debeant portare ... in mora

uenerint non exactos quos potuisset et non exegisset
teneatur ipsos sibi facere et penes se retinere ¶ Qui
notarii teneantur ipsos processus in octo dies post sig-
nes executionem mandare ¶ Et si non fecerit corp(ore)
puniatur salvo eo quod non fuerit executum ¶ Et dictus
iudex qui inuenerit non esse executionem mandatam per dictum
notarium debeat quod sibi fiat et penes se retineat ex processibus qui
ab potest executionem mandare per ipsum notarium et non erant
sic est super expressum possit ipse iudex teneatur executionem man-
dare ¶ Insuper dicimus et ordinamus quod nullus ad notarius nec
qui nec alius de civitate fulginei vel districtu possit in domibus ipsorum
intrare nec aliquam conversationem cum ipsis in dictis domibus habere
nec comedere nec bibere cum ipsis ¶ Et qui contra fecerit puniatur
pro qualibet vice in x. libr. den. ¶ Et quilibet possit contrafacientem
accusare et denuntiare et habeat quartam banni ¶ Quod notarii

Nullus potest intrare domum ipsorum ... nec cum eis ... nec bibere etc.

II-96

dannorum datorum possint procedere per inquisitionem accusationem et denuntiationem 4

Item dicimus et ordinamus quod dicti notarii dannorum datorum
possint teneantur et debeant procedere contra omnes et singulos
in districtu fulginei dannum dantes per accusationem inqui-
sitionem et denuntiationem et ipsos punire et condemnare penis
statutis et si possessio in qua dat dannum esset posita
in confinibus vel extra confines civitatis fulginei ¶ Et non obstante quod
non reperiret scriptam libra communis fulginei dummodo ubi possessio
esset posita extra districtum civitatis fulginei. ¶ Quod notarius dan-

Potest notarius dannorum procedere de danno dato in possessione que sit sita in re districtus fulginei

97 **norum datorum recipiat omnes accusationes etc.**

Item dicimus et ordinamus quod notarius qui fuerit super
dannis datis communis fulginei teneatur et debeat suo iuramento
recipere omnes denuntiationes que per illos qui dannum et
guastum receperint vel illos qui per forum statutis ad
accusandum admictuntur fiunt aliquos de danno dato
sive guasto facto cum bestiis vel personaliter et de ablatione
fructuum bonorum alienorum cum iuramento illius qui ipsam denun-
tiationem daret ¶ Et ipsas denuntiationes ipse notarius et non
alibi scribere prima die vel sequenti qua ipsas recipit

Hoc statutum loquitur qui ... [illegible]

¶ An inter accusatione et in ... dant dies 30 ... statuto ... [illegible]

Debent accusationes libro scribere eadem die vel sequenti in libro ordin.

¶ Hoc quod non valeant ... aliquot ... non accusando de danno dato ... statute
... [illegible]

B

Testes accusatoris debent iurare contra partem vel saltem citatam de dampno dato

Testes damni dati

Et ipsis accusis et denuntiationibus porrectis ut premittitur non
tamen predicti teneantur mittere pro illo et pro illis qui erunt
denuntiati et ipsum vel illos facere citari. Et in qualibet
accusatione possit assignare quatuor testes quos testes
per accusatorem assignandos dicti non tamen teneantur
recipere et examinare presentibus partibus vel absentibus dummodo
citatis sub iuramento eorum vel unius eorum credatur de dampno
et guasto et ablatione eorum fructuum et bonorum alienorum.
Et tunc credatur sacramento accusatoris seu denuntiatoris absque aliqua alia probatione usque in quantitate
x librarum denariorum pro pena communi fulginei applicanda usque ad quantitatem x soldorum denariorum damni sibi dati in quocumque
anno et quocumque modo dummodo quicumque voluerit accusare
vel denuntiare post duos menses non audiatur accusans vel denuntians nisi legitime probaverit damnum
sibi datum fuisse. Et si vero damnum datum aliquis
plus extimare voluerit credatur sacramento suo cum
uno legitimo teste usque in quantitatem xx soldorum
denariorum. Ab inde vero supra si plus extimare voluerit probet
per testes legitimos. Et eo casu quo probaret per unum vel
duos testes pena in facienda communi vel ultra x librarum denariorum
condemnetur accusator seu denuntiator
pena debita secundum formam ... ordinamentorum.
Et si vero aliquis habitator civitatis vel comitatus
civitatis fulginei vel comitatus de damno dato vel dando personaliter
vel cum bestiis fuerit accusatus per illum talis accusatus de
eorum bestiis fuerit accusatus per illum ... accusantem civitatis fulginei vel
foris vel intus ... accusare voluerit et reaccusare de damno dato
vel in personaliter vel cum bestiis fuerit accusatus super
tali accusa nullatenus perdat. Et perdat ... accusatorem habitatorem civitatis fulginei vel comitatus gravando ...
accusationes ... per intervallum unius mensis nisi
per unum testem ... qui non attineat per ...
usque in tertium gradum et non sit eius familiaris. Et

pbaverit dictum damnum datum dictus habitator civitatis
vulgo vel aliter dedisset vel fecisset per se vel alium vel cum bestijs
damnum. Et si aliquis accusaverit aliquem contra formam
predictam non valeat nec teneat ipso iure sed tamquam
irritum revocetur. Et quicquid ex eo vel aliquid sequeretur
ex eo nullam roboris firmitatem optineat. Et huic
capitulo nullum aliud capitulum ante vel retro positum
aliqua particula contradicat. ¶ Quod accusa que fieret per
procuratorem vel familiarem non admictatur. R 4

98 Item dicimus et ordinamus quod accusa que fieret per aliquem familiarem cuiuscumque persone de qualicumque illatione damnorum datorum et que fieret per procuratorem nullatenus admictatur nec recipi possit per dictum notarium non obstantibus aliquibus verbis scriptis in presenti statuto. Exceptamus non recturam procurator ecclesiarum monasteriorum et hospitalium et aliorum piorum locorum et universitatum pupillorum tutor seu tutrix et curator furiosorum et aliis bonis esset incurrerit dictum dampnum datum quod fierent in bonis piorum locorum possint et eis liceat accusare et recipiatur.

¶ Quod in una accusa possit quis quot voluerit accusare R 4

99 Item dicimus et ordinamus quod quilibet possit accusare quot voluerit in uno libro seu in una accusa eodem facto vel factis eodem tempore et loco commissis. ¶ Quod notarius cogat illum contra quem procederetur ad respondendum. R VI

100 Item dicimus et ordinamus quod notarius supradictus teneatur et debeat cogere illum contra quem procederetur de damno dato ad respondendum et se excusandum a processibus accusationis et inquisitionis et accusationis que fieret contra ipsum. Et si accusatus inquisitus vel denuntiatus negaverit rem de qua procedetur contra eum pertinere ad accusatorem vel ad alium ad cuius petitionem procederetur sine pre... garet potestatem ubi intercontata esset per eas rei, adsit pertinere quod sibi liceat tum tempore excusationis negare et non post. Et probare teneatur ille ad cuius petitionem procederetur; ad probationem cuius sufficiat probare quod res illa de qua proceditur

Que accusent inde libro ... ct 41 ... 19 ... 8 ... 13 ... carta ... 17 ... accusa 27

... accusatus ... possit negare post ... vel ... liber ... statuto ... 183 ... et si accusatur ...

¶ Seq(ui)t(ur) dum datur.

n(on) cum sit scripta in libra sua vel q(uod) cum h(ab)e(a)t ab illo man(u)
libra reperiret scripta cum possessi(one) sua vel sui anteceso(r)is
illius anni ad minus quo dampnu(m) d(ic)e(re)tur datum vel
legitimus titulus cum possessi(one) illius anni vel possessi(one)
p(re)fata (et) neq(ue) minore sine titulo ¶ Et q(uod) si no(n) p(ro)baret
accusans vel denu(n)tians ad cui(us) petitione(m) p(ro)cederet(ur)
de facto dans notarius auferat centum solidos den(ariorum) (et)
¶ Ad maius camerarii co(mmun)is Fulg(inei) faciat devenire ¶ Et
si p(ro)baret de facto auferat negantis dictam penam
(et) ad maius camerarii faciat devenire ¶ Et d(ic)t(u)s
notarius no(n) possit nec debeat si ex consentiente eo
p(ro)c(e)de(re) ad negandum potatem seu rem p(er)tine(re) ad
ip(su)m ad cuius petitione(m) p(ro)c(e)de(re)
accusatorem vel ad illum ad cui(us) petitione(m) p(ro)cede
rent ¶ Et si ad
rem si hoc exceptionis negare noluerit ¶ Et si ad
accusantem rem no(n) p(er)tine(re) vel potatas vel possessio
nis ¶ Et solum h(ab)ere ius p(er)cipiendi fructus quoru(m)cu(m)q(ue)
titulo vel m(od)o (et) accusatus negaret ius accusandi
no(n) p(er)tine(re) ad accusatorem ¶ Et accusator p(ro)baverit
ius h(ab)ere p(er)cipiendi fructus negans puniatur ut sup(ra)
¶ Alias si no(n) p(ro)baret ipse accusans puniatur simili
pena nisi accusatus in quolibet casuum p(re)dictorum (et)
bo(n)o vel melius de suo iure p(ro)baverit quo casu (con)demnet(ur)
accusator vel accusatus veniat coram alt(er)o qui d(e)bere
venit (con)demnandus.

¶ De sindicis eligendis R(ubrica) vij

Item dicimus (et) ordinamus q(uod) quelibet villa locarum
(et) q(uo)dlibet castrum districtus Fulg(inei) teneantur et debeant
infra m(en)sem post festum b(ea)ti Feliciani ordinare et
facere ipsorum sindicum (et) procuratorem qui possit dare
no(m)i(n)e ipsorum castrorum villarum (et) locarum m(od)o dicti
co(mmun)is cum libet (et) demandet respondere (et) quorum quo(m)o
q(uod) officiali d(ic)ti co(mmun)is ad penam xxv libr(arum) den(ariorum) p(ro) ius minori
p(ro)ceria in quibus p(er) potatem vel capitaneum vel alterum ipsorum
co(mmun)i p(re)dicto (con)fiterens (con)demnet(ur) ¶ Et ad hoc ut homines castrorum
villarum (et) locarum sciant p(re)dictas p(re)d(ic)ti potestas (et) capitaneus

Quo(d) no(n) p(ro)b(a)n(te) possessio(ne) vel p(ro)p(ri)etas seu
p(er)tinentes ad illu(m) ad (con)denandum
p(ro)cedit (et) (con)venit accusari (et)

Pena eo (con)demnat (et) p(ro) pena
negantis p(er)tinentiae (et) rei
p(er)tinere ad illum ad cui(us) petitione(m)
p(ro)cedit(ur).

III 101

II/102

faciant pro dicto [comuni] et dictam ciuitatis fulg(inei) bandiri ne depredari
possint in grauantiam perpendere. **De dannis, guastis,
furtis, et incendijs in comitatu fulginei commissis vbi** (dapnum)

Item dicimus et ordinamus quod si guastum furtum vel
incendium fuerit datum vel commissum fuerit in villis
vel in castris vel pertinentijs villarum vel castrorum et alibi comitatus
ciuitatis fulg(inei) proximiores habitatores ipsius ville vel
castri qui consueuerunt habitare in ipsis villis vel castris et
a x annis citra teneantur et debeant emendare ipsum dan-
num guastum furtum vel incendium patienti fuerit commis-
sum vel perpetratum in pertinentijs ipsius ville vel castri
in domo cappanna molendino vinea meta barca area
palea lignis orto giardino arboribus fructibus et arboribus fruc-
tiferis et fructibus terrarum vinearum et arborum. Et de omnibus
et singulis rebus si incendiarius fur dampni dator vel gua-
stator non inueniatur stetur sacramento illius qui dannum furtum
guastum et incendium patietur usque in quantitatem xx.
solidorum tam de danno dato quam de extimatione ipsius vel si
plus xx. solidis extimari voluerit dictum dannum pro-
betur per testes legitimos coram nominato dannorum datorum
et ipsum dannum tres proximiores locatores seu ville aut
castra accetheris nomine ciuitatis fulg(inei) comitatus qui consueuerunt
habitare in ipsis villis seu locatis a dicto tempore citra emendare
teneantur et pro quolibet foculari tamen soluant pro emenda-
tione dicti danni. Et nihilominus ville seu locati in x.
solidis denariorum comuni fulg(inei) condempnetur, ex quo tales qui non
ipsi nec eorum familiares erunt in ciuitate fulg(inei) vel dictis
tunc tempore danni dati. Et homines dictarum villarum seu locorum
nullo modo contra talem dannum dantem ac patientem admit-
tatur in talibus causis ad testimonium perhibendum. Et
si aliquis incendiarius fur seu dapni dator post
conuentum reperiatur teneantur et debeant dictas villas de
dictis condempnationibus integre conseruare indempnes. Et nihil-
ominus in centum solidis denariorum comuni fulg(inei) condempnetur non obstante
aliquo capitulo quod in contrarium loqueretur. Et si aliquis

[Right margin:] % ymo tota vniuersitas ut ff. ... xly ... Si non dapnum ... dic ut hic dico ...

[Left margin:] Hic est datus dapnus ex comitatum fulg(inei) ... non reperit malefactor tenent tres priores ville vel castra ... vel priores habitatores ipsius ville vel castri quod intelligo ut ... hic dicitur ... sed hoc ...

[Left margin:] % Hic dicitur quod si non reperit malefactor quod sta(tur) iuramento usque in xx. solidis ... ultra quod dicitur extimatio per duos homines ... ut ... xli. ... Si non dapnum dicunt ... potior ... possessorum in ...

[Left margin:] Quod homines ipsius ville non sunt testes ...

V Vide hoc statutum ... quod tenentur priores habitatores ipsius ville ut in principio. deinde dicit quod
tenent tres priores ville ut ... Et de omnibus ... Et ipsum ... et
... dicit quod teneantur alij de alijs locis quam prioribus ... Quid ergo dicis. Dico quod aut dapnum furtum
vel guastum fit ... in alia villa vel castro vel in pertinentijs alicuius ville vel castri. Et tunc tenentur tres priores
habitantes et ita loquitur principium. facit ad hoc ... xlv. ... Si non dapnum datur ... ubi tenent villa vel castrum
de ... in pertinentijs suis et non alie ville vicine. Aut fit in loco qui non est in pertinentijs alicuius ville
vel castri et tunc tenentur tres priores ville vel castra propriora, et pro hoc facit textus in principio ibi vel alibi ... quod
in pertinentijs alicuius ville vel castri. Et ratio potest esse quia si fit in pertinentijs ville verisimilius est quod fecerit ille
de villa illa quam de alijs. Secus si alibi ... quam pertinentias ... ville vel castri. Aut in illo loco ...
homines alij quam priores habitatores vel eorum bestie in ... vel quam ... de prioribus ... ville vel castri in ...

¶ S. dm. da.

Non est mirum perdentis sentencie et ybatoris plenarii mattij

minatus fuerit aliquas depredas vel aliquo predorum po-
testas et capitulum tenentur et debeant cogere illum qui
minatus fuerit ad emendandum dampnum patienti
et ad dampnationem solvendam eorum fulgorum ¶ Ad hoc ut de
predas et quolibet predorum debeant sibi precavere ¶ Et si bestie
vel homines alicuius ville que de proximioribus locis et villis sique
invenientur in ipso loco in quo dampnum datum fuerit
et patiens extimaverit ipsum dampnum usque in quantitatem
x soldorum den. et a x. soldis infra ipse qui dampnum susti-
nuit possit sibi petere ~~sibi~~ emendare dampnum
et extimationem ipsius dampni ab ipsis hominibus qui in
ipsa terra inveniuntur usque in dictam quantitatem suo sacramento
¶ Et si ala-
to et a x. solidis supra probet dampnum extimationes ¶ Et si ala-
quis miserit aliquam bestiam dispaduitam vel macangia
tam vel sanam in prato vel alio loco sine custode

Ad emendam bestie sine custode de dimissis si fuit mortua vel sbtracta villa tenetur

¶ Et ipsa mortua fuerit vel sbtracta villa seu ville
vel proximiores locares ad emendationem extimationis
dicte bestie minime tenentur nec possit dicta occa-
sione aliquo modo condempnari ¶ Non sindicus ville vel
[illegible] modo aliquo condempnari ¶ Ipse sindicus ville vel
castri fuerit accusatus seu villa vel ipsum castrum et lo-
cares de dampno dato furto vel incendio et assigna-
verit vel assignare voluerit aliquem vel aliquos
seu de dampno quesitum furtum vel incendium se-
fecisse dictum dampnum quesitum furtum vel incendium
quo vel quibus tenentur ab aliquo vel ab aliquibus accusati
~~probare debeant dampnum datum quesitum furtum~~
~~vel incendium de quo vel quibus tenentur ab aliquibus vel~~
~~ab aliquo accusati~~ probare debeant dampni datorem
furem vel incendiarium infra tres dies post assignationem
non ipsorum infra quos si non probaverint non audientur
deinceps dummodo assignaverint et assignare debeant
talem malefactorem dampni datorem vel furem
qui sit ydoneus ad solvendum ¶ Et quod possit in
curia eorum fulgorum [illegible] ¶ Aliqui quidem assignationem

Si villa assignaverit malefactorem de illis probare infra tres dies post eius assignationem alias non audietur

Villa non potest assignare malefactorem talem qui non potest [illegible] non sunt solvendo reddere et ma-
lefactores [illegible] non potest assignare illum
qui [illegible]
[illegible] l. 41 [illegible]

causam et tunc tenetur ille ubi invenisset vel [illegible] bestie secundum formam traditam [illegible]
bestie [illegible] correctio [illegible] distinctionem salvam [illegible] apel. [illegible]
offi. [illegible] et [illegible] ad ea [illegible] et tex. iste [illegible] distinctionem [illegible]
probat [illegible] adversa. ¶ 2° oppono ad primam causam [illegible] dampnum fit in blado lignamine
lignis silvam feno vel herba [illegible] alicuius ville vel castri qui non tenetur [illegible]
[illegible] illius loci secundum totam universitatem [illegible] l. 41 [illegible]
dampnum [illegible] non [illegible] distinctionem [illegible] in illis [illegible]
[illegible] Rel.
[illegible] dampnum [illegible] ville vel [illegible] tenetur [illegible] ville [illegible] villam
[illegible] tex. [illegible] non [illegible]
[illegible] villa [illegible] correctio [illegible] non distincta [illegible]
ipsum dampnum [illegible] l. 41 [illegible] dampnum [illegible] homines vel bestie [illegible]
[illegible] bestie [illegible]

Et [illegible] l. 183 [illegible]

Istud nu corrigit statuto ... [illegible] 183 ... quod incipit ... decimus ... [illegible] ... qui probat per testes ... non de villa accusata ... [illegible] ... possint ... sine ...

exipiant homines morientes .s. accusatus nouus ciuitatis fulgi[nei]. Et dominus notis dampnorum datorum possit et debeat condempnare sindicum dictarum villarum et castrorum et aliorum locorum in .x. s. den. accusatori prestito iuramento ab accusatore. Cuius notarii supradicti possint facere facere solutionem dictas .x. solidos dicto accusatori. Quod notis dampnorum datis habeant bonos baiulos de ciuitate vel districtu fulginei Rubrica

103 Item dicimus et ordinamus quod dicti notarii habeant et habere debeant bonos baiulos de ciuitate fulginei vel districtu qui consoperant personas accusatas de ciuitate et districtu qui citent personas accusatas denuntiatas et inquisitas. Cum baiuli nec alii qui familiares ipsorum grauari non possint nec debeant per potestatem capitaneum nec per alium officialem dicte ciuitatis absque voluntate dictorum notariorum nec imponere possint ad aliquam ambaxiatam aliquem officiales ciuitatis predicte sine voluntate dictorum notariorum seu alicuius ipsorum. Quorum baiulorum officium durare debet per sex menses et non ultra. Et qui usque ad annum completum non possit eligi ad officium supradictum

De contumacia ville Rubrica

Si villa est contumax ... [illegible]

104 Item dicimus quod si quis accusauerit aliquam villam seu villas de aliquo damno dato per mensem seu menses et villa fecerit contumax. Sindicus talis ville soluat .c. solidos pro dicta ipsa villa et focularibus ipsius .s. pro quolibet .xii. den. dicto pro ipsa villa et focularibus ipsius .s. pro quolibet .xii. den. pro quolibet foculari ville predicte accusatis. Et quod quotiescumque aliqua villa incurreret in aliquam contumaciam occasione alicuius accusationis facte de ipsa villa de aliquo damno dato cum bestiis quibuscumque quod ipsam contumaciam seu bannum quod solui deberet per ipsam villam seu sindicum ipsius occasione ipsius accusationis solummodo soluere teneantur ille persone de illa villa que habuerint bestias de quibus facta esset dicta accusatio et non alii aliquo capitulo constituti vel statuti quod in contrarium loqueretur non obstante. Et quilibet accusans teneatur ... Quis soluat baiulo

facere baiulo pro prima citatione quod fieret de aliquo accusato
vel denuntiato. ¶ De damno dato in blado personaliter
vel cum bestiis R[ubrica] — — XI 105

Item dicimus et ordinamus quod quicumque dederit dampnum
per se vel per alium in blado cuiuscumque generis solvat pro
qualibet vice banni .x. s. den. ¶ Et si vero bladum cuiuscumque
generis evulserit seu messis fecerit seu fabas collegerit
vel ipsum exportaverit solvat pro qualibet vice nomine
banni .xx. s. den. ¶ Et si vero in zeroro canipa orto vel lino
solvat vice qualibet nomine banni .xx. s. den. ¶ Et si autem
in meta seu barca cuiuscumque generis bladi seu legumi
nis canipe seu lini dampnum dederit ut ipsum ex
portaret seu exportaverit aut de aliqua possessione
zerorum zaffaranum seu olivas collegerit puniatur
vice qualibet in .C. s. den. ¶ Et si vero zesthias canipe
vel lini aut palos de palatiis acceperit et ipsum expor
taverit solvat vice qualibet nomine banni .x. s. den.
¶ Et si vero predicta commissa fuerint de nocte duplicentur dicta
banna et dampnum emendetur patienti. ¶ Et si vero cum bestiis
in cuiuscumque generis blado seu leguminum aliquis dampnum de
derit ¶ Et si cum iumento bove porco capra asino sive
mulo vel hiis similibus solvat nomine banni pro qualibet
dictarum bestiarum .v. s. den. ¶ Et si in canipa lino orto aut zeroro
~~grocho~~ aut in meta cuiuscumque generis bladi seu legumi
nis ¶ Et si cum dictis bestiis grossis duplicetur bannum in quo
libet dicto casu ¶ Et si cum pecude in duobus solidis den. ¶ Et si
vero in terra non seminata aliquis cum dictis animalibus gro
ssis dampnum dederit solvat pro qualibet vice .xii. den. Et si
cum pecude .vi. den. ¶ Et si vero predicta commissa fuerint de
nocte duplicentur dicta banna ¶ Et dampnum emendetur
patienti in quolibet casu predicto

Pena duplicatur de nocte

Duplicatur pena de nocte

[illegible] de meta barca et alijs [illegible] [illegible] ... vide l. ij R. 22 [illegible] ... R. 92 ubi [illegible] potest cognoscit in deprecatio [illegible]

¶ De damno dato in vineis R[ubrica] — — XII 106

¶ De ff. dan. da.

Item dixerunt et ordinaverunt quod si aliquis dampnum dederit
per se vel aliam personam in vinea alicuius a kalendis mensis aprilis usque ad
festum omnium sanctorum solvat vice qualibet nomine banni
xl. solidos denariorum. Et si intraverit et dampnum non dederit aliquid
pro qualibet vice solvat nomine banni xx. solidos denariorum. Si
non uvas collegerit solvat pro quolibet racemo .v. solidos
denariorum. Et in bolonis solvat penam xl solidos denariorum si aliud
dampnum non dederit. Et si aliis mensibus aliquis dampnum
dederit in vinea solvat medietatem dicte pene. Si
vero aliquis in sepibus aliquo tempore dampnum dederit solvat
vice qualibet cum falce .x. solidos denariorum. Item vero in vinea
frondes fecerit seu de ulmis cannoto sive arboribus
stantibus in ipsa vinea aut herbam fecerit in ipsa vi
nea. Scilicet a medio mense aprilis usque ad kalendas novembris vice
qualibet solvat nomine banni xl. solidos denariorum. Si de aliis
mensibus xx. solidos denariorum. Item vero fructus arborum
existentium in ipsa vinea collegerit solvat nomine ban
ni xl. solidos denariorum. Si vero aliquis frondes fecerit
alibi quam in vineis. Scilicet in arboribus domesticis solvat
.x. solidos. Scilicet in aliis non domesticis solvat .v. solidos
denariorum. Et in quolibet casu predicto dampnum emendet
patienti. Item vero cum bestiis aliquis dampnum dederit
in vinea alicuius scilicet iumento asino capra porco
seu mulo et hiis similibus. Scilicet a kalendis aprilis usque
ad festum omnium sanctorum solvat vice qualibet nomine ban
ni .xx. solidos denariorum. Item vero de aliis mensibus solvat vice
qualibet .x. solidos denariorum. Item de nocte solvat me
dietatem dicte pene. Item vero in sepibus vinearum dam
num dederit quocumque tempore. Item cum aliqua ex dictis
bestiis grossis solvat vice qualibet nomine banni .v.
solidos denariorum. Item de nocte solvat duos solidos denariorum.

¶ Stat. dan. dat.

Quando aliquis damnum dederit in vineis personaliter et
cum bestiis puniatur de utroque. ¶ Et si predicta commissa fuerit — Duplicatur pena de nocte
de nocte duplicentur banna et damnum emendet pa-
tienti in quolibet casu predictorum. ¶ De procedendo de
similibus ad similia R. — xiii. 107

Item dicimus et ordinamus quod notarius damnorum datorum
in predictis et in statutis et in quolibet predictorum et infra
scriptorum possit procedere de similibus ad similia in
casibus qui non invenirentur expressi in presenti capitulo. ¶ Et
de inventione damni et datione ipsius stetur simplici — Statur relatori officialis ut ... et in R. xlviii.
verbo ipsius. ¶ Et illos quos invenerit damnum dare cum
bestiis, casu in bestiis possit teneatur et debeat punire
¶ Nota de facere emendare damnum — et condemnare dicto [illegible] in bannis et penis contentis in dictis
capitulis et in aliis capitulis statutorum dictorum et ipsius dicti
[illegible] ac et facere satisfieri illis qui damna sustinuissent

¶ De pena venantium cum canibus R. — xiiii 108

Item dicimus et ordinamus quod nullus cum canibus
seu canibus venari audeat vel presumat a kalendis
aprelis usque ad festum omnium sanctorum per vineas ali-
cuius. ¶ Et si quis contra fecerit vices qualibet puniatur
in xl. solidis denariorum. ¶ Et nihilominus teneatur ad penam
damni dati ut superius est expressum. ¶ Et nullus
per dictas vineas audeat ire tempore supradicto cum mettadis
nec in ipsis mettare nec per mettare ad dictam penam.
¶ Et in quolibet dictorum casuum emendet damna patienti.

¶ De pena incidentium arborem fructiferam 15 109

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis inciderit
aliquam arborem fructiferam seu incidere solvat
communi Fulginei nomine banni centum solidos denariorum. ¶ Si
non ramum inciderit solvat xx solidos denariorum. ¶ Quando
arborem non fructiferam inciderit solvat xx. solidos
denariorum, si ramum inciderit solvat v. solidos. ¶ Quando pa-
los, forchettas, stramina aut vites iam [illegible]

rexerit et stirpum qui portaverit solvat .xx. solidos denariorum.
Et si ea predicta commissa fuerint de nocte duplicentur dicta
banna in quolibet casuum predictorum.

De damno dato in silvis. Rubrica — — 16

libro II rubr. 110 e segg.

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis contra personam
damnum dederit in silvis sive incidendo et asportando
ligna vel arbores contra personam aliquam existentes in
dicta silva solvat inter qualibet vice nomine banni .x. solidos
denariorum. Et si cum bestiis in ipsis silvis damnum dederit
sive cum iumento asino mulo porco capra et similibus
solvat .v. solidos denariorum pro qualibet vice dummodo pro pe
cudibus. Et si predicta fuerint de nocte commissa dup
licentur banna et solvatur media pena et emendetur
damnum patienti.

Pena dupli de nocte

De damno dato in prato bandito 17

111 Item dicimus et ordinamus quod si aliquis voluerit bandiri
facere pratum ad eum pertinens banditores comunis fulginei
coram presentia rectoris sive alicuius officialis licentia possit ipsa prata
bandire. Et si aliquis post ipsum bannum in ipso prato damnum
dederit inter qualibet puniatur in .v. solidos denariorum. Et hoc intel
ligatur de illis pratis que solita sunt bandiri. Et si in aliis suo
pratis aliquis damnum dederit solvat comuni fulginei nomine banni
.v. solidos denariorum pro qualibet vice dummodo pro pecude solvatur
media pena. Et possint illi ad quos pertinent ipsa prata
eorum familiares et adiutores ipsos damnum datores expellere
de ipsis pratis et bestias quas invenerint capere ducere et tenere
et eisdem pannos auferre sine pena et banno. Et de damno
dato et inventione stetur sacramento ipsorum.

Statuitur sacramento accusatoris de damno et de inventione ipsorum

De pena dantis damnum in apibus. Rubrica xviii.

112 Item dicimus et ordinamus quod si aliquis damnum
dederit in apibus si dedit solvat nomine banni .xl.
solidos. Et si in de nocte aliquis damnum dederit duplicetur bannum.

De accusatione retrahenda pro precio vel amore 19.

113 Item dicimus et ordinamus quod admittantur ad accusa
ndum maiores duodecim annorum et filii et nepo
tes descendentes ex filio possint accusare sine expensa

patris vel avi de bonis paternis et avi dummodo quod ipse pater
et avus possint accusationem porrectam per filium vel ne-
potem retrahere s. etiam decem post accusationem factam
de accusato vel accusatis. ¶ Et predictis sufficiat probare pre-
tium ex parentum seu avi. ¶ Et possint et accusare
laboratores et fictuarii terrarum et possessionum. ¶ Et — Qui possunt accusare — ¶ Fictuarius potest accusare pro alio quod possidet, sed laborator tamen non potest sine domino.
laborator tamen sine licentia domini accusare non possit

De capris non retinendis. Rubrica — XX.

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona audeat 114
vel presumat aliquam bestiam caprinam seu porcinam
retinere vel habere in civitate Fulginei nec Tancheris
nemus versus dictam civitatem pena centum solidorum
denariorum pro qualibet vice qua fuerit contrafactum. ¶ Salvo quod ma-
cellarii possint retinere bestias prout eis est permissum
et licitum possit tenere per formam capituli statuti positi — ./. Et tali statuto est statuto populi Rubrica 144.
sub rubrica de macellariis et coria scere atque fore. ¶ Et
quod nulla persona audeat vel presumat tenere vel habere ca-
pram vel capras s. hos confines videlicet a villa Sancti Marzelli
inferius usque ad civitatem Fulginei et a villa villa ¶ Et a villa
Fonte oppelli inferius versus civitatem predictam et
in ipsa villa ¶ Et a villa Palis et collis inferius ver-
sus dictam civitatem et in ipsis villis ¶ Et a villa flami-
gravi citra versus civitatem Fulginei et in ipsa villa et
prout rectus procenditur usque ad flumen Timie ¶ Et prout
rectus trahitur ipsum flumen ad villam Rossiri et buti-
ni et in ipsis villis retro procedentibus usque ad civitatem
predictam ¶ Et qui contrafecerint in 100 solidos denariorum pro qualibet
vice et pro qualibet capra per officialem dicti comunis qui
pro tempore fuerit debeant condemnari ¶ Et liceat unicuique
contrafacientem accusare et habeat medietatem banni et
nomen ipsius teneatur secretum ¶ Et quod contra predicta vel aliquod
predictorum non possit dari seu concedi aliqua licentia per ali-
quem officialem forensem dicti comunis ¶ Et si daretur
non valeat ipso iure ¶ Salvo quod domini priores populi una
cum confalonerio dicti comunis possint indigentibus et

pro necessitate eundem dare licentia retinendi unum
capram tantum. ¶ Et aliter de nostra licentia possit minimum
in parte tertia. ¶ De pena colligentium amindolas et
uvas XXI.

115 Item dicimus et ordinamus quod nulla persona audeat
vel presumat colligere seu vendere amindolas seu
amindolinos nec uvas usque ad tempus vindemiarum.
¶ Et qui contrafecerit solvat decem solidos pro banno pro quolibet
amindolo seu amindola si fuerint usque in quin-
quaginta unum denarium. ¶ Ab inde supra quot fu-
erint .v. solidos denariorum solvat. ¶ Et quilibet possit contra
facientem accusare et habeat medietatem banni. ¶ Ex-
ceptis que excipiuntur in .i. supradicto capitulo. ¶ Et quod a
kalendis septembris in antea dictus fructus possit ven-
di absque omni pena et banno. ¶ Et si aliquis appor-
taverit agrestum in aliquo vase in .xx. solidos denariorum decem
solidos condempnetur. ¶ Et quod pro dicta in uvis vendendis nisi
optenta licentia a dictis prepositis cuiuslibet solidos.
¶ Quod nullus apportet uvas acerbas vel maturas XXII.

116 Item dicimus et ordinamus quod nullus dominus
fulgosus vel eius districtu possit nec debeat ap-
portare uvas acerbas vel maturas a sua vinea nec
aliena usque ad tempus vindemiarum sine licentia nostrorum
dominorum dictorum. ¶ Et si quis contrafecerit pro quolibet
racemo solvat .v. solidos denariorum si fecerit de die vel si
fuerit de die. ¶ Si vero de nocte fuerit duplicetur
bannum. ¶ Et quod nullus procuratolus usque ad dictum
tempus emat uvas ea revendendi et qui contrafecerit in
x. solidos cuilibet fulgosus condempnetur. ¶ Et quilibet possit contra
facientem accusare et pena talis remaneat in pro-
videntia officialium. ¶ Et si familia dominorum potestatis
capitanei seu nostrorum dominorum dictorum invenerit
uvas in aliquem seu aliquos ea portantes illi qui fa-
cerent seu ille tenerentur solvere ac si penes eum vel eos
essent inventus nisi malefactorem assignaverit

¶ S. dan. da.

¶ Et quilibet civis et forensis possit apportare et vendere uvas acerbas et maturas vacantes et alias fructus quolibet tempore ¶ Et quod potestas pro tempore et sui familiares possint dare licentiam cuilibet pro tempore in officio de portationis uvarum.

¶ De citationibus faciendis R. — xxiii 117

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis citatus fuerit semel personaliter vel ad domum pro aliquo damno dato et noluerit coram curia comparere ad respondendum a tali damno dato infra terminum citationis habeatur de ipso pro legitime confesso et convicto et testibus superato nulla exceptione obstante ¶ Et quod citatio vel personalis sit peremptoria.

¶ De contumacia citati R. — xxiiii. 118

Item dicimus et ordinamus quod quicumque fuerit accusatus de aliquo damno dato in rebus vel possessionibus alicuius et non venerit infra terminum primae citationis si citatus fuerit personaliter vel bis ad domum habeatur pro confesso et convicto ac si damnum confessus fuisset [illegible] tio seu citationes hec non habeant pro confesso seu confessus nisi fuerit citatus cum commissione ¶ De consilio dando per notarium damnorum datorum et eius petitione 25 119

Item dicimus et ordinamus quod si super aliqua accusatione damnorum datorum contenderet pro [illegible] tione petitas vel possessiones quod tunc dicti notarii teneantur committere ad petitionem petentis in medio potestatis seu capitanei antequam sit diffinitum ¶ Et eorum consilium sequi teneantur ad penam centum solidorum denariorum de suo salario communi Fulginei applicandam ¶ Et iudices teneantur super predictis consulere sine aliquo salario ad penam xxv librarum denariorum infra x dies a die sibi facte commissionis et ipsum consilium [illegible] non reddere ¶ Et notarii damnorum datorum teneantur ire ad locum ad petitionem accusati R. 26. 120

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis accusaverit aliquem de damno dato et accusatus negaverit damnum datum non esse ¶ Et notarii damnorum datorum

Hoc pendet a limitatione statuti
posita in cap. 18 supra. hoc tamen salvo
a consuetudine ubi videretur etc.
Et si quis accusatus esset ibi
non obstantibus etc.

teneatur iuncto iuramento et pena x libr. den. ire ad dictu
locum ad petitionem accusati ad videndum si da-
mnum est ardens vel apparens. Et si invenerit
dampnum datum non esse ardens vel apparens quod teneatur
solvere et pagare accusato illam [illegible] penam quam dictus accusatus
solvere debebat. Et nihilominus x libr. den. pro
quolibet contrario debeat condempnari. Et si non invenerit dampnum esse
ardens vel apparens tunc accusatus condempnetur secundum formam statuti
civitatis Fulginei. Quod nullus de comitatu Fulginei audeat
retinere iumenta. Rubrica. 27.

121 Item dicimus et ordinamus quod nullus de comitatu civitatis
sive sit supra vel montaneam nec civitatis audeat vel
presumat aliquam mincionem [illegible] tenere noctis tempore extra domum a
dicta villa supra et quando steterit in x sol. den. pro qualibet nocte
et qualibet iumenta communi Fulginei debeat condempnari. Et cuilibet liceat
contrafacientem accusare et habeat quartam partem banni dummodo
probet accusationem saltem per unum testem fidedignum. De
arboribus pendentibus super domum terram vel vineam
alienam. Rubrica. xxvii.

122 Item dicimus et ordinamus quod si arbor seu stipes alicuius
apprehenderet seu extenderet super alteram domum vel
vineam alicuius cuius est terra domus vel vinea possit
ipsam arborem seu stipem incidere et removere et illud
tantum quod super domum vineam vel terram penderet de stipe
vel arbore. Et intra sex ab octo diebus in antea postquam domi-
no suo cuius est dicta arbor vel stipes denuntiaverit vel
testatus fuerit ut ipsam arborem vel stipem super domum
terram vel vineam pendentem debeat elevare et removere.
Quibus octo diebus elapsis liceat tali denuntiatori ipsam
arborem seu stipem incidere et removere id quod super domum
terram vel vineam eius penderet et tali incisione facta
talis incisor non possit nec debeat accusari. Et si accu-
satus fuerit talis accusator nullo modo audiatur.
Et talis incisor de huiusmodi incisione nullo modo possit
condempnari ab aliquo officiali communis Fulginei. Et potestas teneatur
ad petitionem illius super cuius domum terram vel vineam dicta
arbor sive stipes veniret teneatur mittere baiulum
curie ad faciendum predictam remotionem si totum illud

qd penderet sup domum terram vel vineam ipsius pete-
ntis ipsam remotionem fieri. ¶ Et quicumque non observaverit
vel qd contra fecerit / in non faciendo dictam remotionem / in
viginti solidis den. com. fulginei condempnetur. ¶ Et in talibus
expensis et processu non indiget. ¶ De arboribus stantibus
in terra aliena R. — 29.

Item dicimus et ordinamus / quod quicumque habet aliquam . 123
arborem seu arbores in terra aliena / teneatur
reddere ipsam arborem seu arbores / illi cuius est terra
vel in eius locum tenimento [illegible] ipsarum arborum
dato [illegible] ipsorum arbitrio duorum amicorum seu
minorum ab eis comuniter electorum et sine fraude ¶ Et si ille
cuius fuerint arbores seu arbor predicte / voluerit vendere
ipsam seu ipsas / quod cogatur possessor emere ¶ Et si ille cuius
erunt dicte arbores seu arbor stantes in terra aliena
fecit vel fecerit aliquam contentum aliam contra hoc vel forensi
vel cum aliquo clerico rogatus contra hoc per potestatem capitis
vel rectorem comitatus fulginei ad reddendum dictam arbo-
rem seu arbores afforensis pretio vel contra hoc seu cle-
rico exceptione aliqua non obstante ¶ Et predicta congnos-
catur summarie sine libelli petitione. ¶ Quod nullus
civis bannitus vel famulus possit facere sindi-
catum pro aliquo castro vel villa R. — XXX.

Item dicimus et ordinamus quod nulla villa vel sindi- 124
catus comitatus fulginei possit nec debeat eligere
aliquem sindicum comitatus fulginei nisi tantum de comita-
tu ¶ Et nullus de comitatu possit nec debeat aliquam
sindicariam nisi unam tantum habere ¶ Et si aliqua villa seu
sindicatus elegerit aliquem de comitatu fulginei in sindi-
cum quod talis villa et sindicus solvat com. fulginei nomine banni
x. libr. den. et talis electio non valeat nec teneat ipso
iure ¶ Et non possit talis sindicus ab aliquo officiali com.
fulginei cogi nec ad misericordiam in negotiando et procurando
aliquid pro dicta villa cuius sindicus constitutus est ¶ Et talis
villa et sindicus infra octo dies teneantur eligere de novo
alium sindicum de comitatu sub dicta pena ¶ Et quod nullus de
civitate fulginei possit nec debeat electionem alicuius sin-
dici sub dicta pena com. fulginei applicanda ¶ Et quilibet sin-
dicus et villa contra faciens a quolibet possit accusari et accusa-
tor habeat medietatem banni et eius nomen teneatur
secretum ¶ Item quod nullus familiaris alicuius seu aliquis

bamulus aut aliquis officialis comunis fulg. possit nec
debeat esse sindicus alicuius ville vel castri comitatus
fulg. ad penam centum solidorum den. ¶ Et quilibet possit
dictum facientem accusare et habeat medietatem banni et non
valeat quicquid fecerit per dictum sindicatum. ¶ Et quod
sindicus pro aliquem officialem dicti comunis ad mictendum non
possit nec debeat sub dicta pena. ¶ Et potestas teneatur
facere observari et executioni mandari ad petitionem
cuiuscumque petentis et accusantis sub pena quinquaginta
librarum de proprio salario. ¶ Item quod si aliquis receperit ultra
unam sindicariam quicquid factum erit ad suam petitionem
post primam non valeat ipso iure. ¶ Et nichilominus
teneatur restituere quicquid habuerit a dicto sin-
dico villa seu universitatis cuius erit sindicus. ¶ Et ni-
chilominus condempnetur pro qualibet sindicaria ultra primam
in centum solidis den. ¶ De extrahentibus et commoven-
tibus terminum. Rubrica ———— XXXI

125 Nulla per constructionem confinium rerum et dissensiones et scan-
dala plurima commoverunt oriri quam ut plurimum
per amotorem terminorum evenit et occurrunt ut
tale facinus amotoribus non transeat impunitum
Statuimus quod nulla persona audeat vel presumat
terminum confinium amovere mutare vel quolibet amovere
vel commovere unde confines aliquatenus corrumpantur
¶ Et si aliqua persona dictum fecerit puniatur et condempnetur
per potestatem et eius officiales et per quoscumque alios
officiales comunis fulg. in x libris den. pro qualibet vice et
quolibet termino amoto vel mutato.

¶ De amotione terminorum. Rubrica ———— 32

126 Item dicimus et ordinamus et perpetua lege firmamus
et declaramus quod nullus tante presumptionis exi-
stat quod audeat vel presumat aliquem eorum terminum
amovere vel auferre sine parabola et licentia illorum quorum
interest ad penam x librarum den. pro quolibet et vice qua-
libet in quibus per potestatem et eius officiales comunis fulg.
talis amovens seu auferens comuni fulg. de facto debeant
condempnari. ¶ Insuper quod nullus audeat vel presumat
per se aliquos terminos comunis attingere seu aliqualiter

laborat per unum pedem de petra et qui contra fecerit vice qualibet pu-
niatur et condempnetur per eundem potestatem seu notarium dampnorum datorum
in xl. solidis den. comunis fulginei applicandis. Et quod de predictis et quolibet
predictorum possint congnoscere dominus capitaneus populi et dictus dominus po-
testas et notarius dampnorum datorum dicti comunis. Et nichilominus ille
qui aliquam fecerit novitatem infra dictum terminum eorum statim
minus vel infra spatium alicuius convicini sui quod in aliquo dicto
convicino suo iuri suo preiudicaret teneatur et debeat pe-
nitus removere suis et expensis omnem quamcumque novitatem
factam ad petitionem cuiuscumque petentis. Et si quod dampnum ille vici-
nus cui possessionem novitas facta fuerit pateretur seu in modo ali-
quo recepisset et talis sic faciens novitatem teneatur
et debeat ipsi tali dampnum patienti integre reparare et
emendare ad mandatum predictorum dominorum potestatis et capitanei
et notarii dampnorum datorum dicti comunis et cuiuslibet eorum coram quo
predicta fuerint postulata et ipsum huiusmodi dampnum patien-
tem omni tempore conservare indempnem. Et predictum locum
habeant in presenti preterito et futuro. Et quod si procederet contra
aliquem de amotione et immissione termini fiet et credatur
dicto trium testium fidedignorum probantium saltem de fama
talem contra quem procederetur extitisse amovisse vel immisisse
dictum terminum vel terminos sua voluntate sine consensu vicini fac-
tum. Et si fuerit probatum condempnetur pena predicta pro quo-
libet termino et qualibet vice et si probaretur dictum talem contra
faciens condempnetur in 50 libr. den. pro quolibet termino et
qualibet vice condempnetur secundum predicta. Generale capitulum
omnium viarum stratarum et dependentium ab eisdem. zz.

Item dicimus et ordinamus quod si super aliquam ma-
seu burghicciolum civitatis fulginei pluvialis aqua
flueret et dampnum alicui persone inferret et per aliud
locum magis ydoneum et minus dampnosum fluere
posset et per notarium officii dampnorum datorum et spatium na-
turam comunis dictus locus magis ydoneus reperiretur debeat
consingari et declarari unde dicta pluvialis aqua magis com-
mode fluere posset ad petitionem cuiuscumque petentis.
Et siquis impedimerit dictum cursum aque in centum
solidis den. vice qualibet comunis fulginei per dictos officiales de-
beant condempnari. Et quilibet possit contrafacientem accusare

Quod si aqua pluvialis per
per maceriam vel burghicciolum [illegible]
dampnum quod officiales [illegible]
[illegible] per quem non dicere [illegible]
unus si per fieret [illegible]
dicentur [illegible]
et hoc [illegible]
[illegible] possessor

127

18

¶ Extrs. dan. datis

~~et habeat medietatem~~ banni. ¶ Et hoc locum habeat tam in
ciuitate quam in augmentatu et infra confinos et .i. stratas et
uineas et alias possessiones sitas in dicta ciuitate. ¶ Statuimus
quod si aliquis burgus non habet exitum in aliam uiam, quod
admictatur secundum petitionem hominum burgi et conatur
locus seu domus quae prestat impedimentum pro conuenienti
pretio et fiat exitus. ¶ Et quod si inter aliquos uicinos esset
aliquis burghicolus in quo pluuialis aqua caderet
quae aqua noceret muro uicinorum uel alicui eorum. ¶ Et si alter
ipsorum uellet aliquod edificium seu canale ibi facere, ad hoc
ut sibi dicta pluuialis aqua obesse non posset, debeat req-
uirere conuicinum suum ad predicta. ¶ Et si contendit debeat c-
per coram nostris damnorum datis communis Fulg(inei) qui fuerint
pro tempore ad proponendum predicta coram eo. ¶ Qui quidem
nostri ad petitionem ipsius talis proponentis predicta teneantur
et debeant personaliter ire ad uidendum dictum locum et
secum bonos et sufficientes magistros ducere pro dicto nego-
tio perscrutando et cernendo. ¶ Et si contingerit suo et dictorum
magistrorum iudicio ipsum opus necessario expedire, quod fiat ad
hoc ut pluuialis aqua damnum eis uel ipsorum alicui non
inferat. ¶ Et teneantur et debeant predictum cogere ut pa-
tiatur quod illud opus fiat et ipsum opus fieri facere teneant-
tur expensis communibus, si inter eos communis est utilitas secundum iudicium et
mandatum dictorum nostrorum cum consilio dictorum magistrorum. ¶ Quam
quidem quantitatem expensarum declaratam seu declara-
tam per dictum nostrum .i. unum   eidem fieri facienti
dictum opus et soluenti pro dicto opere conuicinus predictus
dare et soluere teneatur. ¶ Statuimus quod quicumque tenens ma-
stratas maxtonatas uel maxtonandas debeat quali-
bet die sabbati ante domum suam mundare. ¶ Et qui contra
fecerit soluat communi Fulg(inei) nomine banni uice qualibet
.v. solidos denariorum et non plus. ¶ Et de predictis mandant nomine
domini capitanei preconizari et requirant quolibet die sabbati
et dimicto singulas dictas stratas ciuitatis Fulg(inei). ¶ Et quos in-
uenerint culpabiles de predictis uel aliquo predictorum in dictis
penis et bannis debeant punire et condempnare. ¶ Et ad
manus camerariorum communis predicti facere ipsos denarios peruenire.

Si aqua pluuialis descendit in burghicolum noceat muro uicinorum uel alter ipsorum uelit reparare, quod fiat

De burgo non habente exitum

Pena non mundantis uiam ante domum suam quolibet die sabbati.

¶ Ext. dam. dat.

Et si quis contrafecerit seu proiecerit letamine seu bructitu-
dinem aliquod ante domum alicuius solvat dictum bannum
et non ille cuius est ipsa domus. Et si quis contrafecerit vel
letamen vel bructimen de domo exiecerit vel ante do-
mum seu in aliqua parte vie habuerit seu fecerit
letamen et bructitudinem aliquod illud teneatur et
debeat desfacere seu desfaceri facere ad penam xx soldorum
denariorum pro qualibet vice in quibus capitaneus communis fulginis qui
fuerit pro tempore debeat ponere contra dominum. Et quilibet po-
ssit contrafacientem accusare et habeat medietatem dicti ba-
nni. Et predictus dominus capitaneus predictus teneatur et debeat
in sindicatu ad penam x librarum denariorum de suo salario quod
communi fulginis applicentur facere integre observari. Et quod et
habitator alicuius domus dicte civitatis ante quam dictus ta-
lis habitator ipsum letamen proiecerit seu proici fecerit
incurrat penam predictam solvendam communi fulginis.

¶ Item quod dominus capitaneus communis qui fuerit pro tempore
debeat omnibus quibus poterit teneatur et debeat per se observa-
re manutenere et observari facere et manutenere facere
in quantum poterit ad utilitatem et honorem communis et populi civitatis
predicte plateam sancte Marie foris portam plateam
novam et omnes alias plateas et vias et stratas pub-
licas et vinales civitatis fulginis ita quod ille status non
[illegible] possit aliquod impedimentum transitu
contra [illegible] occupet
in [illegible] stratas plateas et vias et ... audeat.
Et quod nullus dominus fulginis vel civis districtualis audeat in ipsis
aliquam turpitudinem vel ponere vel poni facere in ipsis
plateis stratis et viis publicis et vinalibus ... dicte
civitatis vel comitatus inter aliquos contrafecerit. Et qui contrafecerit
solvat communi fulginis vice qualibet nomine banni x soldos
denariorum pro qualibet. Et quilibet possit contrafacientem accusare et
habeat medietatem banni et nomen accusatoris teneatur
secretum. Et nullus habens apothecam in platea communis
fulginis habeat tenacam ante suam apothecam nisi quatenus
protenditur bancha per tres pedes ad pedem unius homi-
nis et non plus. Et qui contrafecerit solvat communi fulginis
nomine banni vice qualibet xx soldos denariorum. Et nichilominus

Pena proicientis bructumen in via ante domum ... solvat ... et ... ille qui proiecit ... non ille cuius est domus et vie in xx ... et ...

Quod capitaneus manuteneat stratas vias et plateas mundas et sine impedimento turpitudinis etc.

Quod habens apothecam in platea non habeat tenacam ante eam ultra tres pedes etc.

¶ S. dan. dat.

predicta debeant observari ¶ Et quilibet possit prefatam
laborare et demictare et habeat medietatem banni

¶ Item quod dictus dominus capitaneus et eius officiales teneantur
et debeant facere fieri unam formam sufficientem quae forma
incipiat a pede fluminis Topini et vadat a pede
campi predictorum passarum manentis et exeat ad pede
sum ad grandum Bulcianum et sit una mezengha et
media ampla et media cupa ¶ Et hoc faciant homines
de villis Limugiati Sancti Antonii Cozine Staffalum sive
campo forum ad sparta et ecclesiae ¶ Et dictus dominus capitaneus
teneatur et debeat compellere predicto sive predictas dictarum
villarum quod ad certam penam per eum debeant exceptio-
nem mandare et fieri per homines dictarum villarum ¶ Et
fiat inter paludem communis Fulginei et Spalum pro personas
comitatus Fulginei et districtus similiter aliqua forma si
et videbitur necesse quod remaneant in prudentia
consilii generalis communis predicti ¶ Item quod potestas et capitaneus
civitatis comitatus Fulginei teneantur et debeant taliter
facere et curare quod actetur fossatum unius formae russi
turi per homines qui tenent iuxta ipsam formam sive fla-
mineam ubi facere fieri teneantur bonam formam sive
flamineam amplam per medium mezengham a ripam
per unum pedem pro terra allargare versus dictos ho-
mines ita quod dicta flaminea non decrescat ¶ Et terra
quae iuxta flamineam cavabitur iuxta ipsam flamineam
proiicere teneantur videlicet ad podium ad ripam ipsius
fluminis et ripam conservare teneantur quilibet huius po-
ssessionem unius cum per iter extenditur ipsa possessio abu-
ttare terrae ipsius fluminis et fiat ex precepto illarum
personarum quarum sunt bestie quae attendunt ad dictam
contratam videlicet de dicta contrata ¶ Et quicumque contra huius predicta
facere praesumpserit sit in aliquo contrafecerit in decem
solidos denariorum pro vice qualibet condempnetur ¶ Cuius
banni medietas sit communis Fulginei ¶ Et altera medietas
sit illorum hominum qui dicto operi superessent ¶ Et potestas
comitatus Fulginei qui pro tempore fuerit teneatur facere fieri
hinc ad Calendas Maii proxime futuri ¶ Et fiat per moba
dieri per banditores communis Fulginei per loca publica et consueta
comitatus predicti et pro dominum potestatis ad petitionem

Right margin: ¶ Fiat forma a pede Topini usque ad grandum Bulcianum per homines villarum sexpitarum 4

Left margin: ¶ Fiat alia forma per [illegible] sive fossa [illegible] forma russi turi [illegible] et fiat non [illegible] pro adiacentes [illegible] expensas

Left margin: ¶ Nota [illegible] Fulginei [illegible] 3

¶ S. dam. dath.

illorum qui superessent dicto operi. Et quod omnes homines et personae universitatis dictum flumicellum tenentes hinc inde debeant ibi arbores pastinare et pastinari facere sicut protenditur eius possessio in dictum terminum per duos banni tores assignandum. Et qui contra dictum terminum assi gnatum non fecerit in xl solidis denariorum pro qualibet vice quolibet eorum solvere condemnetur. Et pontem qui est ibi faciant actari et levari in altum per unum pe dem et plus. Et predicta teneantur facere et explere. Item dictum [illegible] nec [illegible] teneantur et debeant [illegible] potestas et capitula dicte [illegible] ibi facere fieri et ordinari et per [illegible] solvere. Item [illegible] pilottas de lapidibus et calcina et arena per homines [illegible] de sancta [illegible] villa [illegible] in [illegible] usque ad [illegible] [illegible] Item quod dicti potestas et capitula [illegible] teneantur [illegible] ad [illegible] dictam [illegible] et faciendum fieri [illegible] ad dictam flumineam et [illegible] ipsius fluminee et pontem [illegible] homines et [illegible] ipsam [illegible] possint in bene [illegible] et [illegible] ad [illegible] et [illegible] per alium locum ibi [illegible] ad [illegible] et [illegible] Et quod [illegible] pontibus aqua bene et libere [illegible] Et quod [illegible] ipsius fluminis et pontem [illegible] possit [illegible] opus bene fiat [illegible] Et [illegible] dictum opus [illegible] duo boni et per dictum capitulum [illegible] dicte [illegible] legaliter et sollicite legales homines qui debeant dicto operi [illegible] Et [illegible] boni homines predicta fieri facere [illegible] Et debeant per homines [illegible] predicta [illegible] debeant fieri facere capitula dicti [illegible] qui [illegible] debeant fieri facere [illegible] ipsam flumineam [illegible] dictum opus [illegible] ab [illegible] et [illegible] opus [illegible] superdicto. Item quod [illegible] sibi [illegible] capite fluminis strata seu via [illegible] sicut [illegible] usque [illegible] civitatem [illegible] protenditur usque [illegible] petrum de villa [illegible] ad domo filii [illegible] trahit per stratam usque ad terminum [illegible] et [illegible] [illegible] ab hominibus qui tenent [illegible] fossata et [illegible] seu stratam [illegible] via non debeant [illegible] ipsa via seu strata [illegible] aliqua persona [illegible] homines [illegible] debeant ibi apportare terram et ipsam bene [illegible] Et si quis contra fecerit in [illegible] solidis denariorum [illegible]

[illegible] ad pontes [illegible] homines [illegible] lapides calcem et arenam

[illegible] pontes [illegible]

[illegible] homines qui tenent [illegible] stratam

[illegible] non [illegible] loco [illegible]

¶ S. dan. da.

Quod flumen timie actet(ur) et ire / tinia (?) tupinum usq(ue) ad s(an)c(tu)m marinu(m) / p(er) ho(m)i(n)es villar(um) cane s(an)c(t)i anto/nii

fulg(ini)s condempnet(ur) cu(m) banno medietas sit co(mun)is et alia
medietas sit accusatoris seu denu(n)tiatoris ¶ Et ut
stet(ur) flumen timie d(i)c(tu)m fluminis topini usq(ue)
ad s(an)c(tu)m marinum p(er) ho(m)i(n)es villar(um) cane s(an)c(t)i antonii
lungiani staffalum et custodiri curando primo
fossatum ab utraq(ue) p(ar)te ipsius ville p(er) ho(m)i(n)es h(ab)entes
lib(er)as possessiones (et) tenentes iuxta ipsam villam (et) sup(ra)dic-
tum flumen timie ut d(i)c(tu)m est actet(ur) iuxta sep-
d(i)c(t)o p(er) ho(m)i(n)es d(i)c(t)ar(um) villar(um) h(ab)entes bestias asininas

Quod vie actet(ur) p(er) adiacentes

¶ Cui quidem ho(m)i(n)es teneant(ur) d(i)c(t)a fossata cavare et
relevare (et) iterum p(ro)icere in ip(s)a strata ut ip(s)a ma-
gis sit alta ita q(uod) ho(m)i(n)es possint ire (et) redire cum bestiis
(et) s(uis) bestiis p(er) ip(s)am stratam ¶ Et ad hoc eligant duo
boni ho(m)i(n)es v(idelicet) q(uod) unus sit de comitatu (et) alius sit de
civitate fulg(ini)s p(er) pot(estate)m p(ro) t(em)p(or)e d(i)c(t)e civit(atis) ¶ Et si p(re)d(i)c(t)i ho(m)i(n)es
p(re)d(i)c(t)a no(n) fecerint in 100 solid(is) den(ariorum) co(mun)i fulg(ini)s conde(m)p-
nent(ur) ¶ Et si capitaneus p(ro) t(em)p(or)e fuerit negligens in p(re)-
dictis p(uniatur) de suo salario 25 lib(ris) den(ariorum) ¶ Et q(uod) nullus
de civitate vel co(mun)is comitatu vel aliunde audeat vel p(re)-
sumat vel attentet maceratoria vel maceratorium
facere vel h(ab)ere iuxta aliquam stratam (et) alam v(idelicet) in
stratis p(u)b(li)cis ¶ In primis a ponte russi usq(ue) ad civit(atem)
fulg(ini)s a ponte gaugiste usq(ue) ad d(i)c(t)am civit(atem) (et) ab ea
s(an)c(t)i Johannis foris fluminis versus fulg(ini)s et a spello
usq(ue) ad civit(atem) fulg(ini)s nec p(ro)pe eas p(er) .x. mezingas
nec p(ro)pe carbonarias civit(atis) fulg(ini)s ¶ Et a s(an)c(t)o Johanne
[illegible] usq(ue) ad civit(atem) fulg(ini)s vel aliq(ui)d aial ap-
corticat vel decoriat vel p(ro)iciat p(er) ducentas mezingas
¶ Et si q(ui)s (contra) fecerit in macerando vel maceratorium ha-
bendo vel aialia p(ro)iciendo vel decoriando ¶ Salvo q(uod) qui-
cumq(ue) h(ab)eat d(i)c(t)a aialia possit decoriare s(ed) extra stratam
ita q(uod) aliam p(er)sonam no(n) faciat iniuriam no(n) obstantibus
d(i)c(t)is sup(ra)nat(is) ducentis mezinghis condempnet(ur) p(er)
capitaneum et notarium d(omi)nor(um) datis in centum soldis
p(ro) q(ua)lib(et) vice (et) q(uo)lib(et) maceratorio et quolibet
aiali ¶ Et teneant(ur) d(i)c(tu)m maceratorium destruere
¶ Et q(ui)lib(et) h(ab)eat (contra) facientem accusare et h(ab)eat me-
dietatem banni ¶ Et q(uod) capitaneus et notarius d(omi)nor(um) p(re)d(i)c(t)is
teneant(ur) p(re)d(i)c(t)a facere bandiri in p(ri)ncipio eor(um) reg(i)-
minis pena p(ro) q(uo)lib(et) eor(um) et q(ui)nq(ua)ginta lib(ris)
den(ariorum) ¶ Et notarius reformationum d(i)c(t)e civit(atis) teneat(ur)
d(i)c(tu)m statutum legere in primo (con)silio q(uo)d fiet
in p(ri)ncipio regiminis eor(um)dem ¶ Item q(uod) capitaneus

Maceratoria no(n) h(ab)eant(ur) / i(n) locis p(ro)p(ri)e (?) ¶ .y
~~[illegible]~~
ultra (?) ... ¶ i(n)sup(er) ...
Et i(n) ... lib(ris) ... ¶ .y
villa ... non p(ro)p(ter) ...
... v(i)a ...

¶ S. dan. da.

pp(ro)pt(er) cumet(um) p(re)d(i)c(t)e teneat(ur) et debeat manutener(e)
(con)servare flamineam et fortum ipsius flaminee /
per homines tenentes iux(ta) ipsam flamineam seu for-
tam. ¶ Ita q(uod) sit cupa et ampla sic(ut) nu(n)c est / ita
q(uod) bene currat in aqua et no(n) minuat(ur) aliquo mo(do)
¶ Et totam ipsam flamineam mundare teneant(ur)
¶ Et etiam quilibet dicti tales quorum int(er)est ut dic-
tum est cavabunt et ipsa forti [illegible] p(re)dic-
tum est. ¶ Et sup(er)
in campis eorum terram sup(er) flamineam
hiis vero damnorum dat(is) [illegible] et [illegible]
intromittant et se intromittere possint et
sup(ra)sc(ript)e. ¶ Et sit ampla tribus pedibus et cupa tantundem
¶ Et nullus audeat inca macerare canipam suam
nec in fossato nec in ea. ¶ Et qui contrafecerit
solvat co(mmun)i Fulg(inei) no(min)e banni in[illegible] qualibet .x. solid(os)
den(ariorum). [illegible]. ¶ Et quilibet possit contrafacientem accusare
et habeat medietatem banni. ¶ Item q(uod) potestas et capitaneus
comitis Fulg(inei) in dicto [illegible] teneat(ur) et debeant
facere fieri fossata ab utraque parte viae p(re)d(i)c(t)e seu stratae
per homines habentes et tenentes aliquas possessiones
iuxta ipsam viam et stratam de tribus pedibus ad
minus. Et qui contrafecerit solvat d(i)c(t)e p(o)en(am). ¶ Et q(ui)-
libet possit contrafacientem accusare et habeat medietatem
banni. ¶ Et si potestas et capitaneus vel alter ipsorum in p(re)dictis fuerint
negligentes solvat quilibet ipsorum de salario eorum q(ui)
fuerit negligens xxv libr(as) den(ariorum) qui co(mmun)i Fulg(inei) applicentur
¶ Et q(uod) infra flamineam versus civitatem Fulg(inei) sit una
forma sicut est extra flamineam. ¶ Et q(uod) nulla persona aud(eat)
[illegible] vel p(re)sumat macerare canipam vel linum usque ad
portam s(anc)ti [illegible] in fossatis iuxta stratas nec circa
circa civitatem Fulg(inei) nec prope ipsam civitatem per duas
balistratas. ¶ Et qui contrafecerit solvat p(o)enam xx solid(os) den(ariorum).
¶ Et quilibet possit contrafacientem accusare
et habeat medietatem banni. ¶ Item q(uod) fossatum ca-
[illegible] et quodlibet aliud fossatum [illegible] per aquam plu-
vialem vel plenariam contra fecerit damnum dare / at-
[illegible] adiacentes [illegible] tangit per [illegible] suc. po-
ssessionis. ¶ Et sup(er) [illegible] p(re)d(i)c(t)a [illegible] faciendo [illegible]
damnorum dat(is) [illegible] debeant sup(ra)sc(ript)e et fiant. Sed
ideo fossato [illegible] locis ubi fuerit oppor-
tunum [illegible] expenses [illegible] ¶ Ita q(uod)

Nota adiacentes [illegible] fossatum [illegible] et alia fossata [illegible] expensis [illegible] q(uod) [illegible] plu(v)ialem [illegible] ceat

Nota [illegible] macerent(ur) iux(ta) civitatem Fulg(inei) per duas balistratas [illegible] xx s(olidos).

Capitulum de Aquis

aque que veniunt sunt suspecta est vicinis[?] nominum faciat
impedimentum. Et predicta domini rectores teneantur facere
mandare executioni cum effectu ad petitionem cuiuscumque
petentis ad penam 50 librarum denariorum de suo salario
quibus si negligentes fuerint eorum sindicis condempnetur
de quibus absolutionem aliquam mereri non possit. Ad
inferiores vero intelligantur illi qui conmodum vel in-
conmodum ex dicto fossato vel alio fossato etc. vel inde
videt[?] possint recipere vel habere seu ex aquis pluviis
et plenariis habundantibus. Item quod una via fiat in
villa Butini usque ad villam Zosani[?] ampla per unam
mezengham[?] pro hominibus villarum Butini et Zosani. Et in-
cipiatur in casalinum heredum Vangoli[?] de dicti ... (?)
vadat usque ad flumen. Ad quam viam faciendam
dictam fieri eligatur unus bonus et legalis homo dictarum
villarum ad faciendum fieri dictum opus ad petitionem cuiuscumque
petentis per dominos potestates pro tempore existentes qui fuerint
pro tempore. Item quod quicumque tenet iuxta muros antiquos
civitatis Fulginei et domum habet coniunctam seu appodiatam
ipsi muro seu casalinum habet iuxta dictum murum possit
et sibi liceatum sit in ipso muro desuper et desubtus lin-
gna et trabes mittere necessaria ipsi domui aptandi et apte
... Et predicta intelligantur posse fieri in muro antiquo
olim civitatis Fulginei circumcircha tam. Et quod dictum est pro-
... remaneat dicto eorum non obstantibus aliqua immissione
lingnorum facta et fienda in dictis muris quorum im-
missio muribus dicti communis in aliquo non preiudicet vel
in muro qui incipit a sancto Salvatore et protenditur usque
ad portam sancte Marie foris portis. Et si aliquis
tenens iuxta dictum murum olim in ipso murauerit
alter vero qui tenet ab altera parte dicti muri murare
non possit nec mittere in eo aliqua lingna nec ali-
ud facere in dicto muro nisi primo satis fecerit medieta-
tem omnium expensarum factarum pro talem suum consortem. Qui
murus dicte civitatis semper possideat pro equalibus partibus inter eos.
Et si aliquis olim seu aliquis ius suum dederit vel insu-
turus gresserit[?] dictum murum seu ius quod habere protenditur in
eodem pro aliquo pretio seu pecunia ipsum pretium seu pe-
cuniam acceptum seu acceptam illi aliquo accipit

Pena rectorum non exequentium predicta ad petitionem cuiuslibet petentis et solita

De via Butini ad Zosanum

Quod dicantur adiacentes vide in fo. 177 in principio la... et in fo. 178 la. ... in fi. et de ista rubrica h. 3 fo. 32 et in statuto ... fo. 155 et infra

Tenens iuxta muros civitatis Fulginei domum possit immittere lingna etc.

restitui teneantur ad petitionem cuiuscumque petentis. Et si
non fecerit in xxv libr. den. com. Bonon. condempnetur, et ter-
tium dominis capitis et eius officiales, medietas cuius ban-
ni sit com. Bonon. et alia medietas sit illius qui ta-
lem penam solverit. Item quod potestas et capitaneus ciuitatis
Bonon. in principio eorum regiminis teneantur et debeant
in dicto tempore [illegible] et compleri facere omnes et singulas foveas
monteroriorum et carbonarie [illegible] com. Bonon. Et
quod nullus de ciuitate Bonon. vel comitatu aliunde proicere debeat
in eis bruttamen. Et qui contrafecerit solvat com. Bonon. xx
solidos den. pro quolibet. Et quilibet possit accusare contrafacientem et ha-
beat medietatem banni. Et si potestas vel capitaneus
in predictis fuerint negligentes perdant de eorum salario
quolibet eorum x libr. den. pro quolibet. Et nihilominus predicta om-
nia et singula facere teneantur ad petitionem cuiuscumque petentis.
Item quod monterotum quod est fratrum ordinis por-
dicta. Item quod ... via qua itur ad pontem sancte Mar-
tini sancti Jacobi et via qua itur ipsa via per homines de
gratis compleantur et coadequentur ipsa via fulciatur vel distructa videat
pugillis. Et nullus de ciuitate Bonon. usque ad pontem sancte
... a ponte sancti Jacobi usque ad ... Mezengat ...
Margarite prope ipsam ... ubi ... ... vel aliquam
... aliquod bruttamen lapides vel terram vel aliquam
aliam generationem bruttaminis. Et qui contrafecerit in xx
solidos den. com. Bonon. condempnetur. Et homines dicta sancte Mar-
garite predicti teneantur per sacramentum denuntiare
contrafacientes et habeant accusatores vel de-
nuntiatores medietatem banni. Et potestas et capitaneus
in principio eorum regiminis teneantur homines dicte ... sancte
Margarite iurare facere ad sancta dei evangelia
corporaliter tactis scripturis quod predictos contrafacientes
denuntient sub pena x libr. den. de eorum salario pro quo-
libet eorum. Et predicta bannimenta faciant ut homines ...
Item quod ... et arcbi pontis sancti Jacobi et sancti Claudii
ut ... prendit usque ad pontem caualium de-
beant ... Et quod nulla persona debeat in
aliquod bruttamen ... tamen proicere nec ... pon-
tibus nec ... portas nouarum carbonariarum vel ...
carbonariis prope ... per v. mezenghas. Et qui
contrafecerit in x solidos den. com. Bonon. condempnetur. Et
nihilominus teneatur leuare quod proiecerit. Et predicta
locum habeant tantum in dictis locis quod ... in aliis ... por-
tis dicte ciuitatis. Item quod ... sortitatis contrarium ...
eorum qui non est et qui fecerit ... ...

teneantur et debeant pena 25 libr. den. de suo proprio comuni Fulginei soluendo operibus facere et actare et tenere aque colum positum in contrata burghi iuxta rem Antonij Boni ij et heredes domini Bernardi domini Corradi heredes Gerarduti Jacobi et filiorum Tacthuti Odorisij Perusij honum dicte societatis et reactatum manutenere ita et taliter quod aqua per ipsum acqualolium bene possit fluere libere et quod pedites sic hactenus consueuerunt. Et capitaneus populi dicte ciuitatis teneantur et debeant in dicto infrascripto corporis dicte ciuitatis generalem et personaliter infra duos menses dictum consulem et annos sui regiminis mandandum ad predicta facere ut aqua libere ad aquarium ut homines possint dedecti. Et si predictus consul predicta facere recusaret idem dominus capitaneus de facto et sine mora possit et debeat dicta penam a dicto consule exigere et ad manus camerarij comunis Fulginei facere deuenire. Et si aliquis de dicta societate contradiceret uel dictum opus fiendum recusaret seu modo aliquo impediret in x. libr. den. puniatur per eorum predictum capitaneus communis Fulginei condempnari. Et predictus dominus capitaneus populi facere fieri teneatur ad petitionem cuiuscumque petentis. De alio generali capitulo loquenti de eadem materia R. — 34.

128 Item dicimus et ordinamus quod in uijs et stratis ciuitatis Fulginei scilicet a porta sancte Marie foris portam usque ad stratam Leonardum et a strata qua itur a sancto Jacobo Abbatis usque ad portam sancti Stanghe et a strata ciuitatis usque qua usque ad portam ciuitatis et a porta sancti Claudij usque ad portam et ad portam ciuitatis et a porta in singulis stratis et uijs publicis et balis et in omnibus alijs et singulis stratis et uijs publicis noui intus ciuitatem Fulginei predicte acquarum infra dicte ciuitatis (?) nullo modo prohibeatur brutamen turpitudinem sanguinis nullo modo prohibeatur in eis uel aliqua letamen nec colligatur nec haberi possit in eis uel aliqua letamen nec reductus letaminis. Et si quis fecerit aliqua fouea seu reductus letaminis per capitaneus populi dicte ciuitatis comunis condempnetur in xx. solid. den. pro quolibet uice. Et quilibet possit accusare et habeat medietatem banni. Et Fulginei debeant condempnari pro qualibet uice. Et nihilominus omnes facientem accusare et habeat medietatem banni. Et nihilominus omnes accusatores teneantur factum et debeant complere et fouean ibi factam teneant et debeant complere et intotum cessare. Et quod nullus ciuis aliquis ciuitatis possit nec debeant habere aliquam foueam pro letamine seu pro aliqua turpitudine propter ipsam ciuitatem porto mezengat ad penam superius notatam. Item quod nullus habeat tornettam seu cazzum ad filandum in supradictis stratis excepto quod si aliquis habet domum uel casalenum infra dictas stratas quod possit ibi habere tornettam seu cazzum. Et predictus capitaneus populi teneatur et debeat facere proclamari in unum mensem a principio sui regiminis sub

Quod in uijs ciuitatis Fulginei non possit proici brutamen in ipsis nec fouea aliqua pro brutamine etc.

Quod in aliquibus stratis per 8 mezengas non fiat fouea pro brutamine

Quod non habeant tornettam in stratis publicis ut in statuto R.

¶ S. da dati

Pena iactantis(?) turpitudinem in ia[nuam] propter quod impediatur aqua pluvialis

homines steterint. ¶ Item quod nullus proiciat aliquam turpi-
tudinem seu bruttamen(?) in aliquam januam civitatis
Fulginei propter quod impediatur cursus aque pluvialis. ¶ Et qui
contrafecerit in x. solidis den. pro ipso comuni Fulginei vice quali-
bet condempnetur. ¶ Et quod nulla persona debeat facere ignem(?)
in plateis stratis et viis maccionatis dicte civitatis
seu maccionandis/ ante domum ipsorum/ de die nec de no-
ctis/ nisi tribus diebus ante festum sancte Marie de men-
sis(?) et ante festum sancti Feliciani. ¶ Et post festum tribus
diebus et non plus. ¶ Et qui contrafecerit in x. solidis den. pro ipso
vice qualibet comuni Fulginei condempnetur. ¶ Et quilibet possit contra-
facientem accusare et habeat medietatem banni. ¶ Item
quod fiat una clona iuxta vel prope portam sancti Augustini et
a parte inferiori iuxta murum veterem civitatis Fulginei
fiat unum fossatum a latere et ripe iuxta murum predic-
tum ad hoc ut aqua veniens per stratam libere possit
fluere et non ingorgare in ipsam portam/ quantum
protenditur murus antiquus civitatis Fulginei a latere in-
feriori/ et ipsa clona maccionetur per homines de contrata ex par-
te(?) ipsorum domorum(?). ¶ Et capitanei(?) tenentur et debeant
facere renovari stratas et vias maccionatas civitatis Ful-
ginei ubi invenerit devastatas ad petitionem cui-
cumque petentis. ¶ Et omnia calcinaria que sunt in maccionato seu
iuxta maccionatum seu maccionandum circa(?) in calcinaria dictus
dominus capitaneus teneatur facere compleri ad hoc ut aqua fluvi-
alis(?) que in eis colligitur non proiciatur et in viis non libere(?)
maccionatis. ¶ Et qui contrafecerit in non reimplendo
ipsa calcinaria in centum solidis den. comuni Fulginei condempnetur.
¶ Et nunc(?) eius capitanei tenentur et debeant qualibet septi-
mana inquirere et perquirere(?) per civitatem predictam et ter-
ritoria(?) ad inquirendum super premissis. ¶ Et quos culpabiles
invenerit facere condempnari in pena predicta. ¶ Et ipsis
denuntiatoribus ipsi domino capitaneo per eundem eius
nostrum(?) plena fides adhibeatur et sufficiat eis condempnare
sine alia probatione. ¶ Et quod idem capitanei tenentur et debeant
facere compleri omnes et singulas foveas que sunt in civitate
Fulginei. ¶ Et quod nullus marescalcus nec alius de civitate
Fulginei audeat in ipsis stratis et viis extrahere sanguinem
nec sanguinare nec sanguinem proicere in ipsis viis.
¶ Et qui contrafecerit in x. solidis den. vice qualibet comuni Fulginei
debeat condempnari. ¶ Et quilibet habeat contrafacientem accusare
et habeat medietatem banni. ¶ Item quod quicumque habet aliquod
casalenum intra muros veteres civitatis Fulginei illud casale-
num debeat murare et claudere ita et taliter quod non
possit fieri aliqua turpitudo in preiudicium vicinorum.

Quod nullus faciat ignem in domum de die vel de nocte nisi etc.

Clona iuxta portam sancti Augustini prope murum veterem civitatis

Calcinaria ad [illegible] fiat etc.

Quod marescalcus non extrahat sanguinem in stratis

Quod casalena posita intra muros Fulginei claudantur ne fiat turpitudo

126v

¶ R. de . dat.

Item quod in viis maioralibus civitatis fulginei intus nulla fiat
turpitudo in preiudicium vicinorum per aliquam personam.
Et quicumque contrafecerit in aliquo predictorum casuum
in x. solidis den. pro quolibet vice qualibet communi fulginei
condempnetur. Et quilibet possit contrafacientem accusare et
denuntiare et habeat medietatem banni. Et capitaneus
de predictis teneatur facere inquisitionem semel per se
talibus modis ut homines sciant et quos culpabiles in-
venerit in x. solidis den. communi fulginei condempnet. Item
quod nullus audeat in dicta strata publica seu via habere
ultra tres palmas lignorum hic et qui contrafecerit in
x. solidis den. per eundem capitaneum communi fulginei condempnetur.
Excepto quod in die sabbati possit quot voluerit in
dictis locis palmas lignorum habere et tenere sine pena
et banno. Item quod nullus dicte artis tintorum audeat
vel presumat dictam artem tinctorie uti extra dictas stratas
vel per plateas communis fulginei facere nec ibi proicere aliqua
turpitudinem seu inmonditiam aliam per quam de-
turpentur dicte stratas seu vias vel plateas. Item quod ipsa aqua q.
in [illegible] seu plurit possit modo aliquo impediri
quin libere fluat possit per loca predicta. Et qui contrafece-
rit solvat communi fulginei nomine banni vice qualibet
qua contrafecerit xl. solidos den. pro quolibet eorum. Item quod nullus
audeat vel presumat mittere aquam tinctam per aliquid
conductum quod dicta aqua tincte labatur in flumen topi-
num nec carbonariam communis nec conductum aque blanche. Et
omnes panni tincti portentur ad lavandum subtus
pontem cavallum. Et qui contrafecerit in centum solidos
den. vice qualibet per capitaneum dicte civitatis debeat
condempnari. Et quilibet possit contrafacientem accusare
et habeat medietatem banni. Et quod de predictis capitaneus
possit inquirere et repertos culpabiles condempnare
et punire in quantitate predicta. Et quilibet possit contrafacientem
accusare et habeat medietatem dicti banni. Item quod viam
appellatam [illegible] et accedat per homines advenientes ipsi vie et
[illegible] possit ire et redire
strata manuteneatur itaque quilibet possit ire et redire
libere et securo ipsius vie fiat per homines villarum quorum
[illegible] ipsa via. Et vicini viarum teneantur et debeant ipsam
[illegible] ipsa via. Et vicini viarum teneantur et debeant ipsam
actare et actari facere ad petitionem cuiuscumque petentis dicta
Quod si non fecerit perdat de suo salario x. libras den. Et
hoc presens capitulum habeat locum in singulis viis civitatis
fulginei quantum ad [illegible] novas eiusdem civitatis. Et
quod vicini dannorum dictis viarum et [illegible] dicte
civitatis [illegible] et pena x. libras den. teneantur

C. S. dan. da.

ire ad vivendum predicta ad petitionem cuiuscumque petentis
Et quod nullus barberius sanguinem tollens possit brutare
seu sanguinem proicere in dictis viis et locis ad penam
xx solidorum denariorum pro qualibet vice. Et quod ipsas plateas stra
tas et vias teneantur facere teneri mundatas purga
tas et bene nettas ab omni turpitudine et immunditia
Et si in aliqua dictarum stratarum viarum et platearum vel
ipsarum parte aqua fluens seu pluvialis cursum libe
rum non haberet seu in aliqua parte earum remaneret
ipsa aqua Idem notarii dampnorum datorum teneantur et debeant
sub dicta pena et prestito iuramento tales facere rectificari quod
dicta aqua libere discurrat nec modo aliquo remaneat
ingorgata. Item teneantur dicti notarii super viis
et penis supradictis tales facere [illegible] quod omnes et
singule dicte strate et vie sint purgate et nette et
quod in aliqua parte ipsarum aliqua turpitudo vel immund
itia nec quid aliud remaneat nec sit quin per ipsas
vias et stratas possit libere commorari. Et quod dictus do
minus capitaneus et dicti notarii dampnorum datorum in eo
iuramento et sub dictis penis teneantur et debeant ma
dare et mandari facere quod predicta omnia observentur ad
petitionem cuiuscumque petentis. Et etiam et si videant et
requirant absque aliis. Et quos invenerint non pa
rentes predictis et in aliquo predictorum contrafacientes
puniant et condempnent in penis supra in eis expressis
dictis vice qualibet. Et si dicte vie vel aliqua earum
indigerent aliqua reparatione quod ipse vie et strate
attentis expensis ad incantum et intelligant ad
incantes illi quos dicti officiales duxerint declaran
dum. Et secundum eorum declarationem solvant dicte ex
pense. Item quod nulla persona audeat aliquam tur
pitudinem facere nec proicere in flumen Topini
nec coria radere prout vel palam nec interiora
bovum nec carnes putridas proicere a capite
arcatum inferius usque ad pontem appositum. Et
notarii maleficiorum qualibet septimana debeant in dicto
flumine facere cercari circa dictas signatas et
culpabiles condempnare. Et nulla persona audeat coria
vel turpitudinem aliquam in forma Topini facere

Pena barberii sanguinem mittentis in viis

Quod notarius potius faciat mundare stratas ita quod aqua libere fluat et ita quod eis bene possit stari et iri

Quod via actetur per advincentes et ad actetur sunt illi quos notarii indicabit unde [illegible] fo 174 [illegible]
~~[illegible]~~ et fo.
176. h. 2o et fo. 178.
h. 4. [illegible] et fo. 179. h. 1.

Quod in flumine Topini non proiciatur turpitudo neque [illegible] coria [illegible] [illegible] [illegible]

molendines s(an)c(t)i claudij usq(ue) ad archaturam mole
dinorum nonorum a s(an)c(t)o salvatore Et si quis contrafecerit
solvat bannu(m) predictum Et quilibet possit contrafacie
ntem accusare et habeat medietatem banni et nomen
accusatoris teneatur secretum Et quod habent scortach(arii)
et quis coria mittere in dicto flumine a ponte s(an)c(t)i clau
dij inferius et versus ipsum pontem inter molendina
com(munis) et partes inferiores et ex alia parte fluminis versus
monasterium s(an)c(t)i claudij Et nullus scortacherius
nec alia persona possit expandere coria in ponte
s(an)c(t)i Jacobi nec in alio ponte civitatis fulg(inei) Et si quis
contrafecerit solvat com(muni) fulg(inei) .xl. solidos den(ariorum) pro qualibet vice
Et quilibet possit contrafacientem accusare et
habeat medietatem banni Item quod nulla persona
possit habere necessarium nec aquarium caloriarum per
quod exeat fluere seu stracquatorium quod exigant seu
fluant in flumen topini nec in alveum eiusdem
Et si quis habet claudere debeat ipsa necessaria et strac
quatorium et ea in totum tollere Et si quis contrafecerit in
centum solidos den(ariorum) com(muni) fulg(inei) vice qualibet condempnetur
Et quilibet possit contrafacientem accusare et habeat medie
tatem banni Et capitanei civitatis fulg(inei) predictas
facere servari teneantur qualibet vice Et negligentes
pabiles in pena predicta condempnari ad petitionem cuiuscumque
petentis Et etiam ex suo officio teneantur in dicto incontinenti
inquirere de predictis et quolibet predictorum Et quod in ca
pite muri ex opposito orti marcam tem simile
cedum ipsius fiat una porticella et una for
ma per quam scortacherii possint mittere aquam
ex qua possint commoditatem habere quod aqua currat
ad canales molendinorum predictorum Et quod alia fora
mina existentia in muro predicto claudantur Et hoc
fiat expensis scortachiariorum predictorum Item
quod potestas et capitaneus sive potestas dicti populi civitatis fulg(inei)
per sacramentum teneantur et debeant communire
et facere communiri plateam novam liberam et abso
lutam per com(mun)e fulg(inei) ab ecclesia s(an)c(t)i appollinaris usque
in eos prout fuerit terminata tempore dominorum parentum

Q(uod) nullus habeat stracquatorium vel necessarium currens in flumen topini vel flum(en) vetere

Pena expandentis coria in ponte s(an)c(t)i claudij

Forma scortachiariorum

Q(uod) platea nova munitur et pena contrafacientium eam

¶ S. dan. da.

et non permictant aliquem mactare aliquas feminas hic
nec proicere in ipsa letamen neque intestina bobum
vel bestiarum neque sanguinem facere nec foliaphi
cere ea vendendo letamen vel turpitudinem inhona
tam ut mores est. Et qui contrafecerit in xx. solidis
denariorum comuni Fulginei condempnetur. Et quilibet possit accusare
tam accusatore et habeat medietatem banni et nomen ac
cusatoris teneatur secretum. Et si quis apprehenserit
de ipsa platea dictus dominus potestas seu potestas faciant
relapsari et restitui super apprehensum. Et quilibet
habens domum iuxta dictam plateam possit hic bancha
ante dictam domum trium pedum et a pesello infra
ante dictam domum trium pedum et a pesello infra
aliquid ponere non possit. Et qui contrafecerit in
xx. solidis denariorum comuni Fulginei condempnetur. Et ita quod pateat
maxime in domum filiorum Venturelli
macellatorum quod est ante domum filiorum Venturelli etiam talis
per homines dicte contrate et ipsos filios Venturelli
quod habeat liberum ingressum et non fiat ibi aliqua turpi
tudo. Et quod potestas et capitaneus et quilibet eorum in dicto introitu
tudo. Et quod potestas et capitaneus teneantur infra unum mensem a prin
cipio dicti sui regiminis facere per homines dicte contrate. Et si non
a principio eorum regiminis per homines dicte contrate predicta
fecerint in xxv. libris denariorum pro quolibet eorum comuni Fulginei
condempnetur. Et quilibet habens domum seu domos in
ipsam plateam seu iuxta ipsam plateam teneatur
et debeat hinc ad festum omnium sanctorum proximum venturum
ante domum ipsius prout tectum protenditur facere mat
tonare pro unam ingengham suis expensis de bonis
lastris seu mattonibus et residuum vero dicte platee expe
ensis comunis Fulginei debeant mattonari. Et logia in dicta
platea facta construatur et manuteneatur predicto comuni. Et
si quid de lignis dicte logie locatum fuerit seu comi
nuerit predicti potestas et capitaneus teneantur et debeant
in dicto introitu et pena centum librarum denariorum pro quolibet
eorum de eorum salario comunis Fulginei apprehendendo infra unum mensem
a principio eorum regiminis facere reparari et reactari ad
honorem et utilitatem comunis Fulginei. Et quod quilibet habens
domum iuxta dictam plateam possit retinere oleum
ante domum suam et non ante banchas macellatorum.
Et si quis contrafecerit in v. solidis denariorum comuni Fulginei in
qualibet vice condempnetur. Et quilibet possit contrafacientem

Hic domus in platea nova
potest habere banchas trium
pedum et ultra pesellum non
potest aliquid ponere et cetera nota

De logia platee nove

S. da. dat.

accusatore et habeat medietatem dicti banni et nomen
accusatoris teneatur secretum. Et quod nulla persona
possit nec debeat habere banchas nec aliquid manno-
ramentum in dicta logia. Et qui contrafecerit solvat ba-
nnum pro qualibet vice x soldos denariorum. Et quod nulla perso-
na audeat vel presumat aliquam lingiam seu in-
morimentum habere nec tenere in dicta platea pena
centum soldorum denariorum pro quorum pro quolibet et vice
qualibet. Et quod dicta platea libera et expedita re-
maneat atque sit. Item quod via que vadit a carbo-
narijs monasterij sancti Clementis et a casalono Florenti-
ni domini ~~at ro~~ Anselmi et filiorum Zachi seu pertende-
re usque ad flamineam actetur et fossata evacuentur
et relevent bene et optime per homines ville Minu-
ley Flaminee et filiorum et eorum et butium et per
homines tenentes iuxta ipsam viam et per homines qui ipsa
via utuntur et per eam vadunt ad terras eorum. Et
quod actetur et exampletur via que vadit usque ad tribi-
um Sacramentorum Zanuinoli Taddei et filiorum
Jacobelli et dicta via sit ampla una mezonga
ut homines ire et redire bene possint. Et ad predicta
eligantur duo boni homines de comitatu Fulginei ad petitionem
quarumcumque personarum de comitatu Fulginei. Item quod via
seu strata que venit ad pontem Cantasinorum
usque ad Fulgineum et strata que itur Spellum fiat
et actetur per homines [illegible] et sit ipsa sit ampla ad
ad minus una mezengha et fossata ab utraque
parte predicte strate et ipsa fossata fiant per homines
tenentes iuxta eorum terras et et pena ipsorum et
ipsa fossata sint cupa et larga ad minus duo-
bus pedibus ab utraque parte ipsorum et terram proiciant
dicti tales in ipsa strata ut ipsa via melius actetur
et actetur per homines de capite aque Angeriani sancti ma-
rcelli pasini patrioli et sancti Johannis foris flaminee
vagani et [illegible] fortium. Et a ponte Cantas-
inorum super versus [illegible] certum extendatur districtum
Fulginei per homines ad [illegible]. Et qui sint ad [illegible]
declarent per potestatem et confalonerium comunis Fulginei. Et
quod ipsa via seu strata actetur ita et taliter quod flu-
men Topini nullo modo offendere possit nec ipsam

De via a comitatu Fulginei ad pontem Cantasinorum [illegible] per priores fiat et actetur

Qui sint ad [illegible] vide hic 2o fo 177 [illegible] latere 1 et fo 174 latere 4.

[illegible]

S. dan. da.

viam seu stratam in pedis. Et ad hoc faciendum
per dictos dominos potestatem et confalonerium eligantur tres
boni homines et legales qui debeant dicto operi super-
esse una cum notario et officialibus dominorum defensorum
mercatorum. Et quod potestas et capitaneus dicte civitatis teneantur
et debeant dictis talibus bonis hominibus per dictos potestatem et
confalonerium eligendis ad dictum opus fieri faciendum
et notario supradicto dare et prestare auxilium consilium et favorem
eorum ut dictum opus executioni mandetur cum
effectu. Et si dicti potestas capitaneus boni homines et notarius
in predictis extiterint negligentes perdant, scilicet dictus
potestas 50 libr. et dictus capitaneus 25 libr. den. et dictus notarius x libr.
et dicti boni homines in centum solidos den. quilibet eorum comuni Fulginei
condemnetur de salario eorum qui comuni Fulginei applicentur. Item quod
vie et strate sive sepes aptentur et reapprehendantur et recup-
erentur. Et quicumque de ipsis viis et stratis sive sepibus aliquid
aliquo tempore apprehenderit seu in eo aliquo occupaverit cogantur
ad relaxandum ad petitionem cuiuscumque possidentis iuxta dictam stra-
tam seu viam. Quarum stratarum et viarum recuperatio ita fiat.
Et ut honor et profectus comunis Fulginei et maxime utilitas eun-
tibus et redeuntibus per ipsas stratas et vias appareat manife-
ste. Ad quarum aptationem et recuperationem intendant et
intendere debeant et compellantur cuiuslibet vie et strate
homines castrorum et villarum et vicorum et riparum habitatores qui
ipsam stratam seu stratas predictas frequentant consuetum est et
per eam seu eas ire et redire. Primo autem perdatur
ad aptationem strate seu vie a domo domini Margaritelli
eorum heredum et successorum eius versus sanctum Polum per
districtum Fulginei ubicumque fuerit necessaria aptatio et recup-
eratio. Et eodem strata seu via a porta sancti Jacobi versus
Nucerium et postmodum strate seu vie per quas itur Tuder-
tum videlicet a porta sancte Marie foris portam usque ad di-
strictum Fulginei in dictis viis seu stratis. Et postea strata
qua itur Trevium videlicet a termino porte sancti Stanghe usque
ad districtum et prout protendit districtus Fulginei in dictis
viis et stratis. Item omnes alie strate et vie a quibuscumque
portis eiusdem nostre civitatis versus quascumque alias
partes prout protendit districtus Fulginei similiter ubicumque
fuerit necesse et oportunum aptentur et aptate teneantur
et manuteneantur. Item quod fiat reparatio et aptatio omnium

Quod strate vie et sepes aptentur
per homines villarum et castrorum
qui frequentant per eas transeunt
quod vie sunt iste videlicet a domo domini Mar-
garitelli versus sanctum Polum etc.
et a porta etc.

¶ S. dam. dat.

De reparatione (?) stratarum et murorum civitatis [illegible] lapidum et [illegible]

murorum et stratarum existentium intra muros civitatis Fulginei ma-
xime ad eum statum et modum quo facte et expo-
site fuerunt per superintendentem murorum dominum Benedictum olim
Indicam domini Raynaldi domini Manentis olim capitanei po-
puli civitatis Fulginei. Et quia non minor virtus est que-
re parta tueri. Statuimus et ordinamus quod post in-
strunctionem et terminos lapidum apposito in supradictis
strictis que muros civitatis predicte ipse strate stude(n)t dum-
taxat et terminent et quibus lapidibus et terminis singu-
li fieret per nullam seu habitatores civis ut in eodem bono
statu maneat seu strata predicta quod fuerit et continua sollicitu-
dine manuteneat. Et ne ignorantia ab aliquibus pre-
tendatur nota dictarum villarum et castrorum in dictis ter-
minis singulariter in strictis terris stabant. Ad quarum
quidem stratarum et murorum rotationem et reparationem fien-
dam ut dictum est eligatur per potestatem et confalonerium populi civitatis
Fulginei unus bonus et legalis notarius et expertus qui sit
forensis et veniat ad dictam civitatem. Et plenam habeat
iurisdictionem arbitrium et potestatem ad executionem omnium
predictorum octo diebus in kalendas Martii sive (?) Aprilis. Cui quidem
notario detur expensis officiorum et tunc ad predicta et habeat po-
testatem et arbitrium penas et banna imponendi et exigendi
pro ipsis pro suo officio exercendo usque in quantitatem .x. solidorum
denariorum pro quolibet et vice qualibet in quibus inobedientes possit
et sibi sit licitum condempnare et de inobedientia stetur suo
dicto seu scripture. Et habeat pro suo salario illud quod per dictos
potestatem et confalonerium seu per capitulum statutum fuerit de sala-
rio notariorum dampnorum datorum murorum et stratarum fuerit
seu extiterit stabilitum. Et quod potestas et capitaneus populi civitatis
tatis Fulginei teneantur et debeant dare ipsi notario et officiali
in suo officio exercendo auxilium consilium et favorem. Et circa
de biis et stratis superdiximus teneatur exequi iuxta po-
sse usque ad calendas Maii proxime venturas. Et si in predictis
fuerit dictus notarius negligens solvat pene .50. librarum denariorum
et in tantumdem dicti potestas et capitaneus si negligentes fuerint
in dando auxilium et favorem ipsi notario ad exequendum
predicta debeant exponere quilibet condempnari. ¶ Ordina-
mus et commandamus quod nullus cuiuscumque condicionis et sta-
tus existat audeat vel presumat verbis vel factis pre-
fatum notarium in dicto officio impedire. Et qui contra fecerit

Arbitrium notarii dampnorum datorum et per se (?)

Pena negligentie notarii potestatis et capitanei

Pena prohibitionis (?) notarii dampnorum datorum exercere suum officium

¶ S. dan. da.

puniatur ad arbitrium potestatis vel capitanei habita di-
stinctione consideratione delicti ¶ Nec possit sibi excusare quod
dicatur quod si non fit via vel dominus opus destructio tenetur
¶ Ad instructionem vie confecit vel contulisset et vellet conferre
vel conferri faceret ¶ Statuentes insuper quod predicte strate seu
vie officio dicti notarii vel eius sollicitudine aptentur ac et
compleantur infra tempus predictum supra in isto dans notario det
operam efficacem ad dictarum viarum et stratarum reparationem
et ad manutenendum conservandum flaminum ab
uno et ad manutenendum conservandum flaminam ab
ecclesia sancti Johannis foris flaminee usque ad destructum castri
[...]

(Cf. vetet via staffalum)

¶ Et quod actetur via qua itur ad illum staffalum et eius partem
[...]

ut aqua ipsius fluminis ibi habeat bonum cursum et
incipiat dicta carbonaria a pede terre domini Polinzari
Ymerii et ducatur recte usque ad terram Petri Corradi
¶ Et illi per quos et pro tintoria fuerit et carbonaria
habeant in cambio pro damno quod fecit eis et dicta
carbonaria alveum per quod vadit modo dictum flumen
ubi potest modo pannos et pandere sic ibi ¶ Et hoc te-
neatur facere fieri ibi potestas per homines dicte ville
capud aque vel per illos in quorum terris et domibus et
[illegible] dictum damnum in flumen predictum
facere consueverant ¶ Et teneatur dictus potestas civitatis predictis
[illegible] hoc facere fieri infra duos menses a principio
sui regiminis si de predictis fuerit requisitus a quocumque
qui de dicta terra ¶ Item quod si duo aut tres vel plures con-
sortes habeant vel habuerint aliquam rem communem intus
civitatem Fulginei quod aliquis ipsorum in dicta re communi aliquod
[illegible] bivarium seu bructitudinem reti-
nere non debeat a quo [illegible] super si in heremitea sui
consortes habentes in ipsa re communi vel si in heremitea incidas
[illegible] civitatis predictis seu notariis marchi et sindicatores
dictis civitatis ¶ Cum quidem medici et notarii et [illegible] qui
fuerit requisitus ad petitionem [illegible] petentes
teneantur et debeant ipsas vias vicinales facere [illegible]
[illegible] expensis ipsorum consortum et vicinorum de [illegible]
[illegible] plano modo [illegible] ipsi officiali requisito ad predic-
ta in [illegible] x dies continue postquam fuerit requisitus
[illegible] ad missionem xxv librarum denariorum [illegible]
capitum [illegible] debeant [illegible] ¶ Ad que exequenda
dicti medici et notarius et officiales habeant arbitrium
[illegible] penas et banna imponere [illegible]
qualibet x librarum denariorum et ab [illegible] auferre
et ad manus camerarii dicti communis facere pervenire ¶ Item
quod ad conservationem [illegible] ad castrum montis Fal-
conis quod in dicta [illegible] sancti Stefani [illegible]
in ipsa [illegible] et in fossato ipsius [illegible] nulla persona
audeat [illegible] ¶ Et qui contrafe-
cerit in xl solidos denariorum [illegible] qualibet communis Fulginei [illegible]
[illegible] per homines adiacentes
[illegible] predictis ¶ Et potestas [illegible] vel notarius [illegible]
[illegible] dicti communis qui de predictis fuerint requisiti
teneantur predicta facere fieri ad petitionem [illegible]
petentes ¶ Et quilibet possit [illegible]

[illegible] in [illegible] montefalcone

¶ Adiacentes

De [illegible] vicinali et [illegible] civitate Fulginei [illegible]

Ext. dan. da.

De carbonaria a monte uppelli usque fiumgnanum etc.

fictur sub sacramento quorum uno teste. Item dicimus et ordi
namus quod fossatum quod venit ad montem uppelli per vallem
fenghiani est repletum lapidibus et arena per flumen vesic
quod exivit de suo cursu et per maximam tempestatem quam dictum
fossatum habet eo quod aqua non potest emittere arenam de ipso fossato
fossatum habet eo quod aqua non potest currere per terras et vineas sitas iuxta dictum fo
ssatum quarum dominus tene et vinee iuxta dictum fossatum posite
sunt in grandi periculo et destructionis. Et propterea dictum fossatum
sit dirigendum ad hoc ut aqua currat in ipsum
et ducat lapides et arenas ibi venientes sine aliqua lesione.
Et presenti lege firmamus quod fiat et fieri debeat quedam
carbonaria a terra pacis thome quondam fuit jacobi andree
et vadat recte usque ad pedem terre filiorum francisci jo
hannis per quam carbonariam mittat fossatum predictum
dictum, et illud dampnum quod ipsi vel alteri persone faceret eis
per homines habentes terras et vineas iuxta dictum fossatum ad
extimationem duorum vel trium hominum ... qui non tenent
iuxta dictum fossatum debeat emendari ... plura ulterius
dictam extimationem faciendam et dicta carbonaria
caveatur ampla una mezengha et plus si fuerit oppor
tunum. Et hoc fieri debeat per homines habentes terras et vi
neas iuxta predictum fossatum. Et potestas pro tempore
existens qui fuerit pro tempore teneatur et debeat executioni
mandare ad petitionem cuiuscumque petentis pena 25 librarum
denariorum de suo salario comuni fulginei applicanda. Item quod invene
nimus aliquos in civitate avaritie et cupiditatis
totaliter habundare adeo quod vias publicas et vicina
les restringunt et indebite apphendunt devastant
et in totum vias occupare aliquam non verentur. Dicimus
et ordinamus quod nullus de civitate vel districtu fulginei in
vadat vel presumat viam aliquam publicam vel vicina
lem restringere apphendere destruere devastare claudere
vel occupare seu in modo aliquo artare ad penam 25 librarum
denariorum pro quolibet et qualibet vice. Et unusquisque possit

Pena occupantium vias publicas vel vicinales vel eas devastantium vide infra fo. 182 et latius p° vide pena pro ... Sed vide etiam penam maiorem de aliquibus stratis in statuto capituli 70

Pena notarii viarum negligentis quod teneatur inquirere [illegible] investigare de viis devastatis

occupare seu devastare in quocumque et quolibet predictorum
sit fecerint et habeat medietatem dicti banni et notarius ac-
cusatoris seu denuntiatoris teneatur secretum. Et in-
super notarius et officiales dannorum datorum viarum
et spinatarum civitatis Fulginei qui pro tempore fuerint iuramento in-
et pena xxv librarum denariorum de suo salario teneantur et debeant ex
suo officio quolibet mense inquirere et sollempniter investi-
gare si via aliqua est apprehensa occupata clausa vel mo-
do aliquo devastata. Et si quam invenerint devastatam
apprehensam seu occupatam seu clausam debeant infra xv
dies ex quo sibi apparet aliquid predictorum fuisse factum
ipsam talem viam reaptari et fieri ac reparari et in pristi-
num statum reduci. Et apprehendentes occupantes clau-
dentes vel devastantes ipsas vias punire et condempnare
in dicta pena et ad manus camerarii comunis Fulginei fa-
cere devenire. Et si aliquis vel aliqua persona non habuerit
viam ad aliquam suam possessionem, quod notarii dannorum
datorum viarum et spinatarum dicti comunis teneantur et
debeant sibi dare viam, pro pretio certum et minus dam-
nosum inter vicinum et vicinum ad propinquiorem via-
rum que est prope dictam possessionem ad quam petitur via.

Quod via detur pro minori dispendio [illegible] fo. 182

Et volumus et mandamus quod dicti notarii teneantur
ad dictas penas ad petitionem cuiuscumque cui interest fa-
cere mactonari infra civitatem Fulginei tam publicas
vias quam vicinales expensis ad iacentium ipsi vie. Et
extra ipsam civitatem affossatari et terrenari adeo
quod per ipsas vias libere commorantibus et transeuntibus
cum bestiis et sine bestiis sit accessus, expensis ad
iacentium predictorum. Et quod in predictis et quolibet predictorum
capitaneus populi et omnes officiales, si ab aliqua persona
fuerint requisiti, habeant huiusmodi plenariam iuris-
dictionem. Et quod in stratis publicis et viis [illegible]

[illegible] reaptari non fa[illegible] fo. [illegible]

nouis uiis siue mutatam fulcis / nullus audeat uel presumat aliquam facere marestalam / ubi exeat sanguis uel aliqua turpitudo / pena .100. solidorum denariorum uenetorum qualibet. Et quod non possit equum aliquam becare in dictis stratis et uiis / Eo saluo quod si uia uicinalis de consensu et uoluntate uicinorum et omnium illorum quorum interest / fuerit per aliquem occupata / quod talis occupans ad penam non teneatur.

Contra malestalones non per sanguinem ... in uiis pub. pena 100 s.

De hys qui uendiderint partem possessionis et non reseruauerit sibi uiam .35. 129

Item dicimus et ordinamus quod si quis uel aliqua persona habuerit possessionem iuxta aliquam uiam publicam uel uicinalem per quam habet uias eundi et redeundi et uendiderit partem talis possessionis que est iuxta dictam uiam Et quod alia pars dicte possessionis que sibi remanserit non habeat uiam publicam uel uicinalem et talis uenditor non reseruauerit sibi uiam in uenditione per partem possessionis uenditis quod uenditor possit petere uiam per parte uenditam sibi et redeundi et emptor teneatur sibi re-uendere dictam possessionem uiam iter rectum quod iusto precio partem partem que minus dicto emptori nocent.

De pena occupantium uel deuastantium uiaz .36. 130

Item dicimus et ordinamus quod nullus audeat uel presumat aliquam uiam publicam uel uicinalem positam in montibus fulcis uel districtu siue comitatu eiusdem ubicumque sit posita occupare diminuere apprehendere nec modo aliquo subtrahere nec restrin-gere nec ipsas aliqualiter deuastare seu destruere Et si quis contra fecerit in .x. libr. den. pro quolibet et offitia-les damnorum datorum uiarum et stratarum ...

Pena deuastantium uel occupantium uiarum publicarum uel uicinalem uide fo. 18. la ... ubi est alia ... [illegible] ... uide alia ma... ista ... 70.

fulginei comitatus communis fulginei vel quibus ¶ Et nihilominus
de facto cogantur per dictos officiales ad relapsandum et re-
stituendum omne id et totum quod occupaverit super
apprehenserit destruxerit seu destruxerit ¶ Et ad re-
parandum quod devastaverit de viis predictis ¶ Item
quod dicti officiales et quilibet ipsorum teneantur et debeant
cognoscere terminare diffinire et signare de omnibus
et singulis stratis et viis publicis et vicinalibus ac plateis
pontibus fontibus corte seu cortinis et terminibus et termi-
nis et signatis quibuscumque positis in civitate fulginei
et eius comitatu et ipsas stratas vias publicas et vicina-
les fontes pontes corte seu cortinas et vias pla-
teas et signatas et terminos manutenere custodiri
facere et conservari illesas ipsas seu reparari et reactari
facere et penas et banna contrafacientibus imponere et de
facto exigere et ad manus camerarii communis fulginei facere
applicari summarie et de facto sine strepitu et figura
iudicii ¶ Item quod dicti officiales teneantur et debeant
vinculo iuramenti et sub pena in statuto dicta et assignare
ac et declarare unicuique persone civitatis fulginei et distr-
ictus et comitatus eiusdem petenti viam iter et actum
per quam seu quem possit ad suam possessionem ubi-
cumque positam in territorio fulginei cum palmis et sine
palmis libere ire et redire si non habuerit viam ad talem
possessionem suam comode ire et redire possit ¶ Quam
viam iter seu actum dent et assignent ipsi tali
persone petenti non habenti iter et actum predictum per pro-
ximiorem locum et minus dampnosum ad petitionem

Officium notariorum dampnorum datorum et viarum extenditur ad cognoscendum super omnes vias stratas pontes fontes plateas publicas et vicinales et puniri de facto exigere penam sine figura iudicii tam in civitate quam comitatu positas et positos

Quod dicti officiales dent viam per locum propriorem et minus dampnosum et teneantur scribi hanc viam ad locum ipsorum sub pena x librarum et scribi inveniendo et quod a declaratione ipsorum non reclametur sed stari debeat nisi forma statuti vide supra fo. 131 littera y

Nota hic vide illas ... et quomodo quod non ... viam ... que ... in comuni ... arbitrio ... notarii

... et vi... ad priores vias publicas ... vide supra fo. 131 ... et si aliquam ...

S. dan. datis

cuiuscumque petentis. Et quotiens ipsi officiales vel alter
ipsorum fuerint requisiti super aliqua petitione sed
summarie sine strepitu et figura iudicii. Et ipsi teneantur
ad dictum locum in quo dicta via est seu actus petitur
ad petitionem cuiuscumque petentis personaliter accedere
ad videndum et se informandum in quolibet ex
casibus supradictis. Et quolibet alio casu ad ipsorum officium
expectantibus pena prestiti sacramenti et x. libr. den.
pro quolibet et quolibet eorum qui communi fulginei applicentur
et de eorum salario. Quorum quidem officialium et cuiuslibet
eorum dicto / mandato / diffinitioni / declarationi / et de-
terminationi dicatur ac terminationi stetur. Et eis qui-
libet teneatur et debeat obedire in predictis pena x.
libr. den. communi fulginei applicandis vice qualibet qua
fulginei debeant applicari. Et si dicti officiales vel
alter ipsorum in predictis fuerint negligentes condemnentur
communi fulginei applicanda per sindicum communis fulginei in
potestate predicta. Salvo quod si aliqui ipsorum officiales
predicti aliquid declaraverint vel diffinierint vel pro-
nuntiaverint sive sententiaverint super aliqua via
vel terminatione seu confinibus de qua fuerit aliqua
contentio inter aliquos coram eis vel ipsorum altero.
Et aliqua ipsarum partium senserit se gravatam vel
lesam quod ex hoc quam lata est liceat ei appellare
recurrere et per sapientes eligere dominum capitan-
eum populi civitatis fulginei infra v. dies a die late sive
pronuntiationis sive facte declarationis. Qui iudex

Si dictatori desuper notet facte circa viis et confiner et pro appelletur infra v. dies ad dominum capitaneum ut in ... Salvo etc.

¶ S· dan· dat.

Instantia cause appellationis fiat ad capitaneum a sententia lata per dominos vel in dationis mensuram vel declarationis committi[tur] a potestate capitaneo appellationum de nullitate dicenda.

vicarius et compulsor assumptus teneatur ipsam causam
appellationis terminare et diffinire infra xv dies a die
appellationis facte et ipsi sententie stetur et non possit ul-
terius de iniquitate queri et si nollet ipsam decidere nul-
lam ¶ Et tunc non posset per aliquem officialem presentem
et futurum ipsam reuideri ¶ Item quod nulli persone
liceat facere de nouo in aliqua strata communis
fulginei aliquod flagellum vel herere in aliqua sua do-
mo vel facere vel fieri facere quod non distet ad
assides dicti plancati per xv pedes ad manus mensuram
hominis et si fecerit debeat removere ad petitionem cu-
iuscumque petentis ¶ Et nihilominus per capitaneum populi
dicti communis fulginei in x libr. den. debeat condempnari
¶ Item quod in omnibus et singulis casibus supradictis et in
singulis capitulis statutis communis et populi communis fulginei
in quacumque parte seu volumine ipsorum statutorum lo-
quentium supra de ipsis stratis semitatis terminis ponti-
bus fontibus eorum que coritinis in quibus potestati capi-
taneo seu eorum officialibus est aliqua attributa
potestas cognoscendi et diffiniendi de predictis vel aliquo
predictorum in dictis casibus et quolibet ipsorum et dependentium
ex eis vel aliquo eorum quocumque modo et forma ¶ Super
dicti officiales super dannis datis ipsis et semitatis
et ipsorum quolibet ad fauorationem totius eorum offi-
cij ad quod fuerint deputati habeant et habere debeant
uigore presentium plenam auctoritatem iurisdic-
tionem et liberam potentiam cognoscendi finiendi

Prefecti debent distare a uia per xv pedes pena centum libr.

ut supra

Notarij dominorum dannorum datorum et uiarum habent auctoritatem potestatis et baylivarum in omnibus viis stratis pontibus fontibus semitatis terminis et eorum coritinis et talis per hec statuta de capitaneo et per statuta alia communis vel populi communis fulginei et pro inde ac si dicta statuta specialiter de notariis predictis facerent mentionem specialem et talis in omnibus

¶ S· dan· dat·

et terminandi precipiendi mandandi et penas et banna
imponendi prout et sicut de ipsorum officialium processit
voluntatis secundum formam et tenorem ipsorum capitulorum
et statutorum ¶ Et prout intelligatur et locum habeat ac
si capitula omnia specialiter de ipsis officialibus loquerentur
¶ Et quod dicti officiales teneantur et debeant ex eorum officio
quolibet mense inquirere de dictis plateis stratis viis
publicis et vicinalibus pontibus fontibus et terminis si qua
seu quam invenerint occupatam astrictam sive stra-
ctam destructam seu devastatam tam in civitate
suburbiis quam in comitatu ¶ Et si quos invenerint
contrafacientes puniant et condempnent in penis predictis.
¶ Et quod quicumque habuerit banchum seu banchas in
dictis plateis vel in angulis vel cantonibus burgorum
dictarum platearum seu stratarum respondentium in dictis pla-
teis quod volentibus habere liceat habere panno banchas
seu bancham ita tamen quod non capiant stratam seu
viam seu burgum seu modo aliquo ipsa strata
seu via seu burgus impediatur ut unusquisque
possit libere transire et redire cum somariis et
aliis necessariis suis ¶ Et si quis contrafecerit solvat
bannum in hoc statuto contentum ¶ Et nihilominus totum
illud quod esset captum occasione aliquarum bancarum
predictarum super appositarum dicti officiales dampnorum
datorum et dominus capitaneus populi civitatis Fulginei et ipsi of-
ficiales teneantur et debeant elevari facere ad
petitionem cuiuscumque petentis ¶ Item quod palmarii q

Diligentia quam debent dicti notarii habere in predictis

Quod inter bancas in plateis vel stratis ita habeant taliter quod non prestent impedimentum transeuntibus et cum salmis

Salenarij

vendunt sal in platea veteri com(un)is fulg(inei) et in stra-
ta que it ad pontem s(an)cti Jacobi iux(ta) ip(s)am plateam
teneant sacchos salis coruas et alias mensuras m(en)su-
ras ad actum ipor(um) oportunas tenere sup(er) bancas
et iux(ta) banchas et no(n) alit(er) ad penam xl solidor(um) den(ariorum)
Et capitaneus p(re)dictus et dicti officiales dannor(um)
datoru(m) viar(um) et syndicar(um) teneant(ur) et debeant
facere banditi ad hoc ut dicti salenarij et alij ho-
mines no(n) possint p(re)tendere ignorantiam de
p(re)dictis Et p(re)dicti capit(aneus) et officiales teneant(ur) et
debeant de p(re)dictis facere inquisitionem si est quod
fuerint p(re)sens capitulum Et quos culpabiles invene-
rint puniant et condemnent in penis p(re)dictis Et si
ipsi capit(aneus) et officiales dannor(um) datoru(m) et viar(um)
in p(re)dictis fuerint negligentes p(er)dant de suo capit(ulo)
de suo salario xxv libr(as) den(ariorum) Et dicti officiales dan-
nor(um) datoru(m) p(ro) quolibet eor(um) x. libr(as) den(ariorum) qui
com(un)i fulg(inei) applicent(ur).

Pena capitanei et ... si fuerint in p(re)dictis negligentes

131 Quod fossata que comp-
lerentur occasione aque guestie releventur
r. 27

Item dicimus et ordinamus quod omnia fossata q(ue)
complerentur occasione aque guestie et flu-
minee, quod omnes homines qui habent terras iux(ta) ip(s)a fo-
ssata teneantur et debeant relevare ad petitionem
conquerentis dicendo coram duobus testib(us) i(n)fra x
dierum. Ab inde in antea iste conquerens possit et debeat
sine pena et banno facere relevari ipsum fossatum
et proicere terram ipsius fossati in quacumq(ue) parte
placuerit ... Et hoc fiat ex-
pensis illius cui est fossatum, no(n) p(re)iudicando

Quod fossata ...

rationi ipsi mu(ne)raverit fossatum. Quod nullus occu-
pet viam flaminee R(ubrica) — XXXVIII. 132

Item dicimus et ordinamus quod si aliquis occupa-
verit vel occupari fecerit de via que vocatur
flaminea quod illud totum quod fuerit occupatum
vel super apprehensum infra XV dierum spatium postquam bandi-
tum fuerit debeat relapsari ad penam XXV
librarum den(ariorum). Et nihilominus ille qui occupaverit de
dicta flaminea cogatur per potestatem ad restitutionem
et relapsationem illius quod super apprehensit vel occu-
paverit. Et predicta potestas teneatur facere bandi-
ri in principio sui regiminis et facere observari inte-
gre ad penam centum librarum den(ariorum) quarum (medietas) communi Fulginei
applicandarum. De hiis qui emerint aquam
guestie R(ubrica) — XXXIX. 133

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona que emet
aquam vestie vel aquam flaminee a communi Fulginei possit
nec debeat accipere aliquam canipam seu linum vel quecumque alia
res occasione macceratoriorum et aque jacentes in ipsis
rem occasione macceratoriis vel quacumque alia de causa seu modo pretextu dic-
te aque. Et qui contrafecerit puniatur ea pena qua pu-
niri debet furans canipam seu linum furaret in-
posita per formam statutorum dicti communis. Et nulla perso-
na teneatur dare dictis talibus emptoribus vel aliis personis
aliquam canipam seu linum dicta occasione nec quam-
cumque aliam rem, nisi tantum quod dicti emptores habeant et
habere debeant pro qualibet persona que adacquaret per pri-
mam quam adacquaverit XVIII den(arios) pro qualibet stario
terre quam adacquaverit. Et pro secunda vice et aliis vicibus
singulis XII den(arios). Exceptis illis qui habent certas possessiones

[illegible]

De pretio solvendo illis qui emerint aquam vestie ab ipsa communi … qui adacquat poss…

mi forās | ꝑ quas currūt dce aque, q̄ ꝑ qualibꝫ vice qua adaquauerit | nō teneant̄ soluere nisi sex den̄ tm̄ ꝑ quolibꝫ stario. Et q̄ comentes dcam aquam suis expensis teneant̄ ipam aquam mictere ꝑ ipas forās tm̄ eoꝝ expensis.

De danno dato in fructibus arborum. R. xl.

Item dicimus et ordinamus q̄ si quis dannum dederit in fructibꝫ domesticaꝝ arboꝝ ipos fructus de ipas arboribꝫ colligendo | et ex loca ubi ipe arbores starent exportaret | vice qualibꝫ camerario cois fulgs ꝑ dcō cōi recipienti | dcō fō soluat. centū soldos den̄. Et si dapnū daret in ipis fructibꝫ et ex dca loca nō exheret | nec exportaret | soluat vice qualibꝫ xx. soldos den̄. dcō cōi ꝑ dcō. Et si dannū daret in prato ꝑsonalit̄ metendo herbas | ac et cū bestys dannum daret in ipo prato | puniat̄ s'm formam statoꝝ loqntiū de dannis datis.

Nō. diuersitas pene īt̄ illos q colligunt fructꝰ et exportant ab illos q colligunt et nō exportant q ēe [illegible]

De electione custodū et relatoꝝ in quolibꝫ sindicatu xli

Item dicimus et ordinamus | q̄ uniuersitates castroꝝ | villaꝝ | et quoꝝcumqꝫ locoꝝ comitatꝰ et districtꝰ fulgs | qbꝫ quantum suus sindicatꝰ ptendit̄ | teneant̄ sollicitꝰ custodiri facere | ꝑ hoies sindicatꝰ ipoꝝ ne in possionibꝫ in eoꝝ sindicatu sitis | dapna aliqua inferant̄ | vꝫ in blado cuiuscumqꝫ gnis | vl leguminibꝫ cuiuscumqꝫ gnis | et in vineis siluaꝝ | et feno seu herba pratoꝝ quoꝝcumqꝫ. Et q̄ ꝑ hoies dcoꝝ sindicatuū | qlibꝫ in suo sindicatu | ponant custodes relatores | mō et formā | ptento et declarato in pō capitulo capituloꝝ loqntiū de dannis datis | in viis vineaꝝ et regulaꝝ quaꝝcumqꝫ | quoꝝ deuptatoꝝ officium |

Quod hoies villaꝝ custodiant ne fiat dapnum in eoꝝ sindicatu. In hic desptio

Hic eniant dapna data in certis rebꝫ spalit̄ qd in alijs [illegible] vice [illegible] ut [illegible] et [illegible]

De custodibꝫ relatoꝝ eligēdis et eoꝝ offic

De isto sto nō recordor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

¶ S. dan. dati.

duret per unum annum incipiendo in festo sancti feliciani/
quia a dicta electione ipsorum/ usque ad dictum festum/ teneantur
facere iurare secundum quod in dicto suo capitulo continetur ¶ Tem
pore vero predicto finito de mense januarii/ ante predictum
festum beati feliciani/ annis singulis simili modo et
forma/ dicti custodes eligi debeant et iurare ¶ Qui cu
stodes de die et noctis/ ipsas possessiones custodiant/ ne
dampna aliqua inferantur ¶ Et quos invenerit dampnum
dantes/ sicut dictum est/ ipsos capere et in fortiam com
munis ducere/ et coram officialibus dapnorum datorum de
nuptiare/ dampnum quod inferebant ¶ Et habeant ipsi cu
stodes pro ipsorum labore/ quartam partem dicto quod veniat
in eos/ et si dapnum dabatur de noctis vel de dies/ duorum
custodum relationi stetur cum iuramento per eos prestito et
habeatur pro plena probatione ¶ Possint quod sindici denun
tiatores malleorum et custodes predicti/ teneantur et debeant/
in dicto iuramento/ et ad penam xxv. librarum denariorum pro quolibet/ denup
tiare coram ipsis notariis/ dapna et dapnorum illatores
que et quos invenerit/ et ad ipsorum notitiam pervenerit (fiecere)
¶ Qui vero dapnum dantes/ tenentur denuntiari simul cum ipsorum
cuitatem/ non obstante statuto/ quod loquitur quod malefacto
res devictatis assignari non possint ¶ Et si inve
nerit aliquem in fragranti crimine delinquentem/ in
aliquo predictorum/ stetur dicto et relationi ipsorum/ at si non
invenerit in fragranti crimine/ probari debeat secundum for
mam statuti quod loquitur de assignatione malefactorum
¶ Qui non dampnum dantes non invenirentur/ universitas

Qui custodes per debent iurare ne dapnum detur et possint capere dapnum dantes et coram officialibus denuntiare etc.

Custodes habent quartam partem pene quia etc.

Creditur dicto ipsorum custodum cum iuramento nisi ipsi et si invenerit reperta non creditur si invenerit aliquem in fragranti crimine alias non ut ibi.

Pena sindicorum villarum et etiam custodum/ non reportantium dapnum dantes/ est xxv. librarum

Cur possit dari in malefactores ut hic et ista. p. 183. s. pe. [redacted]

Quando potest aliquem dissolvi dapnum

Quando non reperiuntur malefactores dapnorum datorum tenetur villa territorii per emendam datum etc.

Extimatores dapni fiunt per priores etc.

castri seu ville in cuius pertinentiis situata esset possessio in qua dapnum datum foret; ipsi dapni extimationem debeat emendare secundum extimationem fiendam per duos bonos viros eligendos per dictos priores ipsius civitatis Fulginei. Ad quam emendationem fiendam pro officialibus dapnorum datorum ipsa universitas compellatur de facto.

Nota quod ubi non reperitur malefactor dapnorum tunc villa. Et extimatio fit per bonos viros et priores etc.

De pena colligentium spicas. Rubrica. — XLV.

Item dicimus et ordinamus quod nulla persona pretextu et occasione collectionis spice audeat vel presumat ire per possessiones alienas in qua esset bladum seu cuiuscumque generis legumen nisi irent messores ad metendum vel persona domini ad quam pertinet possessio seu colonus. Postquam vero bladum seu legumen ad metatum seu ad barconatum fuerit vel elevatum de possessione ire possit quilibet pro suis libito voluntatis dummodo se non approximet ipsis metis seu barconibus per sex passus ad passum iusti hominis pena X soldorum denariorum. Et nullus cum bestiis in aliquo casum predictorum audeat per possessiones alienas existentibus metas seu barconibus cuiuscumque generis bladi seu leguminis in ipsa possessione. Et siquis contra fecerit puniatur pena dupli eius quod alias haberet puniri secundum formam statutorum loquentium in premissis. De pena sancti Antonii possint ire per civitatem Fulginei. Rubrica. — XLVI.

Item dicimus et ordinamus quod ad honorem et reverentiam beati Antonii sindicus factor sive negotiorum gestor hospitalis dicti sancti possit mictere seu ire permictere per civitatem Fulginei sex porcos

S. p[er]a

pro sancto antonio masculos sengatos marchio et singulo
campanelle sancti antonii more solito. ¶ Et quis autem
vellet excusare pretextu et occasione porci sancti anto-
nii aliquem porcum seu scrofam inventum seu in-
ventam inter per cives fulg. et denunciatam seu
denunciatum officialibus domini capitanei per quemcumque
puniatur pena dupli eius quod in superiori nostro capitulo
continetur. ¶ Item quod nullus civis fulg. possit nec
debeat emere cantum seu usum retentionis porcorum
sancti antonii a sindico procuratore factore et nego-
tiorum gestore seu alio quocumque nomine censeatur hospi-
talis sancti antonii. ¶ Et quis autem contra fecerit in xxv libr.
den. com. fulg. condempnetur. ¶ De custodibus eligendis xliiii.

Item dicimus et ordinamus quod in unoquoque sin-
dicatu seu villa / a villa palis infra et in ipsa villa /
eligantur duo boni et legales denuntiatores per officiales
dominorum priorum cum consilio et consensu dominorum priorum
populi civitatis fulg. i. quantam decem ubi sindicatus
seu villa est usque in xxx focularibus. ¶ Ubi vero sindi-
catus seu villa dictum numerum focularium excederet
quatuor custodes in eo pro dicto eligere teneantur / qui
debeant coram dictis officialibus iurare ad sancta dei
evangelia i. octo dies postquam electi fuerint / omnes
et singulos quos invenerint portare vites de vineis alie-
norum / ubi pergule extent / denuntiare et etiam dampnum dan-
tes in vineis seu pergulis alienis / et etiam quoscumque
alios euntes denoctu per loca districtus fulg. / a dicta
villa palis i. / sive cum bobus vaccis seu bestiis honeratis /

Quod sindici a pale infra et extra in villa palis eligant denun-
tiatores qui per eum denuntient
in vineis et pergulis / et al-
euntes de nocte ut infra.

¶ De dan. dat.

Pena singulorum custodum denorte a pale in clusione pro contratis fulginei ... boli vel ... bove ... (margin)

pt quos dnorum custodes ipsi officiales pre et insc — S. pena
riius notandi de facto possint et debeant pre
dicte casucte centum solidos den. pro pena pro quo
libet vice qualibet et contra facte in hoc ult. pe
nam eis et ipsorum cuilibet superius notatam si per
ipsorum fuerit, scilicet si portaret uvas seu dampnum
dedisset in vineis seu pergulis alicuius. ¶ Quorum de
nuntiatorum et cuilibet ipsorum relationi fides plena
ria adhibeatur et habeatur pro plena et legitima probatio
ipsorum et cuilibet ipsorum relatio habeatur ¶ Et ipsorum denu
tiatorum nomina pro perpetuo teneantur secreta ¶ Et aliquo
unusquisque habeat in sua possessione statim dominorum cum
apodixa et licentia dominorum priorum et rec. et statim de
noctis pro nulla sua sine pena et banno et absque ali
qua apodixa ¶ Et si quis quorumcumque custodum in
ventus fuerit dolum et fraudem seu barattariam
in aliquo predictorum commisisse puniatur quadrupli
pena qua debuisset puniri ille vel illa qui vel
quam dolum fraudem vel barattariam modo aliquo commi
sisset ¶ Et si ipsi denuntiatores vel eorum aliquis dampna
num dederint vel alii dampnum inferentes puniantur

¶ Quod nulla persona apportet uvas aliunde
quam per portas civitatis fulginei etc. — xlv

Item dicimus et ordinamus quod omnes et singuli
custodes portarum civitatis fulginei et alii homines de
putati in ipsis portis ad colligendum gabbellas
soli teneantur coram dictis officialibus predictis et iurare
ad sancta dei evangelia corporaliter manu tactis scriptu
ris denuntiare predictis officialibus omnes et singulos apportantes

¶ S. dam. dath

uuas ꝛ h(ui)c sec(undum) deuuntiatos h(ui)c p(re)dicta facientes perdere
debeat dicti officiales exigere penas p(re)dictas ¶ Quorum custo
dum deputatorum ad colligendum gabbellam deuunta
tionibus stet(ur) ¶ Et si qua persona inuenta fuerit appor — [¶ Quod custodes portarum ꝛ ad gab. colligentes gabellas denuntient portatores uuas]
tare uuas ad dictam ciuitatem fulginei per quecumque alia loca
quam per portas supradictas ciuitatis ultra penam supra contentam pu — [¶ Quod pena xxv. lib. ꝛ portatores uuas aliunde quam per portas]
niatur in xxv. libr. den. ¶ Et quilibet uallarius uinearum
teneatur simile iurare ꝛ deuuntiare facientes contra p(re)dictam — [¶ Vallarii uinearum etc.]
in scripta ꝛ ipsi relationi stetur ¶ Volentes licere unicuique
posse eligere ꝛ ponere uallarium in hac. ¶ De uuis non
uendendis ante uindemias R(ubrica) —— xlvi.

Item dicimus ꝛ ordinamus quod nulla persona audeat
in ciuitate fulginei uendere uuas seu tenere ad uen
dendum usque ad tempus uindemiarum pena centum solid.
den. pro quolibet ꝛ uice qualibet ¶ Saluo quod unicuique liceat
uendere ꝛ uendendum tenere uuas bammas(?) ꝛ roton
dofoleas(?) sine pena ꝛ banno ¶ Et non colligere ꝛ appor
tare de suis possessionibus seu de alienis sine licentia dominorum
uuarum ipsarum / ꝛ non cum licentia dominorum possit usque
in quantitate trium rapporum(?) tantum / ꝛ non plura / ¶ Et si quis
ultra inuentus fuerit apportare / puniatur pena du — [Pena dupli. sine licentia et ultra licentiam]
pli ¶ Et et possint domini domini priores post .x. dies in
introytu mensis septembris dare licentiam colligendi ꝛ — [Licentia portandi uuas]
non apportandi ad dictam ciuitatem uel alia loca cuicumque
persone ydonee petenti uuas uarnaminas(?) ꝛ mosta
tellas ꝛ de parabulis suis primo recepto iuramento ab ipso pe
tente ipsas uuas suas ꝛ quod dictas sint ut tamen et
parabulis ¶ Et isti sic apportantes ad penam minime
teneantur.

De cane non retinendo sine oncho R. — 47.

Item dicimus et ordinamus quod nullus possit retinere
canem sine unco in aliqua villa aut villa palis i.
et in ipsa villa nec etiam in civitate Fulginei sine ipso unco
Et siquis repertus fuerit a xv diebus mensis Iunii usque
ad festum omnium sanctorum per vineas aliorum in xl so
lidos den. vice qualibet condemnetur Et si fuerit in civita
te vel villa in x solidos den. Et nihilominus teneatur ad
penam damni dati ut superius est expressum et ad
emendationem damni patienti Et notarii dam. datis te
neantur mittere semel in die in tempore vindemiarum
pro damnis datis. R. — xlviii.

Item dicimus et ordinamus quod officiales damnorum
datorum teneantur et debeant pena periurii mi[ssi].
omni die semel ad minus usque ad tempus vindemiarum
mittere eorum notarios et familias per civitatem Fulginei
et loca in quibus vinee site sunt ad scrutandum et
inveniendum facientes contra predicta Et quos invene
rint puniri debeant in penis predictis et ipsas pe
nas ab eis exigere et ad manus camerarii dicti com[munis]
facere devenire summarie sine strepitu et figura
iudicii absque aliqua quacumque scriptura Quorum of
ficialium et familiarum relationi stetur et pro plena pro
batione habeatur Et siquis dictorum officialium et fa
miliarum ipsorum damnum dederit in vineis sive
alibi districtus Fulginei per duos pedes infra civitatis
predicte qui nunc sunt et eorum tempore fuerit i. octo dies
vindemiandos a die dati damni seu denuntiationis
facte de eis condemnetur com. Fulginei in x libris den.
vice qualibet et pro quolibet ipsorum Et si predicti officiales

Nō notarii dāpnor datōr procedat de facto sine figura iudicii et sine scriptura et stat relationi ipsius ...

... notarii dapnorum datorum ... dapnum dederint et ... infra ... vindemiarum

S. dai. datis

vel rectores aliquis in predictis fecerint negligentes et tempore sindicatus rectores in xxv libris denariorum pro quolibet condempnentur. Et predicti officiales et familiares teneantur vites quas invenerint palam publice apportare, dummodo invenerint, et eos vel alium rectorem ad palatium ducere vel ad certos consules vel alium rectorem ad palatium ducere vel ab certos ydoneos sindicos ... missis. De parte tangenti officiali de invencionibus faciendis. 49.

Item dicimus et ordinamus quod camerarius consulum supradictis officialibus absque aliqua apodixa sive littera dominorum rectorum seu cuiuscumque alterius possit teneatur dare aucthoritate presentis ordinamenti dare et solvere tertiam partem eius pene condempnationis qua occasione facte invencionum fiendarum venire fecerint in comune et ad manus camerarii antedicti pro invencionibus faciendis. Et quod due partes eius pene condempnationis remaneant in comuni. *(margin: De parte officialis)*

De recepto in fraganti crimine in vineis et pergulis alienis. 50.

Item dicimus et ordinamus quod siqua persona reperta fuerit in fraganti crimine dampnum dare in vineis seu pergulis alienis, de die vel de nocte, usque in quantitatem ... et penas solvere supradictas non voluerit seu non potuerit infra terminum x dierum pro officialem coram quo erit denuntiatus vel inquisitus, seu per eum vel familiares eius inventus vel captus, teneatur publice cum catena in scalis palatii potestatis et stare ibidem teneatur cum vitis ad collum per spatium temporis quod visum fuerit officiali predicto retinere. Et si contumax fuerit, ponatur in banno in quantitate pene predictis. Et quod remaneat exbanditus donec cum eis ... Et siquo tempore in fortiam dicti comunis

(margin, left: Nota hic penam corporalem et carceris coherciam per dominum datis)
(margin, right: Pena reptorum inventorum vel pergulis si penam solvere non possit et quod corporalis)
(margin, right: Pena contumacie ...)

Pena contra qui sunt publice diffamati de dapnis datis [illegible]

quicumque venerit in dictis communis carceribus captus detineatur donec solverit. Et liceat dictis officialibus quoscumque publice diffamatos et dampnorum datores in vineis capere et captos detinere usque ad tempus vindemiarum et tempore vindemiarum in carceribus dicti communis.

Reformatio de [illegible]

In nomine dei amen. Ad laudem et reverentiam omnipotentis dei et gloriosissime virginis Marie et beatorum apostolorum Petri et Pauli et gloriosi martiris et confessoris [illegible] Feliciani protectoris atque gubernatoris communis et populi civitatis Fulginei et omnium sanctorum et sanctarum dei. Et ad honorem sancte romane ecclesie et presidium status ipsius. Et ad honorem magnifici domini [illegible] Fulginei rectoris et gubernatoris. Et ad bonum et pacificum statum civitatis ipsius predicte. [illegible] et egregii viri Johannes Antonius comes de [illegible] / Johannes Felix Leonartuzzi / Angelus Francisci de Fide / [illegible] / Jannis Stefani / Putius [illegible] / Johannes Bonanni de [illegible] domini priores populi civitatis Fulginei de mense martii et aprilis. Ex deliberatione consilii sui die iiii aprilis de qua plene patet manu mei Angeli notarii et cancellarii infrascripti. Et de consensu et voluntate magnifici domini Gubernatoris prefati. Cum predicti domini priores ut supra existentes in unum pariter congregati in palatio eorum solite residentie unanimiter et concorditer ipsorum nemine discordante die xii aprilis elegerunt infrascriptos duos probos viros pro quolibet terzerio videlicet Gregorium [illegible] Raynaldum Luce de terzerio superiori. Bartolomeum Johannis Colli / Petrutium [illegible] de terzerio medio. Nicolaum Martini et Philippum [illegible] de terzerio inferiori. Qui cum ipsis dominis prioribus fecerunt facere reformationes que hic inferius scriptis

Off(iciales) dan(norum) dat(orum).

st vii p(re)fatis d(omi)nis p(ri)orib(us) et o(mn)ib(us) supradictis existentib(us)
i(n) unum pariter congregatis. Existente et d(omi)no Johanne
de Mostarellis advocato co(mun)is in hac m(od)o fecerunt re-
formationes et ordinamenta infrascripta videlicet.
Nos priores et omnes electi (et) c(etera) statuimus et ordinamus
et p(rese)nti reformatione firmamus q(uod) nulla p(er)sona cuiuscu(m)q(ue)
conditionis existat audeat nec debeat dare damnum
i(n) vineis olivis pratis et novis chiantis vel arborib(us)
olivarum existentib(us) in aliquo agro aut possessione q(ue)co(mque)
lacerat cum aliquo genere malum. Et si quis inventus
vel accusatus fuerit dare damnum in dictis vineis vel
olivis tam p(ro) [illegible] q(uod) mangiare solvat qualib(et) vice
p(ro) qualib(et) bestia minuta solidos x vice qualib(et)
et p(ro) qualib(et) bestia grossa solidos xx vice qualib(et). Et bestie
grosse p(ro)intelligantur iumenta v(idelicet) asinus equus capra po(r)-
cus mulus bos et vitulus et alia similia hu(ius) sitha. Et minu-
ta intelligantur pecudes et capre fetus castrati et hu(ius)
sitha. Et dicta pena non possit aliqua gratia fieri p(er)
officialem damnorum datorum nec p(er) d(omi)nos priores tunc
existentes. Sed debeat irremissibiliter exigi p(er) officia-
lem damnorum datorum tunc existentem et a(d) ponatur
in palatio suo. Et officiales habeant tertium p(ro)ut h(abe)nt de aliis
inventionib(us) et accusationib(us) factis etc.

Item dicimus et ordinamus q(uod) d(i)c(tu)s officialis damnorum
datorum teneatur scribere in quodam bastardello omnes
inventiones fiendas tam de damnis datis et dare cum
ratio camere co(mun)is fulg(inei) omni ebdomoda copiam dictarum
inventionum tam exactarum q(uam) non exactarum. Pena libr(arum)
x camere co(mun)is fulg(inei) applicandarum p(ro) qualib(et) vice q(ua)
non fecerit dictus officialis id quod superius scriptum est. Vo-
lentes et mandantes ex p(rese)nti supra scripta omnia et singula fieri
robur firmitatis p(er)petuum non obstantib(us) [illegible] aut reformationib(us) factis vel

Pena officialis no(n) dantis q(ui)l(ibe)t ebdomoda came(re) co(mun)is co-
pias o(mn)iu(m) inventionu(m)

Stat. Dan. Dat.

stendes aut dispositionibus juris facientibus in contrarium non ob-
stantibus quibuscumque

Facta firmata et ordinata fuit reformatio et decreta
et omnia suprascripta per magistros dacii potestates et sp.
bonos viros ad invocatum consilii existentes in unum
congregatos in sala superiori palatii residentie dominorum
1442. priorum sub annis domini M° cccc° xlii° Ind. v. tempore sanctissimi
in Christo patris et domini nostri domini Eugenii divina providen-
tia pape quarti et die xv aprilis de quibus omnibus ego
Angelus de Padulia notarius reformationum et cancellarius
comunis Fulginei extiti rogatus et in fidem hic scripsi

De festivitatibus et ... O. cons. l. 1. ru. 16 et 17.

Festivitates colende et custodiende in civitate Fulginei
et comitatu sunt iste videlicet.

Festum sancti Antonii abbatis
Nativitas domini nostri Ihesu Christi
Dies kalendarum mensis Januarii
Epifania domini nostri Ihesu Christi.
Pasca resurrectionis domini nostri.
Assensio domini nostri Ihesu Christi.
Pasca pentecosten.
Festum corporis domini nostri Ihesu Christi.
Festivitates nativitatis et decollationis sancti Johannis.
Festum sancti Petri de Fulgineo
Festivitates omnes beate virginis Marie
Festivitates omnium apostolorum et evangelistarum dei.
Festum omnium sanctorum
Festum sancti Sebastiani
Festum sancti Feliciani martiris
Dies veneris sancti
Festivitates omnium dierum dominicorum.
Festivitas beate Caterine.
Festivitas beati archangeli Michaelis.
Festum sancti Viti.

Expletum.

Expletum ac finitum fuit supradictum statutum dannorum datorum
cois et ppli civitatis fulg. per me Bartholomeum benentii
de fulg. Currentibus annis dni nri yhu xpi ab eiusdem na-
tivitate millo quatercentessimo quadragessimo tertio
1443. Inditione vj. die vo ultima mensis aplis Tpe pontificatus
Beatissimi in xpo patris et dni nri dni Eugenij di-
vina misericordia dingissimi pp. quarti Nec non tpe
regiminis et gubernationis Mci ac generosi militis dni
Tomasi cazzaccioli de nobilibus de neapoli tunc tpis Gu-
bernatoris benemeriti dicte civitatis pro sca romana ecca
et supradicto dno nro pp. Ac etiam tpe offitij Spectabilis et no-
bilis viris Bartolomeij Angeli de civitate castelli tunc tpis
benemeriti offitialis dannorum datorum dicte civitatis et dies
vo ultima predicti mensis fuit dies martis Laus omnipo-
tenti deo amen.

Ingred.o statuto dannorum datorum fuerunt reformata Ao 1458 [illegible]
[illegible]

In noie dni amen Ad honorem et reverentiam omnipo-
tentis dey et gloriosissime virginis marie matris eius 20
et btorum aplorum petri et pauli Et gloriosissimi mar- Ligr. Ao 1457 1458.
tires bti feliciani capitis et protectores cois et In Cancell. fulgin.
populi civitatis fulg. cuius ex ymitis fortis per destructus

Et primo de electione notarij dannorum datorum et eius offo — p
Et notarij dannorum datorum possint procedere per
inquisitionem accusationem et denuntiationem — ij

Hic infrascripte sunt Rubrice statuti dannorum datorum
civitatis fulg. In primis videlicet

Et notarius dannorum datorum recipiat omnes
accusationes Ra ——— iij

Et accusa que fieret per procuratorem vel famu-
lum non admictatur Ra ——— iiij

Et in una accusa possit quis quot voluerit ac-
cusare Ra ——— v

Et notarius dannorum datorum cogat illum contra quem procederet
ad respondendum. Ra ——— vj

141v

¶ Rub(rice) 5(t)i(tuti) dan(orum) dat(orum).

De sindicis eligendis R(ubrica) — vij
De dannis guastis furtis et incendijs in comitatu fulg(inei) commissis R(ubrica) — viij
Quod notarii damnorum dat(orum) habeant bonos baiulos de civitate vel districtu fulginei R(ubrica) — ix
De contumacia ville R(ubrica) — x
De danno dato in blado per personam vel cum bestijs R(ubrica) — xi
De danno dato in vinea R(ubrica) — xij
De procedendo de similibus ad similia R(ubrica) — xiij
De pena venantium cum canibus R(ubrica) — 14
De pena incidentium arborem fructiferam 15
De danno dato in silvis R(ubrica) — 16
De danno dato in prato bandito R(ubrica) — 17
De pena dantis dannum in apibus R(ubrica) — xviij
De accusatione retrahenda per patrem vel avum R(ubrica) — 19
De capris non retinendis R(ubrica) — xx
De pena colligentium amindolas et uvas xxi
Quod nullus apportet uvas acerbas vel maturas R(ubrica) — xxij
De citationibus faciendis R(ubrica) — 23
De contumacia citati R(ubrica) — 24
De consilio dando per notarios dan(orum) dat(orum) et eius petitione 25
Quod notarii dan(orum) dat(orum) teneantur ire ad locum ad petitionem accusati R(ubrica) — 26
Quod nullus de comitatu fulg(inei) audeat retinere iumenta R(ubrica) — 27
De arboribus pendentibus super domum alteram

¶ Rubrice stat. dan. dat.

vel vineam alienam R. — xxviii
¶ De arboribus stantibus in terra aliena R. — 29
¶ Quod nullus comunis bannitus vel famulus possit facere sindicatum pro aliquo castro vel villa xxx
¶ De exhentibus et amouentibus terminum R. — xxxi
¶ De amotione terminorum R. — — — 32
¶ Generale capitulum omnium viarum stratarum et dependentium ab eisdem R. — — — 33
¶ De alio generali capitulo loquenti de eadem materia R. 34
¶ De hiis qui vendiderint terram possessionis et non reservaverint sibi viam R. — — 35
¶ De pena occupantium vel devastantium viarum 36
¶ Quod fossata que rempleverint occasione aque guestae relevantur R. — — — 37
¶ Quod nullus occupet viam flaminee xxxviii
¶ De hiis qui miserint aquam vestie — — 39
¶ De danno dato in fructibus arborum R. — xl
¶ De electione custodum celatorum in quolibet sindicatu R. — — — — — xli
¶ De pena colligentium spicas R. — — xlii
¶ Quod porci sancti Antonii possint ire per civitatem Fulginei R. — — — xliii
¶ De custodibus eligendis R. — — — xliiii
¶ Quod nulla persona apportet uvas aliunde quam per portas civitatis Fulginei R. — — — xlv
¶ De uvis non vendendis ante vindemias xlvi
¶ De cane non retinendo sine uncho R. xlvii
¶ Quod notarii dannorum datorum teneantur mittere semel in die ante tempus vindemiarum pro dannis datis R. xlviii

¶ Rice 6. dari. datl.

¶ De parte tangenti officiali de inventionibus faciendis Ra —— 49

¶ De repto in fraganti crimine in vineis et pergulis alienis Ra —— 50.

Hec sunt rubrice libri et statuti consulum mercatorum et aliarum artium civitatis Fulginei in primis

De electione consulum mercatorum et aliarum artium R(ubrica) — i

De electione notarii et camerarii consulum R. — ii

De electione unius nuntii sive baiuli dictorum consulum R. — iii

Quod quicumque voluerit aliquid petere coram consulibus solvat pro camera gabelle comunis 4 den. pro qualibet libra den. R. — iiii

Quando ubi et quibus diebus consules mercantie et aliarum artium faciant et reddant ius R. — v

Quod de rebus venditis ad pagamentum fiat solutio incontinenti R. — vi

Quod questiones que sunt inter mercatores non cognoscantur per potestatem R. — vii

Quod consules faciant ius cuilibet et non mercatori de mercantia R. — viii

Quod omnes sententie ferende per consules sint firme R. — viiii

De salario solvendo et quanto R. — x

De apodixis factis per mercatores et artifices solvendis R. — xi

Quod cuilibet artifici sit licitum alium artificem convenire coram suo rectore R. — xii

Quod qui non reperietur scriptus in matricula artium non habeatur pro artifice R. — xiii

Quod domini priores et confalonerius non possint providere contra dicta capitula R. — 14

De pena proponentium aut consulentium contra dicta ordinamenta tollantur R. — xv

De favore dando dictis consulibus per officiales comunis Fulginei R. — xvi

· R. e. consul.

De pena offendentis consules R. — 17

De pena consulum non sedentium ad ius reddendum — xviij

Della election delli consuli delli mercatanti e dellaltre arti R. — i.

Della election del notaio e camorlingo delli consuli — ij.

Della election duno balio o vero messo delli dicti consuli R. — iij

Anche che qualunqua vole domandare nesuna cosa denanti alli dicti consuli paghi prima al camorlingo del comuno de Fulig. 4 denari per libra de quello che domanda R. — iiij

Come e doue quando e de que cosa li consuli della mercatantia e dellaltre arti facciano e redano rasione — v

Che delli crediti ad pagamento sia facto el pagamento incontinente R. — vj

Che le questioni che sonno infra li mercatanti non se deggano cognoscere per lu podesta R. — vij

Como li dicti consuli facciano rasion ad ciascheduno che denanti da loro addomandara rasione e dico se non fosse mercatante R. — viij

Che tucte le sententie che se darano per li dicti consuli siano ferme R. — ix

Del salario che se de pagare alli consuli e scripto R. — x

Che le pulixe delli mercatanti se deggano mandare ad executione e siano pagate R. — xj

Che ciascheduno artefece sia tenuto ad fare venire laltro artefece denanti al suo rectore — xij

Che chi non e scripto nella matricula dellarte non sia tenuto per artefece R. — xiij

Che ne li priori ne li gonfalonieri non possano revocare contra li dicti capituli R. — 14

Della pena de quelli che consigliano che li dicti ordinamenti siano tolti R. — xv.

Del favore da essere dato alli consuli per li officiali del comuno de Fulig. R. — xvj.

Della pena de quelli che offendono li consuli R. — 17

Della pena delli consuli non sedenti al banco ad rendere rasione R. — xviij

¶ De prohemio.

In nomine domini amen. Ad honorem et reverentiam omnipotentis dei et beate Marie virginis matris eius et beatorum apostolorum Petri et Pauli et aliorum apostolorum omnipotentis dei. Et gloriosissimi pontificis et martiris sancti Feliciani capitis protectoris et ducis comunis et populi civitatis Fulginei. Et ad honorem et exaltationem dominorum priorum populi predicti et totius ordinis prioratus populi civitatis prefate. Nec non ad magnificentiam honorem et exaltationem magnifici et potentis militis domini Trincie de Trinciis de Fulginio honorabilis confalonerii iustitie et populi supradicti. Et ad bonum pacificum et tranquillum statum presentem civitatis eiusdem. Prudentes viri Gregorius Vangnoli, magister Egidius Moricelli, Brancutellus Petrutii et Nicolaus Bartutii, honorabiles priores populi civitatis Fulginei. Cum presentia consensu et voluntate domini confalonerii supradicti, in palatio populi dicte civitatis omnes in plena et perfecta concordia existentes, vigore eorum officii et omni modo via et iure quibus melius et validius potuerunt pro bono statu pace tranquillitate ac magna utilitate comunis et populi supradicti et singularium personarum eiusdem. Et specialiter mercatorum et aliorum artificum dicte civitatis quibus populi perficiuntur et utilitas gentium custoditur. Nec non ad dirimendum lites questiones et species que oriuntur et oriri possent inter ipsos mercatores et artifices dicte civitatis. Quibus urgentibus litibus et speciis solent inter cives ipsos et in civitate scandala et dissensiones ut plurimum exoriri et sequi pestiferus turbationis et causa et quietis. Proinde

¶ A mercatoribus et consulibus et eorum libro [illegible] 1353.

¶ Priores et ordo priorum proferunt confalonerio.

¶ Nota quod statuta proconsulum sunt condita per dominos priores cum presentia et consensu confalonerii tunc et non per consilium populi vel comunis, ideo non possunt illa tollere vel limitare [illegible]

¶ Nota quod dicti statuti [illegible] inter mercatores et artifices et non dicunt de aliis [illegible] et [illegible] quando [illegible] consules [illegible] et [illegible] ubi [illegible] proconsules [illegible] rectores [illegible] ubi [illegible] quando [illegible] mercatores et artifices et non dicit quod ipsi possint [illegible] non mercatores vel artifices [illegible]

C[apitulum] primum

deliberatione prehabita providerunt et deliberaverunt ordina-
verunt et statuerunt pro lege perpetuo valitura auctoritate
presentis provisionis provisiones ordinamenta et capitula
infrascripta. Statutis comunis vel populi provisionibus reformatio-
nibus consiliorum ac aliis loquentibus in contrarium non obstantibus quibuscumque.

De electione consulum mercatorum et aliarum artium. R[ubrica] — A p.

In primis providerunt et ordinaverunt quod in civitate
Fulginei eligantur certi boni homines mercatores et
artifices de dicta civitate qui vocentur et nominentur consu-
les artis mercatorum et aliarum artium civitatis predicte.
Qui consules possint et debeant cognoscere de omnibus
et singulis litibus questionibus controversiis et factis que
orirentur et verterentur possent inter mercatores et alios ar-
tifices dicte civitatis et comitatus et de aliis de occasione mer-
cantiarum et rerum ad mercantias et alia commercia ad
artem aliquam spectantium ab anno domini millesimo trecen-
tesimo quadragesimo nono citra et in futurum su-
marie et de plano sine petitione et oblatione libelli et sine
strepitu et figura iudicii. Et ipsas lites questiones controver-
sias et facta diffinire et terminare secundum quod in infrascrip-
tis capitulis apparebit. Quorum officium duret per qua-
tuor menses quorum consulum fiat electio in hac forma
scilicet quod per duos priores populi dicte civitatis qui nunc sunt vel pro tempore fuerint
de consensu presentia et voluntate domini confalonerii eli-
gantur de dicta civitate tot boni homines mercatores et
artifices in consulibus predictarum artium. Qui sufficiant
duobus annis proxime venturis habituris initium
in kalendis mensis Ianuarii proxime venturi. Quorum

De quibus rebus habent cognoscere dicti consules et sine figura iudicii et vide quare [illegible] infra [illegible] de figura iudicii obmissa et vide [illegible] in principio.

Forma electionis consulum

Nota quod dicit statuto comunis vel populi et sic videntur velle derogare statuto [illegible] sed hec non valet quia maiorem auctoritatem habet dicta statuta populi et comunis facta a toto populo vel [illegible] auctoritate a populo [illegible] facta a [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] et magistratus de arbitris [illegible]

Anno 1349.

Consules sunt in supra scripta capitula quod non pro salario in [illegible]

S. pro merca.

consulum durecti officium per quatuor menses ut sup-
radictum est. Cum consules sint tres cum sex cedule
nominatim signatim scribantur in quibusdam cartulis
tot quot sunt seu erunt dicti cedule nominatim adinvicem
Et mittantur in quadam cassetta clausa tribus clavibus
et seraminibus. Unam quarum habeat penes se guardianus
loci fratrum minorum. Aliam habeat camerarius generalis o-
mnium dictarum artium. Et aliam teneat cancellarius
comunis Fulginei que cassetta semper debeat stare in sacri-
stia dicti loci. Et quod die penultimo ultimi quarti men-
sis domini priores populi qui tunc erunt in palatio comu-
nis iurati in dicto tenerantur et debeant facere congregari consi-
lium omnium rectorum artium dicte civitatis et in ipso consilio
per dictum cancellarium aut aliam personam que indebite
eis [illegible] facere dictam cassettam. Et ex ea extrahi
facere unam ex dictis cartulis que contingit fortu-
nam et illi tres quorum nomina scripta reperientur in illa
cartula sic extracta pro futuris quatuor mensibus
incipiendis in kalendis mensis [illegible] sint consules et
et habeant [illegible] partes promissionis et ordinamenti per
consulibus dictarum artium mercantie et aliarum artium civitatis
predicte. Cum omni mero [illegible] auctoritate libertate et po-
testate que concesse sunt dictis consulibus per formam infra
scriptorum capitulorum. Et sic procedatur de quatuor men-
sibus in quatuor mensibus quousque completi fuerint sup-
rascripti duo anni. Et si accideret quod aliquis [illegible]
tate quod aliquis ex dictis [illegible] habitis [illegible] in dicta cas-

Primo videtur esse quaternarium vel plures ut in [illegible] Item prae-
terea cum sequentibus usque ad [illegible]
voluerit et [illegible] tunc
ut hic et in [illegible]
ita [illegible] ad [illegible]
die ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

De mediatore pro consulum
scripta sit

¶ S. p. m.

¶ Si aliquis proconsulum decesserit
vel absens esset a civitate ultra xx dies
vel aliter impeditur vel esset tractus ad potestatem
quomodo alius fiat / Et idem in similibus
de notario et camerario proconsulum
quod non per universitatem artium ipsorum
non servata forma huius descripta

secta per proconsulibus aut dictis moriretur ¶ Aut esset absens de
civitate et comitatu [illegible] ultra spatium temporis .xx. dierum
¶ Aut esset adeo infirmitate gravatus seu alio impe-
dimento impeditus quod commode non posset dictum proconsulatus
officium exercere ¶ Aut esset extractus in potestatem populi
dicte civitatis quod in hiis casibus aut altero ipsorum electio talis
mortui / absentis / infirmi / impediti / aut in potestatem
populi extracti fiat hoc modo scilicet quod dicti proconsules qui tunc
erunt eligant tres bonos homines mercatores et artifi-
ces dicte civitatis ¶ Qui mictantur ad secretum scrutini-
um inter omnes rectores artium ¶ Aut ad minus inter
duas partes ipsorum rectorum congregandorum eo loco quo
dictis proconsulibus videbitur convenire ¶ Et quicumque ex dictis
tribus sic electis plures voces habuerit in dicto scruti-
nio sit et habeatur pro proconsule dictarum artium pro dictis quatuor
mensibus una cum aliis proconsulibus extractis [illegible]
ta dicto modo et sic procedatur et fiat de novo [illegible]
rio dictarum artium si aliquis supradictorum casuum esset vel ipsorum
alteri advenerit ¶ Et finitis dictis duobus annis dicti
potestates populi qui tunc erunt in dicto mense teneantur et de-
beant facere congregari in eorum palatio dictum consilium
dictorum rectorum et in ipso consilio unius et dictis duobus po-
ribus cum pratica consensu et voluntate vel saltem
consensu dictorum dominorum confaloneriorum proponere de nova electione
facienda de proconsulibus dictarum artium pro futuro tempore
¶ Et quo et qualiter et per quos talis electio fieri de-
beat generaliter proponendo et sic quod in dicto consilio

ymmo 4or dierum unde in
[illegible] preterea vide
Et si omnino teneatur debet
dici ut ibi solvuntur
Et unde vide Et generaliter
quantum ubi potest committi
[illegible]

deliberabitur et reformabitur per maiorem partem ipsorum consi-
liariorum et rectorum in dicto consilio existentium facto partito
inter eos ad bussulas et pallottas sicut procedatur et fiat.
Item quod si dicti priores populi qui tunc erunt nollent
facere congregari dictum consilium rectorum artium dicte civi-
tatis quotiens requisiti primo et rogati per consules supradic-
tos qui tunc erunt dicti domini priores ad dictum consilium congre-
gando et congregari non facerent ipsum consilium die pe-
nultima ultimi quarti mensis ut supradictum est li-
citum sit dictis consulibus et possint dictos rectores ar-
tium dicte civitatis saltem duas partes facere congregari
in eo loco ubi videbitur eis et inter ipsos similem pro-
positam facere declarationem novorum consulum dicta-
rum artium et postea inter dictos rectores reformabitur et de-
liberabitur ad bussulas et pallottas per maiorem partem
dictorum rectorum in dicta congregatione existentium sic [?] quod
cedat et fiat super electione predicta. Que valeant
et teneant auctoritate presentis provisionis ac si facta fu-
isset per dictos priores populi et confalonerium iustitie et populi
dicte civitatis aliquo non obstante. Additum est huic
capitulo quod illi rectores qui erunt extracti de dicta cassetta pro
4 mensibus initiandis in proximis kalendis mensis Ianuarii
consules dictarum artium sint et consules pro toto presenti
mense decembris auctoritate presentis provisionis. De electi-
one notarii et camerarii consulum artium ...... y.

Item quod ad scribendum omnia acta actitanda co-
ram dictis consulibus et per eos et alias scripturas
opportunas faciendas dicti consules habeant et habe-

S. p[ri]m[u]m R.

debeant et possint artium predictarum unum bonum et sufficientem notarium de suis quorum officium duret tantum quantum durat officium dictorum proconsulum scilicet quatuor mensibus qui proprie scribat et rogetur et plenam fidem adhibeat cum suis testibus. Cui finito officio libri que fuerint in dictis iiii^or mensibus quorum consignari debeant publicatum et autenticum per sua manu camerario generali dictarum artium satisfacto sibi primo de salario suo. Et ita quod habeatur unus bonus legalis et sufficiens homo artifex pro camerario generali omnium dictarum artium. Cuius officium duret quatuor mensibus sicut officium proconsulum predictorum. Quorum notarii et camerarii electiones fiant in omnibus et per omnia et modis omnibus ordine forma prout et sicut fit electio predictorum proconsulum.

Nota quod electio notarii et camerarii proconsulum fit eo modo quo fit electio proconsulum de qua supra R. quod est notandum ad valorem actuum.

De electione unius nuntii sive baiuli dictorum proconsulum. R[ubric]a

Item quod dicti proconsules habeant et sibi eligant unum nuntium sive baiulum pro executione eorum officii cum salario xl solidorum pro qualibet mense solvendorum sibi de pecunia hominum dictarum artium. Et fiat sibi per camerarium dictarum artium unum capputium annuatim. In quo capputio sit signatum quoddam signum ... prout in eum fuerit dictis proconsulibus. Qui nuntius prestito sibi primo iuramento de commisso sibi officio bene et legaliter exercendo bona fide sine fraude habeat potestatem auctoritatem et iurisdictionem ... partis compulsiones absque aliqua commissione sibi fienda ad petitionem cuiuscumque requirentis cum arte qualibet

Nota de speciali iuramento proconsulum cui datur fides quo alii ...

¶ S. pr. m.

personam coram dictis consulibus. ¶ Relationibus cum stent
et credantur et fidem plenam habeant. ¶ **Quod quicumque vo-
luerit aliquid petere coram consulibus solvat primo ca-
merario gabbelle comunis 4 denarios pro qualibet libra denariorum. 4. R[ubrica]**

Item providerunt et ordinaverunt quod quecumque
persona voluerit aliquid petere aliquem mercatorem
aut artificem dicte curie et comitatus et aliud de
occasione alicuius mercantie seu rei vel pannis ad ar-
tem pertinentem antequam aliquid petat aliquem et con-
sules eam audiant teneatur et debeat solvere
camerario gabbelle comunis Senarum quatuor denarios pro
qualibet libra denariorum quos vellet petere aliquem. ¶ Et et
4 denarios pro qualibet libra extimationis rei quam intendit
petere aliquam personam. De qua solutione fiat fides
dictis consulibus per apodixam camerarii dicte gabbelle sua
bulla bullatam. ¶ Et facta dicta solutione et habita
dicta apodixa consules supradicti talem personam sic
solventem benigne audiant et sibi de quolibet arti-
fice aut mercatore de quo querimoniam poneret faciant
summarium et expeditum ius secundum formam infrascriptorum
capitulorum. ¶ **Qualiter et ubi et de quibus et quando consules mer-
cantie et aliarum artium faciant et reddant ius.
R[ubrica] — — — — — — — 5.**

Quoniam bonorum pretorum est lites dirimere et
a sumptibus et expensis relevare subditos. ¶ Et
ne questiones et lites vertentes et vertiture inter
mercatores et artifices efficiantur totaliter immor-
tales. ¶ Et ipse questiones lites et strepitus vertentes et
que verti possent inter dictos mercatores et artifices
secundum bonam equitatem et consuetudinem mercantie cito

Salarium pro capitalis soldorum quod non. Sed vide aliud sala-
rium directum in R[ubrica] x.

C. 6. q̃ꝛ iiij

Sine figura iudicii fit ius coram proconsulibus ...

expeditionem recipiant sic decet. ¶ Ordinamus quod prefati domini
potestas et confalonerius in dicto palatio populi concorditer
existentes, maiorum eorum officiales et domini iudices cum notariis
quibus melius poterunt, providerunt ordinaverunt
et statuerunt quod dicti consules teneantur et debeant
sedere ad reddendum ius petentibus in platea com-
munis civitatis ad banchum unum ubi solitum est morari et
morantur officiales custodie civitatis eiusdem, prope ca-
meram ubi colligitur gabbella pro communi. Quilibet et debeat
sedere duobus diebus in qualibet ebdomada, scilicet die lune et
die iovis, ad faciendum ius summarium et de plano sine
oblatione aut petitione libelli et sine strepitu et figura
iudicii, cuilibet qui ius postulare voluerit coram eis.
¶ Et in qualibet alia die ebdomade eodem faciant
cuilibet postulanti vel conquerenti coram eis de aliquo mer-
catore aut artifice. ¶ Exceptis diebus feriatis ad ho-
norem dei tantum. ¶ Et excepto uno mense tempore estatis
¶ Quibus temporibus non teneantur consules reddere et facere
rationem aliquam super capitulis mercantie et aliarum artium
et artificum dicte civitatis. ¶ Et si dicti duo dies vel alter
reperirentur esse feriatum in honorem dei,
quod diebus aut die proximis subsequentibus vel subsequenti sedere
ad ius reddendum ad dictum banchum firmiter teneantur.
¶ Cum autem sederint ad ius reddendum ius
hoc modo facere teneantur, videlicet quod cum creditor ponet
questionem de aliquo, consules mittant pro adversario ex
parte petentis seu creditoris. ¶ Et si debitor vel
ille de quo ius fuerit postulatum non venerit

Ferie proconsulum

No. quod tenentur ... fulg[?] ... colligitur ...

No. formam procedendi in causis proconsulum ... hic ... statuto ... c. xvij. Et ... liber iij

coram consulibus in termino sibi dato standum. et eos
aut duos ex eis aut pro eorum maiorem partem. postea
consules pro eo et pro se eius debitoris aut illius de
quo ius fuerit postulatum et spetialiter eis terminus
competentem statuat ad veniendum coram eis. Et
si in tribus terminis (inter quos sit unus peremptor
rius) factis vel faciendis personaliter vel ad domum
suae habitationis vel ad cameram suam. Qui termini
fiant infra decem duos dies quibus sedere debent. et
debitor non venerit seu ille vel illi a quo vel quibus
querimonia facta fuerit, habeatur pro tali sua
contumacia pro confesso. Et eo sic habito pro confesso ten
eantur consules compellere debitorem ad solvendum
prout creditores seu creditori processerit volu
ntatis. Et debitores propterea sibi facto occasione
solutionis fiende et consules aut duos ex eis
eorum, non tamen teneantur observare preceptum. Et contra
facientes decem libras denariorum nomine pene camerario
communis curie solvere teneantur quotiens contra
ventum fuerit, et preceptum observare nihilominus ten
eantur. Et si creditor voluerit de possessionibus debitoris
consules debeant et teneantur dare in tenutam de
ipsis possessionibus et bonis, sicut placuerit creditori, tam
~~de rebus mobilibus quam stabilibus.~~ Sed si creditor voluerit
de rebus mobilibus debitoris consules dent ei tenuta
usque in quantitatem que valeat duplum rei seu pe
cunie postulate. Si vero creditor voluerit de bonis
stabilibus debitoris, consules faciant ei dari et dent

Citatio quo fiat et quando et quot requirantur contra eum et unde dicitur in l. rubr. x. in fi.

Nota de citatione peremptoria

Contumax ut dicitur citatus habetur pro confesso

Executio contra contumaces fit ad voluntatem creditoris

Pena non parentis preceptis consulum c. x libr. Et vide in rubr. 8. xxiii. et precepta consulum observentur

Nota de duplo et triplo extimationis rei petite

De tenuta data creditori de bonis debitoris per consules; quanto tempore debeat creditor tenere, et quod debet esse in duplo vel triplo plus ut vel pretio rei ... creditori et non ... predicto mensis ...

usque in quantitatem que valeat triplum predicte sive rei pe-
tite. Et hoc intelligatur de rebus et denariis confes-
satis et de illis quos debitores confessi fuerint, confitebu-
ntur coram consulibus presentibus et futuris tam verbotenus
quam per instrumentum debitoris. Et creditor tenutam rei
mobilium teneat et habeat usque ad x dies post tenu-
tam sibi datam. Tenutam vero rei stabilium
teneat et habeat creditor per unum mensem. Que te-
nute si interdum terminum recollecte non fuerint, pre-
consules teneantur res in tenutam datas bandiri
facere et ipsas plus offerenti dare debeant, et de ipsorum
pretio satisfieri facere creditori vel creditoribus. Quas
tenutas predicti consules bandiri faciant tribus diebus sive eis
videbitur. Et post tres dies predicti consules dent licentiam
creditori vel creditoribus vendendi tenutam per consules
sibi datam. Et venditiones sic factas predicti consules fir-
mas et ratas haberi faciant et teneri. Et hoc locum
habeat ab anno domini millesimo trecentesimo quadrages-
simo nono citra et in presenti tempore et futuro. Et tamen
quod dicte tenute bandiantur predicti consules faciant pre-
cipi illi contra quem tenuta data est, quod ipsam tenutam
recolligat ad decem dies, qui si non recollegerit, ex-
tunc perdat ad bandimenta ut superius continetur.

Capitulum de rebus venditis ad pagamentum fiat solutio in continenti. [illegible] by.

Si vero aliquis mercator vel artifex vendiderit seu
donet aliquid ad pagamentum, quod appareat per confes-
sionem vel alia iusta probatione, predicti consules fieri faciant

Termini dandi ad solvendum.

Ubi requiritur probatio iusta coram proconsulibus

solutionem in continenti. ¶ De debitis vero non confessis inter
terrazanos et artifices mercatores detur ad solven-
dum terminus debitori x dierum, ut pro solutione
confessatum debitum creditori. ¶ In debitis autem con-
fessis inter terrazanos et forenses mercatores seu arti-
fices, non facientes in civitate Fulginei continue merca-
dantiam seu artem aliam, detur terminus debitori
ad solvendum pecuniam confessatam dicto creditori for-
ensi tantum decem dierum. ¶ Debitoribus vero mercatorum et ar-
tificum forensium facientium mercantiam et artem conti-
nue in civitate Fulginei detur terminus ad solvendum
suo creditori decem dierum, sicut debitoribus mercatorum
et artificum de Fulgineo. ¶ Teneantur consules de-
finire causas que coram eis fient de debitis nega-
tis infra xx dies. ¶ Exceptis diebus feriatis si contra [illegible] i-
n seu causis seu questionibus procedet.

¶ Quod questiones que sunt inter mercatores non cognoscantur per potestatem. Rubrica.

Questiones que sunt seu erunt inter mercatores seu
artifices de facto mercantie sive aliarum artium
ad artem spectantium a dicto millesimo citra tantum, non
possint cognosci per potestatem vel capitaneum vel aliquem
iudicem seu alium eorum officialium vel alium officialem
communis Fulginei. ¶ Sed tantum cognoscantur per consules supradictos.
¶ Et consules ipsas questiones non possint alicui commit-
tere finiendas et terminandas ad penam centum
librarum denariorum. ¶ Qua pena si consules contrafecerint camera-
rio supradicto solvere teneantur [illegible] eis per
consules futuros.

¶ Instantia causarum coram consulibus.

¶ Vide [illegible] · xlv / Continentur cum sequentibus usque ad finem.

et facit quod potestas et confalonerius et qui fecerit hoc statutum non possint derogare statuto populi et [illegible] facit in toto populo. [illegible] ibi inter mercatores non mercatores nec artifices, et vice versa mercatores vel artifices, hic ambo erant artifices vel mercatores.

Ut consules faciant ius civibus et non mercatori de mercantia. R. viii

Teneantur consules audire et intelligere quemlibet non mercatorem seu artificem qui contra se vellet conqueri de aliquo mercatore seu artifice de facto mercantie seu alicuius artis ad artem pertinentibus. Et de aliquibus que continentur in scripturis librorum seu libro eorum mercatorum seu mercatoris seu artificis. Et de omni promissione quam aliquis mercator seu artifex fecerit alicui non mercatori seu artifici de quacumque re, contractu quantumcumque, de qua non appareat instrumentum, seu de qua non fuerit initiata questio seu inceptum cognosci vel peti in alia curia contra talem mercatorem seu artificem de facto et suo facto super quo vellet convenire talem mercatorem aut artificem coram consulibus vel ex officio vel ad petitionem [illegible] de quibus se consules non intromittant ullo modo. Et etiam de aliis factis aliquem non mercatorem seu artificem contra aliquem mercatorem vel artificem audire non debeant ullo modo. Et faciant ipsi consules iustitiam civibus mercatoribus et artificibus contra alium mercatorem et artificem de facto mercantie et aliarum artium ad artem pertinentium. Et de omni promissione quam aliquis mercator et artifex alicui mercatori et artifici fecerit, de contractu quantumcumque mercantie sive facto ad artem pertinentium. Et si qua aliqua promissio facta esset a suprascripto [illegible] seu

Nota quod consules habent cognitionem de mercantia et rebus pertinentibus ad mercantiam vel ad artes tantum ut hic et supra ut .i. xxxi. et .ii. et vide .xxxi. [illegible]

de scripturis librorum et cetera et vide .i. xxxi. [illegible]

Nota .i. xxxi. [illegible] de omnibus [illegible] in quibus consules non possunt cognoscere.

· S · p · m ·

fieret in futurum inter mercatorem et mercatorem seu inter artificem et artificem, occasione quacumque mercantie seu rei ad artem pertinentis de qua promissione non appareat instrumentum vel scriptura in libro mercatorum seu artificum petentis seu defendentis, et ex ipsa promissione erat seu fuerit aliqua questio coram consulibus antedictis, dicta questio terminetur et finiatur per dictos consules per iuramentum, et alio modo sicut eis videbitur melius et validius. ¶ Et consules possint et debeant credere cui vel quibus voluerint et sic non crediderint, et eis magis placuerit. ¶ Et possint et debeant dicti consules penas imponere cui vel quibus voluerint, et si voluerint, et ipsas penas exigere ab illis qui non obedierint consulibus supradictis in hiis que fecerint et preceperint occasione talis questionis. ¶ Et quicquid consules fecerint in talibus questionibus et negotiis et circa ea valeat et teneat et robur firmitatis obtineat. ¶ Et quod nihil obiici valeat nec possit opponi contra executionem penarum demandatarum per consules antedictos. ¶ Et hoc capitulum valeat et valere intelligatur a supradicto tempore seu millesimo citra et in futurum. ¶ Si aut aliquis qui non sit mercator productus fuerit in testem in curia consulum, et iurare noluerit perferendo testimonio, potestas et capitaneus et quilibet eorum teneatur et debeat illum qui sic inductus fuerit in testem cogere ad iurandum ut perhibere debeat testimonium, si per dictos consules fuerint requisiti. ¶ Cum quis civis vel forensis, non mercator aut artifex, peteret coram consulibus aliquam rem ad mercantiam sive ad

¶ Quod quis teneatur comperare scripturam libri et instrumentum publicum.

¶ De libris mercatorum et vide supra ... et de aliis scripturis in rubrica x, x.ii ...

¶ Quod consules possint arbitrari et debeant credere et fidem dare cui voluerint et penas imponere etc.

¶ Quod si aliquis in testem productus coram consulibus noluerit iurare possit et debeat cogi per potestatem etc.

¶ De fideiussore dando ab illo qui est artifex et convenerit artificem vel eius heredes

alicuius artem pertinentem / ab aliquo mercatore seu
artifice / vel ab heredibus alicuius mercatoris vel arti-
ficis / teneatur et debeat promittere coram dictis pro-
consulibus ipsi mercatori aut artifici seu heredibus ipsorum
et dare ipsi mercatori seu artifici aut ipsorum heredibus
fideiussorem mercatorem seu artificem ydoneum
de parendo iuri coram proconsulibus in dictis suis quan-
do et quotiens voluerint idem mercator aut artifex aut
eorum heredes ab eo repetere et de iudicato sisti et iudi-
cato solvendo et aliter non audiatur modo aliquo sine
ea. ¶ Ordinamus et quod mercatores et artifices qui li-
tigaverint coram proconsulibus de arte vel de aliqua
mercantia seu re ad artem pertinente / vel de aliqua
promissione pertinente ut supra / teneatur alter alteri da-
re ydoneum fideiussorem mercatorem / de parendo
iuri et solvendo iudicatum. ¶ Et qui dictam fideiusso-
rem non dederit vel dare recusaverit / proconsules de-
inceps eum non audiant in aliquo ullo modo. ¶ Et quo-
niam si aut mercator seu artifex / vel etiam non mer-
cator seu artifex / pro aliqua questione alicuius merca-
ture sive rei ad artem pertinentis / litigaret cum
aliquo coram dictis proconsulibus / teneatur et debeat
respondere ad interrogata ipsorum proconsulum / confiten-
do vel negando ea que sibi petentur coram proconsulibus
predictis. ¶ Et si non responderet factis sibi primo per
dictos proconsules tribus preceptis et tribus interrogationibus
tribus diversis diebus / in quolibet ipsorum trium dierum uno
precepto et una interrogatione / habeatur pro confesso
et legitime convicto / de hiis que ab eo petentur. et

¶ De fideiussore dando etc.

¶ De contumacia nolentium respondere interrogationibus proconsulum et quod habeatur pro confesso et convicto

nichil

¶ Sequitur

nichil opponere possit aut allegare. contrarium ipsum procedere et sal-
vo quod semper et etiam preceptum et interrogatio fieri possint per
nuntium dictorum consulum. ¶ Et predicta et predictos consules
penitus executioni mandent aliquo non obstante.

¶ Quicumque mercator aut artifex qui nunc est vel
fuit a suprascripto millesimo et tempore citra aut per tempus fuerit
de omni mercantia seu re ad artem pertinente qua
facit vel fecerit a dicto tempore citra vel per futuro tempore faciet
cum quocumque mercatore homine vel persona et qua aliqua
questio oriretur teneat et debeat ipsam questionem fac-
ere coram consulum predictorum et ipsam sub eorum examine
tollere et sub eorum cura se constringere ad agendum et de-
fendendum secundum ipsius ordinem aut secundum consuetudinem
mercantie. ¶ Et ipsi consules ad petitionem actoris eum
vel eos compellant sub eorum cura respondere. ¶ Et siquis mer-
cator aut artifex vel mercatores aut artifices qui nunc
sunt fuerunt a suprascripto tempore citra aut fuerint in
futurum consulibus supradictis fugerint obedire consu-
les teneantur talem fugientem eos obedire et compellere nomine
pene solvende camerario dicte artis xl solidos denariorum
totiens quotiens eos fugerit vel negaverit obedire
vel sub eorum cura redire et nihilominus sub eorum iudicium et cetera
vel eos compellere teneantur non obstante si aliquis mer-
cator vel artifex artem deposuerit mercantie seu ar-
tem desisterit exercere dummodo dictam mercantiam seu
artem ex qua questio oriretur gesserit tempore quo erat

¶ Quod de rebus mercantie vel ad
artem pertinentibus alius non
cognoscat nisi consu-
les vide de hoc R. vij. et hic
et usque ad finem huius statuti
sed vide ubi dicitur in margine
vide de hoc R. vij

Septimum

mercatorum intellectu sint a supradicto millio citra.

Nullus insuper mercator aut artifex de rebus alicuius mercantie sue ad artem pertinentibus possit vel debeat sub alia curia agere vel defendere nisi sub curia consulum predictorum. Et predicta intelligantur de questionibus que inter mercatores et artifices oriuntur occasione rerum alicuius mercantie vel aliarum artium spectantium.

Quod omnes sententie ferende per consules sint firme.

Statuerunt et ordinaverunt et providentes quod omnes sententie ferende per consules mercatorum et aliarum artium et omnes sententie que per eos aut eorum nuntium dabuntur ratas sint et firmas et firmiter debeant observari et omnia precepta que fecerint pro honore et bono statu mercantie et aliarum artium dicte civitatis firmiter debeant observari. Item preterea voluerunt providentes et ordinantes quod consules antefati sint simul in ferendis sententiis. Sed si non omnes tres non fuerint concordes in sententiis proferendis, et duo ipsorum concordes fuerint, sententia lata seu ferenda per ipsos duos consules valere debeat et tenere. Et si omnes tres consules aut duo ex eis non essent in civitate Fulginei expectentur quatuor diebus, qui si non redibunt (si omnes) infra dictos 4 dies (si duo), alii consules qui erunt in civitate sententiare valeant, absentes consules absentia non obstante. Et si aliquis consulum haberet aliquam questionem cum aliquo aut cum aliquo alio consule, alii consules de ipsa questione congnoscere possint et sententiam promulgare.

Quod sententia lata per duos consules valeat ut in .. [illegible] versiculo [illegible] et [illegible] .i. et .i. versiculo. Et [illegible] ubi [illegible] al[illegible] procedi possit dare [illegible] sententiam [illegible] et non alii [illegible]

[illegible] versiculo. Et si omnes tres pro consulere [illegible] dicta [illegible] si omnes tres vel duo [illegible] absentes expectentur .4. diebus et si non redierint quod alii possint sententiare [illegible] [illegible] si non redibunt [illegible] omnes [illegible] saltem duo redierint [illegible] absentes [illegible] duo [illegible] saltem unus redierit [illegible] duo [illegible] textum [illegible] absentes consules absentia non obstante [illegible] textus [illegible] et [illegible]

hoc fallit in .i. versiculo ultimo ubi debent omnes tres simul.

ymo .15. diebus ut dicitur infra .1. versiculo. Et si accideret eos ibi xx dierum etc. Sed ibi erat extra districtum, hic extra civitatem tantum.

C. xx.m.

Voluerunt et statuerunt quod a preceptis, processibus, sententiis
interlocutoriis et diffinitivis fiendis et ferendis per p-
dictos consules vel duos ex eis nullus possit appellare nec
ad aliquod iudicium vel aliquem officialem communis fulgi et curie
sive hec per viam inceptitudinis appellationis vel nullita-
tis vel alio modo. Et quod postquam lata et facta fuerint per dictos
consules sicut eis equitas videbitur sic possit et valeant
executioni mandari non obstante si in procedendo cognos-
cendo, sententiando, mandando non fuerit servatus ordo
iuris et sollempnitates statuti. Et quod quocunque lata et die
et feriato sententia et lata fuerit, valeat et teneat et ei
fides adhibeatur et etiam scripture fiendis per notarios dictorum
consulum, et si testes non fuerint subscripti et sollempnitates
statuti. Item quod si aliqua sententia interlocutoria vel diffini-
tiva preceptum vel processus lata et facta est vel in futurum
fieret vel fiet per consules predictos ultimo insta[n]te coram officii
et per ipsos consules non fuerit mandatum vel mandata
vel non potuit mandari executioni de tempore instanti proximo
sequenti consules ipsam sententiam processum et preceptum pro-
ut lata et facta est vel erit, executioni mandari tene-
antur et debeant. Et si consules non fecerint contrario
dicarum arbitrii decem libras denariorum nomine pene solvere teneant
et debeant aliquo non obstante. Et si quis a predictis prep-
tis processibus et sententiis vel ab aliquo predictorum appellaverit
appellatio non valeat. Et quod appellatione non obstante
processus preceptum et sententia super executioni debita.

Quod a sententia consulum non possit appellari verbo nullitatis dicti. Et idem de precepto, vide infra Rubrica xxij. Et statuimus xxvij.

Quod sententia consulum possit fieri et die feriata. Et facta per consulem valet die et feriata. Et valet et omni sine aliqua sollempnitate. Et vide Rubrica v. xxij. Excepto in illis ubi non valet si est feriata in honorem dei.

Pena consulum non exequentium acta et sententias predecessorum.

Quod non appellet xxvij.

Cum ... consulibus ... [illegible]

demandare. Et si ille qui a predictis processu precepto et sententia
fuit alio modo appellabit non prosequetur appellationem
suam infra decem dies post appellationem factam vel fie-
ri, et quando ex preceptum fuerit per duos consules debeat solve-
re mercatori qualibet camerario predicto nomine pene xxv libras
denariorum et pervenit ad opera mercantie et aliarum artis dicte ci-
vitatis et consules dictam penam exigere teneantur. Et pre-
dicta valeant a suprodicto tempore seu millesimo citra et pro presenti
tempore et futuro. Preterea presentis capituli ordinatione
firmaverunt quod quicquid factum fuerit seu fiet per duos
ex consulibus memoratis valeat et teneat et executioni
ponatur demandetur licet tercius eorum consulum vel aliquo alio
non obstante. Et quando aliquis ex consulibus memoratis
fuerit absens vel se absentaverit quacumque occaxione
vel etiam aliquo alio impedimento impeditus possit aliis
suis sotiis et non aliis vices suas committere et valeat
et teneat aliquo capitulo vel ordinamento non obstante
et aliter facere non possit. Salvo et reservato quod que in presenti
capitulo continentur locum non habeant in correctionibus ...
... et in hiis que requiruntur in processionibus correctionibus in
quibus omnes tres consules interesse debeant secundum
formam ordinamentorum.

De salario solvendo et quanto R[ubrica]. x.

Statuerunt et ordinaverunt quod consules accipiant
pro salario a petente debitas confessates duos
denarios per libram qualibet denariorum. De debitis

[Margin notes, left:] Quod quicquid factum fuerit per duos consules ... valet ... vel aliquo alio ... potuit ...

Nota causam in quo omnes tres consules debent esse presentes.

[Margin notes, right:] Nota quod consul absens vel impeditus potest committere vices suas sotiis et non aliis.

Pro consules presentes debent esse ...

Vide de aliis salariis ... R. 4.

nomine negantes recipiant, consules equalibus partibus tres denarios parvos pro qualibet libra denariorum dummodo cogat debitor restituere salarium creditori de debitis confessatis et alias expensas legitimas factas. ¶ Finita non debitore negatore fuerint consules restitui salarium et alias expensas legitimas illi vel illis qui causam optinuerit ab illo vel illis qui causam perdiderit. ¶ Debeant quoque consules diffinire questiones de quibus recipient salarium, et si questiones non diffinierint, consulibus sequentibus salarium restituant, nisi per partes staret quominus consules valeant questiones diffinire, si partes quibus fuit preceptum per consules vel nuntium eorum ex parte ipsorum consulum quod veniant ad procedendum in causa coram eis et non venerit et steterint in contumacia eis fuerit. ¶ Recipiant quoque consules pro salario de approbationibus scripturarum mercatorum et aliorum artificum ab eo qui petierit scripturas approbari, pro qualibet libra denariorum duos denarios in citationem. ¶ Et teneantur consules facere citari ad instantiam partium vel cum ad instantem partem semel in persona et peremptorie vel bis ad domum habitationis quod veniat ad opponendum contra talem approbationem scripturarum.

¶ De apodixis factis per merchatores et artifices solvendis. Rubrica — 71.

Item providerunt et ordinaverunt quod quicumque mercator aut artifex vel de arte mercatorum aut alterius artis civitatis Fulginei vel eius comitatus fecit ab anno domini millesimo trecentesimo quadragesimo

¶ Nota quod pro consule debet victus creditor in expensis condempnare quod forma statuti hic.

¶ Si causam non finiverit an debet habere salarium ipse vel successor.

¶ Approbatio scripturarum.

¶ Et de aliqua civitate quare et quot et quales vide supra li. v. xxxij. Et si debitor

> An et quando apodixa habet vim publici instrumenti et quam vim non habet. Contra quam non potest opponi nisi exceptio ... Contra quam ... fallit ... salvo ... in quibus hec dicta non habent locum

nono circa aut fecit vel faciet in futurum alicui
fulginati vel forensi aliquam promissionem obligatio
nem vel cautionem de qua appareat apodixa manu pro
pria ipsius mercatoris aut artificis alterius scripta vel appro
bata manu ipsius mercatoris vel artificis, si quod talis apodixa
valeat et teneat et plenam habeat roboris firmitatem
et ex statuto et dato de omni iure et statuto et equitate ac si foret
publicum instrumentum. Et quod potestas consules dictarum artium debeant
talis apodixe executionem mandare contra illum mercatorem
vel alium artificem qui eam fecit vel fecerit vel approba
vit aut approbaverit ad instantiam et petitionem cuius
cui facta est summarie et de plano sine strepitu et figura
iudicii et omni iuris sollemnitate obmissa de facto et
maxime isto modo et forma videlicet quod ipsa apodixa producta et
ostensa coram ipsis potestate consulibus si est scripta vel approbata
manu talis mercatoris aut alterius artificis ipsi potestas con
sules teneantur et debeant statim mittere pro illo mer
catore aut artifice qui talem apodixam fecit et
ex precepto si comparuerit vel pro contumacia sua precipiendo
mandare quod contenta in ipsa apodixa faciat ad impl
eat et observet infra x dies si ille cui dicta apodixa facta
fuit sit de civitate vel comitatu fulginei. Si vero fuerit
alius de qui moram non fecit in dicta civitate continue
per plures annos quod infra tres dies contenta in dicta apodixa
faciat et observet. Et si talis mercator aut artifex

no ad vim plenariam et effectualiter observancie con-
tinuate in ipsa politia unius preceptum et mandatum
apertum positum in termino supradicto, dicti potestates
[illegible] et debeant talem debitorem vel artificem coge-
re et constringere realiter et personaliter ad observationem illius
politie [illegible] et sic huiusmodi creditores fuerint postula-
tione [illegible] ipsis [illegible] indebite [illegible]. Contra
quas politias et ipsarum executionem nulla exceptio oppo-
ni possit et opposita non admittatur per ipsos potestates, nisi
[illegible] exceptio solutionis vel observationis facte appare-
tis in ipsa politia vel in fine eius et refutationis apparentis
[illegible] et nil aliud contra huiusmodi politias possit
obici vel opponi. Salvo et reservato quod predicta non habeant lo-
cum [illegible] in politiis que fierent per aliquem
[illegible] alium artificem [illegible] vel
[illegible] apud eius [illegible] non in politiis factis
[illegible] per aliquem [illegible] vel artificem [illegible] non
[illegible] executio infra x annos a die facte politie computa-
[illegible] ipsum tempus x annorum. Et omnes processus [illegible]
[illegible] et que fierent vel
[illegible] facte vel facta apparent vel [illegible] per ipsos
potestates vel [illegible] et super [illegible]
[illegible] negotiis, sive in [illegible] sive in [illegible]
[illegible] et quamquam [illegible] valeant et teneant et plenam
habeant roboris firmitatem, non obstante aliqua

Que exceptio possit opponi contra apodixam

ordinum artis vel iudicum vel alia sollemnitatis artis
vel statutorum communis Fulginei, vel ipsis ordinibus obmissis vel
non servatis. ¶ De quibus quidem processibus, pronuntiatio-
nibus, sententiis vel preceptis non possit appellari vel annulli-
tatis opponi vel aliquis recursus haberi ad potestatem vel ca-
pitaneum vel eorum iudicem, nec ad aliquem alium officia-
lem communis Fulginei vel ad aliquem alium aliqua ratione vel causa. ¶ Ad-
immo talis qui petet executionem talis apodixe
debeat prius iurare si indebite consulibus contenta in
ipsa posita sint vera nec ne, et de tali iuramento
in presentia consulum debeat remanere. ¶ Et quod
quod non mercator aut artifex contrafecerit in predictis penam
qualibet vice XXV libras denariorum camerario dicte artis pro co-
mmune solvere teneatur. ¶ Aliquo quod in contrarium loqueretur
non obstante. ¶ Salvo quod predicta non vendicent sibi
locum, nisi in apodixis factis ab anno domini millesimo
ccc°xlviii° citra et fiendis in futurum. ¶ Quod cuilibet
artifici sit licitum alium artificem convenire coram
suo rectore. Rubrica. xii.

Item quod cuilibet artifici artem publice operanti in ci-
vitate et comitatu Fulginei licitum sit
et possit quemlibet alium artificem artis sue publice
artem exercentem convenire coram rectoribus ar-
tis eiusdem de quacumque re et quantitate ad eius ar-
tem pertinentibus. ¶ Et quilibet citatus artifex ad pe-
titionem alterius artificis eiusdem artis coram

eorum rectoribus tempore tenentur et debeant dicto suo ad
vexillifero respondere et cetera. ¶ Rectores vero questio-
nes dictorum artificum tenentur et debeant diffinire et
terminare secundum formam capitulorum artis eorum. ¶ Et si quis
senserit se gravatum ab aliquo rectore sententia vel precepto
sibi facto per dictos rectores vel de aliqua tenuta sibi ac-
cepta possit et sibi liceat habere recursum ad dictos consu-
les de huiusmodi gravamine. ¶ Qui consules auditis et intellec-
tis partibus de dicto gravamine cognoscant et diffiniant su-
marie inter ipsas partes secundum formam dictorum capitulorum et secundum
quod eis visum fuerit. ¶ Quorum consulum terminationi et
diffinitioni partes litigantes stent et pareant ut supra
aliis capitulis continetur. ¶ Quod qui non reperietur scriptus
in matricula artium non habeatur pro artifice. xiii

Item quod quicumque non reperietur scriptus in matricula ali-
cuius artis dicte civitatis et artem non fecerit publice et
continue operatus quod a predictis consulibus in eorum questionibus non
audiatur ut artifex sed pro non artifice habeatur. ¶ Audiatur
tamen pro non artifice seu mercatore a dictis consulibus in cau-
sationibus cum eorum committuntur coram ipsis per dictos consu-
les secundum formam dictorum capitulorum. ¶ Illa non intelligatur
habeatur esse artis ante potentes pensiones et capitulum quod habet
rectorem seu rectores secundum formam statutorum populi dicte civitatis
et non aliter. ¶ Quod domini priores et confalonerius non pos-
sint providere contra dicta capitula. Rubrica — 14

Item quod domini priores populi et confalonerius iustitie et
populi dicte civitatis non possint vel debeant per
modum provisionis ordinamenti vel alicuius reformationis

¶ Quod dicatur artifex vel mercator et quod dicatur artis tenuerit fulget

¶ Quod priores et cetera non possint suspendere et cetera

consiliorum sive quovis alio modo predicta capitula provisiones
et ordinamenta vel aliquod ipsorum suspenderet cassaret tolleret vel
annullaret in totum vel in parte seu ipsa capitula pro-
visiones et ordinamenta et quodlibet ipsorum observari et obser-
vari faceret inviolabiliter et pena centum librarum denariorum pro quolibet
contrafaciente que pena per dominos priores pro tempore existentes eis
auferatur de facto. Et cancellarius communis eadem die qua intra-
bunt priores novi inter alia capitula inviolabiliter ipsorum de ob-
servatione omnium dictorum capitulorum inviolabiliter faciendo et eis con-
putari inviolabiliter teneatur. **De pena proponen-
tium aut consulentium quod dicta ordinamenta tolla-
tur Rubrica — xv.**

Item quod nulla persona dominationis vel districtus Fulginei
vel aliunde audeat vel presumat in aliquo consilio
dicte civitatis vel alibi proponere dicere vel arenghare tractare
vel expresse aut reformare quod dicta ordinamenta provisiones
et capitula vel aliquod ipsorum tollantur annullentur vel sus-
pendantur. Et qui contrafecerit in predictis vel aliquo predictorum
in centum libris denariorum totiens quotiens contrafactum fuerit communi Ful-
ginei pro cuius nomine puniatur per dominum potestatem civitatis
Fulginei sibi auferendis de facto. **De favore dando dic-
tis prioribus et consulibus per officiales communis Fulginei Rubrica — xvi.**

Providerunt et ordinaverunt quod domini priores et confalo-
nerius populi dicte civitatis et dominus potestas et capitaneus
civitatis eiusdem et quilibet alius officialis
dicte civitatis quotiens et quando requisiti fuerint
ipsi vel aliquis ipsorum a predictis prioribus et consulibus pro eorum officio
licite exercendo et exequendo teneantur et debeant inviolabiliter
et pena C librarum denariorum de palatio eorum dictis prioribus et consulibus
dare et prestare auxilium consilium et favorem et dare et prestare

eis familiam et officiales pro eorum executionibus faciendis
cum eis opus fuerit et ad dictorum prosulum requisitio-
nem facere capi quoscumque voluerint qui non obedirent
eisdem prosulibus et eorum mandatis et in palatio capi
aut carceribus detineri ad eorum petitionem et instantiam
et absque ipsorum licentia non relapsari donec tales in-
obedientes mandata dictorum prosulum obseruauerint
cum effectu. ¶ De pena offendentis prosules 17.

Item quod nulla persona audeat vel presumat dicto vel
facto offendere aut offendi facere dictos prosules
vel aliquem ipsorum ipsis existentibus in officio prosulatus
aut post depositionem eorum officii occasione admi-
nistrationis eorum officii vel dicti officii ipsorum, cum ad
penam dupli eius quod soluere debuisset de tali offensa
si non fuisset in dicto officio. ¶ De pena prosulum non
sedentium ad ius reddendum R. xviii.

¶ Pena duplatur si fuerit offensus aliquis de prosulibus in officio vel etiam post positionem officii in forte (?) in officio

¶ Quo pertinet quod fuerit offensus occasione facti officii vide in statuto h. y. R. lxi (?)

Item prouiderunt et ordinauerunt quod prosules predicti
et quilibet eorum quibuslibet diebus lune et iouis de qua-
libet ebdomada aut in proximis diebus sequentibus vel
die si dicti dies lune et iouis vel alter ipsorum dierum cade-
rent in diem feriatam in honorem dei tenerantur
et debeant [illegible] horis congruis diurnis et sero sedere
ad suprascriptum banchum eis ordinatum ad ius red-
dendum cuicumque petere voluerit ad penam C solidorum
denariorum pro quolibet ipsorum prosulum et qualibet vice qua
contrafecerit quam penam camerarius (?) quolibet auferat de
salario suo aliquo regressu non fiendo per dominum capitaneum popu-
li cum eius sindicus (?)

156v

1353.

Acta facta p(re)missa ordinata z deliberata fuerunt
dicta ordinamenta capitula z p(ro)visiones z q(ui)ꝫlibꝫ z
quelibꝫ ipor(um) z ip(ar)u(m) p(er) sup(ra)scriptos d(omi)nos p(ri)ores z
v(e)xilliferu(m) in palatio p(o)p(u)li dicte civitatis om(n)es in ple
na z p(er)fecta concordia existentes in g(ra)u(i)or(um) eor(um) offi
cij mo(do) via z iure quib(us) melius potuerunt. Sub
anno d(omi)ni millo ccc° liij° Indictione vj. t(em)p(o)re d(omi)ni Inno
centij pp(e) vj. m(en)s(is) decemb(ri)s die v.

[illegible]

Et ego Nicolaus Martellutij de Amelia alme
urbis p(re)fecti auct(oritat)e not(arius) z iudex ordinarius et
nu(n)c not(arius) refo(r)matio(n)u(m) co(mmun)is fulg(inei) hijs o(mn)ibus et
singulis interfui. Et sup(ra)scripta legi t(ext)o sup(ra)dictor(um) dominor(um)
sc(ri)psi z publicavi z meum signu(m) in hor(um) testi
monio apposui consuetum.

Ob missio(n)e tn̄ singno dicti not(arii).

S. pp. m.

Al nome de dio amen. Ad honore et reverentia dello omni
potente dio et della beata vergine maria sua matre
et delli beati apostoli pietro et paulo et di tucti lapostoli dello
omnipotente dio. Et dello gloriosissimo pontifice marti
ro sancto feliciano capo protectore et duca del communo popu
lo et cipta de fulignj. Ad honore et exaltation delli singo
lari del populo et de tucto lordine del podestà della prefata
cipta. Et anchi ad honore magnificentia et exaltation del
m. et potente cavaliere messer trincia de trinci da fuligno
honorevele confaloneri de iustitia del sopradicto populo. Ad bono
pacifico et tranquillo stato presente della sopradicta cipta
li savij homini. Giorgo de vangolo. mastro guglielmo de mo
rello. Branchutillo de petruccio. et Nicolo de bartuccio
honorevili priori del populo della cipta de fuligno con consenti
mento presentia et volenta del sopradicto confaloneri nel palazo
del populo della sopradicta cipta tucti stanti in piena et perfecta
concordia [illegible] de lo loro officio per modo via et ragion
colla quale meglio poderono per bono stato pace et
tranquillita [illegible] utilita del comuno et populo sopradicto
[illegible] persone et specialmente de habitanti et altri
[illegible] della dicta cipta dalli quali lo populo fa [illegible]
[illegible] delli genti per loro [illegible]. Et ad recta
re le lite questioni et stricti lequali intervengono et inter
venire possono intra ipsi habitanti et artisti della
sopradicta cipta lequali [illegible] le lite et stricti so
gliono [illegible] nella cipta scandali
[illegible] spesse volte [illegible]. Et per ragione 1353.

de quiete e pruda deliberatione tractato proveduto et delibe-
rato e ordinato è per legie da valere in perpetuo per auto-
rita della presente provisione / provisioni ordinamenta e capi-
tuli infrascripti statuto del comuno o vero del populo provisione
reformatione dispositione non obstante li altri che in contrario parla-
ssero.

¶ Della electione delli consuli delli mercatanti e delle altre arti. Rubrica

In prima proveduto e ordinato che nella cipta de Fu-
lingi siano electi certi boni homini mercatanti
e artefici della dicta cipta, li quali siano chiamati e nominati
consuli dell'arte delli mercatanti e delle altre arti della dic-
ta cipta, li quali consuli debiano congnoscere e possano
de tucte questioni liti controversie et sterty li quali fossero e
podessero essere intra li mercatanti e l'altri artefici della
dicta cipta contado e anchi d'altre parte per cascione de mer-
catantia o de cose che ad mercatantia o ad altra [illegible]
ad alcuna arte appartenesse o de l'anno [illegible] trecento
quarantanove in qua e in futuro [illegible]
[illegible] senza petitione e de oblatione de libello e senza
strepitu e figura de iudicio [illegible] questioni stecty
[illegible] [illegible] che [illegible] capituli
apparira l'officio delli quali duri per quattro mesi delli
quali consuli se farra la electione in questa forma cioè
che per li signori priori del populo della cipta de Fulingi che
serranno al presente [illegible] [illegible] del [illegible]
[illegible] siano electi della dicta cipta [illegible] boni
homini mercatanti e artefici per consuli delle predicte

acto che bastino due anni per ciascuno che deggono venire
comenzando el principio in calende de gennaio proximo
che de' venire delli quali brevi due lettere per quat-
tro mesi como detto avemo. E quali brevi cosi electi
ad tre ad tre sieno scripti in certe cartuccie tante quante
saranno o non saranno li detti electi ad tre ad tre ad mesi
et sieno messi in una cassetta chiusa con tre serrami
delle quali l'una ne tengha la chiave a posta lo guar-
diano delloro de frati minori. l'altra tengha lo [illegible]
[illegible] de tucte le arti et l'altra
tengha lo cancelliere del comuno de Fuligno. la quale
cassetta debia continuamente stare nella sacrestia del detto
luocho. Et che lo penultimo dì dell'ultimo questo mese
la signoria [illegible] del popolo che in quel tempo seranno residen-
tia seranno tenuti per vincolo dello loro iuramento fare
adunare el conseglio de tucti li arttuari delli arti della detta
[illegible] nello detto conseglio per esso cancelliere o uno altra
persona che allora parerà fare venire la detta cassetta
et della facta [illegible] delle dicte cartuccie [illegible]
[illegible] fortuna [illegible] reducta. Et quelli tre delli
quali li loro nomi se trovarà avere scripti nella detta car-
tuccia [illegible] per quattro sequenti mesi comenzando
[illegible] del priori(?)
[illegible] per li brevi della detta
[illegible] altre arte della [illegible]
[illegible] tempo de [illegible]

lequale vedute seranno alli sopdicti pconsuli per forma
delli infrascripti capituli ¶ Et cosi se pceda de quattro
mesi in quattro mesi infino che compiti seranno decti
tre li dicti dui anni ¶ Et se adivenisse che dio ne guardi
che uno delli dicti boni homini missi nella dicta cassetta
per consuli ad dicti morisse o vero che fosse absente dalla
cipta o vero andato de fulingni per spatio de tempo de xx. di
o vero che fosse da dio de infermita gravato o vero daltro
impedimento impedito che inmodo alcuno non podesse loffitio
del consulato adoperare o vero che fosse tracto i pote de
la dicta cipta che nelli dicti casi o vero altro de essi la
electione del tale morto absente infermo impedito o
vero in pote del populo electo sia facto in questo modo
che li dicti consuli che ad quel tempo seranno eleggano tre
boni homini mercatanti et artefici della dicta cipta li
quali siano missi ad secreto scrutinio intra tutti li
rectori dellarti o vero almeno intra le doi parte de
li decti rectori radunati in quello caso nel quale alli
dicti consuli parera de chiamare ¶ Et quallunqua delli tre
cosi electi avera piu voci nello dicto scrutinio sia messo
per consulo delle decte arti per li dicti quattro mesi una
collaltri consuli tracti della dicta cassetta al dicto modo et
cosi se pceda del notario et camorlingho delle dicte
arti alli quali [illegible] delli dicti casi advenisse ¶ Et finiti li dicti
dui mesi lo sindicatore potesta del populo che ad quello tempo se
ranno per modo de iuramento seranno tenuti et

· C · xx · iij

deggiano fare ordinare nello loro palazo lo consiglio delli detti rettori e nello detto consiglio de uno delli detti singnori priori con presentia e consentimento e volontà del detto messer gonfaloniere proponere de fare nova electione de consoli delle dicte arti per lo tempo che de venire e come et per quali tale electione fare se deggia proponendo generalmente e stando come nel detto consiglio se delibarà e reformarà per maiore parte delli consiglieri rettori nel detto consiglio stanti facto el partito tra loro ad bussule e pallotte così se proceda e sia facto ancho che se li priori che al tempo fossero non volessero fare radunare el consiglio de rettori dell'arti della detta cipta che prima richiesti e pregati per li sopradetti consoli che al tempo fossero li detti singnori priori non facessero ordinare lo detto consiglio lo penultimo dì del detto mese quarto como detto avemo di sopra sia licito alli detti consoli e possano li detti rettori dell'arti della detta cipta o almeno le dui parti fare radunare in quello loro dove allora parerà e piacerà e tra loro insieme proposta fare della electione delli novi consoli delle dicte arti e committere che li detti rettori se reformarà e delibarà ad bussule e pallotte per la maiore parte delli detti rettori stanti nella detta congregatione sia facto e proceduto sopra la detta electione la quale vaglia et tengha per auctorità del presente capitulo e provisione como se facta fosse per li singnori priori del populo e gonfaloniere de iustitia del populo della detta cipta non obstante alcuna cosa.

Adiuncto è ad questo capitulo che quelli tre che staran-
no tenuti della dicta cassetta per quattro misi comenzan-
do nel primo calende del mese de jennaro i proconsuli
delle dicte arti sieno proconsuli per tucto lo presente mese
de decembre per autorita della presente provisione ¶ Della
electione dello notaro et camorlingho delli proconsuli ij.
Anchi che ad scriuere tucti li acti da fare denanzi
alli sopradicti singuli proconsuli et per loro et per far
altre scripture oportune li dicti proconsuli agiano et auer
deggiano alle spese dell'arti predicte uno bono et sufficien-
te notaio de subringhe lu officio dello quale duri tanto quan-
to lo officio delli dicti proconsuli cioè quattro misi alla cui scrip-
tura s'acreda et sia data fede et senza testimonij dello
quale finito lo officio lo libro lo quale farà nelli dicti qua-
ttro misi per lui se degha assignare publico et autenti-
co de sua propria mano al quale camorlingho delle dicte
arti prima satisfacto del suo salario ¶ Anchi si ordinaro
che s'elegga uno bono et sufficiente sotio artifice per quale
camorlingho delle dicte parte lo officio del quale duri
quattro misi siando lo officio delli predicti proconsuli la ela-
tione delli quali notario et camorlingho sia facta in tu-
cti li tempi da ordinare como delli predicti proconsuli. ¶ Della
electione d'uno baiulo o vero messo delli dicti proconsuli iij.
Anchi che li dicti proconsuli agiano et ad loro sia licito
auere uno messo o vero baiulo per la exsecutione dello loro
officio con salario de xl. soldi per ciascheduno mese da pagar-
lo della pecunia delli homini delle dicte arti ¶ Et sia
gli facto per lu camorlingho delle dicte arti uno cappuc-
cio per anno nello quale cappuccio sia singniato quello

singolo de mercantia si como parera alli sopradicti
proconsuli loquale messo prima dato allui el saramento
dello officio allui commesso farlo et quello farlo lealmente
a buona fede et sença fraude. Et a podesta auctorita
[illegible] iurisdictione per auctorita della presente provisione
[illegible] nouamente commessione ad petitione de qualunque
[illegible] esso citare ogni persona denanzi alli dicti
proconsuli alle cui relationi sia data piena fede. ¶ Anco
che qualunqua uole domandare niuna cosa
denanti alli dicti proconsuli paghi ~~prima~~ al camor
lingho del comuno de Fuligni iiij denari per li
... iiij
uera de quel che domanda. Rf.

Anchi prouedero et ordinaro che qualunqua persona
uorra alcuna cosa domandare ad alcuno mer
catante o artefice della dicta cipta o contado o uero
che fosse d'altra terra per cagion d'alcuna mercantia o
altra cosa ad pertinente ad arte de mercantia o persona
o denari innanzi che domandi nulla cosa ad ueruno e
proconsuli innanzi che la contendano sia tenuto et de
ba pagare al camorlingho della gabbella del comuno
de Fulingno iiij denari per libra de cio che uorra doma
dare ad alcuno et altri quattro denari per ciascheduna
libra della extimation de ciascheduna cosa che uorra
domandare ad alcuna persona del quale pagamento si
piena fede alli sopradicti proconsuli per la polissa del camorlin
gho della dicta gabbella bollata de sua bollecta. ¶ Et fi
nito el pagamento et nota la dicta polissa li sopradicti pro
consuli quella tale persona cusi pagante brevemente
[illegible] et allui de ciascheduno artefice o uero mer
catante dello quale se porrisse ueruna querela

se fazia sumaria e expedita zason secondo la for-
ma delli infra scripti capituli. ¶ Come dove e
quando e de que cosa li consuli della mercatantia
e delle altre arti facciano e zendano zasione. v.

Imperò ch delli boni costumi et de [illegible]
e de relevare li [illegible] delli [illegible] e delli [illegible]
e che le questioni e le liti ch ad [illegible]
te e altri artefici no se faciano [illegible] esse qui-
stioni e secreti ch tra mercatanti avengono e artefici
se bona equita et consuetudini de mercatantia tosto ze-
manano spaccio como fare se de ¶ Et per tanto li di-
fensori, priori e confalonieri nel dicto palazo del populo
de concordia statuti per meglo dello loro officio e per oc-
[illegible] zagon [illegible] ch meglio podesse [illegible]
dero et ordinato ch li dicti consuli degano sedere ad
zendere zasion ad quilli ch la domanderanno nella pia-
za vecchia delli munno de fulingni allo banco ove è
usato di demorare lofficiale della guardia allato alla
camora ove se recoglie la gabbella per lu munno de fulin-
gni et degano sedere dui di de ciascheduna septimana
ioè lu lunedì et lu jovedì ad far zason sommaria de
piano senza oblation o sio petitione de libello, et
senza strepitu et figura de iudicio, ad ciascheduno ch
zason domandarà denanti da loro. ¶ Et in ciasche-
duno di della septimana zason faciano ad ciasche-
duno ch la domandarà denanti da loro de alcuno
mercatante o vero artefice. ¶ Salvo li di feriati [illegible]
[illegible] ¶ Et salvo uno mese al tempo della

¶ Nota sine libello summarie / e de plano e sine figura / de iudicii.

state nelli quali li consuli no siano tenuti ad render ra-
sion ad alcuno so pena capituli della mercantia et de
lle altre arti e arteficii della dicta città ¶ Et se li detti
dui o vero alcuno dissi cadesse nel dicto termine in hono
re dedire lo dicto sindicato degano procedere e tenere rason
al bancho siano tenuti firmamente ¶ Et quando procederano
al bancho ad render rason siano tenuti de far ad questo
modo cioè, che quando lo creditore ponera querela de alcuno li
consuli mandino per lo nuntio alle spese del doman-
dante o vero debitore ¶ Et se lo debitore o vero quello di
cui sera domandata rason no verra denanze alli consuli
nel termine alluy dato o vero da esser dato per loro o per dui
de loro o vero per loro messo mandino per li consuli per lo
alle spese del debitore o vero de colui del quale sera doman-
data rason et sempre ad ipsi comparente sia dato ad
venire denanti de loro ¶ Et se intra tre termini tali
quali de no sia per procuratorio facti o vero de fare personal
mente o vero ad casa della sua habitatione o vero alla
dimora sua li quali termini siano facti infra li detti
dui dì nelli quali procedere degono lo debitore no verra
o vero quello del quale sera domandata rason intra
li detti termini sia havuto per confesso ¶ Et così lo debi
tore havuto per confesso li consuli siano tenuti de constrenger
el debitore ad pagar secondo che lo creditore o vero delli cre
ditori sera dechiarato ¶ Et facto lo commandamento alli debi
tori per li consuli per rason del pagamento che de fare o
vero per dui de loro o vero per loro messi siano tenuti de
observar lo commandamento ¶ Et quelli che contrafanno in x. li
re de denari per nome de pena al camorlingho generale de-
lle predicte arti da esser pagar ogni volte che farano e no. 22

domino degano obseruare li comandamenti. ¶ Et se lu
creditore uorra delle possessioni delli debitori li pre-
suli siano tenuti de dare in tenuta desse possessioni et
beni so como piacera allo creditore cosi delle cose mo-
bili como delle jnmobili ¶ Dello creditore uorra delle cose
mobili del debitore li presuli diano alluy la tenuta in
fino nella quantita che uaglia lo doppio della cosa o uero
della pecunia domandata ¶ Dello creditore uorra de-
lle cose stabili del debitore li presuli li facciano dare
e dianoli infino nella quantita che uaglia lo tredoppio
della pecunia o uero della cosa ad domandata ¶ Et
questo se intenda delle cose e delli denari contractati e de
quelli liquali li debitori contraxeranno denanti alli pre-
suli presenti e futuri cosi per loro professione como per con-
tumacia del debitore ¶ Et lu creditore la tenuta delle
cose mobili tengha et agia in fino ad x di depo la
tenuta alluy data La tenuta delle cose stabili ten-
gha et agia lu creditore per uno mese liquale tenute
se infra lu dicto termine no serranno ricolte li presuli sia-
no tenuti le cose in tenuta date fare le bandire et
incantare ad quello che piu ce proferra degano dare ¶ Et de-
llo prezo desse fare satisfactione lu creditore o uero li creditori
liquale tenute li presuli facciano bandire in tre di
como alloro parera ¶ Et depo li tre di li presuli diano
la tenuta al creditore o uero alli creditori de uendere la te-
nuta per li presuli alloro date ¶ Et le uendictioni cosi
facte li presuli firmi e rate facciano hauere et tenere
¶ Et questo agia luoco dallanno M°ccc°xlviij° in qua
e nel presente tempo e dello futuro ¶ Et innanzi che
le dicte tenute se bandiscano li presuli facciano comman-
dare ad quello contra el quale e data la tenuta et che

essa tenuta recogliere in fino ad .x. dì loquale se non la recogliesse se perda alle bandemta como de sopra dicto è.

¶ Che delli debiti ad pagamento sia facto el pagamento incontinente. R(ubrica) — xy.

Se alcuno mercatante o vero artefice comparara o vero comparara alcuna cosa ad pagamento loquale appara per confessione o vero per alcuna iusta probatione li consuli facciano fare incontinente lu pagamento delli debiti non contesti et tra li mercatanti et artefici mercatanti sia licito et datolo termino ad pagare al debitore .x. dì adcioché el suo debito contractato paghi al creditore. Nelli debiti contractati intra li cittadini et forestieri mercatanti o vero artefici non facenti nella cipta de fulingni continuo mercantia o vero arte sia dato termino al debitore ad pagare la pecunia contractata allo dicto creditore forestieri tre dì. Delli debitori delli mercatanti o vero artefici forestieri liquali facessoro mercantia nella cipta de fulingni sia dato el termino al suo creditore .x. dì como allo debitore de mercatanti et altri artefici de fulingni. ¶ Et siano tenuti li consuli de diffinire le questioni che denanzi da loro sono facte de debiti negati intra .xx. dì. ¶ Salvo li dì feriati se per le parti nella questione se procede.

¶ Che le questioni che sonno infra li mercatanti non se agiano cognoscere per lu podestà. R(ubrica). 7.

Le questioni che fussoro intra mercatanti o vero artefici del foro della mercantia o vero daltre cose ad arte aspectanti dal dicto mistero in qua non se possano cognoscere per lu podestà o vero lu capitaneo o vero loro officiale o vero altro officiale del comuno de fulingni ma solamente se cognoscano per li consuli sopradicti. ¶ Et li consuli le dicte loro questioni non possano ad nessuno commectere da diffinirle et terminarle ad pena de .C. libre de denari.

laquale pena se li pp[ro]suli n[on] farammo al p[re]s[en]to p[re]dicto camor
lingho la degano pagare ¶ Et li singioli p[ro]suli degano
dire e fare la d[ic]ta executione ¶ Como li d[ic]ti p[ro]suli
facciano rasione ad ciascheduno che denanti da
loro addomandara rasion etiandio se no fosse
mercatante R[ubric]a — — — — — — — — — — — — lxiii.

Siano tenuti li p[ro]suli entendere ciascheduno no
mercatanti o v[er]o no artefice loquale denanti da
loro se volesse querelare dalcuno mercatante o v[er]o no ar
tefice delp[re]d[ic]to de mercantia o v[er]o no dalcuna altra cosa p[er]
tinente ad arte ¶ Et de quelle cose che se contenghono nelle
scripture dellibro o v[er]o no dellibri de mercatanti o v[er]o no
artefici ¶ Et de omne p[ro]mission laquale alcuno mercata
te o v[er]o no artefice fara ad alcuno no mercatante o v[er]o
no artefice dequalunqua cosa et dequalunqua ra
gion della quale no apparesse pubblico instrumento o v[er]o no
dequalunqua altra cosa no fosse p[er] una pietà questione
e comenzato ad congnoscere e procedere in altra cosa che tale
mercatanti o v[er]o no artefice del p[re]d[ic]to e sop[ra] lo facto sop[ra] lo
quale volesse convenire talo mercatanti o v[er]o no artefice
denanti alli p[ro]suli o v[er]o no de loro officio o v[er]o no ad p[re]
tention di neruno et qualunqua modo dequelli li p[ro]
suli no se nedegono p[er] neruno modo intromettere
¶ Et dellaltri facti alcuno no mercatanti o v[er]o no ar
tefice contra alcuno mercatanti o v[er]o no artefice audire
ne entendere p[er] neruno modo no se degha ¶ Facciano
adunqua li p[ro]suli ragion ad ciascheduno mercata
te o v[er]o no artefice contra laltro mercatanti o v[er]o no artefice
del p[re]d[ic]to de mercantia e daltre cose p[er]tinenti ad arte
¶ Et de omne p[ro]mission che uno mercatanti o v[er]o no arte
fice ad altro mercatanti o v[er]o no artefice fara p[er] rasion

de mercantia o vero cose pertinenti ad arte ¶ Se alcuna pro-
missione fosse facta dal sopradicto millesimo in qua o vero che
si facesse per lavoriere tra mercatanti e mercatanti o vero
tra artefice et artefice per cascione di qualunqua mer-
cantia o vero cosa ad arte pertinenti della quale pro-
missione non apparesse instrumento ne scriptura nello libro
de mercatanti o vero artefice domandanti o vero de-
fendenti e della promissione fosse o fosse stata alcuna
questione denanti alli proconsuli andicti la dicta questione sia ter-
minata e diffinita per li proconsuli per iuramento o per altro
modo che alloro parera piu da valere ¶ Et li proconsuli possa-
no e degiano dare ad quelli ad cui nocerano e pene
alloro piacera et possano e degiano li dicti proconsuli le
pene imponere ad quelli ad cui nocerano et como alloro
piacera e le dicte pene tollere ad quelli che non obedira-
no li sopradicti proconsuli in quelle cose che farono e comanda-
ranno per cascione de tale questione ¶ Et tucto cio che li proconsuli
farano in tali questioni et negotii vaglia et tengha
et agia robore de fermezza e niguna cosa possa op-
ponere ma al postucto la executione secondo mandi per li
dicti proconsuli ¶ Et questo capitolo vaglia et tengha dal
sopradicto millesimo in qua e per lavoriere Se alcunqua uno
che non fosse mercatante fosse producto in testimonio nella cor-
te delli proconsuli e non vorra iurare de presetare la testimonanza
lo podesta el capitanio e ciascheduno de loro siano tenuti
e degiano constrengere colui che cosi e inducto in testimo-
nio ad iurare e testificare secondo dalli dicti proconsuli sirano
richiesti ¶ Qualunqua cittadino o vero forestieri non
mercatante o vero artefice domandara denanti alli pro-
consuli alcuna cosa ad mercantia o vero ad arte pertinente
da alcuno mercatante o vero artefice o vero dalli heredi
dalcuno mercatante o vero artefice sia tenuto et degia

promettere dinanzi alli proconsuli ad esso mercatante
o vero artefice o vero alli loro herede i sufficiente ri
colta mercatante o vero sufficiente artefice de stare ad ra
gione dinanzi alli proconsuli sopra qualunqua cosa lu dicto mercatan
te o vero artefice o vero loro herede da luy domandare de iud
ragione se sti e mercata solvendo raltramente no sia audito per
nessuno modo ¶ Ordinamo adunqua che li mercatanti liquali
litigaranno dinanzi alli proconsuli delle dicte arte dalcuna
mercantia o vero de cose ad arte pertinente o vero dalcuna
commissione siano tenuti luno allaltro de dare sufficiente
ricolta mercatante de stare ad ragione et de pagare le cose
iudicate ¶ Et quello che tale submissione non dara et de
darla recusara li proconsuli per loro inanzi intendere non
lo degiano ¶ Qualunqua mercatante o vero artefice o
vero non mercatante o vero artefice che alcuna questione dal
cuna mercantia o vero de cose pertinente ad arte litigara
dalcuno dinanzi alli proconsuli sia tenuto et dega res
pondere ad interrogata dessi proconsuli confitendo o vero ne
gando quelle cose delle quale sera domandato dalli
sopradicti proconsuli ¶ Et se non rendera facti prima per li dicti
proconsuli tre commandamenta e tre interrogationi intre
dui si di inaise che duno dessi de tre di uno commandam
to e una interrogatione agase per confesso e legiti
mamente convicto ¶ Et de quello che da luy se domandara
niuna cosa se possa opponere o vero in contrario allegare
¶ Salvo che al so e altro commandamento la interrogatione
se dega fare per lu messo delli dicti proconsuli ¶ Et le predicte
cose per li predicti proconsuli ad postutto sia mandato ad
executione non obstante alcuna oppositione ¶ Qualunque

mercatante o vero artefice che al presente o vero che fosse
dal sopradetto millesimo in qua o vero che stara per de ome
mercantia o vero che cose pertinente ad arte lequale
fa o vero che facesse dal detto tempo in qua o vero per lu
tempo da venire fara qualunqua mercatante ho
o vero persona delle quale alcuna questione nascesse sia
tenuto et degga ipsa questione fare sotto la corte delli
detti consoli et sotto loro examinatione intellare et sotto
la loro corte constrengerese ad domandare et defendere
secondo lordine della rasione o vero secondo lordine della mercan
tia ¶ Et ipsi consoli ad petitione dello actore ipso o
vero ipsi constrengano sotto la loro corte rendere ¶ Et se
alcuno mercatante o vero artefice o vero mercatanti
o artefici che ora sonno o vero che seranno dal sopradetto
tempo in qua o che seranno per lavenire alli consoli fu
gera dubidire ipsi consoli ad tali fugienti desobedire
deggano toller per nome de pena da pagare alcomore
longo delle dette arti xl soldi de denari tante volte
quante fugera dubidire o vero derespondere sotto la loro
corte et non dimeno sottomecterelo al iudicio ¶ Et sia
no tenuti ipsi detti strengerelo ad questo fare Non obstante
che lo mercatante o vero artefice avesse lassata larte
della mercantia avesse lassata ad tanto che larte della
mercantia avesse facta de quello che la questione e nata
et mentre era mercatante ¶ Et intendase dal sopradicto
millesimo in qua ¶ Anchora che nullo mercatante o vero
artefice delle cose de niuna mercantia o vero ad arte
pertinente possa o vero degga sotto niuna altra corte
domandare o vero defendere senno sotto la corte delli con
soli ¶ Et questo vaglia loro delle questioni che ora mercatanti

e artifici nascono per casione della mercantia overo non cose
appartenenti ad arte. ¶ Che tutte le sententie che
se daranno per li dicti consuli siano ferme.

Anchi fermaro e ordinaro che tutte le sententie da douere
essere date per li consuli della mercantia e delle altre arti
e tutte le tenute che per loro e loro messo seranno date
siano rate e ferme e fermamente se deggiano observare ¶ Et
tutte le commandamenta che faronno per honore e bono statu
della mercantia e dalte arti della dicta cipta ferma-
mente se deggiano observare ¶ Et anchi volsero providentemente e or-
dinaro che li consuli siano insieme ad dare le sententie ma
se tucti e tre non seranno insieme in concordia in dare le
sententie e doi di loro seranno in concordia la sententia data per
doi di loro deggia valere e tenere ¶ Et se tucti e tre li con-
suli overo non doi de loro non fossero nella cipta de Fo-
lingni et pertinentie .4. di e sieno retornati fra li dicti
.4. di laltri doi consuli che sierono nella cipta sententiare
deggiano non obstante la absentia dellaltro consulo ¶ Et
se alcuno consulo avesse alcuna questione con alcuno overo
con alcuno altro consulo laltri consuli deggiano congno-
scere la dicta questione e dare la sententia ¶ Volsero adunqua
che dalli commandamenti per esse sententie interlocutorie e
diffinitive da esse facte e date per li dicti consuli overo
doi di loro nullo possa appellare ne ad alcuno iu-
dice overo alcuno officiale del communo de Fulingni ri-
correre per via de inceptitudini de appellatione overo
nullitate overo per altro modo ma for come sera data
e facta per li dicti consuli se alloro parera che sia exe-
ne si spossa e deggha ad executione mandare non obstante
che se in procedendo con gestendo sententiando con mandando

C. xx. iij.

non staranno le solennità dello ordine della ragion observate
ma per qualunque modo sarà data o vero diffinita sarà data
vaglia et tegna, e ad essa sia data fede et etiamdio le
scripture d'acceptare facte dallo notaio delli dicti proconsuli e
chiamato se li testimonii non fusseno sottoscripti e le sollennità
servate. Et anchi che s'alcuna sentenza interlocutoria o vero diffi-
nitiva o commandamento o vero precepto data e facta o vero
per la Camera o sedesse per li dicti proconsuli lu[...] mesi dello
loro officio e per essi proconsuli non fosse mandato o vero che non
se fosse potuto mandare ad executione dentro mesi proxi-
mo seguenti i proconsuli [...] sentenza o vero precepto e commandam-
to si come è facta o vero sarà siano tenuti di man-
dare ad executione le qual cose se li proconsuli non faranno al
ammozlangho delle dicte arti siano tenuti di pagare per
nome di pena non obstante alcuno obiecto. Et se alcu-
no delli predicti commandamenti precepti sentenze o vero alcuno d'essi
se appellarà la appellation non vaglia ma non obstante la a-
ppellation lo precepto o commandamento la sentenza sospenda se non
di ad executione. Et se quello el quale dal dicto precepto comma-
ndamento sentenza o vero altro d'essi s'appellarà e non renunza-
rà alla appellation infra .x. dì dopo la appellation facta
o vero non [...] facto commandamento per li dicti pro-
consuli degga pagare per ciascheduna volta per nome de
pena libre xxv denari e sia punito dalla compagnia e
sporto dalla mercatantia e dalle altre arti della dicta
cipta. Et li proconsuli la dicta pena li degano tollere. Et le
predicte cose vaglino dallo sopradicto millesimo in qua per lo
presente tempo e per lo avenire dopo lo ordinatione di questo capitolo
ordinato et fermato che ciò che è scripto sarà per dui dilli

dei p(ro)(con)suli memorati vaglia e tengha e senza fallo se
mandi ad executione ¶ Et che la giuridictione del terzo p(ro)(con)sulo o
no(n) nullo altro no(n) obstante ¶ Et q(ua)n(do) alcuno delli p(ro)(con)suli
memorati sera ab(se)nte o vero che s'abse(n)tara per veruna
cagione o vero che fosse per nessuno altro impedimento impedito
possa all'altri dui co(m)pagni e no(n) ad altri le soe vice co(m)-
mettere ¶ Et vaglia et tengha no(n) obstante altro cap(itol)o
o vero ordinamento e altramente p(ro)cedere no(n) possano ¶ Sa
luo e reservato che quello che in questo cap(itol)o se contiene no(n) agra
loro nelle rep(re)saglie da ce (con)cedute nelle cose nelle q(ua)li
se (con)cedono nella (con)cessione delle rep(re)saglie nelle quali tutti
e tre li p(ro)(con)suli degano ec(ce)t(era) e (con)sentire degano ¶ Del sa-
lario che se de pagare alli p(ro)(con)suli e quanto — x.

Ancho ordinando fermaro che li p(ro)(con)suli recevano lo
palazio dal domandante de debiti (con)fessati dui de(nari)
per livra de denari. De debiti negati togliano li p(ro)(con)suli da
ciascheduna parte tre de(nari) per ciascheduna livra de de(nari). Ad
tanto che sia (con)stretto el debitore rendere el palazio al credi-
tore de debiti (con)fessati e l'altre spese legitimamente facte
¶ Finita adunqua la q(ue)stione de debiti negati famanoli
p(ro)(con)suli restituire el palazio et l'altre spese legitim(e) ad
quello o vero ad quelle o vero ad quelli che la questione anno vi(n)ce-
ta da quello o vero da quelli che la questione anno p(er)duta.
¶ Degano adunqua li p(ro)(con)suli diffinire le questioni delle q(ua)le
recevono el palazio e p(er)ò se le diffinirano alli seq(ue)nti p(ro)(con)-
suli restituiscano el palazio ¶ Forse per leggi no(n) romana
gha de perder(e) nella q(ue)stione. Intendase adunqua de
stare e romanere per leggi che almeno li p(ro)(con)suli possano
le questioni diffinire se alle parti alle quali e co(m)mandato
per li p(ro)(con)suli o vero per loro messo da parte de loro p(ro)(con)suli che

vengano ad perder nella question denanti da loro
e no siano venuti e agiano perduto e cadano ad
dunqua li proconsuli per lo salario delle approbation delle
scripture de mercatanti o vero altri artefici da quello che
domandarà de appruata le scripture per ciascheduna lette-
ra de denari dui den. inanzi la recitation ¶ Et siano
tenuti li proconsuli fare citare la parte adversa o vero quello ad
cui ad pertien una volta in persona e peremptorie o vero
dui volte alla casa della sua habitation e che vengha ad
opporre contra tale appruation de scripture ¶ Che le po-
lixe delli mercatanti se degano mandare ad
exsecution e siano pagate. R. — — xi

Anchi provedero et ordenaro che ciascheduno mer-
catante o vero arteferice d'arte de mercatanti o
vero d'altre arti della ciptà de Fulligni o vero del conta-
do ferie dallanno mccc xlviii in qua o vero che fa-
cessara per l'avenire ad alcuno di Fulligni o vero forestieri
alcuna promission obligation o vero cautela della quale
apparerà polissa di sua mano per adesso mercatante o
vero d'altro arteferice scripta e appruata per mano d'esso
mercatante o vero arteferice che tale polissa vaglia e
tengha e agia robore de fermeza e ad essa se stia
e creda come cosa facta et confecta como se fosse pub-
lico instrumento ¶ Et che per li proconsuli delle dicte arti se dega la tale
polixa mandare ad exsecution contra quello mercatante
o altro arteferice lu quale ipsa ferice o fara o vero
appruo o vero a sé ad provato ad instantia et petition
di colui ad cui è facta sumariamente e de piano senza
strepitu et figura di iudicio e come per ll'onestà di ragione

domessa desso et maximamente per questo mo et fora
acio che essa poliza producta e stesa dinanti alli dicti pro
consuli sia scripta et appuntata de mano desso mercatante
overo artefice ipsi proconsuli siano tenuti et degano in
continente mandar per quello mercatante overo arte
fice loquale tale poliza fecie ¶ Et sia ... alloro
comandar overo per loro messo mandarli comandando
che le cose che se contiengono in ipsa poliza facia et ad
impia et observi infra .x. di seculari alquale li dicta tal
poliza facta fo sia della cipta di Fulignio overo del
contado ¶ Et se fosse daltra parte elquale non facesse di mora
za nella cipta predicta de anno per piu anni che infra
tre di le cose che se contengono nella dicta poliza facia
observar infra tre di ¶ Et se eltale mercatante overo
artefice non ad impita et effectualmente non observara
le cose che se contengono nella dicta poliza apresso lo coma
damento dessi proconsuli infra lo so preditto termene li dicti pro
consuli siano tenuti et degano el tale mercatante o
artefice constringer realmente et personalmente infino
alla observatione della dicta poliza secondo per lu actore
sera domandato et como ad ipsi proconsuli parera de
convenir ¶ Contra lequale polize et executioni desse
nulla exceptione se possa opporre et se se opponesse
non sia admessa per ipsi proconsuli senon solamente la ex
ceptione del pagamento overo la observatione del facto
apparente in ipsa poliza overo per fine degitanza ad
parente per publico instrumento et nulla altra cosa contra
queste polize se possa opponere ¶ Salvo et reservato
che le predicte cose non agano loro per le polize facte per alcuno
mercatante overo altro artefice in fructo del comuno de

fulignj o, uero per facti dello comuno di fulignj et anco
i polize da esse facte per alcuno mercatante dellequale
no fosse domandata la executione fra .x. anni dal dì che
e facta la poliza computando intra lu tempo de .x. anni ¶ Et
tucti li processi pronuntie sententie et commandamenta lequali facti
fossero o, uero facte appresso loro per li proconsuli o, uero dui di
loro sopra le predicte cose et sopra tucti et in tucti altri facti o,
uero contra li beni o, in persona et qualunqua ordine di rason
uaglia et tengano et agiano piena fermeza no ob-
stante alcuno ordine de rason o, uero di iudicio o, uero
altra sollempnita de rason o, uero de statuti del comuno
di fulignj o, uero ordine obmissi et no facti dequali pro-
cessi o, uero pronuntiation sententie o, uero commandamenta non
se possa appellare et de nullitate opponere ne alcuno re-
curso avere al podesta o, al capitanio ne alcuno iudi-
ce loro o, ad alcuno altro officiale del comuno di fulignj
ne ad alcuno altro per niuna rason ne casion ¶ Adta-
to che quello che domanda la executione de tal poliza sepa-
rera(?) alli proconsuli debbia iurare se le cose che se contengono nel-
la poliza sonno vere o, no et de tale iuramento nella
prudentia delli proconsuli debbia romanere ¶ Qualunqua mer-
catante o, uero artefice contra fara nelle predicte cose per
ciascheduna uolta libre xxv. de denari al camorlin-
gho delle dicte arti sia tenuto de pagare no obstante
alcuna cosa che in contrario parlasse ¶ Saluo che le dicte
cose no agiano loco se no nelle polize facte dallan-
no 1340 in qua et quelle che se farranno per lavenire.

¶ Che ciascheduno artefice sia tenuto
ad fare comparire(?) laltro artefice dinanti al suo
rectore R. — — — — — — xv

Anchi(?) che ad qualunqua artefice de certe(?) p(er)mb-
bienniter(?) larte et fanno nella cipta et contado

de qualunque li sia licito et possa ciascuno altro arte-
fice l'arte sua publica continuamente ad operare
cominciato denanti alli rectori della sua arte de qua-
lunqua cosa et materia ad sua arte appertenesse
¶ Et qualunqua citato artefice ad petition del-
l'uno artefice della decta arte dinanzi alli loro rec-
tori sia tenuto et debba comparire ad render ra-
gion al decto suo adversario. Li rectori delle decte ar-
ti lo debbano diffinire le dicte questioni secondo la forma
et li capituli della loro arte ¶ Et se alcuno se sente-
ra gravato da alcuno processo, sententia overo commandamen-
to alluy facto dalli dicti rectori overo da alcuna ti-
muta alluy tolta, sengli licito et possa andare ricor-
so del decto gravamento alli dicti consuli liquali consuli
uditi et intese le parti del decto gravamento congnoscano
et diffiniscano summariamente intra cinque dì secondo la for-
ma delli dicti capituli et secondo como alloro parrà della
determination de quali consuli per le parti litiganti se stia
et obedischase como nelli altri capituli se contiene.

¶ Che chi non è scripto nella matricula de l'arte non sia tenuto per artefice. R(ubrica) xiii.

Anchi che qualunqua non se trovasse scripto in ma-
tricula de ciascuna arte della decta città et l'arte
non adoperava continuamente et publicamente dalli dicti
consuli nelle loro questioni non sia audito como arte-
fice, ma sia avuto per non artefice overo non mercatante
dalli dicti consuli nelli casi et nelle questioni che se for-
marono de congnoscere per li dicti consuli secondo la forma
delli dicti capituli ¶ Et nella sia avuta parte et in-
tendase per arte per auctorità del presente capitulo che

agia rector o vero rectori fo le forma dello stato del ppto della dicta cipta et altramente no.

¶ Che ne li priori ne li confalonieri no possino provedere contra li dicti capituli. R. — — — — 14

Ancho che li singuli priori del ppto et li confalonieri de iustitia della dicta cipta no possino per modo de provision o ordinamento dalcuna reformation de consiglio o per ration o per qualunqua altro modo li predicti capituli ordinamenta provisioni o vero alcuno de esse suspender cassar adnullar toller in tutto o in parte ma ipsi capituli et ordinamenta et ciascheduno de essi observar et observar far per vinculo de iuramento alla pena de . C . livre per ciascheduno che contrafacesse la quale pena per li singuli priori proximi seguenti loro se deggia toller de facto. ¶ Et li cancellieri del comuno quello di che iuraranno li priori nomi intra laltri capituli del iuramento della loro observation delli dicti capituli li facciano intrar e allora computar per vinculo de iuramento sia tenuto.

¶ Della pena de quelli che consigliano che li dicti ordinamenti siano tolti. R. — — — 15

Anchi che nulla persona della dicta cipta o vero del districto de fulignj o vero daltra parte agia ardire o vero presuma in alcuno consiglio della dicta cipta o vero altro proponer dir o arenghar tractamente et presentemente o vero reformare che li dicti ordinamenti provisioni capituli o vero alcuno de loro siano tolti cancellati o vero suspesi. ¶ Et qualunqua contra fara nelle predicte cose o vero in ciascheduna desse in . C . livre de denari tante volte quante volte sera contra facto al comuno de fulignj per nome de pena sia punito per lu podesta della cipta de fulignj de facto.

¶ Del favore da esse dato alli priori per li officiali del comuno di fulignj. R. — — — 16.

Anchi provedero et ordinaro che li singuli priori et li confalonieri della dicta cipta de fulignj lu po-

desta et lu capitanio della dicta cipta et ciascheduno
altro offitiale della dicta cipta tante volte quante sa-
ranno richiesti epsi et ciascheduno di loro alli dicti
consuli licitamente adoperando el loro officio deggiano
per vincolo di iuramento alla pena de .C. libre del
salario loro alli dicti consuli deggiano dar prestar adi-
iuto et favore et consiglio et dar et prestar la fami-
glia et offitiali per le loro executioni far quando bisongno
lo fara. ¶ Et alla richiesta delli dicti consuli far pi-
gliar qualunqua vorranno che no vorra obedire
alloro et le loro comandamenta et nel palazo capitani
o vero carcere detener alloro petitioni et instanzia
et senza loro licentia no relapparlo in fino ad tanto
che tali inobedienti le comandamenta delli dicti consuli
observaranno et effecto. ¶ Della pena dello offen-
dente li consuli. R. — 17

Anche che nulla persona agia ardire ne presuma
ne in dicto ne in facto offender o far offender
li dicti consuli o vero veruno di loro epsi stanti in
officio del consulato o vero de po el loro officio per casion
della administration dello officio o di lui ad pena del
duppio di quello che pagare dovesse della tale offesa
se no fosse nel dicto officio. ¶ Della pena delli con-
suli no sedenti al banco ad render rasion. xviij.

Anchi providero et ordinaro che li predicti consuli
et ciascheduno di loro ciascheduno lunedi et
iovedi de ciascheduna septimana o vero nelli pri-
mi sequenti di o vero li di se li dicti lunedi et iovedi
cadesse in di feriati in honor de dio sieno tenuti
et deggiano per vincolo di iuramento alle ore congrue da domani
et da sera seder allo loro predicto bancho alloro ordi-
nato ad render rasion ad qualunqua la vorra do-
mandar ad pena di .C. soldi di denari per ciascheduno
no delli consuli per ciascheduna volta che contrafara li

quale pena alli contrafacenti ad ciaschuno di loro sia
tolta di facto senza fare processo per lu capitanio della
cipta di fulegni

Facto et compilato et copiato et vulgarizzato fo lu dicto
1394 ordene di consuli di mercantia di fulegni anno 1394
adi 25 di iungnio al tempo che erano consuli petron.
di cichuto dello tizioni di sopra · pietro di cichatello
dello tizioni di mezo et Cicchu di girarduino del tizio
no di sotto. Et copiato et vulgarizzato per lu dicto Cicho
di girarduccio consulo ad cio che omgni homo lo podesse
legere et intendere · Laus deo.

Expletum ac finitum fuit hoc presens statutum consulum
mercatorum et aliorum artificum ciuitatis fulginei per me Bartholo
meum bentivegnii de fulgineo Sub annis domini nostri yhesu christi ab eius de
1443 natiuitate millesimo cccc° xliij° · indictione vj die vero sabbati xi mensis
maij tempore pontificatus beatissimi in christo patris et domini nostri
domini eugenij diuina miseratione dignissimi pape quarti. Necnon
tempore regiminis et gubernationis magnifici et generosi militis domini
Ghermasti cazzamoli de nobilibus de neapoli tunc temporis gubernatoris
bene meriti dicte ciuitatis pro sancta romana ecclesia et prefato
domino nostro papa. Ac et tempore consulatus nobilium et egregiorum
mercatorum Cristofori astorelli · Johannis calimutii ac compengioli ·
et Jannis fratris berardi honorabilium consulum artium mercatorum
et aliorum artificum dicte ciuitatis. Sub annis mense die et pon
tificatu predictis. Laus deo nostro omnipotenti in secula seculorum

Post Rub.am 24 vide quae sequuntur ad pag. 5 in huius libri.

De electione ad numerum notariorum eorum. Rub. 25.

Quot, et qui solvatur salarium Potestati. Rub. 26.

Quod Potestas et Capitaneus non possit sindicari durante officio. Rub. 27.

Quod quando officiales communis Fulginei debeant sindicari. Rub. 28.

De ratione requirenda a Potestate, et eius officialibus. Rub. 29.

De quietatione facienda per Potestatem Camerario communis Fulginei. Rub. 30.

Ut nullum Capitulum fiat pro aliqua speciali persona. Rub. 31.

Quod pater teneatur pro filio habente officium in Communi. Rub. 32.

Quod Potestas teneatur, et faciat observari omnia statuta, et ordinamenta. 33

Rub. 34. 35. 36. 37. 38. 39. Vide superius ad fol. 223.

De bono homine eligendo, qui custodiat pignora accepta pro bannis. Rub. 40.

Quod nullus leprosus debeat intrare et stare in civitate nova Fulginei. 41.

De electione consiliariorum, et eorum officio. Rub. 42.

De his, qui exspectant intrare ad consilium. Rub. 43.

Quod Capitaneus partis Guelfe sit de quolibet consilio. Rub. 44.

De electione Castellani Castri Verchiani. Rub. 45.

De fideiussoribus recipiendis a Castellano castri predicti. Rub. 46.

De conservatione castri Rapholi, et aptatione ipsius. Rub. 47.

Rub. 48. 49. Vide ibi ad car. 223 huius.

Quod Priores procurent pro posse cum D. Episcopo, et aliis prelatis, quod castra
et possessiones ecclesie fiant allodia. Rub. 50.

De officio Camerarii. Rub. 51.

De officio notarii Camere. Rub. 52.

Rub. 53. et usque ad finem vide supra ad pag. 5 huius libri.

1504 de mense Ap[rilis]

Capitula penarum singularium

Pene singulares statuti. Et primo ex [illegible]

Si percusserit aliquem cum [illegible] per que [illegible] membrum [illegible] amputaverit [illegible] puniatur [illegible] ultra alias penas offense et percussionis [illegible]

[illegible]

Et [illegible] puniatur [illegible] percussionis [illegible]

Si aliquis aliquem percusserit [illegible] et ex percussione remansit signum et nasi [illegible] puniatur [illegible] dimidium pene [illegible]

Si vero percussit et ex percussione [illegible] puniatur dimidium pene [illegible]

Si quis [illegible] aliquem [illegible] puniatur [illegible] ultra alias penas [illegible] l. 15

Si quis fecerit aliquem [illegible] puniatur dupla pena ultra penam [illegible] l. 13

Si quis [illegible] fregerit domum [illegible] puniatur [illegible] l. 25

Si aliquis [illegible] ignem [illegible] puniatur [illegible] l. 32

Si quis [illegible] de nocte [illegible] puniatur [illegible] de nocte l. 31

Si [illegible] puniatur [illegible] ultra penam que [illegible] l. 84

Si quis [illegible] puniatur [illegible] 40 [illegible] ultra penam [illegible] l. 108

Silvius miseratione divina tit. S. Laurentij in Lucina S. R. E. Cardinalis Cortonensis Perusie Umbrie ac Fulginei etc. Sedis Ap[ostoli]ce Legatus de latere per eius breve datum Fulginei 25 Ap[ri]lis 1521 per Capitaneum Philonardum a secretis concessit numero vigintiquinque virorum civitatis Fulginei multas auctoritates ad reprimendum flagitiorum insolentiam, et ad pacem civitatis conservandam, ut amplius legitur in eius brevi posito in fine statuti veteris civitatis Fulginei. Et etiam confirmat statuta, statuti civitatis Fulginei decreta, et reformationes superiorum predecessorum eius, dummodo iuri consona sint

Jacobus miseratione divina tit. S. Vitalis S. R. E. Cardinalis Archiepiscopus Perusie et Umbrie etc. Ap. Sed. Legatus disposuit quod illis diebus ius dici debeat in civitate Fulginei, que custodiri mandantur ob Ecclesia Romana, et iure canonico et constitutionibus Provincie ac forme municipali, exceptis dumtaxat illis diebus feriatis dum officia solemnia in ecclesia Fulginei celebrantur et campane ad officium duplex pulsantur. In quibus diebus [illegible] post finitum ipsum officium duplex ius dici in tribunali Fulginei [illegible] Mar. Verardum secret. ut in eius breve d. Fulginei v. Ap[ri]lis A. D. 1501

170v

Hec sunt alia capitula statuti Fulg.

Mulier ante ingressum habitandum per eam pro monacha in aliquod monasterium possit donationem facere de bonis suis patri, vel matri ipsius, et alijs quibus ei placuerit. R. CCXXXXVIIII. in XX folio membranaceo existentibus ...

Dominus Episcopus Fulg. et eius familiares, et clerici beneficiati in civitate, vel diocesi Fulg. tractentur, ut cives. R. CCXXXII. ibid.

Q. Potestas et alij officiales civitatis Fulg. exibeant brachium seculare domino Episcopo Fulgin. R. CCXXXIII. ibid.

Q. Pecunia civitatis Fulginie per camerarium expendatur. R. CCXXXV.

De Pedagio non exigendo per aliquam personam in aliquo iurisdictionis comitatus Fulginei, nisi exigentur per comune predictum. R. CCXXXVIIII.

Q. D. Epis. Fulg. ac ipsius sindico et procuratori fiat Iustitie complementum. R. CCXXXIII.

Item dicimus et ordinamus, ad hoc ut d. Episcopus Fulg. valeat iura ipsius episcopatus ... et occupata iniuste recuperare, et parcatur laboribus, et expensis illis cum quibus facere habet, vel habebit in posterum, quod Potestas et Caps. et omnes alij officiales civitatis Fulg. faciant ipsi Domino Episcopo ac sindico, et procuratori ipsius et cuilibet eorum Iustitie complementum simpliciter et de plano sine strepitu et figura iudicij non obstantibus aliquibus ferijs ad honorem Dei indictis ordinatis, vel in posterum ordinandis, ac ferijs messium, et vindemmiarum tantum exceptis.

De rebus litigiosis non emendis.

R. CCXXXVIIII.

Item ad evitandum suspectum contractum litium redemptarum, dicimus et ordinamus, quod nullus advocatus, vel procurator, seu persona alia cuiuscumque conditionis existat, aut vel promittat emere vel alio modo in se ... et recipere, seu recipi facere ab aliqua persona aliquam rem litigiosam et intelligatur litigiosa res de ipsa re ... vel fuerit ab uno anno citra aliqua lex seu questio ... ad penam 200 librarum ... et talis ... vel emens rem ... nec ... nec petere, nec petere facere contra aliquam personam.

[illegible]